

THE PĀḲI ALPHABET IN MYANMAR AND ROMAN CHARACTERS

VOWELS

အ a အာ ā ဣ i ဤ ī ဥ u ဦ ū ဧ e ဩ o

CONSONANTS WITH VOWEL "A"

က ka	ခ kha	ဂ ga	ဃ gha	င ṇa
စ ca	ဆ cha	ဇ ja	ဈ jha	ည ṇa
ဋ ṭa	ဌ ṭha	ဍ ḍa	ဎ ḍha	ဏ ṇa
တ ta	ထ tha	ဒ da	ဓ dha	န na
ပ pa	ဖ pha	ဗ ba	ဘ bha	မ ma
ယ ya	ရ ra	လ la	ဝ va	သ sa
			ဟ ha	ဌ ḷa ṁ

VOWELS IN COMBINATION

က ka	ကာ kā	ကိ ki	ကီ kī	ကု ku	ကူ kū	ကေ ke	ကော ko
ခ kha	ခါ khā	ခိ khi	ခီ khī	ခု khu	ကူ khū	ခေ khe	ခေါ kho

CONJUNCT-CONSONANTS

က kka	ခ ṇca	ဒ dva	ဓ mba
ကွ kkha	ည ṇcha	ဇ dhya	ဋ mbha
ကျ kya	ဇ ṇja	ဈ dhva	ဓ mma
ကြိ kri	ဈ ṇjha	ဋ nta	ဇ mya
ကလ kla	ဋ ṭta	န ntva	မ mha
ကွ kva	ဌ ṭtha	ဋ ntha	ယ yya
ဃ khya	ဍ ḍta	န nda	ယ yha
ဓ khva	ဗ ḍtha	ဋ ndra	လ lla
ဂ gga	ထ ṇta	န ndha	လ lya
ဃ ggha	ဈ ṇtha	န nna	လ lha
ဂျ gya	ဇ ṇda	ဃ nya	ဂ vha
ဂြ gra	ဈ ṇṇa	န nha	ဋ sta
ကိ ṇka	ထ ṇha	ပ ppa	ကြိ stra
န ṇkha	ဈ tta	ပ ppha	သ sna
ဂ ṇga	ဈ ttha	ဃ pya	သ sya
ဃ ṇgha	တ tva	လ pla	သ ssa
စ cca	ကျ tya	ဓ bba	သ sma
ဋ ccha	ကြ tra	ဋ bbha	သ sva
ဇ jja	ဒ dda	ဃ bya	ဟ hma
ဈ jjha	ဓ ddha	ဋ bra	ဟ hva
ည ṇṇa	ဃ dya	ဓ mpa	ဓ ḷha
ဋ ṇha	ဋ dra	ဓ mpha	

၁-ါ - ā; ဝ - i; ဝ - ī; ယ-ု u; ယ-ူ ū; ဧ - e; ဧ-ော - o

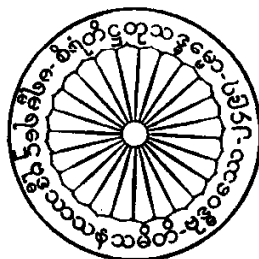
၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၀
1	2	3	4	5	6	7	8	9	0

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ ပိဋကံ

သုတ္တန္တပိဋကေ မဇ္ဈိမနိကာယေ

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိ

ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိယံ ထေရာ၊ သင်္ဂီတိကာရကာ ယထာ။
သင်္ဂီယံသု တတေဝါယံ၊ ကောမ္ဘူတာယ သမုဒ္ဒိတာ။

မရမ္မရဇေ ဗုဒ္ဓသာသနသမိတိယာ
မုဒ္ဒဏယန္တာလယေ မုဒ္ဒိပိတာ။

ဗုဒ္ဓဝံသေ ၂၅၅၉

မရမ္မဝံသေ ၁၃၇၇

၂၀၁၆

မဇ္ဈိမနိကာယ

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁-ဒေဝဒဟဝဂ္ဂ

၁-ဒေဝဒဟသုတ္တ

၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သက္ကေသု ဝိဟရတိ ဒေဝဒဟံ နာမ သကျာနံ နိဂမော။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခုဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စယောသု။ ဘဂဝါ ဧတဒေါစ—သန္တိ ဘိက္ခုဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော “ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ ပုဗ္ဗေကတဟေတု။ ဣတိ ပုရာဏာနံ ကမ္မာနံ တပဿ ဗျန္တိဘာဝါ နဝိနံ ကမ္မာနံ အကရဏာ အာယတိ အနဝဿဝေါ၊ အာယတိ အနဝဿဝါ ကမ္မက္ခယော၊ ကမ္မက္ခယော ဒုက္ခက္ခယော၊ ဒုက္ခက္ခယော ဝေဒနာက္ခယော၊ ဝေဒနာက္ခယော သဗ္ဗံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တံ ဘဝိဿတိ”တိ။ ဧဝံဝါဒိနော ဘိက္ခုဝေ နိဂဏ္ဌာ။

ဧဝံဝါဒါဟံ ဘိက္ခုဝေ နိဂဏ္ဌေ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒါမိ “သစ္စံ ကိရ တုမေ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော ‘ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ ပုဗ္ဗေကတဟေတု။ ဣတိ ပုရာဏာနံ ကမ္မာနံ တပဿ ဗျန္တိဘာဝါ နဝိနံ ကမ္မာနံ အကရဏာ အာယတိ အနဝဿဝေါ၊ အာယတိ အနဝဿဝါ ကမ္မက္ခယော၊ ကမ္မက္ခယော ဒုက္ခက္ခယော၊ ဒုက္ခက္ခယော ဝေဒနာက္ခယော၊ ဝေဒနာက္ခယော သဗ္ဗံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တံ ဘဝိဿတိ’တိ”။ တေ စ မေ ဘိက္ခုဝေ နိဂဏ္ဌာ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ “အာမာ”တိ ပဋိဇာနန္တိ။

တျာဟံ ဧဝံ ဝဒါမိ “ကိံ ပန တုမေ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ ဇာနာထ ‘အဟုဝေမှဝ မယံ ပုဗ္ဗေ၊ န နာဟုဝမှာ’တိ”။ နော ဟိဒံ အာဝုသော။

“ကိံ ပန တုမေ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ ဇာနာထ ‘အကရေမှဝ မယံ ပုဗ္ဗေ ပါပကမ္မံ၊ န နာကရမှာ’တိ”။ နော ဟိဒံ အာဝုသော။

“ကိံ ပန တုမေ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ ဇာနာထ ‘ဧဝရူပံ ဝါ ဧဝရူပံ ဝါ ပါပကမ္မံ အကရမှာ’တိ”။ နော ဟိဒံ အာဝုသော။

“ကိံ ပန တုမေ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ ဇာနာထ ‘ဧတ္တကံ ဝါ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တံ၊ ဧတ္တကံ ဝါ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိရေတဗ္ဗံ၊ ဧတ္တကမ္ပိ ဝါ ဒုက္ခေ နိဇ္ဈိန္တေ သဗ္ဗံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တံ ဘဝိဿတိ’တိ”။ နော ဟိဒံ အာဝုသော။

“ကိံ ပန တုမေ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ ဇာနာထ ‘ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒ’န္တိ”။ နော ဟိဒံ အာဝုသော။

၂။ ဣတိ ကိရ တုမေ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ န ဇာနာထ “အဟုဝေမှဝ မယံ ပုဗ္ဗေ၊ န နာဟုဝမှာ”တိ။ န ဇာနာထ “အကရေမှဝ မယံ ပုဗ္ဗေ ပါပကမ္မံ၊ န နာကရမှာ”တိ။ န ဇာနာထ “ဧဝရူပံ ဝါ ဧဝရူပံ ဝါ ပါပကမ္မံ အကရမှာ”တိ။ န ဇာနာထ “ဧတ္တကံ ဝါ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တံ၊ ဧတ္တကံ ဝါ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိရေတဗ္ဗံ၊ ဧတ္တကမ္ပိ ဝါ ဒုက္ခေ နိဇ္ဈိန္တေ သဗ္ဗံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တံ ဘဝိဿတိ”တိ။ န ဇာနာထ—ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒ။ ဧဝံ သန္တေ အာယသ္မန္တာနံ နိဂဏ္ဌာနံ န ကလ္လမဿ ဝေယျာကရဏာယ “ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ ပုဗ္ဗေကတဟေတု။ ဣတိ ပုရာဏာနံ ကမ္မာနံ တပဿာ ဗျန္တိဘာဝါ နဝိနံ ကမ္မာနံ အကရဏာ အာယတိံ အနဝဿဝေါ၊ အာယတိံ အနဝဿဝါ ကမ္မက္ခယော၊ ကမ္မက္ခယော ဒုက္ခက္ခယော၊ ဒုက္ခက္ခယော ဝေဒနာက္ခယော၊ ဝေဒနာက္ခယော သဗ္ဗံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တံ ဘဝိဿတိ”တိ။

သစေ ပန တုမေ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ ဇာနေယျာထ “အဟုဝေမှဝ မယံ ပုဗ္ဗေ၊ န နာဟုဝမှာ”တိ။ ဇာနေယျာထ “အကရေမှဝ မယံ ပုဗ္ဗေ ပါပကမ္မံ၊ န နာကရမှာ”တိ။ ဇာနေယျာထ “ဧဝရူပံ ဝါ ဧဝရူပံ ဝါ ပါပကမ္မံ အကရမှာ”တိ။ ဇာနေယျာထ “ဧတ္တကံ ဝါ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တံ၊ ဧတ္တကံ ဝါ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိရေတဗ္ဗံ၊ ဧတ္တကမ္ပိ ဝါ ဒုက္ခေ နိဇ္ဈိန္တေ သဗ္ဗံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တံ ဘဝိဿတိ”တိ။ ဇာနေယျာထ—ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနံ ကုသလာနံ

ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒံ။ ဧဝံ သန္တေ အာယသန္တာနံ နိဂဏ္ဌာနံ ကလ္လမဿ ဝေယျာကရ-
ဏာယ “ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ
အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ ပုဗ္ဗေကတဟေတု။ ဣတိ ပုရာဏာနံ ကမ္မာနံ တပဿ
ဗျုန္တိဘာဝါ နဝါနံ ကမ္မာနံ အကရဏာ အာယတိံ အနဝဿဝေါ၊
အာယတိံ အနဝဿဝါ ကမ္မက္ခယော၊ ကမ္မက္ခယော ဒုက္ခက္ခယော၊ ဒုက္ခက္ခယော
ဝေဒနာက္ခယော၊ ဝေဒနာက္ခယော သဗ္ဗံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တိ ဘဝိဿတိ”တိ။

၃။ သေယျထာပိ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ ပုရိသော သလ္လေန ဝိဒ္ဓေါ
အဿ သဝိသေန ဂါဠုပလေပနေန^၁၊ သော သလ္လဿပိ ဝေဓနဟေတု^၂
ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ^၃ ကဋုကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယေယျ။ တဿ မိတ္တာမစ္စာ
ဉာတိသာလောဟိတာ ဘိသက္ကံ သလ္လကတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေယျ။ တဿ သော
ဘိသက္ကော သလ္လကတ္တော သက္ကေန ဝဏမုခံ ပရိကန္တေယျ၊ သော သက္ကေနပိ
ဝဏမုခဿ ပရိကန္တနဟေတု ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋုကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယေယျ။
တဿ သော ဘိသက္ကော သလ္လကတ္တော ဧသနိယာ သလ္လံ ဧသေယျ၊ သော
ဧသနိယာပိ သလ္လဿ ဧသနာဟေတု ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋုကာ ဝေဒနာ
ဝေဒိယေယျ။ တဿ သော ဘိသက္ကော သလ္လကတ္တော သလ္လံ အဗ္ဗဟေယျ^၄၊ သော
သလ္လဿပိ အဗ္ဗဟနဟေတု^၅ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋုကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယေယျ။
တဿ သော ဘိသက္ကော သလ္လကတ္တော အဂဒဂီရံ ဝဏမုခေ ဩဒဟေယျ၊
သော အဂဒဂီရဿပိ ဝဏမုခေ ဩဒဟနဟေတု ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋုကာ
ဝေဒနာ ဝေဒိယေယျ။ သော အပရေန သမယေန ရူဠေန ဝဏေန သဉ္ဇဝိနာ
အရောဂေါ အဿ သုခိ သေရီ သယံဝသီ ယေန ကာမဂံမော။ တဿ
ဧဝမဿ “အဟံ ခေါ ပုဗ္ဗေ သလ္လေန ဝိဒ္ဓေါ အဟောသိံ သဝိသေန
ဂါဠုပလေပနေန၊ သောဟံ သလ္လဿပိ ဝေဓနဟေတု ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ
ကဋုကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယိ။ တဿ မေ မိတ္တာမစ္စာ ဉာတိသာလောဟိတာ
ဘိသက္ကံ သလ္လကတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေသုံ။ တဿ မေ သော ဘိသက္ကော သလ္လကတ္တော
သက္ကေန ဝဏမုခံ ပရိကန္တိ၊ သောဟံ သက္ကေနပိ ဝဏမုခဿ ပရိကန္တနဟေတု
ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋုကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယိ။ တဿ မေ သော ဘိသက္ကော
သလ္လကတ္တော ဧသနိယာ သလ္လံ ဧသိ၊ သော အဟံ ဧသနိယာပိ သလ္လဿ
ဧသနာဟေတု ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋုကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယိ။ တဿ မေ သော

၁-ဂါဠုပလေပနေန(က)

၂-ဝေဒနာဟေတု (သိ၊ ဣ၊ က)

၃-တိဗ္ဗါ(သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

၄-အဗ္ဗဟေယျ(သိ)၊ အဗ္ဗဟေယျ (သျာ၊ ကံ)

၅-အဗ္ဗဟနဟေတု (သိ)၊ အဗ္ဗဟနဟေတု (သျာ၊ ကံ)

ဘိသက္ကော သလ္လကတ္တော သလ္လံ အဗ္ဗဟိ။ သောဟံ သလ္လဿပိ အဗ္ဗဟနဟေတု ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋ္ဌကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယိ။ တဿ မေ သော ဘိသက္ကော သလ္လကတ္တော အဂဒဂီရံ ဝဏမုခေ ဩဒဟိ။ သောဟံ အဂဒဂီရဿပိ ဝဏမုခေ ဩဒဟနဟေတု ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋ္ဌကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယိ။ သောမိ ဧတရဟိ ရူဠေန ဝဏေန သဉ္ဇဝိနာ အရောဂေါ သုခိ သေရီ သယံဝသီ ယေန ကာမဂံမော”တိ။

ဧဝမေဝ ခေါ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ သစေ တုမေ ဇာနေယျာယ “အဟုဝေမှဝ မယံ ပုဗ္ဗေ၊ န နာဟုဝမှာ”တိ။ ဇာနေယျာယ “အကရေမှဝ မယံ ပုဗ္ဗေ ပါပကမ္မံ၊ န နာကရမှာ”တိ။ ဇာနေယျာယ “ဧဝရူပံ ဝါ ဧဝရူပံ ဝါ ပါပကမ္မံ အကရမှာ”တိ။ ဇာနေယျာယ “ဧတ္တကံ ဝါ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တံ၊ ဧတ္တကံ ဝါ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိရေတမ္ပံ၊ ဧတ္တကမိ ဝါ ဒုက္ခေ နိဇ္ဈိန္တေ သမ္ပံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တံ ဘဝိဿတိ”တိ။ ဇာနေယျာယ—ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒံ။ ဧဝံ သန္တေ အာယသ္မန္တာနံ နိဂဏ္ဌာနံ ကလ္လမဿ ဝေယျာကရဏာယ “ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သမ္ပံ တံ ပုဗ္ဗေကတဟေတု။ ဣတိ ပုရာဏာနံ ကမ္မာနံ တပဿ ဗျန္တိဘာဝါ နဝါနံ ကမ္မာနံ အကရဏာ အာယတိ အနဝဿဝေါ၊ အာယတိ အနဝဿဝါ ကမ္မက္ခယော၊ ကမ္မက္ခယော ဒုက္ခက္ခယော၊ ဒုက္ခက္ခယော ဝေဒနာက္ခယော၊ ဝေဒနာက္ခယော သမ္ပံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တံ ဘဝိဿတိ”တိ။

ယသ္မာ စ ခေါ တုမေ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ န ဇာနာယ “အဟုဝေမှဝ မယံ ပုဗ္ဗေ၊ န နာဟုဝမှာ”တိ။ န ဇာနာယ “အကရေမှဝ မယံ ပုဗ္ဗေ ပါပကမ္မံ၊ န နာကရမှာ”တိ။ န ဇာနာယ “ဧဝရူပံ ဝါ ဧဝရူပံ ဝါ ပါပကမ္မံ အကရမှာ”တိ။ န ဇာနာယ “ဧတ္တကံ ဝါ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တံ၊ ဧတ္တကံ ဝါ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိရေတမ္ပံ၊ ဧတ္တကမိ ဝါ ဒုက္ခေ နိဇ္ဈိန္တေ သမ္ပံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တံ ဘဝိဿတိ”တိ။ န ဇာနာယ—ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပသမ္ပဒံ။ တသ္မာ အာယသ္မန္တာနံ နိဂဏ္ဌာနံ န ကလ္လမဿ ဝေယျာကရဏာယ “ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သမ္ပံ တံ ပုဗ္ဗေကတဟေတု။ ဣတိ ပုရာဏာနံ ကမ္မာနံ တပဿ ဗျန္တိဘာဝါ နဝါနံ ကမ္မာနံ အကရဏာ အာယတိ အနဝဿဝေါ၊ အာယတိ အနဝဿဝါ ကမ္မက္ခယော၊ ကမ္မက္ခယော ဒုက္ခက္ခယော၊ ဒုက္ခက္ခယော ဝေဒနာက္ခယော၊ ဝေဒနာက္ခယော သမ္ပံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တံ ဘဝိဿတိ”တိ။

၄။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘိက္ခဝေ တေ နိဂဏ္ဌာ မံ ဧတဒေါစုံ “နိဂဏ္ဌော အာဝုသော နာဠုပုတ္တော” သဗ္ဗညု။ သဗ္ဗဒဿာဝီ အပရိသေသံ ဉာဏဒဿနံ ပဋိဇာနာတိ ‘စရတော စ မေ တိဋ္ဌတော စ သုတ္တဿ စ ဇာဂရဿ စ သတတံ သမိတံ ဉာဏဒဿနံ ပစ္စုပ္ပန်တိ’။ သော ဧဝမာဟ ‘အတ္ထိ ခေါ ဝေါ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ ပုဗ္ဗေဝ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တံ ဣမာယ ကဋ္ဌကာယ ဒုက္ခရကာရိကာယ နိဇ္ဈိရေယ။ ယံ ပနေတ္ထ ဧတရဟိ ကာယေန သံဝုတာ ဝါစာယ သံဝုတာ မနဿ သံဝုတာ၊ တံ အာယတိ ပါပကမ္မဿ အကရဏံ။ ဣတိ ပုရာဏာနံ ကမ္မာနံ တပဿ ဗျန္တိဘာဝါ နဝါနံ ကမ္မာနံ အကရဏာ အာယတိ အနဝဿဝေါ၊ အာယတိ အနဝဿဝါ ကမ္မက္ခယော၊ ကမ္မက္ခယာ ဒုက္ခက္ခယော၊ ဒုက္ခက္ခယာ ဝေဒနာက္ခယော၊ ဝေဒနာက္ခယာ သဗ္ဗံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တံ ဘဝိဿတိတိ၊ တဉ္စ ပနမှာကံ ရုစ္စတိ စေဝ ခမတိ စ၊ တေန စမှာ အတ္တမနာ”တိ။

၅။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အဟံ ဘိက္ခဝေ တေ နိဂဏ္ဌေ ဧတဒေါစုံ “ပဉ္စ ခေါ ဣမေ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ ဓမ္မာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒွိဓာဝိပါကာ။ ကတမေ ပဉ္စ၊ သဒ္ဓါ ရုစိ အနုဿဝေါ အာကာရပရိဝိတက္ကော ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ။ ဣမေ ခေါ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ ပဉ္စ ဓမ္မာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒွိဓာဝိပါကာ။ တတြာယသ္မန္တာနံ နိဂဏ္ဌာနံ ကာ အတိတံသေ သတ္တရိ သဒ္ဓါ၊ ကာ ရုစိ၊ ကော အနုဿဝေါ၊ ကော အာကာရပရိဝိတက္ကော၊ ကာ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ”တိ။ ဧဝံဝါဒီ^၂ ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ နိဂဏ္ဌေသု န ကဉ္စိ^၃ သဟဓမ္မိကံ ဝါဒပဋိဟာရံ သမနုပဿာမိ။

ပုန စပရာဟံ^၄ ဘိက္ခဝေ တေ နိဂဏ္ဌေ ဧဝံ ဝဒါမိ “တံ ကိ မညထ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ ယသ္မိံ ဝေါ သမယေ တိဗ္ဗော^၁ ဥပက္ကမော ဟောတိ တိဗ္ဗံ ပဓာနံ၊ တိဗ္ဗာ တသ္မိံ သမယေ ဩပက္ကမိကာ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋ္ဌကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယေထ။ ယသ္မိံ ပန ဝေါ သမယေ န တိဗ္ဗော ဥပက္ကမော ဟောတိ န တိဗ္ဗံ ပဓာနံ၊ န တိဗ္ဗာ တသ္မိံ သမယေ ဩပက္ကမိကာ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋ္ဌကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယေထ”တိ? ယသ္မိံ နော အာဝုသော ဂေါတမ သမယေ တိဗ္ဗော ဥပက္ကမော ဟောတိ တိဗ္ဗံ ပဓာနံ၊ တိဗ္ဗာ တသ္မိံ သမယေ ဩပက္ကမိကာ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋ္ဌကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယာမ။ ယသ္မိံ ပန နော သမယေ န တိဗ္ဗော ဥပက္ကမော ဟောတိ န တိဗ္ဗံ ပဓာနံ၊ န တိဗ္ဗာ တသ္မိံ သမယေ ဩပက္ကမိကာ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋ္ဌကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယာမာတိ။

၁-နာထပုတ္တော (သီ)

၂-ဧဝံဝါဒီသု (က)

၃-ကိဉ္စိ (သီ၊ ဣ၊ က)

၄-ပုန စ ပနာဟံ (သီ၊ ဣ၊ က)

၅-တိဗ္ဗေါ (ဣ)

၆။ ဣတိ ကိရ အာဂုသော နိဂဏ္ဌာ ယသ္မိံ ဝေါ သမယေ တိဗ္ဗော ဥပက္ကမော ဟောတိ တိဗ္ဗံ ပဓာနံ၊ တိဗ္ဗာ တသ္မိံ သမယေ ဩပက္ကမိကာ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋ္ဌုကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယေထ။ ယသ္မိံ ပန ဝေါ သမယေ န တိဗ္ဗော ဥပက္ကမော ဟောတိ န တိဗ္ဗံ ပဓာနံ၊ န တိဗ္ဗာ တသ္မိံ သမယေ ဩပက္ကမိကာ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋ္ဌုကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယေထ။ ဧဝံ သန္တေ အာယသ္မန္တာနံ နိဂဏ္ဌာနံ န ကလ္လမဿ ဝေယျာကရဏာယ “ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ ပုဗ္ဗေကတဟေတု။ ဣတိ ပုရာဏာနံ ကမ္မာနံ တပဿ ဗျန္တိဘာဝါ နဝိနံ ကမ္မာနံ အကရဏာ အာယတိံ အနဝဿဝေါ၊ အာယတိံ အနဝဿဝါ ကမ္မက္ခယော၊ ကမ္မက္ခယာ ဒုက္ခက္ခယော၊ ဒုက္ခက္ခယာ ဝေဒနာက္ခယော၊ ဝေဒနာက္ခယာ သဗ္ဗံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တံ ဘဝိဿတိ”တိ။ သစေ အာဂုသော နိဂဏ္ဌာ ယသ္မိံ ဝေါ သမယေ တိဗ္ဗော ဥပက္ကမော ဟောတိ တိဗ္ဗံ ပဓာနံ၊ န တိဗ္ဗာ တသ္မိံ သမယေ ဩပက္ကမိကာ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋ္ဌုကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယေထ။ ယသ္မိံ ပန ဝေါ သမယေ န တိဗ္ဗော ဥပက္ကမော ဟောတိ န တိဗ္ဗံ ပဓာနံ၊ တိဗ္ဗာ တသ္မိံ သမယေ ဩပက္ကမိကာ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋ္ဌုကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယေထ။ ဧဝံ သန္တေ အာယသ္မန္တာနံ နိဂဏ္ဌာနံ ကလ္လမဿ ဝေယျာကရဏာယ “ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ ပုဗ္ဗေကတဟေတု။ ဣတိ ပုရာဏာနံ ကမ္မာနံ တပဿ ဗျန္တိဘာဝါ နဝိနံ ကမ္မာနံ အကရဏာ အာယတိံ အနဝဿဝေါ၊ အာယတိံ အနဝဿဝါ ကမ္မက္ခယော၊ ကမ္မက္ခယာ ဒုက္ခက္ခယော၊ ဒုက္ခက္ခယာ ဝေဒနာက္ခယော၊ ဝေဒနာက္ခယာ သဗ္ဗံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တံ ဘဝိဿတိ”တိ။

ယသ္မာ ၈ ခေါ အာဂုသော နိဂဏ္ဌာ ယသ္မိံ ဝေါ သမယေ တိဗ္ဗော ဥပက္ကမော ဟောတိ တိဗ္ဗံ ပဓာနံ၊ တိဗ္ဗာ တသ္မိံ သမယေ ဩပက္ကမိကာ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋ္ဌုကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယေထ။ ယသ္မိံ ပန ဝေါ သမယေ န တိဗ္ဗော ဥပက္ကမော ဟောတိ န တိဗ္ဗံ ပဓာနံ၊ န တိဗ္ဗာ တသ္မိံ သမယေ ဩပက္ကမိကာ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋ္ဌုကာ ဝေဒနာ ဝေဒိယေထ။ တေ တုမေ သာမံယေဝ ဩပက္ကမိကာ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋ္ဌုကာ ဝေဒနာ ဝေဒယမာနာ အဝိဇ္ဇာ အညာဏာ သမ္မောဟာ ဝိပဇ္ဈေထ “ယံ ကိဉ္ဇာယံ ပုရိသပုဂ္ဂလော ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ သဗ္ဗံ တံ ပုဗ္ဗေကတဟေတု။ ဣတိ ပုရာဏာနံ ကမ္မာနံ တပဿ ဗျန္တိဘာဝါ နဝိနံ ကမ္မာနံ အကရဏာ အာယတိံ အနဝဿဝေါ၊ အာယတိံ အနဝဿဝါ ကမ္မက္ခယော၊ ကမ္မက္ခယာ ဒုက္ခက္ခယော၊ ဒုက္ခက္ခယာ

ဝေဒနာက္ခယော၊ ဝေဒနာက္ခယာ သမ္ပံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိန္တံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံဝါဒီပိ ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ နိဂဏ္ဌေသု န ကမ္ဘိ သဟဓမ္မိကံ ဝါဒပဋိဟာရံ သမန-
ပဿာမိ။

၇။ ပုန စပရာဟံ ဘိက္ခဝေ တေ နိဂဏ္ဌေ ဧဝံ ဝဒါမိ “တံ ကိံ မညထာ-
ဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ ယမိဒံ ကမ္ဘိ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ၊ တံ ဥပက္ကမေန ဝါ ပဓာနေန ဝါ
‘သမ္ပရာယဝေဒနီယံ ဟောတူ’တိ လဗ္ဘမေတ”န္တိ။ နော ဟိဒံ အာဝုသော။ “ယံ
ပနိဒံ ကမ္ဘိ သမ္ပရာယဝေဒနီယံ၊ တံ ဥပက္ကမေန ဝါ ပဓာနေန ဝါ ‘ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ
ဟောတူ’တိ လဗ္ဘမေတ”န္တိ။ နော ဟိဒံ အာဝုသော။ “တံ ကိံ မညထာဝုသော
နိဂဏ္ဌာ၊ ယမိဒံ ကမ္ဘိ သုခဝေဒနီယံ၊ တံ ဥပက္ကမေန ဝါ ပဓာနေန ဝါ
‘ဒုက္ခဝေဒနီယံ ဟောတူ’တိ လဗ္ဘမေတ”န္တိ။ နော ဟိဒံ အာဝုသော။ “ယံ ပနိဒံ
ကမ္ဘိ ဒုက္ခဝေဒနီယံ၊ တံ ဥပက္ကမေန ဝါ ပဓာနေန ဝါ ‘သုခဝေဒနီယံ ဟောတူ’တိ
လဗ္ဘမေတ”န္တိ။ နော ဟိဒံ အာဝုသော။ “တံ ကိံ မညထာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊ ယမိဒံ
ကမ္ဘိ ပရိပက္ကဝေဒနီယံ၊ တံ ဥပက္ကမေန ဝါ ပဓာနေန ဝါ ‘အပရိပက္ကဝေဒနီယံ
ဟောတူ’တိ လဗ္ဘမေတ”န္တိ။ နော ဟိဒံ အာဝုသော။ “ယံ ပနိဒံ ကမ္ဘိ အပရိ-
ပက္ကဝေဒနီယံ၊ တံ ဥပက္ကမေန ဝါ ပဓာနေန ဝါ ‘ပရိပက္ကဝေဒနီယံ ဟောတူ’တိ
လဗ္ဘမေတ”န္တိ။ နော ဟိဒံ အာဝုသော။ “တံ ကိံ မညထာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊
ယမိဒံ ကမ္ဘိ ဗဟုဝေဒနီယံ၊ တံ ဥပက္ကမေန ဝါ ပဓာနေန ဝါ ‘အပ္ပဝေဒနီယံ
ဟောတူ’တိ လဗ္ဘမေတ”န္တိ။ နော ဟိဒံ အာဝုသော။ “ယံ ပနိဒံ ကမ္ဘိ
အပ္ပဝေဒနီယံ၊ တံ ဥပက္ကမေန ဝါ ပဓာနေန ဝါ ‘ဗဟုဝေဒနီယံ ဟောတူ’တိ
လဗ္ဘမေတ”န္တိ။ နော ဟိဒံ အာဝုသော။ “တံ ကိံ မညထာဝုသော နိဂဏ္ဌာ၊
ယမိဒံ ကမ္ဘိ သဝေဒနီယံ၊ တံ ဥပက္ကမေန ဝါ ပဓာနေန ဝါ ‘အဝေဒနီယံ
ဟောတူ’တိ လဗ္ဘမေတ”န္တိ။ နော ဟိဒံ အာဝုသော။ “ယံ ပနိဒံ ကမ္ဘိ အဝေ-
ဒနီယံ၊ တံ ဥပက္ကမေန ဝါ ပဓာနေန ဝါ ‘သဝေဒနီယံ ဟောတူ’တိ လဗ္ဘမေတ”န္တိ။
နော ဟိဒံ အာဝုသော။

၈။ ဣတိ ကိရ အာဝုသော နိဂဏ္ဌာ ယမိဒံ ကမ္ဘိ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ၊ တံ
ဥပက္ကမေန ဝါ ပဓာနေန ဝါ “သမ္ပရာယဝေဒနီယံ ဟောတူ”တိ အလဗ္ဘမေတံ။
ယံ ပနိဒံ ကမ္ဘိ သမ္ပရာယဝေဒနီယံ၊ တံ ဥပက္ကမေန ဝါ ပဓာနေန ဝါ “ဒိဋ္ဌဓမ္မ-
ဝေဒနီယံ ဟောတူ”တိ အလဗ္ဘမေတံ။ ယမိဒံ ကမ္ဘိ သုခဝေဒနီယံ၊ တံ ဥပက္ကမေန
ဝါ ပဓာနေန ဝါ “ဒုက္ခဝေဒနီယံ ဟောတူ”တိ အလဗ္ဘမေတံ။ ယမိဒံ ကမ္ဘိ

ဒုက္ခဝေဒနီယံ၊ တံ ဥပက္ကမေန ဝါ ပဓာနေန ဝါ “သုခဝေဒနီယံ ဟောတူ”တိ အလဗ္ဘမေတံ။ ယမိဒံ ကမ္မံ ပရိပက္ခဝေဒနီယံ၊ တံ ဥပက္ကမေန ဝါ ပဓာနေန ဝါ “အပရိပက္ခဝေဒနီယံ ဟောတူ”တိ အလဗ္ဘမေတံ။ ယမိဒံ ကမ္မံ အပရိပက္ခဝေဒနီယံ၊ တံ ဥပက္ကမေန ဝါ ပဓာနေန ဝါ “ပရိပက္ခဝေဒနီယံ ဟောတူ”တိ အလဗ္ဘမေတံ။ ယမိဒံ ကမ္မံ ဗဟုဝေဒနီယံ၊ တံ ဥပက္ကမေန ဝါ ပဓာနေန ဝါ “အပ္ပဝေဒနီယံ ဟောတူ”တိ အလဗ္ဘမေတံ။ ယမိဒံ ကမ္မံ အပ္ပဝေဒနီယံ၊ တံ ဥပက္ကမေန ဝါ ပဓာနေန ဝါ “ဗဟုဝေဒနီယံ ဟောတူ”တိ အလဗ္ဘမေတံ။ ယမိဒံ ကမ္မံ သဝေဒနီယံ၊ တံ ဥပက္ကမေန ဝါ ပဓာနေန ဝါ “အဝေဒနီယံ ဟောတူ”တိ အလဗ္ဘမေတံ။ ယမိဒံ ကမ္မံ အဝေဒနီယံ၊ တံ ဥပက္ကမေန ဝါ ပဓာနေန ဝါ “သဝေဒနီယံ ဟောတူ”တိ အလဗ္ဘမေတံ။ ဧဝံ သန္တေ အာယသ္မန္တာနံ နိဂဏ္ဌာနံ အဖလော ဥပက္ကမော ဟောတိ အဖလံ ပဓာနံ။ ဧဝံဝါဒီ ဘိက္ခဝေ နိဂဏ္ဌာ၊ ဧဝံဝါဒီနံ ဘိက္ခဝေ နိဂဏ္ဌာနံ ဒသ သဟဓမ္မိကာ ဝါဒါနုဝါဒါ ဂါရယံ ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ။

၉။ သဗ္ဗေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ပုဗ္ဗေကတဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ အဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ နိဂဏ္ဌာ ပုဗ္ဗေ ဒုက္ခဋကမ္မကာရိနော၊ ယံ ဧတရဟိ ဧဝရူပါ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋက ဝေဒနာ ဝေဒိယန္တိ။ သဗ္ဗေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ဣဿရ- နိမ္မာနဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ အဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ နိဂဏ္ဌာ ပါပကေန ဣဿရေန နိမ္မိတာ၊ ယံ ဧတရဟိ ဧဝရူပါ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋက ဝေဒနာ ဝေဒိယန္တိ။ သဗ္ဗေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သင်္ဂတိဘာဝဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေ- ဒေန္တိ၊ အဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ နိဂဏ္ဌာ ပါပသင်္ဂတိကာ၊ ယံ ဧတရဟိ ဧဝရူပါ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋက ဝေဒနာ ဝေဒိယန္တိ။ သဗ္ဗေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ အဘိဇာတိ- ဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ အဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ နိဂဏ္ဌာ ပါပါဘိဇာတိကာ၊ ယံ ဧတရဟိ ဧဝရူပါ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋက ဝေဒနာ ဝေဒိယန္တိ။ သဗ္ဗေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ဒိဋ္ဌဓမ္မုပက္ကမဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ အဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ နိဂဏ္ဌာ ဧဝရူပါ ဒိဋ္ဌဓမ္မုပက္ကမာ၊ ယံ ဧတရဟိ ဧဝရူပါ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ကဋက ဝေဒနာ ဝေဒိယန္တိ။

သဗ္ဗေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ပုဗ္ဗေကတဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ဂါရယာ နိဂဏ္ဌာ။ နော စေ သတ္တာ ပုဗ္ဗေကတဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ဂါရယာ နိဂဏ္ဌာ။ သဗ္ဗေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ဣဿရနိမ္မာနဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ဂါရယာ နိဂဏ္ဌာ။ နော စေ သတ္တာ ဣဿရနိမ္မာနဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ဂါရယာ နိဂဏ္ဌာ။ သဗ္ဗေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ

သင်္ဂတိဘာဝဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ဂါရယှာ နိဂဏ္ဌာ။ နော စေ သတ္တာ သင်္ဂတိဘာဝဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ဂါရယှာ နိဂဏ္ဌာ။ သစေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ အဘိဇာတိဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ဂါရယှာ နိဂဏ္ဌာ။ နော စေ သတ္တာ အဘိဇာတိဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ဂါရယှာ နိဂဏ္ဌာ။ သစေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ဒိဋ္ဌဓမ္မုပက္ကမဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ဂါရယှာ နိဂဏ္ဌာ။ နော စေ သတ္တာ ဒိဋ္ဌဓမ္မုပက္ကမဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ ဂါရယှာ နိဂဏ္ဌာ။ ဧဝံဝါဒီ ဘိက္ခဝေ နိဂဏ္ဌာ၊ ဧဝံဝါဒိနံ ဘိက္ခဝေ နိဂဏ္ဌာနံ ဣမေ ဒသ သဟဓမ္မိကာ ဝါဒါနုဝါဒါ ဂါရယှံ ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဖလော ဥပက္ကမော ဟောတိ အဖလံ ပဓာနံ။

၁၀။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သဖလော ဥပက္ကမော ဟောတိ သဖလံ ပဓာနံ။ ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုန ဟေဝ အနဒ္ဒဘူတံ အတ္တာနံ ဒုက္ခေန အဒ္ဓဘာဝေတိ၊ ဓမ္မိကဉ္စ သုခံ န ပရိစ္စတေတိ၊ တသ္မိံ စ သုခေ အနဓိမုတ္တိတော ဟောတိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ဣမဿ ခေါ မေ ဒုက္ခနိဒါနဿ သင်္ခါရံ ပဒဟတော သင်္ခါရပ္ပဓာနာ ဝိရာဂေါ ဟောတိ၊ ဣမဿ ပန မေ ဒုက္ခနိဒါနဿ အဇ္ဈုပေက္ခတော ဥပေက္ခံ ဘာဝယတော ဝိရာဂေါ ဟောတိ”တိ။ သော ယဿ ဟိခွါဿ^၁ ဒုက္ခနိဒါနဿ သင်္ခါရံ ပဒဟတော သင်္ခါရပ္ပဓာနာ ဝိရာဂေါ ဟောတိ၊ သင်္ခါရံ တတ္ထ ပဒဟတိ။ ယဿ ပနဿ ဒုက္ခနိဒါနဿ အဇ္ဈုပေက္ခတော ဥပေက္ခံ ဘာဝယတော ဝိရာဂေါ ဟောတိ၊ ဥပေက္ခံ တတ္ထ ဘာဝေတိ။ တဿ တဿ ဒုက္ခနိဒါနဿ သင်္ခါရံ ပဒဟတော သင်္ခါရပ္ပဓာနာ ဝိရာဂေါ ဟောတိ။ ဧဝံဗျဿ တံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ ဟောတိ။ တဿ တဿ ဒုက္ခနိဒါနဿ အဇ္ဈုပေက္ခတော ဥပေက္ခံ ဘာဝယတော ဝိရာဂေါ ဟောတိ။ ဧဝံဗျဿ တံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဇိဏ္ဏံ ဟောတိ။

၁၁။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ဣတ္ထိယာ သာရတ္တော ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော တိဗ္ဗစ္ဆန္တော တိဗ္ဗာပေက္ခော၊ သော တံ ဣတ္ထိံ ပဿေယျ အညေန ပုရိသေန သဒ္ဓိံ သန္တိဋ္ဌန္တိ သလ္လပန္တိ သဉ္ဇေယျန္တိ သံဟသန္တိ။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ အပိ န တဿ ပုရိသဿ အမု ဣတ္ထိံ ဒိသော အညေန ပုရိသေန သဒ္ဓိံ သန္တိဋ္ဌန္တိ သလ္လပန္တိ သဉ္ဇေယျန္တိ သံဟသန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿု-ပါယာသာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အမု ဟိ ဘန္တေ ပုရိသော အမုဿာ ဣတ္ထိယာ သာရတ္တော ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော တိဗ္ဗစ္ဆန္တော တိဗ္ဗာပေက္ခော၊ တသ္မာ တံ ဣတ္ထိံ ဒိသော အညေန ပုရိသေန သဒ္ဓိံ သန္တိဋ္ဌန္တိ သလ္လပန္တိ

၁-ယဿ ခေါ ပနဿ (သိ)၊ ယဿ ခွါဿ (ဣ)

သဉ္ဇဂ္ဂန္တိ သံဟသန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿူပါယာသာတိ။
 အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ တဿ ပုရိသဿ ဧဝမဿ “အဟံ ခေါ အမုဿာ ဣတ္ထိယာ
 သာရတ္တော ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တော တိဗ္ဗစ္ဆန္တော တိဗ္ဗာပေက္ခော၊ တဿ မေ အမုံ ဣတ္ထိ
 ဒိသ္မာ အညေန ပုရိသေန သဒ္ဓိံ သန္တိဋ္ဌန္တိ သလ္လပန္တိ သဉ္ဇဂ္ဂန္တိ သံဟသန္တိ
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿူပါယာသာ။ ယံနုနာဟံ ယော မေ
 အမုဿာ ဣတ္ထိယာ ဆန္ဒရာဂေါ၊ တံ ပဇေယျယျ”န္တိ။ သော ယော အမုဿာ
 ဣတ္ထိယာ ဆန္ဒရာဂေါ၊ တံ ပဇေယျယျ။ သော တံ ဣတ္ထိ ပဿေယျ အပရေန
 သမယေန အညေန ပုရိသေန သဒ္ဓိံ သန္တိဋ္ဌန္တိ သလ္လပန္တိ သဉ္ဇဂ္ဂန္တိ သံဟသန္တိ။
 တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ အပိ န တဿ ပုရိသဿ အမုံ ဣတ္ထိ ဒိသ္မာ အညေန
 ပုရိသေန သဒ္ဓိံ သန္တိဋ္ဌန္တိ သလ္လပန္တိ သဉ္ဇဂ္ဂန္တိ သံဟသန္တိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ
 သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿူပါယာသာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ
 ကိဿ ဟေတု၊ အမု ဟိ ဘန္တေ ပုရိသော အမုဿာ ဣတ္ထိယာ ဝိရာဂေါ၊ တသ္မာ
 တံ ဣတ္ထိ ဒိသ္မာ အညေန ပုရိသေန သဒ္ဓိံ သန္တိဋ္ဌန္တိ သလ္လပန္တိ သဉ္ဇဂ္ဂန္တိ
 သံဟသန္တိ န ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿူပါယာသာတိ။

ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု န ဟေဝ အနဒ္ဓဘူတံ အတ္တာနံ ဒုက္ခေန
 အဒ္ဓဘာဝေတိ၊ ဓမ္မိကဉ္စ သုခံ န ပရိစ္စတေတိ၊ တသ္မိံ စ သုခေ အနဓိမုစ္ဆိတော
 ဟောတိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ—“ဣမဿ ခေါ မေ ဒုက္ခနိဒါနဿ သင်္ခါရံ
 ပဒဟတော သင်္ခါရပ္ပဓာနာ ဝိရာဂေါ ဟောတိ။ ဣမဿ ပန မေ ဒုက္ခနိဒါနဿ
 အဇ္ဈုပေက္ခတော ဥပေက္ခံ ဘာဝယတော ဝိရာဂေါ ဟောတိ”တိ။ သော ယဿ
 ဟိ ခွါဿ ဒုက္ခနိဒါနဿ သင်္ခါရံ ပဒဟတော သင်္ခါရပ္ပဓာနာ ဝိရာဂေါ ဟောတိ၊
 သင်္ခါရံ တတ္ထ ပဒဟတိ။ ယဿ ပနဿ ဒုက္ခနိဒါနဿ အဇ္ဈုပေက္ခတော ဥပေက္ခံ
 ဘာဝယတော ဝိရာဂေါ ဟောတိ၊ ဥပေက္ခံ တတ္ထ ဘာဝေတိ။ တဿ တဿ
 ဒုက္ခနိဒါနဿ သင်္ခါရံ ပဒဟတော သင်္ခါရပ္ပဓာနာ ဝိရာဂေါ ဟောတိ။ ဧဝမိဿ
 တံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိဏ္ဏံ ဟောတိ။ တဿ တဿ ဒုက္ခနိဒါနဿ အဇ္ဈုပေက္ခတော
 ဥပေက္ခံ ဘာဝယတော ဝိရာဂေါ ဟောတိ။ ဧဝမိဿ တံ ဒုက္ခံ နိဇ္ဈိဏ္ဏံ ဟောတိ။
 ဧဝမိ ဘိက္ခဝေ သဖလော ဥပက္ကမော ဟောတိ သဖလံ ပဓာနံ။

၁၂။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “ယထာသုခံ ခေါ မေ
 ဝိဟရတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။
 ဒုက္ခာယ ပန မေ အတ္တာနံ ပဒဟတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊
 ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ။ ယံနုနာဟံ ဒုက္ခာယ အတ္တာနံ ပဒဟေယျ”န္တိ။
 သော ဒုက္ခာယ အတ္တာနံ ပဒဟတိ၊ တဿ ဒုက္ခာယ အတ္တာနံ ပဒဟတော

အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ။ သော န အပရေန သမယေန ဒုက္ခာယ အတ္တာနံ ပဒဟတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ယဿ ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အတ္တာယ ဒုက္ခာယ အတ္တာနံ ပဒဟေယျ၊ သွာဿ အတ္ထော အဘိနိပ္ပန္နော ဟောတိ။ တသ္မာ န အပရေန သမယေန ဒုက္ခာယ အတ္တာနံ ပဒဟတိ။ သေယျဏာပိ ဘိက္ခဝေ ဥသုကာရော တေဇနံ ဒွိသု အလာတေသု အာတာပေတိ ပရိတာပေတိ ဥဇုံ ကရောတိ ကမ္မနိယံ။ ယတော ခေါ ဘိက္ခဝေ ဥသုကာရဿ တေဇနံ ဒွိသု အလာတေသု အာတာပိတံ ဟောတိ ပရိတာပိတံ ဥဇုံ ကတံ^၁ ကမ္မနိယံ၊ န သော တံ အပရေန သမယေန ဥသုကာရော တေဇနံ ဒွိသု အလာတေသု အာတာပေတိ ပရိတာပေတိ ဥဇုံ ကရောတိ ကမ္မနိယံ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ယဿ ဟိ သော ဘိက္ခဝေ အတ္တာယ ဥသုကာရော တေဇနံ ဒွိသု အလာတေသု အာတာပေယျ ပရိတာပေယျ ဥဇုံ ကရေယျ ကမ္မနိယံ၊ သွာဿ အတ္ထော အဘိနိပ္ပန္နော ဟောတိ။ တသ္မာ န အပရေန သမယေန ဥသုကာရော တေဇနံ ဒွိသု အလာတေသု အာတာပေတိ ပရိတာပေတိ ဥဇုံ ကရောတိ ကမ္မနိယံ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “ယထာ- သုခံ ခေါ မေ ဝိဟရတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ ဒုက္ခာယ ပန မေ အတ္တာနံ ပဒဟတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ။ ယံနုနာဟံ ဒုက္ခာယ အတ္တာနံ ပဒဟေယျ”န္တိ။ သော ဒုက္ခာယ အတ္တာနံ ပဒဟတိ၊ တဿ ဒုက္ခာယ အတ္တာနံ ပဒဟတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ။ သော န အပရေန သမယေန ဒုက္ခာယ အတ္တာနံ ပဒဟတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ယဿ ဟိ သော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အတ္တာယ ဒုက္ခာယ အတ္တာနံ ပဒဟေယျ၊ သွာဿ အတ္ထော အဘိနိပ္ပန္နော ဟောတိ။ တသ္မာ န အပရေန သမယေန ဒုက္ခာယ အတ္တာနံ ပဒဟတိ။ ဧဝမိ ဘိက္ခဝေ သဖလော ဥပက္ကမော ဟောတိ သဖလံ ပဓာနံ။

၁၃။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဣဓ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနတ္တရော ပုရိသဒမ္ပသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ။ သော ဣမံ လောကံ သဒေဝကံ သမာရကံ သဗြဟ္မကံ သဿမဏဗြာဟ္မဏီ ပဇံ သဒေဝမနုဿံ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ပဝေဒေတိ၊ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ

ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ၊ တံ ဓမ္မံ သုဏှာတိ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ အညတရသ္မိံ ဝါ ကုလေ ပစ္စာဇာတော။ သော တံ ဓမ္မံ သုတွာ တထာဂတေ သဒ္ဓံ ပဋိလဘတိ၊ သော တေန သဒ္ဓါပဋိလာဘေန သမန္နာဂတော ဣတိ ပဋိသဗ္ဗိက္ခတိ “သမ္မာဓော ဃရာဝါသော ရဇာပထော၊ အဟောကာသော ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ နယိဒံ သုကရံ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ ဧကန္တ- ပရိပုဏ္ဏံ ဧကန္တပရိသုဒ္ဓံ သင်္ခလိခိတံ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတုံ၊ ယံနုနာဟံ ကေသမသု ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အတ္ထာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေယျ”န္တိ။ သော အပရေန သမယေန အပ္ပံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ အပ္ပံ ဝါ ဉှတိပရိဝဋ္ဋံ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဉှတိပရိဝဋ္ဋံ ပဟာယ ကေသမသု ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အတ္ထာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေတိ။

၁၄။ သော ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ နိဟိတ- ဒဏ္ဍော နိဟိတသဏ္ဍော လဇ္ဇီ ဒယာပန္နော၊ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပိ ဝိဟရတိ။ အဒိန္နာဒါနံ ပဟာယ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ဒိန္နာဒါယိ ဒိန္နပါဠိကဿိ၊ အထေနေန သုစိဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟရတိ။ အဗြဟ္မစရိယံ ပဟာယ ဗြဟ္မစာရီ ဟောတိ အာရာစာရီ ဝိရတော မေထုနာ ဂါမမ္မော။ မုသာဝါဒံ ပဟာယ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ သစ္စဝါဒီ သစ္စသန္ဓော ထေတော ပစ္စယိကော အဝိသံဝါဒကော လောကဿ။ ပိသုဏှံ ဝါပံ ပဟာယ ပိသုဏှာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဣတော သုတွာ န အမုတြ အက္ခာတာ ဣမေသံ ဘေဒါယ၊ အမုတြ ဝါ သုတွာ န ဣမေသံ အက္ခာတာ အမူသံ ဘေဒါယ၊ ဣတိ ဘိန္နာနံ ဝါ သန္ဓာတာ သဟိတာနံ ဝါ အနုပ္ပဒါတာ သမဂ္ဂါရာမော သမဂ္ဂရတော သမဂ္ဂနန္တိ သမဂ္ဂကရဏီ ဝါပံ ဘာသိတာ ဟောတိ။ ဖရသံ ဝါပံ ပဟာယ ဖရသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ယာ သာ ဝါစာ နေလာ ကဏ္ဍသုခါ ပေမနီယာ ဟဒယဂံမာ ပေါရီ ဗဟုနေကန္တာ ဗဟုနေမနာပါ၊ တတာရူပိ ဝါပံ ဘာသိတာ ဟောတိ။ သမ္မပ္ပလာပံ ပဟာယ သမ္မပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ ကာလဝါဒီ ဘူတဝါဒီ အတ္ထဝါဒီ ဓမ္မဝါဒီ ဝိနယဝါဒီ၊ နိဓာနဝတိ ဝါပံ ဘာသိတာ ကာလေန သာပဒေသံ ပရိယန္တဝတိ အတ္ထသံဟိတံ။ သော ဗီဇေါမဘူတဂါမသမာရမ္ဘာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဧကဘတ္တိကော ဟောတိ ရတ္တုပရတော၊ ဝိရတော ဝိကာလဘောဇနော။ နစ္စဂီတဝါဒိတဝိသုကဒဿနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။

မာလာဂန္ဓဝိလေပနဓာရဏမဏ္ဍနဝိဘူသနဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဥစ္စာ-
 သယနမဟာသယနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဇာတရူပရဇတပဋိဂ္ဂဟဏာ
 ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ အာမကဓညပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။
 အာမကမံသပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဣတ္ထိကုမာရိကပဋိဂ္ဂဟဏာ
 ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဒါသိဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။
 အဇေဠကပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ကုက္ကုဋ္ဌသူကရပဋိဂ္ဂဟဏာ
 ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဟတ္ထိဂဝဿဝဠပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။
 ခေတ္တဝတ္ထုပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဒုတေယျပဟိဏဂမနာနယောဂါ
 ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ကယဝိက္ကယာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ တုလာကုဋ္ဌ-
 ကံသကုဋ္ဌမာနကုဋ္ဌာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဥက္ကောဋ္ဌနဝဇ္ဇနနိကတိ-
 သာစိယောဂါ^၁ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဆေဒနဝဓဇန္ဓနဝိပရာမောသအာလောပ-
 သဟသာကာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ^၂။

သော သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ကာယပရိဟာရိကေန စိဝရေန ကုစ္ဆိပရိဟာရိ-
 ကေန ပိဏ္ဍပါတေန၊ သော ယေန ယေနော ပက္ကမတိ၊ သမာဒိယော ပက္ကမတိ။
 သေယျထာပိ နာမ ပက္ခိ သကုဏော ယေန ယေနော ချေတိ၊ သပတ္တဘာရောဝ
 ချေတိ။ ဧဝမေဝ ဘိက္ခု သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ကာယပရိဟာရိကေန စိဝရေန
 ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန ပိဏ္ဍပါတေန၊ သော ယေန ယေနော ပက္ကမတိ၊
 သမာဒိယော ပက္ကမတိ။ သော ဣမိနာ အရိယေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော
 အဇ္ဈတ္တံ အနဝဇ္ဇသုခံ ပဋိသံဝေဒတိ။

၁၅။ သော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊
 ယတွာဓိကရဏမေန စက္ခုန္တိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ
 ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာဿဝေယျံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊
 ရက္ခတိ စက္ခုန္တိယံ၊ စက္ခုန္တိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ သောတေန သဒ္ဓံ သုတွာ။ပ။
 ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတွာ။ပ။ ဇိဝှိယ ရသံ သာယိတွာ။ပ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ
 ဖုသိတွာ။ပ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟီ၊
 ယတွာဓိကရဏမေန မနိန္တိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ
 အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာဿဝေယျံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ
 မနိန္တိယံ၊ မနိန္တိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ သော ဣမိနာ အရိယေန ဣန္ဒြိယသံဝရေန
 သမန္နာဂတော အဇ္ဈတ္တံ အဗျာသေကသုခံ ပဋိသံဝေဒတိ။

၁-သာဝိယောဂါ (သျှ၊ ကံ၊ က) ဧတ္ထ သာစိသဒ္ဓေါ ကုဋိလပရိယာယော။
 ၂-ပဿ မ-၁-စူဠဟတ္ထိပဒေါပမေ (၂၃၈) ပိဋေ။

သော အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ၊ အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ၊ သမိဉ္ဇိတေ^၁ ပဿာရိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ၊ သံဃာဋီပတ္တစီဝရဓာရဏေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ၊ အသိတေ ပီတေ ခါယိတေ သာယိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ၊ ဥစ္စာရပဿာဝကဓမ္မေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ၊ ဂတေ ဌိတေ နိသိန္ဓေ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ ဘာသိတေ တုဏှိဘာဝေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ။

၁၆။ သော ဣမိနာ စ အရိယေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော (ဣမာယ စ အရိယာယ သန္တုဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော)^၂ ဣမိနာ စ အရိယေန ဣန္ဒြိယသံဝရေန သမန္နာဂတော ဣမိနာ စ အရိယေန သတိသမ္ပဇေနေ သမန္နာဂတော ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ ဘဇေတိ အရည် ရက္ခမူလံ ပဗ္ဗတံ ကန္တရံ ဂိရိဂဟံ သုသာနံ ဝနပတ္တံ အဗ္ဘောကာသံ ပလာလပုဉ္ဇံ။ သော ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော နိသီဒတိ ပလ္လက္ အာဘုဇိတွာ ဥရံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ၊ သော အဘိဇ္ဈံ လောကေ ပဟာယ ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊ အဘိဇ္ဈာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။ ဗျာပါဒပဒေါသံ ပဟာယ အဗျာပနူစိတ္တော ဝိဟရတိ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပိ၊ ဗျာပါဒပဒေါသာ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။ ထိနမိဒ္ဓံ ပဟာယ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ ဝိဟရတိ အာလောကသညီ သတော သမ္ပဇာနော၊ ထိနမိဒ္ဓါ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟာယ အနုဒ္ဓတော ဝိဟရတိ အဇ္ဈတ္တံ ဂူပသန္တစိတ္တော၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဟာယ တိက္ကဝိစိကိစ္ဆော ဝိဟရတိ အကထံကထိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။ သော ဣမေ ပဉ္စ နိဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကာရဏေ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဋ္ဌမံ ဖျာနံ ဥပသမ္ပန္တ ဝိဟရတိ။ ဧဝမ္ပိ ဘိက္ခဝေ သဖလော ဥပက္ကမော ဟောတိ သဖလံ ပဓာနံ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဖျာနံ ဥပသမ္ပန္တ ဝိဟရတိ။ ဧဝမ္ပိ ဘိက္ခဝေ သဖလော ဥပက္ကမော ဟောတိ သဖလံ ပဓာနံ။

၁-သမိဉ္ဇိတေ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

၂-ပဿ မ-၁-စူဠဟတ္ထိပဒေါပမေ (၂၃၉) ဝိဇ္ဇေ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ သတော စ သမ္ပဇာနော သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ “ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ”တိ၊ တတိယံ ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝမိ ဘိက္ခဝေ သဖလော ဥပက္ကမော ဟောတိ သဖလံ ပဓာနံ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိ- ပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝမိ ဘိက္ခဝေ သဖလော ဥပက္ကမော ဟောတိ သဖလံ ပဓာနံ။

၁၇။ သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနင်္ဂဏေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စပ္ပတ္တေ ပုဗ္ဗေ- နိဝါသာနဿတိဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ၊ သေယျထိဒံ၊ ဧကမ္ပိ ဇာတိံ ဒွေပိ ဇာတိယော တိသ္ဿာပိ ဇာတိယော စတသ္ဿာပိ ဇာတိယော ပဉ္စပိ ဇာတိယော ဒသပိ ဇာတိယော ဝိသမ္ပိ ဇာတိယော တိသမ္ပိ ဇာတိယော စတ္တာလိသမ္ပိ ဇာတိယော ပညာသမ္ပိ ဇာတိယော ဇာတိသတမ္ပိ ဇာတိသဟဿမ္ပိ ဇာတိ- သတသဟဿမ္ပိ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ၊ “အမုတြာသိ” ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဧဝံဝဇ္ဈော ဧဝံမာဟာရော ဧဝံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဧဝံမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော စုတော အမုတြ ဥဒပါဒိ၊ တတြာပါသိ ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဧဝံဝဇ္ဈော ဧဝံမာဟာရော ဧဝံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဧဝံမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော စုတော ဣဓူပပန္နော”တိ၊ ဣတိ သာကာရံ သဉ္စဒေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ ဧဝမိ ဘိက္ခဝေ သဖလော ဥပက္ကမော ဟောတိ သဖလံ ပဓာနံ။

၁၈။ သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနင်္ဂဏေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စပ္ပတ္တေ သတ္တာနံ စုတူပပါတဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟိနေ ပဏီတေ သုဝဇ္ဈော ဒုဗ္ဗဇ္ဈော သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ၊ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ

ပဇာနာတိ။ “ဣမေ ဝတ ဘောန္တော သတ္တာ ကာယဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစီဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ မနောဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ၊ အရိယာနံ ဥပဝါဒကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ တေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နာ။ ဣမေ ဝါ ပန ဘောန္တော သတ္တာ ကာယသုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစီသုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ မနောသုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ အနုပဝါဒကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ တေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ”တိ။ ဣတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟီနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ၊ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ။ ဧဝမိ ဘိက္ခဝေ သဖလော ဥပက္ကမော ဟောတိ သဖလံ ပဓာနံ။

၁၉။ သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနင်္ဂဏေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စပုတ္တေ အာသဝါနံ ခယဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ အယံ ဒုက္ခသမုဒယောတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ အယံ ဒုက္ခနိရောဓောတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ ဣမေ အာသဝါတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ အယံ အာသဝ-သမုဒယောတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ အယံ အာသဝနိရောဓောတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ အယံ အာသဝနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဘဝါသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ “ဝိမုတ္တ”မိတိ ဉာဏံ ဟောတိ၊ “ခိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ”တိ ပဇာနာတိ။ ဧဝမိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သဖလော ဥပက္ကမော ဟောတိ သဖလံ ပဓာနံ။ ဧဝံဝါဒီ ဘိက္ခဝေ တထာဂတာ၊ ဧဝံဝါဒီနံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတာနံ^၁ ဒသ သဟဓမ္မိကာ ပါသံသဋ္ဌာနာ အာဂစ္ဆန္တိ။

၂၀။ သစေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ပုဗ္ဗေကတဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ အဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ပုဗ္ဗေ သုကတကမ္မကာရီ၊ ယံ ဧတရဟိ ဧဝရူပါ အနာသဝါ သုခါ ဝေဒနာ ဝေဒေတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ဣဿရနိမ္မာန-ဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ အဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ဘဒ္ဒကေန

၁-တထာဂတော၊ ဧဝံဝါဒီ ဘိက္ခဝေ တထာဂတံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

ဣဿရေန နိဗ္ဗိတော၊ ယံ ဧတရဟိ ဧဝရူပါ အနာသဝါ သုခါ ဝေဒနာ ဝေဒေတိ။ သဗ္ဗေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သင်္ဂတိဘာဝဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ။ အဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ကလျာဏသင်္ဂတိကော၊ ယံ ဧတရဟိ ဧဝရူပါ အနာသဝါ သုခါ ဝေဒနာ ဝေဒေတိ။ သဗ္ဗေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ အဘိဇာတိဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ။ အဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ကလျာဏဘိဇာတိကော၊ ယံ ဧတရဟိ ဧဝရူပါ အနာသဝါ သုခါ ဝေဒနာ ဝေဒေတိ။ သဗ္ဗေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ဒိဋ္ဌဓမ္မုပက္ကမဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ။ အဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော ကလျာဏဒိဋ္ဌဓမ္မုပက္ကမော၊ ယံ ဧတရဟိ ဧဝရူပါ အနာသဝါ သုခါ ဝေဒနာ ဝေဒေတိ။

သဗ္ဗေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ပုဗ္ဗေကတဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ။ ပါသံသော တထာဂတော။ နော စေ သတ္တာ ပုဗ္ဗေကတဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ။ ပါသံသော တထာဂတော။ သဗ္ဗေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ဣဿရ-နိဗ္ဗာနဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ။ ပါသံသော တထာဂတော။ နော စေ သတ္တာ ဣဿရနိဗ္ဗာနဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ။ ပါသံသော တထာဂတော။ သဗ္ဗေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သင်္ဂတိဘာဝဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ။ ပါသံသော တထာဂတော။ နော စေ သတ္တာ သင်္ဂတိဘာဝဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ။ ပါသံသော တထာဂတော။ သဗ္ဗေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ အဘိဇာတိဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ။ ပါသံသော တထာဂတော။ နော စေ သတ္တာ အဘိဇာတိဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ။ ပါသံသော တထာဂတော။ သဗ္ဗေ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ဒိဋ္ဌဓမ္မုပက္ကမဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ။ ပါသံသော တထာဂတော။ နော စေ သတ္တာ ဒိဋ္ဌဓမ္မုပက္ကမဟေတု သုခဒုက္ခံ ပဋိသံဝေဒေန္တိ။ ပါသံသော တထာဂတော။ ဧဝံဝါဒီ ဘိက္ခဝေ တထာဂတာ၊ ဧဝံဝါဒီနံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတာနံ ဣမေ ဒသ သဟဓမ္မိကာ ပါသံသဋ္ဌာနာ အာဂစ္ဆန္တိတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

ဒေဝဒဟသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ပဌမံ။

၂-ပဉ္စတ္ထယသုတ္တံ^၁

၂၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခုဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—သန္တိ ဘိက္ခုဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အပရန္တကပ္ပိကာ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော အပရန္တံ အာရဗ္ဗ အနေကဝိဟိတာနိ အဓိဝုတ္တိပဒါနိ^၂ အဘိဝဒန္တိ။ “သညီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ”တိ ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ။ “အသညီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ”တိ ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ။ “နေဝသညီနာသညီ အတ္တာ ဟောတိ အရောဂေါ ပရံ မရဏာ”တိ ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ။ သတော ဝါ ပန သတ္တဿ ဥစ္ဆေဒံ ဝိနာသံ ဝိဘဝံ ပညပေန္တိ^၃၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ ဝါ ပနေကေ အဘိဝဒန္တိ။ ဣတိ သန္တံ ဝါ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ^၄ ပရံ မရဏာ၊ သတော ဝါ ပန သတ္တဿ ဥစ္ဆေဒံ ဝိနာသံ ဝိဘဝံ ပညပေန္တိ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနံ ဝါ ပနေကေ အဘိဝဒန္တိ။ ဣတိ ဣမာနိ^၅ ပဉ္စ ဟုတွာ တီဏိ ဟောန္တိ၊ တီဏိ ဟုတွာ ပဉ္စ ဟောန္တိ။ အယမုဒ္ဒေသော ပဉ္စတ္တယဿ။

၂၂။ တတြ ဘိက္ခုဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သညီ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ ရူပိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သညီ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ အရူပိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သညီ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ ရူပိ စ အရူပိ စ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သညီ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ နေဝရူပိ နာရူပိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သညီ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ ဧကတ္တသညီ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သညီ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ နာနတ္တသညီ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သညီ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ ပရိတ္တသညီ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သညီ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ အပ္ပမာဏသညီ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သညီ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ ဧတံ^၆ ဝါ ပနေကေသံ^၆ ဥပါတိဝတ္တတံ ဝိညာဏကသိဏမေကေ အဘိဝဒန္တိ အပ္ပမာဏံ

၁-ပဉ္စာယတနသုတ္တ (က)

၂-ပညာပေန္တိ (သိ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၅-ဧဝံ (က)

၂-အဓိမုတ္တိပဒါနိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)

၄-၄-ပရံ မရဏာ။ ဣတိ ဣမာနိ(က)

၆-ပနေကေသံ (သျှာ၊ ကံ)

အာနေဉ္စ။ တယိဒံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော အဘိဇာနာတိ။ ယေ ခေါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ ရူပိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ အရူပိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ ရူပိ စ အရူပိ စ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ နေဝရူပိ နာရူပိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ ဧကတ္တသညိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ နာနတ္တသညိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ ပရိတ္တသညိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ အပ္ပမာဏသညိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ ယာ ဝါ ပနေတာသံ သညာနံ ပရိသုဒ္ဓါ ပရမာ အဂ္ဂါ အနတ္တရိယာ အက္ခာယတိ၊ ယဒိ ရူပသညာနံ၊ ယဒိ အရူပသညာနံ၊ ယဒိ ဧကတ္တသညာနံ၊ ယဒိ နာနတ္တသညာနံ။ နတ္ထိ ကိဉ္စိတိ အာကိဉ္စညာယတနမေကေ အဘိဝဒန္တိ အပ္ပမာဏံ အာနေဉ္စ။ တယိဒံ သင်္ခတံ ဩဠာရိကံ၊ အတ္ထိ ခေါ ပန သင်္ခါရာနံ နိရောဓော၊ အတ္ထေတန္တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ တဿ နိဿရဏဒဿာဝီ တထာဂတော တဒုပါတိဝတ္ထော။

၂၃။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အသညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ ရူပိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ အသညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ အရူပိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ အသညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ ရူပိ စ အရူပိ စ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ အသညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ နေဝရူပိ နာရူပိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ အသညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ တေသမေတေ ပဋိက္ခောသန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ သညာ ရောဂေါ သညာ ဂဏ္ဍော သညာ သလ္လံ။ ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ၊ ယဒိဒံ အသညန္တိ။ တယိဒံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော အဘိဇာနာတိ။ ယေ ခေါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ အသညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ ရူပိ ဝါ တေ

ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ အသည် အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ အရူပိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ အသည် အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ ရူပိ စ အရူပိ စ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ အသည် အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ နေဝရူပိ နာရူပိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ အသည် အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ “အဟမညတြ ရူပါ အညတြ ဝေဒနာယ အညတြ သညာယ အညတြ သင်္ခါရေဟိ ဝိညာဏဿ” အာဂတိ ဝါ ဂတိ ဝါ စုတိ ဝါ ဥပပတ္တိ ဝါ ဝုဒ္ဓိ ဝါ ဝိရုဋ္ဌိ ဝါ ဝေပုလ္လံ ဝါ ပညပေဿာမိ”တိ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ တယိဒံ သင်္ခတံ ဩဠာရိကံ၊ အတ္တိ ခေါ ပန သင်္ခါရာနံ နိရောဓော၊ အတ္ထေတန္တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ တဿ နိဿရဏဒဿာဝီ တထာဂတော တဒုပါတိဝတ္ထော။

၂၄။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ နေဝသညီနာသည် အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ ရူပိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ နေဝသညီနာသည် အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ အရူပိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ နေဝသညီနာသည် အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ ရူပိ စ အရူပိ စ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ နေဝသညီနာသည် အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ နေဝရူပိ နာရူပိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ နေဝသညီနာသည် အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ တေသမေတေ ပဋိက္ခောသန္တိ။ ယေပိ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ အသည် အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ တေသမေတေ ပဋိက္ခောသန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ သညာ ရောဂေါ သညာ ဂဏ္ဍော သညာ သလ္လံ အသညာ သမ္မောဟော။ ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ၊ ယဒိဒံ နေဝသညာနာသညန္တိ^၂။ တယိဒံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော အဘိဇာနာတိ။ ယေ ခေါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ နေဝသညီနာသည် အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ ရူပိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ နေဝသညီနာသည် အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောဂံ ပရံ မရဏာ။ အရူပိ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ နေဝသညီနာသည်

၁-အညတြ ဝိညာဏာ (သျှာ၊ ကံ)၊ အညတြ ဝိညာဏေန (က)

၂-နေဝသညာနာသညာတိ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ၊ က) ဧတန္တိပဒံ မနသိကာတဗ္ဗံ။

အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောက် ပရံ မရဏာ။ ရူပိံ စ အရူပိံ စ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ နေဝသညီနာသညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောက် ပရံ မရဏာ။ နေဝရူပိံ နာရူပိံ ဝါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ နေဝသညီနာသညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောက် ပရံ မရဏာ။ ယေ ဟိ ကေစိ ဘိက္ခဝေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ^၁ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဗ္ဗသင်္ခါရမက္ခေန ဧတဿ အာယတနဿ ဥပသမ္ပဒံ ပညပေန္တိ။ ဗျသနံ ဟေတံ ဘိက္ခဝေ အက္ခာယတိ^၂ ဧတဿ အာယတနဿ ဥပသမ္ပဒါယ၊ န ဟေတံ ဘိက္ခဝေ အာယတနံ သင်္ခါရသမာပတ္တိပတ္တဗ္ဗမက္ခာယတိ။ သင်္ခါရာဝသေသသမာပတ္တိ- ပတ္တဗ္ဗမေတံ ဘိက္ခဝေ အာယတနမက္ခာယတိ။ တယိဒံ သင်္ခိတံ ဩဠာရိကံ၊ အတ္ထိ ခေါ ပန သင်္ခါရာနံ နိရောဓော၊ အတ္ထေတန္တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ တဿ နိဿရဏ- ဒဿာဝီ တထာဂတော တဒုပါတိဝိက္ခော။

၂၅။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သတော သတ္တဿ ဥစ္ဆေဒံ ဝိနာသံ ဝိဘဝံ ပညပေန္တိ။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောက် ပရံ မရဏာ၊ တေသမေတေ ပဋိက္ခောသန္တိ။ ယေဝိ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ အသညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောက် ပရံ မရဏာ၊ တေသမေတေ ပဋိက္ခောသန္တိ။ ယေဝိ တေ ဘောန္တော သမဏ- ဗြာဟ္မဏာ နေဝသညီနာသညိ အတ္တာနံ ပညပေန္တိ အရောက် ပရံ မရဏာ၊ တေသမေတေ ပဋိက္ခောသန္တိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ သဗ္ဗေပိမေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ဥဒ္ဓံ သရံ အာသတ္ထိယေဝ အဘိဝဒန္တိ “ဣတိ ပေစ္စ ဘဝိဿာမ၊ ဣတိ ပေစ္စ ဘဝိဿာမာ”တိ။ သေယျထာပိ နာမ ဝါဏိဿေ ဝါဏိဇ္ဇာယ ဂစ္ဆတော ဧဝံ ဟောတိ “ဣတော မေ ဣဒံ ဘဝိဿတိ၊ ဣမိနာ ဣဒံ လစ္ဆာမိ”တိ။ ဧဝမေပိမေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ ဝါဏိဇ္ဇပမာ မညေ ပဋိဘန္တိ “ဣတိ ပေစ္စ ဘဝိဿာမ၊ ဣတိ ပေစ္စ ဘဝိဿာမာ”တိ။ တယိဒံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော အဘိဇာနာတိ။ ယေ ခေါ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သတော သတ္တဿ ဥစ္ဆေဒံ ဝိနာသံ ဝိဘဝံ ပညပေန္တိ၊ တေ သက္ကာယဘယာ သက္ကာယပရိရေဇ္ဈာ သက္ကာယညေဝ အနုပရိဓာဝန္တိ အနုပရိဝတ္တန္တိ။ သေယျထာပိ နာမ သာ ဂဒ္ဒုလဗဒ္ဓေါ ဒဋ္ဌေ ထမ္ဘေ ဝါ ခိလေ^၃ ဝါ ဥပနိဗဒ္ဓေါ တမေဝ ထမ္ဘံ ဝါ ခိလံ ဝါ အနုပရိဓာဝတိ

၁-သမဏဗြာဟ္မဏာ (သိ၊ ဣ)

၂-ဥဒ္ဓံသရာ(သိ၊ ဣ)၊ ဥဒ္ဓံပရာမသန္တိ(သျှ၊ ကံ)

၂-အာယတနမက္ခာယတိ (က)

၄-ခိလေ (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

အနုပရိဝတ္တတိ။ ဧဝမေဝိမေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သက္ကာယ-
ဘယာ သက္ကာယပရိဇေဓန္တော သက္ကာယညောင် အနုပရိဝတ္တန္တိ အနုပရိဝတ္တန္တိ။
တယိဒံ သင်္ခတံ ဩဠာရိကံ၊ အတ္ထိ ခေါ ပန သင်္ခါရာနံ နိရောဓော၊ အတ္ထေတန္တိ
ဣတိ ဝိဒိတွာ တဿ နိဿရဏဒဿာဝိ တထာဂတော တဒုပါတိဝတ္ထော။

၂၆။ ယေ ဟိ ကေစိ ဘိက္ခဝေ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ အပရန္တကပ္ပိကာ
အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနော အပရန္တံ အာရပ္ပ အနေကဝိဟိတာနိ အဓိဝုတ္တိပဒါနိ
အဘိဝဒန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဣမာနေဝ ပဉ္စာယတနာနိ အဘိဝဒန္တိ၊ ဧတေသံ
ဝါ အညတရံ။

၂၇။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ပုဗ္ဗန္တကပ္ပိကာ ပုဗ္ဗန္တနု-
ဒိဋ္ဌိနော ပုဗ္ဗန္တံ အာရပ္ပ အနေကဝိဟိတာနိ အဓိဝုတ္တိပဒါနိ အဘိဝဒန္တိ၊
“သဿတော အတ္တာ စ လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ
ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ၊ “အသဿတော အတ္တာ စ လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ
မောဃမည”န္တိ ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ၊ “သဿတော စ အသဿတော စ
အတ္တာ စ လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ၊
“နေဝသဿတော နာသဿတော အတ္တာ စ လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ
မောဃမည”န္တိ ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ။ “အန္တဝါ အတ္တာ စ လောကော စ၊
ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ၊ “အနန္တဝါ အတ္တာ စ
လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ၊ “အန္တဝါ စ
အနန္တဝါ စ အတ္တာ စ လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ ဣတ္ထေကေ
အဘိဝဒန္တိ၊ “နေဝန္တဝါ နာနန္တဝါ အတ္တာ စ လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ
မောဃမည”န္တိ ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ။ “ဧကတ္တသညီ အတ္တာ စ လောကော စ၊
ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ၊ “နာနတ္တသညီ အတ္တာ စ
လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ၊
“ပရိတ္တသညီ အတ္တာ စ လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ ဣတ္ထေကေ
အဘိဝဒန္တိ၊ “အပ္ပမာဏသညီ အတ္တာ စ လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ
မောဃမည”န္တိ ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ။ “ဧကန္တသုခိ အတ္တာ စ လောကော စ၊
ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ၊ “ဧကန္တဒုက္ခိ အတ္တာ စ
လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ၊ “သုခဒုက္ခိ
အတ္တာ စ လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ၊
“အဒုက္ခမသုခိ အတ္တာ စ လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ
ဣတ္ထေကေ အဘိဝဒန္တိ။

၂၈။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော “သဿတော အတ္တာ စ လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ။ တေသံ ဝတ အညတြေဝံ သဒ္ဓါယ အညတြ ရုစိယာ အညတြ အနုဿဝါ အညတြ အာကာရပရိဝိတက္ကာ အညတြ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ ပစ္စတ္တယေဝ ဉာဏံ ဘဝိဿတိ ပရိသုဒ္ဓံ ပရိယောဒါတန္တိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ပစ္စတ္တံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဉာဏေ အသတိ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ ယဒပိ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ တတ္ထ ဉာဏဘာဂမတ္တမေဝ ပရိယောဒပေန္တိ။ တဒပိ တေသံ ဘဝတံ သမဏ-ဗြာဟ္မဏာနံ ဥပါဒါနမက္ခာယတိ။ တယိဒံ သင်္ခတံ ဩဠာရိကံ၊ အတ္ထိ ခေါ ပန သင်္ခါရာနံ နိရောဓော၊ အတ္ထေတန္တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ တဿ နိဿရဏဒဿာဝီ တထာဂတော တဒုပါတိဝတ္တော။

၂၉။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော “အသဿတော အတ္တာ စ လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ။ ပ။^၂ သဿတော စ အသဿတော စ အတ္တာ စ လောကော စ။ နေဝသဿတော နာသဿတော အတ္တာ စ လောကော စ။ အန္တဝါ အတ္တာ စ လောကော စ။ အနန္တဝါ အတ္တာ စ လောကော စ။ အန္တဝါ စ အနန္တဝါ စ အတ္တာ စ လောကော စ။ နေဝန္တဝါ နာနန္တဝါ အတ္တာ စ လောကော စ။ ဧကတ္တသညီ အတ္တာ စ လောကော စ။ နာနတ္တသညီ အတ္တာ စ လောကော စ။ ပရိတ္တသညီ အတ္တာ စ လောကော စ။ အပ္ပမာဏသညီ အတ္တာ စ လောကော စ။ ဧကန္တသုခိ အတ္တာ စ လောကော စ။ ဧကန္တဒုက္ခိ အတ္တာ စ လောကော စ။ သုခဒုက္ခိ အတ္တာ စ လောကော စ။ “အဒုက္ခမသုခိ အတ္တာ စ လောကော စ၊ ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ။ တေသံ ဝတ အညတြေဝံ သဒ္ဓါယ အညတြ ရုစိယာ အညတြ အနုဿဝါ အညတြ အာကာရပရိဝိတက္ကာ အညတြ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိယာ ပစ္စတ္တယေဝ ဉာဏံ ဘဝိဿတိ ပရိသုဒ္ဓံ ပရိယောဒါတန္တိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ပစ္စတ္တံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဉာဏေ အသတိ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ ယဒပိ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ တတ္ထ ဉာဏဘာဂမတ္တမေဝ ပရိယောဒပေန္တိ။ တဒပိ တေသံ ဘဝတံ သမဏဗြာဟ္မဏာနံ ဥပါဒါနမက္ခာယတိ။ တယိဒံ သင်္ခတံ ဩဠာရိကံ၊ အတ္ထိ ခေါ ပန သင်္ခါရာနံ နိရောဓော၊ အတ္ထေတန္တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ တဿ နိဿရဏဒဿာဝီ တထာဂတော တဒုပါတိဝတ္တော။

၃၀။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနဉ္စ ပဋိနိဿဂ္ဂါ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနဉ္စ ပဋိနိဿဂ္ဂါ သဗ္ဗသော ကာမသံယောဇနာနံ အနဓိဋ္ဌာနာ ပဝိဝေကံ ပီတိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ “ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ၊ ယဒိဒံ ပဝိဝေကံ ပီတိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရမိ”တိ။ တဿ သာ ပဝိဝေကာ ပီတိံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ပဝိဝေကာယ ပီတိယာ နိရောဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿဿ နိရောဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပဝိဝေကာ ပီတိံ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ယံ ဆာယာ ဧဟတိ၊ တံ အာတပေါ ဖရတိ။ ယံ အာတပေါ ဧဟတိ၊ တံ ဆာယာ ဖရတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဝိဝေကာယ ပီတိယာ နိရောဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿဿ နိရောဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပဝိဝေကာ ပီတိံ။ တယိဒံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော အဘိဇာနာတိ။ အယံ ခေါ ဘဝံ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနဉ္စ ပဋိနိဿဂ္ဂါ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနဉ္စ ပဋိနိဿဂ္ဂါ သဗ္ဗသော ကာမသံယောဇနာနံ အနဓိဋ္ဌာနာ ပဝိဝေကံ ပီတိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ “ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ၊ ယဒိဒံ ပဝိဝေကံ ပီတိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရမိ”တိ။ တဿ သာ ပဝိဝေကာ ပီတိံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ပဝိဝေကာယ ပီတိယာ နိရောဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿဿ နိရောဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပဝိဝေကာ ပီတိံ။ တယိဒံ သင်္ခတံ ဩဠာရိကံ၊ အတ္ထိ ခေါ ပန သင်္ခါရာနံ နိရောဓော၊ အတ္ထေတန္တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ တဿ နိဿရဏဒဿာဝီ တထာဂတော တဒုပါတိဝတ္ထော။

၃၁။ ဣဓ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနဉ္စ ပဋိနိဿဂ္ဂါ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနဉ္စ ပဋိနိဿဂ္ဂါ သဗ္ဗသော ကာမသံယောဇနာနံ အနဓိဋ္ဌာနာ ပဝိဝေကာယ ပီတိယာ သမတိက္ကမာ နိရာမိသံ သုခံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ “ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ၊ ယဒိဒံ နိရာမိသံ သုခံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရမိ”တိ။ တဿ တံ နိရာမိသံ သုခံ နိရုဇ္ဈတိ၊ နိရာမိသဿ သုခဿ နိရောဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပဝိဝေကာ ပီတိံ၊ ပဝိဝေကာယ ပီတိယာ နိရောဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရာမိသံ သုခံ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ယံ ဆာယာ ဧဟတိ၊ တံ အာတပေါ ဖရတိ။ ယံ အာတပေါ ဧဟတိ၊ တံ ဆာယာ ဖရတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ နိရာမိသဿ သုခဿ နိရောဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပဝိဝေကာ ပီတိံ၊ ပဝိဝေကာယ ပီတိယာ နိရောဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရာမိသံ သုခံ။ တယိဒံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော အဘိဇာနာတိ။ အယံ ခေါ ဘဝံ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနဉ္စ ပဋိနိဿဂ္ဂါ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနဉ္စ ပဋိနိဿဂ္ဂါ သဗ္ဗသော ကာမသံယောဇနာနံ အနဓိဋ္ဌာနာ ပဝိဝေကာယ ပီတိယာ သမတိက္ကမာ နိရာမိသံ သုခံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ “ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ၊ ယဒိဒံ နိရာမိသံ သုခံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရမိ”တိ။

တဿ တံ နိရောဓိသံ သုခံ နိရုဇ္ဈတိ၊ နိရောဓိသဿ သုခဿ နိရောဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပဝိဝေကာ ပီတိ၊ ပဝိဝေကာယ ပီတိယာ နိရောဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရောဓိသံ သုခံ။ တယိဒံ သင်္ခတံ ဩဠာရိကံ၊ အတ္ထိ ခေါ ပန သင်္ခါရာနံ နိရောဓော၊ အတ္ထေတန္တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ တဿ နိဿရဏဒဿာဝီ တထာဂတော တဒုပါတိဝတ္ထော။

၃၂။ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနဉ္စ ပဋိနိဿဂ္ဂါ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနဉ္စ ပဋိနိဿဂ္ဂါ သဗ္ဗသော ကာမသံယောဇနာနံ အနဓိဋ္ဌာနာ ပဝိဝေကာယ ပီတိယာ သမတိက္ကမာ နိရောဓိသဿ သုခဿ သမတိက္ကမာ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ “ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ၊ ယဒိဒံ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရာမိ”တိ။ တဿ သာ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ နိရုဇ္ဈတိ၊ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ နိရောဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရောဓိသံ သုခံ၊ နိရောဓိသဿ သုခဿ နိရောဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ယံ ဆာယာ ဧဟတိ၊ တံ အာတပေါ ဖရတိ။ ယံ အာတပေါ ဧဟတိ၊ တံ ဆာယာ ဖရတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ နိရောဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရောဓိသံ သုခံ၊ နိရောဓိသဿ သုခဿ နိရောဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ။ တယိဒံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော အဘိဇာနာတိ။ အယံ ခေါ ဘဝံ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနဉ္စ ပဋိနိဿဂ္ဂါ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနဉ္စ ပဋိနိဿဂ္ဂါ သဗ္ဗသော ကာမသံယောဇနာနံ အနဓိဋ္ဌာနာ ပဝိဝေကာယ ပီတိယာ သမတိက္ကမာ နိရောဓိသဿ သုခဿ သမတိက္ကမာ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ “ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ၊ ယဒိဒံ အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရာမိ”တိ။ တဿ သာ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ နိရုဇ္ဈတိ၊ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ နိရောဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ နိရောဓိသံ သုခံ၊ နိရောဓိသဿ သုခဿ နိရောဓာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ။ တယိဒံ သင်္ခတံ ဩဠာရိကံ၊ အတ္ထိ ခေါ ပန သင်္ခါရာနံ နိရောဓော၊ အတ္ထေတန္တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ တဿ နိဿရဏဒဿာဝီ တထာဂတော တဒုပါတိဝတ္ထော။

၃၃။ ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဧကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနဉ္စ ပဋိနိဿဂ္ဂါ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနဉ္စ ပဋိနိဿဂ္ဂါ သဗ္ဗသော ကာမသံယောဇနာနံ အနဓိဋ္ဌာနာ ပဝိဝေကာယ ပီတိယာ သမတိက္ကမာ နိရောဓိသဿ သုခဿ သမတိက္ကမာ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမတိက္ကမာ “သန္တောဟမသ္မိ နိဗ္ဗုတောဟမသ္မိ အနုပါဒါနောဟမသ္မိ”တိ သမနုပဿတိ။ တယိဒံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော အဘိဇာနာတိ။ အယံ ခေါ ဘဝံ သမဏော ဝါ

ဗြာဟ္မဏော ဝါ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိနဉ္စ ပဋိနိဿဂ္ဂါ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိနဉ္စ ပဋိနိဿဂ္ဂါ သဗ္ဗသော ကာမသံယောဇနာနံ အနဓိဋ္ဌာနာ ပဝိဝေကာယ ဝီတိယာ သမတိက္ကမာ နိရာမိဿ သုခဿ သမတိက္ကမာ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမတိက္ကမာ “သန္တောဟမသ္မိ နိဗ္ဗုတောဟမသ္မိ အနုပါဒါနောဟမသ္မိ”တိ သမနုပဿတိ။ အဒ္ဓါ အယမာယသ္မာ နိဗ္ဗာနသပ္ပါယံယေဝ ပဋိပဒံ အဘိဝဒတိ။ အထ စ ပနာယံ ဘဝံ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိ ဝါ ဥပါဒိယမာနော ဥပါဒိယတိ၊ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ ဝါ ဥပါဒိယမာနော ဥပါဒိယတိ၊ ကာမသံယောဇနံ ဝါ ဥပါဒိယမာနော ဥပါဒိယတိ၊ ပဝိဝေကံ ဝါ ဝီတိ ဥပါဒိယမာနော ဥပါဒိယတိ၊ နိရာမိသံ ဝါ သုခံ ဥပါဒိယမာနော ဥပါဒိယတိ၊ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ ဝေဒနံ ဥပါဒိယမာနော ဥပါဒိယတိ။ ယဉ္စ ခေါ အယမာယသ္မာ “သန္တောဟမသ္မိ နိဗ္ဗုတောဟမသ္မိ အနုပါဒါနောဟမသ္မိ”တိ သမနုပဿတိ။ တဒပိ ဣမဿ ဘောတော သမဏဿ ဗြာဟ္မဏဿ ဥပါဒါနမက္ခာယတိ။ တယိဒံ သင်္ခတံ ဩဠာရိကံ၊ အတ္ထိ ခေါ ပန သင်္ခါရာနံ နိရောဓော၊ အတ္ထေတန္တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ တဿ နိဿရဏဒဿာဝီ တထာဂတော တဒုပါတိဝတ္တော။

ဣဒံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အနုတ္တရံ သန္တိဝရပဒံ အဘိသမ္ပန္နံ၊ ယဒိဒံ ဆန္တံ ဖဿာယတနာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒိနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ဝိဒိတွာ^၁ အနုပါဒါဝိမောက္ခောတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

ပဉ္စတ္တယသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒုတိယံ။

၃-ကိန္တိသုတ္တ

၃၄။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ပိသိနာရာယံ^၂ ဝိဟရတိ ဗလိဟရဏေ ဝနသဏ္ဍေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ “ကိန္တိ

၁-၁-အနုပါဒါဝိမောက္ခော။ တယိဒံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အနုတ္တရံ သန္တိဝရပဒံ အဘိသမ္ပန္နံ၊

ယဒိဒံ ဆန္တံ ဖဿာယတနာနံ သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒိနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ

ယထာဘူတံ ဝိဒိတွာ အနုပါဒါဝိမောက္ခောတိ (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

၂-ကုသိနာရာယံ (သိ)

ဝေါ ဘိက္ခုဝေ မယိ ဟောတိ၊ စီဝရဟေတု ဝါ သမဏော ဂေါတမော ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ပိဏ္ဍပါတဟေတု ဝါ သမဏော ဂေါတမော ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ သေနာသနဟေတု ဝါ သမဏော ဂေါတမော ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ဣတိဘဝါ-ဘဝဟေတု ဝါ သမဏော ဂေါတမော ဓမ္မံ ဒေသေတိ”တိ။ န ခေါ နော ဘန္တေ ဘဂဝတိ ဧဝံ ဟောတိ “စီဝရဟေတု ဝါ သမဏော ဂေါတမော ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ပိဏ္ဍပါတဟေတု ဝါ သမဏော ဂေါတမော ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ သေနာသနဟေတု ဝါ သမဏော ဂေါတမော ဓမ္မံ ဒေသေတိ၊ ဣတိ-ဘဝါဘဝဟေတု ဝါ သမဏော ဂေါတမော ဓမ္မံ ဒေသေတိ”တိ။

န စ ကိရ ဝေါ ဘိက္ခုဝေ မယိ ဧဝံ ဟောတိ “စီဝရဟေတု ဝါ သမဏော ဂေါတမော ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ပ။ ဣတိဘဝါဘဝဟေတု ဝါ သမဏော ဂေါတမော ဓမ္မံ ဒေသေတိ”တိ။ အထ ကိန္နိ စရဟိ ဝေါ^၁ ဘိက္ခုဝေ မယိ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ နော ဘန္တေ ဘဂဝတိ ဟောတိ “အနုကမ္ပကော ဘဂဝါ ဟိတေသီ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ”တိ။ ဧဝံ^၂ ကိရ ဝေါ ဘိက္ခုဝေ မယိ ဟောတိ “အနုကမ္ပကော ဘဂဝါ ဟိတေသီ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ ဓမ္မံ ဒေသေတိ”တိ။

၃၅။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခုဝေ ယေ ဝေါ^၃ မယာ ဓမ္မာ အဘိညာ ဒေသိတာ။ သေယျထိဒံ၊ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ပဋိန္ဒြိယာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သမဂ္ဂေဟိ သမ္မောဒမာနေဟိ အဝိဝဒမာနေဟိ သိက္ခိတမ္ပံ။ တေသဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခုဝေ သမဂ္ဂါနံ သမ္မောဒမာနာနံ အဝိဝဒမာနာနံ သိက္ခိတံ သိယံသု^၄ ဒွေ ဘိက္ခု။ အဘိဓမ္မေ နာနာဝါဒါ၊ တတြ စေ တုမှာကံ ဧဝမဿ “ဣမေသံ ခေါ အာယသ္မန္တာနံ အတ္တတော စေဝ နာနံ ပျဉ္စနတော စ နာနံ”^၅။ တတ္ထ ယံ ဘိက္ခု သုဝစတရံ^၆ မညေယျာထ၊ သော ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမဿ ဝစနိယော “အာယသ္မန္တာနံ ခေါ အတ္တတော စေဝ နာနံ ပျဉ္စနတော စ နာနံ၊ တဒမိနာပေတံ^၆ အာယသ္မန္တာ ဇာနာထ ‘ယထာ အတ္တတော စေဝ နာနံ ပျဉ္စနတော စ နာနံ၊ မာယသ္မန္တာ ဝိဝါဒံ အာပဇ္ဇိတ္တာ’တိ”။ အထာပရေသံ ဧကတောပက္ခိကာနံ ဘိက္ခုနံ ယံ ဘိက္ခု သုဝစတရံ မညေယျာထ၊ သော ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမဿ ဝစနိယော “အာယသ္မန္တာနံ ခေါ အတ္တတော စေဝ နာနံ ပျဉ္စနတော စ နာနံ၊ တဒမိနာပေတံ အာယသ္မန္တာ ဇာနာထ ‘ယထာ

၁-အထ ကိန္နိ ဝေါ (သိ၊ ဣ)၊ အထ ကိဉ္ဇရဟိ ဝေါ (က) ၂-ဧဝံ (သိ၊ဣ)

၃-ယေ တေ (က)

၄-သိယံ (သိ၊သျှ၊ကံ) သဒ္ဓနိတိ သြလောကေတဗ္ဗာ။

၅-သုဗ္ဗစတရံ (က)

၆-တဒမိနာပေတံ (သျှ၊ ကံ)

အတ္တတော စေ နာနံ ပျဉ္ဇနတော စ နာနံ၊ မာယသ္မန္တော ဝိဝါဒံ အာပဇ္ဇိတ္တာ'တိ"။ ဣတိ ဒုဂ္ဂဟိတံ ဒုဂ္ဂဟိတတော ဓာရေတဗ္ဗံ၊ သုဂ္ဂဟိတံ သုဂ္ဂဟိတတော ဓာရေတဗ္ဗံ။ ဒုဂ္ဂဟိတံ ဒုဂ္ဂဟိတတော ဓာရေတွာ သုဂ္ဂဟိတံ သုဂ္ဂဟိတတော ဓာရေတွာ' ယော ဓမ္မော ယော ဝိနယော သော ဘာသိတဗ္ဗော။

၃၆။ တတြ စေ တုမှာကံ ဧဝမဿ “ဣမေသံ ခေါ အာယသ္မန္တာနံ အတ္တတော ဟိ ခေါ နာနံ ပျဉ္ဇနတော သမေတိ”တိ။ တတ္ထ ယံ ဘိက္ခုံ သုဝစတရံ မညေယျာယ။ သော ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော “အာယသ္မန္တာနံ ခေါ အတ္တတော ဟိ နာနံ ပျဉ္ဇနတော သမေတိ၊ တဒမိနာပေတံ အာယသ္မန္တော ဇာနာယ ‘ယထာ အတ္တတော ဟိ ခေါ နာနံ ပျဉ္ဇနတော သမေတိ၊ မာယသ္မန္တော ဝိဝါဒံ အာပဇ္ဇိတ္တာ'တိ”။ အထာပရေသံ ဧကတောပက္ခိကာနံ ဘိက္ခုနံ ယံ ဘိက္ခုံ သုဝစတရံ မညေယျာယ။ သော ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော “အာယသ္မန္တာနံ ခေါ အတ္တတော ဟိ ခေါ နာနံ ပျဉ္ဇနတော သမေတိ၊ တဒမိနာပေတံ အာယသ္မန္တော ဇာနာယ ‘ယထာ အတ္တတော ဟိ ခေါ နာနံ ပျဉ္ဇနတော သမေတိ၊ မာယသ္မန္တော ဝိဝါဒံ အာပဇ္ဇိတ္တာ'တိ”။ ဣတိ ဒုဂ္ဂဟိတံ ဒုဂ္ဂဟိတတော ဓာရေတဗ္ဗံ၊ သုဂ္ဂဟိတံ သုဂ္ဂဟိတတော ဓာရေတဗ္ဗံ။ ဒုဂ္ဂဟိတံ ဒုဂ္ဂဟိတတော ဓာရေတွာ သုဂ္ဂဟိတံ သုဂ္ဂဟိတတော ဓာရေတွာ ယော ဓမ္မော ယော ဝိနယော သော ဘာသိတဗ္ဗော။

၃၇။ တတြ စေ တုမှာကံ ဧဝမဿ “ဣမေသံ ခေါ အာယသ္မန္တာနံ အတ္တတော ဟိ ခေါ သမေတိ ပျဉ္ဇနတော နာနံ”န္တိ။ တတ္ထ ယံ ဘိက္ခုံ သုဝစတရံ မညေယျာယ။ သော ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော “အာယသ္မန္တာနံ ခေါ အတ္တတော ဟိ သမေတိ ပျဉ္ဇနတော နာနံ၊ တဒမိနာပေတံ အာယသ္မန္တော ဇာနာယ ‘ယထာ အတ္တတော ဟိ ခေါ သမေတိ ပျဉ္ဇနတော နာနံ၊ အပ္ပမတ္တကံ ခေါ ပနေတံ ယဒိဒံ ပျဉ္ဇနံ၊ မာယသ္မန္တော အပ္ပမတ္တကေ ဝိဝါဒံ အာပဇ္ဇိတ္တာ'တိ”။ အထာပရေသံ ဧကတောပက္ခိကာနံ ဘိက္ခုနံ ယံ ဘိက္ခုံ သုဝစတရံ မညေယျာယ။ သော ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော “အာယသ္မန္တာနံ ခေါ အတ္တတော ဟိ သမေတိ ပျဉ္ဇနတော နာနံ၊ တဒမိနာပေတံ အာယသ္မန္တော ဇာနာယ ‘ယထာ အတ္တတော ဟိ ခေါ သမေတိ ပျဉ္ဇနတော နာနံ၊ အပ္ပမတ္တကံ ခေါ ပနေတံ

၁-ဣတိ ဒုဂ္ဂဟိတံ ဒုဂ္ဂဟိတတော ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဒုဂ္ဂဟိတံ ဒုဂ္ဂဟိတတော ဓာရေတွာ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)
အနန္တရဝါရတ္တယေ ပန ဣဒံ ပါဠိနာနတ္ထံ နတ္ထိ။

ယဒိဒံ ဗျဉ္ဇနံ၊ မာယသ္မန္တော အပ္ပမတ္တကော^၁ ဝိဝါဒံ အာပဇ္ဇိတ္တာ'တိ"။ ဣတိ သုဂ္ဂဟိတံ သုဂ္ဂဟိတတော ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဒုဂ္ဂဟိတံ ဒုဂ္ဂဟိတတော ဓာရေတဗ္ဗံ။ သုဂ္ဂဟိတံ သုဂ္ဂဟိတတော ဓာရေတွာ ဒုဂ္ဂဟိတံ ဒုဂ္ဂဟိတတော ဓာရေတွာ ယော ဓမ္မော ယော ဝိနယော သော ဘာသိတဗ္ဗော။

၃၈။ တတြ စေ တုမှာကံ ဧဝမဿ “ဣမေသံ ခေါ အာယသ္မန္တာနံ အတ္တတော စေဝ သမေတိ ဗျဉ္ဇနတော စ သမေတိ"တိ။ တတ္ထ ယံ ဘိက္ခုံ သုဝစတရံ မညေယျာယ၊ သော ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော “အာယသ္မန္တာနံ ခေါ အတ္တတော စေဝ သမေတိ ဗျဉ္ဇနတော စ သမေတိ၊ တဒမိနာပေတံ အာယသ္မန္တော ဇာနာယ ‘ယထာ အတ္တတော စေဝ သမေတိ ဗျဉ္ဇနတော စ သမေတိ၊ မာယသ္မန္တော ဝိဝါဒံ အာပဇ္ဇိတ္တာ'တိ"။ အထာပရေသံ ဧကတောပက္ခိကာနံ ဘိက္ခုနံ ယံ ဘိက္ခုံ သုဝစတရံ မညေယျာယ၊ သော ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော “အာယသ္မန္တာနံ ခေါ အတ္တတော စေဝ သမေတိ ဗျဉ္ဇနတော စ သမေတိ၊ တဒမိနာပေတံ အာယသ္မန္တော ဇာနာယ ‘ယထာ အတ္တတော စေဝ သမေတိ ဗျဉ္ဇနတော စ သမေတိ၊ မာယသ္မန္တော ဝိဝါဒံ အာပဇ္ဇိတ္တာ'တိ"။ ဣတိ သုဂ္ဂဟိတံ သုဂ္ဂဟိတတော ဓာရေတဗ္ဗံ၊ သုဂ္ဂဟိတံ သုဂ္ဂဟိတတော ဓာရေတွာ ယော ဓမ္မော ယော ဝိနယော သော ဘာသိတဗ္ဗော။

၃၉။ တေသဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သမဂ္ဂါနံ သမ္မောဒမာနာနံ အဝိဝဒမာနာနံ သိက္ခတံ သိယာ အညတရဿ ဘိက္ခုနော အာပတ္တိ၊ သိယာ ဝိတိက္ကမော။ တတြ ဘိက္ခဝေ န စောဒနာယ တရိတဗ္ဗံ^၂ ပုဂ္ဂလော ဥပပရိက္ခိတဗ္ဗော “ဣတိ မယုဉ္စ အဝိဟေသာ ဘဝိဿတိ ပရဿ စ ပုဂ္ဂလဿ အနုပဃာတော၊ ပရော ဟိ ပုဂ္ဂလော အက္ခောဓနော အနုပနာဟိ အဒဠ္ဍဒိဋ္ဌိ သုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂိ၊ သက္ခောမိ စာဟံ ဧတံ ပုဂ္ဂလံ အကုသလာ ဝုဋ္ဌာပေတွာ ကုသလေ ပတိဋ္ဌာပေတု”န္တိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ ဧဝမဿ၊ ကလ္လံ ဝစနာယ။

သစေ ပန ဘိက္ခဝေ ဧဝမဿ “မယံ ခေါ အဝိဟေသာ ဘဝိဿတိ ပရဿ စ ပုဂ္ဂလဿ ဥပပဃာတော၊ ပရော ဟိ ပုဂ္ဂလော ကောဓနော ဥပနာဟိ အဒဠ္ဍဒိဋ္ဌိ သုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂိ၊ သက္ခောမိ စာဟံ ဧတံ ပုဂ္ဂလံ အကုသလာ ဝုဋ္ဌာပေတွာ ကုသလေ ပတိဋ္ဌာပေတု။ အပ္ပမတ္တကံ ခေါ ပနေတံ ယဒိဒံ ပရဿ၊ ပုဂ္ဂလဿ ဥပပဃာတော။ အထ ခေါ ဧတဒေဝ ဗဟုတရံ၊ သွာဟံ သက္ခောမိ ဧတံ ပုဂ္ဂလံ အကုသလာ

၁-အပ္ပမတ္တကေဟိ (သိ၊ ဣ)

၂-စောဒိတဗ္ဗံ (သျှ၊ ကံ၊ က) တုရိတဗ္ဗံ (?)

၃-ယဒိဒံ မယုဉ္စ ဝိဟေသာ ဘဝိဿတိ ပရဿ စ (က)

ဝုဠာပေတွာ ကုသလေ ပတိဋ္ဌာပေတု”န္တိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ ဧဝမဿ ကလ္လံ ဝစနာယ။

သစေ ပန ဘိက္ခဝေ ဧဝမဿ “မယှံ ခေါ ဝိဟေသာ ဘဝိဿတိ ပရဿ စ ပုဂ္ဂလဿ အနုပဃာတော။ ပရော ဟိ ပုဂ္ဂလော အက္ခောဓနော အနုပနာဟိ ဒဠ္ဋဒိဋ္ဌိ ဒုပ္ပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂိ၊ သက္ကောမိ စာဟံ ဧတံ ပုဂ္ဂလံ အကုသလာ ဝုဠာပေတွာ ကုသလေ ပတိဋ္ဌာပေတု။ အပ္ပမတ္တကံ ခေါ ပနောတံ ယဒိဒံ မယှံ ဝိဟေသာ”။ အထ ခေါ ဧတဒေဝ ဗဟုတရံ၊ သွာဟံ သက္ကောမိ ဧတံ ပုဂ္ဂလံ အကုသလာ ဝုဠာပေတွာ ကုသလေ ပတိဋ္ဌာပေတု”န္တိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ ဧဝမဿ ကလ္လံ ဝစနာယ။

သစေ ပန ဘိက္ခဝေ ဧဝမဿ “မယှဉ္စ ခေါ ဝိဟေသာ ဘဝိဿတိ ပရဿ စ ပုဂ္ဂလဿ ဥပဃာတော။ ပရော ဟိ ပုဂ္ဂလော ကောဓနော ဥပနာဟိ ဒဠ္ဋဒိဋ္ဌိ ဒုပ္ပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂိ၊ သက္ကောမိ စာဟံ ဧတံ ပုဂ္ဂလံ အကုသလာ ဝုဠာပေတွာ ကုသလေ ပတိဋ္ဌာပေတု။ အပ္ပမတ္တကံ ခေါ ပနောတံ ယဒိဒံ မယှဉ္စ ဝိဟေသာ ဘဝိဿတိ ပရဿ စ ပုဂ္ဂလဿ ဥပဃာတော။ အထ ခေါ ဧတဒေဝ ဗဟုတရံ၊ သွာဟံ သက္ကောမိ ဧတံ ပုဂ္ဂလံ အကုသလာ ဝုဠာပေတွာ ကုသလေ ပတိဋ္ဌာပေတု”န္တိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ ဧဝမဿ ကလ္လံ ဝစနာယ။

သစေ ပန ဘိက္ခဝေ ဧဝမဿ “မယှဉ္စ ခေါ ဝိဟေသာ ဘဝိဿတိ ပရဿ စ ပုဂ္ဂလဿ ဥပဃာတော။ ပရော ဟိ ပုဂ္ဂလော ကောဓနော ဥပနာဟိ ဒဠ္ဋဒိဋ္ဌိ ဒုပ္ပဋ္ဌိနိဿဂ္ဂိ၊ န စာဟံ သက္ကောမိ ဧတံ ပုဂ္ဂလံ အကုသလာ ဝုဠာပေတွာ ကုသလေ ပတိဋ္ဌာပေတု”န္တိ။ ဧဝရူပေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလေ ဥပေက္ခာ နာတိမညိတဗ္ဗာ။

၄၀။ တေသ္မ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သမဂ္ဂါနံ သမ္မောဒမာနာနံ အဝိဝဒမာနာနံ သိက္ခတံ အညမညဿ ဝစီသံဟာရော^၁ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ ဒိဋ္ဌိပဠာသော^၂ စေတသော အာဃာတော အပ္ပစ္စယော အနဘိရဒ္ဓိ။ တတ္ထ ဧကတောပက္ခိကာနံ ဘိက္ခုန္တံ ယံ ဘိက္ခု၊ သုဝစတရံ မညေယျာထ၊ သော ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော “ယံ နော အာဝုသော အမှာကံ သမဂ္ဂါနံ သမ္မောဒမာနာနံ အဝိဝဒမာနာနံ သိက္ခတံ အညမညဿ ဝစီသံဟာရော ဥပ္ပဇ္ဇော ဒိဋ္ဌိပဠာသော စေတသော အာဃာတော အပ္ပစ္စယော အနဘိရဒ္ဓိ၊ တံ ဇာနမာနော သမဏော^၃ ဂရဟေယျာ”တိ? သမ္မာ ဗျာကရမာနော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဗျာကရေယျ “ယံ နော အာဝုသော

၁-မယှဉ္စ ဝိဟေသာ ဘဝိဿတိ ပရဿ စ ပုဂ္ဂလဿ ဥပဃာတော (က) ၂-ဝစီသင်္ခါရော (သီ၊ ဣ)
၃-ဒိဋ္ဌိပဠာသော (သီ၊ က) ၄-သမာနော (သီ၊ က)

အမှာကံ သမဂ္ဂါနံ သမ္မောဒမာနာနံ အဝိဝဒမာနာနံ သိက္ခိတံ အညမညဿ ဝစီသံဟာရော ဥပ္ပန္နော ဒိဋ္ဌိပဋ္ဌာသော စေတသော အာဃာတော အပ္ပစ္စယော အနဘိရန္တိ၊ တံ ဇာနဗ္ဗာနော သမဏော ဂရဟေယျာ”တိ။ ဧတံ ပနာဝုသော ဓမ္မံ အပ္ပဟာယ နိဗ္ဗာနံ သစ္စိကရေယျာတိ? သမ္မာ ဗျာကရမာနော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဗျာကရေယျ “ဧတံ အာဝုသော ဓမ္မံ အပ္ပဟာယ န နိဗ္ဗာနံ သစ္စိကရေယျာ”တိ။

အထာပရေသံ ဧကတောပက္ခိကာနံ ဘိက္ခုနံ ယံ ဘိက္ခု ပုဝစတရံ မညေယျာထ၊ သော ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော “ယံ နော အာဝုသော အမှာကံ သမဂ္ဂါနံ သမ္မောဒမာနာနံ အဝိဝဒမာနာနံ သိက္ခိတံ အညမညဿ ဝစီသံဟာရော ဥပ္ပန္နော ဒိဋ္ဌိပဋ္ဌာသော စေတသော အာဃာတော အပ္ပစ္စယော အနဘိရန္တိ၊ တံ ဇာနဗ္ဗာနော သမဏော ဂရဟေယျာ”တိ? သမ္မာ ဗျာကရမာနော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဗျာကရေယျ “ယံ နော အာဝုသော အမှာကံ သမဂ္ဂါနံ သမ္မောဒမာနာနံ အဝိဝဒမာနာနံ သိက္ခိတံ အညမညဿ ဝစီသံဟာရော ဥပ္ပန္နော ဒိဋ္ဌိပဋ္ဌာသော စေတသော အာဃာတော အပ္ပစ္စယော အနဘိရန္တိ၊ တံ ဇာနဗ္ဗာနော သမဏော ဂရဟေယျာ”တိ။ ဧတံ ပနာဝုသော ဓမ္မံ အပ္ပဟာယ နိဗ္ဗာနံ သစ္စိကရေယျာတိ? သမ္မာ ဗျာကရမာနော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဗျာကရေယျ “ဧတံ ခေါ အာဝုသော ဓမ္မံ အပ္ပဟာယ န နိဗ္ဗာနံ သစ္စိကရေယျာ”တိ။

တံ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပရေ ဧဝံ ပုစ္ဆေယျ “အာယသ္မတာ နော ဧတေ ဘိက္ခု အကုသလာ ဝုဋ္ဌာပေတွာ ကုသလေ ပတိဋ္ဌာပိတာ”တိ။ သမ္မာ ဗျာကရမာနော ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဧဝံ ဗျာကရေယျ “ဣဓာဟံ အာဝုသော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ တဿ မေ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ တာဟံ ဓမ္မံ သုတွာ တေသံ ဘိက္ခုနံ အဘာသိ၊ တံ တေ ဘိက္ခု ဓမ္မံ သုတွာ အကုသလာ ဝုဋ္ဌဟိသု ကုသလေ ပတိဋ္ဌဟိသု”တိ ဧဝံ ဗျာကရမာနော ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု န စေဝ အတ္တာနံ ဥက္ကံသေတိ၊ န ပရံ ဝဗ္ဘေတိ၊ ဓမ္မဿ စာနုဓမ္မံ ဗျာကရေတိ၊ န စ ကောစိ သဟဓမ္မိကော ဝါဒါနုဝါဒေါ ဂါရယံ ဌာနံ အာဂစ္ဆတိတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

ကိန္နိသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ။

၄-သာမဂါမသုတ္တ

၄၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သက္ကေသု ဝိဟရတိ သာမဂါမေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန နိဂဏ္ဌော နာဠုပုတ္တော^၁ ပါဝါယံ အဓနာကာလင်္ဂတော^၂ ဟောတိ၊ တဿ ကာလင်္ဂိရိယာယ ဘိန္နာ နိဂဏ္ဌာ ဒွေဓိကဇာတာ^၃ ဘဏ္ဍနဇာတာ ကလဟဇာတာ ဝိဝါဒါပနာ အညမညံ မုခသတ္တိဟိ ဝိတုဒန္တာ ဝိဟရန္တိ “န တံ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနာသိ၊ အဟံ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနာမိ။ ကိံ တံ ဣမံ ဓမ္မဝိနယံ အာဇာနိဿသိ၊ မိစ္ဆာပဋိပန္နော တုမသိ၊ အဟမသ္မိ သမ္မာပဋိပန္နော။ သဟိတံ မေ၊ အသဟိတံ တေ။ ပုရေဝစနီယံ ပစ္စာ အဝစ၊ ပစ္စာဝစနီယံ ပုရေ အဝစ။ အဓိစိတ္တံ^၄ တေ ဝိပရာဝတ္တံ၊ အာရောပိတော တေ ဝါဒေါ၊ နိဂ္ဂဟိတောသိ၊ စရ ဝါဒပုမောက္ကာယ။ နိဗ္ဗေဋ္ဌေဟိ ဝါ သဇေ ပဟောသီ”တိ။ ဝဇောယေဝ ခေါ^၅ မညေ နိဂဏ္ဌောသု နာဠုပုတ္တိယေသု ဝတ္တတိ။ ယေဝိ နိဂဏ္ဌဿ နာဠုပုတ္တဿ သာဝကာ ဂိဟိ ဩဒါတဝသနာ၊ တေဝိ နိဂဏ္ဌောသု နာဠုပုတ္တိယေသု နိဗ္ဗိန္နရူပါ^၆ ဝိရတ္တရူပါ ပဋိဝါနရူပါ၊ ယထာ တံ ဒုရက္ခာတေ ဓမ္မဝိနယေ ဒုပ္ပဝေဒိတေ အနိယျာနိကေ အနုပသမသံဝတ္တနိကေ အသမ္မာသမ္ပုဒ္ဓပ္ပဝေဒိတေ ဘိန္နတူပေ အပ္ပဋိသရဏေ။

၄၂။ အထ ခေါ စုန္ဒော သမဏုဒ္ဓေသော ပါဝါယံ ဝသံဝုဋ္ဌော^၇ ယေန သာမဂါမော၊ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္ဒော ခေါ စုန္ဒော သမဏုဒ္ဓေသော အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ဧတဒဝေါစ “နိဂဏ္ဌော ဘန္တေ နာဠုပုတ္တော ပါဝါယံ အဓနာကာလင်္ဂတော၊ တဿ ကာလင်္ဂိရိယာယ ဘိန္နာ နိဂဏ္ဌာ ဒွေဓိကဇာတာ။ပ။ ဘိန္နတူပေ အပ္ပဋိသရဏေ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော စုန္တံ သမဏုဒ္ဓေသံ ဧတဒဝေါစ “အတ္ထိ ခေါ ဣဒံ အာဝုသော စုန္တံ ကထာပါဘတံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ၊ အာယာမ အာဝုသော စုန္တံ၊ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိဿာမ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝတော အာရောဇေဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ စုန္ဒော သမဏုဒ္ဓေသော အာယသ္မတော အာနန္တဿ ပစ္စုဿောသိ။

၁-နာထပုတ္တော (သီ၊ ဣ)	၂-ကာလကတော (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)
၃-ဒွေဓိကဇာတာ (သျှ၊ ကံ၊ က)	၄-အဓိစိတ္တံ (သီ၊ ဣ)
၅-ဝဇောယေဝေကော (သျှ၊ ကံ၊ က)	၆-နိဗ္ဗိန္နရူပါ (သျှ၊ ကံ၊ က)
၇-ဝသံဝုဋ္ဌော (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	

အထ ခေါ် အာယသ္မာ စ အာနန္ဒော စ ဖုန္ဒော စ သမဏုဒ္ဓေသော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိံသု၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္နော ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “အယံ ဘန္တေ စုန္ဒော သမဏုဒ္ဓေသော ဧဝမာဟ ‘နိဂဏ္ဌော ဘန္တေ နာဠုပုတ္တော ပါဝါယံ အဓနာကာလင်္ကတော၊ တဿ ကာလင်္ကရိယာယ ဘိန္နာ နိဂဏ္ဌာ ဒွေမိကဇာတာ။ပ။ ဘိန္နထူပေ အပ္ပဋိသရဏေ’တိ။ တဿ မယံ ဘန္တေ ဧဝံ ဟောတိ ‘မာဟေဝ ဘဂဝတော အစ္စယေန သံဃေ ဝိဝါဒေါ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ သွာဿ’ ဝိဝါဒေါ ဗဟုနောဟိတာယ ဗဟုနောသုခါယ ဗဟုနော နေဿ အနတ္တာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ”။

၄၃။ တံ ကိံ မညသိ အာနန္တံ၊ ယေ ဝေါ မယာ ဓမ္မာ အဘိညာ ဒေသိတာ။ သေယျထိဒံ၊ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ပဋိန္ဒြိယာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ ပဿသိ နော တံ အာနန္တံ ဣမေသု ဓမ္မေသု ဒွေပိ ဘိက္ခု နာနာဝါဒေတိ။ ယေ မေ ဘန္တေ ဓမ္မာ ဘဂဝတာ အဘိညာ ဒေသိတာ။ သေယျထိဒံ၊ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ပဋိန္ဒြိယာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ နာဟံ ပဿာမိ ဣမေသု ဓမ္မေသု ဒွေပိ ဘိက္ခု နာနာဝါဒေ။ ယေ စ ခေါ^၂ ဘန္တေ ပုဂ္ဂလာ ဘဂဝန္တံ ပတိဿယမာနရူပါ ဝိဟရန္တိ၊ တေပိ ဘဂဝတော အစ္စယေန သံဃေ ဝိဝါဒံ ဇနေယျံ အဇ္ဈာဇီဝေ ဝါ အဓိပါတိမောက္ခေ ဝါ။ သွာဿ^၃ ဝိဝါဒေါ ဗဟုနော-ဟိတာယ ဗဟုနောသုခါယ ဗဟုနော နေဿ အနတ္တာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ အပ္ပမတ္တကော သော အာနန္တံ ဝိဝါဒေါ၊ ယဒိဒံ အဇ္ဈာဇီဝေ ဝါ အဓိပါတိမောက္ခေ ဝါ။ မဂ္ဂေ ဝါ ဟိ အာနန္တံ ပဋိပဒါယ ဝါ သံဃေ ဝိဝါဒေါ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ သွာဿ ဝိဝါဒေါ ဗဟုနောဟိတာယ ဗဟုနောသုခါယ ဗဟုနော နေဿ အနတ္တာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။

၄၄။ ဆယိမာနိ အာနန္တံ ဝိဝါဒမူလာနိ။ ကတမာနိ ဆ၊ ဣဓာနန္တံ ဘိက္ခု ကောဓနော ဟောတိ ဥပနာဟီ။ ယော သော အာနန္တံ ဘိက္ခု ကောဓနော ဟောတိ ဥပနာဟီ၊ သော သတ္တရိပိ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိသော၊

၁-သော (သီ၊ ဣ)၊ သွာယံ(က) ၂-သန္တိ စ ခေါ (သျှ၊ ကံ)၊ သန္တိ စ (က)

၃-သောဿ (သီ၊ ဣ)၊ သွာယံ (က)

ဓမ္မေပိ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိသော၊ သံဃေပိ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိသော၊ သိက္ခာယပိ န ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ ယော သော အာနန္တ ဘိက္ခု သတ္တရိ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိသော၊ ဓမ္မေ။ သံဃေ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိသော၊ သိက္ခာယ န ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သော သံဃေ ဝိဝါဒံ ဇနေတိ၊ ယော ဟောတိ ဝိဝါဒေါ ဗဟုနောဟိတာယ ဗဟုနောသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္တာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနဿာနံ၊ ဧဝရူပဉ္စေ တုမေ အာနန္တ ဝိဝါဒမူလံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သမနုပသေယျာထ၊ တတြ တုမေ အာနန္တ တဿေဝ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ ပဟာနာယ ဝါယမေယျာထ၊ ဧဝရူပဉ္စေ တုမေ အာနန္တ ဝိဝါဒမူလံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ န သမနုပသေယျာထ၊ တတြ တုမေ အာနန္တ တဿေဝ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ အာယတိ အနဝဿဝါယ ပဋိပဇ္ဇေယျာထ၊ ဧဝမေတဿ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ ပဟာနံ ဟောတိ၊ ဧဝမေတဿ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ အာယတိ အနဝဿဝေါ ဟောတိ။

၄၅။ ပုန စပရံ အာနန္တ ဘိက္ခု မက္ခိ ဟောတိ ပဠာသီ။ပ။ ဣဿုကံ ဟောတိ မစ္ဆရီ။ပ။ သဌော ဟောတိ မာယာဝီ။ပ။ ပါပိစ္ဆော ဟောတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ပ။ သန္တိဋ္ဌိပရာမာသီ ဟောတိ အာဓာနဂ္ဂါဟိ ဒုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂိ၊ ယော သော အာနန္တ ဘိက္ခု သန္တိဋ္ဌိပရာမာသီ ဟောတိ အာဓာနဂ္ဂါဟိ ဒုပ္ပဋိနိဿဂ္ဂိ၊ သော သတ္တရိပိ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိသော၊ ဓမ္မေပိ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိသော၊ သံဃေပိ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိသော၊ သိက္ခာယပိ န ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ ယော သော အာနန္တ ဘိက္ခု သတ္တရိ အဂါရဝေါ ဝိဟရတိ အပ္ပတိသော၊ ဓမ္မေ။ သံဃေ။ သိက္ခာယ န ပရိပူရကာရီ ဟောတိ၊ သော သံဃေ ဝိဝါဒံ ဇနေတိ၊ ယော ဟောတိ ဝိဝါဒေါ ဗဟုနောဟိတာယ ဗဟုနောသုခါယ ဗဟုနော ဇနဿ အနတ္တာယ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဒေဝမနဿာနံ၊ ဧဝရူပဉ္စေ တုမေ အာနန္တ ဝိဝါဒမူလံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ သမနုပသေယျာထ၊ တတြ တုမေ အာနန္တ တဿေဝ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ ပဟာနာယ ဝါယမေယျာထ၊ ဧဝရူပဉ္စေ တုမေ အာနန္တ ဝိဝါဒမူလံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ န သမနုပသေယျာထ၊ တတြ တုမေ အာနန္တ တဿေဝ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ အာယတိ အနဝဿဝါယ ပဋိပဇ္ဇေယျာထ၊ ဧဝမေတဿ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ ပဟာနံ ဟောတိ၊ ဧဝမေတဿ ပါပကဿ ဝိဝါဒမူလဿ အာယတိ အနဝဿဝေါ ဟောတိ။ ဣမာနိ ခေါ အာနန္တ ဆ ဝိဝါဒမူလာနိ။

၄၆။ စတ္တာရိမာနိ အာနန္တ အဓိကရဏာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ၊ ဝိဝါဒါဓိ-
ကရဏံ အနုဝါဒါဓိကရဏံ အာပတ္တာဓိကရဏံ ကိစ္စာဓိကရဏံ။ ဣမာနိ ခေါ
အာနန္တ စတ္တာရိ အဓိကရဏာနိ။ သတ္တ ခေါ ပနိမေ အာနန္တ အဓိကရဏသမထာ။
ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာနံ အဓိကရဏာနံ သမထာယ ဂူပသမာယ သမ္မုခါဝိနယော ဒါတဗ္ဗော၊
သတိဝိနယော ဒါတဗ္ဗော၊ အမူဠဝိနယော ဒါတဗ္ဗော၊ ပဋိညာယ ကာရေတဗ္ဗံ၊
ယေဘုယျသိကာ၊ တဿပါပိယသိကာ၊ တိဏဝတ္ထာရဏော။

၄၇။ ကထဉ္စာနန္တ သမ္မုခါဝိနယော ဟောတိ၊ ဣဓာနန္တ ဘိက္ခု ဝိဝဒန္တိ
ဓမ္မောတိ ဝါ အဓမ္မောတိ ဝါ ဝိနယောတိ ဝါ အဝိနယောတိ ဝါ၊ တေဟာနန္တ
ဘိက္ခုဟိ သဗ္ဗေဟေဝ သမဂ္ဂေဟိ သန္နိပတိတဗ္ဗံ၊ သန္နိပတိတွာ ဓမ္မနေတ္တိ
သမနုမဇ္ဈိတဗ္ဗာ၊ ဓမ္မနေတ္တိ သမနုမဇ္ဈိတွာ ယထာ တတ္ထ သမေတိ၊ တထာ တံ
အဓိကရဏံ ဂူပသမေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္တ သမ္မုခါဝိနယော ဟောတိ။ ဧဝံ
ပနိဓေကစွာနံ အဓိကရဏာနံ ဂူပသမော ဟောတိ၊ ယဒိဒံ သမ္မုခါဝိနယေန။

၄၈။ ကထဉ္စာနန္တ ယေဘုယျသိကာ ဟောတိ၊ တေ စေ အာနန္တ ဘိက္ခု န
သက္ကောန္တိ တံ အဓိကရဏံ တသ္မိ အာဝါသေ ဂူပသမေတုံ၊ တေဟာနန္တ
ဘိက္ခုဟိ ယသ္မိ အာဝါသေ ဗဟုတရာ ဘိက္ခု၊ သော အာဝါသော ဂန္တဗ္ဗော။
တတ္ထ သဗ္ဗေဟေဝ သမဂ္ဂေဟိ သန္နိပတိတဗ္ဗံ၊ သန္နိပတိတွာ ဓမ္မနေတ္တိ
သမနုမဇ္ဈိတဗ္ဗာ၊ ဓမ္မနေတ္တိ သမနုမဇ္ဈိတွာ ယထာ တတ္ထ သမေတိ၊ တထာ တံ
အဓိကရဏံ ဂူပသမေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္တ ယေဘုယျသိကာ ဟောတိ။ ဧဝံ
ပနိဓေကစွာနံ အဓိကရဏာနံ ဂူပသမော ဟောတိ၊ ယဒိဒံ ယေဘုယျသိကာယ။

၄၉။ ကထဉ္စာနန္တ သတိဝိနယော ဟောတိ၊ ဣဓာနန္တ ဘိက္ခု ဘိက္ခု
ဧဝရူပါယ ဂရုကာယ အာပတ္တိယာ စောဒေန္တိ ပါရာဇိကေန ဝါ ပါရာဇိက-
သာမန္တေန ဝါ “သရတာယသ္မာ ဧဝရူပိ” ဂရုကံ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇိတာ ပါရာဇိကံ
ဝါ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ”တိ။ သော ဧဝမာဟ “န ခေါ အဟံ အာဂူသော
သရာမိ ဧဝရူပိ ဂရုကံ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇိတာ ပါရာဇိကံ ဝါ ပါရာဇိကသာမန္တံ
ဝါ”တိ။ တဿ ခေါ^၂ အာနန္တ ဘိက္ခုနော သတိဝိနယော ဒါတဗ္ဗော။ ဧဝံ
ခေါ အာနန္တ သတိဝိနယော ဟောတိ။ ဧဝံ ပနိဓေကစွာနံ အဓိကရဏာနံ
ဂူပသမော ဟောတိ၊ ယဒိဒံ သတိဝိနယေန။

၁-ဧဝရူပံ (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ) ဧဝရူပါယ-ဣတိ ဂုဏ္ဍမာနဝစနေန သမေတိ။ ဝိနယေနပိ သံသန္တေတဗ္ဗံ။

၂-တဿ ခေါ ဧဝံ (သဗ္ဗတ္ထ)

၅၀။ ကထဉ္ဇာနန္တ အမူဠဝိနယော ဟောတိ၊ ဣဓာနန္တ ဘိက္ခု ဘိက္ခု ဇေရူပါယ ဂရုကာယ အာပတ္တိယာ စောဒေန္တိ ပါရာဇိကေန ဝါ ပါရာဇိကသာမန္တေန ဝါ “သရတာယသ္မာ ဇေရူပိံ ဂရုကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတာ ပါရာဇိကံ ဝါ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ”တိ။ (သော ဇေမာဟ “န ခေါ အဟံ အာဝုသော သရာမိ ဇေရူပိံ ဂရုကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတာ ပါရာဇိကံ ဝါ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ”တိ။ တမေနံ သော နိဗ္ဗေဋ္ဌေန္တံ အတိဝေဋ္ဌေတိ “ဣဃာယသ္မာ သာဓုကမေဝ ဇာနာဟံ၊ ယဒိ သရသိ ဇေရူပိံ ဂရုကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတာ ပါရာဇိကံ ဝါ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ”တိ။)⁵ သော ဇေမာဟ “အဟံ ခေါ အာဝုသော ဥမ္မာဒံ ပါပုဏိ၊ စေတသော ဝိပရိယာသံ၊ တေန မေ ဥမ္မတ္တကေန ဗဟု အဿာမဏကံ အဇ္ဈာစိန္တံ ဘာသိတပရိက္ကန္တံ⁶ နာဟံ တံ သရာမိ၊ မူဠေန မေ ဇေတံ ကတ”န္တိ။ တဿ ခေါ⁷ အာနန္တ ဘိက္ခုနော အမူဠဝိနယော ဒါတဗ္ဗော။ ဧဝံ ခေါ အာနန္တ အမူဠဝိနယော ဟောတိ။ ဧဝံ ပနိဓေကစွာနံ အဓိကရဏာနံ ဝုပသမော ဟောတိ၊ ယဒိဒံ အမူဠဝိနယေန။

၅၁။ ကထဉ္ဇာနန္တ ပဋိညာတကရဏံ ဟောတိ၊ ဣဓာနန္တ ဘိက္ခု စောဒိတော ဝါ အစောဒိတော ဝါ အာပတ္တိံ သရတိ ဝိဝရတိ ဥတ္တာနိကရောတိ⁸။ တေန အာနန္တ ဘိက္ခုနာ ဝုဗ္ဗတရံ ဘိက္ခု⁹ ဥပသကံမိတွာ ဧကံသံ စီဝရံ ကတွာ ပါဒေ ဝန္တိတွာ ဥတ္တုဋ္ဌိကံ နိသီဒိတွာ အဉ္စလိံ ပဂ္ဂဟေတွာ ဇေမဿ ဝစနီယော “အဟံ ဘန္တေ ဣတ္ထန္နာမံ အာပတ္တိံ အာပန္နော၊ တံ ပဋိဒေသေမိ”တိ။ သော ဇေမာဟ “ပဿသီ”တိ။ “အာမ ပဿာမိ”တိ။ “အာယတိံ သံဝရေယျာသီ”တိ။ (သံဝရိဿာမိတိ။)⁶ ဧဝံ ခေါ အာနန္တ ပဋိညာတကရဏံ ဟောတိ။ ဧဝံ ပနိဓေကစွာနံ အဓိကရဏာနံ ဝုပသမော ဟောတိ၊ ယဒိဒံ ပဋိညာတကရဏေန။

၅၂။ ကထဉ္ဇာနန္တ တဿပါပိယသိကာ ဟောတိ၊ ဣဓာနန္တ ဘိက္ခု ဘိက္ခု ဇေရူပါယ ဂရုကာယ အာပတ္တိယာ စောဒေတိ ပါရာဇိကေန ဝါ ပါရာဇိက-သာမန္တေန ဝါ “သရတာယသ္မာ ဇေရူပိံ ဂရုကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတာ ပါရာဇိကံ ဝါ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ”တိ။ သော ဇေမာဟ “န ခေါ အဟံ အာဝုသော သရာမိ ဇေရူပိံ ဂရုကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတာ ပါရာဇိကံ ဝါ

၁- () ဧတ္တန္တရေ ပါဠော ဝိ-၄-စူဠဝရေ (၂၃၀) ပိဋေ နတ္ထိ၊ တဿပါပိယသိကာ-
 ဝါရေယေဝေတေန ဘဝိတဗ္ဗံ။ ၂-ဘာသိတပရိက္ကန္တံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)
 ၃-တဿ ခေါ ဧဝံ (သျှ၊ ကံ၊ က) ၄-ဥတ္တာနိ ကရောတိ (က)
 ၅-ဝုဗ္ဗတရေ ဘိက္ခု (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ) ၆-() ဝိနယေန နတ္ထိ။

ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ”တိ။ တမေနံ သော နိဗ္ဗေဋ္ဌေန္တံ အတိဝေဋ္ဌေတိ “ဣဃာယသ္မာ သာဓုကမေဝ ဇာနာဟိ၊ ယဒိ သရသိ ဧဝရူပိံ ဂရုကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတာ ပါရာဇိကံ ဝါ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ”တိ။ သော ဧဝမာဟ “န ခေါ အဟံ အာသုသော သရာမိ ဧဝရူပိံ ဂရုကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတာ ပါရာဇိကံ ဝါ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ၊ သရာမိ စ ခေါ အဟံ အာသုသော ဧဝရူပိံ အပ္ပမတ္တိကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတာ”တိ။ တမေနံ သော နိဗ္ဗေဋ္ဌေန္တံ အတိဝေဋ္ဌေတိ “ဣဃာယသ္မာ သာဓုကမေဝ ဇာနာဟိ၊ ယဒိ သရသိ ဧဝရူပိံ ဂရုကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတာ ပါရာဇိကံ ဝါ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ”တိ။ သော ဧဝမာဟ “ဣမံ ဟိ နာမာဟံ အာသုသော အပ္ပမတ္တိကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတာ အပုဋ္ဌော ပဋိဇာနိဿာမိ၊ ကိံ ပနာဟံ ဧဝရူပိံ ဂရုကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတာ ပါရာဇိကံ ဝါ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ ပုဋ္ဌော နပဋိဇာနိဿာမိ”တိ။ သော ဧဝမာဟ “ဣမံ ဟိ နာမ တံ အာသုသော အပ္ပမတ္တိကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတာ အပုဋ္ဌော နပဋိဇာနိဿာသိ၊ ကိံ ပန တံ ဧဝရူပိံ ဂရုကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတာ ပါရာဇိကံ ဝါ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ ပုဋ္ဌော ပဋိဇာနိဿာသိ၊ ဣဃာယသ္မာ သာဓုကမေဝ ဇာနာဟိ၊ ယဒိ သရသိ ဧဝရူပိံ ဂရုကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတာ ပါရာဇိကံ ဝါ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ”တိ။ သော ဧဝမာဟ “သရာမိ ခေါ အဟံ အာသုသော ဧဝရူပိံ ဂရုကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတာ ပါရာဇိကံ ဝါ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ၊ ဒဝါ မေ ဧတံ ဝုတ္တံ၊ ရဝါ မေ ဧတံ ဝုတ္တံ၊ နာဟံ တံ သရာမိ ဧဝရူပိံ ဂရုကံ အာပတ္တိံ အာပဇ္ဇိတာ ပါရာဇိကံ ဝါ ပါရာဇိကသာမန္တံ ဝါ”တိ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္တံ တဿပါပိယသိကာ ဟောတိ။ ဧဝံ ပနိဓေကဇ္ဇာနံ အဓိကရဏာနံ ဝုပသမော ဟောတိ၊ ယဒိဒံ တဿပါပိယသိကာယ။

၅၃။ ကထဉ္စာနန္တံ တိဏဝတ္ထာရကော ဟောတိ၊ ဣဇာနန္တံ ဘိက္ခုနံ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ ကလဟဇာတာနံ ဝိဝါဒါပန္နာနံ ဝိဟရတံ ဗဟုံ အဿာမဏကံ အဇ္ဈာစိတ္တံ ဟောတိ ဘာသိတပရိက္ကန္တံ၊ တေဟာနန္တံ ဘိက္ခုဟိ သဗ္ဗေဟေဝ သမဂ္ဂေဟိ သန္နိပတိတဗ္ဗံ၊ သန္နိပတိတွာ ဧကတောပက္ခိကာနံ ဘိက္ခုနံ ဗျတ္တေန^၂ ဘိက္ခုနာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဧကံသံ စီဝရံ ကတွာ အဉ္ဇလီ ပဏာမေတွာ သံဃော ဉပေတဗ္ဗော—

“သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣဒံ အမှာကံ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ ကလဟဇာတာနံ ဝိဝါဒါပန္နာနံ ဝိဟရတံ ဗဟုံ အဿာမဏကံ အဇ္ဈာစိတ္တံ

ဘာသိတပရိက္ကန္တံ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ ယာ စေဝ ဣမေသံ အာယသ္မန္တာနံ အာပတ္တိံ၊ ယာ စ အတ္တနော အာပတ္တိံ၊ ဣမေသံ စေဝ အာယသ္မန္တာနံ အတ္တာယ အတ္တနော စ အတ္တာယ သံဃမဇ္ဈေ တိဏဝတ္ထာရ-
ကေန ဒေသေယျံ ဌပေတွာ ထုလ္လဝဇ္ဇံ ဌပေတွာ ဂိဟိပဋိသံယုတ္တ”န္တိ။

အထာပရေသံ ဧကတောပက္ခိကာနံ ဘိက္ခုနံ ဗျတ္တေန ဘိက္ခုနာ ဥဌာယာ-
သနာ ဧကံသံ စီဝရံ ကတွာ အဉ္စလိ ပဏာမေတွာ သံဃော ဉပေတဗ္ဗော—

“သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣဒံ အမှာကံ ဘဏ္ဍနဇာတာနံ ကလဟဇာတာနံ ဝိဝါဒါပနာနံ ဝိဟရတံ ဗဟံ အဿာမဏကံ အဇ္ဈာစိတ္တံ ဘာသိတပရိက္ကန္တံ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ ယာ စေဝ ဣမေသံ အာယသ္မန္တာနံ အာပတ္တိံ၊ ယာ စ အတ္တနော အာပတ္တိံ၊ ဣမေသဉ္စေဝ အာယသ္မန္တာနံ အတ္တာယ အတ္တနော စ အတ္တာယ သံဃမဇ္ဈေ တိဏဝတ္ထာ-
ရကေန ဒေသေယျံ ဌပေတွာ ထုလ္လဝဇ္ဇံ ဌပေတွာ ဂိဟိပဋိသံယုတ္တ”န္တိ။

ဧဝံ ခေါ အာနန္ဒ တိဏဝတ္ထာရဏော ဟောတိ။ ဧဝဉ္စ ပနိဓေကစွာနံ အဓိကရဏာနံ ဂူပသမော ဟောတိ၊ ယဒိဒံ တိဏဝတ္ထာရကေန။

၅၄။ ဆယိမေ အာနန္ဒ ဓမ္မော သာရဏီယာ ပိယကရဏာ ဂရုကရဏာ သင်္ဂဟာယ အဝိဝါဒါယ သာမဂ္ဂိယာ ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တန္တိ။ ကတမေ ဆ၊ ဣဓာနန္ဒ ဘိက္ခုနော မေတ္တံ ကာယကမ္ပံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဟောတိ သဗြဟ္မစာရီသု အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ အယမ္ပိ ဓမ္မော သာရဏီယော ပိယကရဏော ဂရုကရဏော သင်္ဂဟာယ အဝိဝါဒါယ သာမဂ္ဂိယာ ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ အာနန္ဒ ဘိက္ခုနော မေတ္တံ ဝစီကမ္ပံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဟောတိ သဗြဟ္မစာရီသု အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ အယမ္ပိ ဓမ္မော သာရဏီယော ပိယကရဏော ဂရုကရဏော သင်္ဂဟာယ အဝိဝါဒါယ သာမဂ္ဂိယာ ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ အာနန္ဒ ဘိက္ခုနော မေတ္တံ မနောကမ္ပံ ပစ္စုပဋ္ဌိတံ ဟောတိ သဗြဟ္မစာရီသု အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ အယမ္ပိ ဓမ္မော သာရဏီယော ပိယကရဏော ဂရုကရဏော သင်္ဂဟာယ အဝိဝါဒါယ သာမဂ္ဂိယာ ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ အာနန္ဒ ဘိက္ခု ယေ တေ လာဘာ ဓမ္မိကာ ဓမ္မလဒ္ဓါ အန္တမသော ပတ္တပရိယာပန္နမတ္တမ္ပိ၊ တထာရူပေဟိ လာဘောဟိ အပဋ္ဌိဝိဘတ္တ-
ဘောဂီ ဟောတိ သီလဝန္တေဟိ သဗြဟ္မစာရီဟိ သာဓာရဏဘောဂီ၊ အယမ္ပိ

ဓမ္မော သာရဏီယော ပိယကရဏော ဂရုကရဏော သင်္ဂဟာယ အဝိဝါဒါယ သာမဂ္ဂိယာ ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ အာနန္တ ဘိက္ခု ယာနိ တာနိ သီလာနိ အဇ္ဈောနိ အစ္စိဒ္ဓါနိ အသဗလာနိ အကမ္မာသာနိ ဘုဇိဿာနိ ဝိညုပ္ပသတ္တာနိ အပရာမဋ္ဌာနိ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ တထာရူပေသု သီလေသု သီလသာမညဂတော ဝိဟရတိ သဗြဟ္မစာရိဟိ အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ အယမ္ပိ ဓမ္မော သာရဏီယော ပိယကရဏော ဂရုကရဏော သင်္ဂဟာယ အဝိဝါဒါယ သာမဂ္ဂိယာ ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တတိ။

ပုန စပရံ အာနန္တ ဘိက္ခု ယာယံ ဒိဋ္ဌိ အရိယာ နိယျာနိကာ နိယျာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ တထာရူပါယ ဒိဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိသာမညဂတော ဝိဟရတိ သဗြဟ္မစာရိဟိ အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ အယမ္ပိ ဓမ္မော သာရဏီယော ပိယကရဏော ဂရုကရဏော သင်္ဂဟာယ အဝိဝါဒါယ သာမဂ္ဂိယာ ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တတိ။ ဣမေ ခေါ အာနန္တ ဆ သာရဏီယာ ဓမ္မာ ပိယကရဏာ ဂရုကရဏာ သင်္ဂဟာယ အဝိဝါဒါယ သာမဂ္ဂိယာ ဧကီဘာဝါယ သံဝတ္တန္တိ။

ဣမေ စေ တုမေ အာနန္တ ဆ သာရဏီယေ ဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တေယျာထ၊ ပဿထ နော တုမေ အာနန္တ တံ ဝစနပထံ အဏုံ ဝါ ထူလံ ဝါ၊ ယံ တုမေ နာဓိဝါသေယျာထာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တသ္မာတိဟာနန္တ ဣမေ ဆ သာရဏီယေ ဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တထ၊ တံ ဝေါ ဘဝိဿတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိတိ။

သာမဂါမသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ။

၅-သုနက္ခတ္တသုတ္တ

၅၅။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ။ တေန ခေါ ပန သမယေန သမ္ပဟုလေဟိ

ဘိက္ခုဟိ ဘဂဝတော သန္တိကေ အညာ ဗျာကတာ ဟောတိ “ဒီဏာ ဇာတိ၊
 ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာမာ”တိ။
 အဿောသိ ခေါ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော “သမ္မဟုလေဟိ ကိရ ဘိက္ခုဟိ
 ဘဂဝတော သန္တိကေ အညာ ဗျာကတာ ဟောတိ ‘ဒီဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ
 ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာမာ’တိ”။ အထ
 ခေါ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ
 ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဓော ခေါ သုနက္ခတ္တော
 လိစ္ဆဝိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—သုတံ မေတံ ဘန္တေ “သမ္မဟုလေဟိ ကိရ
 ဘိက္ခုဟိ ဘဂဝတော သန္တိကေ အညာ ဗျာကတာ ‘ဒီဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ
 ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာမာ’တိ”။ ယေ တေ
 ဘန္တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော သန္တိကေ အညံ ဗျာကံသု “ဒီဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ
 ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာနာမာ”တိ၊ ကစ္စိ တေ
 ဘန္တေ ဘိက္ခု သမ္မဒေဝ အညံ ဗျာကံသု၊ ဥဒါဟု သန္တေတ္ထေကဓ္မေ ဘိက္ခု
 အဓိမာနေန အညံ ဗျာကံသုတိ။

၅၆။ ယေ တေ သုနက္ခတ္တ ဘိက္ခု မမ သန္တိကေ အညံ ဗျာကံသု “ဒီဏာ
 ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာတိ ပဇာ-
 နာမာ”တိ၊ သန္တေတ္ထေကဓ္မေ ဘိက္ခု သမ္မဒေဝ အညံ ဗျာကံသု၊ သန္တိ ပနိဓေကဓ္မေ
 ဘိက္ခု အဓိမာနေနပိ^၁ အညံ ဗျာကံသု။ တတြ သုနက္ခတ္တ ယေ တေ ဘိက္ခု
 သမ္မဒေဝ အညံ ဗျာကံသု။ တေသံ တံ တထေဝ ဟောတိ။ ယေ ပန တေ
 ဘိက္ခု အဓိမာနေန အညံ ဗျာကံသု။ တတြ သုနက္ခတ္တ တထာဂတဿ ဧဝံ
 ဟောတိ “ဓမ္မံ နေသံ ဒေသေဿ”န္တိ။ ဧဝဉ္ဇေတ္ထ သုနက္ခတ္တ တထာဂတဿ
 ဟောတိ “ဓမ္မံ နေသံ ဒေသေဿ”န္တိ။ အထ စ ပနိဓေကဓ္မေ မောဃပုရိသာ
 ပဉ္စ အဘိသင်္ခရိတွာ အဘိသင်္ခရိတွာ တထာဂတံ ဥပသင်္ကမိတွာ ပုစ္ဆန္တိ။ တတြ
 သုနက္ခတ္တ ယမ္မိ တထာဂတဿ ဧဝံ ဟောတိ “ဓမ္မံ နေသံ ဒေသေဿ”န္တိ၊
 တဿပိ ဟောတိ အညထတ္တန္တိ။ ဧတဿ ဘဂဝါ ကာလော၊ ဧတဿ သုဂတ
 ကာလော၊ ယံ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေယျ၊ ဘဂဝတော သုတွာ ဘိက္ခု
 ဓာရေဿန္တိတိ။ တေန ဟိ သုနက္ခတ္တ သုဏာဟိ သာဓုကံ မနသိ ကရောဟိ၊
 ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော
 ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

၅၇။ ပဉ္စ ခေါ် ဣမေ သုနက္ခတ္တ ကာမဂုဏာ။ ကတမေ ပဉ္စ၊ စက္ခုဝိညေယျာ ရူပါ ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ပိယရူပါ ကာမူပသံဟိတာ ရဇနီယာ။ သောတ-ဝိညေယျာ သဒ္ဓါ။ ပ။ ဃာနဝိညေယျာ ဂန္ဓာ။ ဇိဝှိဝိညေယျာ ရသာ။ ကာယ-ဝိညေယျာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ပိယရူပါ ကာမူပသံဟိတာ ရဇနီယာ။ ဣမေ ခေါ် သုနက္ခတ္တ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ။

၅၈။ ဌာနံ ခေါ် ပနေတံ သုနက္ခတ္တ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣဓေကဇ္ဈော ပုရိသပုဂ္ဂလော လောကာမိသာမိမုတ္တော အဿ၊ လောကာမိသာမိမုတ္တဿ ခေါ် သုနက္ခတ္တ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ တပ္ပတိရူပိ စေဝ ကထာ သဏ္ဌာတိ၊ တဒနုဓမ္မဉ္စ အနုဝိတက္ကေတိ အနုဝိစာရေတိ၊ တဉ္စ ပုရိသံ ဘဇေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိ အာပဇ္ဇေတိ။ အာနေဉ္စပဋိသံယုတ္တာယ စ ပန ကထာယ ကစ္ဆမာနာယ န သုဿူသတိ၊ န သောတံ ဩဒဟတိ၊ န အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ န စ တံ ပုရိသံ ဘဇေတိ၊ န စ တေန ဝိတ္တိ အာပဇ္ဇေတိ။ သေယျထာပိ သုနက္ခတ္တ ပုရိသော သကမ္မာ ဂါမာ ဝါ နိဂမာ ဝါ စိရဝိပ္ပုဂ္ဂတ္တော အဿ၊ သော အညတရံ ပုရိသံ ပဿေယျ တမ္မာ ဂါမာ ဝါ နိဂမာ ဝါ အစိရပက္ကန္တံ၊ သော တံ ပုရိသံ တဿ ဂါမဿ ဝါ နိဂမဿ ဝါ ခေမတဉ္စ သုဘိက္ခတဉ္စ အပ္ပါဗာဓတဉ္စ ပုစ္ဆေယျ၊ တဿ သော ပုရိသော တဿ ဂါမဿ ဝါ နိဂမဿ ဝါ ခေမတဉ္စ သုဘိက္ခတဉ္စ အပ္ပါဗာဓတဉ္စ သံသေယျ။ တံ ကိ မညသိ သုနက္ခတ္တ၊ အဝိ န သော ပုရိသော တဿ ပုရိသဿ သုဿူသေယျ၊ သောတံ ဩဒဟေယျ၊ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေယျ၊ တဉ္စ ပုရိသံ ဘဇေယျ၊ တေန စ ဝိတ္တိ အာပဇ္ဇေယျာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဧဝမေဝ ခေါ် သုနက္ခတ္တ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣဓေကဇ္ဈော ပုရိသပုဂ္ဂလော လောကာမိသာမိမုတ္တော အဿ၊ လောကာမိသာမိမုတ္တဿ ခေါ် သုနက္ခတ္တ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ တပ္ပတိရူပိ စေဝ ကထာ သဏ္ဌာတိ၊ တဒနုဓမ္မဉ္စ အနုဝိတက္ကေတိ အနုဝိစာရေတိ၊ တဉ္စ ပုရိသံ ဘဇေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိ အာပဇ္ဇေတိ။ အာနေဉ္စပဋိသံယုတ္တာယ စ ပန ကထာယ ကစ္ဆမာနာယ န သုဿူသတိ၊ န သောတံ ဩဒဟတိ၊ န အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ န စ တံ ပုရိသံ ဘဇေတိ၊ န စ တေန ဝိတ္တိ အာပဇ္ဇေတိ။ သော ဧဝမဿ ဝေဒိတဗ္ဗော “အာနေဉ္စသံယောဇနေန ဟိ ခေါ် ဝိသံယုတ္တော^၂ လောကာမိသာမိမုတ္တော ပုရိသပုဂ္ဂလော”တိ။

၁-ဥပဋ္ဌပေတိ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

၂-အာနေဉ္စသံယောဇနေန ဟိ ခေါ် ဝိသံယုတ္တော-ဣတိ ပါဠော သိ-သျာ-ကံ-ဣပေါတ္တကေသု နတ္ထိ၊ အဋ္ဌကထာသု ပန တဗ္ဗဏ္ဏနာ ဒိဿတိယေဝ။

၅၉။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ သုနက္ခတ္တ ဝိဇ္ဇတိ။ ယံ ဣဓေကဇ္ဇော ပုရိသပုဂ္ဂလော အာနေဉ္ဇာဓိမုတ္တော အဿ၊ အာနေဉ္ဇာဓိမုတ္တဿ ခေါ သုနက္ခတ္တ ပုရိသ-
ပုဂ္ဂလဿ တပ္ပတိရူပီ စေဝ ကထာ သဏ္ဌာတိ၊ တဒနဓမ္မဉ္စ အနုဝိတက္ကေတိ
အနုဝိစာရေတိ၊ တဉ္စ ပုရိသံ ဘဇေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိ အာပဇ္ဇတိ။
လောကာဓိသပဋိသံယုတ္တာယ စ ပန ကထာယ ကစ္ဆမာနာယ န သုဿူသတိ၊
န သောတံ ဩဒဟတိ၊ န အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ န စ တံ ပုရိသံ
ဘဇေတိ၊ န စ တေန ဝိတ္တိ အာပဇ္ဇတိ။ သေယျထာပိ သုနက္ခတ္တ ပဏ္ဍု-
ပလာသော ဗန္ဓနာ ပဝုတ္တော အဘဗ္ဗော ဟရိတတ္တာယ။ ဧဝမေဝ ခေါ သုနက္ခတ္တ
အာနေဉ္ဇာဓိမုတ္တဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ယေ လောကာဓိသသံယောဇနေ၊
သေ ပဝုတ္တေ။ သော ဧဝမဿ ဝေဒိတဗ္ဗော “လောကာဓိသသံယောဇနေန
ဟိ ခေါ ဝိသံယုတ္တော အာနေဉ္ဇာဓိမုတ္တော ပုရိသပုဂ္ဂလော”တိ။

၆၀။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ သုနက္ခတ္တ ဝိဇ္ဇတိ။ ယံ ဣဓေကဇ္ဇော ပုရိသပုဂ္ဂလော
အာကိဉ္စညာယတနာဓိမုတ္တော အဿ၊ အာကိဉ္စညာယတနာဓိမုတ္တဿ ခေါ
သုနက္ခတ္တ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ တပ္ပတိရူပီ စေဝ ကထာ သဏ္ဌာတိ၊ တဒနဓမ္မဉ္စ
အနုဝိတက္ကေတိ အနုဝိစာရေတိ၊ တဉ္စ ပုရိသံ ဘဇေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိ အာပဇ္ဇတိ။
အာနေဉ္ဇပဋိသံယုတ္တာယ စ ပန ကထာယ ကစ္ဆမာနာယ န သုဿူသတိ၊
န သောတံ ဩဒဟတိ၊ န အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ န စ တံ ပုရိသံ ဘဇေတိ၊
န စ တေန ဝိတ္တိ အာပဇ္ဇတိ။ သေယျထာပိ သုနက္ခတ္တ ပုထုသိလာ ဒွေဓာဘိန္နာ
အပ္ပဋိသန္တိကာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ သုနက္ခတ္တ အာကိဉ္စညာယတနာဓိမုတ္တဿ
ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ယေ အာနေဉ္ဇသံယောဇနေ၊ သေ ဘိန္နေ။ သော ဧဝမဿ
ဝေဒိတဗ္ဗော “အာနေဉ္ဇသံယောဇနေန ဟိ ခေါ ဝိသံယုတ္တော အာကိဉ္စညာ-
ယတနာဓိမုတ္တော ပုရိသပုဂ္ဂလော”တိ။

၆၁။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ သုနက္ခတ္တ ဝိဇ္ဇတိ။ ယံ ဣဓေကဇ္ဇော ပုရိသပုဂ္ဂလော
နေဝသညာနာသညာယတနာဓိမုတ္တော အဿ၊ နေဝသညာနာသညာယတနာ-
ဓိမုတ္တဿ ခေါ သုနက္ခတ္တ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ တပ္ပတိရူပီ စေဝ ကထာ သဏ္ဌာတိ၊
တဒနဓမ္မဉ္စ အနုဝိတက္ကေတိ အနုဝိစာရေတိ၊ တဉ္စ ပုရိသံ ဘဇေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိ
အာပဇ္ဇတိ။ အာကိဉ္စညာယတနပဋိသံယုတ္တာယ စ ပန ကထာယ ကစ္ဆမာနာယ
န သုဿူသတိ၊ န သောတံ ဩဒဟတိ၊ န အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ န စ
တံ ပုရိသံ ဘဇေတိ၊ န စ တေန ဝိတ္တိ အာပဇ္ဇတိ။ သေယျထာပိ သုနက္ခတ္တ
ပုရိသော မနုညဘောဇနံ ဘုတ္တာဝီ ဆဉ္ဇေယျ၊ တံ ကိ မညသိ သုနက္ခတ္တ၊

အပိ န တဿ ပုရိသဿ တသ္မိံ ဘတ္တေ^၁ ပုန ဘောတ္တုကမ္ပတာ အဿာတိ။
 နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အဒံ ဟိ ဘန္တေ ဘတ္တံ^၂ ပဋိကူလ-
 သမ္ပတန္တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ သုနက္ခတ္တ နေဝသညာနာသညာယတနာဓိမုတ္တဿ
 ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ယေ အာကိဉ္ဇညာယတနသံယောဇနေ၊ သေ ဝန္တေ။ သော
 ဧဝမဿ ဝေဒိတဗ္ဗော “အာကိဉ္ဇညာယတနသံယောဇနေန ဟိ ခေါ ဝိသံယုတ္တော
 နေဝသညာနာသညာယတနာဓိမုတ္တော ပုရိသပုဂ္ဂလော”တိ။

၆၂။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ သုနက္ခတ္တ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣဓေကစ္စော ပုရိသပုဂ္ဂလော
 သမ္မာ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တော အဿ၊ သမ္မာ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တဿ ခေါ သုနက္ခတ္တ
 ပုရိသပုဂ္ဂလဿ တပ္ပတိရူပိ စေဝ ကထာ သဏ္ဌာတိ၊ တဒနုဓမ္မဉ္စ
 အနုဝိတက္ကေတိ အနုဝိစာရေတိ၊ တဉ္စ ပုရိသံ ဘဇေတိ၊ တေန စ ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။
 နေဝသညာနာသညာယတနပဋိသံယုတ္တာယ စ ပန ကထာယ ကစ္စမာနာယ
 န သုဿူသတိ၊ န သောတံ ဩဒဟတိ၊ န အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ န စ
 တံ ပုရိသံ ဘဇေတိ၊ န စ တေန ဝိတ္တိံ အာပဇ္ဇတိ။ သေယျထာပိ သုနက္ခတ္တ
 တာလော မတ္တကစ္စိန္တော အဘဗ္ဗော ပုန ဝိရုဋ္ဌိယာ။ ဧဝမေဝ ခေါ သုနက္ခတ္တ
 သမ္မာ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တဿ ပုရိသပုဂ္ဂလဿ ယေ နေဝသညာနာသညာယတန-
 သံယောဇနေ၊ သေ ဥစ္စိန္တမူလေ တာလာဝတ္ထုကတေ အနဘာဝံကတေ^၃
 အာယတိံ အနုပ္ပါဒဓမ္မေ။ သော ဧဝမဿ ဝေဒိတဗ္ဗော “နေဝသညာ-
 နာသညာယတနသံယောဇနေန ဟိ ခေါ ဝိသံယုတ္တော သမ္မာ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တော
 ပုရိသပုဂ္ဂလော”တိ။

၆၃။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ သုနက္ခတ္တ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣဓေကစ္စဿ ဘိက္ခုနော
 ဧဝမဿ “တဏှာ ခေါ သလ္လံ သမဏေန ဝုတ္တံ၊ အဝိဇ္ဇာဝိသဒေါသော ဆန္ဒ-
 ရာဂဗျာပါဒေန ရုပ္ပတိ၊ တံ မေ တဏှာသလ္လံ ပဟိနံ၊ အပနီတော အဝိဇ္ဇာ-
 ဝိသဒေါသော၊ သမ္မာ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တောဟမသ္မိံ”တိ၊ ဧဝံမာနိ^၄ အဿ အတထံ
 သမာနံ^၅။ သော ယာနိ သမ္မာ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တဿ အသပ္ပါယာနိ၊ တာနိ
 အနုယုဇ္ဈေယျ၊ အသပ္ပါယံ စက္ခုနာ ရူပဒဿနံ အနုယုဇ္ဈေယျ၊ အသပ္ပါယံ
 သောတေန သဒ္ဓိံ အနုယုဇ္ဈေယျ၊ အသပ္ပါယံ ဃာနေန ဂန္ဓံ အနုယုဇ္ဈေယျ၊
 အသပ္ပါယံ ဇီဝါယ ရသံ အနုယုဇ္ဈေယျ၊ အသပ္ပါယံ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ

၁-ဝန္တေ (က-သီ)၊ ဘုတ္တေ (က-သီ၊ က) ၂-ဝန္တံ (သီ)
 ၃-အနဘာဝကတေ (သီ၊ ဣ)၊ အနဘာဝဂံတေ (သျှ၊ ကံ)
 ၄-ဧဝံမာနိ (သီ၊ ဣ၊ က)၊ ဧဝံမာဒိ (သျှ၊ ကံ) ၅-အတ္တံ သမာနံ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ)၊ အတ္တသမာနံ (သီ)

အနုယုဇ္ဈေယျ၊ အသပ္ပါယံ မနသာ ဓမ္မံ အနုယုဇ္ဈေယျ။ တဿ အသပ္ပါယံ စက္ခုနာ ရူပဒဿနံ အနုယုတ္တဿ၊ အသပ္ပါယံ သောတေန သဒ္ဓံ အနုယုတ္တဿ၊ အသပ္ပါယံ ဃာနေန ဂန္ဓံ အနုယုတ္တဿ၊ အသပ္ပါယံ ဇီဝါယ ရသံ အနုယုတ္တဿ၊ အသပ္ပါယံ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ အနုယုတ္တဿ၊ အသပ္ပါယံ မနသာ ဓမ္မံ အနုယုတ္တဿ ရာဂေါ စိတ္တံ အနုဒ္ဓံသေယျ၊ သော ရာဂါနုဒ္ဓံသိတေန စိတ္တေန မရဏံ ဝါ နိဂစ္ဆေယျ မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခံ။

သေယျထာပိ သုနက္ခတ္တ ပုရိသော သလ္လေန ဝိဒ္ဓေါ အဿ သဝိသေန ဂါဠု-
ပလေပနေန။ တဿ မိတ္တာမစ္စာ ဉာတိသာလောဟိတာ ဘိသက္ကံ သလ္လကတ္တံ
ဥပဋ္ဌာပေယျ။ တဿ သော ဘိသက္ကော သလ္လကတ္တော သတ္တေန ဝဏမုခံ
ပရိကန္တေယျ၊ သတ္တေန ဝဏမုခံ ပရိကန္တိတွာ ဒေသနိယာ သလ္လံ ဒေသေယျ၊
ဒေသနိယာ သလ္လံ ဒေသိတွာ သလ္လံ အဗ္ဗဟေယျ၊ အပနေယျ ဝိသဒေါသံ သဥပါဒိ-
သေသံ သဥပါဒိသေသောတိ^၁ ဇာနဗာနော။ သော ဧဝံ ဝဒေယျ “အဗ္ဗော
ပုရိသ ဥဗ္ဘတံ ခေါ တေ သလ္လံ၊ အပနီတော ဝိသဒေါသော သဥပါဒိသေသော^၂၊
အနလဉ္စ တေ အန္တရာယာယ၊ သပ္ပါယာနိ စေဝ ဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇေယျာသိ၊
မာ တေ အသပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇတော ဝဏော အဿာဝီ အဿ။
ကာလေန ကာလံ စ ဝဏံ ဓောဝေယျာသိ၊ ကာလေန ကာလံ ဝဏမုခံ
အာလိမ္မေယျာသိ၊ မာ တေ န ကာလေန ကာလံ ဝဏံ ဓောဝတော န ကာလေန
ကာလံ ဝဏမုခံ အာလိမ္မတော ပုဗ္ဗလောဟိတံ ဝဏမုခံ ပရိယောနန္တိ။ မာ စ
ဝါတာတပေ စာရိတ္တံ အနုယုဉ္စိ၊ မာ တေ ဝါတာတပေ စာရိတ္တံ အနုယုတ္တဿ
ရဇောသုကံ ဝဏမုခံ အနုဒ္ဓံသေသိ။ ဝဏာနုရက္ခိ စ အဗ္ဗော ပုရိသ ဝိဟရေ-
ယျာသိ ဝဏသာရောပီ”တိ^၃။ တဿ ဧဝမဿ “ဥဗ္ဘတံ ခေါ မေ သလ္လံ၊
အပနီတော ဝိသဒေါသော အနုပါဒိသေသော၊ အနလဉ္စ မေ အန္တရာယာ-
ယာ”တိ။ သော အသပ္ပါယာနိ စေဝ ဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇေယျ၊ တဿ
အသပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇတော ဝဏော အဿာဝီ အဿ။ န စ ကာလေန
ကာလံ ဝဏံ ဓောဝေယျ၊ န စ ကာလေန ကာလံ ဝဏမုခံ အာလိမ္မေယျ၊ တဿ
န ကာလေန ကာလံ ဝဏံ ဓောဝတော န ကာလေန ကာလံ ဝဏမုခံ
အာလိမ္မတော ပုဗ္ဗလောဟိတံ ဝဏမုခံ ပရိယောနန္တေယျ။ ဝါတာတပေ စ
စာရိတ္တံ အနုယုဇ္ဈေယျ၊ တဿ ဝါတာတပေ စာရိတ္တံ အနုယုတ္တဿ ရဇောသုကံ

၁-အနုပါဒိသေသောတိ (သဗ္ဗတ္ထ) အယံ ဟိ တထာဂတဿ ဝိသယော။

၂-အနုပါဒိသေသော (သဗ္ဗတ္ထ) အယမ္ပိ တထာဂတဿ ဝိသယော။

၃-ဝဏသာရောပီတိ (က) ဝဏ + သံ + ရောပီ = ဝဏသာရောပီ - ဣတိ ပဒဝိဘာဂေါ။

ဝဏမုခံ အနုဒ္ဓံသေယျ။ န စ ဝဏာနရက္ခိ ဝိဟရေယျ န ဝဏသာရောပီ။ တဿ ဣမိဿ စ အသပ္ပိယကိရိယာယ အသုစိ ဝိသဒေါသော၊ အပနီတော သဥပါဒိသေသော၊ တဒုဘယေန ဝဏော ပုထုတ္တံ ဂစ္ဆေယျ၊ သော ပုထုတ္တံ ဂတေန ဝဏေန မရဏံ ဝါ နိဂစ္ဆေယျ မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခံ။

ဧဝမေဝ ခေါ သုနက္ခတ္တ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣဓေကစ္စဿ ဘိက္ခုနော ဧဝမဿ “တဏှာ ခေါ သလ္လံ သမဏေန ဝုတ္တံ၊ အဝိဇ္ဇာဝိသဒေါသော ဆန္တရာဂဗျာပါဒေန ရုပ္ပတိ၊ တံ မေ တဏှာသလ္လံ ပဟိနံ၊ အပနီတော အဝိဇ္ဇာ-ဝိသဒေါသော၊ “သမ္မာ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တောဟမသ္မိ”တိ၊ ဧဝံမာနိ အဿ အတထံ သမာနံ။ သော ယာနိ သမ္မာ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တဿ အသပ္ပိယာနိ၊ တာနိ အနု-ယုဇ္ဈေယျ၊ အသပ္ပိယံ စက္ခုနာ ရူပဒဿနံ အနုယုဇ္ဈေယျ၊ အသပ္ပိယံ သောတေန သဒ္ဓိ အနုယုဇ္ဈေယျ၊ အသပ္ပိယံ ဃာနေန ဂန္ဓံ အနုယုဇ္ဈေယျ၊ အသပ္ပိယံ ဇီဝါယ ရသံ အနုယုဇ္ဈေယျ၊ အသပ္ပိယံ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ အနုယုဇ္ဈေယျ၊ အသပ္ပိယံ မနသာ ဓမ္မံ အနုယုဇ္ဈေယျ။ တဿ အသပ္ပိယံ စက္ခုနာ ရူပဒဿနံ အနုယုတ္တဿ၊ အသပ္ပိယံ သောတေန သဒ္ဓိ အနုယုတ္တဿ၊ အသပ္ပိယံ ဃာနေန ဂန္ဓံ အနုယုတ္တဿ၊ အသပ္ပိယံ ဇီဝါယ ရသံ အနုယုတ္တဿ၊ အသပ္ပိယံ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ အနုယုတ္တဿ၊ အသပ္ပိယံ မနသာ ဓမ္မံ အနုယုတ္တဿ ရာဂေါ စိတ္တံ အနုဒ္ဓံသေယျ၊ သော ရာဂါနုဒ္ဓံသိတေန စိတ္တေန မရဏံ ဝါ နိဂစ္ဆေယျ မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခံ။ မရဏံ ဟေတံ သုနက္ခတ္တ အရိယဿ ဝိနယေ၊ ယော သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဟိနာယာဝတ္တတိ။ မရဏမတ္တံ ဟေတံ သုနက္ခတ္တ ဒုက္ခံ၊ ယံ အညတရံ သံကိလိဋ္ဌ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ။

၆၄။ ဌာနံ ခေါ ပနေတံ သုနက္ခတ္တ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣဓေကစ္စဿ ဘိက္ခုနော ဧဝမဿ “တဏှာ ခေါ သလ္လံ သမဏေန ဝုတ္တံ၊ အဝိဇ္ဇာဝိသဒေါသော ဆန္တရာဂဗျာပါဒေန ရုပ္ပတိ၊ တံ မေ တဏှာသလ္လံ ပဟိနံ၊ အပနီတော အဝိဇ္ဇာ-ဝိသဒေါသော၊ သမ္မာ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တောဟမသ္မိ”တိ သမ္မာ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တဿေဝ သတော။ သော ယာနိ သမ္မာ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တဿ အသပ္ပိယာနိ တာနိ နာနုယုဇ္ဈေယျ၊ အသပ္ပိယံ စက္ခုနာ ရူပဒဿနံ နာနုယုဇ္ဈေယျ၊ အသပ္ပိယံ သောတေန သဒ္ဓိ နာနုယုဇ္ဈေယျ၊ အသပ္ပိယံ ဃာနေန ဂန္ဓံ နာနုယုဇ္ဈေယျ၊ အသပ္ပိယံ ဇီဝါယ ရသံ နာနုယုဇ္ဈေယျ၊ အသပ္ပိယံ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ နာနုယုဇ္ဈေယျ၊ အသပ္ပိယံ မနသာ ဓမ္မံ နာနုယုဇ္ဈေယျ။ တဿ အသပ္ပိယံ စက္ခုနာ ရူပဒဿနံ နာနုယုတ္တဿ၊ အသပ္ပိယံ သောတေန သဒ္ဓိ နာနုယုတ္တဿ၊ အသပ္ပိယံ ဃာနေန ဂန္ဓံ နာနုယုတ္တဿ၊ အသပ္ပိယံ ဇီဝါယ ရသံ နာနုယုတ္တဿ၊

အသပ္ပါယံ ကာလေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ နာနယုတ္တဿ၊ အသပ္ပါယံ မနဿ ဓမ္မံ နာနယုတ္တဿ ရာဂေါ စိတ္တံ နာနဒ္ဓံသေယျ၊ သော န ရာဂါနဒ္ဓံသိတေန စိတ္တေန နေဝ မရဏံ ဝါ နိဂစ္ဆေယျ န မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခံ။

သေယျထာပိ သုနက္ခတ္တ ပုရိသော သလ္လေန ဝိဒ္ဓေါ အဿ သဝိသေန ဂါဠုပလေပနေန။ တဿ မိတ္တာမစွာ ဉာတိသာလောဟိတာ ဘိသတ္တံ သလ္လကတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေယျ။ တဿ သော ဘိသက္ကော သလ္လကတ္တော သတ္တေန ဝဏမုခံ ပရိကန္တေယျ၊ သတ္တေန ဝဏမုခံ ပရိကန္တိတွာ ဒေသနိယာ သလ္လံ ဒေသေယျ၊ ဒေသနိယာ သလ္လံ ဒေသိတွာ သလ္လံ အဗ္ဗဟေယျ၊ အပနေယျ ဝိသဒေါသံ အနုပါဒိ-
သေသံ အနုပါဒိသေသောတိ ဇာနဗာနော။ သော ဧဝံ ဝဒေယျ “အမ္ဘော ပုရိသ ဥဗ္ဘတံ ခေါ တေ သလ္လံ၊ အပနီတော ဝိသဒေါသော အနုပါဒိသေသော၊ အနလဉ္စ တေ အန္တရာယာယ၊ သပ္ပါယာနိ စေဝ ဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇေယျာသိ၊ မာ တေ အသပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇတော ဝဏော အဿာဝိ အဿ။ ကာလေန ကာလံ စ ဝဏံ ဓောဝေယျာသိ၊ ကာလေန ကာလံ ဝဏမုခံ အာလိမ္မေယျာသိ၊ မာ တေ န ကာလေန ကာလံ ဝဏံ ဓောဝတော န ကာလေန ကာလံ ဝဏမုခံ အာလိမ္မတော ပုဗ္ဗလောဟိတံ ဝဏမုခံ ပရိယောနန္တိ။ မာ စ ဝါတာတပေ စာရိတ္တံ အနုယုဉ္ဇိ၊ မာ တေ ဝါတာတပေ စာရိတ္တံ အနုယုတ္တဿ ရဇောသူကံ ဝဏမုခံ အနုဒ္ဓံသေသိ။ ဝဏာနုရက္ခိ စ အမ္ဘော ပုရိသ ဝိဟရေယျာသိ ဝဏသာရောပိ”တိ။ တဿ ဧဝမဿ “ဥဗ္ဘတံ ခေါ မေ သလ္လံ၊ အပနီတော ဝိသဒေါသော အနုပါဒိသေသော၊ အနလဉ္စ မေ အန္တရာယာယာ”တိ။ သော သပ္ပါယာနိ စေဝ ဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇေယျ၊ တဿ သပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ ဘုဉ္ဇတော ဝဏော န အဿာဝိ အဿ။ ကာလေန ကာလံ စ ဝဏံ ဓောဝေယျ၊ ကာလေန ကာလံ ဝဏမုခံ အာလိမ္မေယျ၊ တဿ ကာလေန ကာလံ ဝဏံ ဓောဝတော ကာလေန ကာလံ ဝဏမုခံ အာလိမ္မတော န ပုဗ္ဗလောဟိတံ ဝဏမုခံ ပရိယောနန္တေယျ။ န စ ဝါတာတပေ စာရိတ္တံ အနုယုဉ္ဇေယျ၊ တဿ ဝါတာတပေ စာရိတ္တံ အနုယုတ္တဿ ရဇောသူကံ ဝဏမုခံ နာနဒ္ဓံသေယျ။ ဝဏာနုရက္ခိ စ ဝိဟရေယျ ဝဏသာရောပိ။ တဿ ဣမိဿာ စ သပ္ပါယ-
ကိရိယာယ အသု စ^၁ ဝိသဒေါသော အပနီတော အနုပါဒိသေသော။ တဒု-
ဘယေန ဝဏော ဝိရဟေယျ၊ သော ရုဋ္ဌေန ဝဏေန သဉ္ဇဝိနာ နေဝ မရဏံ ဝါ နိဂစ္ဆေယျ န မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခံ။

၁-အသုစိ (သဗ္ဗတ္ထ) သော စာတိ တဗ္ဗဏ္ဏနာ မနသိကာတဗ္ဗာ။

ဧဝမေဝ ခေါ သုနက္ခတ္တ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣဓေကစ္စဿ ဘိက္ခုနော ဧဝမဿ “တဏှာ ခေါ သလ္လံ သမဏေန ဝုတ္တံ၊ အဝိဇ္ဇာဝိသဒေါသော ဆန္ဒရာဂဗျာပါဒေန ရူပတိ၊ တံ မေ တဏှာသလ္လံ ပဟိနံ၊ အပနီတော အဝိဇ္ဇာ-ဝိသဒေါသော၊ သမ္မာ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တောဟမသ္မိ”တိ သမ္မာ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တဿေဝ သတော။ သော ယာနိ သမ္မာ နိဗ္ဗာနာဓိမုတ္တဿ အသပ္ပါယာနိ၊ တာနိ နာန-ယုဉ္ဇေယျ၊ အသပ္ပါယံ စက္ခုနာ ရူပဒဿနံ နာနယုဉ္ဇေယျ၊ အသပ္ပါယံ သောတေန သဒ္ဓံ နာနယုဉ္ဇေယျ၊ အသပ္ပါယံ ဃာနေန ဂန္ဓံ နာနယုဉ္ဇေယျ၊ အသပ္ပါယံ ဇိဝှိယ ရသံ နာနယုဉ္ဇေယျ၊ အသပ္ပါယံ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ နာနယုဉ္ဇေယျ၊ အသပ္ပါယံ မနသာ ဓမ္မံ နာနယုဉ္ဇေယျ၊ တဿ အသပ္ပါယံ စက္ခုနာ ရူပဒဿနံ နာနယုတ္တဿ၊ အသပ္ပါယံ သောတေန သဒ္ဓံ နာနယုတ္တဿ၊ အသပ္ပါယံ ဃာနေန ဂန္ဓံ နာနယုတ္တဿ၊ အသပ္ပါယံ ဇိဝှိယ ရသံ နာနယုတ္တဿ၊ အသပ္ပါယံ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ နာနယုတ္တဿ၊ အသပ္ပါယံ မနသာ ဓမ္မံ နာနယုတ္တဿ ရာဂေါ စိတ္တံ နာနဒ္ဓဿေယျ၊ သော န ရာဂါနဒ္ဓံသိတေန စိတ္တေန နေဝ မရဏံ ဝါ နိဂစ္ဆေယျ န မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခံ။

၆၅။ ဥပမာ ခေါ မေ အယံ သုနက္ခတ္တ ကတာ အတ္တဿ ဝိညာပနာယ၊ အယံယေဝေတ္ထ အတ္တော။ ဝဏောတိ ခေါ သုနက္ခတ္တ ဆန္နေတံ အဇ္ဈတ္တိကာနံ အာယတနာနံ အဓိဝစနံ။ ဝိသဒေါသောတိ ခေါ သုနက္ခတ္တ အဝိဇ္ဇာယေတံ အဓိဝစနံ။ သလ္လန္တိ ခေါ သုနက္ခတ္တ တဏှာယေတံ အဓိဝစနံ။ ဒေသနီတိ ခေါ သုနက္ခတ္တ သတိယာယေတံ အဓိဝစနံ။ သတ္တန္တိ ခေါ သုနက္ခတ္တ အရိယာယေတံ ပညာယ အဓိဝစနံ။ ဘိသက္ခော သလ္လကတ္တောတိ ခေါ သုနက္ခတ္တ တထာ-ဂတဿေတံ အဓိဝစနံ အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

သော ဝတ သုနက္ခတ္တ ဘိက္ခု ဆသု ဖဿာယတနေသု သံဝုတကာရီ “ဥပမိ ဒုက္ခဿ မူလ”န္တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ နိရုပမိ ဥပမိသင်္ခယေ ဝိမုတ္တော ဥပမိသ္မိ ဝါ ကာယံ ဥပသံဟရိဿတိ စိတ္တံ ဝါ ဥပ္ပါဒေဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ သေယျထာပိ သုနက္ခတ္တ အာပါနီယကံသော ဝဏ္ဏသမ္ဗန္ဓော ဂန္ဓသမ္ဗန္ဓော ရသသမ္ဗန္ဓော၊ သော စ ခေါ ဝိသေန သံသဋ္ဌော။ အထ ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ ဇီဝိတုကာမော အမရိတုကာမော သုခကာမော ဒုက္ခပဋိဂူလော။ တံ ကိ မညသိ သုနက္ခတ္တ၊ အပိ န သော ပုရိသော အမံ အာပါနီယကံသံ ပိဝေယျ၊ ယံ ဧညာ “ဣမာဟံ ပိဝိတွာ မရဏံ ဝါ နိဂစ္ဆာမိ မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခ”န္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဧဝမေဝ ခေါ သုနက္ခတ္တ သော ဝတ ဘိက္ခု ဆသု ဖဿာယတနေသု သံဝုတကာရီ “ဥပမိ ဒုက္ခဿ မူလ”န္တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ နိရုပမိ ဥပမိသင်္ခယေ

ဝိမုတ္တော ဥပဓိသ္မိံ ဝါ ကာယံ ဥပသံဟရိဿတိ စိတ္တံ ဝါ ဥပ္ပါဒေဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ သေယျထာပိ သုနက္ခတ္တ အာသီဝိသော^၁ ဃောရဝိသော။ အထ ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ ဇီဝိတုကာမော အမရိတုကာမော သုခကာမော ဒုက္ခပဋိကူလော။ တံ ကိံ မညသိ သုနက္ခတ္တ၊ အပိ န သော ပုရိသော အမုဿ အာသီဝိသဿ ဃောရဝိသဿ ဟတ္ထံ ဝါ အင်္ဂုဋ္ဌံ ဝါ ဒဇ္ဇာ^၂ ယံ ဧညာ “ဣမိနာဟံ ဒဋ္ဌော မရဏံ ဝါ နိဂစ္ဆာမိ မရဏမတ္တံ ဝါ ဒုက္ခ”န္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဧဝမေဝ ခေါ သုနက္ခတ္တ သော ဝတ ဘိက္ခု ဆသု ဖဿာယတနေသု သံဝုတကာရီ “ဥပဓိ ဒုက္ခဿ မူလ”န္တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ နိရုပဓိ ဥပဓိသင်္ခယေ ဝိမုတ္တော ဥပဓိသ္မိံ ဝါ ကာယံ ဥပသံဟရိဿတိ စိတ္တံ ဝါ ဥပ္ပါဒေဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော သုနက္ခတ္တော လိစ္ဆဝိပုတ္တော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိတိ။

သုနက္ခတ္တသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ပဉ္စမံ။

၆-အာဇနဉ္စသပ္ပာယသုတ္တ

၆၆။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကုရုသု ဝိဟရတိ ကမ္မာသဓမ္မံ နာမ ကုရုနံ နိဂမော။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

အနိစ္စာ ဘိက္ခဝေ ကာမာ တုစ္ဆာ မုဿ မောသဓမ္မာ။ မာယာကတမေ တံ ဘိက္ခဝေ ဗာလလာပနံ။ ယေ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ကာမာ၊ ယေ စ သမ္မရာယိကာ ကာမာ၊ ယာ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ကာမသညာ၊ ယာ စ သမ္မရာယိကာ ကာမသညာ၊ ဥဘယမေတံ မာရဓေယျံ၊ မာရဿေသ^၃ ဝိသယော၊ မာရဿေသ နိဝါပေါ၊ မာရဿေသ ဂေါစရော။ ဧတ္ထေတေ ပါပကာ အကုသလာ မာနသာ အဘိဇ္ဈာပိ ဗျာပါဒါပိ သာရမ္ဘာပိ သံဝတ္တန္တိ၊ တေဝ အရိယသာဝကဿ ဣမေနသိက္ခတော အန္တရာယာယ သမ္ဘဝန္တိ။ တတြ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “ယေ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ကာမာ၊ ယေ စ သမ္မရာယိကာ ကာမာ၊ ယာ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ကာမသညာ၊ ယာ စ သမ္မရာယိကာ ကာမသညာ၊ ဥဘယမေတံ မာရဓေယျံ၊ မာရဿေသ ဝိသယော၊ မာရဿေသ နိဝါပေါ၊ မာရဿေသ ဂေါစရော။

၁-အာသီဝိသော (က)

၂-ယုဇ္ဈေယျ (က)

၃-မာရဿေဝ (က)

ဧတ္ထေတေ ပါပကာ အကုသလာ မာနသာ အဘိဇ္ဈာပိ ဗျာပါဒါပိ သာရမ္ဘာပိ သံဝတ္တန္တိ၊ တေဝ အရိယသာဝကဿ ဣမေနသိက္ခတော အန္တရာယာယ သမ္ဘဝန္တိ။ ယံနုနာဟံ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန စေတသာ ဝိဟရေယျံ အဘိဘုယျ လောကံ အဓိဋ္ဌာယ မနသာ။ ဝိပုလေန ဟိ မေ မဟဂ္ဂတေန စေတသာ ဝိဟရတော အဘိဘုယျ လောကံ အဓိဋ္ဌာယ မနသာ၊ ယေ ပါပကာ အကုသလာ မာနသာ အဘိဇ္ဈာပိ ဗျာပါဒါပိ သာရမ္ဘာပိ၊ တေ န ဘဝိဿန္တိ။ တေသံ ပဟာနာ အပရိတ္တဉ္စ မေ စိတ္တံ ဘဝိဿတိ အပ္ပမာဏံ သုဘာဝိတ”န္တိ။ တဿ ဧဝံပဋိပန္နဿ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိနော အာယတနေ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ သမ္မသာဒေ သတိ ဧတရဟိ ဝါ အာနေဉ္ဇံ သမာပဇ္ဇတိ၊ ပညာယ ဝါ အဓိမုစ္စတိ၊ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ တံသံဝတ္တနိကံ ဝိညာဏံ အဿ အာနေဉ္ဇူပဂံ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဌမာ အာနေဉ္ဇသပ္ပိယာ ပဋိပဒါ အက္ခာယတိ။

၆၇။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “ယေ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ကာမာ၊ ယေ စ သမ္မရာယိကာ ကာမာ၊ ယာ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ကာမ- သညာ၊ ယာ စ သမ္မရာယိကာ ကာမသညာ၊ ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ (သဗ္ဗံ ရူပံ) စတ္တာရိ စ မဟာဘူတာနိ စတုန္နဉ္စ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယရူပ”န္တိ။ တဿ ဧဝံပဋိပန္နဿ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိနော အာယတနေ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ သမ္မသာဒေ သတိ ဧတ- ရဟိ ဝါ အာနေဉ္ဇံ သမာပဇ္ဇတိ၊ ပညာယ ဝါ အဓိမုစ္စတိ၊ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ တံသံဝတ္တနိကံ ဝိညာဏံ အဿ အာနေဉ္ဇူပဂံ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယာ အာနေဉ္ဇသပ္ပိယာ ပဋိပဒါ အက္ခာယတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “ယေ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ကာမာ၊ ယေ စ သမ္မရာယိကာ ကာမာ၊ ယာ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ကာမသညာ၊ ယာ စ သမ္မရာယိကာ ကာမသညာ၊ ယေ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ရူပါ၊ ယေ စ သမ္မရာယိကာ ရူပါ၊ ယာ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ရူပသညာ၊ ယာ စ သမ္မရာယိကာ ရူပသညာ၊ ဥဘယ- မေတံ အနိစ္စံ၊ ယဒနိစ္စံ၊ တံ နာလံ အဘိနန္ဒိတုံ နာလံ အဘိဝဒိတုံ နာလံ အဇ္ဈောသိတု”န္တိ။ တဿ ဧဝံပဋိပန္နဿ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိနော အာယတနေ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ သမ္မသာဒေ သတိ ဧတရဟိ ဝါ အာနေဉ္ဇံ သမာပဇ္ဇတိ၊ ပညာယ ဝါ အဓိမုစ္စတိ။ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ တံသံဝတ္တနိကံ ဝိညာဏံ အဿ အာနေဉ္ဇူပဂံ။ အယံ ဘိက္ခဝေ တတိယာ အာနေဉ္ဇသပ္ပိယာ ပဋိပဒါ အက္ခာယတိ။

() နတ္ထိ သိ-ဣ ပေါတ္ထကေသု

၆၈။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “ယေ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ကာမာ၊ ယေ စ သမ္မရာယိကာ ကာမာ၊ ယာ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ကာမသညာ၊ ယာ စ သမ္မရာယိကာ ကာမသညာ၊ ယေ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ရူပါ၊ ယေ စ သမ္မရာယိကာ ရူပါ၊ ယာ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ရူပသညာ၊ ယာ စ သမ္မရာယိကာ ရူပသညာ၊ ယာ စ အာနေဉ္ဇသညာ၊ သဗ္ဗာ သညာ၊ ယတ္ထေတာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ၊ ယဒိဒံ အာကိဉ္ဇညာယတနံ”န္တိ။ တဿ ဧဝံပဋိပန္နဿ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိနော အာယတနေ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ သမ္မသာဒေ သတိ ဧတရဟိ ဝါ အာကိဉ္ဇညာယတနံ သမာပဇ္ဇတိ၊ ပညာယ ဝါ အဓိမုစ္စတိ၊ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ တံသံဝတ္တနိကံ ဝိညာဏံ အဿ အာကိဉ္ဇညာယတနူပဂံ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ပဌမာ အာကိဉ္ဇညာယတနသပ္ပါယာ ပဋိပဒါ အက္ခာယတိ။

၆၉။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော အရညဂတော ဝါ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂါရဂတော ဝါ ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “သုညမိဒံ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ”တိ။ တဿ ဧဝံပဋိပန္နဿ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိနော အာယတနေ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ သမ္မသာဒေ သတိ ဧတရဟိ ဝါ အာကိဉ္ဇညာယတနံ သမာပဇ္ဇတိ၊ ပညာယ ဝါ အဓိမုစ္စတိ၊ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ တံသံဝတ္တနိကံ ဝိညာဏံ အဿ အာကိဉ္ဇညာယတနူပဂံ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယာ အာကိဉ္ဇညာယတနသပ္ပါယာ ပဋိပဒါ အက္ခာယတိ။

၇၀။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “နာဟံ ကုစနိ” ကဿစိ ကိဉ္ဇနတသ္မိ^၂၊ န စ မမ ကုစနိ ကိသ္မိန္တိ ကိဉ္ဇနံ နတ္ထိ”တိ။ တဿ ဧဝံပဋိပန္နဿ တဗ္ဗဟုလဝိဟာရိနော အာယတနေ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ သမ္မသာဒေ သတိ ဧတရဟိ ဝါ အာကိဉ္ဇညာယတနံ သမာပဇ္ဇတိ၊ ပညာယ ဝါ အဓိမုစ္စတိ၊ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ တံသံဝတ္တနိကံ ဝိညာဏံ အဿ အာကိဉ္ဇညာယတနူပဂံ။ အယံ ဘိက္ခဝေ တတိယာ အာကိဉ္ဇညာယတနသပ္ပါယာ ပဋိပဒါ အက္ခာယတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “ယေ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ကာမာ၊ ယေ စ သမ္မရာယိကာ ကာမာ၊ ယာ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ကာမသညာ၊ ယာ စ သမ္မရာယိကာ ကာမသညာ၊ ယေ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ရူပါ၊ ယေ စ သမ္မရာယိကာ ရူပါ၊ ယာ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ရူပသညာ၊ ယာ စ သမ္မရာယိကာ

ရူပသညာ၊ ယာ စ အာနေဉ္ဇသညာ၊ ယာ စ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာ၊ သဗ္ဗာ သညာ၊ ယတ္ထေတာ အပရိသေသာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ ယဒိဒံ နေဝသညာနာသညာယတနံ”န္တိ။ တဿ ဧဝံပဋိပန္နဿ တဗ္ဗဟုလ-
ဝိဟာရိနော အာယတနေ စိတ္တံ ပသီဒတိ၊ သမ္ပသာဒေ သတိ ဧတရဟိ
ဝါ နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပဇ္ဇတိ၊ ပညာယ ဝါ အဓိမုစ္စတိ၊
ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ တံသံဝတ္တနိကံ
ဝိညာဏံ အဿ နေဝသညာနာသညာယတနူပဂံ။ အယံ ဘိက္ခဝေ နေဝသညာ-
နာသညာယတနသပ္ပာယ်ာ ပဋိပဒါ အက္ခာယတီတိ။

၇၁။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ “ဣဓ
ဘန္တေ ဘိက္ခု ဧဝံ ပဋိပန္နော ဟောတိ ‘နော စဿ နော စ မေ သိယာ
န ဘဝိဿတိ န မေ ဘဝိဿတိ ယဒတ္ထိ ယံ ဘူတံ၊ တံ ပဟောမိ’တိ ဧဝံ
ဥပေက္ခံ ပဋိလဘတိ။ ပရိနိဗ္ဗာယေယျ န ခေါ သော ဘန္တေ ဘိက္ခု န ဝါ
ပရိနိဗ္ဗာယေယျာ”တိ။ အပေတ္ထေကစ္စော အာနန္ဒ ဘိက္ခု ပရိနိဗ္ဗာယေယျ၊
အပေတ္ထေကစ္စော ဘိက္ခု န ပရိနိဗ္ဗာယေယျာတိ။ ကော န ခေါ ဘန္တေ
ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေနပေတ္ထေကစ္စော ဘိက္ခု ပရိနိဗ္ဗာယေယျ၊
အပေတ္ထေကစ္စော ဘိက္ခု န ပရိနိဗ္ဗာယေယျာတိ။ ဣဓာနန္ဒ ဘိက္ခု ဧဝံ
ပဋိပန္နော ဟောတိ “နော စဿ နော စ မေ သိယာ န ဘဝိဿတိ
န မေ ဘဝိဿတိ ယဒတ္ထိ ယံ ဘူတံ၊ တံ ပဟောမိ”တိ ဧဝံ ဥပေက္ခံ ပဋိလဘတိ၊
သော တံ ဥပေက္ခံ အဘိနန္ဒတိ အဘိဝဒတိ အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ၊ တဿ တံ
ဥပေက္ခံ အဘိနန္ဒတော အဘိဝဒတော အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတော တန္နိဿိတံ
ဟောတိ ဝိညာဏံ၊ တဒုပါဒါနံ၊ သဥပါဒါနော အာနန္ဒ ဘိက္ခု န
ပရိနိဗ္ဗာယတီတိ။ ကဟံ ပန သော ဘန္တေ ဘိက္ခု ဥပါဒိယမာနော
ဥပါဒိယတီတိ။ နေဝသညာနာသညာယတနံ အာနန္ဒာတိ။ ဥပါဒါနသေဋ္ဌံ
ကိရ သော ဘန္တေ ဘိက္ခု ဥပါဒိယမာနော ဥပါဒိယတီတိ။ ဥပါဒါနသေဋ္ဌံ ဟိ
သော အာနန္ဒ ဘိက္ခု ဥပါဒိယမာနော ဥပါဒိယတိ၊ ဥပါဒါနသေဋ္ဌံ ဟေတံ
အာနန္ဒ ယဒိဒံ နေဝသညာနာသညာယတနံ။

၇၂။ ဣဓာနန္ဒ ဘိက္ခု ဧဝံ ပဋိပန္နော ဟောတိ “နော စဿ နော စ မေ သိယာ
န ဘဝိဿတိ န မေ ဘဝိဿတိ ယဒတ္ထိ ယံ ဘူတံ၊ တံ ပဟောမိ”တိ ဧဝံ
ဥပေက္ခံ ပဋိလဘတိ၊ သော တံ ဥပေက္ခံ နာဘိနန္ဒတိ နာဘိဝဒတိ န
အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ၊ တဿ တံ ဥပေက္ခံ အဘိနန္ဒတော အဘိဝဒတော

အနဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတော န တနန္တိသိတံ ဟောတိ ဝိညာဏံ န တဒုပါဒါနံ၊
အနုပါဒါနော အာနန္တ ဘိက္ခု ပရိနိဗ္ဗာယတီတိ။

၇၃။ အစ္စရိယံ ဘန္တေ၊ အပ္ပုတံ ဘန္တေ၊ နိဿာယ နိဿာယ ကိရ နော
ဘန္တေ ဘဂဝတာ ဩဃဿ နိတ္ထရဏာ အက္ခာတာ။ ကတမော ပန ဘန္တေ
အရိယော ဝိမောက္ခောတိ။ ဣဓာနန္တ ဘိက္ခု အရိယသာဝကော ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ
“ယေ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ကာမာ၊ ယေ စ သမ္ပရာယိကာ ကာမာ၊ ယာ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ
ကာမသညာ၊ ယာ စ သမ္ပရာယိကာ ကာမသညာ၊ ယေ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ရူပါ၊ ယေ
စ သမ္ပရာယိကာ ရူပါ၊ ယာ စ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကာ ရူပသညာ၊ ယာ စ သမ္ပရာယိကာ
ရူပသညာ၊ ယာ စ အာနေဉ္ဇသညာ၊ ယာ စ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာ၊
ယာ စ နေဝသညာနာသညာယတနသညာ၊ ဧသ သက္ကာယော၊ ယာဝတာ
သက္ကာယော။ ဧတံ အမတံ ယဒိဒံ အနုပါဒါ စိတ္တဿ ဝိမောက္ခော။
ဣတိ ခေါ အာနန္တ ဒေသိတာ မယာ အာနေဉ္ဇသပ္ပါယာ ပဋိပဒါ၊ ဒေသိတာ
အာကိဉ္ဇညာယတနသပ္ပါယာ ပဋိပဒါ၊ ဒေသိတာ နေဝသညာနာသညာယတန-
သပ္ပါယာ ပဋိပဒါ၊ ဒေသိတာ နိဿာယ နိဿာယ ဩဃဿ နိတ္ထရဏာ၊
ဒေသိတော အရိယော ဝိမောက္ခော။ ယံ ခေါ အာနန္တ သတ္တာရာ ကရဏီယံ
သာဝကာနံ ဟိတေသိနာ အနုကမ္မဏေန အနုကမ္မံ ဥပါဒါယ၊ ကတံ ဝေါ
တံ မယာ။ ဧတာနိ အာနန္တ ရုက္ခမူလာနိ ဧတာနိ သုညာဂါရာနိ၊ ဈာယထာနန္တ
မာ ပမာဒတ္ထ၊ မာ ပစ္စာ ဝိပုဋိသာရိနော အဟုဝတ္ထ။ အယံ ဝေါ အမှာကံ
အနုသာသနီတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော
ဘာသိတံ အဘိနန္တိတိ။

အာနေဉ္ဇသပ္ပါယသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဆဋ္ဌံ။

၇-ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တ

၇၄။ ဧဝံ မေ သုတံ —ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ပုဗ္ဗာရာမေ
မိဂါရမာတုပါသာဒေ။ အထ ခေါ ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနော^၁ ဗြာဟ္မဏော ယေန
ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ

၁-ဂဏကမောဂ္ဂလာနော (က)

ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—

သေယျဏာပိ ဘော ဂေါတမ ဣမဿ မိဂါရမာတုပါသာဒဿ ဒိဿတိ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ အနုပုဗ္ဗကိရိယာ အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ ယဒိဒံ ယာဝ ပစ္စိမသောပါန-
ကဋ္ဌေဝရာ။ ဣမေသံပိ ဟိ ဘော ဂေါတမ ဗြာဟ္မဏာနံ ဒိဿတိ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ
အနုပုဗ္ဗကိရိယာ အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ ယဒိဒံ အဇ္ဈေနေ။ ဣမေသံပိ ဟိ ဘော ဂေါတမ
ဣဿာသာနံ ဒိဿတိ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ အနုပုဗ္ဗကိရိယာ အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ ယဒိဒံ
ဣဿတ္ထေ။ အမှာကံပိ ဟိ ဘော ဂေါတမ ဂဏကာနံ ဂဏနာဇီဝိနံ ဒိဿတိ
အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ အနုပုဗ္ဗကိရိယာ အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ ယဒိဒံ သင်္ခါနေ။ မယံ ဟိ ဘော
ဂေါတမ အဇ္ဈေဝါသီ လဘိတွာ ပဌမံ ဧဝံ ဂဏာပေမ “ဧကံ ဧကကံ၊ ဒွေ ဒုကာ၊
တိဏိ တိကာ၊ စတ္တာရိ စတုက္ကာ၊ ပဉ္စ ပဉ္စကာ၊ ဆ ဆက္ကာ၊ သတ္တ သတ္တကာ၊ အဋ္ဌ
အဋ္ဌကာ၊ နဝ နဝကာ၊ ဒသ ဒသကာ”တိ။ သတမ္ပိ မယံ ဘော ဂေါတမ
ဂဏာပေမ၊ ဘိယျောပိ ဂဏာပေမ။ သက္ကာ န ခေါ ဘော ဂေါတမ ဣမသ္မိမ္ပိ
ဓမ္မဝိနယေ ဧဝမေဝ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ အနုပုဗ္ဗကိရိယာ အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ
ပညပေတုန္တိ။

၇၅။ သက္ကာ ဗြာဟ္မဏ ဣမသ္မိမ္ပိ ဓမ္မဝိနယေ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ အနုပုဗ္ဗကိရိယာ
အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါ ပညပေတုံ။ သေယျဏာပိ ဗြာဟ္မဏ ဒက္ခော အဿဒမ္မကော
ဘဒ္ဒံ အဿာဇာနီယံ လဘိတွာ ပဌမေနေဝ မုခါဓာနေ ကာရဏံ ကာရေတိ၊
အထ ဥတ္တရိ ကာရဏံ ကာရေတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဗြာဟ္မဏ တထာဂတော ပုရိသဒမ္ပံ
လဘိတွာ ပဌမံ ဧဝံ ဝိနေတိ “ဧဟိ တွံ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောဟိ၊ ပါတိမောက္ခ-
သံဝရသံဝုတော ဝိဟရာဟိ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော၊ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု
ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ သိက္ခသု သိက္ခာပဒေသု”တိ။

ယတော ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရ-
သံဝုတော ဝိဟရတိ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော၊ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု
ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ တမေနံ တထာဂတော
ဥတ္တရိ ဝိနေတိ “ဧဟိ တွံ ဘိက္ခု ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော ဟောဟိ၊ စက္ခုနာ
ရူပံ ဒိသ္မာ မာ နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ ဟောဟိ မာနဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟိ၊ ယတွာဓိကရဏမေနံ
စက္ခုန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ
အန္တာဿဝေယျ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇာဟိ၊ ရက္ခာဟိ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြိယေ

သံဝရံ အာပဇ္ဇာဟိ။ သောတေန သဒ္ဓံ သုတွာ။ပ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတွာ။ပ။
ဇိဝါယ ရသံ သာယိတွာ။ပ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ပ။ မနသာ ဓမ္မံ
ဝိညာယ မာ နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ ဟောဟိ မာနဗျဉ္ဇနဂ္ဂါဟိ။ ယတွာဓိကရဏမေန မနိန္ဒြိယံ
အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနသာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ
အန္ဓာဿဝေယျ။ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇာဟိ။ ရက္ခာဟိ မနိန္ဒြိယံ။ မနိန္ဒြိယေ
သံဝရံ အာပဇ္ဇာဟိ”တိ။

ယတော ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဘိက္ခု ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော ဟောတိ။ တမေန
တထာဂတော ဥတ္တရိ ဝိနေတိ “ဧဟိ တွံ ဘိက္ခု ဘောဇနေ မတ္တည။ ဟောဟိ။
ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော အာဟာရံ အာဟာရေယျာသိ နေဝ ဒဝါယ န မဒါယ န
မဏ္ဍနာယ န ဝိဘူသနာယ။ ယာဝဒေဝ ဣမဿ ကာယဿ ဌိတိယာ ယာပနာယ
ဝိဟိသုပရတိယာ ဗြဟ္မစရိယာနုဂ္ဂဟာယ။ ဣတိ ပုရာဏဉ္စ ဝေဒနံ ပဋိဟင်္ခါမိ။
နဝဉ္စ ဝေဒနံ န ဥပ္ပါဒေဿာမိ။ ယာတြာ စ မေ ဘဝိဿတိ အနဝဇ္ဇတာ စ
ဖာသုဝိဟာရော စာ”တိ။

ယတော ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဘိက္ခု ဘောဇနေ မတ္တည။ ဟောတိ။ တမေန
တထာဂတော ဥတ္တရိ ဝိနေတိ “ဧဟိ တွံ ဘိက္ခု ဇာဂရိယံ အနယုတ္တော
ဝိဟရာဟိ။ ဒိဝသံ စင်္ဂမေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ
ပရိသောဓေဟိ။ ရတ္တိယာ ပဌမံ ယာမံ စင်္ဂမေန နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီယေဟိ
ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေဟိ။ ရတ္တိယာ မဇ္ဈိမံ ယာမံ ဒက္ခိဏေန ပဿေန
သီဟသေယျံ ကပ္ပေယျာသိ ပါဒေ ပါဒံ အစ္စာဓာယ သတော သမ္ပဇာနော
ဥဋ္ဌာနသညံ မနသိကရိတွာ။ ရတ္တိယာ ပစ္ဆိမံ ယာမံ ပစ္စုဋ္ဌာယ စင်္ဂမေန
နိသဇ္ဇာယ အာဝရဏီယေဟိ ဓမ္မေဟိ စိတ္တံ ပရိသောဓေဟိ”တိ။

ယတော ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဘိက္ခု ဇာဂရိယံ အနယုတ္တော ဟောတိ။ တမေန
တထာဂတော ဥတ္တရိ ဝိနေတိ “ဧဟိ တွံ ဘိက္ခု သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာ-
ဂတော ဟောဟိ။ အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္ပဇာနကာရိ။ အာလောကိတေ
ဝိလောကိတေ သမ္ပဇာနကာရိ။ သမိဉ္စိတေ ပသာရိတေ သမ္ပဇာနကာရိ။
သဃံသိပ္ပတ္တစီဝရဓာရဏေ သမ္ပဇာနကာရိ။ အသိတေ ဝိတေ ခါယိတေ
သာယိတေ သမ္ပဇာနကာရိ။ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္ပေ သမ္ပဇာနကာရိ။ ဂတေ
ဌိတေ နိသိန္နေ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ ဘာသိတေ တုဏှိဘာဝေ သမ္ပဇာနကာရိ”တိ။

ယတော ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဘိက္ခု သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။
တမေန တထာဂတော ဥတ္တရိ ဝိနေတိ “ဧဟိ တွံ ဘိက္ခု ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ

ဘဇာဟိ အရည် ရုက္ခမူလံ ပဗ္ဗတံ ကန္တရံ ဂိရိဂဟံ သုသာနံ ဝနပတ္တံ အဗ္ဘော-
 ကာသံ ပလာလပုဉ္ဇံ”န္တိ။ သော ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ ဘဇေတိ အရည် ရုက္ခမူလံ
 ပဗ္ဗတံ ကန္တရံ ဂိရိဂဟံ သုသာနံ ဝနပတ္တံ အဗ္ဘောကာသံ ပလာလပုဉ္ဇံ။ သော
 ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော နိသီဒတိ ပလ္လင်္ဂံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ
 ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။ သော အဘိဇ္ဈာယ လောကေ
 ပဟာယ ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန စေတသာ ဝိဟရတိ။ အဘိဇ္ဈာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။
 ဗျာပါဒပဒေါသံ ပဟာယ အဗျာပနန္တိတ္တော ဝိဟရတိ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနု-
 ကမ္ပိ၊ ဗျာပါဒပဒေါသာ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။ ထိနမိဒ္ဓံ^၁ ပဟာယ ဝိဂတ-
 ထိနမိဒ္ဓေါ ဝိဟရတိ အာလောကသညီ သတော သမ္ပဇာနော၊ ထိနမိဒ္ဓါ စိတ္တံ
 ပရိသောဓေတိ။ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟာယ အနုဒ္ဒတော ဝိဟရတိ အဇ္ဈတ္တံ ဂူပသန္တ-
 စိတ္တော၊ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စာ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဟာယ တိဏ္ဍဝိစိ-
 ကိစ္ဆော ဝိဟရတိ အကထံကထိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ စိတ္တံ
 ပရိသောဓေတိ။

၇၆။ သော ဣမေ ပဉ္စ နိဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပတ္တိလေသေ
 ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ
 သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဋ္ဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။
 ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ။ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ
 ဝိဟရတိ။ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ။ပ။ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ သုခဿ စ
 ပဟာနာ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။

ယေ ခေါ တေ ဗြာဟ္မဏ ဘိက္ခု၊ သေက္ခာ^၂ အပတ္တမာနသာ အနုတ္တရံ
 ယောဂက္ခေမံ ပတ္တယမာနာ ဝိဟရန္တိ၊ တေသု မေ အယံ ဧဝရူပီ အနုသာသနီ
 ဟောတိ။ ယေ ပန တေ ဘိက္ခု၊ အရဟန္တော ဒီဏာသဝါ ဝုသိတဝန္တော
 ကတကရဏိယာ ဩဟိတဘာရာ အနုပ္ပတ္တသဒတ္တာ ပရိက္ခိဏဘဝသံယောဇနာ
 သမ္ပဒညာ ဝိမုတ္တာ၊ တေသံ ဣမေ ဓမ္မာ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာယ စေဝ သံဝတ္တန္တိ
 သတိသမ္ပဇ္ဈာယ စာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “ကိ-
 န ခေါ ဘောတော ဂေါတမဿ သာဝကာ ဘောတာ ဂေါတမေန ဧဝံ
 ဩဝဒီယမာနာ ဧဝံ အနုသာသီယမာနာ သဗ္ဗေ အစ္စန္တံ နိဋ္ဌံ နိဗ္ဗာနံ အာရာဓေန္တိ၊
 ဥဒါဟု ဧကစ္စေ နာရာဓေန္တိ”တိ။ အပ္ပေကစ္စေ ခေါ ဗြာဟ္မဏ မမ သာဝကာ

၁-ထိနမိဒ္ဓံ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၂-သေခါ (သဗ္ဗတ္တ)

မယာ ဧဝံ ဩဝဒီယမာနာ ဧဝံ အနုသာသီယမာနာ အစွန္တံ နိဋ္ဌံ နိဗ္ဗာနံ အာရာဓေန္တိ၊ ဧကစ္စေ နာရာဓေန္တိတိ။

ကော န ခေါ ဘော ဂေါတမ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယံ တိဋ္ဌတေဝ နိဗ္ဗာနံ၊ တိဋ္ဌတိ နိဗ္ဗာနဂါမီ မဂ္ဂေါ၊ တိဋ္ဌတိ ဘဝံ ဂေါတမော သမာဒပေတာ။ အထ စ ပန ဘောတော ဂေါတမဿ သာဝကာ ဘောတာ ဂေါတမေန ဧဝံ ဩဝဒီယမာနာ ဧဝံ အနုသာသီယမာနာ အပ္ပေကစ္စေ အစွန္တံ နိဋ္ဌံ နိဗ္ဗာနံ အာရာဓေန္တိ၊ ဧကစ္စေ နာရာဓေန္တိတိ။

၇၇။ တေန ဟိ ဗြာဟ္မဏ တံယေဝေတ္ထ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ၊ ယထာ တေ ခမေယျ၊ တထာ နံ ဗျာကရေယျာသိ။ တံ ကိံ မညသိ ဗြာဟ္မဏ၊ ကုသလော တုံ ရာဇဂဟဂါမိဿ မဂ္ဂဿာတိ။ ဧဝံ ဘော ကုသလော အဟံ ရာဇဂဟဂါမိဿ မဂ္ဂဿာတိ။ တံ ကိံ မညသိ ဗြာဟ္မဏ၊ ဣမ ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ ရာဇဂဟံ ဂန္တုကာမော၊ သော တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ “ဣစ္ဆာမဟံ ဘန္တေ ရာဇဂဟံ ဂန္တု၊ တဿ မေ ရာဇဂဟဿ မဂ္ဂံ ဥပဒိသာ”တိ။ တမေနံ တုံ ဧဝံ ဝဒေယျာသိ “ဧဟန္တော ပုရိသ အယံ မဂ္ဂေါ ရာဇဂဟံ ဂစ္ဆတိ၊ တေန မဟုတ္တံ ဂစ္ဆ၊ တေန မဟုတ္တံ ဂန္တာ ဒက္ခိဿသိ အမုကံ နာမ ဂါမံ၊ တေန မဟုတ္တံ ဂစ္ဆ၊ တေန မဟုတ္တံ ဂန္တာ ဒက္ခိဿသိ အမုကံ နာမ နိဂမံ၊ တေန မဟုတ္တံ ဂစ္ဆ၊ တေန မဟုတ္တံ ဂန္တာ ဒက္ခိဿသိ ရာဇဂဟဿ အာရာမရာမဏေယျကံ ဝနရာမဏေယျကံ ဘူမိရာမဏေယျကံ ပေါက္ခရဏီရာမဏေယျက”န္တိ။ သော တယာ ဧဝံ ဩဝဒီယမာနော ဧဝံ အနုသာသီယမာနော ဥမ္ပဂ္ဂံ ဂဟေတွာ ပစ္ဆာမုခေါ ဂစ္ဆေယျ။ အထ ဒုတိယော ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ ရာဇဂဟံ ဂန္တုကာမော၊ သော တံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ “ဣစ္ဆာမဟံ ဘန္တေ ရာဇဂဟံ ဂန္တု၊ တဿ မေ ရာဇဂဟဿ မဂ္ဂံ ဥပဒိသာ”တိ။ တမေနံ တုံ ဧဝံ ဝဒေယျာသိ “ဧဟန္တော ပုရိသ အယံ မဂ္ဂေါ ရာဇဂဟံ ဂစ္ဆတိ၊ တေန မဟုတ္တံ ဂစ္ဆ၊ တေန မဟုတ္တံ ဂန္တာ ဒက္ခိဿသိ အမုကံ နာမ ဂါမံ၊ တေန မဟုတ္တံ ဂစ္ဆ၊ တေန မဟုတ္တံ ဂန္တာ ဒက္ခိဿသိ အမုကံ နာမ နိဂမံ၊ တေန မဟုတ္တံ ဂစ္ဆ၊ တေန မဟုတ္တံ ဂန္တာ ဒက္ခိဿသိ ရာဇဂဟဿ အာရာမရာမဏေယျကံ ဝနရာမဏေယျကံ ဘူမိရာမဏေယျကံ ပေါက္ခရဏီရာမဏေယျက”န္တိ။ သော တယာ ဧဝံ ဩဝဒီယမာနော ဧဝံ အနုသာသီယမာနော သောတ္ထိနာ ရာဇဂဟံ ဂစ္ဆေယျ။ ကော န ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယံ တိဋ္ဌတေဝ

ရာဂေဟံ၊ တိဋ္ဌတိ ရာဂေဟဂါမီ မဂ္ဂေါ၊ တိဋ္ဌသိ တံ သမာဒပေတာ။ အထ စ ပန တယာ ဧဝံ ဩဝဒီယမာနော ဧဝံ အနုသာသီယမာနော ဧကော ပုရိသော ဥဗ္ဗဂ္ဂံ ဂဟေတွာ ပစ္ဆာမုခေါ ဂစ္ဆေယျ၊ ဧကော သောတ္တိနာ ရာဂေဟံ ဂစ္ဆေယျာတိ။ ဧတ္ထ ကျာဟံ ဘော ဂေါတမ ကရောမိ မဂ္ဂက္ခာယီဟံ ဘော ဂေါတမာတိ။

ဧဝမေဝ ခေါ ဗြာဟ္မဏ တိဋ္ဌတေဝ နိဗ္ဗာနံ၊ တိဋ္ဌတိ နိဗ္ဗာနဂါမီ မဂ္ဂေါ၊ တိဋ္ဌာမဟံ သမာဒပေတာ။ အထ စ ပန မမ သာဝကာ မယာ ဧဝံ ဩဝဒီယ-
မာနာ ဧဝံ အနုသာသီယမာနာ အပ္ပေကစ္ဆေ အစ္စန္တံ နိဋ္ဌံ နိဗ္ဗာနံ အာရာဓေန္တိ၊
ဧကစ္ဆေ နာရာဓေန္တိ။ ဧတ္ထ ကျာဟံ ဗြာဟ္မဏ ကရောမိ မဂ္ဂက္ခာယီဟံ ဗြာဟ္မဏ
တထာဂတောတိ။

၇၈။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနော ဗြာဟ္မဏော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ
“ယေမေ ဘော ဂေါတမ ပုဂ္ဂလာ အဿဒ္ဓါ ဇီဝိကတ္တာ န သဒ္ဓါ အဂါရသ္မာ
အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတာ သဌာ မာယာဝိနော ကေတပိနော” ဥဒ္ဓတာ ဥနန္ဓာ
စပလာ မုခရာ ဝိကိဏ္ဏဝါစာ ဣန္ဒြိယေသု အဂုတ္တဒ္ဓါရာ ဘောဇနေ အမတ္တညုနော
ဇာဂရိယံ အနနယုတ္တာ သာမညေ အပေက္ခဝန္တော သိက္ခာယ န တိဗ္ဗဂါရဝါ
ဗာဟုလိကာ^၁ သာထလိကာ ဩက္ကမနေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ပဝိဝေကေ နိက္ခိတ္တဓုရာ
ကုသိတာ ဟိနဝီရိယာ မုဋ္ဌဿတိနော အသမ္ပဇာနာ အသမာဟိတာ ဝိဗ္ဗန္တစိတ္တာ
ဒုပ္ပညာ ဧဋ္ဌမူဂါ၊ န တေဟိ ဘဝံ ဂေါတမော သဒ္ဓိံ သံဝသတိ။

ယေ ပန တေ ကုလပုတ္တာ သဒ္ဓါ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတာ အသဌာ
အမာယာဝိနော အကေတပိနော အနုဒ္ဓတာ အနန္တဌာ အစပလာ အမုခရာ
အဝိကိဏ္ဏဝါစာ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရာ ဘောဇနေ မတ္တညုနော ဇာဂရိယံ
အနယုတ္တာ သာမညေ အပေက္ခဝန္တော သိက္ခာယ တိဗ္ဗဂါရဝါ နဗာဟုလိကာ
နသာထလိကာ ဩက္ကမနေ နိက္ခိတ္တဓုရာ ပဝိဝေကေ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ အာရဒ္ဓဝီရိယာ ပဟိ-
တတ္တာ ဥပဋ္ဌိတဿတိနော သမ္ပဇာနာ သမာဟိတာ ဧကဂ္ဂစိတ္တာ ပညဝန္တော
အနေဋ္ဌမူဂါ၊ တေဟိ ဘဝံ ဂေါတမော သဒ္ဓိံ သံဝသတိ။

သေယျထာပိ ဘော ဂေါတမ ယေ ကေစိ မူလဂန္ဓာ၊ ကာလာနုသာရိ
တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ။ ယေ ကေစိ သာရဂန္ဓာ၊ လောဟိတစန္ဒနံ တေသံ
အဂ္ဂမက္ခာယတိ။ ယေ ကေစိ ပုပ္ဖဂန္ဓာ၊ ဝဿိကံ တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတိ။ ဧဝမေဝ
ဘောတော ဂေါတမဿ ဩဝါဒေါ ပရမဇ္ဇမေဓသု။

၁-ကေဋ္ဌာဘိနော (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

၂-ဗာဟုလိကာ (သျှ၊ ကံ)

အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ သေယျဏာပိ ဘော ဂေါတမ နိက္ခန္တိတံ ဝါ ဥက္ခန္တဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္စန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္တကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ “စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ”တိ၊ ဧဝမေဝံ ဘောတာ ဂေါတမေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော၊ ဒဿဟံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခု- သံဃဉ္စ၊ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတန္တိ။

ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ သတ္တမံ။

၈-ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တံ

၇၉။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ရာဇဂဟေ ပိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္တကနိဝါပေ အစိရပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ရာဇာ မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ရာဇဂဟံ ပဋိသင်္ခါရာပေတိ ရညော ပဇ္ဇောတဿ အာသကံဓာနော။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ ရာဇဂဟံ ပိဏ္ဏာယ ပါဝိသိ။ အထ ခေါ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ဧတဒဟောသိ “အတိပ္ပဂေါ ခေါ တာဝ ရာဇဂဟေ ပိဏ္ဏာယ စရိတုံ၊ ယံနူနာဟံ ယေန ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနဿ ဗြာဟ္မဏဿ ကမ္မန္တော၊ ယေန ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနော ဗြာဟ္မဏော တေနုပ- သကံမေယျ”န္တိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနဿ ဗြာဟ္မဏဿ ကမ္မန္တော၊ ယေန ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနော ဗြာဟ္မဏော တေနုပ- သကံမိ။ အဒ္ဓဿ ခေါ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနော ဗြာဟ္မဏော အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ဒိသ္မာန အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ဧတဒဝေါစ “ဧတု ခေါ ဘဝံ အာနန္ဒော၊ သွာဂတံ ဘောတော အာနန္ဒဿ၊ စိရဿံ ခေါ ဘဝံ အာနန္ဒော ဣမံ ပရိယာယမကာသိ ယဒိဒံ ဣဓာဂမနာယ၊ နိသီဒတု ဘဝံ အာနန္ဒော၊ ဣဒမာသနံ ပညတ္တ”န္တိ။ နိသီဒိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ပညတ္တေ အာသနေ။ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနောပိ ခေါ ဗြာဟ္မဏော အညတရံ နီစံ အာသနံ ဂဟေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္တော ခေါ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနော ဗြာဟ္မဏော အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ဧတဒဝေါစ “အတ္ထိ န ခေါ ဘော အာနန္တံ ဧကဘိက္ခုပိ

တေဟိ ဓမ္မေဟိ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ သမန္နာဂတော၊ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော သော ဘဝံ ဂေါတမော အဟောသိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ။ နတ္ထိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဧကဘိက္ခုပိ တေဟိ ဓမ္မေဟိ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ သမန္နာဂတော၊ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော သော ဘဂဝါ အဟောသိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ သော ဟိ ဗြာဟ္မဏ ဘဂဝါ အနုပ္ပန္နဿ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒေတာ၊ အသဉ္ဇာတဿ မဂ္ဂဿ သဉ္ဇနေတာ၊ အနက္ခာတဿ မဂ္ဂဿ အက္ခာတာ၊ မဂ္ဂညူ မဂ္ဂဝိဒူ မဂ္ဂကောဝိဒေါ။ မဂ္ဂါနုဂါ စ ပန ဧတရဟိ သာဝကာ ဝိဟရန္တိ ပစ္ဆာ သမန္နာဂတာတိ။ အယဉ္ဇ ဟိဒံ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနေန ဗြာဟ္မဏေန သဒ္ဓိံ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ အဟောသိ။

အထ ခေါ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော ရာဇဂဟေ ကမ္မန္တေ အနုသညာယမာနော ယေန ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနဿ ဗြာဟ္မဏဿ ကမ္မန္တော၊ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဧတဒဝေါစ “ကာယ နတ္ထ ဘော အာနန္ဒ ဧတရဟိ ကထာယ သန္နိသိန္နာ၊ ကာ စ ပန ဝေါ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ”တိ။ ဣဓ မံ ဗြာဟ္မဏ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနေ ဗြာဟ္မဏော ဧဝမာဟ “အတ္ထိ န ခေါ ဘော အာနန္ဒ ဧကဘိက္ခုပိ တေဟိ ဓမ္မေဟိ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ သမန္နာဂတော၊ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော သော ဘဝံ ဂေါတမော အဟောသိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ။ ဧဝံ ဂုတ္တေ အဟံ ဗြာဟ္မဏ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနံ ဗြာဟ္မဏံ ဧတဒဝေါစ “နတ္ထိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဧကဘိက္ခုပိ တေဟိ ဓမ္မေဟိ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗထာသဗ္ဗံ သမန္နာဂတော၊ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော သော ဘဂဝါ အဟောသိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ သော ဟိ ဗြာဟ္မဏ ဘဂဝါ အနုပ္ပန္နဿ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒေတာ၊ အသဉ္ဇာတဿ မဂ္ဂဿ သဉ္ဇနေတာ၊ အနက္ခာတဿ မဂ္ဂဿ အက္ခာတာ၊ မဂ္ဂညူ မဂ္ဂဝိဒူ မဂ္ဂကောဝိဒေါ။ မဂ္ဂါနုဂါ စ ပန ဧတရဟိ သာဝကာ ဝိဟရန္တိ ပစ္ဆာ သမန္နာဂတာ”တိ။ အယံ ခေါ နော ဗြာဟ္မဏ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနေန ဗြာဟ္မဏေန သဒ္ဓိံ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ၊ အထ တံ အနုပ္ပတ္တောတိ။

၈၀။ အတ္ထိ န ခေါ ဘော အာနန္ဒ ဧကဘိက္ခုပိ တေန ဘောတာ ဂေါတမေန ဌဝိတော “အယံ ဝေါ မမစ္စယေန ပဋိသရဏံ ဘဝိဿတိ”တိ၊ ယံ တုမေ

ဧတရဟိ ပဋိပါဒေယျာထာတိ။ နတ္ထိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဧကဘိက္ခုပိ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဌပိတော “အယံ ဝေါ မမစ္စယေန ပဋိသရဏံ ဘဝိဿတိ”တိ၊ ယံ မယံ ဧတရဟိ ပဋိပါဒေယျာ-
မာတိ။ အတ္ထိ ပန ဘော အာနန္တ ဧကဘိက္ခုပိ သံဃေန သမ္မတော သမ္မဟုလေဟိ ထေရေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဌပိတော “အယံ နော ဘဂဝတော အစ္စယေန ပဋိသရဏံ ဘဝိဿတိ”တိ၊ ယံ တုမေ ဧတရဟိ ပဋိပါဒေယျာထာတိ။ နတ္ထိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဧကဘိက္ခုပိ သံဃေန သမ္မတော သမ္မဟုလေဟိ ထေရေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဌပိတော “အယံ နော ဘဂဝတော အစ္စယေန ပဋိသရဏံ ဘဝိဿတိ”တိ၊ ယံ မယံ ဧတရဟိ ပဋိပါဒေယျာမာတိ။ ဧဝံ အပ္ပဋိသရဏေ စ ပန ဘော အာနန္တ ကော ဟေတု သာမဂ္ဂိယာတိ။ န ခေါ မယံ ဗြာဟ္မဏ အပ္ပဋိသရဏာ၊ သပ္ပဋိသရဏာ မယံ ဗြာဟ္မဏ ဓမ္မပ္ပဋိသရဏာတိ။

“အတ္ထိ န ခေါ ဘော အာနန္တ ဧကဘိက္ခုပိ တေန ဘောတာ ဂေါတမေန ဌပိတော ‘အယံ ဝေါ မမစ္စယေန ပဋိသရဏံ ဘဝိဿတိ’တိ၊ ယံ တုမေ ဧတရဟိ ပဋိပါဒေယျာထာ”တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “နတ္ထိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဧကဘိက္ခုပိ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဌပိတော ‘အယံ ဝေါ မမစ္စယေန ပဋိသရဏံ ဘဝိဿတိ’တိ၊ ယံ မယံ ဧတရဟိ ပဋိပါဒေယျာမာ”တိ ဝဒေသိ။ “အတ္ထိ ပန ဘော အာနန္တ ဧကဘိက္ခုပိ သံဃေန သမ္မတော သမ္မဟုလေဟိ ထေရေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဌပိတော ‘အယံ နော ဘဂဝတော အစ္စယေန ပဋိသရဏံ ဘဝိဿတိ’တိ၊ ယံ တုမေ ဧတရဟိ ပဋိပါဒေယျာထာ”တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “နတ္ထိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဧကဘိက္ခုပိ သံဃေန သမ္မတော သမ္မဟုလေဟိ ထေရေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဌပိတော ‘အယံ နော ဘဂဝတော အစ္စယေန ပဋိသရဏံ ဘဝိဿတိ’တိ၊ ယံ မယံ ဧတရဟိ ပဋိပါဒေယျာမာ”တိ ဝဒေသိ။ ဧဝံ အပ္ပဋိသရဏေ စ ပန ဘော အာနန္တ “ကော ဟေတု သာမဂ္ဂိယာ”တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “န ခေါ မယံ ဗြာဟ္မဏ အပ္ပဋိသရဏာ၊ သပ္ပဋိသရဏာ မယံ ဗြာဟ္မဏ ဓမ္မပ္ပဋိသရဏာ”တိ ဝဒေသိ။ ဣမဿ ပန ဘော အာနန္တ ဘာသိတဿ ကထံ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ။

၈၁။ အတ္ထိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဘိက္ခုနံ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ၊ ပါတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ တေ မယံ တဒဟုပေါသထေ ယာဝတိကာ ဧကံ ဂါမဓေတ္တံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရာမ၊ တေ

သဗ္ဗေ ဧကန္တံ သန္နိပတာမ၊ သန္နိပတိတွာ ယဿ တံ ပဝတ္တတိ၊ တံ အဇ္ဈေသာမ၊ တသ္မိံ စေ ဘညမာနေ ဟောတိ ဘိက္ခုဿ အာပတ္တိ၊ ဟောတိ ဝီတိက္ကမော၊ တံ မယံ ယထာဓမ္မံ ယထာနုသိဋ္ဌံ ကာရေမာတိ။

န ကိရ နော ဘဝန္တော ကာရေန္တိ၊ ဓမ္မော နော ကာရေတိ။ အတ္ထိ န ခေါ ဘော အာနန္တ ဧကဘိက္ခုပိ၊ ယံ တုမေ ဧတရဟိ သက္ကရောထ ဂရုံ ကရောထ^၁ မာနေထ ပူဇေထ၊ သက္ကတွာ ဂရုံ ကတွာ^၂ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတာတိ။ နတ္ထိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဧကဘိက္ခုပိ၊ ယံ မယံ ဧတရဟိ သက္ကရောမ ဂရုံ ကရောမ မာနေမ ပူဇေမ၊ သက္ကတွာ ဂရုံ ကတွာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရာမာတိ။

“အတ္ထိ န ခေါ ဘော အာနန္တ ဧကဘိက္ခုပိ တေန ဘောတာ ဂေါတမေန ဌပိတော ‘အယံ ဝေါ မမစ္စယေန ပဋိသရဏံ ဘဝိဿတိ’တိ၊ ယံ တုမေ ဧတရဟိ ပဋိပါဒေယျာထာ”တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “နတ္ထိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဧကဘိက္ခုပိ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဌပိတော ‘အယံ ဝေါ မမစ္စယေန ပဋိသရဏံ ဘဝိဿတိ’တိ၊ ယံ မယံ ဧတရဟိ ပဋိပါဒေယျာမာ”တိ ဝဒေသိ။ “အတ္ထိ ပန ဘော အာနန္တ ဧကဘိက္ခုပိ သံဃေန သမ္မတော သမ္မဟုလေဟိ ထေရေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဌပိတော ‘အယံ နော ဘဂဝတော အစ္စယေန ပဋိသရဏံ ဘဝိဿတိ’တိ၊ ယံ တုမေ ဧတရဟိ ပဋိပါဒေယျာထာ”တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “နတ္ထိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဧကဘိက္ခုပိ သံဃေန သမ္မတော သမ္မဟုလေဟိ ထေရေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဌပိတော ‘အယံ နော ဘဂဝတော အစ္စယေန ပဋိသရဏံ ဘဝိဿတိ’တိ၊ ယံ မယံ ဧတရဟိ ပဋိပါဒေယျာမာ”တိ ဝဒေသိ။ “အတ္ထိ န ခေါ ဘော အာနန္တ ဧကဘိက္ခုပိ ‘ယံ တုမေ ဧတရဟိ သက္ကရောထ ဂရုံ ကရောထ မာနေထ ပူဇေထ၊ သက္ကတွာ ဂရုံ ကတွာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရတာ’တိ ဣတိ ပုဋ္ဌော သမာနော “နတ္ထိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဧကဘိက္ခုပိ ယံ မယံ ဧတရဟိ သက္ကရောမ ဂရုံ ကရောမ မာနေမ ပူဇေမ၊ သက္ကတွာ ဂရုံ ကတွာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရာမာ”တိ ဝဒေသိ။ ဣမဿ ပန ဘော အာနန္တ ဘာသိတဿ ကထံ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ။

၈၂။ အတ္ထိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဒသ ပသာဒနီယာ ဓမ္မာ အက္ခာတာ၊ ယသ္မိံ နော ဣမေ ဓမ္မာ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ တံ မယံ ဧတရဟိ သက္ကရောမ ဂရုံ ကရောမ မာနေမ ပူဇေမ၊ သက္ကတွာ ဂရုံ ကတွာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရာမ။ ကတမေ ဒသ—

ဣဇ ဗြာဟ္မဏ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော
ဝိဟရတိ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ၊
သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ (၁)

ဗဟုသုတော ဟောတိ သုတဓရော သုတသန္နိစယော၊ ယေ တေ ဓမ္မာ
အာဒိကလျာဏာ မဇ္ဈေကလျာဏာ ပရိယောသာနကလျာဏာ သာတ္ထံ
သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ အဘိဝဒန္တိ၊ တထာဂ္ဂပါဿ
ဓမ္မာ ဗဟုသုတာ ဟောန္တိ ဓာတာ၊ ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနုပေက္ခိတာ
ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ (၂)

သန္တုဋ္ဌော ဟောတိ ()^၃ စီဝရိပ္ပပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယ-
ဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရေဟိ။ (၃)

စတုန့်၊ ဈာနာနံ အဘိစေတသိကာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ နိကာမလာဘိ
ဟောတိ အင်္ဂုစ္ဆလာဘိ အကသိရလာဘိ။ (၄)

အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနဘောတိ၊ ဧကောပိ ဟုတ္တာ ဗဟုဓာ ဟောတိ၊ ဗဟုဓာပိ ဟုတ္တာ ဧကော ဟောတိ၊ အာဝိဘာဝံ တိရောဘာဝံ တိရောကုဋ်၊ တိရောပါကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ အာကာသေ၊ ပထဝိယာပိ ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရောတိ သေယျထာပိ ဥဒကေ၊ ဥဒကေပိ အဘိဇ္ဇမာနေ ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ ပထဝိယံ၊ အာကာသေပိ ပလ္လင်္ကေန ကမတိ သေယျထာပိ ပက္ခိ သကုဏော၊ ဣမေပိ စန္ဒိမသူရိယေ ဧဝမဟိဒ္ဓိကေ ဧဝမဟာနဘာဝေ ပါဏိနာ ပရိမသတိ^၁ ပရိမဇ္ဇတိ၊ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေတိ။ (၅)

ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ ဝိသုဒ္ဓါယ အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ ဥဘော
သဒ္ဓေ သုဏာတိ ဒိဗ္ဗေ စ မာနသေ စ ယေ ဒုရေ သန္တိကေ စ။ (၆)

ပရသတ္တန် ပရပုဂ္ဂလာန် စေတသာ စေတော ပရိစ္ဆ ပဇာနာတိ၊ သရာဂံ ဝါ
စိတ္တံ သရာဂံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝီတရာဂံ ဝါ စိတ္တံ ဝီတရာဂံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊
သဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ သဒေါသံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝီတဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ ဝီတဒေါသံ
စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ သမောဟံ ဝါ စိတ္တံ သမောဟံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊
ဝီတမောဟံ ဝါ စိတ္တံ ဝီတမောဟံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ သံခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ သံခိတ္တံ
စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ ဝိက္ခိတ္တံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ မဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ

၁-သာတ္တာ သဗ္ဗညုနာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ)

၂-ဓတာ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

၃-(ဣတရိတရေဟိ) ဒီ-၃-၂၂၃-ပိဋေ ဒိဿတိ။

၄-တိရောက် (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ စွ)

၅-ပရာမသတိ (က)

မဟဂ္ဂတံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ အမဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ အမဟဂ္ဂတံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ သဉ္ဇတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ သဉ္ဇတ္တရံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ အနတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ အနတ္တရံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ သမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ သမာဟိတံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ အသမာဟိတံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ အဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ အဝိမုတ္တံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ။ (၇)

အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သေယျထိဒံ၊ ဧကမ္ပိ ဇာတိံ ဒွေပိ ဇာတိယော တိဿောပိ ဇာတိယော စတဿောပိ ဇာတိယော ပဉ္စပိ ဇာတိယော ဒသပိ ဇာတိယော ဝိသမ္ပိ ဇာတိယော တိသမ္ပိ ဇာတိယော စတ္တာရိသမ္ပိ ဇာတိယော ပညာသမ္ပိ ဇာတိယော ဇာတိသတမ္ပိ ဇာတိသဟဿမ္ပိ ဇာတိသတသဟဿမ္ပိ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ၊ “အမုတြာသိ” ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဧဝံဝဏ္ဏော ဧဝမာဟာရော ဧဝံသုဒဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဧဝမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော စုတော အမုတြ ဥဒပါဒိ၊ တတြာပါသိ” ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဧဝံဝဏ္ဏော ဧဝမာဟာရော ဧဝံသုဒဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဧဝမာယုပရိယန္တော၊ သော တတော စုတော ဣဂူပပန္နော”တိ၊ ဣတိ သာကာရံ သဉ္ဇဒ္ဓေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ (၈)

ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟိနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ၊ ယထာကမ္မုပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ။ (၉)

အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ (၁၀)

ဣမေ ခေါ ဗြာဟ္မဏ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဒသ ပဿာဒနီယာ ဓမ္မာ အက္ခာတာ။ ယသ္မိံ နော ဣမေ ဓမ္မာ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ တံ မယံ ဧတရဟိ သက္ကဇရာမ ဂရုံ ကရောမ မာနေမ ပူဇေမ၊ သက္ကတွာ ဂရုံ ကတွာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရာမာတိ။

၈၃။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော ဥပနန္တံ သေနာပတိ အာမန္တေသိ “တံ ကိ” မညတိ ဘဝံ သေနာပတိ၊ ယဒိမေ ဘောန္တော သက္ကာတဗ္ဗံ သက္ကဇရာန္တိ၊ ဂရုံ ကာတဗ္ဗံ ဂရုံ ကရောန္တိ၊ မာနေတဗ္ဗံ

၁-မညသိ ဧဝံ သေနာပတိ (သျှ၊ကံ၊ဣ)၊ မညသိ သေနာပတိ (သိ)၊ မညသိ ဘဝံ သေနာပတိ (က)

မာနေန္တိ၊ ပူဇေတဗ္ဗံ ပူဇေန္တိ။ တတ္ထိမေ^၁ ဘောန္တော သက္ကာတဗ္ဗံ သက္ကရောန္တိ၊
 ဂရံ ကာတဗ္ဗံ ဂရံ ကရောန္တိ၊ မာနေတဗ္ဗံ မာနေန္တိ၊ ပူဇေတဗ္ဗံ ပူဇေန္တိ။ ဣမဉ္ဇ
 ဟိ တေ ဘောန္တော န သက္ကရေယျံ န ဂရံ ကရေယျံ န မာနေယျံ န ပူဇေယျံ၊
 အထ ကိဉ္ဇရဟိ တေ ဘောန္တော သက္ကရေယျံ ဂရံ ကရေယျံ မာနေယျံ ပူဇေယျံ၊
 သက္ကတွာ ဂရံ ကတွာ မာနေတွာ ပူဇေတွာ ဥပနိဿာယ ဝိဟရေယျန္တိ။
 အထ ခေါ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ
 ဧတဒဝေါစ “ကဟံ ပန ဘဝံ အာနန္တော ဧတရဟိ ဝိဟရတိ”တိ။ ဝေဠုဝန
 ခေါဟံ ဗြာဟ္မဏ ဧတရဟိ ဝိဟရမိတိ။ ကစ္စိ ပန ဘော အာနန္တံ ဝေဠုဝနံ
 ရမဏီယဉ္ဇေဝ အပ္ပသဒ္ဓဉ္ဇ အပ္ပနိဂ္ဂေါသဉ္ဇ ဝိဇေနဝိတံ မနဿရာဟဿေယျကံ^၂
 ပဋိသလ္လာနသာရပုဉ္ဇိ။ တဉ္ဇ ဗြာဟ္မဏ ဝေဠုဝနံ ရမဏီယဉ္ဇေဝ အပ္ပသဒ္ဓဉ္ဇ
 အပ္ပနိဂ္ဂေါသဉ္ဇ ဝိဇေနဝိတံ မနဿရာဟဿေယျကံ ပဋိသလ္လာနသာရပုံ။
 ယထာ တံ တုမှာဒိသေဟိ ရက္ခကေဟိ ဂေါပကေဟိတိ။ တဉ္ဇ ဘော အာနန္တံ
 ဝေဠုဝနံ ရမဏီယဉ္ဇေဝ အပ္ပသဒ္ဓဉ္ဇ အပ္ပနိဂ္ဂေါသဉ္ဇ ဝိဇေနဝိတံ မနဿ-
 ရာဟဿေယျကံ ပဋိသလ္လာနသာရပုံ၊ ယထာ တံ ဘဝန္တေဟိ ဈာယိဟိ
 ဈာနသီလိဟိ၊ ဈာယိနော စေဝ ဘဝန္တော ဈာနသီလိနော စ။

ဧကမိဒါဟံ ဘော အာနန္တံ သမယံ သော ဘဝံ ဂေါတမော ဝေသာလိယံ
 ဝိဟရတိ မဟာဝနေ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာယံ။ အထ ခွါဟံ ဘော အာနန္တံ ယေန
 မဟာဝနံ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ၊ ယေန သော ဘဝံ ဂေါတမော တေနပသင်္ကမိ။
 တတြ စ ပန သော^၃ ဘဝံ ဂေါတမော အနေကပရိယာယေန ဈာနကထံ
 ကထေသိ၊ ဈာယိ စေဝ သော ဘဝံ ဂေါတမော အဟောသိ ဈာနသီလိ စ၊
 သဗ္ဗဉ္ဇ ပန သော ဘဝံ ဂေါတမော ဈာနံ ဝဏ္ဏေသီတိ။

၈၄။ န စ ခေါ ဗြာဟ္မဏ သော ဘဂဝါ သဗ္ဗံ ဈာနံ ဝဏ္ဏေသိ၊ နပိ သော
 ဘဂဝါ သဗ္ဗံ ဈာနံ န ဝဏ္ဏေသီတိ။ ကထံ ရူပဉ္ဇ ဗြာဟ္မဏ သော ဘဂဝါ ဈာနံ
 န ဝဏ္ဏေသိ။ ဣဓ ဗြာဟ္မဏ ဧကဏ္ဌော ကာမရာဂပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ
 ဝိဟရတိ ကာမရာဂပရေတေန၊ ဥပ္ပန္နဿ စ ကာမရာဂဿ နိဿရဏံ ယထာဘူတံ
 နပ္ပဇာနာတိ၊ သော ကာမရာဂံယေဝ အန္တရံ ကရိတွာ ဈာယတိ ပဇ္ဈာယတိ
 နိဇ္ဈာယတိ အပဇ္ဈာယတိ။ ဗျာပါဒပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ ဝိဟရတိ ဗျာပါဒ-
 ပရေတေန၊ ဥပ္ပန္နဿ စ ဗျာပါဒဿ နိဿရဏံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ သော
 ဗျာပါဒံယေဝ အန္တရံ ကရိတွာ ဈာယတိ ပဇ္ဈာယတိ နိဇ္ဈာယတိ အပဇ္ဈာယတိ။

၁-တဉ္ဇ မေ (က)

၂-မနဿရာဟဿေယျကံ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၃-တတြ စ သော (သိ၊ ဣ)

ထိနမိဒ္ဓပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ ဝိဟရတိ ထိနမိဒ္ဓပရေတေန၊ ဥပ္ပန္နဿ စ ထိနမိဒ္ဓဿ နိဿရဏံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ သော ထိနမိဒ္ဓံယေဝ အန္တရံ ကရိတွာ ဈာယတိ ပဇ္ဈာယတိ နိဇ္ဈာယတိ အပဇ္ဈာယတိ။ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စ-ပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ ဝိဟရတိ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စပရေတေန၊ ဥပ္ပန္နဿ စ ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စဿ နိဿရဏံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ သော ဥဒ္ဒစ္စကုက္ကုစ္စံ-ယေဝ အန္တရံ ကရိတွာ ဈာယတိ ပဇ္ဈာယတိ နိဇ္ဈာယတိ အပဇ္ဈာယတိ။ ဝိစိကိစ္ဆာပရိယုဋ္ဌိတေန စေတသာ ဝိဟရတိ ဝိစိကိစ္ဆာပရေတေန၊ ဥပ္ပန္နဿ စ ဝိစိကိစ္ဆာယ နိဿရဏံ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊ သော ဝိစိကိစ္ဆံယေဝ အန္တရံ ကရိတွာ ဈာယတိ ပဇ္ဈာယတိ နိဇ္ဈာယတိ အပဇ္ဈာယတိ။ ဧဝရူပံ ခေါ ဗြာဟ္မဏ သော ဘဂဝါ ဈာနံ န ဝဏ္ဏေသိ။

ကထံ ရူပဉ္စ ဗြာဟ္မဏ သော ဘဂဝါ ဈာနံ ဝဏ္ဏေသိ။ ဣဓ ဗြာဟ္မဏ ဘိက္ခု ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ဝီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ။ တတိယံ ဈာနံ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ ဧဝရူပံ ခေါ ဗြာဟ္မဏ သော ဘဂဝါ ဈာနံ ဝဏ္ဏေသိတိ။

ဂါရယံ ကိရ ဘော အာနန္တ သော ဘဝံ ဂေါတမော ဈာနံ ဂရဟိ၊ ပါသံသံ ပသံသိ။ ဟန္တ စ ဒါနိ မယံ ဘော အာနန္တ ဂစ္ဆာမ၊ ဗဟုကိစ္စာ မယံ ဗဟုကရဏီယာတိ။ ယဿဒါနိ တံ ဗြာဟ္မဏ ကာလံ မညသိတိ။ အထ ခေါ ဝဿကာရော ဗြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော အာယသ္မတော အာနန္တဿ ဘာသိတံ အဘိနန္တိတွာ အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။

အထ ခေါ ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနော ဗြာဟ္မဏော အစီရပက္ကန္တေ ဝဿကာရေ ဗြာဟ္မဏေ မဂဓမဟာမတ္တော အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ဧတဒဝေါစ “ယံ နော မယံ ဘဝန္တံ အာနန္တံ အပုစ္ဆိမှာ၊ တံ နော ဘဝံ အာနန္တော န ဗျာကာသိ”တိ။ နန တေ ဗြာဟ္မဏ အဝေါစုမှာ “နတ္ထိ ခေါ ဗြာဟ္မဏ ဧကဘိက္ခုပိ တေဟိ ဓမ္မေဟိ သဗ္ဗေနသဗ္ဗံ သဗ္ဗဏာသဗ္ဗံ သမန္နာဂတော၊ ယေဟိ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော သော ဘဂဝါ အဟောသိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ။ သော ဟိ ဗြာဟ္မဏ ဘဂဝါ အနုပ္ပန္နဿ မဂ္ဂဿ ဥပ္ပါဒေတာ၊ အသဉ္ဇာတဿ မဂ္ဂဿ သဉ္ဇနေတာ၊ အနက္ခာတဿ မဂ္ဂဿ အက္ခာတာ၊ မဂ္ဂညူ မဂ္ဂဝိဒူ

မဂ္ဂကောဝိဒေါ။ မဂ္ဂါနုဂါ စ ပန ဧတရဟိ သာဝကာ ဝိဟရန္တိ ပစ္ဆာသမန္နာဂတာ”တိ။

ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမံ။

၉-မဟာပုဏ္ဏမသုတ္တံ

၈၅။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝါ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ ပုဏ္ဏာယ ပုဏ္ဏမာယ ရတ္တိယာ ဘိက္ခုသံဃပရိပုတော အဗ္ဘောကာသေ နိသိန္နော ဟောတိ။ အထ ခေါ အညတရော ဘိက္ခု ဥဋ္ဌာယာသနာ ဧကံသံ စီဝရံ ကတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနန္ဓလီ ပဏာမေတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—

ပုစ္ဆေယျဟံ ဘန္တေ ဘဂဝန္တံ ကိဋ္ဌိဒေဝ ဒေသံ၊ သဗ္ဗေ မေ ဘဂဝါ ဩကာသံ ကရေတိ ပဉ္စဿ ဝေယျာကရဏာယာတိ။ တေန ဟိ တုံ ဘိက္ခု သကေ အာသနေ နိသိဒိတွာ ပုစ္ဆ၊ ယဒါကင်္ခသီတိ။

၈၆။ အထ ခေါ သော ဘိက္ခု သကေ အာသနေ နိသိဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “ဣမေ န ခေါ ဘန္တေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ။ သေယျထိဒံ၊ ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော ဝေဒနပါဒါနက္ခန္ဓော သညပါဒါနက္ခန္ဓော သင်္ခါရပါဒါနက္ခန္ဓော ဝိညာဏပါဒါနက္ခန္ဓောတိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခု ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ။ သေယျထိဒံ၊ ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော ဝေဒနပါဒါနက္ခန္ဓော သညပါဒါနက္ခန္ဓော သင်္ခါရပါဒါနက္ခန္ဓော ဝိညာဏပါဒါနက္ခန္ဓောတိ။

“သာဓု ဘန္တေ”တိ ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဘဂဝန္တံ ဥတ္တရိ ပဉ္စံ ပုစ္ဆိ “ဣမေ ပန ဘန္တေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ကိမူလကာ”တိ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခု ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဆန္ဒမူလကာတိ။ တံယေဝ န ခေါ ဘန္တေ ဥပါဒါနံ တေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဥဒါဟု အညတြ ပဉ္စဟုပါဒါနက္ခန္ဓေဟိ ဥပါဒါနန္တိ။ န ခေါ ဘိက္ခု တံယေဝ ဥပါဒါနံ တေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ နာပိ အညတြ ပဉ္စဟုပါဒါနက္ခန္ဓေဟိ ဥပါဒါနံ။ ယော ခေါ ဘိက္ခု ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဆန္ဒရာဂေါ၊ တံ တတ္ထ ဥပါဒါနန္တိ။

သိယာ ပန ဘန္တေ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဆန္ဒရာဂဝေမတ္တတာတိ။ “သိယာ ဘိက္ခု”တိ ဘဂဝါ အဝေါစ။ ဣမ ဘိက္ခု ဧကစ္စဿ ဧဝံ ဟောတိ

“ဧဝံရူပေါ သိယံ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ဧဝံဝေဒနော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ဧဝံသညော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ဧဝံသင်္ခါရော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ဧဝံဝိညာဏော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓါနံ”န္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခု သိယာ ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဆန္ဒရာဂဝေမတ္တတာတိ။

ကိတ္တာဝတာ ပန ဘန္တေ ခန္ဓာနံ ခန္ဓာဓိဝစနံ ဟောတီတိ။ ယံ ကိဉ္စိ ဘိက္ခု ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ အယံ ရူပက္ခန္ဓော။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကာ ဝါ သုခုမာ ဝါ ဟိနာ ဝါ ပဏီတာ ဝါ ယာ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ အယံ ဝေဒနာက္ခန္ဓော။ ယာ ကာစိ သညာ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်။ပ။ ယာ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ အယံ သညာက္ခန္ဓော။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရော အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကာ ဝါ သုခုမာ ဝါ ဟိနာ ဝါ ပဏီတာ ဝါ ယေ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ အယံ သင်္ခါရက္ခန္ဓော။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ အယံ ဝိညာဏက္ခန္ဓော။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ ဘိက္ခု ခန္ဓာနံ ခန္ဓာဓိဝစနံ ဟောတီတိ။

ကော န ခေါ ဘန္တေ ဟေတု ကော ပစ္စယော ရူပက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယ၊ ကော ဟေတု ကော ပစ္စယော ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယ၊ ကော ဟေတု ကော ပစ္စယော သညာက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယ၊ ကော ဟေတု ကော ပစ္စယော သင်္ခါရက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယ၊ ကော ဟေတု ကော ပစ္စယော ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယာတိ။

စတ္တာရော ခေါ ဘိက္ခု မဟာဘူတာ ဟေတု စတ္တာရော မဟာဘူတာ ပစ္စယော ရူပက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယ၊ ဖဿော ဟေတု ဖဿော ပစ္စယော ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယ၊ ဖဿော ဟေတု ဖဿော ပစ္စယော သညာက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယ၊ ဖဿော ဟေတု ဖဿော ပစ္စယော သင်္ခါရက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယ၊ နာမရူပံ ခေါ ဘိက္ခု ဟေတု နာမရူပံ ပစ္စယော ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယာတိ။

၈၇။ ကထံ ပန ဘန္တေ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဟောတီတိ။ ဣဓ ဘိက္ခု အဿုတဝါ ပုတုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝိ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ

အဝိနီတော သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသ-
ဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ
ဝါ ရူပံ၊ ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဝေဒနံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ ဝေဒနာဝန္တံ
ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာယ ဝါ အတ္တာနံ။ သညံ အတ္တတော
သမနုပဿတိ၊ သညာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ သညံ၊ သညာယ ဝါ
အတ္တာနံ။ သင်္ခါရေ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ သင်္ခါရဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ
ဝါ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရေသု ဝါ အတ္တာနံ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊
ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။
ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခု သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဟောတီတိ။

ကထံ ပန ဘန္တေ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ န ဟောတီတိ။ ဣဓ ဘိက္ခု သုတဝါ
အရိယသာဝကော အရိယာနံ ဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ ကောဝိဒေါ အရိယ-
ဓမ္မေ သုဝိနီတော သပ္ပုရိသာနံ ဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ ကောဝိဒေါ
သပ္ပုရိသဓမ္မေ သုဝိနီတော န ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ န ရူပဝန္တံ ဝါ
အတ္တာနံ၊ န အတ္တနိ ဝါ ရူပံ၊ န ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ န ဝေဒနံ အတ္တတော
သမနုပဿတိ၊ န ဝေဒနာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ န အတ္တနိ ဝါ ဝေဒနံ၊ န ဝေဒနာယ
ဝါ အတ္တာနံ။ န သညံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ န သညာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊
န အတ္တနိ ဝါ သညံ၊ န သညာယ ဝါ အတ္တာနံ။ န သင်္ခါရေ အတ္တတော
သမနုပဿတိ၊ န သင်္ခါရဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ န အတ္တနိ ဝါ သင်္ခါရေ၊ န သင်္ခါရေသု
ဝါ အတ္တာနံ။ န ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ န ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ
အတ္တာနံ၊ န အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ၊ န ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဧဝံ ခေါ
ဘိက္ခု သက္ကာယဒိဋ္ဌိ န ဟောတီတိ။

၈၈။ ကော န ခေါ ဘန္တေ ရူပေ အဿာဒေါ၊ ကော အာဒိနဝေါ၊
ကိံ နိဿရဏံ။ ကော ဝေဒနာယ အဿာဒေါ၊ ကော အာဒိနဝေါ၊ ကိံ
နိဿရဏံ။ ကော သညာယ အဿာဒေါ၊ ကော အာဒိနဝေါ၊ ကိံ
နိဿရဏံ။ ကော သင်္ခါရေသု အဿာဒေါ၊ ကော အာဒိနဝေါ၊ ကိံ နိဿရဏံ။
ကော ဝိညာဏေ အဿာဒေါ၊ ကော အာဒိနဝေါ၊ ကိံ နိဿရဏန္တိ။ ယံ ခေါ
ဘိက္ခု ရူပံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ၊ အယံ ရူပေ အဿာဒေါ။ ယံ ရူပံ
အနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ အယံ ရူပေ အာဒိနဝေါ။ ယော ရူပေ ဆန္ဒရာဂဝိနယော
ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ၊ ဣဒံ ရူပေ နိဿရဏံ။ ယံ ခေါ^၁ ဘိက္ခု ဝေဒနံ ပဋိစ္စ။

သည် ပဋိစ္စ။ သင်္ခါရေ ပဋိစ္စ။ ဝိညာဏံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ၊ အယံ ဝိညာဏေ အဿာဒေါ။ ယံ ဝိညာဏံ အနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ အယံ ဝိညာဏေ အာဒိနဝေါ။ ယော ဝိညာဏေ ဆန္ဒရာဂဝိနယော ဆန္ဒရာဂပ္ပဟာနံ၊ ဣဒံ ဝိညာဏေ နိဿရဏန္တိ။

၈၉။ ကထံ ပန ဘန္တေ ဇာနတော ကထံ ပဿတော ဣမသ္မိံ စ သဝိညာဏကေ ကာယေ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟံကာရမမံကာရ-
မာနာနုသယာ န ဟောန္တိတိ။ ယံ ကိဉ္စိ ဘိက္ခု ရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏိတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ရူပံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိံ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတိတာနာဂတ-
ပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခမံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏိတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိံ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခု ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ဣမသ္မိံ စ သဝိညာဏကေ ကာယေ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟံကာရမမံကာရမာနာနုသယာ န ဟောန္တိတိ။

၉၀။ အထ ခေါ အညတရဿ ဘိက္ခုနော ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒပါဒိ “ဣတိ ကိရ ဘော ရူပံ အနတ္တာ၊ ဝေဒနာ အနတ္တာ၊ သညာ အနတ္တာ၊ သင်္ခါရာ အနတ္တာ၊ ဝိညာဏံ အနတ္တာ၊ အနတ္တကတာနိ ကမ္မာနိ ကမတ္တာနံ^၁ ဖုသိဿန္တိ”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တဿ ဘိက္ခုနော စေတသာ စေတော-
ပရိဝိတက္ကမညာယ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဌာနံ ခေါ ပနေတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဣဓေကစ္စော မောဃပုရိသော အဝိဒ္ဓါ အဝိဇ္ဇာဂတော တဏှာဓိပတေယျေန စေတသာ သတ္တု သာသနံ အတိဓာဝိတဗ္ဗံ မညေယျ ‘ဣတိ ကိရ ဘော ရူပံ အနတ္တာ၊ ဝေဒနာ အနတ္တာ၊ သညာ အနတ္တာ၊ သင်္ခါရာ အနတ္တာ၊ ဝိညာဏံ အနတ္တာ၊ အနတ္တကတာနိ ကမ္မာနိ ကမတ္တာနံ ဖုသိဿန္တိ’တိ”။ ပဋိဝိနိတာ^၂ ခေါ မေ တုမေ ဘိက္ခဝေ တတြ တတြ ဓမ္မေသု။

တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ ရူပံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိံ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော

၁-ကထမတ္တာနံ (သံ ၂-၈၅-ပိဋ္ဌေ)

၂-ပဋိစ္စ ဝိနိတာ (သီ၊ ဣ၊ ပဋိပုစ္ဆာမိ ဝိနိတာ (သျှ၊ ကံ)

ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ ဝေဒနာ။ သညာ။ သင်္ခါရာ။ ဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမမဓ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တဿာတိဟ ဘိက္ခဝေ ယံ ကိဉ္စိ ရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုခံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ရူပံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယာ ကာစိ ဝေဒနာ။ ယာ ကာစိ သညာ။ ယေ ကေစိ သင်္ခါရာ။ ယံ ကိဉ္စိ ဝိညာဏံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် အဇ္ဈတ္တံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓါ ဝါ ဩဠာရိကံ ဝါ သုခုခံ ဝါ ဟိနံ ဝါ ပဏီတံ ဝါ ယံ ဒူရေ သန္တိကေ ဝါ၊ သဗ္ဗံ ဝိညာဏံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော ရူပသ္မိပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝေဒနာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ သညာယပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ သင်္ခါရေသုပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝိညာဏသ္မိပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိ “ဝိမုတ္တ”မိတိ ဉာဏံ ဟောတိ၊ “ဒိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ”တိ ပဇာနာတိတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။ ဣမသ္မိ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိ ဘညမာနေ သဋ္ဌိမတ္တာနံ ဘိက္ခူနံ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိသုတိ။

မဟာပုဏ္ဏမသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ နဝမံ။

၁၀-စူဠပုဏ္ဏမသုတ္တံ

၉၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ပုဗ္ဗာရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝါ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ ပုဏ္ဏာယ ပုဏ္ဏမာယ ရတ္တိယာ ဘိက္ခုသံဃ-ပရိဝုတော အဗ္ဗောကာသေ နိသိန္နော ဟောတိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တုဏှိဘူတံ တုဏှိဘူတံ ဘိက္ခုသံဃံ အနုဝိလောကေတွာ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ “ဇာနေယျ န ခေါ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသံ ‘အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ’န္တိ”။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ သာဓု ဘိက္ခဝေ၊ အဋ္ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ

အနဝကာသော၊ ယံ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ “အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ။ ဇာနေယျ ပန ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသံ “သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ သာဓု ဘိက္ခဝေ၊ ဧတမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဋ္ဌာနံ အနဝကာသော၊ ယံ အသပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ “သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ။ အသပ္ပုရိသော ဘိက္ခဝေ အဿဒ္ဓမ္မသမန္နာဂတော ဟောတိ၊ အသပ္ပုရိသဘတ္တိ^၁ ဟောတိ၊ အသပ္ပုရိသစိန္တိ ဟောတိ၊ အသပ္ပုရိသမန္တိ ဟောတိ၊ အသပ္ပုရိသဝါစော ဟောတိ၊ အသပ္ပုရိသကမ္မန္တော ဟောတိ၊ အသပ္ပုရိသဒိဋ္ဌိ^၂ ဟောတိ၊ အသပ္ပုရိသဒါနံ ဧတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အဿဒ္ဓမ္မသမန္နာဂတော ဟောတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အဿဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ အဟိရိကာ ဟောတိ၊ အနောတ္တပ္ပိ ဟောတိ၊ အပ္ပဿတော ဟောတိ၊ ကုသီတော ဟောတိ၊ မုဋ္ဌဿတိ ဟောတိ၊ ဒုပ္ပညော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အဿဒ္ဓမ္မသမန္နာဂတော ဟောတိ။ (၁)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသဘတ္တိ ဟောတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသဿ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အဿဒ္ဓါ အဟိရိကာ အနောတ္တပ္ပိနော အပ္ပဿတာ ကုသီတာ မုဋ္ဌဿတိနော ဒုပ္ပညာ၊ ဘျာဿ မိတ္တာ ဟောန္တိ တေ သဟာယာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသဘတ္တိ ဟောတိ။ (၂)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသစိန္တိ ဟောတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အတ္တဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ၊ ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ စေတေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသစိန္တိ ဟောတိ။ (၃)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသမန္တိ ဟောတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အတ္တဗျာဗာဓာယပိ မန္တေတိ၊ ပရဗျာဗာဓာယပိ မန္တေတိ၊ ဥဘယဗျာဗာဓာယပိ မန္တေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသမန္တိ ဟောတိ။ (၄)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသဝါစော ဟောတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော မုသာဝါဒီ ဟောတိ၊ ပိသုဏဝါစော ဟောတိ၊ ဖရသဝါစော

ဟောတိ၊ သမ္ပပ္ပလာပီ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသဝါစော ဟောတိ။ (၅)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသကမ္မန္တော ဟောတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသ-ကမ္မန္တော ဟောတိ။ (၆)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသဒိဋ္ဌိ ဟောတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ဧဝံဒိဋ္ဌိ ဟောတိ “နတ္ထိ ဒိန္နံ၊ နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ၊ နတ္ထိ ဟုတံ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ^၂၊ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော၊ နတ္ထိ အယံ လောကော၊ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ မာတာ၊ နတ္ထိ ပိတာ၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ လောကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သမ္ပဂ္ဂတာ^၃ သမ္မာပဋိပန္နာ၊ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ပဝေဒေန္တိ”တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသဒိဋ္ဌိ ဟောတိ။ (၇)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသဒါနံ ဒေတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အသက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒေတိ၊ အသဟတ္တာ ဒါနံ ဒေတိ၊ အစိတ္တိကတွာ ဒါနံ ဒေတိ၊ အပဝိဋ္ဌံ ဒါနံ ဒေတိ၊ အနာဂမနဒိဋ္ဌိကော ဒါနံ ဒေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသဒါနံ ဒေတိ။ (၈)

သော ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ဧဝံ အဿဒ္ဓမ္မသမန္နာဂတော ဧဝံ အသပ္ပုရိသ-ဘတ္တိ ဧဝံ အသပ္ပုရိသစိန္တိ ဧဝံ အသပ္ပုရိသမန္တိ ဧဝံ အသပ္ပုရိသဝါစော ဧဝံ အသပ္ပုရိသကမ္မန္တော ဧဝံ အသပ္ပုရိသဒိဋ္ဌိ ဧဝံ အသပ္ပုရိသဒါနံ ဒတွာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ယာ အသပ္ပုရိသာနံ ဂတိ၊ တတ္ထ ဥပပဇ္ဇတိ။ ကာ စ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသာနံ ဂတိ၊ နိရယော ဝါ တိရစ္ဆာနယောနိ ဝါ။

၉၂။ ဇာနေယျ န ခေါ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသံ “သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ သာဓု ဘိက္ခဝေ၊ ဌာနမေတံ ဘိက္ခဝေ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ သပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ “သပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ။ ဇာနေယျ ပန ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသံ “အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ သာဓု ဘိက္ခဝေ၊ ဧတမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ သပ္ပုရိသော အသပ္ပုရိသံ ဇာနေယျ “အသပ္ပုရိသော အယံ ဘဝ”န္တိ။ သပ္ပုရိသော ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓမ္မသမန္နာဂတော ဟောတိ၊ သပ္ပုရိသဘတ္တိ ဟောတိ။

၁-ဧဝံဒိဋ္ဌိ (သိ၊ ဣ)၊ ဧဝံဒိဋ္ဌိကော (သျှ၊ ကံ) ၂-သုက္ကဒုက္ကဋ္ဌာနံ (သိ၊ ဣ) ၃-သမဂ္ဂတာ (က)

သပ္ပုရိသစိန္တိ ဟောတိ၊ သပ္ပုရိသမန္တိ ဟောတိ၊ သပ္ပုရိသဝါစော ဟောတိ၊ သပ္ပုရိသကမ္မန္တော ဟောတိ၊ သပ္ပုရိသဒိဋ္ဌိ ဟောတိ၊ သပ္ပုရိသဒါနံ ဒေတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော သဒ္ဓမ္မသမန္နာဂတော ဟောတိ၊ ဣမ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော သဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဟိရိမာ ဟောတိ၊ ဩတ္တပ္ပိ ဟောတိ၊ ဗဟုသုတော ဟောတိ၊ အာရဒ္ဓဝီရိယော ဟောတိ၊ ဥပဋ္ဌိတဿတိ ဟောတိ၊ ပညဝါ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော သဒ္ဓမ္မသမန္နာဂတော ဟောတိ။ (၁)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသဘတ္တိ ဟောတိ၊ ဣမ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသဿ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သဒ္ဓါ ဟိရိမန္တော ဩတ္တပ္ပိနော ဗဟုသုတာ အာရဒ္ဓဝီရိယာ ဥပဋ္ဌိတဿတိနော ပညဝန္တော၊ တျာဿ မိတ္တာ ဟောန္တိ တေ သဟာယာ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသဘတ္တိ ဟောတိ။ (၂)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသစိန္တိ ဟောတိ၊ ဣမ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော နေဝတ္တဗျာဗာဓာယ စေတေတိ၊ န ပရဗျာဗာဓာယ စေတေတိ၊ န ဥဘယဗျာဗာဓာယ စေတေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသစိန္တိ ဟောတိ။ (၃)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသမန္တိ ဟောတိ၊ ဣမ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော နေဝတ္တဗျာဗာဓာယ မန္တေတိ၊ န ပရဗျာဗာဓာယ မန္တေတိ၊ န ဥဘယဗျာဗာဓာယ မန္တေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသမန္တိ ဟောတိ။ (၄)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသဝါစော ဟောတိ၊ ဣမ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော မုသာဝါဒါ ပဋိဝီရတော ဟောတိ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝီရတော ဟောတိ၊ ဖရသာယ ဝါစာယ ပဋိဝီရတော ဟောတိ၊ သမ္မပ္ပလာပါ ပဋိဝီရတော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသဝါစော ဟောတိ။ (၅)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသကမ္မန္တော ဟောတိ၊ ဣမ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝီရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝီရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝီရတော ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော သပ္ပုရိသကမ္မန္တော ဟောတိ။ (၆)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပရိသော သပ္ပရိသဒိဋ္ဌိ ဟောတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ သပ္ပရိသော ဧဝံဒိဋ္ဌိ ဟောတိ “အတ္ထိ ဒိန္နံ၊ အတ္ထိ ယိဋ္ဌံ၊ အတ္ထိ ဟုတံ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော၊ အတ္ထိ အယံ လောကော၊ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ မာတာ၊ အတ္ထိ ပိတာ၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ လောကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သမ္မဂ္ဂတာ သမ္မာပဋိပန္နာ၊ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတ္တာ ပဝေဒေန္တိ”တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သပ္ပရိသော သပ္ပရိသဒိဋ္ဌိ ဟောတိ။ (၇)

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပရိသော သပ္ပရိသဒါနံ ဒေတိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ သပ္ပရိသော သက္ကစ္စံ ဒါနံ ဒေတိ၊ သဟတ္တာ ဒါနံ ဒေတိ၊ စိတ္တိကတ္တာ ဒါနံ ဒေတိ၊ အနုပဝိဋ္ဌံ ဒါနံ ဒေတိ၊ အာဂမနဒိဋ္ဌိကော ဒါနံ ဒေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ သပ္ပရိသော သပ္ပရိသဒါနံ ဒေတိ။ (၈)

သော ဘိက္ခဝေ သပ္ပရိသော ဧဝံ သဒ္ဓမ္မသမန္နာဂတော ဧဝံ သပ္ပရိသဘတ္တိ ဧဝံ သပ္ပရိသစိန္တိ ဧဝံ သပ္ပရိသမန္တိ ဧဝံ သပ္ပရိသဝါစော ဧဝံ သပ္ပရိသကမ္မန္တော ဧဝံ သပ္ပရိသဒိဋ္ဌိ ဧဝံ သပ္ပရိသဒါနံ ဒတွာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ယာ သပ္ပရိသာနံ ဂတိ၊ တတ္ထ ဥပပဇ္ဇတိ။ ကာ စ ဘိက္ခဝေ သပ္ပရိသာနံ ဂတိ၊ ဒေဝမဟတ္တတာ ဝါ မနုဿမဟတ္တတာ ဝါတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

စူဠပုဏ္ဏမသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒသမံ။

ဒေဝဒဟဝဂ္ဂေါ နိဋ္ဌိတော ပဌမော။

တဿဒ္ဓါနံ

ဒေဝဒဟံ ပဉ္စတ္ထယံ၊ ကိန္တိ သာမ သုနက္ခတ္တံ။
သပ္ပါယဂဏဂေါပက၊ မဟာပုဏ္ဏစူဠပုဏ္ဏဘတိ။

၂-အနုပဒေဝဂ္ဂ

၁-အနုပဒေသုတ္တ

၉၃။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခုဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒေါစ—

ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ မဟာပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ ပုထုပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ ဟာသပညော^၁ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ ဇေနပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ တိက္ခပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော၊ နိဗ္ဗေဓိကပညော ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော။ သာရိပုတ္တော ဘိက္ခဝေ အမုမာသံ အနုပဒဓမ္မဝိပဿနံ ဝိပဿတိ။ တတြိဒံ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တဿ အနုပဒဓမ္မ-ဝိပဿနာယ ဟောတိ။

၉၄။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ ယေ စ ပဌမေ ဈာနေ^၂ ဓမ္မာ ဝိတက္ကော စ ဝိစာရော စ ပီတိ စ သုခဉ္စ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ ဖဿော ဝေဒနာ သညာ စေတနာ စိတ္တံ ဆန္ဒော အဓိမောက္ခော ဝီရိယံ သတိ ဥပေက္ခာ မနသိကာရော။ တျာဿ ဓမ္မာ အနုပဒဝဝတ္ထိတာ ဟောန္တိ၊ တျာဿ ဓမ္မာ ဝိဒိတာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝိဒိတာ အဗ္ဘတ္တံ ဂစ္ဆန္တိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ဧဝံ ကိရမေ ဓမ္မာ အဟုတွာ သမ္ဘောန္တိ၊ ဟုတွာ ပဋိဝေန္တိ”တိ။ သော တေသု ဓမ္မေသု အနုပါယော အနုပါယော အနိဿိတော အပ္ပဋိဗဒ္ဓေါ^၃ ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိသံယုတ္တော ဝိမရိယာဒီ-ကတေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊ သော “အတ္ထိ ဥတ္တရိ နိဿရဏ”န္တိ ပဇာနာတိ။ တဗ္ဗဟုလီကာရာ အတ္ထိတွေဝဿ^၄ ဟောတိ။ (၁)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ ယေ စ ဒုတိယေ ဈာနေ ဓမ္မာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒေါ စ ပီတိ စ သုခဉ္စ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ ဖဿော ဝေဒနာ သညာ

၁-ဟာသုပညော (သိ၊ ဣ)

၂-အပ္ပဋိဗဒ္ဓော (က)

၂-ပဌမဇ္ဈာနေ (က-သိ၊ ဣ၊ က)

၄-အတ္ထိတွေဝဿ (သိ၊ ဣ)

စေတနာ စိတ္တံ ဆန္ဒော အဓိမောက္ခော ဝီရိယံ သတိ ဥပေက္ခာ မနသိကာရော။
 တျာဿ ဓမ္မာ အနုပဒဝဝတ္တိတာ ဟောန္တိ၊ တျာဿ ဓမ္မာ ဝိဒိတာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
 ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝိဒိတာ အဗ္ဘတ္တံ ဂစ္ဆန္တိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ဧဝံ ကိရ-
 မေ ဓမ္မာ အဟုတွာ သမ္ဘောန္တိ၊ ဟုတွာ ပဋိဝေန္တိ”တိ။ သော တေသု ဓမ္မေသု
 အနုပါယော အနုပါယော အနိဿိတော အပ္ပဋ္ဌိဗဒ္ဓေါ ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိသံယုတ္တော
 ဝိမရိယာဒီကတေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊ သော “အတ္ထိ ဥတ္တရိ နိဿရဏ”န္တိ
 ပဇာနာတိ။ တဗ္ဗဟုလီကာရာ အတ္ထိတွေဝဿ ဟောတိ။ (၂)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော ဝီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ
 ဝိဟရတိ သတော စ သမ္ပဇာနော၊ သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ယံ တံ
 အရိယာ အာစိက္ခန္တိ “ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ”တိ၊ တတိယံ ဈာနံ
 ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ယေ စ တတိယေ ဈာနေ ဓမ္မာ သုခဉ္စ သတိ စ သမ္ပဇေညဉ္စ
 စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ ဖဿော ဝေဒနာ သညာ စေတနာ စိတ္တံ ဆန္ဒော အဓိမောက္ခော
 ဝီရိယံ သတိ ဥပေက္ခာ မနသိကာရော။ တျာဿ ဓမ္မာ အနုပဒဝဝတ္တိတာ ဟောန္တိ၊
 တျာဿ ဓမ္မာ ဝိဒိတာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝိဒိတာ အဗ္ဘတ္တံ ဂစ္ဆန္တိ။
 သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ဧဝံ ကိရမေ ဓမ္မာ အဟုတွာ သမ္ဘောန္တိ၊ ဟုတွာ
 ပဋိဝေန္တိ”တိ။ သော တေသု ဓမ္မေသု အနုပါယော အနုပါယော အနိဿိတော
 အပ္ပဋ္ဌိဗဒ္ဓေါ ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိသံယုတ္တော ဝိမရိယာဒီကတေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊
 သော “အတ္ထိ ဥတ္တရိ နိဿရဏ”န္တိ ပဇာနာတိ။ တဗ္ဗဟုလီကာရာ အတ္ထိ-
 တွေဝဿ ဟောတိ။ (၃)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ
 ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာ သတိ-
 ပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ယေ စ စတုတ္ထေ ဈာနေ ဓမ္မာ
 ဥပေက္ခာ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ ပဿဒ္ဓတ္တာ စေတသော အနာသောဂေါ
 သတိပါရိသုဒ္ဓိံ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ ဖဿော ဝေဒနာ သညာ စေတနာ စိတ္တံ
 ဆန္ဒော အဓိမောက္ခော ဝီရိယံ သတိ ဥပေက္ခာ မနသိကာရော။ တျာဿ ဓမ္မာ
 အနုပဒဝဝတ္တိတာ ဟောန္တိ၊ တျာဿ ဓမ္မာ ဝိဒိတာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊
 ဝိဒိတာ အဗ္ဘတ္တံ ဂစ္ဆန္တိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ဧဝံ ကိရမေ ဓမ္မာ
 အဟုတွာ သမ္ဘောန္တိ၊ ဟုတွာ ပဋိဝေန္တိ”တိ။ သော တေသု ဓမ္မေသု အနုပါယော
 အနုပါယော အနိဿိတော အပ္ပဋ္ဌိဗဒ္ဓေါ ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိသံယုတ္တော ဝိမရိယာ-
 ဒီကတေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊ သော “အတ္ထိ ဥတ္တရိ နိဿရဏ”န္တိ ပဇာနာတိ။
 တဗ္ဗဟုလီကာရာ အတ္ထိတွေဝဿ ဟောတိ။ (၄)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိဃသညာနံ အတ္တင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ “အနန္တော အာကာသော”တိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ ယေ စ အာကာသာနဉ္စာယတနနေ ဓမ္မော အာကာသာနဉ္စာယတနသညာ စ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ ဖဿော ဝေဒနာ သညာ စေတနာ စိတ္တံ ဆန္ဒော အဓိမောက္ခော ဝီရိယံ သတိ ဥပေက္ခာ မနသိကာရာ။ ဘျာဿ ဓမ္မော အနုပဒဝေတ္တိတာ ဟောန္တိ၊ ဘျာဿ ဓမ္မော ဝိဒိတာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝိဒိတာ အပ္ပတ္တံ ဂစ္ဆန္တိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ဧဝံ ကိရမေ ဓမ္မော အဟုတွာ သမ္ဘောန္တိ၊ ဟုတွာ ပဋိဝေန္တိ”တိ။ သော တေသု ဓမ္မေသု အနုပါယော အနုပါယော အနိဿိတော အပ္ပဋိဗဒ္ဓေါ ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိသံယုတ္တော ဝိမရိယာဒီကတေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊ သော “အတ္ထိ ဥတ္တရိ နိဿရဏ”န္တိ ပဇာနာတိ။ တဗ္ဗဟုလိကာရာ အတ္ထိ-တွေဝဿ ဟောတိ။ (၅)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “အနန္တံ ဝိညာဏ”န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ ယေ စ ဝိညာဏဉ္စာယတနနေ ဓမ္မော ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာ စ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ ဖဿော ဝေဒနာ သညာ စေတနာ စိတ္တံ ဆန္ဒော အဓိမောက္ခော ဝီရိယံ သတိ ဥပေက္ခာ မနသိကာရာ။ ဘျာဿ ဓမ္မော အနုပဒဝေတ္တိတာ ဟောန္တိ၊ ဘျာဿ ဓမ္မော ဝိဒိတာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝိဒိတာ အပ္ပတ္တံ ဂစ္ဆန္တိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ဧဝံ ကိရမေ ဓမ္မော အဟုတွာ သမ္ဘောန္တိ၊ ဟုတွာ ပဋိဝေန္တိ”တိ။ သော တေသု ဓမ္မေသု အနုပါယော အနုပါယော အနိဿိတော အပ္ပဋိဗဒ္ဓေါ ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိသံယုတ္တော ဝိမရိယာဒီကတေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊ သော “အတ္ထိ ဥတ္တရိ နိဿရဏ”န္တိ ပဇာနာတိ။ တဗ္ဗဟုလိကာရာ အတ္ထိတွေဝဿ ဟောတိ။ (၆)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “နတ္ထိ ကိဉ္စိ”တိ အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ ယေ စ အာကိဉ္စညာ-ယတနနေ ဓမ္မော အာကိဉ္စညာယတနသညာ စ စိတ္တေကဂ္ဂတာ စ ဖဿော ဝေဒနာ သညာ စေတနာ စိတ္တံ ဆန္ဒော အဓိမောက္ခော ဝီရိယံ သတိ ဥပေက္ခာ မနသိကာရာ။ ဘျာဿ ဓမ္မော အနုပဒဝေတ္တိတာ ဟောန္တိ၊ ဘျာဿ ဓမ္မော ဝိဒိတာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝိဒိတာ အပ္ပတ္တံ ဂစ္ဆန္တိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ဧဝံ ကိရမေ ဓမ္မော အဟုတွာ သမ္ဘောန္တိ၊ ဟုတွာ ပဋိဝေန္တိ”တိ။ သော တေသု ဓမ္မေသု အနုပါယော အနုပါယော အနိဿိတော အပ္ပဋိဗဒ္ဓေါ

ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိသံယုတ္တော ဝိမရိယာဒိကတေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊ သော “အတ္ထိ ဥတ္တရိ နိဿရဏ”န္တိ ပဇာနာတိ။ တဗ္ဗဟုလီကာရာ အတ္ထိတွေဝဿ ဟောတိ။ (၇)

၉၅။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော သဗ္ဗသော အာကိဉ္ဇညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော တာယ သမာပတ္တိယာ သတော ဝုဋ္ဌဟတိ၊ သော တာယ သမာပတ္တိယာ သတော ဝုဋ္ဌဟိတွာ ယေ ဓမ္မာ အတိတာ နိရုဒ္ဓါ ဝိပရိဏတာ၊ တေ ဓမ္မေ သမနုပဿတိ “ဧဝံ ကိရမေ ဓမ္မာ အဟုတွာ သမ္ဘောန္တိ၊ ဟုတွာ ပဋိဝေန္တိ”တိ။ သော တေသု ဓမ္မေသု အနုပါယော အနုပါယော အနိဿိတော အပ္ပဋိဗဒ္ဓေါ ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိသံယုတ္တော ဝိမရိယာဒိကတေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊ သော “အတ္ထိ ဥတ္တရိ နိဿရဏ”န္တိ ပဇာနာတိ။ တဗ္ဗဟုလီကာရာ အတ္ထိတွေဝဿ ဟောတိ။ (၈)

၉၆။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တော သဗ္ဗသော နေဝသညာနာသညာ-ယတနံ သမတိက္ကမ္မ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ ပညာယ စဿ ဒိသွာ အာသဝါ ပရိက္ခိဏာ ဟောန္တိ။ သော တာယ သမာပတ္တိယာ သတော ဝုဋ္ဌဟတိ၊ သော တာယ သမာပတ္တိယာ သတော ဝုဋ္ဌဟိတွာ ယေ ဓမ္မာ အတိတာ နိရုဒ္ဓါ ဝိပရိဏတာ၊ တေ ဓမ္မေ သမနုပဿတိ “ဧဝံ ကိရမေ ဓမ္မာ အဟုတွာ သမ္ဘောန္တိ၊ ဟုတွာ ပဋိဝေန္တိ”တိ။ သော တေသု ဓမ္မေသု အနုပါယော အနုပါယော အနိဿိတော အပ္ပဋိဗဒ္ဓေါ ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိသံယုတ္တော ဝိမရိယာဒိကတေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊ သော “နတ္ထိ ဥတ္တရိ နိဿရဏ”န္တိ ပဇာနာတိ။ တဗ္ဗဟုလီကာရာ နတ္ထိတွေဝဿ ဟောတိ။ (၉)

၉၇။ ယံ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ “ဝသိပ္ပတ္တော ပါရမိပ္ပတ္တော အရိယသ္မိံ သီလသ္မိံ၊ ဝသိပ္ပတ္တော ပါရမိပ္ပတ္တော အရိယသ္မိံ သမာဓိသ္မိံ၊ ဝသိပ္ပတ္တော ပါရမိပ္ပတ္တော အရိယာယ ပညာယ၊ ဝသိပ္ပတ္တော ပါရမိပ္ပတ္တော အရိယာယ ဝိမုတ္တိယာ”တိ။ သာရိပုတ္တမေဝ တံ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ “ဝသိပ္ပတ္တော ပါရမိပ္ပတ္တော အရိယသ္မိံ သီလသ္မိံ၊ ဝသိပ္ပတ္တော ပါရမိပ္ပတ္တော အရိယသ္မိံ သမာဓိသ္မိံ၊ ဝသိပ္ပတ္တော ပါရမိပ္ပတ္တော အရိယာယ ပညာယ၊ ဝသိပ္ပတ္တော ပါရမိပ္ပတ္တော အရိယာယ ဝိမုတ္တိယာ”တိ။ ယံ ခေါ တံ

ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ “ဘဂဝတော ပုတ္တော ဩရသော မုခတော ဇာတော ဓမ္မဇော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော ဓမ္မဒါယာဒေါ၊ နော အာမိသဒါယာဒေါ”တိ။ သာရိပုတ္တမေဝ တံ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ “ဘဂဝတော ပုတ္တော ဩရသော မုခတော ဇာတော ဓမ္မဇော ဓမ္မနိဗ္ဗိတော ဓမ္မဒါယာဒေါ၊ နော အာမိသဒါယာဒေါ”တိ။ သာရိပုတ္တော ဘိက္ခဝေ တထာဂတေန အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ သမ္ပဒေဝ အနုပုဝတ္တေတိတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တန္တိ။

အနုပဒသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ပဌမံ။

၂-ဆဗ္ဗိသောဓနသုတ္တ

၉၈။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဧတေဝနေ အနာထဝိဇ္ဇိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အညံ ဗျာကရေတိ “ခီဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ ‘နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ’တိ ပဇာနာမိ”တိ။ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္တိတဗ္ဗံ နပုဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ။ အနဘိနန္တိတွာ အပုဋိက္ကောသိတွာ ပညော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော— စတ္တာရောမေ အာဝုသော ဝေါဟာရာ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သမ္ပဒက္ခာတာ။ ကတမေ စတ္တာရော၊ ဒိဋ္ဌေ ဒိဋ္ဌဝါဒိတာ သုတေ သုတဝါဒိတာ မုတေ မုတဝါဒိတာ ဝိညာတေ ဝိညာတဝါဒိတာ။ ဣမေ ခေါ အာဝုသော စတ္တာရော ဝေါဟာရာ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သမ္ပဒက္ခာတာ။ ကထံ ဇာနတော ပနာယသ္မတော ကထံ ပဿတော ဣမေသု စတူသု ဝေါဟာရေသု အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တန္တိ။ ခီဏာသဝဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဝုသိတဝတော ကတကရဏီယဿ ဩဟိတဘာရဿ အနုပုတ္တသဒတ္တဿ ပရိက္ခိဏဘဝသံယောဇနဿ သမ္ပဒညာဝိမုတ္တဿ အယမနုဓမ္မော ဟောတိ ဝေယျာကရဏာယ။ ဒိဋ္ဌေ ခေါ အဟံ အာဝုသော အနုပါယော အနုပါယော

အနိဿိတော အပ္ပဋ္ဌိဗဒ္ဓေါ ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိသံယုတ္တော ဝိမရိယာဒိကတေန
စေတသာ ဝိဟရာမိ။ သုတေ ခေါ အဟံ အာဂုသော။ပ။ မုတေ ခေါ အဟံ
အာဂုသော။ပ။ ဝိညာတေ ခေါ အဟံ အာဂုသော အနုပါယော အနုပါယော
အနိဿိတော အပ္ပဋ္ဌိဗဒ္ဓေါ ဝိပ္ပမုတ္တော ဝိသံယုတ္တော ဝိမရိယာဒိကတေန
စေတသာ ဝိဟရာမိ။ ဧဝံ ခေါ မေ အာဂုသော ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော
ဣမေသု စတူသု ဝေါဟာရေသု အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တန္တိ။
တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော “သာရူ”တိ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ အနုမောဒိတဗ္ဗံ၊
“သာရူ”တိ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဥတ္တရိ ပဉ္စော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။

၉၉။ ပဉ္စိမေ အာဂုသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ
ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သမ္မဒက္ခာတာ။ ကတမေ ပဉ္စ၊
သေယျထိဒံ၊ ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော ဝေဒနပါဒါနက္ခန္ဓော သညှပါဒါနက္ခန္ဓော သင်္ခါရ-
ပါဒါနက္ခန္ဓော ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ဣမေ ခေါ အာဂုသော ပညှပါဒါနက္ခန္ဓာ
တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သမ္မဒက္ခာတာ။
ကထံ ဇာနတော ပနာယသ္မတော ကထံ ပဿတော ဣမေသု ပဉ္စသု ဥပါဒါ-
နက္ခန္ဓေသု အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တန္တိ။ ခိဏာသဝဿ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခုနော ဝုသိတဝတော ကတကရဏီယဿ ဩဟိတဘာရဿ အနုပ္ပတ္တ-
သဒတ္တဿ ပရိက္ခိဏဘဝသံယောဇနဿ သမ္မဒညာဝိမုတ္တဿ အယမနုဓမ္မော
ဟောတိ ဝေယျာကရဏာယ။ ရူပံ ခေါ အဟံ အာဂုသော အဗလံ ဝိရာဂုနံ^၁
အနုဿာသိကန္တိ ဝိဒိတွာ ယေ ရူပေ ဥပါယူပါဒါနာ^၂ စေတသော အဓိဋ္ဌာနာ-
ဘိနိဝေသာနသယာ၊ တေသံ ခယာ ဝိရာဂါ နိရောဓာ စာဂါ ပဋိနိဿဂ္ဂါ
“ဝိမုတ္တံ မေ စိတ္တံ”န္တိ ပဇာနာမိ။ ဝေဒနံ ခေါ အဟံ အာဂုသော။ပ။ သညံ ခေါ
အဟံ အာဂုသော။ သင်္ခါရေ ခေါ အဟံ အာဂုသော။ ဝိညာဏံ ခေါ အဟံ
အာဂုသော အဗလံ ဝိရာဂုနံ အနုဿာသိကန္တိ ဝိဒိတွာ ယေ ဝိညာဏေ
ဥပါယူပါဒါနာ စေတသော အဓိဋ္ဌာနာဘိနိဝေသာနသယာ၊ တေသံ ခယာ
ဝိရာဂါ နိရောဓာ စာဂါ ပဋိနိဿဂ္ဂါ “ဝိမုတ္တံ မေ စိတ္တံ”န္တိ ပဇာနာမိ။ ဧဝံ ခေါ
မေ အာဂုသော ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ဣမေသု ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု
အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တန္တိ။ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော “သာရူ”တိ
ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ အနုမောဒိတဗ္ဗံ၊ “သာရူ”တိ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ
အနုမောဒိတွာ ဥတ္တရိ ပဉ္စော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။

၁၀၀။ ဆယိမာ အာဝုသော ဓာတုယော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သမ္ဗဒက္ခာတာ။ ကတမာ ဆ၊ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု အာကာသဓာတု ဝိညာဏဓာတု။ ဣမာ ခေါ အာဝုသော ဆ ဓာတုယော တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သမ္ဗဒက္ခာတာ။ ကထံ ဇာနတော ပနာယသ္မတော ကထံ ပဿတော ဣမာသု ဆသု ဓာတုသု အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တန္တိ။ ခိဏာသဝဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဝုဿိတဝတော ကတကရဏီယဿ ဩဟိတဘာရဿ အနုပ္ပတ္တ-သဒတ္တဿ ပရိက္ခိဏဘဝသံယောဇနဿ သမ္ဗဒညာဝိမုတ္တဿ အယမနုဓမ္မော ဟောတိ ဝေယျာကရဏာယ။ ပထဝီဓာတု ခေါ အဟံ အာဝုသော န အတ္တတော ဥပဂစ္ဆိ၊ န စ ပထဝီဓာတုနိဿိတံ အတ္တာနံ။ ယေ စ ပထဝီဓာတုနိဿိတာ ဥပါယူပါဒါနာ စေတသော အဓိဋ္ဌာနဘိနိဝေသာနသယာ၊ တေသံ ခယာ ဝိရာဂါ နိရောဓာ စာဂါ ပဋိနိဿဂ္ဂါ “ဝိမုတ္တံ မေ စိတ္တံ”န္တိ ပဇာနာမိ။ အာပေါဓာတု ခေါ အဟံ အာဝုသော။ပ။ တေဇောဓာတု ခေါ အဟံ အာဝုသော။ ဝါယောဓာတု ခေါ အဟံ အာဝုသော။ အာကာသဓာတု ခေါ အဟံ အာဝုသော။ ဝိညာဏဓာတု ခေါ အဟံ အာဝုသော န အတ္တတော ဥပဂစ္ဆိ၊ န စ ဝိညာဏဓာတုနိဿိတံ အတ္တာနံ။ ယေ စ ဝိညာဏဓာတုနိဿိတာ ဥပါယူပါဒါနာ စေတသော အဓိဋ္ဌာနဘိနိဝေသာနသယာ၊ တေသံ ခယာ ဝိရာဂါ နိရောဓာ စာဂါ ပဋိနိဿဂ္ဂါ “ဝိမုတ္တံ မေ စိတ္တံ”န္တိ ပဇာနာမိ။ ဧဝံ ခေါ မေ အာဝုသော ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ဣမာသု ဆသု ဓာတုသု အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုတ္တန္တိ။ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော “သာဓူ”တိ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ အနုမောဒိတဗ္ဗံ၊ “သာဓူ”တိ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဥတ္တရိ ပဉ္စော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။

၁၀၁။ ဆ ခေါ ပနိမာနိ အာဝုသော အဇ္ဈတ္တိကဗဟိရာနိ^၁ အာယတနာနိ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သမ္ဗဒက္ခာတာနိ။ ကတမာနိ ဆ၊ စက္ခု စေဝ ရူပါ စ သောတဉ္စ သဒ္ဓါ စ ဃာနဉ္စ ဂန္ဓာ စ ဇီဝါ စ ရသာ စ ကာယော စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ စ မနော စ ဓမ္မာ စ။ ဣမာနိ ခေါ အာဝုသော ဆ အဇ္ဈတ္တိကဗဟိရာနိ အာယတနာနိ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန သမ္ဗဒက္ခာတာနိ။ ကထံ ဇာနတော ပနာယသ္မတော ကထံ ပဿတော ဣမေသု ဆသု အဇ္ဈတ္တိကဗဟိရေသု

၁-အဇ္ဈတ္တိကနိ ဗဟိရာနိ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေယျ”န္တိ။ သော ခေါ် အဟံ အာဂုသော အပရေန သမယေန အပ္ပံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ အပ္ပံ ဝါ ဉာတိပရိဝဋ္ဋံ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဉာတိပရိဝဋ္ဋံ ပဟာယ ကေသမသ္မံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အတ္ထာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိ။ သော ဧဝံ ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ဘိက္ခုနံ သိက္ခာသာဇီဝသမာပန္နော ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော အဟောသိ နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသဏ္ဍော လဇ္ဇိ ဒယာပန္နော သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပိ ဝိဟာသိ။ အဒိန္နဒါနံ ပဟာယ အဒိန္နဒါနာ ပဋိဝိရတော အဟောသိ ဒိန္နဒါယီ ဒိန္နပိဋကဓီ၊ အထေနေန သုစိဘူတေန အတ္တနာ ဝိဟာသိ။ အဗြဟ္မစရိယံ ပဟာယ ဗြဟ္မစာရီ အဟောသိ အာရာစာရီ ဝိရတော မေထုနာ ဂါမမ္မော။ မုသာဝါဒံ ပဟာယ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော အဟောသိ သစ္စဝါဒီ သစ္စသန္ဓော ထေတော ပစ္စယိကော အဝိသံဝါဒကော လောကဿ။ ပိသုဏံ ဝါစံ ပဟာယ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော အဟောသိ၊ ဣတော သုတွာ န အမုတြ အက္ခာတာ ဣမေသံ ဘောဒါယ၊ အမုတြ ဝါ သုတွာ န ဣမေသံ အက္ခာတာ အမူသံ ဘောဒါယ၊ ဣတိ ဘိန္နာနံ ဝါ သန္ဓာတာ၊ သဟိတာနံ ဝါ အနုပ္ပဒါတာ၊ သမဂ္ဂါရာမော သမဂ္ဂရတော သမဂ္ဂနန္တိ သမဂ္ဂကရဏီ ဝါစံ ဘာသိတာ အဟောသိ။ ဖရသံ ဝါစံ ပဟာယ ဖရသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော အဟောသိ၊ ယာ သာ ဝါစာ နေလာ ကဏ္ဍသုခါ ပေမနီယာ ဟဒယင်္ဂမာ ပေါရီ ဗဟုနေကန္တာ ဗဟုနေမနာပါ၊ တထာရူပိ ဝါစံ ဘာသိတာ အဟောသိ။ သမ္မပ္ပလာပံ ပဟာယ သမ္မပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော အဟောသိ၊ ကာလဝါဒီ ဘူတဝါဒီ အတ္တဝါဒီ ဓမ္မဝါဒီ ဝိနယဝါဒီ၊ နိဓာနဝတိ ဝါစံ ဘာသိတာ အဟောသိ၊ ကာလေန သာပဒေသံ ပရိယန္တဝတိ အတ္ထသံဟိတံ။

သော ဗီဇေါမဘူတဂါမသမာရမ္ဘာ ပဋိဝိရတော အဟောသိ။ ဧကဘတ္တိကော အဟောသိ ရတ္တုပရတော ဝိရတော ဝိကာလဘောဇနာ။ နစ္စဂီတဝါဒီတဝိသုကဒဿနာ ပဋိဝိရတော အဟောသိ။ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဓာရဏမဏ္ဍနဝိဘူသနဌာနာ ပဋိဝိရတော အဟောသိ။ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာ ပဋိဝိရတော အဟောသိ။ ဇာတရူပရဇေတပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော အဟောသိ။ အာမကဓညပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော အဟောသိ။ အာမကမံသပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော အဟောသိ။ ဣတ္ထိကုမာရိကပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော အဟောသိ။ ဒါသိဒါသပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော အဟောသိ။ အဇေဋကပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော အဟောသိ။ ကုက္ကုဋသုကရပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော

အဟောသိ။ ဟတ္ထိဂဝဿဝဠဝပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော အဟောသိ။ ခေတ္တဝတ္ထုပဋိဂ္ဂဟဏာ ပဋိဝိရတော အဟောသိ။ ဒူတေယျပဟိဏဂမနာနယောဂါ ပဋိဝိရတော အဟောသိ။ ကယဝိက္ကယာ ပဋိဝိရတော အဟောသိ။ တုလာကုဋ္ဌကံသကုဋ္ဌမာနကုဋ္ဌာ ပဋိဝိရတော အဟောသိ။ ဥက္ကောဋ္ဌနဝဉ္စနနိကတိသာစိယောဂါ ပဋိဝိရတော အဟောသိ။ ဆေဒနဝဗေဒနနိပရာမောသအာလောပသဟသာကာရာ ပဋိဝိရတော အဟောသိ။

သော သန္တုဋ္ဌော အဟောသိ။ ကာယပရိဟာရိကေန စီဝရေန ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန ပိဏ္ဏပါတေန၊ သော ယေန ယေနော^၁ ပက္ကမိ၊ သမာဒါယေဝ ပက္ကမိ။ သေယျထာပိ နာမ ပက္ခိ သကုဏော ယေန ယေနော ချေတိ၊ သပတ္တဘာရောဝ ချေတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ အဟံ အာရုသော သန္တုဋ္ဌော အဟောသိ။ ကာယပရိဟာရိကေန စီဝရေန ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန ပိဏ္ဏပါတေန၊ သော ယေန ယေနော ပက္ကမိ၊ သမာဒါယေဝ ပက္ကမိ။ သော ဣမိနာ အရိယေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော အဇ္ဈတ္တံ အနဝဇ္ဇသုခံ ပဋိသံဝေဒေသိ။

၁၀၃။ သော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ အဟောသိ။ နာနုဗျဉ္စနဂ္ဂါဟီ၊ ယတွာဓိကရဏမေန စက္ခုန္တိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အနာဿဝေယျံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇိ၊ ရက္ခိ စက္ခုန္တိယံ၊ စက္ခုန္တိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇိ။ သောတေန သဒ္ဓံ သုတွာ။ပ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတွာ။ပ။ ဇိဝှါယ ရသံ သာယိတွာ။ပ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ပ။ မနဿ ဓမ္မံ ဝိညာယ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ အဟောသိ။ နာနုဗျဉ္စနဂ္ဂါဟီ၊ ယတွာဓိကရဏမေန မနိန္တိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အနာဿဝေယျံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇိ၊ ရက္ခိ မနိန္တိယံ၊ မနိန္တိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇိ။ သော ဣမိနာ အရိယေန ဣန္ဒြိယသံဝရေန သမန္နာဂတော အဇ္ဈတ္တံ အဗျာသေကသုခံ ပဋိသံဝေဒေသိ။

သော အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္မဇာနကာရီ အဟောသိ။ အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ သမ္မဇာနကာရီ အဟောသိ။ သမိဉ္စိတေ ပသာရိတေ သမ္မဇာနကာရီ အဟောသိ။ သံဃာဋီပတ္တစီဝရဓာရဏေ သမ္မဇာနကာရီ အဟောသိ။ အသိတေ ဝိတေ ခါယိတေ သာယိတေ သမ္မဇာနကာရီ အဟောသိ။ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မေ သမ္မဇာနကာရီ အဟောသိ။ ဂတေ ဌိတေ နိသိန္ဓေ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ ဘာသိတေ တုဏှိဘာဝေ သမ္မဇာနကာရီ အဟောသိ။

သော ဣမိနာ စ အရိယေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော (ဣမာယ စ အရိယာယ သန္တုဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော)၊ ဣမိနာ စ အရိယေန ဣန္ဒြိယသံဝရေန သမန္နာဂတော ဣမိနာ စ အရိယေန သတိသမ္ပဇဉေန သမန္နာဂတော ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ ဘဇိ အရည် ရက္ခမူလံ ပဗ္ဗတံ ကန္တရံ ဂိရိဂဟံ သုသာနံ ဝနပတ္တံ အဟောကာသံ ပလာလပုဉ္ဇံ။ သော ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော နိသီဒိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။

သော အဘိဇ္ဈံ လောကေ ပဟာယ ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန စေတသာ ဝိဟာသိ၊ အဘိဇ္ဈာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေသိ။ ဗျာပါဒပဒေါသံ ပဟာယ အဗျာပန္နစိတ္တော ဝိဟာသိ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္မိ၊ ဗျာပါဒပဒေါသာ စိတ္တံ ပရိသောဓေသိ။ ထိနမိဒ္ဓံ ပဟာယ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ ဝိဟာသိ အာလောကသညီ သတော သမ္ပဇာနော၊ ထိနမိဒ္ဓါ စိတ္တံ ပရိသောဓေသိ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟာယ အနုဒ္ဓတော ဝိဟာသိ အဇ္ဈတ္တံ ဝုပသန္တစိတ္တော၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာ စိတ္တံ ပရိသောဓေသိ။ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဟာယ တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော ဝိဟာသိ အကထံကထီ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေသိ။

၁၀၄။ သော ဣမေ ပဉ္စ နိဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရဏေ ဝိဝိစ္စေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ဝိတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟာသိ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝုပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ဝိတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ။ပ။ တတိယံ ဈာနံ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟာသိ။

သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနင်္ဂဏေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စပ္ပတ္တေ အာသဝါနံ ဓယဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္နာမေသိ၊ သော “ဣဒံ ဒုက္ခ”န္တိ ယထာဘူတံ အဗ္ဘညာသိ၊ “အယံ ဒုက္ခသမုဒယော”တိ ယထာဘူတံ အဗ္ဘညာသိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓော”တိ ယထာဘူတံ အဗ္ဘညာသိ၊ “အယံ ဒုက္ခနိရောဓဂေါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ အဗ္ဘညာသိ။ “ဣမေ အာသဝါ”တိ ယထာဘူတံ အဗ္ဘညာသိ၊ “အယံ အာသဝသမုဒယော”တိ ယထာဘူတံ အဗ္ဘညာသိ၊ “အယံ အာသဝနိရောဓော”တိ ယထာဘူတံ အဗ္ဘညာသိ၊ “အယံ အာသဝ-နိရောဓဂေါမိနိ ပဋိပဒါ”တိ ယထာဘူတံ အဗ္ဘညာသိ၊ တဿ မေ ဧဝံ ဇာနတော

ဧဝံ ပဿတော ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္ဆိတ္ထ၊ ဘဝါသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္ဆိတ္ထ၊ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္ဆိတ္ထ၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ “ဝိမုတ္တ”မိတိ ဉာဏံ အဟောသိ၊ “ခိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္တတ္တာယာ”တိ အပ္ပညာသိ။ ဧဝံ ခေါ မေ အာဝုသော ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ဣမသ္မိံ စ သဝိညာဏကေ ကာယေ ဗဟိဒ္ဓါ စ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟင်္ကာရမမင်္ကာရမာနာနသယာ သမူဟတာတိ။ တဿ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော “သာဓူ”တိ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ အနုမောဒိတဗ္ဗံ၊ “သာဓူ”တိ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဧဝမဿ ဝစနီယော “လာဘာ နော အာဝုသော၊ သုလဒ္ဓံ နော အာဝုသော၊ ယေ မယံ အာယသ္မန္တံ တာဒိသံ သဗြဟ္မစာရိံ သမနုပဿာမာ”တိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

ဆဗ္ဗိသောဓနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒုတိယံ။

၃-သပ္ပုရိသသုတ္တ

၁၀၅။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခုဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ “သပ္ပုရိသဓမ္မဉ္စ ဝေါ ဘိက္ခုဝေ ဒေသေဿာမိ အသပ္ပုရိသဓမ္မဉ္စ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရေထ၊ ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘဒန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ၊ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ကတမော စ ဘိက္ခုဝေ အသပ္ပုရိသဓမ္မော၊ ဣဓ ဘိက္ခုဝေ အသပ္ပုရိသော ဥစ္စာကုလာ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ၊ သော ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “အဟံ ခေါမိ ဥစ္စာကုလာ ပဗ္ဗဇိတော၊ ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခု န ဥစ္စာကုလာ ပဗ္ဗဇိတာ”တိ။ သော တာယ ဥစ္စာကုလီနတာယ အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ ဝဇ္ဇေတိ။ အယံ^၂ ဘိက္ခုဝေ အသပ္ပုရိသဓမ္မော။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခုဝေ ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “န ခေါ ဥစ္စာကုလီနတာယ လောဘဓမ္မာ ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဒေါသဓမ္မာ ဝါ ပရိက္ခယံ

ဂစ္ဆန္တိ၊ မောဟဓမ္မာ ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ။ နော စေပိ ဥစ္စာကုလာ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ၊ သော စ ဟောတိ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော သာမိစိပ္ပဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရီ၊ သော တတ္ထ ပုဇ္ဇော၊ သော တတ္ထ ပါသံသော”တိ။ သော ပဋိပဒံယေဝ အန္တရံ ကရိတွာ တာယ ဥစ္စာကုလိနတာယ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ န ပရံ ဝဗ္ဘေတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသဓမ္မော။ (၁)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော မဟာကုလာ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ။ပ။^၁ မဟာဘောဂကုလာ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ။ပ။ ဥဠာရဘောဂကုလာ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ၊ သော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ “အဟံ ခေါမိ ဥဠာရဘောဂကုလာ ပဗ္ဗဇိတော၊ ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခု န ဥဠာရဘောဂကုလာ ပဗ္ဗဇိတာ”တိ။ သော တာယ ဥဠာရဘောဂတာယ အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ ဝဗ္ဘေတိ။ အယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသဓမ္မော။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ “န ခေါ ဥဠာရဘောဂတာယ လောဘဓမ္မာ ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဒေါသဓမ္မာ ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ မောဟဓမ္မာ ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ။ နော စေပိ ဥဠာရဘောဂကုလာ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ၊ သော စ ဟောတိ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော သာမိစိပ္ပဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရီ၊ သော တတ္ထ ပုဇ္ဇော၊ သော တတ္ထ ပါသံသော”တိ။ သော ပဋိပဒံယေဝ အန္တရံ ကရိတွာ တာယ ဥဠာရဘောဂတာယ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ န ပရံ ဝဗ္ဘေတိ။ အယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသဓမ္မော။ (၂-၄)

၁၀၆။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ဉာတော ဟောတိ ယသဿိ၊ သော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ “အဟံ ခေါမိ ဉာတော ယသဿိ၊ ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခု အပ္ပဉာတာ အပ္ပေသက္ခာ”တိ။ သော တေန ဥတ္တေန^၂ အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ ဝဗ္ဘေတိ။ အယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသဓမ္မော။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ “န ခေါ ဥတ္တေန လောဘဓမ္မာ ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဒေါသဓမ္မာ ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ မောဟဓမ္မာ ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ။ နော စေပိ ဉာတော ဟောတိ ယသဿိ၊ သော စ ဟောတိ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော သာမိစိပ္ပဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရီ၊ သော တတ္ထ ပုဇ္ဇော၊ သော တတ္ထ ပါသံသော”တိ။ သော ပဋိပဒံယေဝ အန္တရံ ကရိတွာ တေန ဥတ္တေန နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ န ပရံ ဝဗ္ဘေတိ။ အယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသဓမ္မော။ (၅)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော လာဘီ ဟောတိ စီဝရိပ္ပဏ္ဍပါတ-
သေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊ သော ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတိ “အဟံ

၁-ယထာ ဥစ္စာကုလဝါရေ၊ တထာ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။ ၂-ဉာတေန (သိ၊ က)၊ ဉာတတ္တေန (သု၊ ကံ၊ ဣ)

ခေါမိ လာဘီ စီဝရိပဏ္ဏပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ၊
 ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခုန န လာဘီနော စီဝရိပဏ္ဏပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယ-
 ဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရာနံ”န္တိ။ သော တေန လာဘေန အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ
 ဝမ္ဘေတိ။ အယမ္မိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသဓမ္မော။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ
 ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “န ခေါ လာဘေန လောဘဓမ္မော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊
 ဒေါသဓမ္မော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ မောဟဓမ္မော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ။ နော
 စေပိ လာဘီ ဟောတိ စီဝရိပဏ္ဏပါတသေနာသနဂိလာနပ္ပစ္စယဘောသဇ္ဇ-
 ပရိက္ခာရာနံ၊ သော စ ဟောတိ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော သာမိစိပ္ပဋိပန္နော
 အနုဓမ္မစာရိ၊ သော တတ္ထ ပုဇ္ဇော၊ သော တတ္ထ ပါသံသော”တိ။ သော
 ပဋိပဒံယေဝ အန္တရံ ကရိတွာ တေန လာဘေန နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ န ပရံ
 ဝမ္ဘေတိ။ အယမ္မိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသဓမ္မော။ (၆)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ဗဟုဿုတော ဟောတိ၊ သော ဣတိ
 ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “အဟံ ခေါမိ ဗဟုဿုတော၊ ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခုန န
 ဗဟုဿုတာ”တိ။ သော တေန ဗဟုသဇ္ဇေန အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ ဝမ္ဘေတိ။
 အယမ္မိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသဓမ္မော။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ
 ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “န ခေါ ဗဟုသဇ္ဇေန လောဘဓမ္မော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊
 ဒေါသဓမ္မော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ မောဟဓမ္မော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ။ နော
 စေပိ ဗဟုဿုတော ဟောတိ၊ သော စ ဟောတိ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော သာမိစိပ္ပဋိပန္နော
 အနုဓမ္မစာရိ၊ သော တတ္ထ ပုဇ္ဇော၊ သော တတ္ထ ပါသံသော”တိ။ သော
 ပဋိပဒံယေဝ အန္တရံ ကရိတွာ တေန ဗဟုသဇ္ဇေန နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ
 န ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ အယမ္မိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသဓမ္မော။ (၇)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ဝိနယဓရော ဟောတိ၊ သော ဣတိ
 ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “အဟံ ခေါမိ ဝိနယဓရော၊ ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခုန န ဝိနယ-
 ဓရော”တိ။ သော တေန ဝိနယဓရတ္ထေန အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ အယမ္မိ
 ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသဓမ္မော။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ
 “န ခေါ ဝိနယဓရတ္ထေန လောဘဓမ္မော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဒေါသဓမ္မော ဝါ
 ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ မောဟဓမ္မော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ။ နော စေပိ ဝိနယဓရော
 ဟောတိ၊ သော စ ဟောတိ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော သာမိစိပ္ပဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရိ၊
 သော တတ္ထ ပုဇ္ဇော၊ သော တတ္ထ ပါသံသော”တိ။ သော ပဋိပဒံယေဝ အန္တရံ
 ကရိတွာ တေန ဝိနယဓရတ္ထေန နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ န ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ အယမ္မိ
 ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသဓမ္မော။ (၈)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ဓမ္မကထိကော ဟောတိ၊ သော ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “အဟံ ခေါမိ ဓမ္မကထိကော၊ ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခုန ဓမ္မကထိကာ”တိ။ သော တေန ဓမ္မကထိကတ္ထေန အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ ဝဇ္ဇေတိ။ အယမ္ဗိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသဓမ္မော။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “န ခေါ ဓမ္မကထိကတ္ထေန လောဘဓမ္မော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဒေါသဓမ္မော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ မောဟဓမ္မော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ။ နော စေပိ ဓမ္မကထိကော ဟောတိ၊ သော စ ဟောတိ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော သာမိ-
စိပ္ပဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရီ၊ သော တတ္ထ ပုဇ္ဇော၊ သော တတ္ထ ပါသံသော”တိ။ သော ပဋိပဒံယေဝ အန္တရံ ကရိတွာ တေန ဓမ္မကထိကတ္ထေန နေဝတ္တာ-
နုက္ကံသေတိ န ပရံ ဝဇ္ဇေတိ။ အယမ္ဗိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသဓမ္မော။ (၉)

၁၀၇။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော အာရညိကော ဟောတိ၊ သော ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “အဟံ ခေါမိ အာရညိကော၊ ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခုန အာရညိ-
ကာ”တိ။ သော တေန အာရညိကတ္ထေန အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ ဝဇ္ဇေတိ။ အယမ္ဗိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသဓမ္မော။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “န ခေါ အာရညိကတ္ထေန လောဘဓမ္မော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဒေါသဓမ္မော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ မောဟဓမ္မော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ။ နော စေပိ အာရညိကော ဟောတိ၊ သော စ ဟောတိ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော သာမိ-
စိပ္ပဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရီ၊ သော တတ္ထ ပုဇ္ဇော၊ သော တတ္ထ ပါသံသော”တိ။ သော ပဋိပဒံယေဝ အန္တရံ ကရိတွာ တေန အာရညိကတ္ထေန နေဝတ္တာနုက္ကံ-
သေတိ န ပရံ ဝဇ္ဇေတိ။ အယမ္ဗိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသဓမ္မော။ (၁၀)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ပံသုကူလိကော ဟောတိ၊ သော ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “အဟံ ခေါမိ ပံသုကူလိကော၊ ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခုန ပံသုကူလိကာ”တိ။ သော တေန ပံသုကူလိကတ္ထေန အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ ဝဇ္ဇေတိ။ အယမ္ဗိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသဓမ္မော။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “န ခေါ ပံသုကူလိကတ္ထေန လောဘဓမ္မော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဒေါသဓမ္မော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ မောဟဓမ္မော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ။ နော စေပိ ပံသုကူလိကော ဟောတိ၊ သော စ ဟောတိ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော သာမိစိပ္ပဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရီ၊ သော တတ္ထ ပုဇ္ဇော၊ သော တတ္ထ ပါသံသော”တိ။ သော ပဋိပဒံယေဝ အန္တရံ ကရိတွာ တေန ပံသုကူလိကတ္ထေန နေဝတ္တာ-
နုက္ကံသေတိ န ပရံ ဝဇ္ဇေတိ။ အယမ္ဗိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသဓမ္မော။ (၁၁)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ပိဏ္ဏပါတိကော ဟောတိ၊ သော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “အဟံ ခေါမိ ပိဏ္ဏပါတိကော၊ ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခုန ပိဏ္ဏပါတိကာ”တိ။ သော တေန ပိဏ္ဏပါတိကတ္တေန အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ အယမ္ဗိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသမေဓော။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “န ခေါ ပိဏ္ဏပါတိကတ္တေန လောဘမော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဒေါသမော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ မောဟမော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ။ နော စေပိ ပိဏ္ဏပါတိကော ဟောတိ၊ သော စ ဟောတိ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော သာမိစိပ္ပဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရိ၊ သော တတ္ထ ပုဇ္ဇော၊ သော တတ္ထ ပါသံသော”တိ။ သော ပဋိပဒံယေဝ အန္တရံ ကရိတွာ တေန ပိဏ္ဏပါတိကတ္တေန နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ န ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ အယမ္ဗိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသမေဓော။ (၁၂)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ရုက္ခမူလိကော ဟောတိ၊ သော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “အဟံ ခေါမိ ရုက္ခမူလိကော၊ ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခုန ရုက္ခမူလိကာ”တိ။ သော တေန ရုက္ခမူလိကတ္တေန အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ အယမ္ဗိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသမေဓော။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “န ခေါ ရုက္ခမူလိကတ္တေန လောဘမော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဒေါသမော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ မောဟမော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ။ နော စေပိ ရုက္ခမူလိကော ဟောတိ၊ သော စ ဟောတိ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော သာမိစိပ္ပဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရိ၊ သော တတ္ထ ပုဇ္ဇော၊ သော တတ္ထ ပါသံသော”တိ။ သော ပဋိပဒံယေဝ အန္တရံ ကရိတွာ တေန ရုက္ခမူလိကတ္တေန နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ န ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ အယမ္ဗိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသမေဓော။ (၁၃)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော သောသာနိကော ဟောတိ။ပ။ အတ္ထောကာသိကော ဟောတိ။ပ။ နေသဇ္ဇိကော ဟောတိ။ပ။ ယထာသန္တတိကော ဟောတိ။ပ။ ဧကာသနိကော ဟောတိ၊ သော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “အဟံ ခေါမိ ဧကာသနိကော၊ ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခုန ဧကာသနိကာ”တိ။ သော တေန ဧကာသနိကတ္တေန အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ အယမ္ဗိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသမေဓော။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “န ခေါ ဧကာသနိကတ္တေန လောဘမော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဒေါသမော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ၊ မောဟမော ဝါ ပရိက္ခယံ ဂစ္ဆန္တိ။ နော စေပိ ဧကာသနိကော ဟောတိ၊ သော စ ဟောတိ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နော သာမိစိပ္ပဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရိ၊ သော တတ္ထ ပုဇ္ဇော၊ သော တတ္ထ ပါသံသော”တိ။ သော ပဋိပဒံယေဝ အန္တရံ

ကရိတွာ တေန ဧကာသနိကတ္တေန နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ န ပရံ ဝေမ္ဘေတိ။ အယမ္ဗိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသဓမ္မော။ (၁၄-၁၈)

၁၀၈။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိစ္စ အကုသ-
လေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ
ဝိဟရတိ၊ သော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “အဟံ ခေါမိ ပဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တိယာ
လာဘီ၊ ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခူ ပဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တိယာ န လာဘိနော”တိ။ သော
တာယ ပဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တိယာ အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ ဝေမ္ဘေတိ။ အယမ္ဗိ
ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသဓမ္မော။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ
“ပဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တိယာပိ ခေါ အတမ္မယတာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ ယေန ယေန
ဟိ မညန္တိ၊ တတော တံ ဟောတိ အညဏ”တိ။ သော အတမ္မယတညေဝ
အန္တရံ ကရိတွာ တာယ ပဌမဇ္ဈာနသမာပတ္တိယာ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ န ပရံ
ဝေမ္ဘေတိ။ အယမ္ဗိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသဓမ္မော။ (၁၉)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ
သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ
ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ။ပ။ တတိယံ ဈာနံ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊
သော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “အဟံ ခေါမိ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပတ္တိယာ လာဘီ၊
ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခူ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပတ္တိယာ န လာဘိနော”တိ။ သော
တာယ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပတ္တိယာ အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ ဝေမ္ဘေတိ။ အယမ္ဗိ
ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသဓမ္မော။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ
“စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပတ္တိယာပိ ခေါ အတမ္မယတာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ ယေန
ယေန ဟိ မညန္တိ၊ တတော တံ ဟောတိ အညဏ”တိ။ သော အတမ္မယတညေဝ
အန္တရံ ကရိတွာ တာယ စတုတ္ထဇ္ဈာနသမာပတ္တိယာ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ
န ပရံ ဝေမ္ဘေတိ။ အယမ္ဗိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသဓမ္မော။ (၂၀-၂၂)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ
ပဋိဃသညာနံ အတ္တင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ “အနန္တော
အာကာသော”တိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ သော ဣတိ
ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ “အဟံ ခေါမိ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ လာဘီ၊
ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခူ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ န လာဘိနော”တိ။
သော တာယ အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ
ဝေမ္ဘေတိ။ အယမ္ဗိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသဓမ္မော။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ

ပဋိသန္ဓိကွတိ “အာကာသာနဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာပိ ခေါ အတမ္မယတာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ ယေန ယေန ဟိ မညန္တိ၊ တတော တံ ဟောတိ အညထာ”တိ။ သော အတမ္မယတညေဝ အန္တရံ ကရိတွာ တာယ အာကာသာနဉ္စာယ-တနသမာပတ္တိယာ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ န ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ အယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသဓမ္မော။ (၂၃)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “အနန္တံ ဝိညာဏ”န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော ဣတိ ပဋိသန္ဓိကွတိ “အဟံ ခေါမိ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ လာဘီ၊ ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခူ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ န လာဘိနော”တိ။ သော တာယ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ အတ္တာနုက္ကံ-သေတိ ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ အယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသဓမ္မော။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသန္ဓိကွတိ “ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာပိ ခေါ အတမ္မယတာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ ယေန ယေန ဟိ မညန္တိ၊ တတော တံ ဟောတိ အညထာ”တိ။ သော အတမ္မယတညေဝ အန္တရံ ကရိတွာ တာယ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ န ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ အယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသဓမ္မော။ (၂၄)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “နတ္ထိ ကိဉ္စိ”တိ အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော ဣတိ ပဋိသန္ဓိကွတိ “အဟံ ခေါမိ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ လာဘီ၊ ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခူ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ န လာဘိနော”တိ။ သော တာယ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ အယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသဓမ္မော။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသန္ဓိကွတိ “အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာပိ ခေါ အတမ္မယတာ ဝုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ ယေန ယေန ဟိ မညန္တိ၊ တတော တံ ဟောတိ အညထာ”တိ။ သော အတမ္မယတညေဝ အန္တရံ ကရိတွာ တာယ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ န ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ အယမ္ပိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသဓမ္မော။ (၂၅)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသော သဗ္ဗသော အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သော ဣတိ ပဋိသန္ဓိကွတိ “အဟံ ခေါမိ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ လာဘီ၊ ဣမေ ပနညေ ဘိက္ခူ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ န လာဘိနော”တိ။ သော တာယ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ

အတ္တာနုက္ကံသေတိ ပရံ ဝမ္ဘေတိ။ အယမ္ဗိ ဘိက္ခဝေ အသပ္ပုရိသဓမ္မော။ သပ္ပုရိသော စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခတိ “နေဝသညာနာသညာယတန-
သမာပတ္တိယာပိ ခေါ အတမ္ဗယတာ ဂုတ္တာ ဘဂဝတာ၊ ယေန ယေန ဟိ မညန္တိ၊
တတော တံ ဟောတိ အညထာ”တိ။ သော အတမ္ဗယတညေဝ အန္တရံ ကရိတွာ
တာယ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ နေဝတ္တာနုက္ကံသေတိ န ပရံ
ဝမ္ဘေတိ။ အယမ္ဗိ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသဓမ္မော။ (၂၆)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သပ္ပုရိသော သဗ္ဗသော နေဝသညာနာသညာယတနံ
သမတိက္ကမ္မ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပန္တေ ဝိဟရတိ၊ ပညာယ စဿ ဒိသွာ
အာသဝါ^၁ ပရိက္ခိဏာ ဟောန္တိ။ အယံ^၂ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု န ကိဉ္စိ မညတိ
န ကုဟိဉ္စိ မညတိ န ကေနစိ မညတိတိ။ (၂၇)

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ဘာသိတံ
အဘိနန္တန္တိ။

သပ္ပုရိသသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ။

၄-သေဝိတဗ္ဗသေဝိတဗ္ဗသုတ္တ

၁၀၉။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
ဧတေဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ
အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော
ပစ္စယောသု။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ “သေဝိတဗ္ဗသေဝိတဗ္ဗံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ
ဓမ္မပရိယာယံ ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရေထ၊
ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘဒန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော
ပစ္စယောသု။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ကာယသမာစာရံပါဟံ^၃ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ဗိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ဗိ၊
တဉ္စ အညမညံ ကာယသမာစာရံ။ ဝစီသမာစာရံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ
သေဝိတဗ္ဗမ္ဗိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ဗိ၊ တဉ္စ အညမညံ ဝစီသမာစာရံ။ မနောသမာစာရံ-
ပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ဗိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ဗိ၊ တဉ္စ အညမညံ
မနောသမာစာရံ။ စိတ္တုပ္ပါဒံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ဗိ အသေဝိ-
တဗ္ဗမ္ဗိ၊ တဉ္စ အညမညံ စိတ္တုပ္ပါဒံ။ သညာပဋိလာဘံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ

၁-ဧကဓမ္မေ အာသဝါ (က)

၂-အယံ ခေါ (သု၊ ကံ)

၃-ပဟံ (သဗ္ဗတ္ထ)

သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ တဉ္စ အညမညံ သညာပဋိလာဘံ။ ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘံ-
ပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ တဉ္စ အညမညံ
ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘံ။ အတ္တဘာဝပဋိလာဘံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ
သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ တဉ္စ အညမညံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘန္တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ—ဣမဿ
ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ
အဝိဘတ္တဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အာဇာနာမိ—

၁၁၀။ “ကာယသမာစာရံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ
အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ တဉ္စ အညမညံ ကာယသမာစာရ”န္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ
ဘဂဝတာ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ယထာရူပံ ဘန္တေ ကာယသမာစာရံ
သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊
ဧဝရူပေါ ကာယသမာစာရော န သေဝိတဗ္ဗော။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ ဘန္တေ
ကာယသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ
ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ဧဝရူပေါ ကာယသမာစာရော သေဝိတဗ္ဗော။

၁၁၁။ ကထံရူပံ ဘန္တေ ကာယသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ
ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ ဣဓ ဘန္တေ ဧကစ္စော ပါဏာတိ-
ပါတိ ဟောတိ လုဒ္ဒေါ လောဟိတပါဏိ ဟတပ္ပဟတေ နိဝိဋ္ဌော အဒယာ-
ပန္နော ပါဏဘူတေသု။ အဒိန္နာဒါယီ ခေါ ပန ဟောတိ၊ ယံ တံ ပရဿ
ပရဝိတ္တုပကရဏံ ဂါမဂတံ ဝါ အရညဂတံ ဝါ၊ တံ အဒိန္နံ ထေယျသင်္ခါတံ
အာဒါတာ ဟောတိ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ခေါ ပန ဟောတိ၊ ယာ
တာ မာတုရက္ခိတာ ပိတုရက္ခိတာ မာတာပိတုရက္ခိတာ ဘာတုရက္ခိတာ
ဘဂိနိရက္ခိတာ ဉှတိရက္ခိတာ ဂေါတ္တရက္ခိတာ ဓမ္မရက္ခိတာ သဿာမိကာ
သပရိဒဏ္ဍာ အန္တမသော မာလာဂုဠပရိက္ခိတ္တာပိ၊ တထာရူပါသု စာရိတ္တံ
အာပဇ္ဇိတာ ဟောတိ။ ဧဝရူပံ ဘန္တေ ကာယသမာစာရံ သေဝတော
အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။

ကထံရူပံ ဘန္တေ ကာယသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ
ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ။ ဣဓ ဘန္တေ ဧကစ္စော ပါဏာတိပါတံ
ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတ-
သတ္တော လဇ္ဇီ ဒယာပန္နော သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပိ ဝိဟရတိ။ အဒိန္နာ-
ဒါနံ ပဟာယ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ယံ တံ ပရဿ

ပရဝိတ္တုပကရဏံ ဂါမဂတံ ဝါ အရညဂတံ ဝါ၊ တံ နာဒိန္နံ ထေယျသင်္ခါတံ အာဒါတာ ဟောတိ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရံ ပဟာယ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ယာ တာ မာတုရက္ခိတာ ပိတုရက္ခိတာ မာတာပိတုရက္ခိတာ ဘာတုရက္ခိတာ ဘဂိနိရက္ခိတာ ဉာတိရက္ခိတာ ဂေါတ္တရက္ခိတာ ဓမ္မရက္ခိတာ သဿာမိကာ သပရိဒဏ္ဍာ အန္တမသော မာလာဂုဠပရိက္ခိတာပိ၊ တထာရူပါသု န စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇိတာ ဟောတိ။ ဧဝရူပံ ဘန္တေ ကာယသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ။ “ကာယသမာစာရံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ တဉ္စ အညမညံ ကာယသမာစာရ”န္တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

“ဝစီသမာစာရံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ တဉ္စ အညမညံ ဝစီသမာစာရ”န္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ယထာရူပံ ဘန္တေ ဝစီသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပေါ ဝစီသမာစာရော န သေဝိတဗ္ဗော။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ ဘန္တေ ဝစီသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္�ာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ဧဝရူပေါ ဝစီသမာစာရော သေဝိတဗ္ဗော။

၁၁၂။ ကထံရူပံ ဘန္တေ ဝစီသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ ဣဓ ဘန္တေ ဧကဇ္ဈော မုသာဝါဒီ ဟောတိ သဘာဂတော^၁ ဝါ ပရိသာဂတော^၂ ဝါ ဉာတိမဇ္ဈဂတော ဝါ ပူဂမဇ္ဈဂတော ဝါ ရာဇကုလမဇ္ဈဂတော ဝါ အဘိနီတော သက္ခိပုဋ္ဌော “ဧဟဗ္ဗော ပုရိသ ယံ ဇာနာသိ၊ တံ ဝဒေဟီ”တိ သော အဇာနံ ဝါ အာဟ “ဇာနာမီ”တိ၊ ဇာနံ ဝါ အာဟ “န ဇာနာမီ”တိ၊ အပဿံ ဝါ အာဟ “ပဿာမီ”တိ၊ ပဿံ ဝါ အာဟ “န ပဿာမီ”တိ။ ဣတိ^၃ အတ္တဟေတု ဝါ ပရဟေတု ဝါ အာမိ-သကိဉ္စိက္ခဟေတု^၄ ဝါ သမ္ပဇာနမုသာ ဘာသိတာ ဟောတိ။ ပိသုဏဝါစော ခေါ ပန ဟောတိ၊ ဣတော သုတွာ အမုတြ အက္ခာတာ ဣမေသံ ဘောဒါယ၊ အမုတြ ဝါ သုတွာ ဣမေသံ အက္ခာတာ အမူသံ ဘောဒါယ၊ ဣတိ သမဂ္ဂါနံ ဝါ ဘောတ္တာ ဘိန္နာနံ ဝါ အနုပ္ပဒါတာ ဝဂ္ဂါရာမော ဝဂ္ဂရတော ဝဂ္ဂနန္တိ ဝဂ္ဂကရဏံ ဝါစံ

၁-သဘဂ္ဂတော (ဗဟူသု)

၃-ပဿ မ-၁-သာလေယျကသုတ္တ (၃၅၆) ပိဋက

၂-ပရိသဂ္ဂတော (ဗဟူသု)

၄-ကိဉ္စိက္ခဟေတု (သီ)

ဘာသိတာ ဟောတိ။ ဖရသဝါစော ခေါ ပန ဟောတိ၊ ယာ သာ ဝါစာ ကဏ္ဍကာ ကဏ္ဍသာ ဖရသာ ပရကဋ္ဌကာ ပရာဘိသဇ္ဇနီ ကောဓသာမန္တာ အသမာဓိသံဝတ္တနိကာ၊ တထာရူပိ ဝါစံ ဘာသိတာ ဟောတိ။ သမ္ပပ္ပလာပိ ခေါ ပန ဟောတိ၊ အကာလဝါဒီ အဘူတဝါဒီ အနတ္တဝါဒီ အဓမ္မဝါဒီ အဝိနယဝါဒီ၊ အနိဓာနဝတိ ဝါစံ ဘာသိတာ ဟောတိ အကာလေန အနုပဒေသံ အပရိယန္တဝတိ အနတ္တသံဟိတံ။ ဧဝရူပံ ဘန္တေ ဝစီသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။

ကထံရူပံ ဘန္တေ ဝစီသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ။ ဣဓ ဘန္တေ ဧကဇ္ဈော မုသာဝါဒံ ပဟာယ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ သဘာဂတော ဝါ ပရိသာဂတော ဝါ ဉာတိမဇ္ဈဂတော ဝါ ပူဂမဇ္ဈဂတော ဝါ ရာဇကုလမဇ္ဈဂတော ဝါ အဘိနိတော သက္ကိပုဋ္ဌော “ဧဟဇ္ဈော ပုရိသ ယံ ဇာနာသိ၊ တံ ဝဒေဟိ”တိ သော အဇာနံ ဝါ အာဟ “န ဇာနာမိ”တိ၊ ဇာနံ ဝါ အာဟ “ဇာနာမိ”တိ၊ အပသံ ဝါ အာဟ “န ပဿာမိ”တိ၊ ပသံ ဝါ အာဟ “ပဿာမိ”တိ။ ဣတိ အတ္တဟေတု ဝါ ပရဟေတု ဝါ အာမိသကိဉ္စိက္ခဟေတု ဝါ န သမ္ပဇာနမုသာ ဘာသိတာ ဟောတိ။ ပိသုဏံ ဝါစံ ပဟာယ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဣတော သုတွာ န အမုတြ အက္ခာတာ ဣမေသံ ဘေဒါယ၊ အမုတြ ဝါ သုတွာ န ဣမေသံ အက္ခာတာ အမူသံ ဘေဒါယ၊ ဣတိ ဘိန္နာနံ ဝါ သန္ဓာတာ သဟိတာနံ ဝါ အနုပ္ပဒါတာ သမဂ္ဂါရာမော သမဂ္ဂရတော သမဂ္ဂနန္တိ သမဂ္ဂကရဏံ ဝါစံ ဘာသိတာ ဟောတိ။ ဖရသံ ဝါစံ ပဟာယ ဖရသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ယာ သာ ဝါစာ နေလာ ကဏ္ဍသုခါ ပေမနီယာ ဟဒယဂံမာ ပေါရီ ဗဟုဇနကန္တာ ဗဟုဇနမနာပါ၊ တထာရူပိ ဝါစံ ဘာသိတာ ဟောတိ။ သမ္ပပ္ပလာပိ ပဟာယ သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာလဝါဒီ ဘူတဝါဒီ အတ္တဝါဒီ ဓမ္မဝါဒီ ဝိနယဝါဒီ၊ နိဓာနဝတိ ဝါစံ ဘာသိတာ ဟောတိ ကာလေန သာပဒေသံ ပရိယန္တဝတိ အတ္တသံဟိတံ။ ဧဝရူပံ ဘန္တေ ဝစီသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ။ “ဝစီသမာစာရံ-ပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဇေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ တဉ္စ အညမညံ ဝစီသမာစာရံ”န္တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

“မနောသမာစာရံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဇေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ တဉ္စ အညမညံ မနောသမာစာရံ”န္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ယထာရူပံ ဘန္တေ မနောသမာစာရံ သေဝတော

အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝံဇန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပေါ မနောသမာစာရော န သေဝိတဗ္ဗော။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ ဘန္တေ မနောသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝံဇန္တိ၊ ဧဝရူပေါ မနောသမာစာရော သေဝိတဗ္ဗော။

၁၁၃။ ကထံရူပံ ဘန္တေ မနောသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝံဇန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ ဣဓ ဘန္တေ ဧကဇ္ဈော အဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ ယံ တံ ပရဿ ပရဝိတ္တုပကရဏံ၊ တံ အဘိဇ္ဈာတာ ဟောတိ “အဟော ဝတ ယံ ပရဿ၊ တံ မမဿာ”တိ။ ဗျာပနူစိတ္တော ခေါ ပန ဟောတိ ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပေါ “ဣမေ သတ္တာ ဟညန္တ၊ ဝါ ဝဇ္ဈန္တ၊ ဝါ ဥစ္ဆိဇန္တ၊ ဝါ ဝိနဿန္တ၊ ဝါ မာ ဝါ အဟေသု”န္တိ။ ဧဝရူပံ ဘန္တေ မနောသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝံဇန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။

ကထံရူပံ ဘန္တေ မနောသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝံဇန္တိ။ ဣဓ ဘန္တေ ဧကဇ္ဈော အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ ယံ တံ ပရဿ ပရဝိတ္တုပကရဏံ၊ တံ နာဘိဇ္ဈာတာ ဟောတိ “အဟော ဝတ ယံ ပရဿ၊ တံ မမဿာ”တိ။ အဗျာပနူစိတ္တော ခေါ ပန ဟောတိ အပ္ပဒုဋ္ဌမနသင်္ကပ္ပေါ “ဣမေ သတ္တာ အဝေရာ အဗျာဗဇ္ဈာ^၁ အနိဃာ သုခိ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တ”တိ။ ဧဝရူပံ ဘန္တေ မနောသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္�ာ အဘိဝံဇန္တိ။ “မနောသမာစာရံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ တဉ္စ အညမညံ မနောသမာစာရံ”န္တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၁၁၄။ “စိတ္တုပ္ပါဒ်ပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ တဉ္စ အညမညံ စိတ္တုပ္ပါဒ်”န္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ယထာရူပံ ဘန္တေ စိတ္တုပ္ပါဒ် သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝံဇန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပေါ စိတ္တုပ္ပါဒေါ န သေဝိတဗ္ဗော။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ ဘန္တေ စိတ္တုပ္ပါဒ် သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝံဇန္တိ၊ ဧဝရူပေါ စိတ္တုပ္ပါဒေါ သေဝိတဗ္ဗော။

ကထံရူပံ ဘန္တေ စိတ္တုပ္ပါဒ် သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝံဇန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ ဣဓ ဘန္တေ ဧကဇ္ဈော အဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊

၁-အဗျာပဇ္ဈာ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)

အဘိဇ္ဈာသဟဂတေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊ ဗျာပါဒဝါ ဟောတိ၊ ဗျာပါဒ-
သဟဂတေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊ ဝိဟေသဝါ ဟောတိ၊ ဝိဟေသာသဟဂတေန
စေတသာ ဝိဟရတိ။ ဧဝရူပံ ဘန္တေ စိတ္တုပ္ပါဒံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ
အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။

ကထံရူပံ ဘန္တေ စိတ္တုပ္ပါဒံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊
ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ။ ဣဓ ဘန္တေ ဧကဇ္ဈော အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊
အနဘိဇ္ဈာသဟဂတေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊ အဗျာပါဒဝါ ဟောတိ၊ အဗျာ-
ပါဒသဟဂတေန စေတသာ ဝိဟရတိ၊ အဝိဟေသဝါ ဟောတိ၊ အဝိဟေ-
သာသဟဂတေန စေတသာ ဝိဟရတိ။ ဧဝရူပံ ဘန္တေ စိတ္တုပ္ပါဒံ သေဝတော
အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ။ “စိတ္တုပ္ပါဒံပါဟံ
ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ တဉ္စ အညမညံ
စိတ္တုပ္ပါဒံ”န္တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၁၁၅။ “သညာပဋိလာဘံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ
အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ တဉ္စ အညမညံ သညာပဋိလာဘံ”န္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ
ဘဂဝတာ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ယထာရူပံ ဘန္တေ သညာပဋိလာဘံ သေဝတော
အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပေါ သညာ-
ပဋိလာဘော န သေဝိတဗ္ဗော။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ ဘန္တေ သညာပဋိလာဘံ
သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊
ဧဝရူပေါ သညာပဋိလာဘော သေဝိတဗ္ဗော။

ကထံရူပံ ဘန္တေ သညာပဋိလာဘံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိ-
ဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ ဣဓ ဘန္တေ ဧကဇ္ဈော အဘိဇ္ဈာလု
ဟောတိ၊ အဘိဇ္ဈာသဟဂတာယ သညာယ ဝိဟရတိ၊ ဗျာပါဒဝါ ဟောတိ၊
ဗျာပါဒသဟဂတာယ သညာယ ဝိဟရတိ၊ ဝိဟေသဝါ ဟောတိ၊ ဝိဟေသာ-
သဟဂတာယ သညာယ ဝိဟရတိ။ ဧဝရူပံ ဘန္တေ သညာပဋိလာဘံ
သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။

ကထံရူပံ ဘန္တေ သညာပဋိလာဘံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာ-
ယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ။ ဣဓ ဘန္တေ ဧကဇ္ဈော အနဘိဇ္ဈာလု
ဟောတိ၊ အနဘိဇ္ဈာသဟဂတာယ သညာယ ဝိဟရတိ၊ အဗျာပါဒဝါ ဟောတိ၊
အဗျာပါဒသဟဂတာယ သညာယ ဝိဟရတိ၊ အဝိဟေသဝါ ဟောတိ၊ အဝိ-
ဟေသာသဟဂတာယ သညာယ ဝိဟရတိ။ ဧဝရူပံ ဘန္တေ သညာပဋိလာဘံ

သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ။
“သညာပဋိလာဘံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊
တဉ္စ အညမညံ သညာပဋိလာဘ”န္တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၁၁၆။ “ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ
အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ တဉ္စ အညမညံ ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘ”န္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ
ဘဂဝတာ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ယထာရူပံ ဘန္တေ ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘံ သေဝတော
အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပေါ
ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘော န သေဝိတဗ္ဗော။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ ဘန္တေ ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘံ
သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္�ာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊
ဧဝရူပေါ ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘော သေဝိတဗ္ဗော။

ကထံရူပံ ဘန္တေ ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊
ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ ဣဓ ဘန္တေ ဧကဇ္ဈော ဧဝံဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ
“နတ္ထိ ဒိန္နံ၊ နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ၊ နတ္ထိ ဟုတံ၊ နတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ
ဝိပါကော၊ နတ္ထိ အယံ လောကော၊ နတ္ထိ ပရော လောကော၊ နတ္ထိ မာတာ၊
နတ္ထိ ပိတာ၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ လောကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ
သမ္ပဂ္ဂတာ သမ္မာပဋိပန္နာ၊ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ
သစ္စိကတွာ ပဝေဒေန္တိ”တိ။ ဧဝရူပံ ဘန္တေ ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘံ သေဝတော
အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။

ကထံရူပံ ဘန္တေ ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊
ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ။ ဣဓ ဘန္တေ ဧကဇ္ဈော ဧဝံဒိဋ္ဌိကော ဟောတိ “အတ္ထိ
ဒိန္နံ၊ အတ္ထိ ယိဋ္ဌံ၊ အတ္ထိ ဟုတံ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ
ဝိပါကော၊ အတ္ထိ အယံ လောကော၊ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ မာတာ၊
အတ္ထိ ပိတာ၊ အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ လောကေ သမဏ-
ဗြာဟ္မဏာ သမ္ပဂ္ဂတာ သမ္မာပဋိပန္နာ၊ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ
သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ပဝေဒေန္တိ”တိ။ ဧဝရူပံ ဘန္တေ ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘံ
သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ။
“ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ တဉ္စ
အညမညံ ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘ”န္တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ
ဝုတ္တံ။

၁၁၇။ “အတ္တဘာဝပဋိလာဘံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဇေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ တဉ္စ အညမညံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘ”န္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ယထာရူပံ ဘန္တေ အတ္တဘာဝပဋိလာဘံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပေါ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော န သေဝိတဗ္ဗော။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ ဘန္တေ အတ္တဘာဝပဋိလာဘံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ဧဝရူပေါ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော သေဝိတဗ္ဗော။

ကထံရူပံ ဘန္တေ အတ္တဘာဝပဋိလာဘံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ သဗျာဗန္ဓံ ဘန္တေ အတ္တဘာဝပဋိလာဘံ အဘိနိဗ္ဗတ္တယတော အပရိနိဋ္ဌိတဘာဝါယ အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ အဗျာဗန္ဓံ ဘန္တေ အတ္တဘာဝပဋိလာဘံ အဘိနိဗ္ဗတ္တယတော ပရိနိဋ္ဌိတဘာဝါယ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္�ာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ။ “အတ္တဘာဝပဋိလာဘံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဇေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ တဉ္စ အညမညံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘ”န္တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

ဣမဿ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အဝိဘတ္တဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အာဇာနာမိတိ။

၁၁၈။ သာဓု သာဓု သာရိပုတ္တ၊ သာဓု ခေါ တံ သာရိပုတ္တ ဣမဿ မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အဝိဘတ္တဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အာဇာနာသိ—

“ကာယသမာစာရံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဇေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ တဉ္စ အညမညံ ကာယသမာစာရ”န္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ မယာ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ယထာရူပံ သာရိပုတ္တ ကာယသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပေါ ကာယသမာစာရော န သေဝိတဗ္ဗော။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ သာရိပုတ္တ ကာယသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ဧဝရူပေါ ကာယသမာစာရော သေဝိတဗ္ဗော။

ကထံရူပံ သာရိပုတ္တ ကာယသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ ဣမ သာရိပုတ္တ ဧကန္တော ပါဏာတိပါတီ

ဟောတိ လုဒ္ဒေါ လောဟိတပါဏိ ဟတပ္ပဟတေ နိဝိဇ္ဇော အဒယာပန္နော ပါဏဘူတေသု။ အဒိန္နာဒါယီ ခေါ ပန ဟောတိ။ ယံ တံ ပရဿ ပရဝိတ္တုပကရဏံ ဂါမဂံ ဝါ အရညဂံ ဝါ။ တံ အဒိန္နံ ထေယျသင်္ခါတံ အာဒါတာ ဟောတိ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ခေါ ပန ဟောတိ။ ယာ တာ မာတုရက္ခိတာ ပိတုရက္ခိတာ မာတာပိတုရက္ခိတာ ဘာတုရက္ခိတာ ဘဂိနိရက္ခိတာ ဉာတိရက္ခိတာ ဂေါတ္တရက္ခိတာ ဓမ္မရက္ခိတာ သဿာမိကာ သပရိဒဏ္ဍာ အန္တမသော မာလာဂုဠ-ပရိက္ခိတ္တာပိ။ တထာရူပါသု စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇိတာ ဟောတိ။ ဧဝရူပံ သာရိပုတ္တ ကာယသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။

ကထံရူပံ သာရိပုတ္တ ကာယသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ။ ဣဓ သာရိပုတ္တ ဧကဇ္ဈော ပါဏာတိ-ပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသဏ္ဍော လဇ္ဇိ ဒယာပန္နော သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပိ ဝိဟရတိ။ အဒိန္နာဒါနံ ပဟာယ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ယံ တံ ပရဿ ပရဝိတ္တုပကရဏံ ဂါမဂံ ဝါ အရညဂံ ဝါ။ တံ နာဒိန္နံ ထေယျသင်္ခါတံ အာဒါတာ ဟောတိ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရံ ပဟာယ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ယာ တာ မာတုရက္ခိတာ ပိတုရက္ခိတာ မာတာပိတု-ရက္ခိတာ ဘာတုရက္ခိတာ ဘဂိနိရက္ခိတာ ဉာတိရက္ခိတာ ဂေါတ္တရက္ခိတာ ဓမ္မရက္ခိတာ သဿာမိကာ သပရိဒဏ္ဍာ အန္တမသော မာလာဂုဠပရိက္ခိတ္တာပိ။ တထာရူပါသု န စာရိတ္တံ အာပဇ္ဇိတာ ဟောတိ။ ဧဝရူပံ သာရိပုတ္တ ကာယသမာစာရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ။ “ကာယသမာစာရံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဇ္ဇေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမိ အသေဝိတဗ္ဗမိ၊ တဉ္စ အညမညံ ကာယသမာစာရ”န္တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ မယာ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

ဝစီသမာစာရံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဇ္ဇေန ဝဒါမိ။ပ။ မနောသမာစာရံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဇ္ဇေန ဝဒါမိ။ပ။ စိတ္တုပ္ပါဒ်ပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဇ္ဇေန ဝဒါမိ။ပ။ သညာပဋိလာဘံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဇ္ဇေန ဝဒါမိ။ပ။ ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဇ္ဇေန ဝဒါမိ။ပ။

“အတ္တဘာဝပဋိလာဘံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဇ္ဇေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမိ အသေဝိ-တဗ္ဗမိ၊ တဉ္စ အညမညံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘ”န္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ မယာ၊

ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ယထာရူပံ သာရိပုတ္တ အတ္တဘာဝပဋိလာဘံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗုဒ္ဓိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပေါ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော န သေဝိတဗ္ဗော။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ သာရိပုတ္တ အတ္တဘာဝပဋိလာဘံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗုဒ္ဓိ၊ ဧဝရူပေါ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော သေဝိတဗ္ဗော။

ကထံရူပံ သာရိပုတ္တ အတ္တဘာဝပဋိလာဘံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗုဒ္ဓိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ သဗျာဗန္ဓု သာရိပုတ္တ အတ္တဘာဝပဋိလာဘံ အဘိနိဗ္ဗတ္တယတော အပရိနိဋ္ဌိတဘာဝါယ အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗုဒ္ဓိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ အဗျာဗန္ဓု သာရိပုတ္တ အတ္တဘာဝပဋိလာဘံ အဘိနိဗ္ဗတ္တယတော ပရိနိဋ္ဌိတဘာဝါယ အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗုဒ္ဓိ။ “အတ္တဘာဝပဋိလာဘံပါဟံ ဘိက္ခဝေ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ၊ တဉ္စ အညမညံ အတ္တဘာဝပဋိလာဘာ”န္တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ မယာ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣမဿ ခေါ သာရိပုတ္တ မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၁၁၉။ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံပါဟံ သာရိပုတ္တ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ သောတဝိညေယျံ သဒ္ဓံပါဟံ သာရိပုတ္တ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ ဃာနဝိညေယျံ ဂန္ထံပါဟံ သာရိပုတ္တ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ ဇီဝါဝိညေယျံ ရသံပါဟံ သာရိပုတ္တ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ ကာယဝိညေယျံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံပါဟံ သာရိပုတ္တ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံပါဟံ သာရိပုတ္တ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တော အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ— ဣမဿ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အဝိဘတ္တဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အာဇာနာမိ—“စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံပါဟံ သာရိပုတ္တ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ယထာရူပံ ဘန္တေ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗုဒ္ဓိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပံ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ ဘန္တေ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗုဒ္ဓိ၊ ဧဝရူပံ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ သေဝိတဗ္ဗံ။

“စက္ခုဝိညေယျံ ရူပပါဟံ သာရိပုတ္တ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

သောတဝိညေယျံ သဒ္ဓါပါဟံ သာရိပုတ္တ။ပ။ ဧဝရူပေါ သောတဝိညေယျော သဒ္ဓေါ န သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ သောတဝိညေယျော သဒ္ဓေါ သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ ဃာနဝိညေယျော ဂန္ဓော န သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ ဃာနဝိညေယျော ဂန္ဓော သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ ဇိဝှိဝိညေယျော ရသော န သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ ဇိဝှိဝိညေယျော ရသော သေဝိတဗ္ဗော။ ကာယဝိညေယျံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံပါဟံ သာရိပုတ္တ။ပ။ ဧဝရူပေါ ကာယဝိညေယျော ဖောဋ္ဌဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ ကာယဝိညေယျော ဖောဋ္ဌဗ္ဗော သေဝိတဗ္ဗော။

“မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံပါဟံ သာရိပုတ္တ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ယထာရူပံ ဘန္တေ မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မော အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မော ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပေါ မနောဝိညေယျော ဓမ္မော န သေဝိတဗ္ဗော။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ ဘန္တေ မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မော ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မော အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ဧဝရူပေါ မနောဝိညေယျော ဓမ္မော သေဝိတဗ္ဗော။ “မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံပါဟံ သာရိပုတ္တ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣမဿ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အဝိဘတ္တဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အာဇာနာမိတိ။

၁၂၀။ သာဓု သာဓု သာရိပုတ္တ၊ သာဓု ခေါ တွံ သာရိပုတ္တ ဣမဿ မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အဝိဘတ္တဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အာဇာနာသိ—“စက္ခုဝိညေယျံ ရူပပါဟံ သာရိပုတ္တ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ မယာ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ယထာရူပံ သာရိပုတ္တ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မော အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မော ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပံ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ သာရိပုတ္တ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မော ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မော အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ဧဝရူပံ စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ သေဝိတဗ္ဗံ။ “စက္ခုဝိညေယျံ ရူပပါဟံ သာရိပုတ္တ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ မယာ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

သောတဝိညေယျံ သဒ္ဓံပါဟံ သာရိပုတ္တံ။ပ။ ဧဝရူပေါ သောတဝိညေယျော သဒ္ဓေါ န သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ သောတဝိညေယျော သဒ္ဓေါ သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ ဗာနဝိညေယျော ဂန္ဓော န သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ ဗာနဝိညေယျော ဂန္ဓော သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ ဇိဝှိဝိညေယျော ရသော န သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ ဇိဝှိဝိညေယျော ရသော သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ ကာယဝိညေယျော ဖောဋ္ဌဗ္ဗော န သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ ကာယဝိညေယျော ဖောဋ္ဌဗ္ဗော သေဝိတဗ္ဗော။

မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံပါဟံ သာရိပုတ္တံ။ပ။ ဧဝရူပေါ မနောဝိညေယျော ဓမ္မော န သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ မနောဝိညေယျော ဓမ္မော သေဝိတဗ္ဗော။ “မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံပါဟံ သာရိပုတ္တံ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ မယာ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣမဿ ခေါ သာရိပုတ္တံ မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၁၂၁။ စီဝရံပါဟံ သာရိပုတ္တံ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ။ပ။ ပိဏ္ဍပါတံပါဟံ သာရိပုတ္တံ။ သေနာသနံပါဟံ သာရိပုတ္တံ။ ဂါမံပါဟံ သာရိပုတ္တံ။ နိဂမံပါဟံ သာရိပုတ္တံ။ နဂရံပါဟံ သာရိပုတ္တံ။ ဇနပဒံပါဟံ သာရိပုတ္တံ။ ပုဂ္ဂလံပါဟံ သာရိပုတ္တံ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တော အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—ဣမဿ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အဝိဘတ္တဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အာဇာနာမိ—“စီဝရံပါဟံ သာရိပုတ္တံ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ယထာရူပံ ဘန္တေ စီဝရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗုန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပံ စီဝရံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ ဘန္တေ စီဝရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗုန္တိ၊ ဧဝရူပံ စီဝရံ သေဝိတဗ္ဗံ။ “စီဝရံ-ပါဟံ သာရိပုတ္တံ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

ပိဏ္ဍပါတံပါဟံ သာရိပုတ္တံ။ပ။ ဧဝရူပေါ ပိဏ္ဍပါတော န သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ ပိဏ္ဍပါတော သေဝိတဗ္ဗော။ သေနာသနံပါဟံ သာရိပုတ္တံ။ပ။ ဧဝရူပံ သေနာသနံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ ဧဝရူပံ သေနာသနံ သေဝိတဗ္ဗံ။ ဂါမံပါဟံ

သာရိပုတ္တ။ပ။ ဧဝရူပေါ ဂါမော န သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ ဂါမော သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ နိဂမော န သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ နိဂမော သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပံ နဂရံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ ဧဝရူပံ နဂရံ သေဝိတဗ္ဗံ။ ဧဝရူပေါ ဇနပဒေါ န သေဝိတဗ္ဗော။ ဧဝရူပေါ ဇနပဒေါ သေဝိတဗ္ဗော။

“ပုဂ္ဂလံပါဟံ သာရိပုတ္တ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ယထာရူပံ ဘန္တေ ပုဂ္ဂလံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော န သေဝိတဗ္ဗော။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ ဘန္တေ ပုဂ္ဂလံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော။ “ပုဂ္ဂလံပါဟံ သာရိပုတ္တ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တန္တိ။ ဣမဿ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အာဇာနာမိတိ။

၁၂၂။ သာဓု သာဓု သာရိပုတ္တ၊ သာဓု ခေါ တံ သာရိပုတ္တ ဣမဿ မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အာဇာနာသိ—“စီဝရံပါဟံ သာရိပုတ္တ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ မယာ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ယထာရူပံ သာရိပုတ္တ စီဝရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ။ ဧဝရူပံ စီဝရံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ သာရိပုတ္တ စီဝရံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္�ာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ဧဝရူပံ စီဝရံ သေဝိတဗ္ဗံ။ “စီဝရံပါဟံ သာရိပုတ္တ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ မယာ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ (ယတာ ပဌမံ၊ တထာ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗံ။) ဧဝရူပေါ ပိဏ္ဍပါတော။ ဧဝရူပံ သေနာသနံ။ ဧဝရူပေါ ဂါမော။ ဧဝရူပေါ နိဂမော။ ဧဝရူပံ နဂရံ။ ဧဝရူပေါ ဇနပဒေါ။

“ပုဂ္ဂလံပါဟံ သာရိပုတ္တ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမ္ပိ အသေဝိတဗ္ဗမ္ပိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ မယာ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ယထာရူပံ သာရိပုတ္တ ပုဂ္ဂလံ သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဗ္ဗန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ဧဝရူပေါ ပုဂ္ဂလော န သေဝိတဗ္ဗော။ ယထာရူပဉ္စ ခေါ သာရိပုတ္တ ပုဂ္ဂလံ

သေဝတော အကုသလာ ဓမ္မာ ပရိဟာယန္တိ၊ ကုသလာ ဓမ္မာ အဘိဝဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံပေါ ပုဂ္ဂလော သေဝိတဗ္ဗော။ “ပုဂ္ဂလံပါဟံ သာရိပုတ္တ ဒုဝိဓေန ဝဒါမိ သေဝိတဗ္ဗမိ အသေဝိတဗ္ဗမိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ မယာ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣမဿ ခေါ သာရိပုတ္တ မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၁၂၃။ သဗ္ဗေပိ စေ သာရိပုတ္တ ခတ္တိယာ ဣမဿ မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အာဇာနေယျံ သဗ္ဗေသာနမ္ပိဿ ခတ္တိယာနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ။ သဗ္ဗေပိ စေ သာရိပုတ္တ ဗြာဟ္မဏာ။ပ။ သဗ္ဗေပိ စေ သာရိပုတ္တ ဝေဿာ။ သဗ္ဗေပိ စေ သာရိပုတ္တ သုဒ္ဓါ ဣမဿ မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အာဇာနေယျံ သဗ္ဗေသာနမ္ပိဿ သုဒ္ဓါနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ။ သဒေဝကောပိ စေ သာရိပုတ္တ လောကော သမာရကော သဗြဟ္မကော သဿမဏဗြာဟ္မဏီ ပဇာ သဒေဝမနုဿာ ဣမဿ မယာ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အာဇာနေယျံ သဒေဝကဿပိဿ လောကဿ သမာရကဿ သဗြဟ္မကဿ သဿမဏ-ဗြာဟ္မဏီယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတိ။

သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ။

၅-ဗဟုဇာတုကသုတ္တ

၁၂၄။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ယာနိ ကာနိစိ ဘိက္ခဝေ ဘယာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ တာနိ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နော ပဏ္ဍိတတော။ ယေ ကေစိ ဥပဒ္ဒဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နော ပဏ္ဍိတတော။ ယေ ကေစိ ဥပသဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နော ပဏ္ဍိတတော။ သေယျထာပိ

ဘိက္ခဝေ နဠာဂါရာ ဝါ တိဏာဂါရာ ဝါ အဂ္ဂိ မုတ္တော^၁ ကုဋ္ဌာဂါရာနိပိ
ဒဟတိ ဥလ္လိတ္တာဝလိတ္တာနိ နိဝါတာနိ ဖုဿိတဂ္ဂဋ္ဌာနိ ပိဟိတဝါတပါနာနိ။
ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယာနိ ကာနိစိ ဘယာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗာနိ တာနိ
ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နော ပဏ္ဍိတတော။ ယေ ကေစိ ဥပဒ္ဒဝါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဗ္ဗေ
တေ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နော ပဏ္ဍိတတော။ ယေ ကေစိ ဥပသဂ္ဂါ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
သဗ္ဗေ တေ ဗာလတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ နော ပဏ္ဍိတတော။ ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ
သပ္ပဋိဘယော ဗာလော၊ အပ္ပဋိဘယော ပဏ္ဍိတော။ သဥပဒ္ဒဝေါ ဗာလော၊
အနုပဒ္ဒဝေါ ပဏ္ဍိတော။ သဥပသဂ္ဂေါ ဗာလော၊ အနုပသဂ္ဂေါ ပဏ္ဍိတော။
နတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတတော ဘယံ၊ နတ္ထိ ပဏ္ဍိတတော ဥပဒ္ဒဝေါ၊ နတ္ထိ
ပဏ္ဍိတတော ဥပသဂ္ဂေါ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတာ ဘဝိဿာမ
ဝိမံသကာတိ၊ ဧဝံ ဟိ ခေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ “ကိတ္တာဝတာ
န ခေါ ဘန္တေ ‘ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခု ဝိမံသကော’တိ အလံ ဝစနာယာ”တိ။
ယတော ခေါ အာနန္ဒ ဘိက္ခု ဓာတုကုသလော စ ဟောတိ၊ အာယတန-
ကုသလော စ ဟောတိ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလော စ ဟောတိ၊ ဌာနာဌာန-
ကုသလော စ ဟောတိ၊ ဧတ္တာဝတာ ခေါ အာနန္ဒ “ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခု
ဝိမံသကော”တိ အလံ ဝစနာယာတိ။

၁၂၅။ ကိတ္တာဝတာ ပန ဘန္တေ “ဓာတုကုသလော ဘိက္ခု”တိ အလံ
ဝစနာယာတိ။ အဋ္ဌာရသ ခေါ ဣမာ အာနန္ဒ ဓာတုယော၊ စက္ခုဓာတု ရူပဓာတု
စက္ခုဝိညာဏဓာတု၊ သောတဓာတု သဒ္ဓဓာတု သောတဝိညာဏဓာတု၊ ဃာန-
ဓာတု ဂန္ဓဓာတု ဃာနဝိညာဏဓာတု၊ ဇိဝှိဓာတု ရသဓာတု ဇိဝှိဝိညာဏ-
ဓာတု၊ ကာယဓာတု ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတု ကာယဝိညာဏဓာတု၊ မနောဓာတု
ဓမ္မဓာတု မနောဝိညာဏဓာတု။ ဣမာ ခေါ အာနန္ဒ အဋ္ဌာရသ ဓာတုယော
ယတော ဇာနာတိ ပဿတိ၊ ဧတ္တာဝတာပိ ခေါ အာနန္ဒ “ဓာတုကုသလော
ဘိက္ခု”တိ အလံ ဝစနာယာတိ။ (၁)

သိယာ ပန ဘန္တေ အညောပိ ပရိယာယော ယထာ “ဓာတု-
ကုသလော ဘိက္ခု”တိ အလံ ဝစနာယာတိ။ သိယာ အာနန္ဒ။ ဆယိမာ အာနန္ဒ
ဓာတုယော၊ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု
အာကာသဓာတု ဝိညာဏဓာတု။ ဣမာ ခေါ အာနန္ဒ ဆ ဓာတုယော ယတော

ဇာနာတိ ပဿတိ၊ ဧတ္တာဝတာပိ ခေါ အာနန္တ “ဓာတုကုသလော ဘိက္ခူ”တိ အလံ ဝစနာယာတိ။ (၂)

သိယာ ပန ဘန္တေ အညောပိ ပရိယာယော ယထာ “ဓာတုကုသလော ဘိက္ခူ”တိ အလံ ဝစနာယာတိ။ သိယာ အာနန္တ။ ဆယိမာ အာနန္တ ဓာတုယော၊ သုခဓာတု ဒုက္ခဓာတု သောမနဿဓာတု ဒေါမနဿဓာတု ဥပေက္ခာဓာတု အဝိဇ္ဇာဓာတု။ ဣမာ ခေါ အာနန္တ ဆ ဓာတုယော ယတော ဇာနာတိ ပဿတိ၊ ဧတ္တာဝတာပိ ခေါ အာနန္တ “ဓာတုကုသလော ဘိက္ခူ”တိ အလံ ဝစနာယာတိ။ (၃)

သိယာ ပန ဘန္တေ အညောပိ ပရိယာယော ယထာ “ဓာတုကုသလော ဘိက္ခူ”တိ အလံ ဝစနာယာတိ။ သိယာ အာနန္တ။ ဆယိမာ အာနန္တ ဓာတုယော၊ ကာမဓာတု နေက္ခမ္မဓာတု ဗျာပါဒဓာတု အဗျာပါဒဓာတု ဝိဟိံသာဓာတု အဝိဟိံသာဓာတု။ ဣမာ ခေါ အာနန္တ ဆ ဓာတုယော ယတော ဇာနာတိ ပဿတိ၊ ဧတ္တာဝတာပိ ခေါ အာနန္တ “ဓာတုကုသလော ဘိက္ခူ”တိ အလံ ဝစနာယာတိ။ (၄)

သိယာ ပန ဘန္တေ အညောပိ ပရိယာယော ယထာ “ဓာတုကုသလော ဘိက္ခူ”တိ အလံ ဝစနာယာတိ။ သိယာ အာနန္တ။ တိဿော ဣမာ အာနန္တ ဓာတုယော၊ ကာမဓာတု ရူပဓာတု အရူပဓာတု။ ဣမာ ခေါ အာနန္တ တိဿော ဓာတုယော ယတော ဇာနာတိ ပဿတိ၊ ဧတ္တာဝတာပိ ခေါ အာနန္တ “ဓာတုကုသလော ဘိက္ခူ”တိ အလံ ဝစနာယာတိ။ (၅)

သိယာ ပန ဘန္တေ အညောပိ ပရိယာယော ယထာ “ဓာတုကုသလော ဘိက္ခူ”တိ အလံ ဝစနာယာတိ။ သိယာ အာနန္တ။ ဒွေ ဣမာ အာနန္တ ဓာတုယော၊ သင်္ခတာဓာတု အသင်္ခတာဓာတု။ ဣမာ ခေါ အာနန္တ ဒွေ ဓာတုယော ယတော ဇာနာတိ ပဿတိ၊ ဧတ္တာဝတာပိ ခေါ အာနန္တ “ဓာတုကုသလော ဘိက္ခူ”တိ အလံ ဝစနာယာတိ။ (၆)

၁၂၆။ ကိတ္တာဝတာ ပန ဘန္တေ “အာယတနကုသလော ဘိက္ခူ”တိ အလံ ဝစနာယာတိ။ ဆ ခေါ ပနိမာနိ အာနန္တ အဇ္ဈတ္တိကဗဟိရာနိ အာယတနာနိ။ စက္ခုစေဝ ရူပါ စ သောတဉ္စ သဒ္ဓါ စ ဃာနဉ္စ ဂန္ဓာ စ ဇီဝါ စ ရသာ စ ကာယော စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ စ မနော စ ဓမ္မာ စ။ ဣမာနိ ခေါ အာနန္တ ဆ အဇ္ဈတ္တိကဗဟိရာနိ အာယတနာနိ ယတော ဇာနာတိ ပဿတိ၊ ဧတ္တာဝတာ ခေါ အာနန္တ “အာယတနကုသလော ဘိက္ခူ”တိ အလံ ဝစနာယာတိ။

ကိတ္တာဝတာ ပန ဘန္တေ “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလော ဘိက္ခု”တိ
 အလံ ဝစနာယာတိ။ ဣဓာနန္တ ဘိက္ခု ဧဝံ ပဇာနာတိ—ဣမသ္မိံ သတိ ဣဒံ
 ဟောတိ၊ ဣမဿုပ္ပါဒါ ဣဒံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဣမသ္မိံ အသတိ ဣဒံ န ဟောတိ၊
 ဣမဿ နိရောဓာ ဣဒံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ယဒိဒံ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရ-
 ပစ္စယာ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏပစ္စယာ နာမရူပံ၊ နာမရူပပစ္စယာ သဠာယတနံ၊
 သဠာယတနပစ္စယာ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာပစ္စယာ
 တဏှာ၊ တဏှာပစ္စယာ ဥပါဒါနံ၊ ဥပါဒါနပစ္စယာ ဘဝေါ၊ ဘဝပစ္စယာ
 ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿူပါယာသာ
 သမ္ဘဝန္တိ၊ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော ဟောတိ။
 အဝိဇ္ဇာယတွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓော၊ သင်္ခါရနိရောဓာ
 ဝိညာဏနိရောဓော၊ ဝိညာဏနိရောဓာ နာမရူပနိရောဓော၊ နာမရူပနိရောဓာ
 သဠာယတနနိရောဓော၊ သဠာယတနနိရောဓာ ဖဿနိရောဓော၊ ဖဿနိရောဓာ
 ဝေဒနာနိရောဓော၊ ဝေဒနာနိရောဓာ တဏှာနိရောဓော၊ တဏှာနိရောဓာ
 ဥပါဒါနနိရောဓော၊ ဥပါဒါနနိရောဓာ ဘဝနိရောဓော၊ ဘဝနိရောဓာ ဇာတိ-
 နိရောဓော၊ ဇာတိနိရောဓာ ဇရာမရဏံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿူ-
 ပါယာသာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော
 ဟောတိ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ အာနန္တ “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလော ဘိက္ခု”တိ
 အလံ ဝစနာယာတိ။

၁၂၇။ ကိတ္တာဝတာ ပန ဘန္တေ “ဌာနာဌာနကုသလော ဘိက္ခု”တိ
 အလံ ဝစနာယာတိ။ ဣဓာနန္တ ဘိက္ခု အဌာနမေတံ အနဝကာယော၊ ယံ
 ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော ကဉ္စိံ သင်္ခါရံ နိစ္စတော ဥပဂစ္ဆေယျ၊ နေတံ ဌာနံ
 ဝိဇ္ဇတိတိ ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော ကဉ္စိံ သင်္ခါရံ
 နိစ္စတော ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ ပဇာနာတိ။ အဌာနမေတံ
 အနဝကာယော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော ကဉ္စိံ သင်္ခါရံ သုခတော
 ဥပဂစ္ဆေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိတိ ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ
 ပုထုဇ္ဇနော ကဉ္စိံ သင်္ခါရံ သုခတော ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိတိ
 ပဇာနာတိ။ အဌာနမေတံ အနဝကာယော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော
 ကဉ္စိံ ဓမ္မံ အတ္တတော ဥပဂစ္ဆေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိတိ ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ
 ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော ကဉ္စိံ ဓမ္မံ အတ္တတော ဥပဂစ္ဆေယျ၊ ဌာနမေတံ
 ဝိဇ္ဇတိတိ ပဇာနာတိ။

၁၂၈။ အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော မာတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော မာတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော ပိတရံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ။ပ။ အရဟန္တံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော ဒုဋ္ဌစိတ္တော တထာဂတဿ လောဟိတံ ဥပ္ပါဒေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော ဒုဋ္ဌစိတ္တော တထာဂတဿ လောဟိတံ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော သံဃံ ဘိန္ဒေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော သံဃံ ဘိန္ဒေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ဒိဋ္ဌိသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော အညံ သတ္တာရံ ဥဒ္ဓိသေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုထုဇ္ဇနော အညံ သတ္တာရံ ဥဒ္ဓိသေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။

၁၂၉။ အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ ဒွေ အရဟန္တာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ ဧကော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ ဒွေ ရာဇာနော စက္ကဝတ္တိနော အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ ဧကော ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။

၁၃၀။ အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ဣတ္ထိ အရဟံ အဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုရိသော အရဟံ အဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ဣတ္ထိ ရာဇာ အဿ စက္ကဝတ္တိ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုရိသော ရာဇာ အဿ စက္ကဝတ္တိ၊ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ အဋ္ဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ဣတ္ထိ သက္ကတ္တံ ကရေယျ၊ မာရတ္တံ ကရေယျ၊ ဗြဟ္မတ္တံ ကရေယျ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ပုရိသော

သက္ကတ္တံ ကရေယျ။ မာရတ္တံ ကရေယျ။ ဗြဟ္မတ္တံ ကရေယျ။ ဌာနမေတံ
ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။

၁၃၁။ အဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ကာယဒုစ္စရိတဿ ဣဋ္ဌော
ကန္တော မနာပေါ ဝိပါဏော နိဗ္ဗတ္တေယျ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။
ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ကာယဒုစ္စရိတဿ အနိဋ္ဌော အကန္တော အမနာပေါ
ဝိပါဏော နိဗ္ဗတ္တေယျ။ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ အဌာနမေတံ
အနဝကာသော၊ ယံ ဝစီဒုစ္စရိတဿ။ပ။ ယံ မနောဒုစ္စရိတဿ ဣဋ္ဌော ကန္တော
မနာပေါ ဝိပါဏော နိဗ္ဗတ္တေယျ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ
ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဝစီဒုစ္စရိတဿ။ပ။ ယံ မနောဒုစ္စရိတဿ အနိဋ္ဌော
အကန္တော အမနာပေါ ဝိပါဏော နိဗ္ဗတ္တေယျ။ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ
ပဇာနာတိ။ အဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ကာယသုစ္စရိတဿ အနိဋ္ဌော
အကန္တော အမနာပေါ ဝိပါဏော နိဗ္ဗတ္တေယျ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ
ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ကာယသုစ္စရိတဿ ဣဋ္ဌော ကန္တော
မနာပေါ ဝိပါဏော နိဗ္ဗတ္တေယျ။ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။
အဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ဝစီသုစ္စရိတဿ။ပ။ ယံ မနောသုစ္စရိတဿ
အနိဋ္ဌော အကန္တော အမနာပေါ ဝိပါဏော နိဗ္ဗတ္တေယျ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ
ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဝစီသုစ္စရိတဿ။ပ။ ယံ မနော-
သုစ္စရိတဿ ဣဋ္ဌော ကန္တော မနာပေါ ဝိပါဏော နိဗ္ဗတ္တေယျ။ ဌာနမေတံ
ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။

အဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ကာယဒုစ္စရိတဿမင်္ဂီ တံနိဒါနာ
တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇေယျ။
နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ကာယဒုစ္စရိတ-
ဿမင်္ဂီ တံနိဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ
ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျ။ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။
အဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ဝစီဒုစ္စရိတဿမင်္ဂီ။ပ။ ယံ မနောဒုစ္စရိတ-
ဿမင်္ဂီ တံနိဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ
လောကံ ဥပပဇ္ဇေယျ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ
ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဝစီဒုစ္စရိတဿမင်္ဂီ။ပ။ ယံ မနောဒုစ္စရိတဿမင်္ဂီ တံနိဒါနာ တပ္ပစ္စယာ
ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျ။
ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ အဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ကာယ-
သုစ္စရိတဿမင်္ဂီ တံနိဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ

ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဇတံ ဝိဇ္ဇတိ။ ယံ ကာယသုစရိတသမင်္ဂီ တံနိဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇေယျ။ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ အဌာနမေတံ အနဝကာသော၊ ယံ ဝစီသုစရိတသမင်္ဂီ။ပ။ ယံ မနောသုစရိတသမင်္ဂီ တံနိဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇေယျ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဇတံ ဝိဇ္ဇတိ။ ယံ ဝစီသုစရိတသမင်္ဂီ။ပ။ ယံ မနောသုစရိတသမင်္ဂီ တံနိဒါနာ တပ္ပစ္စယာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇေယျ။ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတီတိ ပဇာနာတိ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ အာနန္ဒ “ဌာနာဌာနကုသလော ဘိက္ခု”တိ အလံ ဝစနာယာတိ။

၁၃၂။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “အတ္ထရိယံ ဘန္တေ၊ အပ္ပုတံ ဘန္တေ၊ ကောနာမော အယံ ဘန္တေ ဓမ္မပရိယာယော”တိ။ တသ္မာတိဟ တံ အာနန္ဒ ဣမံ ဓမ္မပရိယာယံ ဗဟုဓာတုကောတိပိ နံ ဓာရေဟိ၊ စတုပရိဝဋ္ဋောတိပိ နံ ဓာရေဟိ၊ ဓမ္မာဒါသောတိပိ နံ ဓာရေဟိ၊ အမတ-ဒန္တုဘိတိပိ နံ ဓာရေဟိ၊ အနုတ္တရော သင်္ဂါမဝိဇယောတိပိ နံ ဓာရေဟိတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိတိ။

ဗဟုဓာတုကသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ပဉ္စမံ။

၆-ဣသိဂိလိသုတ္တ

၁၃၃။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဣသိဂိလိသ္မိံ ပဗ္ဗတေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ပဿထ နော တုမေ ဘိက္ခဝေ ဧတံ ဝေဘာရံ ပဗ္ဗတန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဧတဿပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝေဘာရဿ ပဗ္ဗတဿ အညာဝ သမညာ အဟောသိ အညာ ပညတ္တိ။

ပဿထ နော တုမေ ဘိက္ခဝေ ဧတံ ပဏ္ဍဝံ ပဗ္ဗတန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဧတဿပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍဝဿ ပဗ္ဗတဿ အညာဝ သမညာ အဟောသိ အညာ ပညတ္တိ။

ပဿထ နော တုမေ ဘိက္ခဝေ ဧတံ ဝေပုလ္လံ ပဗ္ဗတန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဧတဿပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝေပုလ္လဿ ပဗ္ဗတဿ အညာဝ သမညာ အဟောသိ အညာ ပညတ္တိ။

ပဿထ နော တုမေ ဘိက္ခဝေ ဧတံ ဂိဇ္ဈကုဋံ ပဗ္ဗတန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဧတဿပိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဂိဇ္ဈကုဋဿ ပဗ္ဗတဿ အညာဝ သမညာ အဟောသိ အညာ ပညတ္တိ။

ပဿထ နော တုမေ ဘိက္ခဝေ ဣမံ ဣသိဂိလိံ ပဗ္ဗတန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဣမဿ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဣသိဂိလိဿ ပဗ္ဗတဿ ဧသာဝ သမညာ အဟောသိ ဧသာ ပညတ္တိ။

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓသတာနိ ဣမသ္မိံ ဣသိဂိလိသ္မိံ ပဗ္ဗတေ စိရနိဝါသိနော အဟောသုံ။ တေ ဣမံ ပဗ္ဗတံ ပဝိသန္တာ ဒိဿန္တိ၊ ပဝိဋ္ဌာ န ဒိဿန္တိ။ တမေနံ မနုဿာ ဒိဿာ ဧဝံ ဧဝမာဟံသု “အယံ ပဗ္ဗတော ဣမေ ဣသိဂိလတိ”တိ ဣသိဂိလိ ဣသိဂိလိတွေဝ သမညာ ဥဒပါဒိ။ အာစိက္ခိဿာမိ၊ ဘိက္ခဝေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ နာမာနိ၊ ကိတ္တယိဿာမိ ဘိက္ခဝေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ နာမာနိ၊ ဒေသေဿာမိ ဘိက္ခဝေ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ နာမာနိ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရေထ၊ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

၁၃၄။ အရိဋ္ဌော နာမ ဘိက္ခဝေ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ^၁ ဣမသ္မိံ ဣသိဂိလိသ္မိံ ပဗ္ဗတေ စိရနိဝါသိ အဟောသိ၊ ဥပရိဋ္ဌော နာမ ဘိက္ခဝေ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဣမသ္မိံ ဣသိဂိလိသ္မိံ ပဗ္ဗတေ စိရနိဝါသိ အဟောသိ၊ တဂရသိဒ္ဓိ^၂ နာမ ဘိက္ခဝေ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဣမသ္မိံ ဣသိဂိလိသ္မိံ ပဗ္ဗတေ စိရနိဝါသိ အဟောသိ၊ ယဿသိ နာမ ဘိက္ခဝေ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဣမသ္မိံ ဣသိဂိလိသ္မိံ ပဗ္ဗတေ စိရနိဝါသိ အဟောသိ၊ သုဒဿနော နာမ ဘိက္ခဝေ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဣမသ္မိံ ဣသိဂိလိသ္မိံ ပဗ္ဗတေ စိရနိဝါသိ အဟောသိ၊ ပိယဒဿိ နာမ ဘိက္ခဝေ

၁-ဣသယော (က)

၂-အာစိက္ခိဿာမိ ခေါ (က)

၃-ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ (က-သိ၊ ဣ)

၄-တဂ္ဂရသိဒ္ဓိ (က)

ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓေါ ဣမသ္မိံ ဣသိဂိလိသ္မိံ ပဗ္ဗတေ စိရနိဝါသီ အဟောသိ၊
 ဂန္ဓာရော နာမ ဘိက္ခဝေ ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓေါ ဣမသ္မိံ ဣသိဂိလိသ္မိံ ပဗ္ဗတေ
 စိရနိဝါသီ အဟောသိ၊ ပိဏ္ဍောလော နာမ ဘိက္ခဝေ ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓေါ ဣမသ္မိံ
 ဣသိဂိလိသ္မိံ ပဗ္ဗတေ စိရနိဝါသီ အဟောသိ၊ ဥပါသဘော နာမ ဘိက္ခဝေ
 ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓေါ ဣမသ္မိံ ဣသိဂိလိသ္မိံ ပဗ္ဗတေ စိရနိဝါသီ အဟောသိ၊ နီတော
 နာမ ဘိက္ခဝေ ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓေါ ဣမသ္မိံ ဣသိဂိလိသ္မိံ ပဗ္ဗတေ စိရနိဝါသီ
 အဟောသိ၊ တထော နာမ ဘိက္ခဝေ ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓေါ ဣမသ္မိံ ဣသိဂိလိသ္မိံ
 ပဗ္ဗတေ စိရနိဝါသီ အဟောသိ၊ သုတဝါ နာမ ဘိက္ခဝေ ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓေါ ဣမသ္မိံ
 ဣသိဂိလိသ္မိံ ပဗ္ဗတေ စိရနိဝါသီ အဟောသိ၊ ဘာဝိတတ္တော နာမ ဘိက္ခဝေ
 ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓေါ ဣမသ္မိံ ဣသိဂိလိသ္မိံ ပဗ္ဗတေ စိရနိဝါသီ အဟောသိ။

၁၃၅။ ယေ သတ္တသာရာ အနီဃာ နိရာသာ၊
 ပစ္စေကမေဝဇ္ဈဂမံသု ဗောဓိ^၁။
 တေသံ ဝိသလ္လာန နရုတ္တမာနံ၊
 နာမာနိ မေ ကိတ္တယတော သုဏာထ။

အရိဋ္ဌော ဥပရိဋ္ဌော တဂရသိဒ္ဓိ ယသဿိ၊
 သုဒဿနော ပိယဒဿိ စ သုသမ္ပုဒ္ဓေါ^၂။
 ဂန္ဓာရော ပိဏ္ဍောလော ဥပါသဘော စ၊
 နီတော တထော သုတဝါ ဘာဝိတတ္တော။

သုမ္ဘော သုဘော မတုလော^၃ အဋ္ဌမော စ၊
 အထသုမေဃော^၄ အနီဃော သုဒါဋ္ဌော။
 ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဘဝနေတ္တိဝိဏာ၊
 ဟိဂ္ဂံ စ ဟိဂေါ စ မဟာနုဘာဝါ။

ဒွေ ဇာလိနော မုနိနော အဋ္ဌကော စ၊
 အထ ကောသလ္လော ဗုဒ္ဓေါ အထော သုဗာဟု။
 ဥပနေမိဿော နေမိဿော သန္တစိတ္တော၊
 သစ္စော တထော ဝိရဇော ပဏ္ဍိတော စ။

၁-ပစ္စေကမေဝဇ္ဈဂမံ သုဗောဓိ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

၃-မေထုလော (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

၂-ဗုဒ္ဓေါ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

၄-အဋ္ဌသုမေဓော (က)

ကာဠုပကာဠာ ဝိဇီတော ဇီတော စ၊
 အင်္ဂေါ စ ပင်္ဂေါ စ ဂုတ္တိဇီတော စ။
 ပဿိ ဖေဟိ ဥပဓိဒုက္ခမူလံ၊
 အပရာဇီတော မာရဗလံ အဇေသိ။
 သတ္တာ ပဝတ္တာ သရဘင်္ဂေါ လောမဟံသော၊
 ဥစ္စဂီမာယော အသိတော အနာသဝေါ။
 မနောမယော မာနစ္ဆိဒေါ စ ဗန္ဓုမာ၊
 တဒါဓိမုတ္တော ဝိမလော စ ကေတုမာ။
 ကေတုမ္ဘရာဂေါ စ မာတင်္ဂေါ အရိယော၊
 အထစ္စုတော အစ္စုတဂါမဗျာမကော။
 သုမင်္ဂလော ဒဗ္ဗိလော သုပတိဋ္ဌိတော၊
 အသယော ခေမာဘိရတော စ သောရတော။
 ဒုရန္တယော သံဃော အထောပိ ဥဇ္ဇယော၊
 အပရာ မုနိ သယော အနောမနိက္ကမော။
 အာနန္ဒော နန္ဒော ဥပနန္ဒော ဒွါဒသ၊
 ဘာရဒွါဇော အန္တိမဒေဟဓာရီ^၂။
 ဗောဓိ မဟာနာမော အထောပိ ဥတ္တရော၊
 ကေသီ သိဝီ သုန္တရော ဒွါရဘာဇော။
 တိဿူပတိဿာ ဘဝဗန္ဓနစ္ဆိဒါ၊
 ဥပသိခိ တဏှစ္ဆိဒေါ စ သိခရိ^၃။
 ဗုဒ္ဓေါ အဟု မင်္ဂလော ဝီတရာဂေါ၊
 ဥသဘန္တိဒါ ဇာလိနိ^၄ ဒုက္ခမူလံ။
 သန္တံ ပဒံ အဇ္ဈဂမောပနီတော၊
 ဥပေါသထော သုန္တရော သစ္စနာမော။
 ဇေတော ဇယန္တော ပဒုမော ဥပ္ပလော စ၊
 ပဒုမုတ္တရော ရက္ခိတော ပဗ္ဗတော စ။
 မာနတ္ထဒ္ဓေါ သောဘိတော ဝီတရာဂေါ၊
 ကဏှော စ ဗုဒ္ဓေါ သုဝိမုတ္တစိတ္တော။

၁-ပဿိ ဖေဟိ ဥပဓိ ဒုက္ခမူလံ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

၂-အန္တိမဒေဟဓာရီ (သိ)

၃-ဥပသိခရိ တဏှစ္ဆိဒေါ စ သိခရိ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

ဧတေ စ အညေ စ မဟာနုဘာဝါ၊
 ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဘဝနေတ္တိဓိဏာ။
 တေ သဗ္ဗသင်္ဂါတိဂတေ မဟေသီ၊
 ပရိနိဗ္ဗုတေ ဝန္တထ အပ္ပမေယျေတိ။

ဣသိဂိလိသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဆဋ္ဌံ။

၇-မဟာစတ္တာရိသကသုတ္တံ

၁၃၆။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
 ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု
 အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော
 ပစ္စသောသု။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ “အရိယံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသမာဓိ
 ဒေသေဿာမိ သဥပနိသံ သပရိက္ခာရံ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ
 ကရောထ၊ ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘဒန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော
 ပစ္စသောသု။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ အရိယော သမ္မာသမာဓိ သဥပနိသော သပရိက္ခာရော။
 သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော
 သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ။ ယာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣမေဟိ
 သတ္တဟင်္ဂေဟိ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတာ ပရိက္ခတာ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ အရိယော
 သမ္မာသမာဓိ သဥပနိသော ဣတိပိ သပရိက္ခာရော ဣတိပိ။ တတြ ဘိက္ခဝေ
 သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟောတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟောတိ၊
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ “မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ”တိ ပဇာနာတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ “သမ္မာဒိဋ္ဌိ”တိ ပဇာနာတိ။
 သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ နတ္ထိ ဒိန္နံ၊ နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ၊ နတ္ထိ ဟုတံ၊ နတ္ထိ
 သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော၊ နတ္ထိ အယံ လောကော၊ နတ္ထိ ပရော
 လောကော၊ နတ္ထိ မာတာ၊ နတ္ထိ ပိတာ၊ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ နတ္ထိ
 လောကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သမ္မဂ္ဂတာ သမ္မာပဋိပန္နာ၊ ယေ ဣမဉ္စ လောကံ
 ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတ္တာ ပဝေဒေန္တိတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိပဟံ^၁ ဘိက္ခဝေ ဒွါယံ^၂
ဝဒါမိ—အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သာသဝါ ပုညဘာဂိယာ ဥပဓိဝေပက္ကာ၊
အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အရိယာ အနာသဝါ လောကုတ္တရာ မဂ္ဂင်္ဂါ။ ကတမာ စ
ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သာသဝါ ပုညဘာဂိယာ ဥပဓိဝေပက္ကာ။ အတ္ထိ ဒိန္နံ၊ အတ္ထိ
ယိဋ္ဌံ၊ အတ္ထိ ဟုတံ၊ အတ္ထိ သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ ကမ္မာနံ ဖလံ ဝိပါကော၊ အတ္ထိ
အယံ လောကော၊ အတ္ထိ ပရော လောကော၊ အတ္ထိ မာတာ၊ အတ္ထိ ပိတာ၊
အတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာ၊ အတ္ထိ လောကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သမ္မဂ္ဂတာ
သမ္မာပဋိပနာ၊ ယေ ဣမဉ္ဇ လောကံ ပရဉ္စ လောကံ သယံ အဘိညာ သစ္စိကက္ခာ
ပဝေဒေန္တိတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သာသဝါ ပုညဘာဂိယာ ဥပဓိဝေပက္ကာ။

ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အရိယာ အနာသဝါ လောကုတ္တရာ မဂ္ဂင်္ဂါ။
ယာ ခေါ ဘိက္ခဝေ အရိယစိတ္တဿ အနာသဝစိတ္တဿ အရိယမဂ္ဂသမင်္ဂီနော
အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝယတော ပညာ ပညိန္ဒြိယံ ပညာဗလံ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂီ
သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂင်္ဂံ^၃။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အရိယာ အနာသဝါ
လောကုတ္တရာ မဂ္ဂင်္ဂါ။ သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ ပဟာနာယ ဝါယမတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ
ဥပသမ္ပဒါယ၊ သွာဿ^၄ ဟောတိ သမ္မာဝါယာမော။ သော သတော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ
ပဟေတိ၊ သတော သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သာဿ^၅ ဟောတိ
သမ္မာသတိ။ ဣတိယိမေ^၆ တယော ဓမ္မာ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အနုပရိဇာဝန္တိ အနုပရိဝတ္တန္တိ။
သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ။

၁၃၇။ တတြ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟောတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ
သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟောတိ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပံ “မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ”တိ ပဇာနာတိ၊
သမ္မာသင်္ကပ္ပံ “သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ”တိ ပဇာနာတိ၊ သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။
ကတမော စ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ။ ကာမသင်္ကပ္ပေါ ဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ
ဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပေါ။ အယံ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံပဟံ ဘိက္ခဝေ ဒွါယံ
ဝဒါမိ—အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သာသဝေါ ပုညဘာဂိယော
ဥပဓိဝေပက္ကာ၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ အရိယော အနာသဝေါ
လောကုတ္တရာ မဂ္ဂင်္ဂါ။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သာသဝေါ

၁-သမ္မာဒိဋ္ဌိမဟံ (က) ဧဝံ သမ္မာသင်္ကပ္ပံပဟံတျာဒိသုပိ။

၂-ဒွါယံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ) ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။ ၃-မဂ္ဂင်္ဂါ (သီ၊ ဣ)

၄-သွာယံ (က) ၅-သာယံ (က)

၆-ဣတိယိမေ (သီ)၊ ဣတိသိမေ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

ပုညဘာဂိယော ဥပဓိဝေပက္ခော။ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ အဗျာပါဒသင်္ကပ္ပေါ အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပေါ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သာသဝေါ ပုညဘာဂိယော ဥပဓိဝေပက္ခော။

ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ အရိယော အနာသဝေါ လောကုတ္တရာ မဂ္ဂင်္ဂီ။ ယော ခေါ ဘိက္ခဝေ အရိယစိတ္တဿ အနာသဝစိတ္တဿ အရိယမဂ္ဂသမင်္ဂီနော အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝယတော တက္ကော ဝိတက္ကော သင်္ကပ္ပေါ အပ္ပနာ ဗျပ္ပနာ စေတသော အဘိနိရောပနာ ဝစီသင်္ခါရော။ အယံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ အရိယော အနာသဝေါ လောကုတ္တရာ မဂ္ဂင်္ဂီ။ သော မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပဿ ပဟာနာယ ဝါယမတိ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ ဥပသမ္ပဒါယ၊ သွာဿ ဟောတိ သမ္မာဝါယာမော။ သော သတော မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပံ ပဗောတိ၊ သတော သမ္မာသင်္ကပ္ပံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သာဿ ဟောတိ သမ္မာသတိ။ ဣတိယိမေ တယော ဓမ္မာ သမ္မာသင်္ကပ္ပံ အနုပရိဓာဝန္တိ အနုပရိဝတ္တန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ။

၁၃၈။ တတြ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟောတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဝါစံ “မိစ္ဆာဝါစာ”တိ ပဇာနာတိ၊ သမ္မာဝါစံ “သမ္မာဝါစာ”တိ ပဇာနာတိ၊ သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဝါစာ။ မုသာဝါဒေါ ပိသုဏာ ဝါစာ ဖရသာ ဝါစာ သမ္ပပ္ပလာပေါ။ အယံ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဝါစာ။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါစာ။ သမ္မာဝါစံပဟံ ဘိက္ခဝေ ဒွါယံ ဝဒါမိ—အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါစာ သာသဝါ ပုညဘာဂိယာ ဥပဓိဝေပက္ခော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါစာ အရိယာ အနာသဝါ လောကုတ္တရာ မဂ္ဂင်္ဂီ။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါစာ သာသဝါ ပုညဘာဂိယာ ဥပဓိဝေပက္ခော။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီ ဖရသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီ သမ္ပပ္ပလာပါ ဝေရမဏီ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါစာ သာသဝါ ပုညဘာဂိယာ ဥပဓိဝေပက္ခော။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါစာ အရိယာ အနာသဝါ လောကုတ္တရာ မဂ္ဂင်္ဂီ။ ယာ ခေါ ဘိက္ခဝေ အရိယစိတ္တဿ အနာသဝစိတ္တဿ အရိယမဂ္ဂသမင်္ဂီနော အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝယတော စတူဟိ ဝစီဒုစ္စရိတေဟိ အာရတိ ဝိရတိ ပဋိဝိရတိ ဝေရမဏီ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဝါစာ အရိယာ အနာသဝါ လောကုတ္တရာ မဂ္ဂင်္ဂီ။ သော မိစ္ဆာဝါစာယ ပဟာနာယ ဝါယမတိ သမ္မာဝါစာယ ဥပသမ္ပဒါယ၊ သွာဿ ဟောတိ သမ္မာဝါယာမော။ သော သတော မိစ္ဆာဝါစံ ပဗောတိ၊ သတော သမ္မာဝါစံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သာဿ

ဟောတိ သမ္မာသတိ။ ဣတိယိမေ တယော ဓမ္မာ သမ္မာဝါစံ အနုပရိဓာဝန္တိ
အနုပရိဝတ္တန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ။

၁၃၉။ တတြ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟောတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ
သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟောတိ မိစ္ဆာကမ္မန္တံ “မိစ္ဆာကမ္မန္တော”တိ ပဇာနာတိ၊
သမ္မာကမ္မန္တံ “သမ္မာကမ္မန္တော”တိ ပဇာနာတိ၊ သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။
ကတမော စ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာကမ္မန္တော။ ပါဏာတိပါတော အဒိန္နာဒါနံ
ကာမေသုမိစ္ဆာစာရော။ အယံ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာကမ္မန္တော။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ
သမ္မာကမ္မန္တော။ သမ္မာကမ္မန္တံပဟံ ဘိက္ခဝေ ဒွါယံ ဝဒါမိ—အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ
သမ္မာကမ္မန္တော သာသဝေါ ပုညဘာဂိယော ဥပဓိဝေပက္ခော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ
သမ္မာကမ္မန္တော အရိယော အနာသဝေါ လောကုတ္တရော မဂ္ဂင်္ဂေါ။ ကတမော
စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာကမ္မန္တော သာသဝေါ ပုညဘာဂိယော ဥပဓိဝေပက္ခော။
ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ
ဝေရမဏီ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာကမ္မန္တော သာသဝေါ ပုညဘာဂိယော
ဥပဓိဝေပက္ခော။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာကမ္မန္တော အရိယော အနာသဝေါ
လောကုတ္တရော မဂ္ဂင်္ဂေါ။ ယာ ခေါ ဘိက္ခဝေ အရိယစိတ္တဿ အနာသဝစိတ္တဿ
အရိယမဂ္ဂသမင်္ဂီနော အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝယတော တိဟိ ကာယဒုစ္စရိတေဟိ
အာရတိ ဝိရတိ ပဋိဝိရတိ ဝေရမဏီ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာကမ္မန္တော အရိယော
အနာသဝေါ လောကုတ္တရော မဂ္ဂင်္ဂေါ။ သော မိစ္ဆာကမ္မန္တဿ ပဟာနာယ
ဝါယမတိ သမ္မာကမ္မန္တဿ ဥပသမ္ပဒါယ၊ သွာဿ ဟောတိ သမ္မာဝါယာမော။
သော သတော မိစ္ဆာကမ္မန္တံ ပဇာနာတိ၊ သတော သမ္မာကမ္မန္တံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ
ဝိဟရတိ၊ သာဿ ဟောတိ သမ္မာသတိ။ ဣတိယိမေ တယော ဓမ္မာ သမ္မာကမ္မန္တံ
အနုပရိဓာဝန္တိ အနုပရိဝတ္တန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာဝါယာမော
သမ္မာသတိ။

၁၄၀။ တတြ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟောတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ
ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟောတိ မိစ္ဆာအာဇီဝံ “မိစ္ဆာအာဇီဝေါ”တိ ပဇာနာတိ၊ သမ္မာ-
အာဇီဝံ “သမ္မာအာဇီဝေါ”တိ ပဇာနာတိ၊ သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။
ကတမော စ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ။ ကုဟနာ လပနာ နေမိတ္တိကတာ
နိပ္ပေသိကတာ လာဘေန လာဘံ နိဇိဂီသနတာ။ အယံ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာ-
အာဇီဝေါ။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာအာဇီဝေါ။ သမ္မာအာဇီဝံပဟံ

ဘိက္ခဝေ ဒွါယံ ဝဒါမိ—အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာအာဇီဝေါ သာသဝေါ ပုညဘာဂိယော ဥပဓိဝေပက္ခော၊ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ သမ္မာအာဇီဝေါ အရိယော အနာသဝေါ လောကုတ္တရော မဂ္ဂင်္ဂေါ။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာအာဇီဝေါ သာသဝေါ ပုညဘာဂိယော ဥပဓိဝေပက္ခော။ ဣမ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော မိစ္ဆာအာဇီဝံ ပဟာယ သမ္မာအာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာအာဇီဝေါ သာသဝေါ ပုညဘာဂိယော ဥပဓိဝေပက္ခော။ ကတမော စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာအာဇီဝေါ အရိယော အနာသဝေါ လောကုတ္တရော မဂ္ဂင်္ဂေါ။ ယာ ခေါ ဘိက္ခဝေ အရိယစိတ္တဿ အနာသဝစိတ္တဿ အရိယမဂ္ဂသမဂ္ဂိနော အရိယမဂ္ဂံ ဘာဝယတော မိစ္ဆာအာဇီဝါ အာရတိ ဝိရတိ ပဋိဝိရတိ ဝေရမဏီ။ အယံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာအာဇီဝေါ အရိယော အနာသဝေါ လောကုတ္တရော မဂ္ဂင်္ဂေါ။ သော မိစ္ဆာအာဇီဝဿ ပဟာနာယ ဝါယမတိ သမ္မာအာဇီဝဿ ဥပသမ္ပဒါယ၊ သွာဿ ဟောတိ သမ္မာဝါယာမော။ သော သတော မိစ္ဆာအာဇီဝံ ပဟေတိ၊ သတော သမ္မာအာဇီဝံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ သာဿ ဟောတိ သမ္မာသတိ။ ဣတိယိမေ တယော ဓမ္မာ သမ္မာအာဇီဝံ အနုပရိဓာဝန္တိ အနုပရိ-ဝတ္တန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ။

၁၄၁။ တတြ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟောတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟောတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ ဘိက္ခဝေ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ ပဟောတိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ သမ္မာဝါစာ ပဟောတိ၊ သမ္မာဝါစဿ သမ္မာကမ္မန္တော ပဟောတိ၊ သမ္မာကမ္မန္တဿ သမ္မာအာဇီဝေါ ပဟောတိ၊ သမ္မာအာဇီဝဿ သမ္မာဝါယာမော ပဟောတိ၊ သမ္မာဝါယာမဿ သမ္မာသတိ ပဟောတိ၊ သမ္မာသတိဿ သမ္မာသမာဓိ ပဟောတိ၊ သမ္မာသမာဓိဿ သမ္မာဉာဏံ ပဟောတိ၊ သမ္မာဉာဏဿ သမ္မာဝိမုတ္တိ ပဟောတိ။ ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတော သေက္ခော^၁ ဒသင်္ဂသမန္နာဂတော အရဟာ ဟောတိ။ (တတြပိ သမ္မာဉာဏေန အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ ဝိဂတာ ဘာဝနာပါရိပူရိ ဂစ္ဆန္တိ။)

၁၄၂။ တတြ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟောတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ ဟောတိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဿ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နိဇ္ဈိက္ကာ ဟောတိ၊ ယေ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ၊

၁-အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတာ သေခါ ပဋိပဒါ (သိ)၊ အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတော သေခါ ပါဠိပဒေါ (ဣ၊က)
 () နတ္ထိ သိ-သျှာ-ကံ-ဣ ပေါတ္တကေသု။

တေ စသ နိဇ္ဇိက္ခာ ဟောန္တိ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိပစ္စယာ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ
ဘာဝနာပါရိပုရိ ဂစ္ဆန္တိ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပဿ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပေါ နိဇ္ဇိက္ခာ
ဟောတိ။ပ။ သမ္မာဝါစဿ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဝါစာ နိဇ္ဇိက္ခာ ဟောတိ။
သမ္မာကမ္မန္တဿ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာကမ္မန္တော နိဇ္ဇိက္ခာ ဟောတိ။ သမ္မာအာဇီဝဿ
ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာအာဇီဝေါ နိဇ္ဇိက္ခာ ဟောတိ။ သမ္မာဝါယာမဿ ဘိက္ခဝေ
မိစ္ဆာဝါယာမော နိဇ္ဇိက္ခာ ဟောတိ။ သမ္မာသတိဿ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာသတိ
နိဇ္ဇိက္ခာ ဟောတိ။ သမ္မာသမာဓိဿ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာသမာဓိ နိဇ္ဇိက္ခာ ဟောတိ။
သမ္မာဉာဏဿ ဘိက္ခဝေ မိစ္ဆာဉာဏံ နိဇ္ဇိက္ခာ ဟောတိ။ သမ္မာဝိမုတ္တဿ ဘိက္ခဝေ
မိစ္ဆာဝိမုတ္တိ နိဇ္ဇိက္ခာ ဟောတိ။ ယေ စ မိစ္ဆာဝိမုတ္တိပစ္စယာ အနေကေ ပါပကာ
အကုသလာ ဓမ္မာ သမ္ဘဝန္တိ၊ တေ စသ နိဇ္ဇိက္ခာ ဟောန္တိ။ သမ္မာဝိမုတ္တိပစ္စယာ
စ အနေကေ ကုသလာ ဓမ္မာ ဘာဝနာပါရိပုရိ ဂစ္ဆန္တိ။

ဣတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိသတိ ကုသလပက္ခာ ဝိသတိ အကုသလပက္ခာ
မဟာစတ္တာရီသကော ဓမ္မပရိယာယော ပဝတ္တိတော အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယော သမဏေန
ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိ။

၁၄၃။ ယော ဟိ ကောစိ ဘိက္ခဝေ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဣမံ
မဟာစတ္တာရီသကံ ဓမ္မပရိယာယံ ဂရဟိတဗ္ဗံ ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗံ မညေယျ၊
တဿ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒသသဟဓမ္မိကာ ဝါဒါနုဝါဒါ ဂါရယံ ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ။
သမ္မာဒိဋ္ဌိံ စေ ဘဝံ ဂရဟတိ၊ ယေ စ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တေ
ဘောတော ပုဇ္ဇာ၊ တေ ဘောတော ပါသံသာ။ သမ္မာသင်္ကပ္ပံ စေ ဘဝံ
ဂရဟတိ၊ ယေ စ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပံ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တေ ဘောတော ပုဇ္ဇာ၊
တေ ဘောတော ပါသံသာ။ သမ္မာဝါစံ စေ ဘဝံ ဂရဟတိ။ပ။ သမ္မာကမ္မန္တံ
စေ ဘဝံ ဂရဟတိ။ သမ္မာအာဇီဝံ စေ ဘဝံ ဂရဟတိ။ သမ္မာဝါယာမံ စေ ဘဝံ
ဂရဟတိ။ သမ္မာသတိံ စေ ဘဝံ ဂရဟတိ။ သမ္မာသမာဓိံ စေ ဘဝံ ဂရဟတိ။
သမ္မာဉာဏံ စေ ဘဝံ ဂရဟတိ။ သမ္မာဝိမုတ္တိံ စေ ဘဝံ ဂရဟတိ၊ ယေ စ
မိစ္ဆာဝိမုတ္တိံ သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ တေ ဘောတော ပုဇ္ဇာ၊ တေ ဘောတော
ပါသံသာ။ ယော ကောစိ ဘိက္ခဝေ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဣမံ
မဟာစတ္တာရီသကံ ဓမ္မပရိယာယံ ဂရဟိတဗ္ဗံ ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗံ မညေယျ၊ တဿ
ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဣမေ ဒသသဟဓမ္မိကာ ဝါဒါနုဝါဒါ ဂါရယံ ဌာနံ အာဂစ္ဆန္တိ။
ယေပိ တေ ဘိက္ခဝေ အဟေသုံ ဩက္ကလာ ဝဿဘညာ^၁ အဟေတုဝါဒါ
အင်္ဂါရိယဝါဒါ နတ္ထိကဝါဒါ၊ တေပိ မဟာစတ္တာရီသကံ ဓမ္မပရိယာယံ န

ဂရဟိတဗ္ဗံ န ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗံ အမညိသု။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ နိန္ဒာဗျာရောသ-
ဥပါရမ္ဘဘယာတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ဘာသိတံ
အဘိနန္ဒန္တိ။

မဟာစတ္တာရီသကသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ သတ္တမံ။

၈-အာနာပါနဿတိသုတ္တံ

၁၄၄။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ပုဗ္ဗာ-
ရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေ သမ္မဟုလေဟိ အဘိညာတေဟိ အဘိညာတေဟိ
ထေရေဟိ သာဝကေဟိ သဒ္ဓိံ၊ အာယသ္မတာ စ သာရိပုတ္တေန အာယသ္မတာ စ
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနေန^၁ အာယသ္မတာ စ မဟာကဿပေန အာယသ္မတာ စ
မဟာကစ္ဆယနေန အာယသ္မတာ စ မဟာကောဠိကေန အာယသ္မတာ စ
မဟာကပ္ပိနေန အာယသ္မတာ စ မဟာစုန္ဒေန အာယသ္မတာ စ အနုရုဒ္ဓေန
အာယသ္မတာ စ ရေဝတေန အာယသ္မတာ စ အာနန္ဒေန အညေဟိ စ
အဘိညာတေဟိ အဘိညာတေဟိ ထေရေဟိ သာဝကေဟိ သဒ္ဓိံ။

တေန ခေါ ပန သမယေန ထေရာ ဘိက္ခု။ နဝေ ဘိက္ခု။ ဩဝဒန္တိ အနုသာသန္တိ၊
အပ္ပေကဏ္ဍေ ထေရာ ဘိက္ခု။ ဒသပိ ဘိက္ခု။ ဩဝဒန္တိ အနုသာသန္တိ၊ အပ္ပေကဏ္ဍေ
ထေရာ ဘိက္ခု။ ဝိသမ္ဗိ ဘိက္ခု။ ဩဝဒန္တိ အနုသာသန္တိ၊ အပ္ပေကဏ္ဍေ ထေရာ
ဘိက္ခု။ တိသမ္ဗိ ဘိက္ခု။ ဩဝဒန္တိ အနုသာသန္တိ၊ အပ္ပေကဏ္ဍေ ထေရာ ဘိက္ခု။
စတ္တာရီသမ္ဗိ ဘိက္ခု။ ဩဝဒန္တိ အနုသာသန္တိ။ တေ စ နဝါ ဘိက္ခု။ ထေရေဟိ
ဘိက္ခုဟိ ဩဝဒိယမာနာ အနုသာသိယမာနာ ဥဠာရံ ပုဗ္ဗေနာပရံ ဝိသေသံ
ဇာနန္တိ^၂။

၁၄၅။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဘဂဝါ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ
ပဝါရဏာယ ပုဏ္ဏာယ ပုဏ္ဏမာယ ရတ္တိယာ ဘိက္ခုသံဃပရိပုတော အဗ္ဘော-
ကာသေ နိသိန္နော ဟောတိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တုဏှိဘူတံ တုဏှိဘူတံ ဘိက္ခု-
သံဃံ အနုဝိလောကေတွာ ဘိက္ခု။ အာမန္တေသိ “အာရဒ္ဓေါသ္မိ ဘိက္ခဝေ ဣမာယ
ပဋိပဒါယ၊ အာရဒ္ဓစိတ္တောသ္မိ ဘိက္ခဝေ ဣမာယ ပဋိပဒါယ။ တဿှာတိဟ ဘိက္ခဝေ
ဘိယျောသော မတ္တာယ ဝီရိယံ အာရဘထ အပ္ပတ္တဿ ပတ္တိယာ အနဓိဂတဿ

၁-မညေယျံ (က) ၂-မဟာမောဂ္ဂလ္လာနေန (က) ၃-ပဇာနန္တိ (သျှ၊ ကံ)၊ သမ္ဗာနန္တိ (က)

အဓိကဿ အသစ္စိကတဿ သစ္စိကိရိယာယ။ ဣဓေဝါဟံ သာဝတ္ထိယံ
 ကောမုဒိံ စာတုမာသိနိံ အာဂမေဿာမိံ”တိ။ အသောသု ခေါ ဇာနပဒါ
 ဘိက္ခု။ “ဘဂဝါ ကိရ တတ္ထေဝ သာဝတ္ထိယံ ကောမုဒိံ စာတုမာသိနိံ အာဂ-
 မေဿတိ”တိ။ တေ ဇာနပဒါ ဘိက္ခု။ သာဝတ္ထိံ ဩသရန္တိ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ။
 တေ စ ခေါ ထေရာ ဘိက္ခု။ ဘိယျောသော မတ္တာယ နဝေ ဘိက္ခု။ ဩဝဒန္တိ
 အနုသာသန္တိ၊ အပ္ပေကဇ္ဈေ ထေရာ ဘိက္ခု။ ဒဿပိ ဘိက္ခု။ ဩဝဒန္တိ အနုသာသန္တိ၊
 အပ္ပေကဇ္ဈေ ထေရာ ဘိက္ခု။ ဝိသမ္ပိ ဘိက္ခု။ ဩဝဒန္တိ အနုသာသန္တိ၊ အပ္ပေကဇ္ဈေ
 ထေရာ ဘိက္ခု။ တိသမ္ပိ ဘိက္ခု။ ဩဝဒန္တိ အနုသာသန္တိ၊ အပ္ပေကဇ္ဈေ ထေရာ
 ဘိက္ခု။ စတ္တာရိသမ္ပိ ဘိက္ခု။ ဩဝဒန္တိ အနုသာသန္တိ။ တေ စ နဝါ ဘိက္ခု။
 ထေရေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဩဝဒိယမာနာ အနုသာသိယမာနာ ဥဠာရံ ပုဗ္ဗေနာပရံ
 ဝိသေသံ ဇာနန္တိ။

၁၄၆။ တေန ခေါ် ပန သမယေန ဘဂဝါ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ
 ကောမုဒိယာ စာတုမာသိနိယာ ပုဏ္ဏာယ ပုဏ္ဏမာယ ရတ္တိယာ ဘိက္ခု-
 သံဃပရိပုတော အဗ္ဘောကာသေ နိသိန္ဒော ဟောတိ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ
 တုဏှိဘူတံ တုဏှိဘူတံ ဘိက္ခုသံဃံ အနုဝိလောကေတွာ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ
 “အပလာပါယံ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ၊ နိပ္ပလာပါယံ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ သုဒ္ဓါ သာရေ၊
 ပတိဋ္ဌိတာ။ တထာရူပေါ အယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုသံဃော၊ တထာရူပါ အယံ
 ဘိက္ခဝေ ပရိသာ၊ ယထာရူပါ ပရိသာ အာဟုနေယျာ ပါဟုနေယျာ ဒက္ခိ-
 ဏေယျာ အဗ္ဗလိကရဏိယာ အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ တထာရူပေါ
 အယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုသံဃော၊ တထာရူပါ အယံ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ၊ ယထာ-
 ရူပါယ ပရိသာယ အပ္ပံ ဒိန္နံ ဗဟု ဟောတိ၊ ဗဟု ဒိန္နံ ဗဟုတရံ။ တထာရူပေါ
 အယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုသံဃော၊ တထာရူပါ အယံ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ၊ ယထာရူပါ
 ပရိသာ ဒုလ္လဘာ ဒဿနာယ လောကဿ။ တထာရူပေါ အယံ ဘိက္ခဝေ
 ဘိက္ခုသံဃော၊ တထာရူပါ အယံ ဘိက္ခဝေ ပရိသာ၊ ယထာရူပံ ပရိသံ အလံ
 ယောဇနဂဏနာနိ ဒဿနာယ ဂန္တံ၊ ပုဋ္ဌောသေနာပိ”။

၁၄၇။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု၊ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ အရဟန္တော ခိဏာသဝါ
 ဝုသိတဝန္တော ကတကရဏိယာ ဩဟိတဘာရာ အနုပ္ပတ္တသဒတ္တာ ပရိက္ခိဏဘဝ-
 သံယောဇနာ သမ္ပဒညာဝိမုတ္တာ၊ ဧဝရူပါပိ ဘိက္ခဝေ သန္တိ ဘိက္ခု၊ ဣမသ္မိံ

၁-သာဝတ္ထိယံ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)

၂-သုဒ္ဓသာရေ ပတိဋ္ဌိတာ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၃-ပုဏ္ဏောသေနာပိ၊ တထာရူပေါ အယံ ဘိက္ခုဝေ ဘိက္ခုသံဃော၊ တထာရူပေါ အယံ ပရိသာ (သီ၊ ဣ၊ က)

ဘိက္ခုသံဃေ။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ ပဉ္စန္ဒံ ဩရုဗ္ဗာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိနော အနာဝတ္တိဓမ္မာ တဿှာ လောကာ၊ ဧဝရူပါပိ ဘိက္ခဝေ သန္တိ ဘိက္ခု။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမိနော သင်္ကဓေဝံ^၁ ဣမံ လောကံ အာဂန္တာ ဒုက္ခဿန္တိ ကရိဿန္တိ၊ ဧဝရူပါပိ ဘိက္ခဝေ သန္တိ ဘိက္ခု။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပနာ အဝိနိပါတဓမ္မာ နိယတာ သမ္မောဓိပရာယနာ၊ ဧဝရူပါပိ ဘိက္ခဝေ သန္တိ ဘိက္ခု။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ စတုန္ဒံ သတိပဋ္ဌာနာနံ ဘာဝနာ-
နုယောဂမနယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ၊ ဧဝရူပါပိ ဘိက္ခဝေ သန္တိ ဘိက္ခု။ ဣမသ္မိံ
ဘိက္ခုသံဃေ။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ စတုန္ဒံ သမ္ပပ္ပဓာနာနံ
ဘာဝနာနုယောဂမနယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။ ပ။ စတုန္ဒံ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ။ ပဉ္စန္ဒံ ဣန္ဒြိယာနံ။
ပဉ္စန္ဒံ ဗလာနံ။ သတ္တန္ဒံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ။ အရိယဿ အဋ္ဌကိကဿ မဂ္ဂဿ ဘာဝနာ-
နုယောဂမနယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ၊ ဧဝရူပါပိ ဘိက္ခဝေ သန္တိ ဘိက္ခု။ ဣမသ္မိံ
ဘိက္ခုသံဃေ။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ မေတ္တာဘာဝနာ-
နုယောဂမနယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။ ကရုဏာဘာဝနာနုယောဂမနယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။
မုဒိတာဘာဝနာနုယောဂမနယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။ ဥပေက္ခာဘာဝနာနုယောဂ-
မနယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။ အသုဘဘာဝနာနုယောဂမနယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ။
အနိစ္စသညာဘာဝနာနုယောဂမနယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ၊ ဧဝရူပါပိ ဘိက္ခဝေ သန္တိ
ဘိက္ခု။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ
အာနာပါနဿတိဘာဝနာနုယောဂမနယုတ္တာ ဝိဟရန္တိ၊ အာနာပါနဿတိ
ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ မဟပ္ပလာ ဟောတိ မဟာနိသံသာ။
အာနာပါနဿတိ ဘိက္ခဝေ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ
ပရိပူရေတိ။ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ
ပရိပူရေန္တိ။ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ ပရိပူရေန္တိ။

၁၄၈။ ကထံ ဘာဝိတာ စ ဘိက္ခဝေ အာနာပါနဿတိ ကထံ ဗဟုလိကတာ
မဟပ္ပလာ ဟောတိ မဟာနိသံသာ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရညဂတော ဝါ
ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂါရဂတော ဝါ နိသီဒတိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတ္တာ

ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။ သော သတောဝ အဿသတိ၊ သတောဝံ ပဿသတိ။

ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော “ဒီဃံ အဿသမိ”တိ ပဇာနာတိ၊ ဒီဃံ ဝါ ပဿသန္တော “ဒီဃံ ပဿသမိ”တိ ပဇာနာတိ။ ရဿံ ဝါ အဿသန္တော “ရဿံ အဿသမိ”တိ ပဇာနာတိ၊ ရဿံ ဝါ ပဿသန္တော “ရဿံ ပဿသမိ”တိ ပဇာနာတိ။ “သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။

“ပီတိပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “ပီတိပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “သုခပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “သုခပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခါရံ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။

“စိတ္တပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “စိတ္တပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “သမာဒဟံ စိတ္တံ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “သမာဒဟံ စိတ္တံ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “ဝိမောစယံ စိတ္တံ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “ဝိမောစယံ စိတ္တံ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။

“အနိစ္စာနုပဿီ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “အနိစ္စာနုပဿီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “ဝိရာဂါနုပဿီ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “ဝိရာဂါနုပဿီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “နိရောဓာနုပဿီ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “နိရောဓာနုပဿီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ ဧဝံ ဘာဝိတာ ခေါ ဘိက္ခဝေ အာနာပါနဿတိ ဧဝံ ဗဟုလီကတာ မဟပ္ပလာ ဟောတိ မဟာနိသံသာ။

၁၄၉။ ကထံ ဘာဝိတာ စ ဘိက္ခဝေ အာနာပါနဿတိ ကထံ ဗဟုလိကတာ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ပရိပူရေတိ။ ယသ္မိ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော “ဒီဃံ အဿသမ္မာမိ”တိ ပဇာနာတိ၊ ဒီဃံ ဝါ ပဿသန္တော “ဒီဃံ ပဿသမ္မာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ ရဿံ ဝါ အဿသန္တော “ရဿံ အဿသမ္မာမိ”တိ ပဇာနာတိ၊ ရဿံ ဝါ ပဿသန္တော “ရဿံ ပဿသမ္မာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ “သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဘိက္ခဝေ တသ္မိ သမယေ ဘိက္ခု ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ။ ကာယေသု ကာယညတရာဟံ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ဝဒါမိ—ယဒိဒံ အဿာသပဿာသာ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ကာယေ ကာယာနုပဿီ တသ္မိ သမယေ ဘိက္ခု ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ။ (၁)

ယသ္မိ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု “ပီတိပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “ပီတိပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “သုခပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “သုခပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “စိတ္တသင်္ခါရပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခါရံ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “ပဿမ္ဘယံ စိတ္တသင်္ခါရံ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဘိက္ခဝေ တသ္မိ သမယေ ဘိက္ခု ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ။ ဝေဒနာသု ဝေဒနာညတရာဟံ ဘိက္ခဝေ ဧဝံ ဝဒါမိ—ယဒိဒံ အဿာသပဿာသာနံ သာဓုကံ မနသိကာရံ၊ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ တသ္မိ သမယေ ဘိက္ခု ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿ။ (၂)

ယသ္မိ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု “စိတ္တပဋိသံဝေဒီ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “စိတ္တပဋိသံဝေဒီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “အဘိပ္ပမောဒယံ စိတ္တံ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “သမာဒဟံ စိတ္တံ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “သမာဒဟံ စိတ္တံ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “ဝိမောဇယံ စိတ္တံ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊

“ဝိမောစယံ စိတ္တံ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဘိက္ခဝေ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ နာဟံ ဘိက္ခဝေ မုဋ္ဌဿတိဿ အသမ္ပဇာနဿ အာနာပါနဿတိ ဝဒါမိ၊ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ (၃)

ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု “အနိစ္စာနုပဿီ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “အနိစ္စာနုပဿီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “ဝိရာဂါနုပဿီ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “ဝိရာဂါနုပဿီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “နိရောဓာနုပဿီ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “နိရောဓာနုပဿီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ အဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “ပဋိနိဿဂ္ဂါနုပဿီ ပဿသိဿာမိ”တိ သိက္ခတိ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဘိက္ခဝေ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ သော ယံ တံ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာနံ ပဟာနံ၊ တံ ပညာယ ဒိသ္မာ သာဓုကံ အဇ္ဈုပေက္ခိတာ ဟောတိ။ တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ (၄)

ဧဝံ ဘာဝိတာ ခေါ ဘိက္ခဝေ အာနာပါနဿတိ ဧဝံ ဗဟုလီကတာ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနေ ပရိပူရေတိ။

၁၅၀။ ကထံ ဘာဝိတာ စ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ကထံ ဗဟုလီကတာ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ပရိပူရေန္တိ။ ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ဥပဋ္ဌိတာဿ တသ္မိံ သမယေ သတိ ဟောတိ အသမ္ပုဋ္ဌာ။ ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဥပဋ္ဌိတာ သတိ ဟောတိ အသမ္ပုဋ္ဌာ၊ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော အာရဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု ဘာဝေတိ၊ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ။ (၁)

သော တထာသတော ဝိဟရန္တော တံ ဓမ္မံ ပညာယ ပဝိစိနတိ ပဝိစယတိ၊ ပရိဝိမံသံ အာပဇ္ဇတိ။ ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု တထာသတော

ဝိဟရန္တော တံ ဓမ္မံ ပညာယ ပဝိစိနတိ ပဝိစယတိ ပရိဝိဓံသံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော အာရဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု ဘာဝေတိ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ။ (၂)

တဿ တံ ဓမ္မံ ပညာယ ပဝိစိနတော ပဝိစယတော ပရိဝိဓံသံ အာပဇ္ဇတော အာရဒ္ဓံ ဟောတိ ဝိရိယံ အသလ္လိနံ။ ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော တံ ဓမ္မံ ပညာယ ပဝိစိနတော ပဝိစယတော ပရိဝိဓံသံ အာပဇ္ဇတော အာရဒ္ဓံ ဟောတိ ဝိရိယံ အသလ္လိနံ၊ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော အာရဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု ဘာဝေတိ၊ ဝိရိယ-သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ။ (၃)

အာရဒ္ဓဝိရိယဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပီတိ နိရာမိသာ။ ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော အာရဒ္ဓဝိရိယဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပီတိ နိရာမိသာ၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော အာရဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု ဘာဝေတိ၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ။ (၄)

ပီတိမနဿ ကာယောပိ ပဿမ္ဘတိ စိတ္တမ္ပိ ပဿမ္ဘတိ။ ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ပီတိမနဿ ကာယောပိ ပဿမ္ဘတိ စိတ္တမ္ပိ ပဿမ္ဘတိ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော အာရဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု ဘာဝေတိ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ။ (၅)

ပဿဒ္ဓကာယဿ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ပဿဒ္ဓကာယဿ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော အာရဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု ဘာဝေတိ၊ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ။ (၆)

သော တထာသမာဟိတံ စိတ္တံ သာဓုကံ အဇ္ဈုပေက္ခိတာ ဟောတိ။ ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု တထာသမာဟိတံ စိတ္တံ သာဓုကံ အဇ္ဈုပေက္ခိတာ ဟောတိ၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော အာရဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု ဘာဝေတိ၊ ဥပေက္ခာ-သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော ဘာဝနာပါရိပူရိံ ဂစ္ဆတိ။ (၇)

၁၅၁။ ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝေဒနာသု။ပ။ စိတ္တေ။ပ။ ဓမ္မေသု
ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပိ သမ္ပဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ
အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ ဥပဋ္ဌိတာဿ တသ္မိံ သမယေ သတိ ဟောတိ အသမ္ပုဋ္ဌာ။
ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ဥပဋ္ဌိတာ သတိ ဟောတိ အသမ္ပုဋ္ဌာ၊
သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော အာရဒ္ဓေါ ဟောတိ၊
သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု ဘာဝေတိ၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊
တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော ဘာဝနာပါရိပူရိ ဂစ္ဆတိ။ (၁)

သော တထာသတော ဝိဟရန္တော တံ ဓမ္မံ ပညာယ ပဝိစိနတိ ပဝိစယတိ
ပရိဝိမံသံ အာပဇ္ဇတိ။ ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု တထာသတော
ဝိဟရန္တော တံ ဓမ္မံ ပညာယ ပဝိစိနတိ ပဝိစယတိ ပရိဝိမံသံ အာပဇ္ဇတိ၊
ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော အာရဒ္ဓေါ ဟောတိ၊
ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု ဘာဝေတိ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊
တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော ဘာဝနာပါရိပူရိ ဂစ္ဆတိ။ (၂)

တဿ တံ ဓမ္မံ ပညာယ ပဝိစိနတော ပဝိစယတော ပရိဝိမံသံ အာပဇ္ဇတော
အာရဒ္ဓံ ဟောတိ ဝီရိယံ အသလ္လိနံ။ ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော
တံ ဓမ္မံ ပညာယ ပဝိစိနတော ပဝိစယတော ပရိဝိမံသံ အာပဇ္ဇတော အာရဒ္ဓံ
ဟောတိ ဝီရိယံ အသလ္လိနံ၊ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော
အာရဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု ဘာဝေတိ၊
ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော ဘာဝနာပါရိပူရိ ဂစ္ဆတိ။ (၃)

အာရဒ္ဓဝီရိယဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပီတိ နိရာမိသာ။ ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခဝေ
ဘိက္ခုနော အာရဒ္ဓဝီရိယဿ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ပီတိ နိရာမိသာ၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊
တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော အာရဒ္ဓေါ ဟောတိ၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ တသ္မိံ
သမယေ ဘိက္ခု ဘာဝေတိ၊ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော
ဘာဝနာပါရိပူရိ ဂစ္ဆတိ။ (၄)

ပီတိမနဿ ကာယောပိ ပဿမ္ဘတိ စိတ္တမ္ဘိ ပဿမ္ဘတိ။ ယသ္မိံ သမယေ
ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ပီတိမနဿ ကာယောပိ ပဿမ္ဘတိ စိတ္တမ္ဘိ ပဿမ္ဘတိ၊
ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော အာရဒ္ဓေါ ဟောတိ၊
ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု ဘာဝေတိ၊ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊
တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော ဘာဝနာပါရိပူရိ ဂစ္ဆတိ။ (၅)

ပဿဒ္ဓကာယဿ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနော ပဿဒ္ဓကာယဿ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ။ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော အာရဒ္ဓေါ ဟောတိ။ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု ဘာဝေတိ။ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော ဘာဝနာပါရိပုရိံ ဂစ္ဆတိ။ (၆)

သော တထာသမာဟိတံ စိတ္တံ သာဓုကံ အဇ္ဈုပေက္ခိတာ ဟောတိ။ ယသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု တထာသမာဟိတံ စိတ္တံ သာဓုကံ အဇ္ဈုပေက္ခိတာ ဟောတိ။ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော အာရဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခု ဘာဝေတိ။ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ တသ္မိံ သမယေ ဘိက္ခုနော ဘာဝနာပါရိပုရိံ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝံ ဘာဝိတာ ခေါ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ ဧဝံ ဗဟုလိကတာ သတ္တ သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ပရိပူရေန္တိ။ (၇)

၁၅၂။ ကထံ ဘာဝိတာ စ ဘိက္ခဝေ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ကထံ ဗဟုလိကတာ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ ပရိပူရေန္တိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိ။ ဓမ္မဝိစယ- သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ဘာဝေတိ။ ပ။ ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ဘာဝေတိ။ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ဘာဝေတိ။ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ဘာဝေတိ။ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ဘာဝေတိ။ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂီ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိ။ ဧဝံ ဘာဝိတာ ခေါ ဘိက္ခဝေ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဧဝံ ဗဟုလိကတာ ဝိဇ္ဇာဝိမုတ္တိံ ပရိပူရေန္တိတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တန္တိ။

အာနာပါနဿတိသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမံ။

၉-ကာယဂတာသတိသုတ္တံ

၁၅၃။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ သမ္ပဟုလာနံ ဘိက္ခုနံ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တာနံ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ သန္နိသိန္နာနံ သန္နိပတိတာနံ

အယမန္တရာကထာ ဥဒပါဒိ “အစ္စရိယံ အာဝုသော၊ အပ္ပုတံ အာဝုသော၊ ယာဝဉ္စိံ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ကာယဂတာသတိ^၁ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ မဟပ္ပလာ ဝုတ္တာ မဟာနိသံသာ”တိ။ အယဉ္စ ဟိံ တေသံ ဘိက္ခုနံ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ ဟောတိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယနသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ယေန ဥပဋ္ဌာနသာလာ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ ကထာယ သန္နိသိန္နာ၊ ကာ စ ပန ဝေါ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ”တိ။ ဣဓ ဘန္တေ အမှာကံ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တာနံ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ သန္နိသိန္နာနံ သန္နိပတိတာနံ အယမန္တရာကထာ ဥဒပါဒိ “အစ္စရိယံ အာဝုသော၊ အပ္ပုတံ အာဝုသော၊ ယာဝဉ္စိံ တေန ဘဂဝတာ ဇာနတာ ပဿတာ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ကာယဂတာသတိ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ မဟပ္ပလာ ဝုတ္တာ မဟာနိသံသာ”တိ။ အယံ ခေါ နော ဘန္တေ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ၊ အထ ဘဂဝါ အနုပုတ္တောတိ။

၁၅၄။ ကထံ ဘာဝိတာ စ ဘိက္ခဝေ ကာယဂတာသတိ ကထံ ဗဟုလိကတာ မဟပ္ပလာ ဟောတိ မဟာနိသံသာ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု အရညဂတော ဝါ ရုက္ခမူလဂတော ဝါ သုညာဂါရဂတော ဝါ နိသီဒတိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။ သော သတောဝ အဿသတိ၊ သတောဝ ပဿသတိ။ ဒီဃံ ဝါ အဿသန္တော “ဒီဃံ အဿသာမိ”တိ ပဇာနာတိ၊ ဒီဃံ ဝါ ပဿသန္တော “ဒီဃံ ပဿသာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ ရသံ ဝါ အဿသန္တော “ရသံ အဿသာမိ”တိ ပဇာနာတိ၊ ရသံ ဝါ ပဿသန္တော “ရသံ ပဿသာမိ”တိ ပဇာနာတိ။ “သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ အဿသိသာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “သဗ္ဗကာယပဋိသံဝေဒီ ပဿသိသာမိ”တိ သိက္ခတိ။ “ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ အဿသိသာမိ”တိ သိက္ခတိ၊ “ပဿမ္ဘယံ ကာယသင်္ခါရံ ပဿသိသာမိ”တိ သိက္ခတိ။ တဿ ဧဝံ အပ္ပမတ္တဿ အတာပိနော ပဟိတတ္တဿ ဝိဟရတော ယေ ဂေဟသိတာ^၂ သရသင်္ကပ္ပါ၊ တေ ပဟိယန္တိ။ တေသံ ပဟာနာ အဇ္ဈတ္တမေဝ စိတ္တံ သန္တိဋ္ဌတိ သန္နိသီဒတိ ဧကောဒိ ဟောတိ^၃ သမာဓိယတိ။ ဧဝံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယဂတာသတိ^၄ ဘာဝေတိ။ (၁)

၁-ကာယဂတာ သတိ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၂-ဂေဟသိတာ (ဋီကာ)

၃-ဧကောဒိ ဟောတိ (သီ)၊ ဧကောဒိဘောတိ (သျှာ၊ ကံ)

၄-ကာယဂတံ သတိ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

ပူရံ နာနပ္ပကာရဿ အသုစိနော ပစ္စဝေက္ခတိ “အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တဏှော၊ ဓံသံ နာရု အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ ဝက္ကံ၊ ဟဒယံ ယကနံ ကိလောမကံ ပိဟကံ ပပ္ပါသံ၊ အန္တံ အန္တဂုဏံ ဥဒရိယံ ကရိသံ၊ ပိတ္တံ သေမံ ပုဗ္ဗော လောဟိတံ သေဒေါ မေဒေါ၊ အဿု ဝသာ ခေဋ္ဌော သိဃာဏိကာ လသိကာ မုတ္တ”န္တိ။ တဿ ဧဝံ အပ္ပမတ္တဿ အာတာပိနော ပဟိတတ္တဿ ဝိဟရတော ယေ ဂေဟသိတာ သရဿကံပ္ပ၊ တေ ပဟိယန္တိ။ တေသံ ပဟာနာ အဇ္ဈတ္တမေဝ စိတ္တံ သန္တိဋ္ဌတိ သန္နိသီဒတိ ဧကောဒိ ဟောတိ သမာဓိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယဂတာသတိံ ဘာဝေတိ။ (၄)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ယထာဋ္ဌိတံ ယထာပဏိဟိတံ ဓာတုသော ပစ္စဝေက္ခတိ “အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု”တိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒက္ခော ဂေါဃာတကော ဝါ ဂေါဃာတကန္တေဝါသီ ဝါ ဂါဝိံ ဝဓိတွာ စတုမဟာပထေ^၁ ဗိလသော ဝိဘဇိတွာ^၂ နိသိန္နော အဿ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ယထာဋ္ဌိတံ ယထာပဏိဟိတံ ဓာတုသော ပစ္စဝေက္ခတိ “အတ္ထိ ဣမသ္မိံ ကာယေ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု”တိ။ တဿ ဧဝံ အပ္ပမတ္တဿ အာတာပိနော ပဟိတတ္တဿ ဝိဟရတော ယေ ဂေဟသိတာ သရဿကံပ္ပ၊ တေ ပဟိယန္တိ။ တေသံ ပဟာနာ အဇ္ဈတ္တမေဝ စိတ္တံ သန္တိဋ္ဌတိ သန္နိသီဒတိ ဧကောဒိ ဟောတိ သမာဓိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယဂတာသတိံ ဘာဝေတိ။ (၅)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပသေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ^၃ ဆဋ္ဌိတံ ဧကာမာမတံ ဝါ ဒွိမာမတံ ဝါ တိမာမတံ ဝါ ဥဒ္ဓုမာတကံ ဝိနီလကံ ဝိပုဗ္ဗကဇာတံ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ “အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတိတော”တိ^၄။ တဿ ဧဝံ အပ္ပမတ္တဿ အာတာပိနော ပဟိတတ္တဿ ဝိဟရတော ယေ ဂေဟသိတာ သရဿကံပ္ပ၊ တေ ပဟိယန္တိ။ တေသံ ပဟာနာ အဇ္ဈတ္တမေဝ စိတ္တံ သန္တိဋ္ဌတိ သန္နိသီဒတိ ဧကောဒိ ဟောတိ သမာဓိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယဂတာသတိံ ဘာဝေတိ။ (၆)

၁-ဓာတုမ္မဟာပထေ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

၂-သိဝထိကာယ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

၂-ပဋိဝိဘဇိတွာ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

၄-ဧတံ အနတိတောတိ (သီ)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပဿေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဉ္စိတံ ကာကေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ကုလလေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ဂိဇ္ဈေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ကင်္ကေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ သုနဓေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ဗျဠေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ ဒိပိဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ သင်္ဂါလေဟိ ဝါ^၁ ခဇ္ဇမာနံ ဝိဝိဓေဟိ ဝါ ပါဏကဇာတေဟိ ခဇ္ဇမာနံ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ “အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတီတော”တိ။ တဿ ဧဝံ အပ္ပမတ္တဿ။ပ။ ဧဝမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယဂတာသတိ^၂ ဘာဝေတိ။ (၇)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပဿေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဉ္စိတံ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ သမံသလောဟိတံ နှာရသမ္ပန္နံ။ပ။ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ နိမ္မိသလောဟိတမက္ခိတံ နှာရသမ္ပန္နံ။ပ။ အဋ္ဌိကသင်္ခလိကံ အပဂတမံသလောဟိတံ နှာရသမ္ပန္နံ။ပ။ အဋ္ဌိကာနိ အပဂတသမ္ပန္နာနိ^၃ ဒိသာဝိဒိသာဝိက္ခိတ္တာနိ^၄၊ အညေန ဟတ္ထဋ္ဌိကံ အညေန ပါဒဋ္ဌိကံ အညေန ဂေါပ္ပကဋ္ဌိကံ^၅ အညေန ဇေယျဋ္ဌိကံ အညေန ဥရုဋ္ဌိကံ အညေန ကဋ္ဌိဋ္ဌိကံ^၆၊ အညေန ဖာသုကဋ္ဌိကံ အညေန ပိဋ္ဌိဋ္ဌိကံ အညေန ခန္တုဋ္ဌိကံ အညေန ဂီဝဋ္ဌိကံ အညေန ဟနုကဋ္ဌိကံ အညေန ဒန္တုဋ္ဌိကံ အညေန သီသကဋ္ဌာဟံ^၇။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ “အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတီတော”တိ။ တဿ ဧဝံ အပ္ပမတ္တဿ။ပ။ ဧဝမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယဂတာသတိ^၈ ဘာဝေတိ။ (၈-၁၁)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သေယျထာပိ ပဿေယျ သရီရံ သိဝထိကာယ ဆဉ္စိတံ အဋ္ဌိကာနိ သေတာနိ သင်္ခဝဏ္ဏပဋိဘာဂါနိ^၉။ပ။ အဋ္ဌိကာနိ ပုဉ္ဇကိတာနိ တေရောဝဿိကာနိ။ပ။ အဋ္ဌိကာနိ ပူတီနိ စုက္ကကဇာတာနိ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဥပသံဟရတိ “အယမ္ပိ ခေါ ကာယော ဧဝံဓမ္မော ဧဝံဘာဝီ ဧဝံအနတီတော”တိ။ တဿ ဧဝံ အပ္ပမတ္တဿ။ပ။ ဧဝမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယဂတာသတိ^{၁၀} ဘာဝေတိ။ (၁၂-၁၄)

၁၅၅။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ။ပ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဝိဝေကဇေန ပီတိသုခေန အဘိ-

၁-ဂိဇ္ဈေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ သုဝါနေဟိ ဝါ ခဇ္ဇမာနံ သင်္ဂါလေဟိ ဝါ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)
 ၂-အပဂတနဟာရသမ္ပန္နာနိ (သျာ၊ ကံ) ၃-ဒိသာဝိဒိသာသု ဝိက္ခိတ္တာနိ (သိ၊ ဣ)
 ၄-အညေန ဂေါပ္ပကဋ္ဌိကန္တိ ဣဒံ သီ-သျာ-ကံ-ဣ ပေါတ္ထကေသု နတ္ထိ။
 ၅-၅-အညေန ကဋ္ဌိဋ္ဌိကံ အညေန ပိဋ္ဌိကဏှကံ အညေန သီသကဋ္ဌာဟံ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)
 ၆-သင်္ခဝဏ္ဏပဋိဘာဂါနိ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

သန္ဓေတိ ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ ပရိပ္ပရတိ၊ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော
ကာယဿ ဝိဝေကဇေန ပီတိသုခေန အပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ
ဒက္ခော နှာပကော^၁ ဝါ နှာပကန္တေဝါသီ ဝါ ကံသထာလေ နှာနိယစုဏ္ဏာနိ^၂
အာကိရိတွာ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသကံ ပရိပ္ပေါသကံ သန္ဓေယျ၊ သာယံ နှာနိယ-
ပိဏ္ဏိ^၃ သ္မေဟာနဂတာ သ္မေဟပရေတာ သန္တရဗာဟိရာ ဖုဋ္ဌာ သ္မေဟေန၊ န
စ ပဉ္စရိဏီ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ဝိဝေကဇေန
ပီတိသုခေန အဘိသန္ဓေတိ ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ ပရိပ္ပရတိ၊ နာဿ ကိဉ္စိ
သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ ဝိဝေကဇေန ပီတိသုခေန အပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။ တဿ ဧဝံ
အပ္ပမတ္တဿ။ပ။ ဧဝမိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယဂတာသတိ ဘာဝေတိ။ (၁၅)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ။ပ။ ဒုတိယံ ဈာန် ဥပသမ္ပန္တ ဝိဟရတိ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ သမာဓိဇေန ပီတိသုခေန အဘိသန္ဓေတိ ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ ပရိပ္ပရတိ။ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ သမာဓိဇေန ပီတိသုခေန အပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥဒကရဟဒေါ ဂမ္ဘီရော ဥဗ္ဗိဒေါဒကော၊ တဿ နေဝဿ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဥဒကဿ အာယမုခံ၊ န ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ ဥဒကဿ အာယမုခံ၊ န ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ဥဒကဿ အာယမုခံ၊ န ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ ဥဒကဿ အာယမုခံ၊ ဒေဝေါ စ န ကာလေန ကာလံ သမ္မာ ဓာရံ အနုပ္ပဝေစ္ဆေယျ။ အထ ခေါ တမ္ဘာ ဥဒကရဟဒေါ သီတာ ဝါရိဓာရာ ဥဗ္ဗိန္ဒိတ္တာ တမေဝ ဥဒကရဟဒံ သီတေန ဝါရိနာ အဘိသန္ဓေယျ ပရိသန္ဓေယျ ပရိပူရေယျ ပရိပ္ပရေယျ၊ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ဥဒကရဟဒဿ သီတေန ဝါရိနာ အပ္ပုဋ္ဌံ အဿ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ သမာဓိဇေန ပီတိသုခေန အဘိသန္ဓေတိ ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ ပရိပ္ပရတိ။ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ သမာဓိဇေန ပီတိသုခေန အပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။ တဿ ဧဝံ အပ္ပမတ္တဿ။ပ။ ဧဝမိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယဂတာသတိ ဘာဝေတိ။ (၁၆)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ။ပ။ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပန္တ
ဝိဟရတိ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ နိပ္ပိတိကေန သုခေန အဘိသန္ဓေတိ ပရိသန္ဓေတိ
ပရိပ္ပူရေတိ ပရိပ္ပူရတိ။ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ နိပ္ပိတိကေန
သုခေန အပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥပ္ပလိနိယံ ဝါ ပဒုမိနိယံ
ဝါ ပုဏ္ဏရိကိနိယံ ဝါ အပ္ပေကစ္စာနိ ဥပ္ပလာနိ ဝါ ပဒုမာနိ ဝါ ပုဏ္ဏရိကာနိ

၁-နဟာပကော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၃-သာသနာနိယပိဋကံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၂-နဟာနိယစက္ကနိ (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

၄-ဥပဓိတောဒကော (သုပါ ကံ၊ က)

ဝါ ဥဒကေ ဇာတာနိ ဥဒကေ သံဝဗ္ဗာနိ ဥဒကာနုဂ္ဂတာနိ အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသီနိ၊
 တာနိ ယာဝ စဂ္ဂါ ယာဝ စ မူလာ သီတေန ဝါရိနာ အဘိသန္ဓာနိ ပရိသန္ဓာနိ^၁
 ပရိပူရာနိ ပရိပ္ပုဋ္ဌာနိ၊ နာဿ^၂ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတံ ဥပ္ပလာနံ ဝါ ပဒုမာနံ ဝါ
 ပုဏ္ဏရိကာနံ ဝါ သီတေန ဝါရိနာ အပ္ပုဋ္ဌံ အဿ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု
 ဣမမေဝ ကာယံ နိပ္ပိတိကေန သုခေန အဘိသန္ဓေတိ ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ
 ပရိပ္ပုရတိ၊ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ နိပ္ပိတိကေန သုခေန အပ္ပုဋ္ဌံ
 ဟောတိ။ တဿ ဧဝံ အပ္ပမတ္တဿ။ပ။ ဧဝမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယဂတာသတိ^၃
 ဘာဝေတိ။ (၁၇)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သုခဿ စ ပဟာနာ။ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ
 ဝိဟရတိ၊ သော ဣမမေဝ ကာယံ ပရိသုဒ္ဓေန စေတသာ ပရိယောဒါတေန
 ဖရိတွာ နိသိန္ဓော ဟောတိ၊ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ ပရိသုဒ္ဓေန
 စေတသာ ပရိယောဒါတေန အပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပရိသော
 ဩဒါတေန ဝတ္ထေန သသီသံ ပါရပိတွာ နိသိန္ဓော အဿ၊ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာ-
 ဝတော ကာယဿ ဩဒါတေန ဝတ္ထေန အပ္ပုဋ္ဌံ အဿ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ
 ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ပရိသုဒ္ဓေန စေတသာ ပရိယောဒါတေန ဖရိတွာ
 နိသိန္ဓော ဟောတိ၊ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ ပရိသုဒ္ဓေန စေတသာ
 ပရိယောဒါတေန အပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။ တဿ ဧဝံ အပ္ပမတ္တဿ အာတာပိနော
 ပဟိတတ္တဿ ဝိဟရတော ယေ ဂေဟသိတာ သရသင်္ကပ္ပါ တေ ပဟိယန္တိ၊
 တေသံ ပဟာနာ အဇ္ဈတ္တမေဝ စိတ္တံ သန္တိဋ္ဌတိ သန္နိသီဒတိ ဧကောဒိ ဟောတိ
 သမာဓိယတိ။ ဧဝမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကာယဂတာသတိ^၄ ဘာဝေတိ။ (၁၈)

၁၅၆။ ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခဝေ ကာယဂတာသတိ ဘာဝိတာ ဗဟုလီ-
 ကတာ၊ အန္တောဂဓာဝါဿ^၅ ကုသလာ ဓမ္မာ ယေ ကေစိ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ။
 သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ မဟာသမုဒ္ဒေါ စေတသာ ဖုဋ္ဌော၊
 အန္တောဂဓာဝါဿ ကုန္ဒဒိယော ယာ ကာစိ သမုဒ္ဒင်္ဂမာ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ
 ယဿ ကဿစိ ကာယဂတာသတိ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ၊ အန္တောဂဓာဝါဿ
 ကုသလာ ဓမ္မာ ယေ ကေစိ ဝိဇ္ဇာဘာဂိယာ။

ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခဝေ ကာယဂတာသတိ အဘာဝိတာ အဗဟုလီကတာ၊
 လဘတိ တဿ မာရော ဩတာရံ၊ လဘတိ တဿ မာရော အာရမ္မဏံ^၆။

၁-အဘိသန္ဓာနိ ပရိသန္ဓာနိ (က)	၂-န နေသံ (?)
၃-အန္တောဂဓာ တဿ (သီ၊ ဣ)	၄-အာရမ္မဏံ (?)

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ဂရုကံ သိလာဂုဠံ အလ္လမတ္တိကာပုဇ္ဈေ ပက္ခိပေယျ။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ အပိ န တံ ဂရုကံ သိလာဂုဠံ အလ္လမတ္တိကာ- ပုဇ္ဈေ လဘောထ ဩတာရန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ ကာယဂတာသတိ အဘာဝိတာ အဗဟုလိကတာ၊ လဘတိ တဿ မာရော ဩတာရံ၊ လဘတိ တဿ မာရော အာရမ္မဏံ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ သုက္ခံ ကဋ္ဌံ ကောဠာပံ^၁၊ အထ ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ ဥတ္တရာရဏိ အာဒါယ “အဂ္ဂိ အဘိနိဗ္ဗတ္တေဿာမိ တေဇော ပါတုကရိဿာမိ”တိ။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ အပိ န သော ပုရိသော အမုံ သုက္ခံ ကဋ္ဌံ ကောဠာပံ ဥတ္တရာရဏိ အာဒါယ အဘိမဇ္ဈေန္တော^၂ အဂ္ဂိ အဘိနိဗ္ဗတ္တေယျ တေဇော ပါတုကရေယျာတိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ ကာယဂတာသတိ အဘာဝိတာ အဗဟုလိကတာ၊ လဘတိ တဿ မာရော ဩတာရံ၊ လဘတိ တဿ မာရော အာရမ္မဏံ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဥဒကမဏိကော ရိတ္တော တုစ္ဆော အာဓာရေ ဌပိတော၊ အထ ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ ဥဒကဘာရံ အာဒါယ။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ အပိ န သော ပုရိသော လဘောထ ဥဒကဿ နိက္ခေပနန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ ကာယဂတာသတိ အဘာဝိတာ အဗဟုလိကတာ၊ လဘတိ တဿ မာရော ဩတာရံ၊ လဘတိ တဿ မာရော အာရမ္မဏံ။

၁၅၇။ ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခဝေ ကာယဂတာသတိ ဘာဝိတာ ဗဟုလိ- ကတာ၊ န တဿ လဘတိ မာရော ဩတာရံ၊ န တဿ လဘတိ မာရော အာရမ္မဏံ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော လဟုကံ သုတ္တဂုဠံ သဗ္ဗသာရမယေ အဂ္ဂဠုဖလကေ ပက္ခိပေယျ။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ အပိ န သော ပုရိသော တံ လဟုကံ သုတ္တဂုဠံ သဗ္ဗသာရမယေ အဂ္ဂဠုဖလကေ လဘောထ ဩတာရန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ ကာယဂတာသတိ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ၊ န တဿ လဘတိ မာရော ဩတာရံ၊ န တဿ လဘတိ မာရော အာရမ္မဏံ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အလ္လံ ကဋ္ဌံ သဿေဟံ^၃၊ အထ ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ ဥတ္တရာရဏိ အာဒါယ “အဂ္ဂိ အဘိနိဗ္ဗတ္တေဿာမိ တေဇော ပါတုကရိဿာမိ”တိ။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ အပိ န သော ပုရိသော အမုံ အလ္လံ ကဋ္ဌံ သဿေဟံ ဥတ္တရာရဏိ အာဒါယ အဘိမဇ္ဈေန္တော အဂ္ဂိ အဘိနိဗ္ဗတ္တေယျ တေဇော ပါတုကရေယျာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဧဝမေဝ ခေါ

၁-ကောဠာပံ အာရကာ ဥဒကာ ထလေ နိက္ခိတ္တံ (က) ၂-အဘိမဇ္ဈေန္တော (သျှ၊ ဂံ၊ ဣ၊ က)

၃-သဿေဟံ အာရကာ ဥဒကာ ထလေ နိက္ခိတ္တံ (က)

ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ ကာယဂတာသတိ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ၊ န တဿ လဘတိ မာရော ဩတာရုံ၊ န တဿ လဘတိ မာရော အာရမ္မဏံ။ သေယျဏာပိ ဘိက္ခဝေ ဥဒကမဏိကော ပူရော ဥဒကဿ သမတိတ္တိကော ကာကပေယျော အာဓာရေ ဌပိတော၊ အထ ပုရိသော အာဂစ္ဆေယျ ဥဒကဘာရံ အာဒါယ။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ အပိ န သော ပုရိသော လဘေထ ဥဒကဿ နိက္ခေပနန္တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ ကာယဂတာသတိ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ၊ န တဿ လဘတိ မာရော ဩတာရုံ၊ န တဿ လဘတိ မာရော အာရမ္မဏံ။

၁၅၈။ ယဿ ကဿစိ ဘိက္ခဝေ ကာယဂတာသတိ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ၊ သော ယဿ ယဿ အဘိညာသန္တိကရဏီယဿ ဓမ္မဿ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိ အဘိညာသန္တိကိရိယာယ၊ တတြ တတြေဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိအာယတနေ။ သေယျဏာပိ ဘိက္ခဝေ ဥဒကမဏိကော ပူရော ဥဒကဿ သမတိတ္တိကော ကာကပေယျော အာဓာရေ ဌပိတော၊ တမေနံ ဗလဝါ ပုရိသော ယတော ယတော အာဝိဇ္ဇေယျ၊ အာဂစ္ဆေယျ ဥဒကန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ ကာယဂတာသတိ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ၊ သော ယဿ ယဿ အဘိညာသန္တိကရဏီယဿ ဓမ္မဿ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိ အဘိညာသန္တိကိရိယာယ၊ တတြ တတြေဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိအာယတနေ။ သေယျဏာပိ ဘိက္ခဝေ သမေ ဘူမိဘာဂေ စတုရဿာ ပေါက္ခရဏီ^၁ အဿ အာဠိဗန္ဓာ ပူရာ ဥဒကဿ သမတိတ္တိကာ ကာကပေယျော၊ တမေနံ ဗလဝါ ပုရိသော ယတော ယတော အာဠိ မုဉ္ဇေယျ၊ အာဂစ္ဆေယျ ဥဒကန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ ကာယဂတာသတိ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ၊ သော ယဿ ယဿ အဘိညာသန္တိကရဏီယဿ ဓမ္မဿ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိ အဘိညာသန္တိကိရိယာယ၊ တတြ တတြေဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိအာယတနေ။ သေယျဏာပိ ဘိက္ခဝေ သုဘူမိယံ စတုမဟာပထေ အာဇေရထော ယုတ္တော အဿ ဌိတော ဩဓိပ္ပပတောဒေါ^၂၊ တမေနံ ဒက္ခော ယောဂ္ဂါစရိယော အဿဒမ္မသာရဏိ အဘိရဟိတွာ ဝါမေန ဟတ္ထေန ရသ္မိယော ဂဟေတွာ ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန ပတောဒံ ဂဟေတွာ ယေနိစ္ဆကံ ယဒိစ္ဆကံ

၁-ပေါက္ခရဏီ (သိ)

၂-ဩဘတ္ထပတောဒေါ (က)၊ ဥဘန္တရပဋောဒေါ (သျှ၊ ကံ)

အဝ + ခံသု + တ = ဩဓိပ္ပ-ဣတိ ပဒဝိဘာဏေါ။

သာရေယျာပိ ပစ္စာသာရေယျာပိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယဿ ကဿစိ
ကာယဂတာသတိ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ၊ သော ယဿ ယဿ အဘိညာ-
သစ္စိကရဏီယဿ ဓမ္မဿ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိ အဘိညာသစ္စိကိရိယာယ၊
တတြ တတြေဝ သက္ခိဘဗ္ဗတံ ပါပုဏာတိ သတိ သတိအာယတနေ။

၁၅၉။ ကာယဂတာယ ဘိက္ခဝေ သတိယာ အာသေဝိတာယ ဘာဝိတာယ
ဗဟုလီကတာယ ယာနိကတာယ ဝတ္ထုကတာယ အနုဋ္ဌိတာယ ပရိစိတာယ
သုသမာရဒ္ဒါယ ဒဿာနိသံသာ ပါဠိကင်္ခါ—အရတိရတိသဟော ဟောတိ၊
န စ တံ အရတိ သဟတိ၊ ဥပ္ပန္နံ အရတိ အဘိဘုယျ ဝိဟရတိ။ (၁)

ဘယဘောရဝသဟော ဟောတိ၊ န စ တံ ဘယဘောရဝံ သဟတိ၊ ဥပ္ပန္နံ
ဘယဘောရဝံ အဘိဘုယျ ဝိဟရတိ။ (၂)

ခမော ဟောတိ သီတဿ ဥဏှဿ ဇီဃစ္စာယ ပိပါသာယ ချံသမကသ-
ဝါတာတပသရီသပသမ္ပဿာနံ ဒုရတ္တာနံ ဒုရာဂတာနံ ဝစနပထာနံ ဥပ္ပန္နာနံ
သာရိရိကာနံ ဝေဒနာနံ ဒုက္ခာနံ တိဗ္ဗာနံ ခရာနံ ကဋ္ဌုကာနံ အသာတာနံ
အမနာပါနံ ပါဏဟရာနံ အဓိဝါသကဇာတိကော ဟောတိ။ (၃)

စတုန္နံ ဈာနာနံ အာဘိစေတသိကာနံ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရာနံ နိကာမလာဘိ
ဟောတိ အကိစ္ဆလာဘိ အကသိရလာဘိ။ (၄)

သော အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနဘောတိ၊ ဧကောပိ ဟုတွာ ဗဟုဓာ
ဟောတိ၊ ဗဟုဓာပိ ဟုတွာ ဧကော ဟောတိ၊ အာဝိဘာဝံ။ပ။ ယာဝ
ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္ထေတိ။ (၅)

ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ ဝိသုဒ္ဓါယ အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ ဥဘော
သဒ္ဓေ သုဏာတိ ဒိဗ္ဗေ စ မာနုသေ စ ယေ ဒူရေ သန္တိကေ စ။ပ။ (၆)

ပရသတ္တာနံ ပရပုဂ္ဂလာနံ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာတိ၊ သရာဂံ ဝါ
စိတ္တံ သရာဂံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ၊ ဝိတရာဂံ ဝါ စိတ္တံ။ပ။ သဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ။
ဝိတဒေါသံ ဝါ စိတ္တံ။ သမောဟံ ဝါ စိတ္တံ။ ဝိတမောဟံ ဝါ စိတ္တံ။ သံခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ။
ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ။ မဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ။ အမဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ။ သဥတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ။
အနုတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ။ သမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ။ အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ။ ဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ။
အဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ အဝိမုတ္တံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ။ (၇)

သော အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သေယျထိဒံ၊ ဧကမ္ပိ ဇာတိ
ဒွေပိ ဇာတိယော။ပ။ ဣတိ သာကာရံ သဥဒ္ဓေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ
အနုဿရတိ။ (၈)

ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနသကေန သတ္တေ ပဿတိ
စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟီနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ၊
ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ။ (၉)

အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ
သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ (၁၀)

ကာယဂတာယ ဘိက္ခဝေ သတိယာ အာသေဝိတာယ ဘာဝိတာယ
ဗဟုလိကတာယ ယာနိကတာယ ဝတ္ထုကတာယ အနုဋ္ဌိတာယ ပရိစိတာယ
သုသမာရဒ္ဓါယ ဣမေ ဒသာနိသံသာ ပါဠိကင်္ခါတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ဘာသိတံ
အဘိနန္ဒန္တိ။

ကာယဂတာသတိသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ နဝမံ။

၁၀-သင်္ခါရုပပတ္တိသုတ္တ

၁၆၀။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
ဧတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခူ
အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော
ပစ္စသောသု။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ “သင်္ခါရုပပတ္တိ”ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ၊
တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရေထ၊ ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ
ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စသောသု။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

၁၆၁။ ဣမ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခူ သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ သီလေန
သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ သုတေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ စာဂေန
သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ ပညာယ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ
“အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ခတ္တိယမဟာသာလာနံ^၂
သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ”န္တိ။ သော တံ စိတ္တံ ဒဟတိ၊ တံ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ တံ
စိတ္တံ ဘာဝေတိ။ တဿ တေ သင်္ခါရာ စ ဝိဟာရာ^၃ စ ဧဝံ ဘာဝိတာ ဧဝံ

၁-သင်္ခါရုပပတ္တိ (သျှ၊ ကံ)၊ သင်္ခါရုပတ္တိ (သီ၊ ဣ) ၂-ခတ္တိယမဟာသာလာနံ ဝါ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

၃-ဝိဟာရော (သီ၊ ဣ)

ဗဟုလီကတာ တတြုပပတ္တိယာ^၁ သံဝတ္တန္တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ အယံ ပဋိပဒါ တတြုပပတ္တိယာ သံဝတ္တတိ။

၁၆၂။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ သီလေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ သုတေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ စာဂေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ပညာယ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ဗြာဟ္မဏ-မဟာသာလာနံ။ပ။ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ^၂ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ”န္တိ။ သော တံ စိတ္တံ ဒဟတိ။ တံ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ။ တံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ။ တဿ တေ သင်္ခါရာ စ ဝိဟာရာ စ ဧဝံ ဘာဝိတာ ဧဝံ ဗဟုလီကတာ တတြုပပတ္တိယာ သံဝတ္တန္တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ အယံ ပဋိပဒါ တတြုပပတ္တိယာ သံဝတ္တတိ။

၁၆၃။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ သီလေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ သုတေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ စာဂေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ပညာယ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ တဿ သုတံ ဟောတိ “စာတုမဟာရာဇိကာ^၃ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏ-ဝန္ဓော သုခဗဟုလာ”တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ စာတုမဟာရာဇိကာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ”န္တိ။ သော တံ စိတ္တံ ဒဟတိ။ တံ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ။ တံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ။ တဿ တေ သင်္ခါရာ စ ဝိဟာရာ စ ဧဝံ ဘာဝိတာ ဧဝံ ဗဟုလီကတာ တတြုပပတ္တိယာ သံဝတ္တန္တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ အယံ ပဋိပဒါ တတြုပပတ္တိယာ သံဝတ္တတိ။

၁၆၄။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ သီလေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ သုတေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ စာဂေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ပညာယ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ တဿ သုတံ ဟောတိ “တာဝတိံသာ ဒေဝါ။ပ။ ယာမာ ဒေဝါ။ တုသိတာ ဒေဝါ။ နိမ္မာနရတီ ဒေဝါ။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္ဓော သုခဗဟုလာ”တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တီနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ”န္တိ။ သော တံ စိတ္တံ ဒဟတိ။ တံ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ။ တံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ။ တဿ တေ သင်္ခါရာ စ ဝိဟာရာ စ

၁-တတြုပပတ္တိယာ (သျှ၊ ကံ)၊ တတြုပပတ္တိယာ (သိ၊ ဣ)

၂-ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာနံ ဝါ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ ဝါ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

၃-စာတုမဟာရာဇိကာ (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

ဧဝံ ဘာဝိတာ ဧဝံ ဗဟုလီကတာ တတြုပ္ပတ္တိယာ သံဝတ္တန္တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ အယံ ပဋိပဒါ တတြုပ္ပတ္တိယာ သံဝတ္တတိ။

၁၆၅။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ သီလေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ သုတေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ စာဂေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ ပညာယ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ တဿ သုတံ ဟောတိ “သဟဿော ဗြဟ္မာ ဒီဃာယုကော ဝဏ္ဏဝါ သုခဗဟုလော”တိ။ သဟဿော ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မာ သဟဿိလောကဓာတုံ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ^၂ ဝိဟရတိ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊ တေပိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ စက္ခုမာ ပုရိသော ဧကံ အာမဏ္ဍံ ဟတ္ထေ ကရိတွာ ပစ္စဝေက္ခေယျ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ သဟဿော ဗြဟ္မာ သဟဿိလောကဓာတုံ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊ တေပိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သဟဿဿ ဗြဟ္မာနော သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ”န္တိ။ သော တံ စိတ္တံ ဒဟတိ၊ တံ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ တံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ။ တဿ တေ သင်္ခါရာ စ ဝိဟာရာ စ ဧဝံ ဘာဝိတာ ဧဝံ ဗဟုလီကတာ တတြုပ္ပတ္တိယာ သံဝတ္တန္တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ အယံ ပဋိပဒါ တတြုပ္ပတ္တိယာ သံဝတ္တတိ။

၁၆၆။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ သီလေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ သုတေန။ စာဂေန။ ပညာယ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ တဿ သုတံ ဟောတိ “ဒွိသဟဿော ဗြဟ္မာ။ပ။ တိသဟဿော ဗြဟ္မာ။ စတုသဟဿော ဗြဟ္မာ။ ပဉ္စသဟဿော ဗြဟ္မာ ဒီဃာယုကော ဝဏ္ဏဝါ သုခဗဟုလော”တိ။ ပဉ္စသဟဿော ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မာ ပဉ္စသဟဿိလောကဓာတုံ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊ တေပိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ စက္ခုမာ ပုရိသော ပဉ္စ အာမဏ္ဍာနိ ဟတ္ထေ ကရိတွာ ပစ္စဝေက္ခေယျ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စသဟဿော ဗြဟ္မာ ပဉ္စသဟဿိလောကဓာတုံ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊ တေပိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ပဉ္စသဟဿဿ ဗြဟ္မာနော သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ”န္တိ။ သော တံ စိတ္တံ ဒဟတိ၊ တံ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ တံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ။

တဿ တေ သင်္ခါရာ စ ဝိဟာရာ စ ဧဝံ ဘာဝိတာ ဧဝံ ဗဟုလိကတာ တတြုပ္ပ-
ပတ္တိယာ သံဝတ္တန္တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ အယံ ပဋိပဒါ တတြုပ္ပပတ္တိယာ
သံဝတ္တတိ။

၁၆၇။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော ဟောတိ၊
သီလေန သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ သုတေန။ စာဂေန။ ပညာယ သမန္နာဂတော
ဟောတိ။ တဿ သုတံ ဟောတိ “ဒသသဟသော ဗြဟ္မာ ဒီဃာယုကော
ဝဏ္ဏဝါ သုခဗဟုလော”တိ။ ဒသသဟသော ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မာ ဒသသဟသိ-
လောကဓာတုံ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊
တေပိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ မဏိ ဝေဠုရိယော
သုဘော ဇာတိမာ အဋ္ဌသော သုပရိကမ္မကတော ပဏ္ဍုကမ္မလေ နိက္ခိတ္တော
ဘာသတေ စ တပတေ စ^၁ ဝိရောစတိ စ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဒသသဟသော
ဗြဟ္မာ ဒသသဟသိလောကဓာတုံ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ ယေပိ
တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊ တေပိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ တဿ ဧဝံ
ဟောတိ “အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ဒသသဟဿဿ
ဗြဟ္မနော သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ”န္တိ။ သော တံ စိတ္တံ ဒဟတိ၊ တံ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊
တံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ။ တဿ တေ သင်္ခါရာ စ ဝိဟာရာ စ ဧဝံ ဘာဝိတာ ဧဝံ
ဗဟုလိကတာ တတြုပ္ပပတ္တိယာ သံဝတ္တန္တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ အယံ ပဋိပဒါ
တတြုပ္ပပတ္တိယာ သံဝတ္တတိ။

၁၆၈။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော ဟောတိ၊
သီလေန။ သုတေန။ စာဂေန။ ပညာယ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ တဿ
သုတံ ဟောတိ “သတသဟသော ဗြဟ္မာ ဒီဃာယုကော ဝဏ္ဏဝါ သုခဗဟု-
လော”တိ။ သတသဟသော ဘိက္ခဝေ ဗြဟ္မာ သတသဟသိလောကဓာတုံ
ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊ တေပိ ဖရိတွာ
အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ နိက္ခိ^၂ ဇမ္ဗောနဒံ ဒက္ခကမ္မာရပုတ္တ-
ဥက္ကာမုခသုကုသလသမ္ပဟန္တံ ပဏ္ဍုကမ္မလေ နိက္ခိတ္တံ ဘာသတေ စ တပဟေ စ
ဝိရောစတိ စ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ သတသဟသော ဗြဟ္မာ သတသဟသိ-
လောကဓာတုံ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊
တေပိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “အဟော ဝတာဟံ
ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သတသဟဿဿ ဗြဟ္မနော သဟဗျတံ

၁-ဘာသတိ စ တပတိ စ (သိ၊ သျ၊ ကံ၊ ဣ)

၂-နေက္ခံ (သိ၊ သျ၊ ကံ၊ ဣ)

ဥပပဇ္ဇေယျ”န္တိ။ သော တံ စိတ္တံ ဒဟတိ၊ တံ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ တံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ။ တဿ တေ သင်္ခါရာ စ ဝိဟာရာ စ ဧဝံ ဘာဝိတာ ဧဝံ ဗဟုလိကတာ တတြုပပတ္တိယာ သံဝတ္တန္တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ အယံ ပဋိပဒါ တတြုပပတ္တိယာ သံဝတ္တတိ။

၁၆၉။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ သီလေန။ သုတေန။ စာဂေန။ ပညာယ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ တဿ သုတံ ဟောတိ “အာဘာ ဒေဝါ။ပ။ ပရိတ္တာဘာ ဒေဝါ။ အပ္ပမာဏာဘာ ဒေဝါ။ အာဘဿရာ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္ဓော သုခဗဟုလာ”တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အာဘဿရာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ”န္တိ။ သော တံ စိတ္တံ ဒဟတိ၊ တံ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ တံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ။ တဿ တေ သင်္ခါရာ စ ဝိဟာရာ စ ဧဝံ ဘာဝိတာ ဧဝံ ဗဟုလိကတာ တတြုပပတ္တိယာ သံဝတ္တန္တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ အယံ ပဋိပဒါ တတြုပပတ္တိယာ သံဝတ္တတိ။

၁၇၀။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ သီလေန။ သုတေန။ စာဂေန။ ပညာယ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ တဿ သုတံ ဟောတိ “ပရိတ္တသုဘာ ဒေဝါ။ပ။ အပ္ပမာဏသုဘာ ဒေဝါ။ သုဘကိဏှာ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္ဓော သုခဗဟုလာ”တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဘကိဏှာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ”န္တိ။ သော တံ စိတ္တံ ဒဟတိ၊ တံ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ တံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ။ တဿ တေ သင်္ခါရာ စ ဝိဟာရာ စ ဧဝံ ဘာဝိတာ ဧဝံ ဗဟုလိကတာ တတြုပပတ္တိယာ သံဝတ္တန္တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ အယံ ပဋိပဒါ တတြုပပတ္တိယာ သံဝတ္တတိ။

၁၇၁။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော ဟောတိ၊ သီလေန။ သုတေန။ စာဂေန။ ပညာယ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ တဿ သုတံ ဟောတိ “ဝေဟပ္ပလာ ဒေဝါ။ပ။ အဝိဟာ ဒေဝါ။ အတပ္ပါ ဒေဝါ။ သုဒဿာ ဒေဝါ။ သုဒဿီ ဒေဝါ။ အကနိဋ္ဌာ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ ဝဏ္ဏဝန္ဓော သုခဗဟုလာ”တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အကနိဋ္ဌာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ”န္တိ။ သော တံ စိတ္တံ ဒဟတိ၊ တံ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ တံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ။ တဿ တေ သင်္ခါရာ စ

ဝိဟာရာ စ ဧဝံ ဘာဝိတာ ဧဝံ ဗဟုလိကတာ တတြုပ္ပတ္တိယာ သံဝတ္တန္တိ။
အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ အယံ ပဋိပဒါ တတြုပ္ပတ္တိယာ သံဝတ္တတိ။

၁၇၂။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော ဟောတိ၊
သီလေန။ သုတေန။ စာဂေန။ ပညာယ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ တဿ
သုတံ ဟောတိ “အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ စိရဋ္ဌိတိကာ
သုခဗဟုလာ”တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ
ပရံ မရဏာ အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ”န္တိ။
သော တံ စိတ္တံ ဒဟတိ၊ တံ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ တံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ။ တဿ တေ
သင်္ခါရာ စ ဝိဟာရာ စ ဧဝံ ဘာဝိတာ ဧဝံ ဗဟုလိကတာ တတြုပ္ပတ္တိယာ
သံဝတ္တန္တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ အယံ ပဋိပဒါ တတြုပ္ပတ္တိယာ သံဝတ္တတိ။

၁၇၃။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော ဟောတိ၊
သီလေန။ သုတေန။ စာဂေန။ ပညာယ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ တဿ
သုတံ ဟောတိ “ဝိညာဏဉ္စာယတနူပဂါ ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ စိရဋ္ဌိတိကာ
သုခဗဟုလာ”တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ “အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ
ပရံ မရဏာ ဝိညာဏဉ္စာယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ”န္တိ။
သော တံ စိတ္တံ ဒဟတိ၊ တံ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ တံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ။ တဿ တေ
သင်္ခါရာ စ ဝိဟာရာ စ ဧဝံ ဘာဝိတာ ဧဝံ ဗဟုလိကတာ တတြုပ္ပတ္တိယာ
သံဝတ္တန္တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ မဂ္ဂေါ အယံ ပဋိပဒါ တတြုပ္ပတ္တိယာ သံဝတ္တတိ။

၁၇၄။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော ဟောတိ၊
သီလေန။ သုတေန။ စာဂေန။ ပညာယ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ တဿ သုတံ
ဟောတိ “အာကိဉ္စညာယတနူပဂါ ဒေဝါ။ပ။ နေဝသညာနာသညာယတနူပဂါ
ဒေဝါ ဒီဃာယုကာ စိရဋ္ဌိတိကာ သုခဗဟုလာ”တိ။ တဿ ဧဝံ ဟောတိ
“အဟော ဝတာဟံ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ နေဝသညာနာသညာ-
ယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇေယျ”န္တိ။ သော တံ စိတ္တံ ဒဟတိ၊
တံ စိတ္တံ အဓိဋ္ဌာတိ၊ တံ စိတ္တံ ဘာဝေတိ။ တဿ တေ သင်္ခါရာ စ ဝိဟာရာ စ
ဧဝံ ဘာဝိတာ ဧဝံ ဗဟုလိကတာ တတြုပ္ပတ္တိယာ သံဝတ္တန္တိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ
မဂ္ဂေါ အယံ ပဋိပဒါ တတြုပ္ပတ္တိယာ သံဝတ္တတိ။

၁၇၅။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု သဒ္ဓါယ သမန္နာဂတော ဟောတိ၊
သီလေန။ သုတေန။ စာဂေန။ ပညာယ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ တဿ ဧဝံ

ဟောတိ “အဟော ဝတာဟံ အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျ”န္တိ။ သော အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု န ကတ္ထစိ ဥပပဇ္ဇတိတိ”။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

သင်္ခါရပပတ္တိသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒသမံ။

အနုပဒဝဂ္ဂေါ နိဋ္ဌိတော ဒုတိယော။

တဿသုဒ္ဓါနံ

အနုပါဒသောဓနပေါရိသဓမ္မော၊
သေဝိတဗ္ဗဗဟုဓာတုဝိဘတ္တိ။
ဗုဒ္ဓဿ ကိတ္တိနာမ စတ္တာရိသေန၊
အာနာပါနော ကာယဂတော ဥပပတ္တိ”။

၁-န ကတ္ထစိ ဥပပဇ္ဇတိ၊ န ကုဟိန္တိ ဥပပဇ္ဇတိတိ (သီ၊ဣ)၊ န ကတ္ထစိ ဥပပဇ္ဇတိ၊ န ကုဟိန္တိ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိတိ။ (က)

၂-ဣတော ပရံ သျှာ-ကံ-က ပေါတ္ထကေသု ဇေမ္ပိ ဒိဿတိ—

စန္ဒကေ ဝိမလေ ပရိသုဒ္ဓေ၊
ပုဏ္ဏသမ္ဘောဒိနိရောဓအတ္တနော။
ဒန္တာ ဗဟုဇနသေဝိတံ ဓမ္မဝရံ၊
ယံ အနုပဒံ ဝဂ္ဂဝရံ ဒုတိယာတိ။

၃-သုညတဝဂ္ဂ

၁-ဇုဇ္ဈသုညတသုတ္တ

၁၇၆။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ပုဗ္ဗရာမေ မိဂါရမာတုပါသာဒေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော သာယနသမယံ ပဋိ-
သလ္လာနာ ပုဋ္ဌိတော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ
အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္နော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော
ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “ဧကမိဒံ ဘန္တေ သမယံ ဘဂဝါ သက္ကေသု ဝိဟရတိ
နဂရကံ နာမ သကျာနံ နိဂမော၊ တတ္ထ မေ ဘန္တေ ဘဂဝတော သမ္ပုခါ
သုတံ သမ္ပုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ‘သုညတာဝိဟာရေနာဟံ အာနန္ဒ ဧတရဟိ ဗဟုလံ
ဝိဟရာမိ’တိ၊ ကစ္စိ မေတံ ဘန္တေ သုသုတံ သုဂ္ဂဟိတံ သုမနသိကတံ သူပဓာရိ-
တ”န္တိ။ တဿ တေ ဧတံ အာနန္ဒ သုသုတံ သုဂ္ဂဟိတံ သုမနသိကတံ သူပဓာရိတံ
ပုဗ္ဗေပါဟံ^၁ အာနန္ဒ ဧတရဟိပိ^၂ သုညတာဝိဟာရေန ဗဟုလံ ဝိဟရာမိ။ သေယျ-
ထာပိ အာနန္ဒ အယံ မိဂါရမာတုပါသာဒေါ သုညော ဟတ္ထိဂဝဿဝဋ္ဋေန၊
သုညော ဇာတရူပရဇတေန၊ သုညော ဣတ္ထိပုရိသသန္နိပါတေန။ အတ္ထိ စေဝိဒံ
အသုညတံ၊ ယဒိဒံ ဘိက္ခုသံဃံ ပဋိစ္စ ဧကတ္တံ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္ဒ ဘိက္ခု
အမနသိကရိတွာ ဂါမသညံ အမနသိကရိတွာ မနဿသညံ အရညသညံ ပဋိစ္စ
မနသိ ကရောတိ ဧကတ္တံ၊ တဿ အရညသညာယ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ ပသီဒတိ
သန္တိဋ္ဌတိ အဓိမုစ္စတိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ယေ အဿု ဒရထာ ဂါမသညံ
ပဋိစ္စ၊ တေဓ န သန္တိ။ ယေ အဿု ဒရထာ မနဿသညံ ပဋိစ္စ၊ တေဓ န သန္တိ။
အတ္ထိ စေဝါယံ ဒရထမတ္တာ၊ ယဒိဒံ အရညသညံ ပဋိစ္စ ဧကတ္တ”န္တိ။ သော
“သုညမိဒံ သညာဂတံ ဂါမသညာယာ”တိ ပဇာနာတိ၊ “သုညမိဒံ သညာဂတံ
မနဿသညာယာ”တိ ပဇာနာတိ။ အတ္ထိ စေဝိဒံ အသုညတံ၊ ယဒိဒံ အရညသညံ
ပဋိစ္စ ဧကတ္တန္တိ။ ဣတိ ယံ ဟိ ခေါ တတ္ထ န ဟောတိ၊ တေန တံ သုညံ
သမနုပဿတိ။ ယံ ပန တတ္ထ အဝသိဋ္ဌံ ဟောတိ၊ တံ “သန္တမိဒံ အတ္ထိ”တိ
ပဇာနာတိ။ ဧဝမိဿ သော အာနန္ဒ ယထာဘူစွာ အဝိပလ္လတ္တာ ပရိသုဒ္ဓါ
သုညတာဝဂ္ဂန္တိ ဘဝတိ။

၁၇၇။ ပုန စပရံ အာနန္ဒ ဘိက္ခု အမနသိကရိတွာ မနဿသညံ အမနသိ-
ကရိတွာ အရညသညံ ပထဝီသညံ ပဋိစ္စ မနသိ ကရောတိ ဧကတ္တံ၊ တဿ

ပထဝီသညာယ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ အဓိမုစ္စတိ။ သေယျထာပိ အာနန္ဒ အာသဘစမ္ပံ သင်္ကံသတေန သုဝိဟတံ ဝိဂတဝလိကံ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္ဒ ဘိက္ခု ယံ ဣမိဿာ ပထဝီယာ ဥက္ကုလဝိက္ကုလံ နဒီဝိဒုဂ္ဂံ ခါဏုကဏုကဏ္ဍာနံ ပဗ္ဗတဝိသမံ၊ တံ သမ္ပံ အမနသိကရိတွာ ပထဝီသည် ပဋိစ္စ မနသိ ကရောတိ ဧကတ္တံ၊ တဿ ပထဝီသညာယ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ အဓိမုစ္စတိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ယေ အဿု ဒရထာ မနဿသည် ပဋိစ္စ၊ တေဓ န သန္တိ။ ယေ အဿု ဒရထာ အရညသည် ပဋိစ္စ၊ တေဓ န သန္တိ။ အတ္ထိ စေဝါယံ ဒရထမတ္တာ၊ ယဒိဒံ ပထဝီသည် ပဋိစ္စ ဧကတ္တံ”န္တိ။ သော “သုညမိဒံ သညာဂတံ မနဿသညာယာ”တိ ပဇာနာတိ၊ “သုညမိဒံ သညာဂတံ အရညသညာယာ”တိ ပဇာနာတိ။ အတ္ထိ စေဝိဒံ အသုညတံ၊ ယဒိဒံ ပထဝီသည် ပဋိစ္စ ဧကတ္တံ။ ဣတိ ယံ ဟိ ခေါ တတ္ထ န ဟောတိ၊ တေန တံ သုညံ သမနုပဿတိ။ ယံ ပန တတ္ထ အဝသိဋ္ဌံ ဟောတိ၊ တံ “သန္တမိဒံ အတ္ထိ”တိ ပဇာနာတိ။ ဧဝမိဿ ဧသာ အာနန္ဒ ယထာဘူစွာ အဝိပလ္လတ္တာ ပရိသုဒ္ဓါ သုညတာဝက္ကန္တိ ဘဝတိ။

၁၇၈။ ပုန စပရံ အာနန္ဒ ဘိက္ခု အမနသိကရိတွာ အရညသည် အမနသိကရိတွာ ပထဝီသည် အာကာသာနဉ္စာယတနသည် ပဋိစ္စ မနသိ ကရောတိ ဧကတ္တံ၊ တဿ အာကာသာနဉ္စာယတနသည် ပထဝီသည် စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ အဓိမုစ္စတိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ယေ အဿု ဒရထာ အရညသည် ပဋိစ္စ၊ တေဓ န သန္တိ။ ယေ အဿု ဒရထာ ပထဝီသည် ပဋိစ္စ၊ တေဓ န သန္တိ။ အတ္ထိ စေဝါယံ ဒရထမတ္တာ၊ ယဒိဒံ အာကာသာနဉ္စာယတနသည် ပဋိစ္စ ဧကတ္တံ”န္တိ။ သော “သုညမိဒံ သညာဂတံ အရညသညာယာ”တိ ပဇာနာတိ၊ “သုညမိဒံ သညာဂတံ ပထဝီသညာယာ”တိ ပဇာနာတိ။ အတ္ထိ စေဝိဒံ အသုညတံ၊ ယဒိဒံ အာကာသာနဉ္စာယတနသည် ပဋိစ္စ ဧကတ္တံ။ ဣတိ ယံ ဟိ ခေါ တတ္ထ န ဟောတိ၊ တေန တံ သုညံ သမနုပဿတိ။ ယံ ပန တတ္ထ အဝသိဋ္ဌံ ဟောတိ၊ တံ “သန္တမိဒံ အတ္ထိ”တိ ပဇာနာတိ။ ဧဝမိဿ ဧသာ အာနန္ဒ ယထာဘူစွာ အဝိပလ္လတ္တာ ပရိသုဒ္ဓါ သုညထာဝက္ကန္တိ ဘဝတိ။

၁၇၉။ ပုန စပရံ အာနန္ဒ ဘိက္ခု အမနသိကရိတွာ ပထဝီသည် အမနသိကရိတွာ အာကာသာနဉ္စာယတနသည် ဝိညာဏဉ္စာယတနသည် ပဋိစ္စ မနသိ ကရောတိ ဧကတ္တံ၊ တဿ ဝိညာဏဉ္စာယတနသည် စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ အဓိမုစ္စတိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ယေ အဿု ဒရထာ

ပထဝီသည် ပဋိစ္စ၊ တေဓ န သန္တိ။ ယေ အဿု ဒရုဏာ အာကာသာနဉ္စာယတနသည် ပဋိစ္စ၊ တေဓ န သန္တိ။ အတ္တိ စေဝါယံ ဒရုဏမတ္တာ၊ ယဒိဒံ ဝိညာဏဉ္စာယတနသည် ပဋိစ္စ ဧကတ္တန္တိ။ သော “သုညမိဒံ သညာဂတံ ပထဝီသညာယာ”တိ ပဇာနာတိ။ “သုညမိဒံ သညာဂတံ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာယာ”တိ ပဇာနာတိ။ အတ္တိ စေဝိဒံ အသုညတံ၊ ယဒိဒံ ဝိညာဏဉ္စာယတနသည် ပဋိစ္စ ဧကတ္တန္တိ။ ဣတိ ယံ ဟိ ခေါ တတ္ထ န ဟောတိ၊ တေန တံ သုညံ သမနုပဿတိ။ ယံ ပန တတ္ထ အဝသိဋ္ဌံ ဟောတိ၊ တံ “သန္တမိဒံ အတ္တိ”တိ ပဇာနာတိ။ ဧဝမိဿ သော အာနန္ဒ ယထာဘူစွာ အဝိပလ္လတ္တာ ပရိသုဒ္ဓါ သုညတာဝက္ကန္တိ ဘဝတိ။

၁၈၀။ ပုန စပရံ အာနန္ဒ ဘိက္ခု အမနသိကရိတွာ အာကာသာနဉ္စာယတနသည် အမနသိကရိတွာ ဝိညာဏဉ္စာယတနသည် အာကိဉ္စညာယတနသည် ပဋိစ္စ မနသိ ကရောတိ ဧကတ္တံ၊ တဿ အာကိဉ္စညာယတနသညာယ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ အဓိမုစ္စတိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ယေ အဿု ဒရုဏာ အာကာသာနဉ္စာယတနသည် ပဋိစ္စ၊ တေဓ န သန္တိ။ ယေ အဿု ဒရုဏာ ဝိညာဏဉ္စာယတနသည် ပဋိစ္စ၊ တေဓ န သန္တိ။ အတ္တိ စေဝါယံ ဒရုဏမတ္တာ၊ ယဒိဒံ အာကိဉ္စညာယတနသည် ပဋိစ္စ ဧကတ္တန္တိ။ သော “သုညမိဒံ သညာဂတံ အာကာသာနဉ္စာယတနသညာယာ”တိ ပဇာနာတိ။ “သုညမိဒံ သညာဂတံ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာယာ”တိ ပဇာနာတိ။ အတ္တိ စေဝိဒံ အသုညတံ၊ ယဒိဒံ အာကိဉ္စညာယတနသည် ပဋိစ္စ ဧကတ္တန္တိ။ ဣတိ ယံ ဟိ ခေါ တတ္ထ န ဟောတိ၊ တေန တံ သုညံ သမနုပဿတိ။ ယံ ပန တတ္ထ အဝသိဋ္ဌံ ဟောတိ၊ တံ “သန္တမိဒံ အတ္တိ”တိ ပဇာနာတိ။ ဧဝမိဿ သော အာနန္ဒ ယထာဘူစွာ အဝိပလ္လတ္တာ ပရိသုဒ္ဓါ သုညတာဝက္ကန္တိ ဘဝတိ။

၁၈၁။ ပုန စပရံ အာနန္ဒ ဘိက္ခု အမနသိကရိတွာ ဝိညာဏဉ္စာယတနသည် အမနသိကရိတွာ အာကိဉ္စညာယတနသည် နေဝသညာနာသညာယတနသည် ပဋိစ္စ မနသိ ကရောတိ ဧကတ္တံ၊ တဿ နေဝသညာနာသညာယတနသညာယ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ အဓိမုစ္စတိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ယေ အဿု ဒရုဏာ ဝိညာဏဉ္စာယတနသည် ပဋိစ္စ၊ တေဓ န သန္တိ။ ယေ အဿု ဒရုဏာ အာကိဉ္စညာယတနသည် ပဋိစ္စ၊ တေဓ န သန္တိ။ အတ္တိ စေဝါယံ ဒရုဏမတ္တာ၊ ယဒိဒံ နေဝသညာနာသညာယတနသည် ပဋိစ္စ ဧကတ္တန္တိ။ သော “သုညမိဒံ သညာဂတံ ဝိညာဏဉ္စာယတနသညာယာ”တိ ပဇာနာတိ။ “သုညမိဒံ သညာဂတံ အာကိဉ္စညာယတနသညာယာ”တိ ပဇာနာတိ။ အတ္တိ စေဝိဒံ

အသုညတံ၊ ယဒိဒံ နေဝသညာနာသညာယတနသညံ ပဋိစ္စ ဧကတ္တန္တိ။ ဣတိ ယံ ဟိ ခေါ တတ္ထ န ဟောတိ၊ တေန တံ သုညံ သမနုပဿတိ။ ယံ ပန တတ္ထ အဝသိဋ္ဌံ ဟောတိ၊ တံ “သန္တမိဒံ အတ္ထိ”တိ ပဇာနာတိ။ ဧဝမိဿ ဧသာ အာနန္တ ယထာဘူစွာ အဝိပလ္လတ္တာ ပရိသုဒ္ဓါ သုညတာဝက္ကန္တိ ဘဝတိ။

၁၈၂။ ပုန စပရံ အာနန္တ ဘိက္ခု အမနသိကရိတွာ အာကိဉ္ဇညာယတနသညံ အမနသိကရိတွာ နေဝသညာနာသညာယတနသညံ အနိမိတ္တံ စေတောသမာဓိံ ပဋိစ္စ မနသိ ကရေတိ ဧကတ္တံ၊ တဿ အနိမိတ္တေ စေတောသမာဓိမိ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ အဓိမုစ္စတိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ယေ အဿု ဒရဏာ အာကိဉ္ဇညာယတနသညံ ပဋိစ္စ၊ တေဓ န သန္တိ။ ယေ အဿု ဒရဏာ နေဝသညာနာသညာယတနသညံ ပဋိစ္စ၊ တေဓ န သန္တိ။ အတ္ထိ စေဝါယံ ဒရဏမတ္တာ၊ ယဒိဒံ ဣမမေဝ ကာယံ ပဋိစ္စ သဠာယတနိကံ ဇီဝိတပစ္စယာ”တိ။ သော “သုညမိဒံ သညာဂတံ အာကိဉ္ဇညာယတနသညာယာ”တိ ပဇာနာတိ။ “သုညမိဒံ သညာဂတံ နေဝသညာနာသညာယတနသညာယာ”တိ ပဇာနာတိ။ အတ္ထိ စေဝိဒံ အသုညတံ၊ ယဒိဒံ ဣမမေဝ ကာယံ ပဋိစ္စ သဠာယတနိကံ ဇီဝိတပစ္စယာတိ။ ဣတိ ယံ ဟိ ခေါ တတ္ထ န ဟောတိ၊ တေန တံ သုညံ သမနုပဿတိ။ ယံ ပန တတ္ထ အဝသိဋ္ဌံ ဟောတိ၊ တံ “သန္တမိဒံ အတ္ထိ”တိ ပဇာနာတိ။ ဧဝမိဿ ဧသာ အာနန္တ ယထာဘူစွာ အဝိပလ္လတ္တာ ပရိသုဒ္ဓါ သုညတာဝက္ကန္တိ ဘဝတိ။

၁၈၃။ ပုန စပရံ အာနန္တ ဘိက္ခု အမနသိကရိတွာ အာကိဉ္ဇညာယတနသညံ အမနသိကရိတွာ နေဝသညာနာသညာယတနသညံ အနိမိတ္တံ စေတောသမာဓိံ ပဋိစ္စ မနသိ ကရေတိ ဧကတ္တံ၊ တဿ အနိမိတ္တေ စေတောသမာဓိမိ စိတ္တံ ပက္ခန္ဓတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ အဓိမုစ္စတိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “အယမိ ခေါ အနိမိတ္တေ စေတောသမာဓိ အဘိသင်္ခတော အဘိသဉ္ဇေတယိတော၊ ယံ ခေါ ပန ကိဉ္ဇိ အဘိသင်္ခတံ အဘိသဉ္ဇေတယိတံ၊ တဒနိစ္စံ နိရောဓဓမ္မ”န္တိ ပဇာနာတိ၊ တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဘဝါသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိ “ဝိမုတ္တ”မိတိ ဉာဏံ ဟောတိ၊ “ဒီဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ”တိ ပဇာနာတိ။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ယေ အဿု ဒရဏာ ကာမာသဝံ ပဋိစ္စ၊ တေဓ န သန္တိ။ ယေ အဿု ဒရဏာ ဘဝါသဝံ ပဋိစ္စ၊ တေဓ န သန္တိ။ ယေ အဿု ဒရဏာ အဝိဇ္ဇာသဝံ ပဋိစ္စ၊ တေဓ န သန္တိ။ အတ္ထိ စေဝါယံ ဒရဏမတ္တာ၊ ယဒိဒံ ဣမမေဝ ကာယံ ပဋိစ္စ

သဠာယတနိကံ ဇီဝိတပစ္စယာ”တိ။ သော “သုညမိဒံ သညာဂတံ ကာမာ-
သဝေနာ”တိ ပဇာနာတိ။ “သုညမိဒံ သညာဂတံ ဘဝါသဝေနာ”တိ ပဇာ-
နာတိ။ “သုညမိဒံ သညာဂတံ အဝိဇ္ဇာသဝေနာ”တိ ပဇာနာတိ။ အတ္ထိ စေဝိဒံ
အသုညတံ။ ယဒိဒံ ဣမမေဝ ကာယံ ပဋိစ္စ သဠာယတနိကံ ဇီဝိတပစ္စယာတိ။
ဣတိ ယံ ဟိ ခေါ တတ္ထ န ဟောတိ။ တေန တံ သုညံ သမနုပဿတိ။ ယံ
ပန တတ္ထ အဝသိဋ္ဌံ ဟောတိ။ တံ “သန္တမိဒံ အတ္ထိ”တိ ပဇာနာတိ။ ဧဝမိဿ
ဧသာ အာနန္ဒ ယထာဘူစွာ အဝိပလ္လတ္တာ ပရိသုဒ္ဓါ ပရမာနုတ္တရာ သုညတာ-
ဝက္ကန္တိ ဘဝတိ။

၁၈၄။ ယေဝိ^၁ ဟိ ကေစိ အာနန္ဒ အတိတမဒ္ဓါနံ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ
ဝါ ပရိသုဒ္ဓံ ပရမာနုတ္တရံ သုညတံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရိသု။ သဗ္ဗေ တေ ဣမံယေဝ
ပရိသုဒ္ဓံ ပရမာနုတ္တရံ သုညတံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရိသု။ ယေဝိ^၁ ဟိ ကေစိ အာနန္ဒ
အနာဂတမဒ္ဓါနံ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ပရိသုဒ္ဓံ ပရမာနုတ္တရံ သုညတံ
ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရိသန္တိ။ သဗ္ဗေ တေ ဣမံယေဝ ပရိသုဒ္ဓံ ပရမာနုတ္တရံ သုညတံ
ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရိသန္တိ။ ယေဝိ^၁ ဟိ ကေစိ အာနန္ဒ ဧတရဟိ သမဏာ ဝါ
ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ပရိသုဒ္ဓံ ပရမာနုတ္တရံ သုညတံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရန္တိ။ သဗ္ဗေ တေ
ဣမံယေဝ ပရိသုဒ္ဓံ ပရမာနုတ္တရံ သုညတံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရန္တိ။ တဿှာတိဟ
အာနန္ဒ ပရိသုဒ္ဓံ ပရမာနုတ္တရံ သုညတံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရိဿာမာတိ^၂ ဧဝံ
ဟိ ဝေါ^၃ အာနန္ဒ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော
ဘာသိတံ အဘိနန္တိတိ။

စူဠသုညတသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ပဌမံ။

၂-မဟာသုညတသုတ္တ

၁၈၅။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သက္ကေသု ဝိဟရတိ
ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ နိဂြောဓာရာမေ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ
ပတ္တစီဝရမာဒါယ ကပိလဝတ္ထု ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ ပိဏ္ဍာယ
စရိတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော ယေန ကာဠုခေမကဿ သက္ကဿ
ဝိဟာရော တေနုပသင်္ကမိ ဒိဝါဝိဟာရာယ။ တေန ခေါ ပန သမယေန

၁-ယေ (သိ၊ ဣ)

၂-ဝိဟရိဿာမိတိ (ဣ၊ က)

၃-တေ (က)

ကာဠုဓေမကဿ သက္ကဿ ဝိဟာရေ သမ္ပဟုလာနိ သေနာသနာနိ ပညတ္တာနိ ဟောန္တိ။ အဒ္ဓဿ ခေါ ဘဂဝါ ကာဠုဓေမကဿ သက္ကဿ ဝိဟာရေ သမ္ပဟုလာနိ သေနာသနာနိ ပညတ္တာနိ၊ ဒိသ္မာန ဘဂဝတော ဧတဒဟောသိ “သမ္ပဟုလာနိ ခေါ ကာဠုဓေမကဿ သက္ကဿ ဝိဟာရေ သေနာသနာနိ ပညတ္တာနိ၊ သမ္ပဟုလာ န ခေါ ဣဓ ဘိက္ခု ဝိဟရန္တိ”တိ။

၁၈၆။ တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ အာနန္တော သမ္ပဟုလေဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ဃဋ္ဌာယ သက္ကဿ ဝိဟာရေ စီဝရကမ္ပံ ကရေတိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယနသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ယေန ဃဋ္ဌာယ သက္ကဿ ဝိဟာရေ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “သမ္ပဟုလာနိ ခေါ အာနန္တ ကာဠုဓေမကဿ သက္ကဿ ဝိဟာရေ သေနာသနာနိ ပညတ္တာနိ၊ သမ္ပဟုလာ န ခေါ ဧတ္ထ ဘိက္ခု ဝိဟရန္တိ”တိ။ သမ္ပဟုလာနိ ဘန္တေ ကာဠုဓေမကဿ သက္ကဿ ဝိဟာရေ သေနာသနာနိ ပညတ္တာနိ၊ သမ္ပဟုလာ ဘိက္ခု ဧတ္ထ ဝိဟရန္တိ၊ စီဝရကာရသမယော နော ဘန္တေ ဝတ္တတိတိ။

န ခေါ အာနန္တ ဘိက္ခု သောဘတိ သင်္ဂဏိကာရာမော သင်္ဂဏိကရတော သင်္ဂဏိကာရာမတံ အနုယုတ္တော ဂဏာရာမော ဂဏရတော ဂဏသမ္ပဒိတော။ သော ဝတာနန္တ ဘိက္ခု သင်္ဂဏိကာရာမော သင်္ဂဏိကရတော သင်္ဂဏိကာရာမတံ အနုယုတ္တော ဂဏာရာမော ဂဏရတော ဂဏသမ္ပဒိတော၊ ယံ တံ နေက္ခမ္မသုခံ ပဝိဝေကသုခံ ဥပသမသုခံ သမ္မောဓိသုခံ^၁၊ တဿ သုခဿ နိကာမလာဘီ ဘဝိဿတိ အင်္ဂိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ယော စ ခေါ သော အာနန္တ ဘိက္ခု ဧကော ဂဏသ္မာ ဝုပကဋ္ဌော ဝိဟရတိ၊ တဿေတံ ဘိက္ခုနော ပါဠိကန္^၂။ ယံ တံ နေက္ခမ္မသုခံ ပဝိဝေကသုခံ ဥပသမသုခံ သမ္မောဓိသုခံ၊ တဿ သုခဿ နိကာမလာဘီ ဘဝိဿတိ အင်္ဂိစ္ဆလာဘီ အကသိရလာဘီတိ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ။

သော ဝတာနန္တ ဘိက္ခု သင်္ဂဏိကာရာမော သင်္ဂဏိကရတော သင်္ဂဏိကာရာမတံ အနုယုတ္တော ဂဏာရာမော ဂဏရတော ဂဏသမ္ပဒိတော သာမာယိကံ ဝါ ကန္တံ စေတောဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿတိ၊ အသာမာယိကံ ဝါ အကုပ္ပန္တိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ယော စ ခေါ သော အာနန္တ ဘိက္ခု ဧကော ဂဏသ္မာ

၁-သမ္မောဓသုခံ (သီ၊ ဣ)၊ သမ္မောဓသုခံ စိတ္တေကဂ္ဂတာသုခံ (က)
ဥပရိ အရဏဝိဘင်္ဂသုတ္တေ ပန သမ္မောဓိသုခန္တေဝ ဒိဿတိ။

ပူပကဋ္ဌော ဝိဟရတိ၊ တဿေတံ ဘိက္ခုနော ပါဠိကဗ် သာမာယိကံ ဝါ ကန္တိ
စေတောဝိမုတ္တိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိဿတိ၊ အသာမာယိကံ ဝါ အကုပ္ပန္တိ
ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ။

နာဟံ အာနန္တံ ဧကံ ရူပဗ္ဗိံ သမနုပဿာမိ၊ ယတ္ထ ရတ္တဿ ယထာဘီရတဿ ရူပဿ ဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ န ဥပ္ပဇ္ဇေယျံ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿု- ပါယာသာ။

၁၈၇။ အယံ ခေါ် ပနာနန္တ ဝိဟာရော တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ။
ယဒိဒံ သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ အမနသိကာရာ အဇ္ဈတ္တံ သုညတံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရိတုံ။
တတြ စေ အာနန္တ တထာဂတံ ဣမိနာ ဝိဟာရေန ဝိဟရန္တံ ဘဝန္တိ။
ဥပသကံမိတာရော ဘိက္ခု။ ဘိက္ခုနိယော ဥပါသကာ ဥပါသိကာယော ရာဇာနော
ရာဇမဟာမတ္တာ တိတ္ထိယာ တိတ္ထိယသာဝကာ။ တတြာနန္တ တထာဂတော
ဝိဝေကနိဇ္ဇေနေဝ စိတ္တေန ဝိဝေကပေါဏေန ဝိဝေကပဗ္ဗာရေန ဂူပကဋ္ဌေန
နေက္ခမ္ဘာဘိရတေန ဗျန္တိဘူတေန သဗ္ဗသော အာသဝဋ္ဌာနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ
အညဒတ္ထု ဥယျောဇနိကပဋိသံယုတ္တိယေဝ ကထံ ကတ္တာ ဟောတိ။ တသ္မာတိ-
ဟာနန္တ ဘိက္ခု စေပိ အာကခေယျ “အဇ္ဈတ္တံ သုညတံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရေယျ”န္တိ။
တေနာနန္တ ဘိက္ခုနာ အဇ္ဈတ္တမေဝ စိတ္တံ သဏ္ဌာပေတဗ္ဗံ သန္နိသာဒေတဗ္ဗံ ဧကောဒိ
ကာတဗ္ဗံ သမာဒဟာတဗ္ဗံ။

၁၈၈။ ကထဉ္ဇာနန္ဒ ဘိက္ခု အဇ္ဈတ္တမေဝ စိတ္တံ သဏ္ဌပေတိ သန္နိသာဒေတိ
ဧကောဒိံ ကရေတိ၊ သမာဒဟတိ။ ဣဇာနန္ဒ ဘိက္ခု ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ
အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ။ပ။ ပဌမံ ဖျာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ပ။ ဒုတိယံ ဖျာနံ။
တတိယံ ဖျာနံ။ စတုတ္ထံ ဖျာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္ဒ ဘိက္ခု
အဇ္ဈတ္တမေဝ စိတ္တံ သဏ္ဌပေတိ သန္နိသာဒေတိ ဧကောဒိံ ကရေတိ
သမာဒဟတိ။ သော အဇ္ဈတ္တံ သုညတံ မနသိ ကရေတိ၊ တဿ အဇ္ဈတ္တံ သုညတံ
မနသိကရေတော သုညတာယ စိတ္တံ န ပက္ခန္ဓတိ နပ္ပသီဒတိ န သန္တိဋ္ဌတိ
န ဝိမုစ္စတိ။ ဧဝံ သန္တမေတံ အာနန္ဒ ဘိက္ခု ဧဝံ ပဇာနာတိ “အဇ္ဈတ္တံ သုညတံ
ခေါ မေ မနသိကရေတော အဇ္ဈတ္တံ သုညတာယ စိတ္တံ န ပက္ခန္ဓတိ နပ္ပသီဒတိ
န သန္တိဋ္ဌတိ န ဝိမုစ္စတိ”တိ၊ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္ပဇာနော ဟောတိ။ သော
ဗဟိဒ္ဓါ သုညတံ မနသိ ကရေတိ။ပ။ သော အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ သုညတံ မနသိ

၁-ကေရုပဋိ (သိ)

၃-ဘဂဝန္တံ (သီ၊သျှာ၊ကံ၊က)

၂-ဝိဟရတံ (က-သီ)၊ ဝိဟရတိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)

၄-ဧကောဒိကရောတိ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

ကရောတိ။ပ။ သော အာနေဉ္စ မနသိ ကရောတိ၊ တဿ အာနေဉ္စ မနသိ-
ကရောတော အာနေဉ္စာယ စိတ္တံ န ပက္ခန္တတိ နပ္ပသီဒတိ န သန္တိဋ္ဌတိ န ဝိမုစ္စတိ။
ဧဝံ သန္တမေတံ အာနန္တ ဘိက္ခု ဧဝံ ပဇာနာတိ “အာနေဉ္စ ခေါ မေ မနသိ-
ကရောတော အာနေဉ္စာယ စိတ္တံ န ပက္ခန္တတိ နပ္ပသီဒတိ န သန္တိဋ္ဌတိ န
ဝိမုစ္စတိ”တိ၊ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္ပဇာနော ဟောတိ။

တေနာနန္တ ဘိက္ခုနာ တသ္မိံ ယေဝ ပုရိမသ္မိံ သမာဓိနိမိတ္တေ အဇ္ဈတ္တမေဝ စိတ္တံ
သဏ္ဌပေတဗ္ဗံ သန္တိသာဒေတဗ္ဗံ ဧကောဒိ ကာတဗ္ဗံ သမာဒဟာတဗ္ဗံ။ သော
အဇ္ဈတ္တံ သုညတံ မနသိ ကရောတိ၊ တဿ အဇ္ဈတ္တံ သုညတံ မနသိကရောတော
အဇ္ဈတ္တံ သုညတာယ စိတ္တံ ပက္ခန္တတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ ဝိမုစ္စတိ။ ဧဝံ သန္တမေတံ
အာနန္တ ဘိက္ခု ဧဝံ ပဇာနာတိ “အဇ္ဈတ္တံ သုညတံ ခေါ မေ မနသိကရောတော
အဇ္ဈတ္တံ သုညတာယ စိတ္တံ ပက္ခန္တတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ ဝိမုစ္စတိ”တိ၊ ဣတိဟ
တတ္ထ သမ္ပဇာနော ဟောတိ။ သော ဗဟိဒ္ဓါ သုညတံ မနသိ ကရောတိ။ပ။
သော အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ သုညတံ မနသိ ကရောတိ။ပ။ သော အာနေဉ္စ
မနသိ ကရောတိ၊ တဿ အာနေဉ္စ မနသိကရောတော အာနေဉ္စာယ
စိတ္တံ ပက္ခန္တတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ ဝိမုစ္စတိ။ ဧဝံ သန္တမေတံ အာနန္တ
ဘိက္ခု ဧဝံ ပဇာနာတိ “အာနေဉ္စ ခေါ မေ မနသိကရောတော အာနေဉ္စာယ
စိတ္တံ ပက္ခန္တတိ ပသီဒတိ သန္တိဋ္ဌတိ ဝိမုစ္စတိ”တိ၊ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္ပဇာနော
ဟောတိ။

၁၈၉။ တဿ စေ အာနန္တ ဘိက္ခုနော ဣမိနာ ဝိဟာရေန ဝိဟာရတော
စင်္ကမာယ စိတ္တံ နမတိ၊ သော စင်္ကမတိ “ဧဝံ မံ စင်္ကမန္တံ နာဘိဇ္ဈာ-
ဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာဿဝိဿန္တိ”တိ၊ ဣတိဟ
တတ္ထ သမ္ပဇာနော ဟောတိ။ တဿ စေ အာနန္တ ဘိက္ခုနော ဣမိနာ
ဝိဟာရေန ဝိဟာရတော ဌာနာယ စိတ္တံ နမတိ၊ သော တိဋ္ဌတိ “ဧဝံ မံ ဌိတံ
နာဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာဿဝိဿန္တိ”တိ၊
ဣတိဟ တတ္ထ သမ္ပဇာနော ဟောတိ။ တဿ စေ အာနန္တ ဘိက္ခုနော
ဣမိနာ ဝိဟာရေန ဝိဟာရတော နိသဇ္ဇာယ စိတ္တံ နမတိ၊ သော နိသီဒတိ
“ဧဝံ မံ နိသိန္တံ နာဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာဿ-
ဝိဿန္တိ”တိ၊ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္ပဇာနော ဟောတိ။ တဿ စေ အာနန္တ
ဘိက္ခုနော ဣမိနာ ဝိဟာရေန ဝိဟာရတော သယနာယ စိတ္တံ နမတိ၊
သော သယတိ “ဧဝံ မံ သယန္တံ နာဘိဇ္ဈာဒေါမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ
ဓမ္မာ အန္ဓာဿဝိဿန္တိ”တိ၊ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္ပဇာနော ဟောတိ။

တဿ စေ အာနန္တ ဘိက္ခုနော ဣမိနာ ဝိဟာရေန ဝိဟာရတော ကထာယ^၁ စိတ္တံ နမတိ “သော ယာယံ ကထာ ဟီနာ ဂမ္မာ ပေါထုဇ္ဇနိကာ အနရိယာ အနတ္ထသံဟိတာ န နိဗ္ဗိဒါယ န ဝိရာဂါယ န နိရောဓာယ န ဥပသမာယ န အဘိညာယ န သမ္မောဓာယ န နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ သေယျထိဒံ၊ ရာဇကေတာ စောရကထာ မဟာမတ္တကထာ သေနာကထာ ဘယကထာ ယုဒ္ဓကထာ အန္တကထာ ပါနကထာ ဝတ္ထကထာ သယနကထာ မာလာကထာ ဂန္ထကထာ ဉှတိကထာ ယာနကတာ ဂါမကထာ နိဂမကထာ နဂရကထာ ဇနပဒကထာ ဣတ္ထိကထာ သုရာကထာ ဝိသိခါကထာ ကုမ္ဘဋ္ဌာနကထာ ပုဗ္ဗပေတကထာ နာနတ္တကထာ လောကက္ခာယိကာ သမုဒ္ဒက္ခာယိကာ ဣတိဘဝါဘဝကထာ ဣတိ ဝါ။ ဣတိ ဧဝရူပိ^၂ ကထံ န ကထေဿာမိ^၃”တိ၊ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္မဇာနော ဟောတိ။ ယာ စ ခေါ အယံ အာနန္တ ကထာ အဘိသလ္လေ-
ခိကာ စေတောဝိနိဝရဏသပ္ပါယာ^၂ ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ သေယျထိဒံ၊ အပ္ပိစ္ဆကထာ သန္တုဋ္ဌိကထာ ပဝိဝေကကထာ အသံသဂ္ဂကထာ ဝီရိယာရမ္ဘကထာ သီလကထာ သမာဓိကထာ ပညာကထာ ဝိမုတ္တိကထာ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနကထာ၊ ဣတိ ဧဝရူပိ^၂ ကထံ ကထေဿာမိတိ၊ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္မဇာနော ဟောတိ။

တဿ စေ အာနန္တ ဘိက္ခုနော ဣမိနာ ဝိဟာရေန ဝိဟာရတော ဝိတက္ကာယ စိတ္တံ နမတိ “သော ယေ တေ ဝိတက္ကာ ဟီနာ ဂမ္မာ ပေါထုဇ္ဇနိကာ အနရိယာ အနတ္ထသံဟိတာ န နိဗ္ဗိဒါယ န ဝိရာဂါယ န နိရောဓာယ န ဥပသမာယ န အဘိညာယ န သမ္မောဓာယ န နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တန္တိ။ သေယျထိဒံ၊ ကာမဝိတက္ကော ဗျာပါဒဝိတက္ကော ဝိဟိံသာဝိတက္ကော။ ဣတိ ဧဝရူပေ ဝိတက္ကော^၄ န ဝိတက္ကေဿာမိ^၅”တိ၊ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္မဇာနော ဟောတိ။ ယေ စ ခေါ ဣမေ အာနန္တ ဝိတက္ကာ အရိယာ နိယျာနိကာ နိယျန္တိ တက္ကရဿ သမ္မာဒုက္ခက္ခယာယ။ သေယျထိဒံ၊ နေက္ခမ္မဝိတက္ကော အဗျာပါဒ-
ဝိတက္ကော အဝိဟိံသာဝိတက္ကော။ ဣတိ ဧဝရူပေ ဝိတက္ကော^၄ ဝိတက္ကေဿာမိတိ၊ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္မဇာနော ဟောတိ။

၁၉၀။ ပဉ္စ ခေါ ဣမေ အာနန္တ ကာမဂုဏာ။ ကတမေ ပဉ္စ၊ စက္ခုဝိညေယျာ ရူပါ ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ပိယရူပါ ကာမူပသံဟိတာ ရဇနီယာ။

၁-ဘဿာယ (သီ)၊ ဘာသာယ (သျှ၊ကံ၊ဣ)
 ၂-စေတောဝိစာရဏသပ္ပါယာ (သီ၊သျှ၊ကံ)၊ စေတောဝိဝရဏသပ္ပါယာ (ဣ)
 ၃-ဧဝရူပေန ဝိတက္ကေန (သီ၊သျှ၊ကံ၊က) ၄-ဧဝရူပေန ဝိတက္ကေန (က)

သောတဝိညေယျာ သဒ္ဓါ။ ဃာနဝိညေယျာ ဂန္ဓာ။ ဇိဝှိဝိညေယျာ ရသာ။ ကာယဝိညေယျာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ပိယရူပါ ကာမူပသံဟိတာ ရဇနီယာ။ ဣမေ ခေါ အာနန္ဒ ပဉ္စ ကာမဂုဏော။ ယတ္ထ ဘိက္ခုနာ အဘိက္ခဏံ သကံ စိတ္တံ ပစ္စဝေက္ခိတဗ္ဗံ “အတ္ထိ န ခေါ မေ ဣမေသု ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု အညတရသ္မိံ ဝါ အညတရသ္မိံ ဝါ အာယတနေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေတသော သမုဒါစာရော”တိ။ သစေ အာနန္ဒ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ပဇာနာတိ “အတ္ထိ ခေါ မေ ဣမေသု ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု အညတရသ္မိံ ဝါ အညတရသ္မိံ ဝါ အာယတနေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေတသော သမုဒါစာရော”တိ။ ဧဝံ သန္တမေတံ^၁ အာနန္ဒ ဘိက္ခု ဧဝံ ပဇာနာတိ “ယော ခေါ ဣမေသု ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု ဆန္ဒရာဂေါ၊ သော မေ နပ္ပဟီနော”တိ။ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္ပဇာနော ဟောတိ။ သစေ ပနာနန္ဒ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ပဇာနာတိ “နတ္ထိ ခေါ မေ ဣမေသု ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု အညတရသ္မိံ ဝါ အညတရသ္မိံ ဝါ အာယတနေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စေတသော သမုဒါစာရော”တိ။ ဧဝံ သန္တမေတံ အာနန္ဒ ဘိက္ခု ဧဝံ ပဇာနာတိ “ယော ခေါ ဣမေသု ပဉ္စသု ကာမဂုဏေသု ဆန္ဒရာဂေါ၊ သော မေ ပဟီနော”တိ။ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္ပဇာနော ဟောတိ။

၁၉၁။ ပဉ္စ ခေါ ဣမေ အာနန္ဒ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ယတ္ထ ဘိက္ခုနာ ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿိနာ ဝိဟာတဗ္ဗံ “ဣတိ ရူပံ၊ ဣတိ ရူပဿ သမုဒယော၊ ဣတိ ရူပဿ အတ္ထင်္ဂမော။ ဣတိ ဝေဒနာ။ ဣတိ သညာ။ ဣတိ သင်္ခါရာ။ ဣတိ ဝိညာဏံ၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ သမုဒယော၊ ဣတိ ဝိညာဏဿ အတ္ထင်္ဂမော”တိ။ တဿ ဣမေသု ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿိနော ဝိဟရတော ယော ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု အသ္မိမာနော၊ သော ပဟီယတိ။ ဧဝံ သန္တမေတံ အာနန္ဒ ဘိက္ခု ဧဝံ ပဇာနာတိ “ယော ခေါ ဣမေသု ပဉ္စသု ဥပါဒါနက္ခန္ဓေသု အသ္မိမာနော၊ သော မေ ပဟီနော”တိ။ ဣတိဟ တတ္ထ သမ္ပဇာနော ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ တေ အာနန္ဒ ဓမ္မာ ဧကန္တကုသလာ ကုသလာယာတိကာ^၂ အရိယာ လောကုတ္တရာ အနဝက္ကန္တာ ပါဝိမတာ။ တံ ကိံ မညသိ အာနန္ဒ၊ ကံ အတ္ထဝသံ သမ္ပဿမာနော အရဟတံ သာဝကော သတ္တာရံ အနုဗန္ဓိတံ အပိ ပဏုဇ္ဇမာနောတိ^၃။ ဘဂဝံမူလကာ နော ဘန္တေ ဓမ္မာ ဘဂဝံနေတ္ထိကာ

၁-ဧဝံ သန္တံ (ဋ္ဌ)

၂-ဓမ္မာ ဧကန္တကုသလာယတိကာ (သဗ္ဗတ္ထ) အဋ္ဌကထာဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။

၃-အပိ ပနုဇ္ဇမာနောတိ (က-သိ)၊ အပိ ပယုဇ္ဇမာနောတိ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

ဘဂဝံပဋိသရဏာ၊ သာဓု ဝတ ဘန္တေ ဘဂဝန္တိယေဝ ပဋိဘာတု၊ ဧတဿ ဘာသိတဿ အတ္ထော၊ ဘဂဝတော သုတွာ ဘိက္ခု ဓာရေဿန္တိတိ။

၁၉၂။ န ခေါ အာနန္ဒ အရဟတိ သာဝကော သတ္တာရံ အနုဗန္ဓိတုံ၊ ယဒိဒံ သုတ္တံ ဂေယျံ ဝေယျာကရဏံ တဿ ဟေတု^၁။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ဒီဃရတ္တဿ^၂ ဟိ တေ အာနန္ဒ ဓမ္မာ သုတာ ဓာတာ ဝစသာ ပရိစိတာ မနသာနပေက္ခိတာ ဒိဋ္ဌိယာ သုပ္ပဋိဝိဒ္ဓါ။ ယာ စ ခေါ အယံ အာနန္ဒ ကထာ အဘိသလ္လေခိကာ စေတောဝိနိဝရဏသပ္ပါယာ ဧကန္တနိဗ္ဗိဒါယ ဝိရာဂါယ နိရောဓာယ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ သေယျထိဒံ၊ အပ္ပိစ္ဆကထာ သန္တုဋ္ဌိကထာ ပဝိဝေကကထာ အသံသဂ္ဂကထာ ဝိရိယာရမ္ဘကထာ သီလကထာ သမာဓိကထာ ပညာကထာ ဝိမုတ္တိကထာ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနကထာ။ ဧဝူပိယာ ခေါ အာနန္ဒ ကထာယ ဟေတု အရဟတိ သာဝကော သတ္တာရံ အနုဗန္ဓိတုံ အပိ ပဏုဇ္ဇမာနော။

ဧဝံ သန္တေ ခေါ အာနန္ဒ အာစရိယူပဒ္ဒေါ ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တေ အန္တေဝါသုပဒ္ဒေါ ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တေ ဗြဟ္မစာရူပဒ္ဒေါ ဟောတိ။

၁၉၃။ ကထဉ္စာနန္ဒ အာစရိယူပဒ္ဒေါ ဟောတိ၊ ဣဓာနန္ဒ ဧကစ္စော သတ္တာ ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ ဘဇေတိ အရညံ ရုက္ခမူလံ ပဗ္ဗတံ ကန္တရံ ဂိရိဂုဟံ သုသာနံ ဝနပတ္တံ အဗ္ဘောကာသံ ပလာလပုဉ္ဇံ။ တဿ တထာဂူပကဋ္ဌဿ ဝိဟရတော အန္ဓာဝတ္တန္တိ^၃၊ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ နေဂမာ စေဝ ဇာနပဒါ စ။ သော အန္ဓာဝတ္တန္တေသု ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေသု နေဂမေသု စေဝ ဇာနပဒေသု စ မုစ္ဆံ နိကာမယတိ^၄၊ ဂေဓံ အာပဇ္ဇတိ၊ အာဝတ္တတိ ဗာဟုလ္လာယ။ အယံ ဝုစ္စတာနန္ဒ ဥပဒ္ဒေါ^၅ အာစရိယော အာစရိယူပဒ္ဒေနေ အဝဓိသု နံ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သံကိလေသိကာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ^၆ သဒရာ ဒုက္ခဝိပါကာ အာယတိ ဇာတိဇရာမရဏိယာ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္ဒ အာစရိယူပဒ္ဒေါ ဟောတိ။

၁၉၄။ ကထဉ္စာနန္ဒ အန္တေဝါသုပဒ္ဒေါ ဟောတိ၊ တဿေဝ ခေါ ပနာနန္ဒ သတ္တု သာဝကော တဿ သတ္တု ဝိဝေကမနုဗြူဟယမာနော ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ

၁-ဝေယျာကရဏဿ ဟေတု (က)	၂-ဒီဃရတ္တံ+အဿာတိ ပဒဗ္ဘေဒေါ။
၃-အန္ဓာဝုဋ္ဌန္တိ (သီ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)	
၄-မုစ္ဆတိ ကာမယတိ (သီ၊ ဣ) အဋ္ဌကထာယံ ပန န တထာ ဒိဿတိ။	
၅-ဥပဒ္ဒုတော (သီ၊ ဣ)	၆-ပေါနောဘဝိကာ (သီ၊ ဣ)

ဘဇေတိ အရည် ရုက္ခမူလံ ပဗ္ဗတံ ကန္တရံ ဂိရိဂူဟံ သုသာနံ ဝနပတ္တံ အဗ္ဘောကာသံ ပလာလပုဉ္ဇံ။ တဿ တထာဂူပကဋ္ဌဿ ဝိဟရတော အန္ဓာဝတ္တန္တိ ဗြာဟ္မဏ-
 ဂဟပတိကာ နေဂမာ စေဝ ဇာနပဒါ စ။ သော အန္ဓာဝတ္တန္တေသု ဗြာဟ္မဏ-
 ဂဟပတိကေသု နေဂမေသု စေဝ ဇာနပဒေသု စ မုစ္ဆံ နိကာမယတိ၊ ဂေဓံ
 အာပဇ္ဇတိ၊ အာဝတ္တတိ ဗာဟုလ္လာယ။ အယံ ဝုစ္စတာနန္တ ဥပဒ္ဒဝေါ အန္တေဝါသီ
 အန္တေဝါသုပဒ္ဒဝေန အဝဓိံသု နံ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ သံကိလေသိကာ
 ပေါနောဗ္ဘဝိကာ သဒရာ ဒုက္ခဝိပါကာ အာယတိ ဇာတိဇရာမရဏိယာ။ ဧဝံ
 ခေါ အာနန္တ အန္တေဝါသုပဒ္ဒဝေါ ဟောတိ။

၁၉၅။ ကထဉ္စာနန္တ ဗြဟ္မစာရူပဒ္ဒဝေါ ဟောတိ၊ ဣဓာနန္တ တထာဂတော
 လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော
 လောကဝိဒ္ဓ အနတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ။
 သော ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ ဘဇေတိ အရည် ရုက္ခမူလံ ပဗ္ဗတံ ကန္တရံ ဂိရိဂူဟံ
 သုသာနံ ဝနပတ္တံ အဗ္ဘောကာသံ ပလာလပုဉ္ဇံ။ တဿ တထာဂူပကဋ္ဌဿ
 ဝိဟရတော အန္ဓာဝတ္တန္တိ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ နေဂမာ စေဝ ဇာနပဒါ စ။
 သော အန္ဓာဝတ္တန္တေသု ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေသု နေဂမေသု စေဝ ဇာနပဒေသု စ
 န မုစ္ဆံ နိကာမယတိ၊ န ဂေဓံ အာပဇ္ဇတိ၊ န အာဝတ္တတိ ဗာဟုလ္လာယ။ တဿေဝ
 ခေါ ပနာနန္တ သတ္တု သာဝကော တဿ သတ္တု ဝိဝေကမနုဗြူဟယမာနော
 ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ ဘဇေတိ အရည် ရုက္ခမူလံ ပဗ္ဗတံ ကန္တရံ ဂိရိဂူဟံ သုသာနံ
 ဝနပတ္တံ အဗ္ဘောကာသံ ပလာလပုဉ္ဇံ။ တဿ တထာဂူပကဋ္ဌဿ ဝိဟရတော
 အန္ဓာဝတ္တန္တိ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ နေဂမာ စေဝ ဇာနပဒါ စ။ သော
 အန္ဓာဝတ္တန္တေသု ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကေသု နေဂမေသု စေဝ ဇာနပဒေသု စ
 မုစ္ဆံ နိကာမယတိ၊ ဂေဓံ အာပဇ္ဇတိ၊ အာဝတ္တတိ ဗာဟုလ္လာယ။ အယံ ဝုစ္စတာနန္တ
 ဥပဒ္ဒဝေါ ဗြဟ္မစာရီ ဗြဟ္မစာရူပဒ္ဒဝေန အဝဓိံသု နံ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ
 သံကိလေသိကာ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ သဒရာ ဒုက္ခဝိပါကာ အာယတိ ဇာတိဇရာမရဏိယာ။ ဧဝံ
 ခေါ အာနန္တ ဗြဟ္မစာရူပဒ္ဒဝေါ ဟောတိ။

တတြာနန္တ ယော စေဝိယံ အာစရိယူပဒ္ဒဝေါ ယော စ အန္တေဝါသုပဒ္ဒဝေါ၊
 အယံ တေဟိ ဗြဟ္မစာရူပဒ္ဒဝေါ ဒုက္ခဝိပါကတရော စေဝ ကဋျကဝိပါကတရော
 စ။ အပိ စ ဝိနိပါတာယ သံဝတ္တတိ။

၁၉၆။ တသ္မာတိဟ မံ အာနန္တ မိတ္တဝတာယ သမုဒါစရထ မာ သပတ္တ-
 ဝတာယ၊ တံ ဝေါ ဘဝိဿတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ။

ကထဉ္ဇာနန္တ သတ္တာရံ သာဝကာ သပတ္တဝတယ သမုဒါစရန္တိ နော မိတ္တဝတယ။ ဣဓာနန္တ သတ္တာ သာဝကာနံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အနုကမ္မကော ဟိတေသီ အနုကမ္မံ ဥပါဒါယ “ဣဒံ ဝေါ ဟိတာယ ဣဒံ ဝေါ သုခါယာ”တိ။ တဿ သာဝကာ န သုဿုသန္တိ၊ န သောတံ ဩဒဟန္တိ၊ န အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ ဝေါက္ကမ္မံ စ သတ္တုသာသနာ ဝတ္တန္တိ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္တ သတ္တာရံ သာဝကာ သပတ္တဝတယ သမုဒါစရန္တိ နော မိတ္တဝတယ။

ကထဉ္ဇာနန္တ သတ္တာရံ သာဝကာ မိတ္တဝတယ သမုဒါစရန္တိ နော သပတ္တဝတယ။ ဣဓာနန္တ သတ္တာ သာဝကာနံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အနုကမ္မကော ဟိတေသီ အနုကမ္မံ ဥပါဒါယ “ဣဒံ ဝေါ ဟိတာယ ဣဒံ ဝေါ သုခါယာ”တိ။ တဿ သာဝကာ သုဿုသန္တိ၊ သောတံ ဩဒဟန္တိ၊ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ န စ ဝေါက္ကမ သတ္တုသာသနာ ဝတ္တန္တိ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္တ သတ္တာရံ သာဝကာ မိတ္တဝတယ သမုဒါစရန္တိ နော သပတ္တဝတယ။

တသ္မာတိဟ မံ အာနန္တ မိတ္တဝတယ သမုဒါစရထ မာ သပတ္တဝတယ၊ တံ ဝေါ ဘဝိဿတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ။ န ဝေါ အဟံ အာနန္တ တထာ ပရက္ကမိဿာမိ၊ ယထာ ကုမ္ဘကာရော အာမကေ အာမကမတ္တေ။ နိဂ္ဂယု နိဂ္ဂယုဟံ အာနန္တ ဝက္ခာမိ၊ ပဝယု ပဝယု အာနန္တ ဝက္ခာမိ၊ ယော သာရော သော ဌဿတိတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိတိ။

မဟာသုညတသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒုတိယံ။

၃-အစ္စရိယအဗ္ဗုတသုတ္တ

၁၉၇။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဇ္ဈိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ သမ္မဟုလာနံ ဘိက္ခုနံ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍုပါတပဋိက္ကန္တာနံ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ သန္နိသိန္နာနံ သန္နိ-ပတိတာနံ အယမန္တရာကထာ ဥဒပါဒိ “အစ္စရိယံ အာဂုသော၊ အဗ္ဗုတံ အာဂုသော တထာဂတဿ မဟိဒ္ဓိကတာ မဟာနဘာဝတာ။ ယတြ ဟိ နာမ

၁-ပဝယု ပဝယု (သိ၊ ဣ)၊ ပဂ္ဂယု ပဂ္ဂယု အာနန္တ ဝက္ခာမိ (က)

တထာဂတော အတီတေ ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္နပပဉ္စေ ဆိန္နဝဋ္ဋုမေ ပရိယာ-
ဒိန္နဝဋ္ဋေ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တေ ဇာနိဿတိ။ ‘ဧဝံဇစ္စာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ
ဣတိပိ၊ ဧဝံနာမာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ဧဝံဂေါတ္တာ တေ
ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ဧဝံသီလာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ၊
ဧဝံဓမ္မာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ဧဝံပညာ တေ ဘဂဝန္တော
အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ဧဝံဝိဟာရီ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ဧဝံဝိမုတ္တာ
တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ’တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော
တေ ဘိက္ခု၊ ဧတဒဝေါစ “အစ္စရိယာ စေဝ အာဝုသော တထာဂတာ အစ္စရိယ-
ဓမ္မသမန္နာဂတာ စ၊ အပ္ပုတာ စေဝ အာဝုသော တထာဂတာ အပ္ပုတဓမ္မ-
သမန္နာဂတာ စာ”တိ။ အယဉ္စ ဟိဒံ တေသံ ဘိက္ခုနံ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ
ဟောတိ။

၁၉၈။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယနသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော
ယေနပဋ္ဌာနသာလာ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိဿိဒိ၊
နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ကာယ နုတ္တ ဘိက္ခဝေ ဧတရဟိ
ကထာယ သန္နိသိန္နာ၊ ကာ စ ပန ဝေါ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ”တိ။ ဣဓ
ဘန္တေ အမှာကံ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တာနံ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ
သန္နိသိန္နာနံ သန္နိပတိတာနံ အယမန္တရာကထာ ဥဒပါဒိ “အစ္စရိယံ အာဝုသော၊
အပ္ပုတံ အာဝုသော တထာဂတဿ မဟိဒ္ဓိကတာ မဟာနဘာဝတာ၊
ယတြ ဟိ နာမ တထာဂတော အတီတေ ဗုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဆိန္နပပဉ္စေ
ဆိန္နဝဋ္ဋုမေ ပရိယာဒိန္နဝဋ္ဋေ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တေ ဇာနိဿတိ ‘ဧဝံဇစ္စာ တေ
ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ၊ ဧဝံနာမာ။ ဧဝံဂေါတ္တာ။ ဧဝံသီလာ။ ဧဝံဓမ္မာ။
ဧဝံပညာ။ ဧဝံဝိဟာရီ။ ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသုံ ဣတိပိ’တိ”။
ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘန္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော အမေ ဧတဒဝေါစ “အစ္စရိယာ
စေဝ အာဝုသော တထာဂတာ အစ္စရိယဓမ္မသမန္နာဂတာ စ၊ အပ္ပုတာ စေဝ
အာဝုသော တထာဂတာ အပ္ပုတဓမ္မသမန္နာဂတာ စာ”တိ။ အယံ ခေါ
နော ဘန္တေ အန္တရာကထာ ဝိပွကတာ၊ အထ ဘဂဝါ အနုပုတ္တောတိ။

၁၉၉။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “တသ္မာတိဟ
တံ အာနန္တံ ဘိယျောသော မတ္တာယ ပဋိဘန္တု တထာဂတဿ အစ္စရိယာ
အပ္ပုတဓမ္မာ”တိ။

သမ္မုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ “သတော သမ္မဇာနော အာနန္တ ဗောဓိသတ္တော တုသိတံ ကာယံ ဥပပဇ္ဇိ”တိ။ ယမ္မိ ဘန္တေ သတော သမ္မဇာနော ဗောဓိသတ္တော တုသိတံ ကာယံ ဥပပဇ္ဇိ၊ ဣဒံပါဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော အစ္စရိယံ အပ္ပတဓမ္မံ ဓာရေမိ။ (၁)

သမ္မုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ “သတော သမ္မဇာနော အာနန္တ ဗောဓိသတ္တော တုသိတေ ကာယေ အဋ္ဌာသီ”တိ။ ယမ္မိ ဘန္တေ သတော သမ္မဇာနော ဗောဓိသတ္တော တုသိတေ ကာယေ အဋ္ဌာသီ၊ ဣဒံပါဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော အစ္စရိယံ အပ္ပတဓမ္မံ ဓာရေမိ။ (၂)

၂၀၀။ သမ္မုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ “ယာဝတာယုကံ အာနန္တ ဗောဓိသတ္တော တုသိတေ ကာယေ အဋ္ဌာသီ”တိ။ ယမ္မိ ဘန္တေ ယာဝတာယုကံ ဗောဓိသတ္တော တုသိတေ ကာယေ အဋ္ဌာသီ၊ ဣဒံပါဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော အစ္စရိယံ အပ္ပတဓမ္မံ ဓာရေမိ။ (၃)

သမ္မုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ “သတော သမ္မဇာနော အာနန္တ ဗောဓိသတ္တော တုသိတာ ကာယာ စဝိတွာ မာတုကုစ္ဆိံ ဩက္ကမိ”တိ။ ယမ္မိ ဘန္တေ သတော သမ္မဇာနော ဗောဓိသတ္တော တုသိတာ ကာယာ စဝိတွာ မာတုကုစ္ဆိံ ဩက္ကမိ၊ ဣဒံပါဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော အစ္စရိယံ အပ္ပတဓမ္မံ ဓာရေမိ။ (၄)

၂၀၁။ သမ္မုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ “ယဒါ အာနန္တ ဗောဓိသတ္တော တုသိတာ ကာယာ စဝိတွာ မာတုကုစ္ဆိံ ဩက္ကမတိ၊ အထ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏ-
ဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ အပ္ပမာဏော ဥဠာရော ဩဘာသော လောကေ ပါတုဘဝတိ အတိက္ကဓမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယာပိ တာ လောကန္တရိကာ အဃာ အသံဝုတာ အန္တကာရာ အန္တကာရတိမိသာ၊ ယတ္ထပိမေ စန္ဒိမသူရိယာ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကာ ဧဝံမဟာနုဘာဝါ အာဘာယ နာနဘောန္တိ၊ တတ္ထပိ အပ္ပမာဏော ဥဠာရော ဩဘာသော လောကေ ပါတုဘဝတိ အတိက္ကဓမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝံ။ ယေပိ တတ္ထ သတ္တာ ဥပပန္နာ၊ တေပိ တေနောဘာသေန အညမညံ သဉ္ဇာနန္တိ ‘အညေပိ ကိရ ဘော သန္တိ သတ္တာ ဣဂူပပန္နာ’တိ။ အယဉ္ဇ ဒသသဟဿီ လောကဓာတု သင်္ကမ္ပတိ သမ္ပကမ္ပတိ

၁-ဣဒံပါဟံ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ)

သမ္ပဝေဓတိ၊ အပ္ပမာဏော စ ဥဠာရော ဩဘာသော လောကေ ပါတုဘဝတိ
အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝါနံ ဒေဝါနုဘာဝ”န္တိ။ ယမ္မိ ဘန္တေ။ပ။ ဣဒံပါဟံ ဘန္တေ
ဘဂဝတော အစ္စရိယံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဓာရေမိ။ (၅)

၂၀၂။ သမ္မုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ
“ယဒါ အာနန္ဒ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုစ္ဆိ ဩက္ကန္တော ဟောတိ၊ စတ္တာရော
ဒေဝပုတ္တာ စတုဒ္ဒိသံ အာရက္ခာယ ဥပဂစ္ဆန္တိ ‘မာ နံ ဗောဓိသတ္တံ ဝါ ဗောဓိ-
သတ္တမာတရံ ဝါ မနုဿော ဝါ အမနုဿော ဝါ ကောစိ ဝါ ဝိဟေဋ္ဌေသီ’တိ”။
ယမ္မိ ဘန္တေ။ပ။ ဣဒံပါဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော အစ္စရိယံ အပ္ပုတဓမ္မံ
ဓာရေမိ။ (၆)

၂၀၃။ သမ္မုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ
“ယဒါ အာနန္ဒ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုစ္ဆိ ဩက္ကန္တော ဟောတိ၊ ပကတိယာ
သီလဝတိ ဗောဓိသတ္တမာတာ ဟောတိ၊ ဝိရတာ ပါဏာတိပါတာ ဝိရတာ
အဒိန္နာဒါနာ ဝိရတာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝိရတာ မုသာဝါဒါ ဝိရတာ
သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဌာနာ”တိ။ ယမ္မိ ဘန္တေ။ပ။ ဣဒံပါဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော
အစ္စရိယံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဓာရေမိ။ (၇)

သမ္မုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ “ယဒါ
အာနန္ဒ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုစ္ဆိ ဩက္ကန္တော ဟောတိ၊ န ဗောဓိသတ္တမာတု
ပုရိသေသု မာနသံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာမဂုဏ္ဏပသံဟိတံ၊ အနတိက္ကမနီယာ စ ဗောဓိ-
သတ္တမာတာ ဟောတိ ကေနစိ ပုရိသေန ရတ္တစိတ္တေနာ”တိ။ ယမ္မိ ဘန္တေ။ပ။
ဣဒံပါဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော အစ္စရိယံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဓာရေမိ။ (၈)

သမ္မုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ “ယဒါ
အာနန္ဒ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုစ္ဆိ ဩက္ကန္တော ဟောတိ၊ လာဘိနိ ဗောဓိ-
သတ္တမာတာ ဟောတိ ပဉ္စန္ဒံ ကာမဂုဏ္ဏာနံ၊ သာ ပဉ္စဟိ ကာမဂုဏ္ဏဟိ
သမပ္ပိတာ သမဂီဘူတာ ပရိစာရေတိ”တိ။ ယမ္မိ ဘန္တေ။ပ။ ဣဒံပါဟံ ဘန္တေ
ဘဂဝတော အစ္စရိယံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဓာရေမိ။ (၉)

၂၀၄။ သမ္မုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ
“ယဒါ အာနန္ဒ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုစ္ဆိ ဩက္ကန္တော ဟောတိ၊ န
ဗောဓိသတ္တမာတု ကောစိဒေဝ အာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သုခိနိ ဗောဓိသတ္တ-
မာတာ ဟောတိ အင်္ဂါလန္တကာယာ၊ ဗောဓိသတ္တဉ္စ ဗောဓိသတ္တမာတာ

တိရောကုတ္တိဂတံ ပဿတိ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂံ အဟိနိန္ဒြိယံ၊ သေယျထာပိ အာနန္ဒ မဏိ
ဝေဠုရိယော သုဘော ဇာတိမာ အဋ္ဌသော သုပရိကမ္မကတော၊ တတြာဿ
သုတ္တံ အာဂုတံ နီလံ ဝါ ပီတံ ဝါ လောဟိတံ ဝါ သြဒါတံ ဝါ ပဏ္ဍုသုတ္တံ ဝါ၊
တမေနံ စက္ခုမာ ပုရိသော ဟတ္ထေ ကရိတွာ ပစ္စဝေက္ခေယျ ‘အယံ ခေါ
မဏိ ဝေဠုရိယော သုဘော ဇာတိမာ အဋ္ဌသော သုပရိကမ္မကတော၊ တတြိဒံ
သုတ္တံ အာဂုတံ နီလံ ဝါ ပီတံ ဝါ လောဟိတံ ဝါ သြဒါတံ ဝါ ပဏ္ဍုသုတ္တံ
ဝါ’တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္ဒ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုတ္တိံ သြက္ကန္တော
ဟောတိ၊ န ဗောဓိသတ္တမာတု ကောစိဒေဝ အာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ သုခိနီ
ဗောဓိသတ္တမာတာ ဟောတိ အကိလန္တကာယာ၊ ဗောဓိသတ္တဉ္စ ဗောဓိသတ္တ-
မာတာ တိရောကုတ္တိဂတံ ပဿတိ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂံ အဟိနိန္ဒြိယ”န္တိ။ ယမ္ပိ ဘန္တေ။ပ။
ဣဒံပါဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော အစ္စရိယံ အဗ္ဗုတဓမ္မံ ဓာရေမိ။ (၁၀)

၂၀၅။ သမ္ဗုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္ဗုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ
“သတ္တာဟဇာတေ အာနန္ဒ ဗောဓိသတ္တေ ဗောဓိသတ္တမာတာ ကာလံ
ကရေတိ၊ တုသိတံ ကာယံ ဥပပဇ္ဇတိ”တိ။ ယမ္ပိ ဘန္တေ။ပ။ ဣဒံပါဟံ
ဘန္တေ ဘဂဝတော အစ္စရိယံ အဗ္ဗုတဓမ္မံ ဓာရေမိ။ (၁၁)

သမ္ဗုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္ဗုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ
“ယထာ ခေါ ပနာနန္ဒ အညာ ဣတ္ထိကာ နဝ ဝါ ဒသ ဝါ မာသေ ဂစ္ဆံ ကုတ္တိနာ
ပရိဟရိတွာ ဝိဇာယန္တိ။ န ဟေဝံ ဗောဓိသတ္တံ ဗောဓိသတ္တမာတာ ဝိဇာယတိ၊
ဒသေဝ မာသာနိ ဗောဓိသတ္တံ ဗောဓိသတ္တမာတာ ကုတ္တိနာ ပရိဟရိတွာ
ဝိဇာယတိ”တိ။ ယမ္ပိ ဘန္တေ။ပ။ ဣဒံပါဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော အစ္စရိယံ
အဗ္ဗုတဓမ္မံ ဓာရေမိ။ (၁၂)

သမ္ဗုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္ဗုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ
“ယထာ ခေါ ပနာနန္ဒ အညာ ဣတ္ထိကာ နိသိန္နာ ဝါ နိပန္နာ ဝါ ဝိဇာယန္တိ။
န ဟေဝံ ဗောဓိသတ္တံ ဗောဓိသတ္တမာတာ ဝိဇာယတိ၊ ဌိတာဝံ ဗောဓိသတ္တံ
ဗောဓိသတ္တမာတာ ဝိဇာယတိ”တိ။ ယမ္ပိ ဘန္တေ။ပ။ ဣဒံပါဟံ ဘန္တေ
ဘဂဝတော အစ္စရိယံ အဗ္ဗုတဓမ္မံ ဓာရေမိ။ (၁၃)

သမ္ဗုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္ဗုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ
“ယဒါ အာနန္ဒ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုတ္တိမှာ နိက္ခမတိ၊ ဒေဝါ နံ ပဌမံ
ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ၊ ပစ္ဆာ မနုဿာ”တိ။ ယမ္ပိ ဘန္တေ။ပ။ ဣဒံပါဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော
အစ္စရိယံ အဗ္ဗုတဓမ္မံ ဓာရေမိ။ (၁၄)

၂၀၆။ သမ္ဗုဒ္ဓါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္ဗုဒ္ဓါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ “ယဒါ အာနန္ဒ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ၊ အပ္ပတ္တောဝ ဗောဓိသတ္တော ပထဝီ” ဟောတိ။ စတ္တာရော နံ ဒေဝပုတ္တာ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ မာတု ပုရတော ဌပေန္တိ ‘အတ္တမနာ ဒေဝီ ဟောဟိ၊ မဟေသက္ခော တေ ပုတ္တော ဥပ္ပန္နော’တိ”။ ယမ္မိ ဘန္တေ။ပ။ ဣဒံပါဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော အစ္ဆရိယံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဓာရေမိ။ (၁၅)

သမ္ဗုဒ္ဓါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္ဗုဒ္ဓါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ “ယဒါ အာနန္ဒ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ၊ ဝိသဒေါ နိက္ခမတိ အမက္ခိတော ဥဒေနံ အမက္ခိတော သေမေန အမက္ခိတော ရဟိရေန အမက္ခိတော ဧကနစိ အသုစိနာ၊ သုဒ္ဓေါ ဝိသဒေါ”။ သေယျထာပိ အာနန္ဒ မဏိရတနံ ကာသိကေ ဝတ္ထေ နိက္ခိတ္တံ နေဝ မဏိရတနံ ကာသိကံ ဝတ္ထံ မက္ခေတိ၊ နာပိ ကာသိကံ ဝတ္ထံ မဏိရတနံ မက္ခေတိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ဥဘိန္နံ သုဒ္ဓတ္တာ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္ဒ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ၊ ဝိသဒေါ နိက္ခမတိ အမက္ခိတော ဥဒေနံ အမက္ခိတော သေမေန အမက္ခိတော ရဟိရေန အမက္ခိတော ဧကနစိ အသုစိနာ၊ သုဒ္ဓေါ ဝိသဒေါ”တိ။ ယမ္မိ ဘန္တေ။ပ။ ဣဒံပါဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော အစ္ဆရိယံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဓာရေမိ။ (၁၆)

သမ္ဗုဒ္ဓါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္ဗုဒ္ဓါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ “ယဒါ အာနန္ဒ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ၊ ဒွေ ဥဒကဿ ဓာရာ အန္တလိက္ခာ ပါတုဘဝန္တိ၊ ဧကာ သီတဿ ဧကာ ဥဏုဿ။ ယေန ဗောဓိသတ္တဿ ဥဒကကိစ္စံ ကရေန္တိ မာတု စာ”တိ။ ယမ္မိ ဘန္တေ။ပ။ ဣဒံပါဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော အစ္ဆရိယံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဓာရေမိ။ (၁၇)

၂၀၇။ သမ္ဗုဒ္ဓါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္ဗုဒ္ဓါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ “သမ္ပတိဇာတော အာနန္ဒ ဗောဓိသတ္တော သမေဟိ ပါဒေဟိ ပထဝီယံ ပတိဋ္ဌဟိတွာ ဥတ္တရာဘိမုခေါ သတ္တပဒဝီတိဟာရေန ဂစ္ဆတိ၊ သေတမိ ဆတ္ထေ အနုဓာရိယမာနေ သဗ္ဗာ စ ဒိဿာ ဝိလောကေတိ၊ အာသဘိဉ္စ ဝါစံ ဘာသတိ ‘အဂ္ဂေါဟမသ္မိ လောကဿ၊ ဇေဋ္ဌောဟမသ္မိ လောကဿ၊ သေဋ္ဌောဟမသ္မိ လောကဿ၊ အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ’တိ”။ ယမ္မိ ဘန္တေ။ပ။ ဣဒံပါဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော အစ္ဆရိယံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဓာရေမိ။ (၁၈)

သမ္မုခါ မေတံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သုတံ၊ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ “ယဒါ
 အာနန္တ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုစ္ဆိမှာ နိက္ခမတိ၊ အထ သဒေဝကေ လောကေ
 သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇာယ သဒေဝမနုဿာယ
 အပ္ပမာဏော ဥဠာရော ဩဘာသော လောကေ ပါတုဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ
 ဒေဝိနံ ဒေဝိနဘာဝံ။ ယာပိ တာ လောကန္တရိကာ အယာ အသံဝတာ အန္တကာရာ
 အန္တကာရတိမိသာ၊ ယတ္ထပိမေ စန္ဒိမသုရိယာ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကာ ဧဝံမဟာနဘာဝါ
 အာဘာယ နာနဘောန္တိ၊ တတ္ထပိ အပ္ပမာဏော ဥဠာရော ဩဘာသော
 လောကေ ပါတုဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝိနံ ဒေဝိနဘာဝံ။ ယေပိ တတ္ထ
 သတ္တာ ဥပပန္နာ၊ တေပိ တေနောဘာသေန အညမညံ သဉ္ဇာနန္တိ ‘အညေပိ ကိရ
 ဘော သန္တိ သတ္တာ ဣရူပပန္နာ’တိ။ အယဉ္ဇ ဒသသဟဿိ လောကဓာတု
 သင်္ကမ္ပတိ သမ္ပကမ္ပတိ သမ္ပဝေဓတိ၊ အပ္ပမာဏော စ ဥဠာရော ဩဘာသော
 လောကေ ပါတုဘဝတိ အတိက္ကမ္မေဝ ဒေဝိနံ ဒေဝိနဘာဝံ”န္တိ။ ယမ္ပိ ဘန္တေ။ပ။
 ဣဒံပါဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော အစ္ဆရိယံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဓာရေမိတိ။ (၁၉)

၂၀၈။ တသ္မာတိဟ တံ အာနန္တ ဣဒမ္ပိ တထာဂတဿ အစ္ဆရိယံ အပ္ပုတဓမ္မံ
 ဓာရေဟိ။ ဣဓာနန္တ တထာဂတဿ ဝိဒိတာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊
 ဝိဒိတာ အပ္ပတ္တံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဝိဒိတာ သညာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ပ။ ဝိဒိတာ ဝိတက္ကာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
 ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝိဒိတာ အပ္ပတ္တံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဣဒမ္ပိ ခေါ တံ အာနန္တ တထာ-
 ဂတဿ အစ္ဆရိယံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဓာရေဟိတိ။ ယမ္ပိ ဘန္တေ ဘဂဝတော ဝိဒိတာ
 ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝိဒိတာ အပ္ပတ္တံ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဝိဒိတာ သညာ။
 ဝိဒိတာ ဝိတက္ကာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဝိဒိတာ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ဝိဒိတာ အပ္ပတ္တံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဣဒံပါဟံ
 ဘန္တေ ဘဂဝတော အစ္ဆရိယံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဓာရေမိတိ။ (၂၀)

ဣဒ မဝေါစ အာယသ္မာ အာနန္ဒော။ သမနုညော သတ္တာ အဟောသိ။
 အတ္တမနာ စ တေ ဘိက္ခု အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ဘာသိတံ အဘိနန္တန္တိ။

အစ္ဆရိယအပ္ပုတသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ။

၄-ဗာကုလသုတ္တ

၂၀၉။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ ဗာကုလော^၁ ရာဇဂဟေ
 ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္တကနိဝါပေ။ အထ ခေါ အစေလကဿပေါ

အာယသ္မတော ဗာကုလဿ ပုရာဏဂိဟိသဟာယော ယေနာယသ္မာ ဗာကုလော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ ဗာကုလေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိဟိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အစေလကဿပေါ အာယသ္မန္တံ ဗာကုလံ ဧတဒေါစ—

“ကိဝစိရံ ပဗ္ဗဇိတောသိ အာဂုသော ဗာကုလာ”တိ။ အသီတိ မေ အာဂုသော ဝဿာနိ ပဗ္ဗဇိတဿာတိ။ ဣမေဟိ ပန တေ အာဂုသော ဗာကုလ အသီတိယာ ဝဿေဟိ ကတိက္ခတ္တံ၊ မေထုနော ဓမ္မော ပဋိသေဝိတောတိ။ န ခေါ မံ အာဂုသော ကဿပ ဧဝံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ “ဣမေဟိ ပန တေ အာဂုသော ဗာကုလ အသီတိယာ ဝဿေဟိ ကတိက္ခတ္တံ၊ မေထုနော ဓမ္မော ပဋိသေဝိတော”တိ။ ဧဝဉ္စ ခေါ မံ အာဂုသော ကဿပ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ “ဣမေဟိ ပန တေ အာဂုသော ဗာကုလ အသီတိယာ ဝဿေဟိ ကတိက္ခတ္တံ၊ ကာမသညာ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာ”တိ။ ()^၁

၂၁၀။ အသီတိ မေ အာဂုသော ဝဿာနိ ပဗ္ဗဇိတဿ နာဘိဇာနာမိ ကာမသညံ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗံ။ ယံပါယသ္မာ ဗာကုလော အသီတိယာ ဝဿေဟိ နာဘိဇာနာတိ ကာမသညံ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ မယံ အာယသ္မတော ဗာကုလဿ အစ္ဆရိယံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဓာရေမ။ (၁)

အသီတိ မေ အာဂုသော ဝဿာနိ ပဗ္ဗဇိတဿ နာဘိဇာနာမိ ဗျာပါဒ- သညံ။ပ။ ဝိဟိသာသညံ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗံ။ ယံပါယသ္မာ ဗာကုလော အသီတိယာ ဝဿေဟိ နာဘိဇာနာတိ ဝိဟိသာသညံ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ မယံ အာယသ္မတော ဗာကုလဿ အစ္ဆရိယံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဓာရေမ။ (၂-၃)

အသီတိ မေ အာဂုသော ဝဿာနိ ပဗ္ဗဇိတဿ နာဘိဇာနာမိ ကာမဝိတက္ကံ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗံ။ ယံပါယသ္မာ ဗာကုလော အသီတိယာ ဝဿေဟိ နာဘိဇာနာတိ ကာမဝိတက္ကံ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ မယံ အာယသ္မတော ဗာကုလဿ အစ္ဆရိယံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဓာရေမ။ (၄)

အသီတိ မေ အာဂုသော ဝဿာနိ ပဗ္ဗဇိတဿ နာဘိဇာနာမိ ဗျာပါဒ- ဝိတက္ကံ။ပ။ ဝိဟိသာဝိတက္ကံ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗံ။ ယံပါယသ္မာ ဗာကုလော အသီတိယာ

၁-(ဣမေဟိ ပန တေ အာဂုသော ဗက္ကုလ အသီတိယာ ဝဿေဟိ ကတိက္ခတ္တံ၊ ကာမသညာ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗာတိ။) (သီ၊ ဣ)

ဝဿေဟိ နာဘိဇာနာတိ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ပိ မယံ အာယသ္မတော ဗာကုလဿ အစ္ဆရိယံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဓာရေမ။ (၅-၆)

၂၁၁။ အသီတိ မေ အာဂုသော ဝဿာနိ ပဗ္ဗဇိတဿ နာဘိဇာနာမိ ဂဟပတိစီဝရံ သာဒိတာ။ ယံပါယသ္မာ ဗာကုလော အသီတိယာ ဝဿေဟိ နာဘိဇာနာတိ ဂဟပတိစီဝရံ သာဒိတာ၊ ဣဒမ္ပိ မယံ အာယသ္မတော ဗာကုလဿ အစ္ဆရိယံ အပ္ပုတဓမ္မံ ဓာရေမ။ (၇)

အသီတိ မေ အာဂုသော ဝဿာနိ ပဗ္ဗဇိတဿ နာဘိဇာနာမိ သတ္ထေန စီဝရံ ဆိန္ဒိတာ။ ယံပါယသ္မာ ဗာကုလော အသီတိယာ ဝဿေဟိ နာဘိဇာနာတိ သတ္ထေန စီဝရံ ဆိန္ဒိတာ။ပ။ ဓာရေမ။ (၈)

အသီတိ မေ အာဂုသော ဝဿာနိ ပဗ္ဗဇိတဿ နာဘိဇာနာမိ သူစိယာ စီဝရံ သိဗ္ဗိတာ။ပ။ နာဘိဇာနာမိ ရဇနေန စီဝရံ ရဇိတာ။ နာဘိဇာနာမိ ကထိနေ^၁ စီဝရံ သိဗ္ဗိတာ။ နာဘိဇာနာမိ သဗြဟ္မစာရီနံ စီဝရကမ္မေ ဝိစာရိတာ^၂။ နာဘိဇာနာမိ နိမန္တနံ သာဒိတာ။ နာဘိဇာနာမိ ဧဝရူပံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗံ “အဟော ဝတ မံ ကောစိ နိမန္တေယျာ”တိ။ နာဘိဇာနာမိ အန္တရဃရေ နိသီဒိတာ။ နာဘိဇာနာမိ အန္တရဃရေ ဘုဒ္ဓိတာ။ နာဘိဇာနာမိ မာတုဂါမဿ အနုဗျဉ္ဇနသော နိမိတ္တံ ဂဟေတာ။ နာဘိဇာနာမိ မာတုဂါမဿ ဓမ္မံ ဒေသိတာ အန္တမသော စတုပ္ပဒမ္ပိ ဂါထံ။ နာဘိဇာနာမိ ဘိက္ခုနုပဿယံ ဥပသကံမိတာ။ နာဘိဇာနာမိ ဘိက္ခုနိယာ ဓမ္မံ ဒေသိတာ။ နာဘိဇာနာမိ သိက္ခမာနာယ ဓမ္မံ ဒေသိတာ။ နာဘိဇာနာမိ သာမဏေရိယာ ဓမ္မံ ဒေသိတာ။ နာဘိဇာနာမိ ပဗ္ဗာဇေတာ။ နာဘိဇာနာမိ ဥပသမ္ဘာဒေတာ။ နာဘိဇာနာမိ နိဿယံ ဒါတာ။ နာဘိဇာနာမိ သာမဏေရံ ဥပဋ္ဌာပေတာ။ နာဘိဇာနာမိ ဇန္တာယရေ နှာယိတာ။ နာဘိဇာနာမိ စုဏ္ဏေန နှာယိတာ။ နာဘိဇာနာမိ သဗြဟ္မစာရီ ဂတ္တပရိကမ္မေ ဝိစာရိတာ^၃။ နာဘိဇာနာမိ အာဗာဓံ ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗံ အန္တမသော ဂဒ္ဒုဟနမတ္တမ္ပိ။ နာဘိဇာနာမိ ဘောသဇ္ဇံ ဥပဟရိတာ အန္တမသော ဟရိတကိဓဏ္ဏမ္ပိ။ နာဘိဇာနာမိ အပဿေနကံ အပဿယိတာ။ နာဘိဇာနာမိ သေယျံ ကပ္ပေတာ။ ယံပါယသ္မာ။ပ။ ဓာရေမ။ (၉-၃၃)

အသီတိ မေ အာဂုသော ဝဿာနိ ပဗ္ဗဇိတဿ နာဘိဇာနာမိ ဂါမန္တ-
သေနာသနေ ဝဿံ ဥပဂန္တာ။ ယံပါယသ္မာ ဗာကုလော အသီတိယာ

၁-ကဋ္ဌိနေ (သိ၊ သျာ၊ ကံ၊ ဣ) ၂-သဗြဟ္မစာရီ စီဝရကမ္မေ ဗျာပါရိတာ (သိ၊ ဣ)

၃-ဗျာပါရိတာ (သိ၊ ဣ)

ဝဿေဟိ နာဘိဇာနာတိ ဂါမန္တသေနာသနေ ဝဿံ ဥပဂန္တာ၊ ဣဒမ္ပိ မယံ အာယသ္မတော ဗာကုလဿ အစ္ဆရိယံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဓာရေမ။ (၃၄)

သတ္တာဟမေဝ ခေါ အဟံ အာဝုသော သရဏော ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ ဘုဉ္ဇိ၊ အထ အဋ္ဌမိယံ အညာ ဥဒပါဒိ။ ယံပါယသ္မာ ဗာကုလော သတ္တာဟမေဝ သရဏော ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ ဘုဉ္ဇိ၊ အထ အဋ္ဌမိယံ အညာ ဥဒပါဒိ၊ ဣဒမ္ပိ မယံ အာယသ္မတော ဗာကုလဿ အစ္ဆရိယံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဓာရေမ။ (၃၅)

၂၁၂။ လဘောယျဟံ အာဝုသော ဗာကုလ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ ပဗ္ဗန္ဓ၊ လဘောယျံ ဥပသမ္ပဒန္တိ။ အလတ္တ ခေါ အစေလကဿပေါ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ ပဗ္ဗန္ဓ၊ အလတ္တ ဥပသမ္ပဒံ။ အစိရူပသမ္ပန္နော ပနာယသ္မာ ကဿပေါ ဧကော ဝူပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အာတာပိ ပဟိတတ္တော ဝိဟရန္တော နစိရဿေဝ၊ ယဿတ္တာယ ကုလပုတ္တာ သမ္ပဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗန္တိ၊ တဒနတ္တရံ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟာသိ၊ “ခိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ”တိ အဗ္ဘညာသိ။ အညတရော ခေါ ပနာယသ္မာ ကဿပေါ အရဟတံ အဟောသိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ ဗာကုလော အပရေန သမယေန အဝါပုရဏံ^၁ အာဒါယ ဝိဟာရေန ဝိဟာရံ ဥပသကံမိတွာ ဧဝမာဟ “အဘိက္ကမထာ-ယသ္မန္တော၊ အဘိက္ကမထာယသ္မန္တော၊ အဇ္ဇ မေ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ”တိ။ ယံပါယသ္မာ ဗာကုလော အဝါပုရဏံ အာဒါယ ဝိဟာရေန ဝိဟာရံ ဥပသကံ-မိတွာ ဧဝမာဟ “အဘိက္ကမထာယသ္မန္တော၊ အဘိက္ကမထာယသ္မန္တော၊ အဇ္ဇ မေ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ”တိ၊ ဣဒမ္ပိ မယံ အာယသ္မတော ဗာကုလဿ အစ္ဆရိယံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဓာရေမ။ (၃၆)

အာယသ္မာ ဗာကုလော မဇ္ဈေ ဘိက္ခုသံဃဿ နိသိန္နကောဝ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ ယံပါယသ္မာ ဗာကုလော မဇ္ဈေ ဘိက္ခုသံဃဿ နိသိန္နကောဝ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ဣဒမ္ပိ မယံ အာယသ္မတော ဗာကုလဿ အစ္ဆရိယံ အဗ္ဘုတဓမ္မံ ဓာရေမာတိ။ (၃၇)

ဗာကုလသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ။

၅-ဒန္တဘူမိသုတ္တ

၂၁၃။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္တကနိဝါပေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အစိရဝတော သမဏုဒ္ဓေသော အရညကုဋိကာယံ ဝိဟရတိ။ အထ ခေါ ယေသေနော ရာဇကုမာရော ဇယံဝိဟာရံ အနုစကံမမာနော အနုဝိစရမာနော ယေန အစိရဝတော သမဏုဒ္ဓေသော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အစိရဝတေန သမဏုဒ္ဓေသေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ယေသေနော ရာဇကုမာရော အစိရဝတံ သမဏုဒ္ဓေသံ ဧတဒဝေါစ—

သုတံ မေတံ ဘော အဂ္ဂိဝေဿန “ဣဓ ဘိက္ခု အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရန္တော ဖုသေယျ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတန္တိ။ ဧဝမေတံ ရာဇကုမာရ၊ ဧဝမေတံ ရာဇကုမာရ ဣဓ ဘိက္ခု အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရန္တော ဖုသေယျ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတန္တိ။ သာဓု မေ ဘဝံ အဂ္ဂိဝေဿနော ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဒေသေတူတိ။ န ခေါ တေ အဟံ ရာဇကုမာရ သက္ကောမိ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ၊ အဟန္တ ဟိ တေ ရာဇကုမာရ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဒေသေယျ၊ တုဉ္စ မေ ဘာသိတဿ အတ္ထံ န အာဇာနေယျာသိ။ သော မမဿ ကိလမထော သာ မမဿ ဝိဟေသာတိ။ ဒေသေတု မေ ဘဝံ အဂ္ဂိဝေဿနော ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ၊ အပ္ပေဝနာမာဟံ ဘောတော အဂ္ဂိဝေဿနဿ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနေယျန္တိ။ ဒေသေယျ ခေါ တေ အဟံ ရာဇကုမာရ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ၊ သစေ မေ တုံ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနေယျာသိ၊ ဣဇ္ဈေတံ ကုသလံ။ နော စေ မေ တုံ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနေယျာသိ၊ ယထာသကေ တိဋ္ဌေယျာသိ၊ န မံ တတ္ထ ဥတ္တရိ ပဋိပုစ္ဆေယျာသိတိ။ ဒေသေတု မေ ဘဝံ အဂ္ဂိဝေဿနော ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ၊ သစေ အဟံ ဘောတော အဂ္ဂိဝေဿနဿ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနိဿာမိ၊ ဣဇ္ဈေတံ ကုသလံ။ နော စေ အဟံ ဘောတော အဂ္ဂိဝေဿနဿ ဘာသိတဿ အတ္ထံ အာဇာနိဿာမိ၊ ယထာသကေ တိဋ္ဌိဿာမိ၊ နာဟံ တတ္ထ ဘဝန္တံ အဂ္ဂိဝေဿနံ ဥတ္တရိ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိတိ။

၂၁၄။ အထ ခေါ် အစီရဝတော သမဏုဒ္ဓေသော ဇေယျသေနဿ ရာဇကုမာရဿ ယထာသုတံ ယထာပရိယတ္တံ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဇေယျသေနော ရာဇကုမာရော အစီရဝတံ သမဏုဒ္ဓေသံ ဧတဒဝေါစ “အဋ္ဌာန-
မေတံ ဘော အဂ္ဂိဝေဿန အနဝကာသော ယံ ဘိက္ခု အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရန္တော ဖုဿယျ စိတ္တဿ ဧကဂ္ဂတ”န္တိ။ အထ ခေါ် ဇေယျသေနော ရာဇကုမာရော အစီရဝတဿ သမဏုဒ္ဓေသဿ အဋ္ဌာနတဉ္စ အနဝကာသတဉ္စ ပဝေဒေတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။

အထ ခေါ် အစီရဝတော သမဏုဒ္ဓေသော အစီရပက္ကန္တေ ဇေယျသေန ရာဇကုမာရေ ယေန ဘဂဝါ တေနပဿင်္ဂမိ၊ ဥပသင်္ဂမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္တော ခေါ် အစီရဝတော သမဏုဒ္ဓေသော ယာဝတကော အဟောသိ ဇေယျသေန ရာဇကုမာရေန သဒ္ဓိံ ကထာသလ္လာပေါ၊ တံ သဗ္ဗံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂဝါ အစီရဝတံ သမဏုဒ္ဓေသံ ဧတဒဝေါစ—တံ ကုတေတ္ထ အဂ္ဂိဝေဿန လဟ္တာ၊ ယံ တံ နေက္ခမ္မေန ဉာတဗ္ဗံ နေက္ခမ္မေန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ နေက္ခမ္မေန ပတ္တဗ္ဗံ နေက္ခမ္မေန သစ္စိကာတဗ္ဗံ၊ တံ ဝတ ဇေယျသေနော ရာဇကုမာရော ကာမမဇ္ဈေ ဝသန္တော ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇန္တော ကာမဝိတက္ကေဟိ ခဇ္ဇမာနော ကာမပရိဋ္ဌာဟေန ပရိဉ္စယုမာနော ကာမပရိယေသနာယ ဥဿုကော’ ဥဿတိ ဝါ ဒက္ခတိ ဝါ သစ္စိ ဝါ ကရိဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

၂၁၅။ သေယျထာပိဿ အဂ္ဂိဝေဿန ဒွေ ဟတ္ထိဒမ္မာ ဝါ အဿဒမ္မာ ဝါ ဂေါဒမ္မာ ဝါ သုဒန္တာ သုဝိနိတာ၊ ဒွေ ဟတ္ထိဒမ္မာ ဝါ အဿဒမ္မာ ဝါ ဂေါဒမ္မာ ဝါ အဒန္တာ အဝိနိတာ။ တံ ကိံ မညသိ အဂ္ဂိဝေဿန၊ ယေ တေ ဒွေ ဟတ္ထိဒမ္မာ ဝါ အဿဒမ္မာ ဝါ ဂေါဒမ္မာ ဝါ သုဒန္တာ သုဝိနိတာ၊ အပိ န တေ ဒန္တာဝ ဒန္တကာရဏံ ဂစ္ဆေယျ၊ ဒန္တာဝ ဒန္တဘူမိံ သမ္မာပုဏ္ဏေယျန္တိ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ ယေ ပန တေ ဒွေ ဟတ္ထိဒမ္မာ ဝါ အဿဒမ္မာ ဝါ ဂေါဒမ္မာ ဝါ အဒန္တာ အဝိနိတာ၊ အပိ န တေ အဒန္တာဝ ဒန္တကာရဏံ ဂစ္ဆေယျ၊ အဒန္တာဝ ဒန္တဘူမိံ သမ္မာပုဏ္ဏေယျ။ သေယျထာပိ တေ ဒွေ ဟတ္ထိဒမ္မာ ဝါ အဿဒမ္မာ ဝါ ဂေါဒမ္မာ ဝါ သုဒန္တာ သုဝိနိတာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ဧဝမေဝ ခေါ် အဂ္ဂိဝေဿန ယံ တံ နေက္ခမ္မေန ဉာတဗ္ဗံ နေက္ခမ္မေန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ နေက္ခမ္မေန ပတ္တဗ္ဗံ နေက္ခမ္မေန သစ္စိကာတဗ္ဗံ၊ တံ ဝတ ဇေယျသေနော ရာဇကုမာရော ကာမမဇ္ဈေ ဝသန္တော

ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇန္တော ကာမဝိတက္ကေဟိ ခဇ္ဇမာနော ကာမပရိဋ္ဌာဟေန ပရိသုယမာနော ကာမပရိယေသနာယ ဥဿုကော ဥဿတိ ဝါ ဒက္ခတိ ဝါ သစ္စိ ဝါ ကရိဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

၂၁၆။ သေယျထာပိ အဂ္ဂိဝေဿန ဂါမဿ ဝါ နိဂမဿ ဝါ အဝိဒူရေ မဟာပဗ္ဗတော၊ တမေနံ ခွေ သဟာယကာ တမှာ ဂါမာ ဝါ နိဂမာ ဝါ နိက္ခမိတွာ ဟတ္ထဝိလဗ်ဏေန ယေန သော ပဗ္ဗတော တေနုပသင်္ကမေယျု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကော သဟာယကော ဟေဋ္ဌာ ပဗ္ဗတပါဒေ တိဋ္ဌေယျ၊ ဧကော သဟာယကော ဥပရိပဗ္ဗတံ အာရောဟေယျ၊ တမေနံ ဟေဋ္ဌာ ပဗ္ဗတပါဒေ ဌိတော သဟာယကော ဥပရိပဗ္ဗတေ ဌိတံ သဟာယကံ ဧဝံ ဝဒေယျ “ယံ သမ္မ ကိံ တွံ ပဿသိ ဥပရိပဗ္ဗတေ ဌိတော”တိ။ သော ဧဝံ ဝဒေယျ “ပဿာမိ ခေါ အဟံ သမ္မ ဥပရိပဗ္ဗတေ ဌိတော အာရာမရာမဏေယျကံ ဝနရာမဏေယျကံ ဘူမိရာမဏေယျကံ ပေါက္ခရဏီရာမဏေယျကံ”န္တိ။

သော ဧဝံ ဝဒေယျ “အဋ္ဌာနံ ခေါ ဧတံ သမ္မ အနဝကာသော၊ ယံ တွံ ဥပရိပဗ္ဗတေ ဌိတော ပဿေယျာသိ အာရာမရာမဏေယျကံ ဝနရာမဏေယျကံ ဘူမိရာမဏေယျကံ ပေါက္ခရဏီရာမဏေယျကံ”န္တိ။ တမေနံ ဥပရိပဗ္ဗတေ ဌိတော သဟာယကော ဟေဋ္ဌိမပဗ္ဗတပါဒံ ဩရောဟိတွာ တံ သဟာယကံ ဗာဟာယံ ဂဟေတွာ ဥပရိပဗ္ဗတံ အာရောပေတွာ မုဟုတ္တံ အဿာသေတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ “ယံ သမ္မ ကိံ တွံ ပဿသိ ဥပရိပဗ္ဗတေ ဌိတော”တိ။ သော ဧဝံ ဝဒေယျ “ပဿာမိ ခေါ အဟံ သမ္မ ဥပရိပဗ္ဗတေ ဌိတော အာရာမရာမဏေယျကံ ဝနရာမဏေယျကံ ဘူမိရာမဏေယျကံ ပေါက္ခရဏီရာမဏေယျကံ”န္တိ။

သော ဧဝံ ဝဒေယျ “ဣဒါနေဝ ခေါ တေ သမ္မ ဘာသိတံ မယံ ဧဝံ အာဇာနာမ၊ အဋ္ဌာနံ ခေါ ဧတံ သမ္မ အနဝကာသော၊ ယံ တွံ ဥပရိပဗ္ဗတေ ဌိတော ပဿေယျာသိ အာရာမရာမဏေယျကံ ဝနရာမဏေယျကံ ဘူမိရာမဏေယျကံ ပေါက္ခရဏီရာမဏေယျကံ”န္တိ။ ဣဒါနေဝ စ ပန တေ ဘာသိတံ မယံ ဧဝံ အာဇာနာမ “ပဿာမိ ခေါ အဟံ သမ္မ ဥပရိပဗ္ဗတေ ဌိတော အာရာမရာမဏေယျကံ ဝနရာမဏေယျကံ ဘူမိရာမဏေယျကံ ပေါက္ခရဏီရာမဏေယျကံ”န္တိ။ သော ဧဝံ ဝဒေယျ “တထာ ဟိ ပနာဟံ သမ္မ ဣမိနာ မဟတာ ပဗ္ဗတေန အာဝုတောံ ဒဋ္ဌေယျံ နာဒ္ဒသ”န္တိ။

အတော မဟန္တတရေန အဂ္ဂိဝေဿန အဝိဇ္ဇာခန္ဓေန ဇယသေနော ရာဇကုမာရော အာဝုတော နိဝုတော^၁ ဩဖုဇ္ဈော^၂ ပရိယောနဒ္ဓေါ၊ သော ဝတယံ တံ နေက္ခမ္မေန ဉာတဗ္ဗံ နေက္ခမ္မေန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ နေက္ခမ္မေန ပတ္တဗ္ဗံ နေက္ခမ္မေန သစ္စိကာတဗ္ဗံ၊ တံ ဝတ ဇယသေနော ရာဇကုမာရော ကာမမဇ္ဈေ ဝသန္တော ကာမေ ပရိဘုဉ္ဇန္တော ကာမဝိတက္ကေဟိ ခဇ္ဇမာနော ကာမပရိဋ္ဌာဟေန ပရိယုဿာနော ကာမပရိယေသနာယ ဥဿုကော ဥဿတိ ဝါ ဒက္ခတိ ဝါ သစ္စိ ဝါ ကရိဿတိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ သစေ ခေါ တံ အဂ္ဂိဝေဿန ဇယသေနဿ ရာဇကုမာရဿ ဣမာ ဒွေ ဥပမာ ပဋိဘာယေယျံ^၃၊ အနစ္စရိယံ တေ ဇယသေနော ရာဇကုမာရော ပသီဒေယျ၊ ပသန္နော စ တေ ပသန္နကာရံ ကရေယျာတိ၊ ကုတော ပန မံ ဘန္တေ ဇယသေနဿ ရာဇကုမာရဿ ဣမာ ဒွေ ဥပမာ ပဋိဘာယိဿန္တိ^၄၊ အနစ္စရိယာ ပုဗ္ဗေ အဿုတပုဗ္ဗာ သေယျထာပိ ဘဂဝန္တန္တိ။

၂၁၇။ သေယျထာပိ အဂ္ဂိဝေဿန ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဒါဝသိတ္တော နာဂဝနိကံ အာမန္တေတိ “ဧဟိ တံ သမ္မ နာဂဝနိက ရညော နာဂံ အဘိရဟိတွာ နာဂဝနံ ပဝိသိတွာ အာရညကံ နာဂံ အတိပဿိတွာ ရညော နာဂဿ ဂီဝါယံ ဥပနိဗန္ဓာဟိ”တိ။ “ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန နာဂဝနိကော ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ ပဋိဿုတွာ ရညော နာဂံ အဘိရဟိတွာ နာဂဝနံ ပဝိသိတွာ အာရညကံ နာဂံ အတိပဿိတွာ ရညော နာဂဿ ဂီဝါယံ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ တမေနံ ရညော နာဂေါ အဗ္ဘောကာသံ နီဟရတိ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန အာရညကော နာဂေါ အဗ္ဘောကာသံ ဂတော ဟောတိ။ ဧတ္ထဂေဓာ^၅ ဟိ အဂ္ဂိဝေဿန အာရညကာ နာဂါ ယဒိဒံ နာဂဝနံ။ တမေနံ နာဂဝနိကော ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ အာရောစေသိ “အဗ္ဘောကာသဂတော ခေါ^၆ ဒေဝ အာရညကော နာဂေါ”တိ။ အထ ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန တမေနံ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဒါဝသိတ္တော ဟတ္ထိဒမကံ အာမန္တေသိ “ဧဟိ တံ သမ္မ ဟတ္ထိဒမက အာရညကံ နာဂံ ဒမယာဟိ၊ အာရညကာနဉ္စေဝ သီလာနံ အဘိနိဗ္ဗဒနာယ အာရညကာနဉ္စေဝ သရသင်္ဂပ္ပါနံ အဘိနိဗ္ဗဒနာယ အာရညကာနဉ္စေဝ ဒရထကိလမထပရိဋ္ဌာဟာနံ အဘိနိဗ္ဗဒနာယ ဂါမန္တေ အဘိရမာပနာယ မနုဿကန္တေသု သီလေသု သမာဒပနာယာ”တိ^၇။

၁-နိဝုဇ္ဈော (သျှ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)

၂-ဩဝုတော (သိ၊ ဩဝုဇ္ဈော (သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

၃-ပဋိဘာယေယျံ (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

၄-ပဋိဘာယိဿန္တိ (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

၅-ဧတဂေဓာ (သိ၊ ဣ၊ ၆-ခေါ တေ (သျှ၊ ကံ၊ က)

၇-သမာဒိပနာယာတိ (?)

“ဧဝံ ဒေဝါ”တိ ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန ဟတ္ထိဒမကော ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ ပဋိဿုတွာ မဟန္တံ ထမ္ဘံ ပထဝီယံ နိဓဏိတွာ အာရညကဿ နာဂဿ ဂီဝါယံ ဥပနိဗန္ဓတိ အာရညကာနဉ္စေဝ သီလာနံ အဘိနိမ္မဒနာယ အာရညကာနဉ္စေဝ သရဿင်္ဂပွါနံ အဘိနိမ္မဒနာယ အာရညကာနဉ္စေဝ ဒရထ- ကိလမထပရိဋ္ဌာဟာနံ အဘိနိမ္မဒနာယ ဂါမန္တေ အဘိရမာပနာယ မနဿ- ကန္တေသု သီလေသု သမာဒပနာယ။ တမေနံ ဟတ္ထိဒမကော ယာ သာ ဝါစာ နေလာ ကဏ္ဍသုခါ ပေမနီယာ ဟဒယင်္ဂမာ ပေါရီ ဗဟုနေကန္တာ ဗဟုနေမနာပါ။ တထာရူပါဟိ ဝါစာဟိ သမုဒါစရတိ။ ယတော ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန အာရညကော နာဂေါ ဟတ္ထိဒမကဿ ယာ သာ ဝါစာ နေလာ ကဏ္ဍသုခါ ပေမနီယာ ဟဒယင်္ဂမာ ပေါရီ ဗဟုနေကန္တာ ဗဟုနေမနာပါ။ တထာရူပါဟိ ဝါစာဟိ သမုဒါစရိယမာနော သုဿူသတိ၊ သောတံ သြဒဟတိ၊ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌာပေတိ။ တမေနံ ဟတ္ထိဒမကော ဥတ္တရိ တိဏဃာသောဒကံ အနုပ္ပဝေစ္ဆတိ။

ယတော ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန အာရညကော နာဂေါ ဟတ္ထိဒမကဿ တိဏဃာ- သောဒကံ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ တတြ ဟတ္ထိဒမကဿ ဧဝံ ဟောတိ “ဇီဝိဿတိ ခေါ” ဒါနိ အာရညကော^၂ နာဂေါ”တိ။ တမေနံ ဟတ္ထိဒမကော ဥတ္တရိ ကာရဏံ ကာရေတိ “အာဒိယ ဘော နိက္ခိပ ဘော”တိ။ ယတော ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန အာရညကော နာဂေါ ဟတ္ထိဒမကဿ အာဒါနနိက္ခေပေ ဝစနကရော ဟောတိ သြဝါဒပုဋိကရော၊ တမေနံ ဟတ္ထိဒမကော ဥတ္တရိ ကာရဏံ ကာရေတိ “အဘိက္ကမ ဘော ပဋိက္ကမ ဘော”တိ။ ယတော ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန အာရညကော နာဂေါ ဟတ္ထိဒမကဿ အဘိက္ကမပဋိက္ကမဝစနကရော ဟောတိ သြဝါဒပုဋိ- ကရော၊ တမေနံ ဟတ္ထိဒမကော ဥတ္တရိ ကာရဏံ ကာရေတိ “ဥဋ္ဌဟ ဘော နိသီဒ ဘော”တိ။ ယတော ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန အာရညကော နာဂေါ ဟတ္ထိဒမကဿ ဥဋ္ဌာနနိသဇ္ဇာယ ဝစနကရော ဟောတိ သြဝါဒပုဋိကရော၊ တမေနံ ဟတ္ထိဒမကော ဥတ္တရိ အာနေဉ္စ နာမ ကာရဏံ ကာရေတိ၊ မဟန္တဿ ဖလကံ သောဏ္ဍာယ ဥပနိဗန္ဓတိ။ တောမရဟတ္ထော စ ပုရိသော ဥပရိဂီဝါယ နိသိန္နော ဟောတိ။ သမန္တတော စ တောမရဟတ္ထော ပုရိသာ ပရိဝါရေတွာ ဌိတာ ဟောန္တိ။ ဟတ္ထိဒမကော စ ဒီဃတောမရယဋ္ဌိံ ဂဟေတွာ ပုရတော ဌိတော ဟောတိ။ သော အာနေဉ္စ ကာရဏံ ကာရိယမာနော နေဝ ပုရိမေ ပါဒေ စောပေတိ၊ န ပစ္စိမေ ပါဒေ စောပေတိ၊ န ပုရိမကာယံ စောပေတိ၊ န ပစ္စိမကာယံ စောပေတိ၊ န သီသံ စောပေတိ၊ န ကဏ္ဍေ စောပေတိ၊ န ဒန္တေ

စောပေတိ၊ န နဂုံ၌ စောပေတိ၊ န သောဏ္ဍံ စောပေတိ။ သော ဟောတိ အာရညကော နာဂေါ ခမော သတ္တိပ္ပဟာရာနံ အသိပ္ပဟာရာနံ ဥသုပ္ပဟာရာနံ သရပတ္တပ္ပဟာရာနံ^၁ ဘေရိပဏဝံသသင်္ခိဋ္ဌိမနိန္ဒာဒသဒ္ဓါနံ^၂ သဗ္ဗဝကံဒေါသ- နိဟိတနိန္ဒိတကသာဝေါ ရာဇာရဟော ရာဇဘောဂ္ဂေါ ရညော အင်္ဂန္တေဝ သင်္ခံ ဂစ္ဆတိ။

၂၁၈။ ဧဝမေဝ ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန ဣမ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရဏံ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ၊ သော ဣမံ လောကံ သဒေဝကံ သမာရကံ သဗြဟ္မကံ သဿမဏဗြာဟ္မဏီ ပဇံ သဒေဝမနုဿံ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ပဝေဒေတိ၊ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ၊ တံ ဓမ္မံ သုဏာတိ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိ- ပုတ္တော ဝါ အညတရသ္မိံ ဝါ ကုလေ ပစ္စာဇာတော၊ သော တံ ဓမ္မံ သုတွာ တထာဂတေ သဒ္ဓံ ပဋိလဘတိ၊ သော တေန သဒ္ဓါပဋိလာဘေန သမန္နာဂတော ဣတိ ပဋိသဋ္ဌိက္ခတိ “သမ္မာဓော ဃရာဝါသော ရဇာပထော၊ အဗ္ဘောကာသော ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ နယိဒံ သုကရံ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ ဧကန္တပရိသုဒ္ဓံ သင်္ခလိခိတံ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတုံ၊ ယံနုနာဟံ ကေသမသု ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေယျ”န္တိ။

သော အပရေန သမယေန အပ္ပံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ အပ္ပံ ဝါ ဉာတိပရိဝဋ္ဋံ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဉာတိပရိဝဋ္ဋံ ပဟာယ ကေသမသု ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေတိ။ ဧတ္တာဝတာ ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန အရိယ- သာဝကော အဗ္ဘောကာသဂတော ဟောတိ။ ဧတ္တဂေဓာ ဟိ အဂ္ဂိဝေဿန ဒေဝမနုဿာ ယဒိဒံ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ၊ တမေနံ တထာဂတော ဥတ္တရိ ဝိနေတိ “ဧဟိ တွံ ဘိက္ခု သီလဝါ ဟောဟိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရာဟိ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော၊ အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ သိက္ခသု သိက္ခာပဒေသု”တိ။

ယတော ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန အရိယသာဝကော သီလဝါ ဟောတိ၊ ပါတိမောက္ခသံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော၊ အဏုမတ္တေသု

၁-ပရသတ္တပ္ပဟာရာနံ (သိ)၊ ပရသတ္တုပ္ပဟာရာနံ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ)
၂-ဘေရိပဏဝသင်္ခိတိဏဝနိန္ဒာဒသဒ္ဓါနံ (ဣ)

ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ သမာဒါယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသု။ တမေနံ တတာဂတော ဥတ္တရိံ ဝိနေတိ “ဧဟိ တံ ဘိက္ခု ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓါရော ဟောဟိ၊ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ မာ နိမိတ္တဂ္ဂါဟိ။ပ။ (ယထာ ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာန- သုတ္တန္တေ၊ ဧဝံ ဝိတ္တာရေတဗ္ဗာနိ။)

၂၁၉။ သော ဣမေ ပဉ္စ နိဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလိကရဏေ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္မဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ဝေဒနာသု။ပ။ စိတ္တေ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပီ သမ္မဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ သေယျထာပိ အဂ္ဂိဝေဿန ဟတ္ထိ- ဒမကော မဟန္တံ ထမ္ဘံ ပထဝီယံ နိဓဏိတွာ အာရညကဿ နာဂဿ ဂီဝါယံ ဥပနိဗန္ဓတိ၊ အာရညကာနဉ္စေဝ သီလာနံ အဘိနိမ္မဒနာယ အာရညကာနဉ္စေဝ သရသင်္ကပ္ပါနံ အဘိနိမ္မဒနာယ အာရညကာနဉ္စေဝ ဒရထကိလမထပရိဋ္ဌာဟာနံ အဘိနိမ္မဒနာယ ဂါမန္တေ အဘိရမာပနာယ မနုဿကန္တေသု သီလေသု သမာဒပနာယ။ ဧဝမေဝ ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန အရိယသာဝကဿ ဣမေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ စေတသော ဥပနိဗန္ဓနာ ဟောန္တိ ဂေဟသိတာနဉ္စေဝ သီလာနံ အဘိနိမ္မဒနာယ ဂေဟသိတာနဉ္စေဝ သရသင်္ကပ္ပါနံ အဘိနိမ္မဒနာယ ဂေဟသိတာနဉ္စေဝ ဒရထကိလမထပရိဋ္ဌာဟာနံ အဘိနိမ္မဒနာယ ဉာယဿ အဓိဂမာယ နိဗ္ဗာနဿ သစ္စိကိရိယာယ။

၂၂၀။ တမေနံ တတာဂတော ဥတ္တရိံ ဝိနေတိ “ဧဟိ တံ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရဟိ၊ မာ စ ကာမူပသံဟိတံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေသိ။ ဝေဒနာသု။ စိတ္တေ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရဟိ၊ မာ စ ကာမူပသံဟိတံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေသိ”တိ။

သော ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ပူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္မသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာမိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ။ တတိယံ ဈာနံ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနင်္ဂဏေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စပုတ္တေ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိဇ္ဈာမေတိ၊ သော အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သေယျထိဒံ၊ ဧကမ္ပိ ဇာတိံ ဒွေပိ ဇာတိယော။ပ။ ဣတိ သာကာရံ သဉ္စဒေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။

၂၂၁။ သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနဂံဏေ
ဝိဂတုပက္ခိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စပ္ပတ္တေ သတ္တာနံ
စုတူပပါတဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ သော ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန
အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟိနေ
ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ။ပ။ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ
ပဇာနာတိ။

သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနဂံဏေ
ဝိဂတုပက္ခိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စပ္ပတ္တေ အာသဝါနံ
ဓယဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိန္ဒာမေတိ၊ သော ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ယထာဘူတံ
ပဇာနာတိ၊ အယံ ဒုက္ခသမုဒယောတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ အယံ
ဒုက္ခနိရောဓောတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ အယံ ဒုက္ခနိရောဂေါမိနီ
ပဋိပဒါတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ ဣမေ အာသဝါတိ ယထာဘူတံ
ပဇာနာတိ၊ အယံ အာသဝသမုဒယောတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ အယံ
အာသဝနိရောဓောတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ အယံ အာသဝနိရောဂေါမိနီ
ပဋိပဒါတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော
ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဘဝါသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ စိတ္တံ
ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ “ဝိမုတ္တ”မိတိ ဉာဏံ ဟောတိ၊ “ဒိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ
ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ”တိ ပဇာနာတိ။

သော ဟောတိ ဘိက္ခု ခမော သီတဿ ဥဏုဿ ဇီဃစ္စာယ ပိပါသာယ
ချံသမကသဝါတာတပသရီသပသမ္ပဿာနံ ဒုရုတ္တာနံ ဒုရာဂတာနံ ဝစနပထာနံ
ဥပ္ပန္နာနံ သာရီရိကာနံ ဝေဒနာနံ ဒုက္ခာနံ တိဗ္ဗာနံ ခရာနံ ကဋုကာနံ
အသာတာနံ အမနာပါနံ ပါဏဟရာနံ အဓိဝါသကဇာတိကော ဟောတိ
သဗ္ဗရာဂဒေါသမောဟနိဟိတနိန္ဒိတကသာဝေါ အာဟုနေယျော ပါဟုနေယျော
ဒက္ခိဏေယျော အဉ္စလိကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။

၂၂၂။ မဟလ္လကော စေပိ အဂ္ဂိဝေဿန ရညော နာဂေါ အဒန္တော
အဝိနီတော ကာလံ ကရောတိ၊ အဒန္တမရဏံ^၁ မဟလ္လကော ရညော နာဂေါ
ကာလကံတောတွေဝ သံခံ ဂစ္ဆတိ။ မဇ္ဈိမော စေပိ အဂ္ဂိဝေဿန ရညော
နာဂေါ။ ဒဟရော စေပိ အဂ္ဂိဝေဿန ရညော နာဂေါ အဒန္တော အဝိနီတော

ကာလံ ကရောတိ၊ အဒန္တမရဏံ ဒဟရော ရညော နာဂေါ ကာလင်္ဂတော-
တွေဝ သန္တံ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန ထေရော စေပိ ဘိက္ခု
အနိဏာသဝေါ ကာလံ ကရောတိ၊ အဒန္တမရဏံ ထေရော ဘိက္ခု ကာလင်္ဂ-
တောတွေဝ သန္တံ ဂစ္ဆတိ။ မဇ္ဈိမော စေပိ အဂ္ဂိဝေဿန ဘိက္ခု။ နဝေါ စေပိ
အဂ္ဂိဝေဿန ဘိက္ခု အနိဏာသဝေါ ကာလံ ကရောတိ၊ အဒန္တမရဏံ နဝေါ
ဘိက္ခု ကာလင်္ဂတောတွေဝ သန္တံ ဂစ္ဆတိ။

မဟလ္လကော စေပိ အဂ္ဂိဝေဿန ရညော နာဂေါ သုဒန္တော သုဝိနီတော
ကာလံ ကရောတိ၊ ဒန္တမရဏံ မဟလ္လကော ရညော နာဂေါ ကာလင်္ဂတော-
တွေဝ သန္တံ ဂစ္ဆတိ။ မဇ္ဈိမော စေပိ အဂ္ဂိဝေဿန ရညော နာဂေါ။
ဒဟရော စေပိ အဂ္ဂိဝေဿန ရညော နာဂေါ သုဒန္တော သုဝိနီတော
ကာလံ ကရောတိ၊ ဒန္တမရဏံ ဒဟရော ရညော နာဂေါ ကာလင်္ဂတောတွေဝ
သန္တံ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ အဂ္ဂိဝေဿန ထေရော စေပိ ဘိက္ခု ခိဏာသဝေါ
ကာလံ ကရောတိ၊ ဒန္တမရဏံ ထေရော ဘိက္ခု ကာလင်္ဂတောတွေဝ သန္တံ
ဂစ္ဆတိ။ မဇ္ဈိမော စေပိ အဂ္ဂိဝေဿန ဘိက္ခု။ နဝေါ စေပိ အဂ္ဂိဝေဿန ဘိက္ခု
ခိဏာသဝေါ ကာလံ ကရောတိ၊ ဒန္တမရဏံ နဝေါ ဘိက္ခု ကာလင်္ဂတောတွေဝ
သန္တံ ဂစ္ဆတိတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အစီရဝတော သမဏုဒ္ဓေသော ဘဂဝတော
ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတိ။

ဒန္တဘူမိသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ပဉ္စမံ။

၆-ဘူမိသုတ္တ

၂၂၃။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ
ကလန္တကနိဝါပေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ဘူမိဇော ပုဗ္ဗဏုသမယံ နိဝါသေတွာ
ပတ္တစီဝရမာဒါယ ယေန ဇယသေနဿ ရာဇကုမာရဿ နိဝေသနံ တေနုပသင်္ကမိ၊
ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ အထ ခေါ ဇယသေနော
ရာဇကုမာရော ယေနာယသ္မာ ဘူမိဇော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ
အာယသ္မတာ ဘူမိဇေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ
ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဇယသေနော
ရာဇကုမာရော အာယသ္မန္တံ ဘူမိဇံ ဧတဒဝေါစ “သန္တိ ဘော ဘူမိဇ ဧကေ

သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒီနော ဧဝံဒိဋ္ဌိနော ‘အာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗာ’ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အာသဉ္ဇ အနာသဉ္ဇေပိ^၁ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ နေဝါသံ နာနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယာ’တိ။ ဣမ ဘောတော ဘူမိဿေ သတ္တာ ကိံ ဝါဒီ^၂ ကိမက္ခာယီ”တိ။ န ခေါ မေတံ ရာဇကုမာရ ဘဂဝတော သမ္ပုခါ သုတံ၊ သမ္ပုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဘဂဝါ ဧဝံ ဗျာကရေယျ “အာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ အယောနိသော ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ အယောနိသော ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အာသဉ္ဇ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ အယောနိသော ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ နေဝါသံ နာနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ အယောနိသော ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ယောနိသော ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ယောနိသော ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အာသဉ္ဇ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ယောနိသော ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ နေဝါသံ နာနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ယောနိသော ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယာ”တိ။ န ခေါ မေ တံ ရာဇကုမာရ ဘဂဝတော သမ္ပုခါ သုတံ၊ သမ္ပုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ။ ဌာနဉ္စ ခေါ ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဘဂဝါ ဧဝံ ဗျာကရေယျာတိ။ သစေ ခေါ ဘောတော ဘူမိဿေ သတ္တာ ဧဝံဝါဒီ^၃ ဧဝမက္ခာယီ၊ အဒ္ဓါ ဘောတော ဘူမိဿေ သတ္တာ သဗ္ဗေသံယေဝ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနံ မုဒ္ဒါနံ^၄ မညေ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိတိ။ အထ ခေါ ဇေယသေနော ရာဇကုမာရော အာယသန္တံ ဘူမိဇံ သကေနေဝ ထာလိပါကေန ပရိဝိသိ။

၂၂၄။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ဘူမိဇော ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္တော ခေါ အာယသ္မာ ဘူမိဇော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—ဣဓာဟံ ဘန္တေ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ယေန ဇေယသေနဿ ရာဇကုမာရဿ နိဝေသနံ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ

၁-စရတိ၊ အဘဗ္ဗာ (သီ၊ဣ) ဧဝပရိပိ ဧကဝစနေနေဝ ဒိဿတိ။
 ၂-အာသဉ္ဇ အနာသဉ္ဇ စေပိ (ဌ) ၃-ကိံ ဝါဒီ ကိဒိဋ္ဌိ (သျှ၊ကံ၊က)
 ၄-ဧဝံဝါဒီ ဧဝံဒိဋ္ဌိ (သျှ၊ကံ၊က) ၅-ဗုဒ္ဓါနံ (က) မုဒ္ဒါနန္တိ မုဒ္ဒံ၊ မတ္တကန္တိ အတ္ထော။

ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ အထ ခေါ ဘန္တေ ဇယသေနော ရာဇကုမာရော
 ယေနာဟံ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မယာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ
 ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ
 ဘန္တေ ဇယသေနော ရာဇကုမာရော မံ တေဒဝေါစ “သန္တိ ဘော ဘူမိဇ
 ဧကေ သမဏဗြာဟ္မဏာ ဧဝံဝါဒိန္နော ဧဝံဒိဋ္ဌိန္နော ‘အာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ
 ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ။ပ။
 အာသဉ္ဇ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။
 နေဝါသံ နာနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂ-
 မာယာ’တိ။ ဣစ ဘောတော ဘူမိဿ သတ္တာ ကိံဝါဒီ ကိမက္ခာယီ”တိ။ ဧဝံ
 ဝုတ္တေ အဟံ ဘန္တေ ဇယသေနံ ရာဇကုမာရံ တေဒဝေါစ “န ခေါ မေ တံ
 ရာဇကုမာရ ဘဂဝတော သမ္ပုခါ သုတံ၊ သမ္ပုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ။ ဌာနဉ္စ ခေါ
 ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဘဂဝါ ဧဝံ ဗျာကရေယျ ‘အာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ အယောနိ-
 သော ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ
 အယောနိသော ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အာသဉ္ဇ
 အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ အယောနိသော ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗာ ဖလဿ
 အဓိဂမာယ။ နေဝါသံ နာနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ အယောနိသော ဗြဟ္မစရိယံ
 စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ယောနိသော
 ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ။ပ။
 အာသဉ္ဇ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ။ပ။ နေဝါသံ နာနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ယောနိ-
 သော ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယာ’တိ၊ န ခေါ မေ တံ
 ရာဇကုမာရ ဘဂဝတော သမ္ပုခါ သုတံ၊ သမ္ပုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ။ ဌာနဉ္စ ခေါ
 ဧတံ ဝိဇ္ဇတိ၊ ယံ ဘဂဝါ ဧဝံ ဗျာကရေယျာတိ။ သစေ ဘောတော ဘူမိဿ
 သတ္တာ ဧဝံဝါဒီ ဧဝမက္ခာယီ၊ အဒ္ဓါ ဘောတော ဘူမိဿ သတ္တာ
 သဗ္ဗေသံယေဝ ပုထုသမဏဗြာဟ္မဏာနံ မုဒ္ဒါနံ မညေ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ”တိ။
 ကစ္စာဟံ ဘန္တေ ဧဝံ ပုဋ္ဌော ဧဝံ ဗျာကရမာနော ဝုတ္တဝါဒီ စေဝ ဘဂဝတော
 ဟောမိ၊ န စ ဘဂဝန္တံ အဘူတေန အဗ္ဘာစိက္ခာမိ၊ ဓမ္မဿ စာနုဓမ္မံ ဗျာကရေမိ၊
 န စ ကောစိ သဟဓမ္မိကော ဝါဒါနုဝါဒေါ ဂါရယံ ဌာနံ အာဂစ္ဆတိ။

တဏှ တံ ဘူမိဇ ဧဝံ ပုဋ္ဌော ဧဝံ ဗျာကရမာနော ဝုတ္တဝါဒီ စေဝ မေ ဟောသိ၊
 န စ မံ အဘူတေန အဗ္ဘာစိက္ခာသိ၊ ဓမ္မဿ စာနုဓမ္မံ ဗျာကရေသိ၊ န စ ကောစိ
 သဟဓမ္မိကော ဝါဒါနုဝါဒေါ ဂါရယံ ဌာနံ အာဂစ္ဆတိ။ ယေ ဟိ ကေစိ ဘူမိဇ
 သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိန္နော မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပိ မိစ္ဆာဝါစာ

မိစ္ဆာကမ္မန္တာ မိစ္ဆာအာဇီဝါ မိစ္ဆာဝါယာမာ မိစ္ဆာသတိ မိစ္ဆာသမာဓိနော၊
 တေ အာသဇ္ဈေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အာဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။
 အနာသဇ္ဈေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အာဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။
 အာသဉ္စ အနာသဇ္ဈေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အာဗ္ဗာ ဖလဿ
 အဓိဂမာယ။ နေဝါသံ နာနာသဇ္ဈေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အာဗ္ဗာ
 ဖလဿ အဓိဂမာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇ
 ဖလဿ အဓိဂမာယ။

၂၂၅။ သေယျထာပိ ဘူမိဇ ပုရိသော တေလတ္ထိကော တေလဂဝေသီ
 တေလပရိယေသနံ စရမာနော ဝါလိကံ ဒေါဏိယာ အာကိရိတွာ ဥဒကေန
 ပရိပ္ပေါသကံ ပရိပ္ပေါသကံ ပီဠေယျ၊ အာသဇ္ဈေပိ ကရိတွာ ဝါလိကံ ဒေါဏိယာ
 အာကိရိတွာ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသကံ ပရိပ္ပေါသကံ ပီဠေယျ၊ အာဗ္ဗာ
 တေလဿ အဓိဂမာယ။ အနာသဇ္ဈေပိ ကရိတွာ ဝါလိကံ ဒေါဏိယာ
 အာကိရိတွာ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသကံ ပရိပ္ပေါသကံ ပီဠေယျ၊ အာဗ္ဗာ တေလဿ
 အဓိဂမာယ။ အာသဉ္စ အနာသဇ္ဈေပိ ကရိတွာ ဝါလိကံ ဒေါဏိယာ အာကိရိတွာ
 ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသကံ ပရိပ္ပေါသကံ ပီဠေယျ၊ အာဗ္ဗာ တေလဿ
 အဓိဂမာယ။ နေဝါသံ နာနာသဇ္ဈေပိ ကရိတွာ ဝါလိကံ ဒေါဏိယာ အာကိရိတွာ
 ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသကံ ပရိပ္ပေါသကံ ပီဠေယျ၊ အာဗ္ဗာ တေလဿ
 အဓိဂမာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇ တေလဿ
 အဓိဂမာယ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘူမိဇ ယေ ဟိ ကေစိ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနော မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပါ မိစ္ဆာဝါစာ မိစ္ဆာကမ္မန္တာ မိစ္ဆာအာဇီဝါ
 မိစ္ဆာဝါယာမာ မိစ္ဆာသတိ မိစ္ဆာသမာဓိနော၊ တေ အာသဇ္ဈေပိ ကရိတွာ
 ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အာဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အနာသဇ္ဈေပိ ကရိတွာ
 ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အာဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အာသဉ္စ အနာသဇ္ဈေပိ
 ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အာဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ နေဝါသံ
 နာနာသဇ္ဈေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အာဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ တံ
 ကိဿ ဟေတု၊ အယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇ ဖလဿ အဓိဂမာယ။

သေယျထာပိ ဘူမိဇ ပုရိသော ခီရတ္ထိကော ခီရဂဝေသီ ခီရပရိယေသနံ
 စရမာနော ဂါဝိံ တရုဏဝစ္ဆံ ဝိသာဏတော အာဝိဇ္ဇေယျ၊ အာသဇ္ဈေပိ
 ကရိတွာ ဂါဝိံ တရုဏဝစ္ဆံ ဝိသာဏတော အာဝိဇ္ဇေယျ၊ အာဗ္ဗာ ခီရဿ
 အဓိဂမာယ။ အနာသဇ္ဈေပိ ကရိတွာ။ပ။ အာသဉ္စ အနာသဇ္ဈေပိ ကရိတွာ။ပ။

နေဝါသံ နာနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဂါဝိံ တရုဏဝစ္ဆံ ဝိသာဏတော အာဝိဉ္ဇေယျ၊
 အဘဗ္ဗော ဒီရဿ အဓိဂမာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇ
 ဒီရဿ အဓိဂမာယ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘူမိဇ ယေ ဟိ ကေစိ သမဏာ ဝါ
 ဗြာဟ္မဏာ ဝါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနော။ပ။ မိစ္ဆာသမာဓိနော။ တေ အာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ
 ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗော ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ။ပ။
 အာသဉ္ဇ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ။ပ။ နေဝါသံ နာနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ
 စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗော ဖလဿ အဓိဂမာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အယောနိ ဟေသာ
 ဘူမိဇ ဖလဿ အဓိဂမာယ။

၂၂၆။ သေယျထာပိ ဘူမိဇ ပုရိသော နဝနိတတ္ထိကော နဝနိတဂဝေသီ
 နဝနိတပရိယေသနံ စရမာနော ဥဒကံ ကလသေ အာသိဉ္ဇိတွာ မတ္ထေန^၁
 အာဝိဉ္ဇေယျ၊ အာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဥဒကံ ကလသေ အာသိဉ္ဇိတွာ မတ္ထေန
 အာဝိဉ္ဇေယျ၊ အဘဗ္ဗော နဝနိတဿ အဓိဂမာယ။ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ။ပ။
 အာသဉ္ဇ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ။ပ။ နေဝါသံ နာနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဥဒကံ
 ကလသေ အာသိဉ္ဇိတွာ မတ္ထေန အာဝိဉ္ဇေယျ၊ အဘဗ္ဗော နဝနိတဿ
 အဓိဂမာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇ နဝနိတဿ
 အဓိဂမာယ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘူမိဇ ယေ ဟိ ကေစိ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနော။ပ။ မိစ္ဆာသမာဓိနော။ တေ အာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ
 စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗော ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ။ပ။ အာသဉ္ဇ
 အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ။ပ။ နေဝါသံ နာနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊
 အဘဗ္ဗော ဖလဿ အဓိဂမာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အယောနိ ဟေသာ
 ဘူမိဇ ဖလဿ အဓိဂမာယ။

သေယျထာပိ ဘူမိဇ ပုရိသော အဂ္ဂိတ္ထိကော^၂ အဂ္ဂိဂဝေသီ အဂ္ဂိပရိယေသနံ
 စရမာနော အလ္လံ ကဋ္ဌံ သဿေဟံ ဥတ္တရာရဏိံ အာဒါယ အဘိမဇ္ဈေယျ၊^၃
 အာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ အလ္လံ ကဋ္ဌံ သဿေဟံ ဥတ္တရာရဏိံ အာဒါယ
 အဘိမဇ္ဈေယျ၊ အဘဗ္ဗော အဂ္ဂိဿ အဓိဂမာယ။ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ။ပ။
 အာသဉ္ဇ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ။ပ။ နေဝါသံ နာနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ အလ္လံ
 ကဋ္ဌံ သဿေဟံ ဥတ္တရာရဏိံ အာဒါယ အဘိမဇ္ဈေယျ၊ အဘဗ္ဗော အဂ္ဂိဿ
 အဓိဂမာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇ အဂ္ဂိဿ
 အဓိဂမာယ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘူမိဇ ယေ ဟိ ကေစိ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ

၁-မဇ္ဈေန (သိ)၊ မတ္ထေန (က) ၂-အဂ္ဂိတ္ထိကော (သိ) ၃-အဘိမဇ္ဈေယျ (သျှ၊ကံ၊ဣ၊က)

ဝါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနော။ပ။ မိစ္ဆာသမာဓိနော။ တေ အာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ။ပ။ အာသဉ္ဇ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ။ပ။ နေဝါသံ နာနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ အဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ ယေ ဟိ ကေစိ ဘူမိဇ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ သမ္မာဒိဋ္ဌိနော သမ္မာသကံပု၊ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တာ သမ္မာအာဇီဝါ သမ္မာဝါယာမာ သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိနော၊ တေ အာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အာသဉ္ဇ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ နေဝါသံ နာနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇ ဖလဿ အဓိဂမာယ။

၂၂၇။ သေယျထာပိ ဘူမိဇ ပုရိသော တေလတ္ထိကော တေလဂဝေသီ တေလပရိယေသနံ စရမာနော တိလပိဋ္ဌံ ဒေါဏိယာ အာကိရိတွာ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသကံ ပရိပ္ပေါသကံ ပီဠေယျ၊ အာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ တိလပိဋ္ဌံ ဒေါဏိယာ အာကိရိတွာ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသကံ ပရိပ္ပေါသကံ ပီဠေယျ၊ ဘဗ္ဗော တေလဿ အဓိဂမာယ။ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ။ပ။ အာသဉ္ဇ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ။ပ။ နေဝါသံ နာနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ တိလပိဋ္ဌံ ဒေါဏိယာ အာကိရိတွာ ဥဒကေန ပရိပ္ပေါသကံ ပရိပ္ပေါသကံ ပီဠေယျ၊ ဘဗ္ဗော တေလဿ အဓိဂမာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇ တေလဿ အဓိဂမာယ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘူမိဇ ယေ ဟိ ကေစိ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ သမ္မာဒိဋ္ဌိနော။ပ။ သမ္မာသမာဓိနော၊ တေ အာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ။ပ။ အာသဉ္ဇ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ။ပ။ နေဝါသံ နာနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇ ဖလဿ အဓိဂမာယ။

သေယျထာပိ ဘူမိဇ ပုရိသော ခီရတ္ထိကော ခီရဂဝေသီ ခီရပရိယေသနံ စရမာနော ဂါဝိံ တရုဏဝစ္ဆံ ထနတော အာဝိဉ္ဇေယျ၊ အာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဂါဝိံ တရုဏဝစ္ဆံ ထနတော အာဝိဉ္ဇေယျ၊ ဘဗ္ဗော ခီရဿ အဓိဂမာယ။ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ။ပ။ အာသဉ္ဇ အနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ။ပ။ နေဝါသံ နာနာသဉ္ဇေပိ ကရိတွာ ဂါဝိံ တရုဏဝစ္ဆံ ထနတော အာဝိဉ္ဇေယျ၊ ဘဗ္ဗော ခီရဿ အဓိဂမာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇ ခီရဿ အဓိဂမာယ။

ဧဝမေဝ ခေါ ဘူမိဇေယေ ဟိ ကေစိ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ သမ္မာဒိဋ္ဌိနော။ပ။ သမ္မာသမာဓိနော၊ တေ အာသညေပိ ကရိတွာ။ပ။ အနာသညေပိ ကရိတွာ။ပ။ အာသန္ဓ အနာသညေပိ ကရိတွာ။ပ။ နေဝိသံ နာနာသညေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇေယေ ဖလဿ အဓိဂမာယ။

၂၂၈။ သေယျထာပိ ဘူမိဇေယေ ပုရိသော နဝနိတတ္ထိကော နဝနိတဂဝေသီ နဝနိတပရိယေသနံ စရမာနော ဒမိံ ကလသေ အာသိဉ္စိတွာ မတ္ထေန အာဝိဉ္ဇေယျ၊ အာသညေပိ ကရိတွာ ဒမိံ ကလသေ အာသိဉ္စိတွာ မတ္ထေန အာဝိဉ္ဇေယျ၊ ဘဗ္ဗော နဝနိတဿ အဓိဂမာယ။ အနာသညေပိ ကရိတွာ။ အာသန္ဓ အနာသညေပိ ကရိတွာ။ နေဝိသံ နာနာသညေပိ ကရိတွာ ဒမိံ ကလသေ အာသိဉ္စိတွာ မတ္ထေန အာဝိဉ္ဇေယျ၊ ဘဗ္ဗော နဝနိတဿ အဓိဂမာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇေယေ နဝနိတဿ အဓိဂမာယ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘူမိဇေယေ ဟိ ကေစိ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ သမ္မာဒိဋ္ဌိနော။ပ။ သမ္မာသမာဓိနော၊ တေ အာသညေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အနာသညေပိ ကရိတွာ။ အာသန္ဓ အနာသညေပိ ကရိတွာ။ နေဝိသံ နာနာသညေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇေယေ ဖလဿ အဓိဂမာယ။

သေယျထာပိ ဘူမိဇေယေ ပုရိသော အဂ္ဂိတ္ထိကော အဂ္ဂိဂဝေသီ အဂ္ဂိပရိယေသနံ စရမာနော သုက္ခံ ကဋ္ဌံ ကောဠာပံ ဥတ္တရာရဏိံ အာဒါယ အဘိမဇ္ဈေယျ၊ ()^၁ အာသညေပိ ကရိတွာ။ အနာသညေပိ ကရိတွာ။ အာသန္ဓ အနာသညေပိ ကရိတွာ။ နေဝိသံ နာနာသညေပိ ကရိတွာ သုက္ခံ ကဋ္ဌံ ကောဠာပံ ဥတ္တရာရဏိံ အာဒါယ အဘိမဇ္ဈေယျ၊ ဘဗ္ဗော အဂ္ဂိဿ အဓိဂမာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇေယေ အဂ္ဂိဿ အဓိဂမာယ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘူမိဇေယေ ဟိ ကေစိ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ သမ္မာဒိဋ္ဌိနော။ပ။ သမ္မာသမာဓိနော၊ တေ အာသညေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အနာသညေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ အာသန္ဓ အနာသညေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ နေဝိသံ နာနာသညေပိ ကရိတွာ ဗြဟ္မစရိယံ စရန္တိ၊ ဘဗ္ဗာ ဖလဿ အဓိဂမာယ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ယောနိ ဟေသာ ဘူမိဇေယေ ဖလဿ အဓိဂမာယ။

သစေ ခေါ် တံ ဘူမိဇ ဇယသေနဿ ရာဇကုမာရဿ ဣမာ စတသော ဥပမာ ပဋိဘာယေယျ။ အနစ္စရိယံ တေ ဇယသေနော ရာဇကုမာရော ပသီဒေယျ။ ပသန္နော စ တေ ပသန္နကာရံ ကရေယျာတိ။ ကုတော ပန မံ ဘန္တေ ဇယသေနဿ ရာဇကုမာရဿ ဣမာ စတသော ဥပမာ ပဋိဘာယိဿန္တိ။ အနစ္စရိယာ ပုဗ္ဗေ အဿုတပုဗ္ဗာ၊ သေယျထာပိ ဘဂဝန္တန္တိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ ဘူမိဇော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိတိ။

ဘူမိဇသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဆဋ္ဌံ။

၇-အနုရုဒ္ဓသုတ္တ

၂၂၉။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ ပဉ္စကင်္ဂီ ထပတိ အညတရံ ပုရိသံ အာမန္တေသိ “ဧဟိ တွံ အမ္ဘော ပုရိသ ယေနာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ တေနပသင်္ကမံ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မမ ဝစနေန အာယသ္မတော အနုရုဒ္ဓဿ ပါဒေ သိရသာ ဝန္တာဟိ”^၁ ‘ပဉ္စကင်္ဂီ ဘန္တေ ထပတိ အာယသ္မတော အနုရုဒ္ဓဿ ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ’^၂တိ၊ ဧဝံ ဝဒေဟိ^၃ ‘အဓိဝါသေတု ကိရ ဘန္တေ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ပဉ္စကင်္ဂဿ ထပတိဿ သွာတနာယ အတ္တစတုတ္ထော ဘတ္တံ၊ ယေန စ ကိရ ဘန္တေ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ပဂေဝတရံ အာဂစ္ဆေယျ၊ ပဉ္စကင်္ဂီ ဘန္တေ ထပတိ^၄ ဗဟုကိစ္စော ဗဟုကရဏီယော ရာဇကရဏီယေနာ’^၅တိ”။ “ဧဝံ ဘန္တေ”^၆တိ ခေါ သော ပုရိသော ပဉ္စကင်္ဂဿ ထပတိဿ ပဋိသုတွာ ယေနာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ တေနပသင်္ကမံ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္နော ခေါ သော ပုရိသော အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ ဧတဒဝေါစ “ပဉ္စကင်္ဂီ ဘန္တေ ထပတိ အာယသ္မတော အနုရုဒ္ဓဿ ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ၊ ဧဝံ ဝဒေဟိ ‘အဓိဝါသေတု ကိရ ဘန္တေ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ပဉ္စကင်္ဂဿ ထပတိဿ သွာတနာယ အတ္တစတုတ္ထော ဘတ္တံ၊ ယေန စ ကိရ ဘန္တေ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ပဂေဝတရံ အာဂစ္ဆေယျ၊ ပဉ္စကင်္ဂီ ဘန္တေ ထပတိ ဗဟုကိစ္စော ဗဟုကရဏီယော ရာဇကရဏီယေနာ’^၇တိ”။ အဓိဝါသေသိ ခေါ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ တုဏှိဘာဝေန။

၁-ဝန္တာဟိ၊ ဧဝံ ဝဒေဟိ (သီ၊ဣ) ၂-ဧဝံ ဝဒေဟိ (သီ၊ဣ) ၃-ပဉ္စကင်္ဂီ ထပတိ (သီ၊ဣ)

၂၃၀။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ယေန ပဉ္စကင်္ဂဿ ထပတိဿ နိဝေသနံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ အထ ခေါ် ပဉ္စကင်္ဂါ ထပတိ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန သဟတ္တာ သန္တပ္ပေသိ သမ္ပဝါရေသိ။ အထ ခေါ် ပဉ္စကင်္ဂါ ထပတိ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ ဘုတ္တာဝိံ ဩနိတပတ္တပါဏိံ အညတရံ နိစံ အာသနံ ဂဟေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ် ပဉ္စကင်္ဂါ ထပတိ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ ဧတဒေါစ—

ဣဓ မံ ဘန္တေ ထေရာ ဘိက္ခု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမာဟံသု “အပ္ပမာဏံ ဂဟပတိ စေတောဝိမုတ္တိံ ဘာဝေဟီ”တိ။ ဧကစ္စေ ထေရာ ဧဝမာဟံသု “မဟဂ္ဂတံ ဂဟပတိ စေတောဝိမုတ္တိံ ဘာဝေဟီ”တိ။ ယာ စာယံ ဘန္တေ အပ္ပမာဏာ စေတောဝိမုတ္တိံ ယာ စ မဟဂ္ဂတာ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ဣမေ ဓမ္မာ နာနတ္တာ စေဝ နာနာဗျဉ္ဇနာ စ၊ ဥဒါဟု ဧကတ္တာ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနန္တိ? တေန ဟိ ဂဟပတိ တံယေဝေတ္ထ ပဋိဘာတု အပဏ္ဏကန္တေ ဣတော ဘဝိဿတိတိ။ မယံ ခေါ် ဘန္တေ ဧဝံ ဟောတိ “ယာ စာယံ အပ္ပမာဏာ စေတောဝိမုတ္တိံ ယာ စ မဟဂ္ဂတာ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ဣမေ ဓမ္မာ ဧကတ္တာ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာန”န္တိ။ ယာ စာယံ ဂဟပတိ အပ္ပမာဏာ စေတောဝိမုတ္တိံ ယာ စ မဟဂ္ဂတာ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ဣမေ ဓမ္မာ နာနတ္တာ စေဝ နာနာဗျဉ္ဇနာ စ၊ တဒမိနာပေတံ ဂဟပတိ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဣမေ ဓမ္မာ နာနတ္တာ စေဝ နာနာဗျဉ္ဇနာ စ။

ကတမာ စ ဂဟပတိ အပ္ပမာဏာ စေတောဝိမုတ္တိံ၊ ဣဓ ဂဟပတိ ဘိက္ခု မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာဗဇ္ဈေန ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ ကရုဏာသဟဂတေန စေတသာ။ မုဒိတာသဟဂတေန စေတသာ။ ဥပေက္ခာသဟဂတေန စေတသာ ဧကံ ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ။ တထာ ဒုတိယံ။ တထာ တတိယံ။ တထာ စတုတ္ထံ။ ဣတိ ဥဒ္ဓမဓော တိရိယံ သဗ္ဗမိ သဗ္ဗတ္တတာယ သဗ္ဗာဝန္တံ လောကံ ဥပေက္ခာ-သဟဂတေန စေတသာ ဝိပုလေန မဟဂ္ဂတေန အပ္ပမာဏေန အဝေရေန အဗျာဗဇ္ဈေန ဖရိတွာ ဝိဟရတိ၊ အယံ ဝုစ္စတိ ဂဟပတိ အပ္ပမာဏာ စေတောဝိမုတ္တိံ။

၂၃၁။ ကတမာ စ ဂဟပတိ မဟဂ္ဂတာ စေတောဝိမုတ္တိံ။ ဣဓ ဂဟပတိ ဘိက္ခုယာဝတာ ဧကံ ရုက္ခမူလံ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဂဟပတိ မဟဂ္ဂတာ စေတောဝိမုတ္တိံ။ ဣဓ ပန ဂဟပတိ ဘိက္ခုယာဝတာ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ရုက္ခမူလာနိ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ အယမ္ပိ ဝုစ္စတိ ဂဟပတိ မဟဂ္ဂတာ စေတောဝိမုတ္တိံ။ ဣဓ ပန ဂဟပတိ ဘိက္ခုယာဝတာ ဧကံ ဂါမက္ခေတ္တံ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ အယမ္ပိ ဝုစ္စတိ ဂဟပတိ မဟဂ္ဂတာ စေတောဝိမုတ္တိံ။ ဣဓ ပန ဂဟပတိ ဘိက္ခုယာဝတာ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ဂါမက္ခေတ္တာနိ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ အယမ္ပိ ဝုစ္စတိ ဂဟပတိ မဟဂ္ဂတာ စေတောဝိမုတ္တိံ။ ဣဓ ပန ဂဟပတိ ဘိက္ခုယာဝတာ ဧကံ မဟာရဇ္ဇံ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ အယမ္ပိ ဝုစ္စတိ ဂဟပတိ မဟဂ္ဂတာ စေတောဝိမုတ္တိံ။ ဣဓ ပန ဂဟပတိ ဘိက္ခုယာဝတာ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ မဟာရဇ္ဇာနိ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ အယမ္ပိ ဝုစ္စတိ ဂဟပတိ မဟဂ္ဂတာ စေတောဝိမုတ္တိံ။ ဣဓ ပန ဂဟပတိ ဘိက္ခုယာဝတာ သမုဒ္ဒပရိယန္တံ ပထဝီ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ အယမ္ပိ ဝုစ္စတိ ဂဟပတိ မဟဂ္ဂတာ စေတောဝိမုတ္တိံ။ ဣဓိနာ ခေါ ဧတံ ဂဟပတိ ပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ယထာ ဣမေ ဓမ္မာ နာနတ္ထာ စေဝ နာနာဗျဉ္ဇနာ စ။

၂၃၂။ စတဿော ခေါ ဣမာ ဂဟပတိ ဘဂ္ဂပပတ္တိယော။ ကတမာ စတဿော၊ ဣဓ ဂဟပတိ ဧကန္တော “ပရိတ္တာဘာ”တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ပရိတ္တာဘာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဣဓ ပန ဂဟပတိ ဧကန္တော “အပ္ပမာဏာဘာ”တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပ္ပမာဏာဘာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဣဓ ပန ဂဟပတိ ဧကန္တော “သံကိလိဋ္ဌာဘာ”တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သံကိလိဋ္ဌာဘာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဣဓ ပန ဂဟပတိ ဧကန္တော “ပရိသုဒ္ဓါဘာ”တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ သော ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ ပရိသုဒ္ဓါဘာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ဣမာ ခေါ ဂဟပတိ စတဿော ဘဂ္ဂပပတ္တိယော။

ဟောတိ ခေါ သော ဂဟပတိ သမယော၊ ယာ တာ ဒေဝတာ ဧကန္တံ သန္နိပတန္တိ၊ တာသံ ဧကန္တံ သန္နိပတိတာနံ ဝဏ္ဏနာနတ္တံ ဟိ ခေါ ပညာယတိ။

နော စ အာဘာနာနတ္ထံ။ သေယျထာပိ ဂဟပတိ ပုရိသော သမ္မဟုလာနိ
 တေလပ္ပဒီပါနိ ဧကံ ဃာရံ ပဝေသေယျ။ တေသံ ဧကံ ဃာရံ ပဝေသိတာနံ
 အတ္ထိနာနတ္ထံ ဟိ ခေါ ပညာယေထ။ နော စ အာဘာနာနတ္ထံ။ ဧဝမေဝ ခေါ
 ဂဟပတိ ဟောတိ ခေါ သော သမယော၊ ယာ တာ ဒေဝတာ ဧကန္တံ
 သန္နိပတန္တိ၊ တာသံ ဧကန္တံ သန္နိပတိတာနံ ဝဏ္ဏနာနတ္ထံ ဟိ ခေါ ပညာယတိ၊
 နော စ အာဘာနာနတ္ထံ။

ဟောတိ ခေါ သော ဂဟပတိ သမယော၊ ယာ တာ ဒေဝတာ တတော
 ဝိပက္ကမန္တိ၊ တာသံ တတော ဝိပက္ကမန္တိနံ ဝဏ္ဏနာနတ္ထဉ္စေ ပညာယတိ
 အာဘာနာနတ္ထဉ္စေ။ သေယျထာပိ ဂဟပတိ ပုရိသော တာနိ သမ္မဟုလာနိ
 တေလပ္ပဒီပါနိ တမှာ ဃာရာ နိဟရေယျ၊ တေသံ တတော နိဟတာနံ^၁ အတ္ထိ-
 နာနတ္ထဉ္စေ ပညာယေထ အာဘာနာနတ္ထဉ္စေ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဂဟပတိ ဟောတိ
 ခေါ သော သမယော၊ ယာ တာ ဒေဝတာ တတော ဝိပက္ကမန္တိ၊ တာသံ
 တတော ဝိပက္ကမန္တိနံ ဝဏ္ဏနာနတ္ထဉ္စေ ပညာယတိ အာဘာနာနတ္ထဉ္စေ။

န ခေါ ဂဟပတိ တာသံ ဒေဝတာနံ ဧဝံ ဟောတိ “ဣဒံ အမှာကံ နိစ္စန္တိ ဝါ
 ဓုဝန္တိ ဝါ သဿတန္တိ ဝါ”၊ အပိ စ ယတ္ထ ယတ္ထေဝ တာ^၂ ဒေဝတာ အဘိနိဝိသန္တိ၊
 တတ္ထ တတ္ထေဝ တာ ဒေဝတာ အဘိရမန္တိ။ သေယျထာပိ ဂဟပတိ မက္ခိကာနံ
 ကာဇေန ဝါ ပိဋကေန ဝါ ဟရိယမာနာနံ န ဧဝံ ဟောတိ “ဣဒံ အမှာကံ
 နိစ္စန္တိ ဝါ ဓုဝန္တိ ဝါ သဿတန္တိ ဝါ”၊ အပိ စ ယတ္ထ ယတ္ထေဝ တာ^၂
 မက္ခိကာ အဘိနိဝိသန္တိ၊ တတ္ထ တတ္ထေဝ တာ မက္ခိကာ အဘိရမန္တိ။ ဧဝမေဝ
 ခေါ ဂဟပတိ တာသံ ဒေဝတာနံ န ဧဝံ ဟောတိ “ဣဒံ အမှာကံ နိစ္စန္တိ ဝါ
 ဓုဝန္တိ ဝါ သဿတန္တိ ဝါ”၊ အပိ စ ယတ္ထ ယတ္ထေဝ တာ ဒေဝတာ အဘိနိဝိသန္တိ၊
 တတ္ထ တတ္ထေဝ တာ ဒေဝတာ အဘိရမန္တိတိ။

၂၃၃။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ သဘိယော ကစ္စာနော^၃ အာယသ္မန္တံ
 အနုရုဒ္ဓံ ဧတဒဝေါစ “သာဓု ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ၊ အတ္ထိ စ မေ ဧတ္ထ ဥတ္တရိ
 ပဋိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ ‘ယာ တာ ဘန္တေ ဒေဝတာ အာဘာ၊ သဗ္ဗာ တာ ပရိတ္တာဘာ၊
 ဥဒါဟု သန္တေတ္ထ ဧကစ္စာ ဒေဝတာ အပ္ပမာဏာဘာ’တိ”။ တဒဂေါန ခေါ
 အာဝုသော ကစ္စာန သန္တေတ္ထ ဧကစ္စာ ဒေဝတာ ပရိတ္တာဘာ၊ သန္တိ
 ပနေတ္ထ ဧကစ္စာ ဒေဝတာ အပ္ပမာဏာဘာတိ။ ကော န ခေါ ဘန္တေ
 အနုရုဒ္ဓ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန တာသံ ဒေဝတာနံ ဧကံ ဒေဝနိကာယံ

၁-နိဟရန္တာနံ (သိ၊သျှ၊ကံ၊ဣ) ၂-ယာ (က) ၃-ကစ္စာယနော (သိ)

ဥပပန္နာနံ သန္တေတ္ထ ဧကစ္စာ ဒေဝတာ ပရိတ္တာဘာ၊ သန္တိ ပနေတ္ထ ဧကစ္စာ ဒေဝတာ အပ္ပမာဏာဘာတိ။

တေန ဟာဝသော ကစ္စာန တံယေဝေတ္ထ ပဋိပုစ္ဆိဿာမိ။ ယထာ တေ ခမေယျ၊ တထာ နံ ဗျာကရေယျာသိ။ တံ ကိံမညသိ အာဝသော ကစ္စာန၊ ယွာယံ ဘိက္ခု ယာဝတာ ဧကံ ရုက္ခမူလံ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္ဆိတွာ ဝိဟရတိ၊ ယောစာယံ ဘိက္ခု ယာဝတာ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ရုက္ခမူလာနိ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္ဆိတွာ ဝိဟရတိ။ ဣမာသံ ဥဘိန္နံ စိတ္တဘာဝနာနံ ကတမာ စိတ္တဘာဝနာ မဟဂ္ဂတတရာတိ။ ယွာယံ ဘန္တေ ဘိက္ခု ယာဝတာ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ရုက္ခမူလာနိ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္ဆိတွာ ဝိဟရတိ၊ အယံ ဣမာသံ ဥဘိန္နံ စိတ္တဘာဝနာနံ မဟဂ္ဂတတရာတိ။

တံ ကိံ မညသိ အာဝသော ကစ္စာန၊ ယွာယံ ဘိက္ခု ယာဝတာ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ရုက္ခမူလာနိ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္ဆိတွာ ဝိဟရတိ၊ ယောစာယံ ဘိက္ခု ယာဝတာ ဧကံ ဂါမက္ခေတ္တံ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္ဆိတွာ ဝိဟရတိ။ ဣမာသံ ဥဘိန္နံ စိတ္တဘာဝနာနံ ကတမာ စိတ္တဘာဝနာ မဟဂ္ဂတတရာတိ။ ယွာယံ ဘန္တေ ဘိက္ခု ယာဝတာ ဧကံ ဂါမက္ခေတ္တံ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္ဆိတွာ ဝိဟရတိ၊ အယံ ဣမာသံ ဥဘိန္နံ စိတ္တဘာဝနာနံ မဟဂ္ဂတတရာတိ။

တံ ကိံ မညသိ အာဝသော ကစ္စာန၊ ယွာယံ ဘိက္ခု ယာဝတာ ဧကံ ဂါမက္ခေတ္တံ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္ဆိတွာ ဝိဟရတိ၊ ယောစာယံ ဘိက္ခု ယာဝတာ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ဂါမက္ခေတ္တာနိ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္ဆိတွာ ဝိဟရတိ။ ဣမာသံ ဥဘိန္နံ စိတ္တဘာဝနာနံ ကတမာ စိတ္တဘာဝနာ မဟဂ္ဂတတရာတိ။ ယွာယံ ဘန္တေ ဘိက္ခု ယာဝတာ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ဂါမက္ခေတ္တာနိ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္ဆိတွာ ဝိဟရတိ၊ အယံ ဣမာသံ ဥဘိန္နံ စိတ္တဘာဝနာနံ မဟဂ္ဂတတရာတိ။

တံ ကိံ မညသိ အာဝသော ကစ္စာန၊ ယွာယံ ဘိက္ခု ယာဝတာ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ဂါမက္ခေတ္တာနိ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္ဆိတွာ ဝိဟရတိ၊ ယောစာယံ ဘိက္ခု ယာဝတာ ဧကံ မဟာရဇ္ဇံ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္ဆိတွာ ဝိဟရတိ။ ဣမာသံ ဥဘိန္နံ စိတ္တဘာဝနာနံ ကတမာ စိတ္တဘာဝနာ

မဟဂ္ဂတတရာတိ။ ယွာယံ ဘန္တေ ဘိက္ခု ယာဝတာ ဧကံ မဟာရဇ္ဇံ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ၊ အယံ ဣမာသံ ဥဘိန္နံ စိတ္တဘာဝနာနံ မဟဂ္ဂတတရာတိ။

တံ ကိံ မညသိ အာဝုသော ကစ္စာန၊ ယွာယံ ဘိက္ခု ယာဝတာ ဧကံ မဟာရဇ္ဇံ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ၊ ယောစာယံ ဘိက္ခု ယာဝတာ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ မဟာရဇ္ဇာနိ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ ဣမာသံ ဥဘိန္နံ စိတ္တဘာဝနာနံ ကတမာ စိတ္တဘာဝနာ မဟဂ္ဂတတရာတိ။ ယွာယံ ဘန္တေ ဘိက္ခု ယာဝတာ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ မဟာရဇ္ဇာနိ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ၊ အယံ ဣမာသံ ဥဘိန္နံ စိတ္တဘာဝနာနံ မဟဂ္ဂတတရာတိ။

တံ ကိံ မညသိ အာဝုသော ကစ္စာန၊ ယွာယံ ဘိက္ခု ယာဝတာ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ မဟာရဇ္ဇာနိ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ၊ ယောစာယံ ဘိက္ခု ယာဝတာ သမုဒ္ဒပရိယန္တံ ပထဝိံ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ။ ဣမာသံ ဥဘိန္နံ စိတ္တဘာဝနာနံ ကတမာ စိတ္တဘာဝနာ မဟဂ္ဂတ-တရာတိ။ ယွာယံ ဘန္တေ ဘိက္ခု ယာဝတာ သမုဒ္ဒပရိယန္တံ ပထဝိံ “မဟဂ္ဂတ”န္တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ၊ အယံ ဣမာသံ ဥဘိန္နံ စိတ္တဘာဝနာနံ မဟဂ္ဂတတရာတိ။ အယံ ခေါ အာဝုသော ကစ္စာန ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန တာသံ ဒေဝတာနံ ဧကံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပန္နာနံ သန္တေတ္ထ ဧကစ္စာ ဒေဝတာ ပရိတ္တာဘာ၊ သန္တိ ပနေတ္ထ ဧကစ္စာ ဒေဝတာ အပ္ပမာဏာဘာတိ။

၂၃၄။ သာဓု ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ၊ အတ္ထိ စ မေ ဧတ္ထ ဥတ္တရိံ ပဋိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ “ယာဝတာ” ဘန္တေ ဒေဝတာ အာဘာ၊ သဗ္ဗာ တာ သံကိလိဋ္ဌာဘာ၊ ဥဒါဟု သန္တေတ္ထ ဧကစ္စာ ဒေဝတာ ပရိသုဒ္ဓါဘာ”တိ။ တဒင်္ဂေန ခေါ အာဝုသော ကစ္စာန သန္တေတ္ထ ဧကစ္စာ ဒေဝတာ သံကိလိဋ္ဌာဘာ၊ သန္တိ ပနေတ္ထ ဧကစ္စာ ဒေဝတာ ပရိသုဒ္ဓါဘာတိ။ ကော န ခေါ ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန တာသံ ဒေဝတာနံ ဧကံ ဒေဝနိကာယံ ဥပပန္နာနံ သန္တေတ္ထ ဧကစ္စာ ဒေဝတာ သံကိလိဋ္ဌာဘာ၊ သန္တိ ပနေတ္ထ ဧကစ္စာ ဒေဝတာ ပရိသုဒ္ဓါဘာတိ။

တေန ဟာဝသော ကစ္စာန ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ၊ ဥပမာယ-
 ပိဓေကဇ္ဇေ ဝိညူ ပုရိသာ ဘာသိတဿ အတ္တံ အာဇာနန္တိ။ သေယျထာပိ
 အာဝသော ကစ္စာန တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော တေလမ္ပိ အပရိသုဒ္ဓံ
 ဝဋ္ဋိပိ အပရိသုဒ္ဓါ၊ သော တေလဿပိ အပရိသုဒ္ဓတ္တာ ဝဋ္ဋိယာပိ အပရိသုဒ္ဓတ္တာ
 အန္တန္တံ ဝိယ ဈာယတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာဝသော ကစ္စာန ဣဓေကဇ္ဇော
 ဘိက္ခု “သံကိလိဋ္ဌာဘာ”တိ ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ၊ တဿ
 ကာယဒုဋ္ဌုလ္လမ္ပိ န သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓံ ဟောတိ၊ ထိနမိဒ္ဓမ္ပိ န သုသမူဟတံ
 ဟောတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စမ္ပိ န သုပ္ပဋိဝိနီတံ ဟောတိ၊ သော ကာယဒုဋ္ဌုလ္လဿပိ
 န သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ ထိနမိဒ္ဓဿပိ န သုသမူဟတတ္တာ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စဿပိ န
 သုပ္ပဋိဝိနီတတ္တာ အန္တန္တံ ဝိယ ဈာယတိ၊ သော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ
 သံကိလိဋ္ဌာဘာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ သေယျထာပိ အာဝသော
 ကစ္စာန တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော တေလမ္ပိ ပရိသုဒ္ဓံ ဝဋ္ဋိပိ ပရိသုဒ္ဓါ၊ သော
 တေလဿပိ ပရိသုဒ္ဓတ္တာ ဝဋ္ဋိယာပိ ပရိသုဒ္ဓတ္တာ န အန္တန္တံ ဝိယ ဈာယတိ။
 ဧဝမေဝ ခေါ အာဝသော ကစ္စာန ဣဓေကဇ္ဇော ဘိက္ခု “ပရိသုဒ္ဓါဘာ”တိ
 ဖရိတွာ အဓိမုစ္စိတွာ ဝိဟရတိ၊ တဿ ကာယဒုဋ္ဌုလ္လမ္ပိ သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓံ ဟောတိ၊
 ထိနမိဒ္ဓမ္ပိ သုသမူဟတံ ဟောတိ၊ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စမ္ပိ သုပ္ပဋိဝိနီတံ ဟောတိ၊ သော
 ကာယဒုဋ္ဌုလ္လဿပိ သုပ္ပဋိပ္ပဿဒ္ဓတ္တာ ထိနမိဒ္ဓဿပိ သုသမူဟတတ္တာ ဥဒ္ဓစ္စ-
 ကုက္ကုစ္စဿပိ သုပ္ပဋိဝိနီတတ္တာ န အန္တန္တံ ဝိယ ဈာယတိ၊ သော ကာယဿ
 ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ပရိသုဒ္ဓါဘာနံ ဒေဝါနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ခေါ
 အာဝသော ကစ္စာန ဟေတု အယံ ပစ္စယော၊ ယေန တာသံ ဒေဝတာနံ ဧကံ
 ဒေဝနိကာယံ ဥပပနာနံ သန္တေတ္ထ ဧကစ္စာ ဒေဝတာ သံကိလိဋ္ဌာဘာ၊ သန္တိ
 ပနေတ္ထ ဧကစ္စာ ဒေဝတာ ပရိသုဒ္ဓါဘာတိ။

၂၃၅။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ သဘိယော ကစ္စာနော အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ
 ဧတဒေါစ “သာဓု ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ၊ န ဘန္တေ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဧဝမာဟ
 ‘ဧဝံ မေ သုတ’န္တိ ဝါ၊ ‘ဧဝံ အရဟတိ ဘဝိတု’န္တိ ဝါ၊ အထ စ ပန ဘန္တေ
 အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဧဝမ္ပိ တာ ဒေဝတာ ဣတိပိ တာ ဒေဝတာတွေဝ
 ဘာသတိ။ တဿ မယံ ဘန္တေ ဧဝံ ဟောတိ ‘အဒ္ဓါ အာယသ္မတာ အနုရုဒ္ဓေန
 တာဟိ ဒေဝတာဟိ သဒ္ဓိံ သန္နိဝုတ္တပုဗ္ဗဇ္ဇေဝ သလ္လပိတပုဗ္ဗဉ္စ၊ သာကစ္ဆာ စ
 သမာပဇ္ဇိတပုဗ္ဗာ’တိ”။ အဒ္ဓါ ခေါ အယံ အာဝသော ကစ္စာန အာသဇ္ဇ ဥပနီယ
 ဝါစာ ဘာသိတာ၊ အပိ စ တေ အဟံ ဗျာကရိဿာမိ၊ ဒီဃရတ္တံ ခေါ မေ

အာရုသော ကစ္စာန တာဟိ ဒေဝတာဟိ သဒ္ဓိံ သန္နိရုတ္တပုဗ္ဗေဝ သလ္လပိတပုဗ္ဗေ၊
သာကတ္ထော စ သမာပဇ္ဇိတပုဗ္ဗာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ သဘိယော ကစ္စာနော ပဉ္စကင်္ဂံ ထပတိံ ဧတဒေါစ
“လာဘာ တေ ဂဟပတိ၊ သုလဒ္ဓံ တေ ဂဟပတိ၊ ယံ တံ စေဝ တံ ကင်္ခါဓမ္မံ
ပဟာသိ၊ မယဉ္စိမံ၊ ဓမ္မပရိယာယံ အလတ္တမှာ သဝနာယာ”တိ။

အနုရုဒ္ဓသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ သတ္တမံ။

၈-ဥပက္ခိလေသသုတ္တ

၂၃၆။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကောသမ္ဗိယံ ဝိဟရတိ
ဃောသိတာရာမေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ကောသမ္ဗိယံ ဘိက္ခု။ ဘဏ္ဍာန-
ဇာတာ ကလဟဇာတာ ဝိဝါဒါပနာ အညမညံ မုခသတ္တိဟိ ဝိတုဒန္တာ
ဝိဟရန္တိ။ အထ ခေါ အညတရော ဘိက္ခု ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊
ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဌိတော
ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ “ဣဓ ဘန္တေ ကောသမ္ဗိယံ ဘိက္ခု။
ဘဏ္ဍာနဇာတာ ကလဟဇာတာ ဝိဝါဒါပနာ အညမညံ မုခသတ္တိဟိ ဝိတုဒန္တာ
ဝိဟရန္တိ၊ သာဓု ဘန္တေ ဘဂဝါ ယေန တေ ဘိက္ခု။ တေနပသင်္ကမတု
အနုကမ္မံ ဥပါဒါယာ”တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။ အထ ခေါ
ဘဂဝါ ယေန တေ ဘိက္ခု။ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ တေ ဘိက္ခု။
ဧတဒေါစ “အလံ ဘိက္ခဝေ မာ ဘဏ္ဍာနံ မာ ကလဟံ မာ ဝိဂ္ဂဟံ မာ
ဝိဝါဒ”န္တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ အညတရော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ “အာဂမေတု
ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓမ္မဿာမီ၊ အပ္ပေါသုက္ကော ဘန္တေ ဘဂဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရံ
အနုယုက္ကော ဝိဟရတု၊ မယမေတေန ဘဏ္ဍာနေန ကလဟေန ဝိဂ္ဂဟေန ဝိဝါဒေန
ပညာယိဿာမာ”တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ တေ ဘိက္ခု။ ဧတဒေါစ “အလံ
ဘိက္ခဝေ မာ ဘဏ္ဍာနံ မာ ကလဟံ မာ ဝိဂ္ဂဟံ မာ ဝိဝါဒ”န္တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ
သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ “အာဂမေတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓမ္မဿာမီ၊
အပ္ပေါသုက္ကော ဘန္တေ ဘဂဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရံ အနုယုက္ကော ဝိဟရတု၊
မယမေတေန ဘဏ္ဍာနေန ကလဟေန ဝိဂ္ဂဟေန ဝိဝါဒေန ပညာယိဿာမာ”တိ။

တတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ တေ ဘိက္ခုန္တေတဒေါစ “အလံ ဘိက္ခုဝေ မာ ဘဏ္ဍနံ
မာ ကလဟံ မာ ဝိဂ္ဂဟံ မာ ဝိဝါဒ”န္တိ။ တတိယမ္ပိ ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ
တေတဒေါစ “အာဂမေတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ဓမ္မဿာမီ၊ အပ္ပေါသုက္ကော ဘန္တေ
ဘဂဝါ ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရံ အနုယုက္ကော ဝိဟရတု၊ မယမေတေန ဘဏ္ဍနေန
ကလဟေန ဝိဂ္ဂဟေန ဝိဝါဒေန ပညာယိဿာမာ”တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ
ကောသမ္ပိ ပိဏ္ဏာယ ပါဝိသိ၊ ကောသမ္ပိယံ ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ
ပိဏ္ဏပါတပဋိက္ကန္တော သေနာသနံ သံသာမေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ဌိတကောဝ
ဏ္ဏမာ ဂါထာ အဘာသိ—

၂၃၇။ ပုထုသဒ္ဓေါ သမဇေနော၊ န ဗာလော ကောစိ မညထ။
သံဃသ္မိ ဘိဇ္ဇမာနသ္မိ၊ နာညံ ဘိယျော အမညရံ။

ပရိမုဋ္ဌာ ပဏ္ဍိတာဘာသာ၊ ဝါစာဂေါစရဘာဏိနော။
ယာဝိစ္ဆန္တိ မုခါယာမံ၊ ယေန နိတာ န တံ ဝိဒူ။

အက္ကောစ္ဆိ မံ အဝဓိ မံ၊ အဇိနိ မံ အဟာသိ မေ။
ယေ စ တံ ဥပနယန္တိ၊ ဝေရံ တေသံ န သမ္ပတိ။

အက္ကောစ္ဆိ မံ အဝဓိ မံ၊ အဇိနိ မံ အဟာသိ မေ။
ယေ စ တံ နုပနယန္တိ၊ ဝေရံ တေသုပသမ္ပတိ။

န ဟိ ဝေရေန ဝေရာနိ၊ သမ္ပန္တိမ ကုဒါစနံ။
အဝေရေန စ သမ္ပန္တိ၊ ဒေသ ဓမ္မော သနန္တနော။

ပရေ စ န ဝိဇာနန္တိ၊ မယမေတ္ထ ယမာမသေ။
ယေ စ တတ္ထ ဝိဇာနန္တိ၊ တတော သမ္ပန္တိ မေခဂါ။

အဋ္ဌိစ္ဆိန္နာ ပါဏဟရာ၊ ဂဝဿနေဟာရိနော။
ရဋ္ဌံ ဝိလုမ္မမာနာနံ၊ တေသမ္ပိ ဟောတိ သင်္ဂီတိ။

ကသ္မာ တုမ္ဘာက နော သိယာ။

သစေ လဘောထ နိပကံ သဟာယံ၊

သဒ္ဓိံ စရံ သာဓုဝိဟာရိ ဖီရံ။

အဘိဘုယျ သဗ္ဗာနိ ပရိဿယာနိ၊

စရေယျ တေနတ္ထမနော သတိမာ။

နော စေ လဘေထ နိပကံ သဟာယံ၊
 သဒ္ဓိံ စရံ သာဓုဝိဟာရိ မိရံ။
 ရာဇာဝ ရဋ္ဌံ ဝိဇိတံ ပဟာယ၊
 ဧကော စရေ မာတင်္ဂရဉ္ဇေဝ နာဂေါ။
 ဧကဿ စရိတံ သေယျော၊
 နတ္ထိ ဗာလေ သဟာယတာ။
 ဧကော စရေ န စ ပါပါနိ ကယိရာ၊
 အပ္ပေါဿုက္ကော မာတင်္ဂရဉ္ဇေဝ နာဂေါတိ။

၂၃၈။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဌိတကောဝ ဣမာ ဂါထာ ဘာသိတွာ ယေန
 ဗာလကလောဏကာရဂါမော^၁ တေနပသင်္ကမိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန
 အာယသ္မာ ဘဂု ဗာလကလောဏကာရဂါမေ ဝိဟရတိ။ အဒ္ဓဿ ခေါ
 အာယသ္မာ ဘဂု ဘဂဝန္တံ ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ဒိသ္မာန အာသနံ ပညပေသိ၊
 ဥဒကဉ္စ ပါဒါနံ ဓောဝနံ^၂။ နိသီဒိ ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ၊ နိသဇ္ဇ ပါဒေ
 ပက္ခာလေသိ။ အာယသ္မာပိ ခေါ ဘဂု ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊
 ဧကမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ အာယသ္မန္တံ ဘဂုံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ “ကစ္စိ ဘိက္ခု
 ခမနီယံ၊ ကစ္စိ ယာပနီယံ၊ ကစ္စိ ပိဏ္ဍကေန န ကိလမသိ”တိ။ ခမနီယံ ဘဂဝါ၊
 ယာပနီယံ ဘဂဝါ၊ န စာဟံ ဘန္တေ ပိဏ္ဍကေန ကိလမာမိတိ။ အထ ခေါ
 ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ဘဂုံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေတွာ သမာဒပေတွာ
 သမုတ္တေဇေတွာ သမ္ပဟံသေတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ယေန ပါစီနဝံသဒါယော
 တေနပသင်္ကမိ။

တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ စ အနုရုဒ္ဓေါ အာယသ္မာ စ
 နန္ဒိယော^၃ အာယသ္မာ စ ကိမိလော^၄ ပါစီနဝံသဒါယေ ဝိဟရန္တိ။ အဒ္ဓဿ ခေါ
 ဒါယပါလော ဘဂဝန္တံ ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ဒိသ္မာန ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ
 “မာ မဟာသမဏ ဧတံ ဒါယံ ပါဝိသိ၊ သန္တေတ္တ တယော ကုလပုတ္တာ
 အတ္တကာမရူပါ ဝိဟရန္တိ၊ မာ တေသံ အဖာသုမကာသိ”တိ။ အဿောသိ ခေါ
 အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဒါယပါလဿ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ မန္တယမာနဿ၊
 သုတွာန ဒါယပါလံ ဧတဒဝေါစ “မာ အာဂုသော ဒါယပါလ ဘဂဝန္တံ
 ဝါရေသိ၊ သတ္တာ နော ဘဂဝါ အနုပ္ပတ္တော”တိ။

၁-ဗာလကလောဏကာရဂါမော(က)၊ တထာ ဝိနယေဝိ။

၂-ဥဒကဉ္စ ပါဒါနံ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

၃-ဘဒ္ဒိယော (မ-၂-နဠကပါနေ-၁၂၅)

၄-ကိမိလော (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

၂၃၉။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ယေနာယသ္မာ စ နန္ဒိယော ယေနာယသ္မာ စ ကိမိလော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ စ နန္ဒိယံ အာယသ္မန္တံ စ ကိမိလံ ဧတဒဝေါစ “အဘိက္ကမထာယသ္မန္တော အဘိက္ကမထာ-ယသ္မန္တော၊ သတ္တာ နော ဘဂဝါ အနုပုတ္တော”တိ။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ စ အနုရုဒ္ဓေါ အာယသ္မာ စ နန္ဒိယော အာယသ္မာ စ ကိမိလော ဘဂဝန္တံ ပစ္စုဂ္ဂန္တော ဧကော ဘဂဝတော ပတ္တစီဝရံ ပဋိဂ္ဂဟေသိ၊ ဧကော အာသနံ ပညပေသိ၊ ဧကော ပါဒေါဒကံ ဥပဋ္ဌပေသိ။ နိသီဒိ ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ၊ နိသဇ္ဇ ပါဒေ ပက္ခာလေသိ။ တေပိ ခေါ် အာယသ္မန္တော ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ် အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ “ကစ္စိ ဝေါ အနုရုဒ္ဓါ ခမနီယံ၊ ကစ္စိ ယာပနီယံ၊ ကစ္စိ ပိဏ္ဍကေန န ကိလမထာ”တိ။ ခမနီယံ ဘဂဝါ၊ ယာပနီယံ ဘဂဝါ၊ န စ မယံ ဘန္တေ ပိဏ္ဍကေန ကိလမာမာတိ။ ကစ္စိ ပန ဝေါ အနုရုဒ္ဓါ သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ အဝိဝဒမာနာ ခီရောဒကီဘူတာ အညမညံ ပိယစက္ခုဟိ သမ္ပဿန္တာ ဝိဟရဏတိ။ တဉ္စ မယံ ဘန္တေ သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ အဝိဝဒမာနာ ခီရောဒကီဘူတာ အညမညံ ပိယစက္ခုဟိ သမ္ပဿန္တာ ဝိဟရာ-မာတိ။ ယထာ ကထံ ပန တုမေ အနုရုဒ္ဓါ သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ အဝိဝဒ-မာနာ ခီရောဒကီဘူတာ အညမညံ ပိယစက္ခုဟိ သမ္ပဿန္တာ ဝိဟရဏတိ။ ဣမ မယံ ဘန္တေ ဧဝံ ဟောတိ “လာဘာ ဝတ မေ၊ သုလဒ္ဓံ ဝတ မေ၊ ယောဟံ ဧဝရူပေဟိ သဗြဟ္မစာရီဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟရာမီ”တိ။ တဿ မယံ ဘန္တေ ဣမေသု အာယသ္မန္တေသု မေတ္တံ ကာယကမ္မံ ပစ္စုပဋိတံ အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ ပစ္စုပဋိတံ အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ မေတ္တံ မနောကမ္မံ ပစ္စုပဋိတံ အာဝိ စေဝ ရဟော စ။ တဿ မယံ ဘန္တေ ဧဝံ ဟောတိ “ယံနူနာဟံ သကံ စိတ္တံ နိက္ခိပိတွာ ဣမေသံယေဝ အာယသ္မန္တာနံ စိတ္တဿ ဝသေန ဝတ္တေယျ”န္တိ။ သော ခေါ် အဟံ ဘန္တေ သကံ စိတ္တံ နိက္ခိပိတွာ ဣမေသံယေဝ အာယသ္မန္တာနံ စိတ္တဿ ဝသေန ဝတ္တာမိ။ နာနာ ဟိ ခေါ် နော ဘန္တေ ကာယာ၊ ဧကဉ္စ ပန မညေ စိတ္တန္တိ။

အာယသ္မာပိ ခေါ် နန္ဒိယော။ပ။ အာယသ္မာပိ ခေါ် ကိမိလော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “မယုမ္ပိ ခေါ် ဘန္တေ ဧဝံ ဟောတိ ‘လာဘာ ဝတ မေ၊ သုလဒ္ဓံ ဝတ မေ၊ ယောဟံ ဧဝရူပေဟိ သဗြဟ္မစာရီဟိ သဒ္ဓိံ ဝိဟရာမီ’တိ။ တဿ မယံ ဘန္တေ ဣမေသု အာယသ္မန္တေသု မေတ္တံ ကာယကမ္မံ ပစ္စုပဋိတံ အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ ပစ္စုပဋိတံ အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ မေတ္တံ မနောကမ္မံ

ပစ္စုပ္ပန် အာဝိ စေဝ ရဟော စ။ တဿ မယံ ဘန္တေ ဧဝံ ဟောတိ
 ‘ယံနုနာဟံ သကံ စိတ္တံ နိက္ခိပိတွာ ဣမေသံယေဝ အာယသ္မန္တာနံ စိတ္တဿ
 ဝသေန ဝတ္တေယျ’န္တိ။ သော ခေါ အဟံ ဘန္တေ သကံ စိတ္တံ နိက္ခိပိတွာ
 ဣမေသံယေဝ အာယသ္မန္တာနံ စိတ္တဿ ဝသေန ဝတ္တာမိ။ နာနာ ဟိ ခေါ
 နော ဘန္တေ ကာယာ၊ ဧကဉ္စ ပန မညေ စိတ္တန္တိ။ ဧဝံ ခေါ မယံ ဘန္တေ
 သမဂ္ဂါ သမ္မောဒမာနာ အဝိဝဒမာနာ ခီရောဒကီဘူတာ အညမညံ ပိယစက္ခုဟိ
 သမ္ပဿန္တာ ဝိဟရာမာ”တိ။

၂၄၀။ သာဓု သာဓု အနုရုဒ္ဓါ၊ ကစ္စိ ပန ဝေါ အနုရုဒ္ဓါ အပ္ပမတ္တာ
 အာတာပိနော ပဟိတတ္တာ ဝိဟရေတိ။ တဏှ မယံ ဘန္တေ အပ္ပမတ္တာ
 အာတာပိနော ပဟိတတ္တာ ဝိဟရာမာတိ။ ယထာ ကထံ ပန တုမေ အနုရုဒ္ဓါ
 အပ္ပမတ္တာ အာတာပိနော ပဟိတတ္တာ ဝိဟရေတိ။ ဣဓ ဘန္တေ အမှာကံ
 ယော ပဌမံ ဂါမတော ပိဏ္ဍာယ ပဋိက္ကမတိ၊ သော အာသနာနိ ပညပေတိ၊
 ပါနီယံ ပရိဘောဇနီယံ ဥပဋ္ဌာပေတိ၊ အဝက္ကာရပါတိ ဥပဋ္ဌာပေတိ။ ယော
 ပစ္ဆာ ဂါမတော ပိဏ္ဍာယ ပဋိက္ကမတိ၊ သစေ ဟောတိ ဘုတ္တာဝသေသော၊
 သစေ အာကင်္ခတိ ဘုဉ္ဇတိ၊ နော စေ အာကင်္ခတိ အပ္ပဟရိတေ ဝါ ဆဉ္ဇေတိ၊
 အပါဏကေ ဝါ ဥဒကေ ဩပိလာပေတိ၊ သော အာသနာနိ ပဋိသာမေတိ၊
 ပါနီယံ ပရိဘောဇနီယံ ပဋိသာမေတိ၊ အဝက္ကာရပါတိ ဓောဝိတွာ ပဋိသာမေတိ၊
 ဘတ္တဂ္ဂံ သမ္ပဇေတိ။ ယော ပဿတိ ပါနီယဃဋ္ဌံ ဝါ ပရိဘောဇနီယဃဋ္ဌံ ဝါ
 ဝစ္စဃဋ္ဌံ ဝါ ရိတ္တံ တုစ္စံ၊ သော ဥပဋ္ဌာပေတိ။ သစဿ ဟောတိ အဝိသယံ၊
 ဟတ္ထဝိကာရေန ဒုတိယံ အာမန္တေတွာ ဟတ္ထဝိလဃိကေန ဥပဋ္ဌာပေမံ၊ န
 တွေဝ မယံ ဘန္တေ တပ္ပစ္စယာ ဝါစံ ဘိန္ဒာမ။ ပဉ္စာဟိကံ ခေါ ပန မယံ
 ဘန္တေ သဗ္ဗရတ္တိံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္နိသီဒါမ။ ဧဝံ ခေါ မယံ ဘန္တေ
 အပ္ပမတ္တာ အာတာပိနော ပဟိတတ္တာ ဝိဟရာမာတိ။

၂၄၁။ သာဓု သာဓု အနုရုဒ္ဓါ၊ အတ္ထိ ပန ဝေါ အနုရုဒ္ဓါ ဧဝံ အပ္ပမတ္တာနံ
 အာတာပိနံ ပဟိတတ္တာနံ ဝိဟရတံ ဥတ္တရိ မနုဿဓမ္မာ အလမရိယဉာဏဒဿန-
 ဝိသေသော အဓိဂတော ဖာသုဝိဟာရေတိ။ ဣဓ မယံ ဘန္တေ အပ္ပမတ္တာ
 အာတာပိနော ပဟိတတ္တာ ဝိဟရန္တာ ဩဘာသဉ္ဇေဝ သဉ္ဇာနာမ ဒဿနဉ္စ
 ရူပါနံ။ သော ခေါ ပန နော ဩဘာသော နစိရဿေဝ အန္တရဓာယတိ
 ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ၊ တဉ္စ နိမိတ္တံ နပ္ပဋိဝိဇ္ဇာမာတိ။

တံ ခေါ ပန ဝေါ အနုရုဒ္ဓါ နိမိတ္တံ ပဋိဝိဇ္ဈိတဗ္ဗံ။ အဟမ္ဘိ သုဒ္ဓံ အနုရုဒ္ဓါ ပုဗ္ဗေဝ သမ္မောဓာ အနဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓိသတ္တောဝ သမာနော ဩဘာသဇ္ဇေဝ သဉ္ဇာနာမိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ။ သော ခေါ ပန မေ ဩဘာသော နစိရဿေဝ အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ။ တဿ မယံ အနုရုဒ္ဓါ ဧတဒဟောသိ “ကော န ခေါ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မေ ဩဘာသော အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ”န္တိ။ တဿ မယံ အနုရုဒ္ဓါ ဧတဒဟောသိ “ဝိစိကိစ္ဆာ ခေါ မေ ဥဒပါဒိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာဓိကရဏဉ္စ ပန မေ သမာဓိ စဝိ၊ သမာဓိမိ စုတေ ဩဘာသော အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ၊ သောဟံ တထာ ကရိဿာမိ ယထာ မေ ပုန န ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ”တိ။ (၁)

သော ခေါ အဟံ အနုရုဒ္ဓါ အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရန္တော ဩဘာသဇ္ဇေဝ သဉ္ဇာနာမိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ။ သော ခေါ ပန မေ ဩဘာသော နစိရဿေဝ အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ။ တဿ မယံ အနုရုဒ္ဓါ ဧတဒဟောသိ “ကော န ခေါ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မေ ဩဘာသော အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ”န္တိ။ တဿ မယံ အနုရုဒ္ဓါ ဧတဒဟောသိ “အမနသိကာရော ခေါ မေ ဥဒပါဒိ၊ အမနသိကာရဓိကရဏဉ္စ ပန မေ သမာဓိ စဝိ၊ သမာဓိမိ စုတေ ဩဘာသော အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ၊ သောဟံ တထာ ကရိဿာမိ ယထာ မေ ပုန န ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ န အမနသိကာရော”တိ။ (၂)

သော ခေါ အဟံ အနုရုဒ္ဓါ။ပ။ တဿ မယံ အနုရုဒ္ဓါ ဧတဒဟောသိ “ထိနမိဒ္ဓံ ခေါ မေ ဥဒပါဒိ၊ ထိနမိဒ္ဓါဓိကရဏဉ္စ ပန မေ သမာဓိ စဝိ၊ သမာဓိမိ စုတေ ဩဘာသော အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ၊ သောဟံ တထာ ကရိဿာမိ ယထာ မေ ပုန န ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ န အမနသိကာရော၊ န ထိနမိဒ္ဓံ”န္တိ။ (၃)

သော ခေါ အဟံ အနုရုဒ္ဓါ။ပ။ တဿ မယံ အနုရုဒ္ဓါ ဧတဒဟောသိ “ဆမ္ဘိတတ္တံ ခေါ မေ ဥဒပါဒိ၊ ဆမ္ဘိတတ္တာဓိကရဏဉ္စ ပန မေ သမာဓိ စဝိ၊ သမာဓိမိ စုတေ ဩဘာသော အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ။ သေယျထာပိ အနုရုဒ္ဓါ ပုရိသော အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော၊ တဿ ဥဘတောပဿေ ဝဋ္ဋကာ ဥပ္ပတေယျ၊ တဿ တတောနိဒါနံ ဆမ္ဘိတတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ ဧဝမေဝ ခေါ မေ အနုရုဒ္ဓါ ဆမ္ဘိတတ္တံ ဥဒပါဒိ၊ ဆမ္ဘိတတ္တာဓိကရဏဉ္စ ပန မေ သမာဓိ စဝိ။

သမာဓိမှီ စုတေ ဩဘာသော အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ၊ သောဟံ တထာ ကရိဿာမိ ယထာ မေ ပုန န ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ န အမနသိကာရော၊ န ထိနမိဒ္ဓံ၊ န ဆမ္ဘိတတ္တံ”န္တိ။ (၄)

သော ခေါ် အဟံ အနုရုဒ္ဓါ။ပ။ တဿ မယံ အနုရုဒ္ဓါ ဧတဒဟောသိ “ဥပ္ပိလံ” ခေါ် မေ ဥဒပါဒိ၊ ဥပ္ပိလာဓိကရဏဉ္စ ပန မေ သမာဓိ စဝိ၊ သမာဓိမှီ စုတေ ဩဘာသော အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ။ သေယျထာပိ အနုရုဒ္ဓါ ပုရိသော ဧကံ နိဓိမုခံ ဂဝေသန္တော သကီဒေဝ ပဉ္စနိဓိမုခါနိ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ တဿ တတောနိဒါနံ ဥပ္ပိလံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ ဧဝမေဝ ခေါ် မေ အနုရုဒ္ဓါ ဥပ္ပိလံ ဥဒပါဒိ၊ ဥပ္ပိလာဓိကရဏဉ္စ ပန မေ သမာဓိ စဝိ၊ သမာဓိမှီ စုတေ ဩဘာသော အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ၊ သောဟံ တထာ ကရိဿာမိ ယထာ မေ ပုန န ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ န အမနသိကာရော၊ န ထိနမိဒ္ဓံ၊ န ဆမ္ဘိတတ္တံ၊ န ဥပ္ပိလံ”န္တိ။ (၅)

သော ခေါ် အဟံ အနုရုဒ္ဓါ။ပ။ တဿ မယံ အနုရုဒ္ဓါ ဧတဒဟောသိ “ဒုဋ္ဌုလ္လံ” ခေါ် မေ ဥဒပါဒိ၊ ဒုဋ္ဌုလ္လာဓိကရဏဉ္စ ပန မေ သမာဓိ စဝိ၊ သမာဓိမှီ စုတေ ဩဘာသော အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ၊ သောဟံ တထာ ကရိဿာမိ ယထာ မေ ပုန န ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ န အမနသိကာရော၊ န ထိနမိဒ္ဓံ၊ န ဆမ္ဘိတတ္တံ၊ န ဥပ္ပိလံ၊ န ဒုဋ္ဌုလ္လံ”န္တိ။ (၆)

သော ခေါ် အဟံ အနုရုဒ္ဓါ။ပ။ တဿ မယံ အနုရုဒ္ဓါ ဧတဒဟောသိ “အစ္စာရဒ္ဓဝီရိယံ” ခေါ် မေ ဥဒပါဒိ၊ အစ္စာရဒ္ဓဝီရိယာဓိကရဏဉ္စ ပန မေ သမာဓိ စဝိ၊ သမာဓိမှီ စုတေ ဩဘာသော အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ။ သေယျထာပိ အနုရုဒ္ဓါ ပုရိသော ဥဘောဟိ ဟတ္ထေဟိ ဝဋ္ဋကံ ဂါဠံ ဂဏှေယျ၊ သော တတ္ထေဝ ပတမေယျ၊ ဧဝမေဝ ခေါ် မေ အနုရုဒ္ဓါ အစ္စာရဒ္ဓဝီရိယံ ဥဒပါဒိ၊ အစ္စာရဒ္ဓဝီရိယာဓိကရဏဉ္စ ပန မေ သမာဓိ စဝိ၊ သမာဓိမှီ စုတေ ဩဘာသော အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ၊ သောဟံ တထာ ကရိဿာမိ ယထာ မေ ပုန န ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ န အမနသိကာရော၊ န ထိနမိဒ္ဓံ၊ န ဆမ္ဘိတတ္တံ၊ န ဥပ္ပိလံ၊ န ဒုဋ္ဌုလ္လံ၊ န အစ္စာရဒ္ဓဝီရိယံ”န္တိ။ (၇)

သော ခေါ် အဟံ အနုရုဒ္ဓါ။ပ။ တဿ မယံ အနုရုဒ္ဓါ ဧတဒဟောသိ “အတိလီနဝီရိယံ” ခေါ် မေ ဥဒပါဒိ၊ အတိလီနဝီရိယာဓိကရဏဉ္စ ပန

၁-ဥပ္ပိလံ (သီ၊ဣ)၊ ဥပ္ပိလံ (သျှ၊ကံ)

၂-မတမေယျ (ဗဟူသု) ပ+တမ+ဧယျ = ပတမေယျ-ဣတိ ပဒဝိဘာဂေါ။

မေ သမာဓိ စဝိ၊ သမာဓိမှို စုတေ ဩဘာသော အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ။ သေယျထာပိ အနုရုဒ္ဓါ ပုရိသော ဝဋ္ဋကံ သိထိလံ ဂဏေယျ၊ သော တဿ ဟတ္ထတော ဥပ္ပတေယျ။ ဧဝမေ ခေါ မေ အနုရုဒ္ဓါ အတိလိနဝီရိယံ ဥဒပါဒိ၊ အတိလိနဝီရိယာဓိကရဏဉ္စ ပန မေ သမာဓိ စဝိ၊ သမာဓိမှို စုတေ ဩဘာသော အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ၊ သောဟံ တထာ ကရိဿာမိ ယထာ မေ ပုန န ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ န အမနသိကာရော၊ န ထိနမိဒ္ဓံ၊ န ဆမ္ဘိတတ္တံ၊ န ဥပ္ပိလံ၊ န ဒုဋ္ဌုလ္လံ၊ န အစွာရဒ္ဓဝီရိယံ၊ န အတိလိနဝီရိယံ”န္တိ။ (၈)

သော ခေါ အဟံ အနုရုဒ္ဓါ။ပ။ တဿ မယံ အနုရုဒ္ဓါ ဧတဒဟောသိ “အဘိဇ္ဈေ ပေါ မေ ဥဒပါဒိ၊ အဘိဇ္ဈေမိကရဏဉ္စ ပန မေ သမာဓိ စဝိ၊ သမာဓိမှို စုတေ ဩဘာသော အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ။ သောဟံ တထာ ကရိဿာမိ၊ ယထာ မေ ပုန န ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ န အမနသိကာရော၊ န ထိနမိဒ္ဓံ၊ န ဆမ္ဘိတတ္တံ၊ န ဥပ္ပိလံ၊ န ဒုဋ္ဌုလ္လံ၊ န အစွာရဒ္ဓဝီရိယံ၊ န အတိလိနဝီရိယံ၊ န အဘိဇ္ဈေ”တိ။ (၉)

သော ခေါ အဟံ အနုရုဒ္ဓါ။ပ။ တဿ မယံ အနုရုဒ္ဓါ ဧတဒဟောသိ “နာနတ္တသညာ ခေါ မေ ဥဒပါဒိ၊ နာနတ္တသညာဓိကရဏဉ္စ ပန မေ သမာဓိ စဝိ၊ သမာဓိမှို စုတေ ဩဘာသော အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ။ သောဟံ တထာ ကရိဿာမိ၊ ယထာ မေ ပုန န ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ န အမနသိကာရော၊ န ထိနမိဒ္ဓံ၊ န ဆမ္ဘိတတ္တံ၊ န ဥပ္ပိလံ၊ န ဒုဋ္ဌုလ္လံ၊ န အစွာရဒ္ဓဝီရိယံ၊ န အတိလိနဝီရိယံ၊ န အဘိဇ္ဈေ၊ န နာနတ္တသညာ”တိ။ (၁၀)

သော ခေါ အဟံ အနုရုဒ္ဓါ အပ္ပမတ္တော အာတာပိ ပဟိတတ္တော ဝိဟရန္တော ဩဘာသဉ္စေ သဉ္ဇာနာမိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ။ သော ခေါ ပန မေ ဩဘာသော နစိရဿေဝ အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ။ တဿ မယံ အနုရုဒ္ဓါ ဧတဒဟောသိ “ကော န ခေါ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မေ ဩဘာသော အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ”န္တိ။ တဿ မယံ အနုရုဒ္ဓါ ဧတဒဟောသိ “အတိနိဇ္ဈာယိတတ္တံ ခေါ မေ ရူပါနံ ဥဒပါဒိ၊ အတိ-နိဇ္ဈာယိတတ္တာဓိကရဏဉ္စ ပန မေ ရူပါနံ သမာဓိ စဝိ၊ သမာဓိမှို စုတေ ဩဘာသော အန္တရဓာယတိ ဒဿနဉ္စ ရူပါနံ။ သောဟံ တထာ ကရိဿာမိ၊ ယထာ မေ ပုန န ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ န အမနသိကာရော၊ န ထိနမိဒ္ဓံ၊ န ဆမ္ဘိတတ္တံ၊ န ဥပ္ပိလံ၊ န ဒုဋ္ဌုလ္လံ၊ န အစွာရဒ္ဓဝီရိယံ၊ န အတိလိနဝီရိယံ၊ န အဘိဇ္ဈေ၊ န နာနတ္တသညာ၊ န အတိနိဇ္ဈာယိတတ္တံ ရူပါနံ”န္တိ။ (၁၁)

၂၄၂။ သော ခေါ အဟံ အနုရုဒ္ဓါ “ဝိစိကိစ္ဆာ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ ဝိစိကိစ္ဆံ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသံ ပဇေဟိ။ “အမနသိကာရော စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ အမနသိကာရံ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသံ ပဇေဟိ။ “ထိနမိဒ္ဓံ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ ထိနမိဒ္ဓံ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသံ ပဇေဟိ။ “ဆမ္ဘိတတ္ထံ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ ဆမ္ဘိတတ္ထံ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသံ ပဇေဟိ။ “ဥပ္ပိလံ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ ဥပ္ပိလံ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသံ ပဇေဟိ။ “ဒုဋ္ဌုလ္လံ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ ဒုဋ္ဌုလ္လံ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသံ ပဇေဟိ။ “အစ္ဓာရဒ္ဓဝီရိယံ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ အစ္ဓာရဒ္ဓဝီရိယံ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသံ ပဇေဟိ။ “အတိလိနဝီရိယံ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ အတိလိနဝီရိယံ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသံ ပဇေဟိ။ “အဘိဇ္ဈေပိ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ အဘိဇ္ဈေပံ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသံ ပဇေဟိ။ “နာနတ္တသညာ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ နာနတ္တသညံ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသံ ပဇေဟိ။ “အတိနိဇ္ဈာယိတတ္ထံ ဂူပါနံ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ အတိနိဇ္ဈာယိတတ္ထံ ဂူပါနံ စိတ္တဿ ဥပက္ခိလေသံ ပဇေဟိ။

၂၄၃။ သော ခေါ အဟံ အနုရုဒ္ဓါ အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရန္တော ဩဘာသံ ဟိ ခေါ သဇ္ဇာနာမိ၊ န စ ဂူပါနိ ပဿာမိ။ ဂူပါနိ ဟိ ခေါ ပဿာမိ၊ န စ ဩဘာသံ သဇ္ဇာနာမိ ကေဝလမ္ပိ ရတ္ထိ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ^၁ ကေဝလမ္ပိ ရတ္ထိန္ဒိဝံ^၂။ တဿ မယံ အနုရုဒ္ဓါ ဧတဒဟောသိ “ကော န ခေါ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယွာဟံ ဩဘာသံ ဟိ ခေါ သဇ္ဇာနာမိ၊ န စ ဂူပါနိ ပဿာမိ။ ဂူပါနိ ဟိ ခေါ^၃ ပဿာမိ၊ န စ ဩဘာသံ သဇ္ဇာနာမိ ကေဝလမ္ပိ ရတ္ထိ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ ကေဝလမ္ပိ ရတ္ထိန္ဒိဝံ”န္တိ။ တဿ မယံ အနုရုဒ္ဓါ ဧတဒဟောသိ “ယသ္မိံ ဟိ ခေါ အဟံ သမယေ ဂူပနိမိတ္တံ အမနသိကရိတွာ ဩဘာသနိမိတ္တံ မနသိ ကရောမိ၊ ဩဘာသံ ဟိ ခေါ တသ္မိံ သမယေ သဇ္ဇာနာမိ၊ န စ ဂူပါနိ ပဿာမိ။ ယသ္မိံ ပနာဟံ သမယေ ဩဘာသနိမိတ္တံ အမနသိကရိတွာ ဂူပနိမိတ္တံ မနသိ ကရောမိ၊ ဂူပါနိ ဟိ ခေါ တသ္မိံ သမယေ ပဿာမိ၊ န စ ဩဘာသံ သဇ္ဇာနာမိ ကေဝလမ္ပိ ရတ္ထိ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ ကေဝလမ္ပိ ရတ္ထိန္ဒိဝံ”န္တိ။

၁-ဒိဝံ (သီ၊သျှ၊ကံ၊ဣ)

၂-ရတ္ထိဒိဝံ (က)

၃-ခေါ တသ္မိံ သမယေ (သီ၊က)

သော ခေါ် အဟံ အနုရုဒ္ဓါ အပ္ပမတ္တော အာတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရန္တော ပရိတ္တံ စေဝ ဩဘာသံ သဉ္ဇာနာမိ၊ ပရိတ္တာနိ စ ရူပါနိ ပဿာမိ။ အပ္ပမာဏံ စေဝ ဩဘာသံ သဉ္ဇာနာမိ၊ အပ္ပမာဏာနိ စ ရူပါနိ ပဿာမိ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိန္ဒိဝံ။ တဿ မယံ အနုရုဒ္ဓါ ဧတဒဟောသိ “ကော န ခေါ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယွာဟံ ပရိတ္တဉ္စေဝ ဩဘာသံ သဉ္ဇာနာမိ၊ ပရိတ္တာနိ စ ရူပါနိ ပဿာမိ။ အပ္ပမာဏဉ္စေဝ ဩဘာသံ သဉ္ဇာနာမိ၊ အပ္ပမာဏာနိ စ ရူပါနိ ပဿာမိ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိန္ဒိဝံ”န္တိ။ တဿ မယံ အနုရုဒ္ဓါ ဧတဒဟောသိ “ယသ္မိံ ခေါ မေ သမယေ ပရိတ္တော သမာဓိ ဟောတိ၊ ပရိတ္တံ မေ တသ္မိံ သမယေ စက္ခု ဟောတိ။ သောဟံ ပရိတ္တေန စက္ခုနာ ပရိတ္တဉ္စေဝ ဩဘာသံ သဉ္ဇာနာမိ၊ ပရိတ္တာနိ စ ရူပါနိ ပဿာမိ။ ယသ္မိံ ပန မေ သမယေ အပ္ပမာဏော သမာဓိ ဟောတိ၊ အပ္ပမာဏံ မေ တသ္မိံ သမယေ စက္ခု ဟောတိ။ သောဟံ အပ္ပမာဏေန စက္ခုနာ အပ္ပမာဏဉ္စေဝ ဩဘာသံ သဉ္ဇာနာမိ၊ အပ္ပမာဏာနိ စ ရူပါနိ ပဿာမိ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိ ကေဝလမ္ပိ ဒိဝံ ကေဝလမ္ပိ ရတ္တိန္ဒိဝံ”န္တိ။

၂၄၄။ ယတော ခေါ မေ အနုရုဒ္ဓါ “ဝိစိကိစ္ဆာ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ ဝိစိကိစ္ဆာ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော ပဟိနော အဟောသိ။ “အမနသိကာရော စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ အမနသိကာရော စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော ပဟိနော အဟောသိ။ “ထိနမိဒ္ဓံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ ထိနမိဒ္ဓံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော ပဟိနော အဟောသိ။ “ဆမ္ဘိတတ္တံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ ဆမ္ဘိတတ္တံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော ပဟိနော အဟောသိ။ “ဥပ္ပိလံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ ဥပ္ပိလံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော ပဟိနော အဟောသိ။ “ဒုဗ္ဗုလ္လံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ ဒုဗ္ဗုလ္လံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော ပဟိနော အဟောသိ။ “အစ္စာရဒ္ဓဝီရိယံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ အစ္စာရဒ္ဓဝီရိယံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော ပဟိနော အဟောသိ။ “အတိလီနဝီရိယံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ အတိလီနဝီရိယံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော ပဟိနော အဟောသိ။ “အဘိဇ္ဈေတိ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ အဘိဇ္ဈေတိ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော ပဟိနော အဟောသိ။ “နာနတ္တသညာ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော”တိ ဣတိ ဝိဒိတွာ နာနတ္တသညာ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော ပဟိနော အဟောသိ။ “အတိနိဇ္ဈာယိတတ္တံ ရူပါနိ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော”တိ ဣတိ

ဝိဒိတွာ အတိနိဇ္ဈာယိတတ္တံ ရူပါနံ စိတ္တဿ ဥပက္ကိလေသော ပဟိနော
အဟောသိ။

၂၄၅။ တဿ မယံ အနုရုဒ္ဓါ ဧတဒဟောသိ “ယေ ခေါ မေ စိတ္တဿ ဥပက္ကိ-
လေသာ၊ တေ မေ ပဟိနာ။ ဟန္တ ဒါနာဟံ တိဝိဓေန သမာဓိံ ဘာဝေမိ”တိ။
သော ခေါ အဟံ အနုရုဒ္ဓါ သဝိတက္ကမ္ပိ သဝိစာရံ သမာဓိံ ဘာဝေသိ^၁၊ အဝိတက္ကမ္ပိ
ဝိစာရမတ္တံ သမာဓိံ ဘာဝေသိ၊ အဝိတက္ကမ္ပိ အဝိစာရံ သမာဓိံ ဘာဝေသိ၊
သပ္ပိတိကမ္ပိ သမာဓိံ ဘာဝေသိ၊ နိပ္ပိတိကမ္ပိ သမာဓိံ ဘာဝေသိ၊ သာတ-
သဟဂတမ္ပိ သမာဓိံ ဘာဝေသိ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတမ္ပိ သမာဓိံ ဘာဝေသိ။
ယတော ခေါ မေ အနုရုဒ္ဓါ သဝိတက္ကောပိ သဝိစာရော သမာဓိံ ဘာဝိတော
အဟောသိ၊ အဝိတက္ကောပိ ဝိစာရမတ္တော သမာဓိံ ဘာဝိတော အဟောသိ၊
အဝိတက္ကောပိ အဝိစာရော သမာဓိံ ဘာဝိတော အဟောသိ၊ သပ္ပိတိကောပိ
သမာဓိံ ဘာဝိတော အဟောသိ၊ နိပ္ပိတိကောပိ သမာဓိံ ဘာဝိတော အဟောသိ၊
သာတသဟဂတောပိ သမာဓိံ ဘာဝိတော အဟောသိ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတောပိ
သမာဓိံ ဘာဝိတော အဟောသိ၊ ဉဏဉ္စ ပန မေ ဒဿနံ ဥဒပါဒိ၊ အကုပ္ပါ မေ
စေတောဝိမုတ္တိ၊ အယမန္တိမာ ဇာတိ၊ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗပေါတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဘဂဝတော
ဘာသိတံ အဘိနန္တိတိ။

ဥပက္ကိလေသသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမံ။

၉-ဗာလပဏ္ဍိတသုတ္တ

၂၄၆။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
ဧတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု
အာမန္တေသိ “ဘိက္ခုပေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော
ပစ္စသောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

တိဏိမာနိ ဘိက္ခုဝေ ဗာလဿ ဗာလလက္ခဏာနိ ဗာလနိမိတ္တာနိ
ဗာလာပဒါနာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ၊ ဣမ ဘိက္ခုဝေ ဗာလော ဒုစိန္တိတစိန္တိ စ
ဟောတိ ဒုဗ္ဘာသိတဘာသိ စ ဒုက္ကဋကမ္မကာရီ စ။ နော စေတံ^၃ ဘိက္ခုဝေ

၁-ဘာဝေသိန္တိ (သိ၊ သျ၊ ကံ)

၂-ဘာဝေမိ(က)

၃-နော စေတံ (သံ ၂-၂၅)

ဗာလော ဒုစိန္တိတစိန္တိ စ အဘဝိဿ ဒုဗ္ဘာသိတဘာသိ စ ဒုက္ကဋကမ္မကာရီ စ၊
 ကေန နံ^၁ ပဏ္ဍိတာ ဇာနေယျံ “ဗာလော အယံ ဘဝံ အသပ္ပုရိသော”တိ။
 ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဒုစိန္တိတစိန္တိ စ ဟောတိ ဒုဗ္ဘာသိတ-
 ဘာသိ စ ဒုက္ကဋကမ္မကာရီ စ၊ တသ္မာ နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနန္တိ “ဗာလော
 အယံ ဘဝံ အသပ္ပုရိသော”တိ။ သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ဗာလော တိဝိဓံ
 ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ ဗာလော
 သဘာယံ ဝါ နိသိန္နော ဟောတိ၊ ရထိကာယ^၂ ဝါ နိသိန္နော ဟောတိ၊
 သိဃာဋကေ ဝါ နိသိန္နော ဟောတိ။ တတြ စေ ဇနော တဇ္ဇံ တဿာရပွံ
 ကထံ မန္တေတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ ဗာလော ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊
 အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒီ ဟောတိ၊
 သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယီ ဟောတိ။ တတြ ဘိက္ခဝေ ဗာလဿ ဧဝံ
 ဟောတိ “ယံ ခေါ ဇနော တဇ္ဇံ တဿာရပွံ ကထံ မန္တေတိ၊ သံဝိဇ္ဇန္တေဝ
 တေ^၃ ဓမ္မာ မယိ၊ အဟဉ္စ တေသု ဓမ္မေသု သန္တိဿာမိ”တိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ
 ဗာလော ပဌမံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။

၂၄၇။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဗာလော ပဿတိ ရာဇာနော စောရံ အာဂုစာရိ
 ဂဟေတွာ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကာရေန္တေ ကဿာဟိပိ တာဠေန္တေ
 ဝေတ္တေဟိပိ တာဠေန္တေ အဒ္ဒဒဏ္ဍကေဟိပိ တာဠေန္တေ ဟတ္ထမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ
 ပါဒမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ဟတ္ထပါဒမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ကဏ္ဍမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ နာသမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ
 ကဏ္ဍနာသမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ဗိလင်္ဂထာလိကမ္ပိ ကရောန္တေ သင်္ခမုဏ္ဍိကမ္ပိ ကရောန္တေ
 ရာဟုမုခမ္ပိ ကရောန္တေ ဇောတိမာလိကမ္ပိ ကရောန္တေ ဟတ္ထပဇ္ဇောတိကမ္ပိ
 ကရောန္တေ ဧရကဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တေ စီရကဝါသိကမ္ပိ ကရောန္တေ ဧဏေယျကမ္ပိ
 ကရောန္တေ ဗဠိသမံသိကမ္ပိ ကရောန္တေ ကဟာပဏိကမ္ပိ ကရောန္တေ ခါရာပတစ္ဆိ-
 ကမ္ပိ^၄ ကရောန္တေ ပလိဃပရိဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တေ ပလာလဝိဋ္ဌကမ္ပိ^၅ ကရောန္တေ
 တတ္တေနပိ တေလေန ဩသိဉ္စန္တေ သုနဓေဟိပိ ခါဒါပေန္တေ ဇီဝန္တမ္ပိ သူလေ
 ဥတ္တာသေန္တေ အသိနာပိ သီသံ ဆိန္ဒန္တေ။ တတြ ဘိက္ခဝေ ဗာလဿ ဧဝံ
 ဟောတိ “ယထာရူပါနံ ခေါ ပါပကာနံ ကမ္မာနံ ဟေတု ရာဇာနော စောရံ
 အာဂုစာရိ ဂဟေတွာ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကာရေန္တိ၊ ကဿာဟိပိ
 တာဠေန္တိ။ပ။ အသိနာပိ သီသံ ဆိန္ဒန္တိ။ သံဝိဇ္ဇန္တေဝ တေ ဓမ္မာ မယိ၊ အဟဉ္စ
 တေသု ဓမ္မေသု သန္တိဿာမိ၊ ဓံ စေပိ ရာဇာနော^၆ ဇာနေယျံ၊ မမ္ပိ ရာဇာနော

၁-န ဇာန နံ (က)၊ န နံ (?) ၂-ရထိယာယ (ဗဟုသု) ၃-သံဝိဇ္ဇန္တေ တေ စ (သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)
 ၄-ခါရာပဋိစ္စကမ္ပိ (က) ၅-ပလာလဝိဋ္ဌကမ္ပိ (ဣ) ၆-သစေ မမ္ပိ (က)

ဂဟေတွာ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကာရေယျံ၊ ကသာဟိပိ တာဠေယျံ။ပ။ ဇီဝန္တမ္ပိ သူလေ ဥတ္တာသေယျံ၊ အသိနာပိ သီသံ ဆိန္နေယျံ”န္တိ။ ဣဒမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဒုတိယံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။

၂၄၈။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ဗာလံ ပိဋသမာရုဋ် ဝါ မဉ္ဇသမာရုဋ် ဝါ ဆမာယံ ဝါ သေမာနံ ယာနိဿ ပုဗ္ဗေ ပါပကာနိ ကမ္မာနိ ကတာနိ ကာယေန ဒုစ္စရိတာနိ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတာနိ မနသာ ဒုစ္စရိတာနိ၊ တာနိဿ တမိ သမယေ ဩလမ္ပန္တိ အဇ္ဈောလမ္ပန္တိ အဘိပ္ပလမ္ပန္တိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ မဟတံ ပဗ္ဗတကုဋ္ဌာနံ ဆာယာ သာယနသမယံ ပထဝိယာ ဩလမ္ပန္တိ အဇ္ဈောလမ္ပန္တိ အဘိပ္ပလမ္ပန္တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗာလံ ပိဋသမာရုဋ် ဝါ မဉ္ဇသမာရုဋ် ဝါ ဆမာယံ ဝါ သေမာနံ ယာနိဿ ပုဗ္ဗေ ပါပကာနိ ကမ္မာနိ ကတာနိ ကာယေန ဒုစ္စရိတာနိ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတာနိ မနသာ ဒုစ္စရိတာနိ၊ တာနိဿ တမိ သမယေ ဩလမ္ပန္တိ အဇ္ဈောလမ္ပန္တိ အဘိပ္ပလမ္ပန္တိ။ တတြ ဘိက္ခဝေ ဗာလဿ ဧဝံ ဟောတိ “အကတံ ဝတ မေ ကလျာဏံ၊ အကတံ ကုသလံ၊ အကတံ ဘီရတ္တာဏံ။ ကတံ ပါပံ၊ ကတံ လုဒ္ဒံ၊ ကတံ ကိဗ္ဗိသံ၊ ယာဝတာ ဘော အကတကလျာဏာနံ အကတကုသလာနံ အကတဘီရတ္တာဏာနံ ကတပါပါနံ ကတလုဒ္ဒါနံ ကတကိဗ္ဗိသာနံ ဂတိ၊ တံ ဂတိံ ပေစ္စ ဂစ္ဆာမိ”တိ။ သော သောစတိ ကိလမတိ ပရိဒေဝတိ ဥရတ္တာဋ္ဌိံ ကန္တတိ သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။ ဣဒမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ဗာလော တတိယံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။

သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ဗာလော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ မနသာ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယံ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ “ဧကန္တံ အနိဋ္ဌံ ဧကန္တံ အကန္တံ ဧကန္တံ အမနာပ”န္တိ။ နိရယမေဝ တံ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ “ဧကန္တံ အနိဋ္ဌံ ဧကန္တံ အကန္တံ ဧကန္တံ အမနာပ”န္တိ။ ယာဝဋ္ဌိဒံ ဘိက္ခဝေ ဥပမာပိ^၂ န သုကရာ၊ ယာဝ ဒုက္ခာ နိရယာတိ။

၂၄၉။ ဧဝံ ပုတ္တေ အညတရော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “သက္ကာ ပန ဘန္တေ ဥပမံ ကာတု”န္တိ။ “သက္ကာ ဘိက္ခု”တိ ဘဂဝါ အဝေါစ၊ သေယျထာပိ ဘိက္ခု စောရံ အာဂုစာရိ ဂဟေတွာ ရညော ဒသေယျ “အယံ ခေါ ဒေဝ စောရော အာဂုစာရိ၊ ဣမဿ ယံ ဣစ္ဆသိ၊ တံ ဒဏ္ဍံ ပဏောဟိ”တိ။ တမေန ရာဇာ ဧဝံ ဝဒေယျ “ဂစ္ဆထ ဘော ဣမံ ပုရိသံ ပုဗ္ဗဏှသမယံ သတ္တိသတေန

ဟနထာ”တိ။ တမေနံ ပုဗ္ဗဏှသမယံ သတ္တိသတေန ဟနေယျံ။ အထ ရာဇာ မဇ္ဈနိကသမယံ^၁ ဧဝံ ဝဒေယျ “အဗ္ဘော ကထံ သော ပုရိသော”တိ။ တထေဝ ဒေဝ ဇီဝတီတိ။ တမေနံ ရာဇာ ဧဝံ ဝဒေယျ “ဂစ္ဆထ ဘော တံ ပုရိသံ မဇ္ဈနိကသမယံ သတ္တိသတေန ဟနထာ”တိ။ တမေနံ မဇ္ဈနိကသမယံ သတ္တိသတေန ဟနေယျံ။ အထ ရာဇာ သာယနသမယံ ဧဝံ ဝဒေယျ “အဗ္ဘော ကထံ သော ပုရိသော”တိ။ တထေဝ ဒေဝ ဇီဝတီတိ။ တမေနံ ရာဇာ ဧဝံ ဝဒေယျ “ဂစ္ဆထ ဘော တံ ပုရိသံ သာယနသမယံ သတ္တိသတေန ဟနထာ”တိ။ တမေနံ သာယနသမယံ သတ္တိသတေန ဟနေယျံ။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ အပိ န သော ပုရိသော တီဟိ သတ္တိသတေဟိ ဟညမာနော တတောနိဒါနံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿ ပဋိသံဝေဒိယေထာတိ။ ဧကိဿာပိ ဘန္တေ သတ္တိယာ ဟညမာနော သော ပုရိသော တတောနိဒါနံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿ ပဋိသံဝေဒိယေထ၊ ကော ပန ဝါဒေါ တီဟိ သတ္တိသတေဟိတိ။

၂၅၀။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပရိတ္တံ ပါဏိမတ္တံ ပါသာဏံ ဂဟေတွာ ဘိက္ခူ အာမန္တေသိ “တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ ကတမော န ခေါ မဟန္တတရော၊ ယော စာယံ မယာ ပရိတ္တော ပါဏိမတ္တော ပါသာဏော ဂဟိတော၊ ယော စ ဟိမဝါ ပဗ္ဗတရာဇာ”တိ။ အပ္ပမတ္တကော အယံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ပရိတ္တော ပါဏိမတ္တော ပါသာဏော ဂဟိတော၊ ဟိမဝန္တံ ပဗ္ဗတရာဇာနံ ဥပနိဓာယ သင်္ခမ္ပိ န ဥပေတိ၊ ကလဘာဂမ္ပိ န ဥပေတိ၊ ဥပနိဓမ္ပိ^၂ န ဥပေတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယံ သော ပုရိသော တီဟိ သတ္တိသတေဟိ ဟညမာနော တတောနိဒါနံ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ တံ နိရယကဿ ဒုက္ခဿ ဥပနိဓာယ သင်္ခမ္ပိ န ဥပေတိ၊ ကလဘာဂမ္ပိ န ဥပေတိ၊ ဥပနိဓမ္ပိ န ဥပေတိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ ပဉ္စဝိဗေဒနံ နာမ ကမ္မကာရဏံ ကရေန္တိ၊ တတ္ထံ အယောခိလံ^၃ ဟတ္ထေ ဂမေန္တိ၊ တတ္ထံ အယောခိလံ ဒုတိယေ ဟတ္ထေ ဂမေန္တိ၊ တတ္ထံ အယောခိလံ ပါဒေ ဂမေန္တိ၊ တတ္ထံ အယောခိလံ ဒုတိယေ ပါဒေ ဂမေန္တိ၊ တတ္ထံ အယောခိလံ မဇ္ဈေ ဥရသ္မိံ^၄ ဂမေန္တိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ခရာ ကဋ္ဌုကာ ဝေဒနာ ဝေဒေတိ။ န စ တာဝ ကာလံ ကရေတိ၊ ယာဝ န တံ ပါပကမ္မံ ဗျန္တိဟောတိ^၅။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ သံဝေသေတွာ ကုဋ္ဌာရိဟိ^၆ တစ္ဆန္တိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ။ပ။ ဗျန္တိဟောတိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ ဥဒ္ဓံပါဒံ အဓောသိရံ ဂဟေတွာ ဝါသီဟိ တစ္ဆန္တိ။

၁-မဇ္ဈနိကသမယံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ က)	မဇ္ဈနိကံ သမယံ (ဣ)	၂-ဥပနိဓမ္ပိ (သီ၊ ဣ)
၃-အယောခိလံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၄-ဗျန္တိဟောတိ (ဣ၊ က)	၅-ကုဋ္ဌာရိဟိ (က)

သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ။ပ။ ဗျန္တိဟောတိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ
ရထေ ယောဇေတွာ အာဒိတ္တာယ ပထဝိယာ သမ္ပဇ္ဇလိတာယ သဇောတိ-
ဘူတာယ^၁ သာရေန္တိပိ ပစ္စာသာရေန္တိပိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ။ပ။ ဗျန္တိ-
ဟောတိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ မဟန္တံ အင်္ဂါရပဗ္ဗတံ အာဒိတ္တံ
သမ္ပဇ္ဇလိတံ သဇောတိဘူတံ အာရောပေန္တိပိ ဩရောပေန္တိပိ။ သော တတ္ထ
ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ခရာ ကဋ္ဌကာ ဝေဒနာ ဝေဒေတိ။ န စ တာဝ ကာလံ ကရောတိ၊
ယာဝ န တံ ပါပကမ္မံ ဗျန္တိဟောတိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ ဥဒ္ဓံပါဒံ
အဓောသိရံ ဂဟေတွာ တတ္တာယ လောဟကုမ္ဘိယာ ပက္ခိပန္တိ အာဒိတ္တာယ
သမ္ပဇ္ဇလိတာယ သဇောတိဘူတာယ။ သော တတ္ထ ဖေဏုဒ္ဒေဟကံ ပစ္စတိ။ သော
တတ္ထ ဖေဏုဒ္ဒေဟကံ ပစ္စမာနော သင်္ကမ္ပိ ဥဒ္ဓံ ဂစ္ဆတိ၊ သင်္ကမ္ပိ အဓော ဂစ္ဆတိ၊
သင်္ကမ္ပိ တိရိယံ ဂစ္ဆတိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ခရာ ကဋ္ဌကာ ဝေဒနာ
ဝေဒေတိ။ န စ တာဝ ကာလံ ကရောတိ၊ ယာဝ န တံ ပါပကမ္မံ ဗျန္တိဟောတိ။
တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ^၂ မဟာနိရယေ ပက္ခိပန္တိ။ သော ခေါ ပန
ဘိက္ခဝေ မဟာနိရယော—

စတုက္ကဏ္ဍော စတုဒ္ဓါရော၊ ဝိဘတ္တော ဘာဂသော မိတော။

အယောပါကာရပရိယန္တော၊ အယသာ ပဋိကုဇ္ဇိတော။

တဿ အယောမယာ ဘူမိ၊ ဇလိတာ တေဇော ယုတာ။

သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ဖရိတွာ တိဋ္ဌတိ သဗ္ဗဒါ။

အနေကပရိယာယေနပိ ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ နိရယကထံ ကထေယျံ၊
ယာဝဉ္စိဒံ ဘိက္ခဝေ န သုကရာ အက္ခာနေန ပါပုဏိတုံ ယာဝ ဒုက္ခာ နိရယာ။

၂၅၁။ သန္တိ ဘိက္ခဝေ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ တိဏာဘက္ခာ၊ တေ အလ္လာနိပိ
တိဏာနိ သုက္ခာနိပိ တိဏာနိ ဒန္တုလ္လေဟကံ ခါဒန္တိ။ ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ
တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ တိဏာဘက္ခာ၊ ဟတ္ထိ အဿာ ဂေါဏာ ဂဒြိဘာ
အဇာ မိဂါ ယေ ဝါ ပနညေပိ ကေမိ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ တိဏာဘက္ခာ။
သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဣဓ ပုဗ္ဗေ ရသာဒေါ ဣဓ ပါပါနိ ကမ္မာနိ
ကရိတွာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ တေသံ သတ္တာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ၊
ယေ တေ သတ္တာ တိဏာဘက္ခာ။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ ဂူထဘက္ခာ၊ တေ ဒူရတောဝ
ဂူထဂန္တံ ဃာယိတွာ ဓာဝန္တိ “ဧတ္ထ ဘုဒ္ဓိဿာမ ဧတ္ထ ဘုဒ္ဓိဿာမာ”တိ။

သေယျထာပိ နာမ ဗြာဟ္မဏာ အာဟုတိဂန္ဓေန ဓာဝန္တိ “ဧတ္ထ ဘုဒ္ဓိဿာမ ဧတ္ထ ဘုဒ္ဓိဿာမာ”တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ သန္တိ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ ဂူထ-
ဘက္ခာ၊ တေ ဒူရတောဝ ဂူထဂန္တံ ဃာယိတွာ ဓာဝန္တိ “ဧတ္ထ ဘုဒ္ဓိဿာမ ဧတ္ထ
ဘုဒ္ဓိဿာမာ”တိ။ ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ ဂူထဘက္ခာ၊
ကုက္ကုဋ္ဌာ သူကရာ သောဏာ သိင်္ဂီလာ ယေ ဝါ ပနညေပိ ကေစိ တိရစ္ဆာန-
ဂတာ ပါဏာ ဂူထဘက္ခာ။ သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဣဓ ပုဗ္ဗေ
ရသာဒေါ ဣဓ ပါပါနိ ကမ္မာနိ ကရိတွာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ
တေသံ သတ္တာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ယေ တေ သတ္တာ ဂူထဘက္ခာ။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ အန္ဓကာရေ ဇာယန္တိ၊ အန္ဓကာရေ
ဇီယန္တိ၊ အန္ဓကာရေ မိယန္တိ။ ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ
အန္ဓကာရေ ဇာယန္တိ၊ အန္ဓကာရေ ဇီယန္တိ၊ အန္ဓကာရေ မိယန္တိ။ ကိဋ္ဌာ ပုဋ္ဌဝါ^၃
ဂဏ္ဍုပ္ပါဒါ ယေ ဝါ ပနညေပိ ကေစိ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ အန္ဓကာရေ
ဇာယန္တိ၊ အန္ဓကာရေ ဇီယန္တိ၊ အန္ဓကာရေ မိယန္တိ။ သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ
ဗာလော ဣဓ ပုဗ္ဗေ ရသာဒေါ ဣဓ ပါပါနိ ကမ္မာနိ ကရိတွာ ကာယဿ
ဘောဒါ ပရံ မရဏာ တေသံ သတ္တာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ယေ တေ
သတ္တာ အန္ဓကာရေ ဇာယန္တိ၊ အန္ဓကာရေ ဇီယန္တိ၊ အန္ဓကာရေ မိယန္တိ။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ ဥဒကသ္မိံ ဇာယန္တိ၊ ဥဒကသ္မိံ
ဇီယန္တိ၊ ဥဒကသ္မိံ မိယန္တိ။ ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ
ဥဒကသ္မိံ ဇာယန္တိ၊ ဥဒကသ္မိံ ဇီယန္တိ၊ ဥဒကသ္မိံ မိယန္တိ။ မစ္ဆာ ကစ္ဆပါ သုသု-
မာရာ ယေ ဝါ ပနညေပိ ကေစိ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ ဥဒကသ္မိံ ဇာယန္တိ၊
ဥဒကသ္မိံ ဇီယန္တိ၊ ဥဒကသ္မိံ မိယန္တိ။ သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဣဓ ပုဗ္ဗေ
ရသာဒေါ ဣဓ ပါပါနိ ကမ္မာနိ ကရိတွာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ
တေသံ သတ္တာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ယေ တေ သတ္တာ ဥဒကသ္မိံ
ဇာယန္တိ၊ ဥဒကသ္မိံ ဇီယန္တိ၊ ဥဒကသ္မိံ မိယန္တိ။

သန္တိ ဘိက္ခဝေ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ အသုစိသ္မိံ ဇာယန္တိ၊ အသုစိသ္မိံ
ဇီယန္တိ၊ အသုစိသ္မိံ မိယန္တိ။ ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ တိရစ္ဆာနဂတာ ပါဏာ
အသုစိသ္မိံ ဇာယန္တိ၊ အသုစိသ္မိံ ဇီယန္တိ၊ အသုစိသ္မိံ မိယန္တိ။ ယေ တေ
ဘိက္ခဝေ သတ္တာ ပူတိမစ္ဆေ ဝါ ဇာယန္တိ၊ ပူတိမစ္ဆေ ဝါ ဇီယန္တိ၊ ပူတိမစ္ဆေ
ဝါ မိယန္တိ။ ပူတိကုဏပေ ဝါ။ပ။ ပူတိကုမ္မာသေ ဝါ။ စန္ဒနိကာယ ဝါ။

ဩလိဂလ္လေ ဝါ ဇာယန္တိ။ (ယေ ဝါ ပနညေပိ ကေစိ တိရုတ္တာနဂတာ ပါဏာ အသုစိသ္မိံ ဇာယန္တိ၊ အသုစိသ္မိံ ဇီယန္တိ၊ အသုစိသ္မိံ မိယန္တိ။)။ သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ဗာလော ဣဓ ပုဗ္ဗေ ရသာဒေါ ဣဓ ပါပါနိ ကမ္မာနိ ကရိတွာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ တေသံ သတ္တာနံ သဟဗျတံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ယေ တေ သတ္တာ အသုစိသ္မိံ ဇာယန္တိ၊ အသုစိသ္မိံ ဇီယန္တိ၊ အသုစိသ္မိံ မိယန္တိ။

အနေကပရိယာယေနပိ ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ တိရုတ္တာနယောနိကထံ ကထေယျံ၊ ယာဝဉ္စိဒံ ဘိက္ခဝေ န သုကရံ အက္ခာနေန ပါပုဏိတုံ၊ ယာဝ ဒုက္ခာ တိရုတ္တာနယောနိ။

၂၅၂။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပုရိသော ဧကန္တိဂ္ဂလံ ယုဂံ မဟာ- သမုဒ္ဒေ ပက္ခိပေယျ၊ တမေနံ ပုရတ္ထိမော ဝါတော ပစ္စိမေန သံဟရေယျ၊ ပစ္စိမော ဝါတော ပုရတ္ထိမေန သံဟရေယျ၊ ဥတ္တရော ဝါတော ဒက္ခိဏေန သံဟရေယျ၊ ဒက္ခိဏော ဝါတော ဥတ္တရေန သံဟရေယျ။ တတြာဿ ကာဏော ကစ္ဆပေါ၊ သော ဝဿသတဿ ဝဿသတဿ^၁ အစ္စယေန သင်္ကံ ဥဗ္ဗုဇ္ဇေယျ။ တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ အပိ န သော ကာဏော ကစ္ဆပေါ အမုသ္မိံ ဧကန္တိဂ္ဂလေ ယုဂေ ဂီဝံ ပဝေသေယျာတိ။ (နော ဟေတံ ဘန္တေ။)။^၂ ယဒိ ပန^၃ ဘန္တေ ကဒါစိ ကရဟစိ ဒီဃဿ အဒ္ဓုနော အစ္စယေနာတိ။ ခိပ္ပတရံ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ကာဏော ကစ္ဆပေါ အမုသ္မိံ ဧကန္တိဂ္ဂလေ ယုဂေ ဂီဝံ ပဝေသေယျ။ အတော ဒုလ္လဘတရာဟံ ဘိက္ခဝေ မနဿတ္တံ ဝဒါမိ သင်္ကံ ဝိနိပါတဂတေန ဗာလေန။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ န ဟေတ္တ ဘိက္ခဝေ အတ္ထိ ဓမ္မစရိယာ သမစရိယာ ကုသလကိရိယာ ပုညကိရိယာ၊ အညမညခါဒိကာ ဧတ္တ ဘိက္ခဝေ ဝတ္တတိ ဒုဗ္ဗလခါဒိကာ။

သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ဗာလော သစေ ကဒါစိ ကရဟစိ ဒီဃဿ အဒ္ဓုနော အစ္စယေန မနဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယာနိ တာနိ နိစကုလာနိ စန္ဒာလကုလံ ဝါ နေသာဒကုလံ ဝါ ဝေနကုလံ^၁ ဝါ ရထကာရကုလံ ဝါ ပုတ္တုသကုလံ ဝါ၊ တထာ- ရူပေ ကုလေ ပစ္စာဇာယတိ ဒလိဒ္ဒေ အပ္ပန္နပါနဘောဇနေ ကသိရပုတ္တိကေ၊ ယတ္ထ ကသိရေန ဃာသစ္စာဒေါ လဗ္ဘတိ၊ သော စ ဟောတိ ဒုဗ္ဗဇ္ဇော

၁-() နတ္ထိ သိ-သျှာ-ကံ-ဣ ပေါတ္ထကေသု။

၂-ဝဿသတဿ ဝဿသဟဿဿ ဝဿသတသဟဿဿ (သိ)၊ ဝဿသတဿ (သျှာ၊ကံ၊ဣ)

၃-() နတ္ထိ သိ-ဣ ပေါတ္ထကေသု။ ၄-ယဒိ နူန(သိ၊သျှာ၊ကံ၊ဣ) ၅-ဝေဏကုလံ (သိ၊ဣ)

ဒုဒ္ဒသိကော ဩကောဋီမကော ဗဝါဗာဓော^၁ ကာဏော ဝါ ကုဏီ ဝါ
 ခုဇ္ဇော ဝါ ပက္ခဟတော ဝါ န လာဘီ အန္ဓဿ ပါနဿ ဝတ္တဿ ယာနဿ
 မာလာဂန္ထဝိလေပနဿ သေယျာဝသထပဒီပေယျဿ။ သော ကာယေန
 ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊ မနဿ ဒုစ္စရိတံ စရတိ၊
 သော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ မနဿ ဒုစ္စရိတံ
 စရိတွာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ
 ဥပပဇ္ဇတိ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အက္ခရတ္တော ပဌမေနော ကလိဂ္ဂဟေန ပုတ္တမ္ပိ
 ဇီယေထ၊ ဒါရမ္ပိ ဇီယေထ၊ သဗ္ဗံ သာပတေယျမ္ပိ ဇီယေထ၊ ဥတ္တရိပိ အဓိဗန္ဓံ^၂
 နိဂစ္ဆေယျ။ အပ္ပမတ္တကော သော ဘိက္ခဝေ ကလိဂ္ဂဟော ယံ သော
 အက္ခရတ္တော ပဌမေနော ကလိဂ္ဂဟေန ပုတ္တမ္ပိ ဇီယေထ၊ ဒါရမ္ပိ ဇီယေထ၊ သဗ္ဗံ
 သာပတေယျမ္ပိ ဇီယေထ၊ ဥတ္တရိပိ အဓိဗန္ဓံ နိဂစ္ဆေယျ၊ အထ ခေါ အယမေဝ
 တတော မဟန္တတရော ကလိဂ္ဂဟော၊ ယံ သော ဗာလော ကာယေန ဒုစ္စရိတံ
 စရိတွာ ဝါစာယ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ မနဿ ဒုစ္စရိတံ စရိတွာ ကာယဿ
 ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ
 ဘိက္ခဝေ ကေဝလာ ပရိပူရာ^၃ ဗာလဘူမိတိ။

၂၅၃။ တိဏိမာနိ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတဿ ပဏ္ဍိတလက္ခဏာနိ ပဏ္ဍိတ-
 နိမိတ္တာနိ ပဏ္ဍိတာပဒါနာနိ။ ကတမာနိ တိဏိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော
 သုစိန္တိတစိန္တိ စ ဟောတိ သုဘာသိတဘာသီ စ သုကတကမ္မကာရီ စ။ နော
 စေတံ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော သုစိန္တိတစိန္တိ စ အဘဝိဿ သုဘာသိတဘာသီ စ
 သုကတကမ္မကာရီ စ၊ ကေန နံ^၄ ပဏ္ဍိတာ ဇာနေယျ၊ “ပဏ္ဍိတော အယံ ဘဝံ
 သပ္ပုရိသော”တိ။ ယသ္မာ စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော သုစိန္တိတစိန္တိ စ ဟောတိ
 သုဘာသိတဘာသီ စ သုကတကမ္မကာရီ စ၊ တသ္မာ နံ ပဏ္ဍိတာ ဇာနန္တိ
 “ပဏ္ဍိတော အယံ ဘဝံ သပ္ပုရိသော”တိ။ သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော
 တိဝိဓံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သုခံ သောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ
 ပဏ္ဍိတော သဘာယံ ဝါ နိသိန္နော ဟောတိ ရထိကာယ ဝါ နိသိန္နော ဟောတိ၊
 သိဃာဋကေ ဝါ နိသိန္နော ဟောတိ၊ တတြ စေ ဇနော တဇ္ဇံ တဿာရပွံ ကထံ

၁-ဗဟ္တာဗာဓော (က) ၂-အနုဗန္ဓံ (သီ၊ ဣ)၊ အဒ္ဓုဗန္ဓံ (သျှ၊ ကံ)
 ၃-ကေဝလပရိပူရာ (သီ၊ ဣ) မ-၁-၁၉၁-ဝိဋ္ဌေ ပါဠိယာ သံသန္နေတဗ္ဗာ။
 ၄-န တေန နံ (က)၊ န နံ (?)

မန္တေတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပ္ပမာဒဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ တတြ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတဿ ဧဝံ ဟောတိ “ယံ ခေါ ဇနော တန္တံ တဿာရပ္ပံ ကထံ မန္တေတိ။ သံဝိဇ္ဇန္တေဝ တေ ဓမ္မာ မယိ၊ အဟဉ္စ တေသု ဓမ္မေသု သန္နိဿာမိ”တိ။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော ပဌမံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သုခံ သောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။

၂၅၄။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော ပဿတိ ရာဇာနော စောရံ အာဂုစာရိံ ဂဟေတွာ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကာရေန္တေ ကဿာဟိပိ တာဠေန္တေ ဝေတ္ထေဟိပိ တာဠေန္တေ အဒ္ဓဒဏ္ဍကေဟိပိ တာဠေန္တေ ဟတ္ထမ္ပိ ဆိန္တန္တေ ပါဒမ္ပိ ဆိန္တန္တေ ဟတ္ထပါဒမ္ပိ ဆိန္တန္တေ ကဏ္ဍမ္ပိ ဆိန္တန္တေ နာသမ္ပိ ဆိန္တန္တေ ကဏ္ဍနာသမ္ပိ ဆိန္တန္တေ ဗိလင်္ဂိထာလိကမ္ပိ ကရောန္တေ သင်္ခမုဏ္ဍိကမ္ပိ ကရောန္တေ ရာဟုမုခမ္ပိ ကရောန္တေ ဇောတိမာလိကမ္ပိ ကရောန္တေ ဟတ္ထပဇ္ဇောတိကမ္ပိ ကရောန္တေ ဧရကဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တေ စီရကဝါသိကမ္ပိ ကရောန္တေ ဧဏေယျကမ္ပိ ကရောန္တေ ဗလိသမံသိကမ္ပိ ကရောန္တေ ကဟာပဏိကမ္ပိ ကရောန္တေ ခါရာပတစ္ဆိကမ္ပိ ကရောန္တေ ပလိဃပရိဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တေ ပလာလဝိဌကမ္ပိ ကရောန္တေ တတ္ထေနပိ တေလေန ဩသိဉ္စန္တေ သုနခေဟိပိ ခါဒါပေန္တေ ဇီဝန္တမ္ပိ သူလေ ဥတ္တာသေန္တေ အသိနာပိ သီသံ ဆိန္တန္တေ။ တတြ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတဿ ဧဝံ ဟောတိ “ယထာရူပါနံ ခေါ ပါပကာနံ ကမ္မာနံ ဟေတု ရာဇာနော စောရံ အာဂုစာရိံ ဂဟေတွာ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကာရေန္တိ၊ ကဿာဟိပိ တာဠေန္တိ၊ ဝေတ္ထေဟိပိ တာဠေန္တိ၊ အဒ္ဓဒဏ္ဍကေဟိပိ တာဠေန္တိ၊ ဟတ္ထမ္ပိ ဆိန္တန္တိ၊ ပါဒမ္ပိ ဆိန္တန္တိ၊ ဟတ္ထပါဒမ္ပိ ဆိန္တန္တိ၊ ကဏ္ဍမ္ပိ ဆိန္တန္တိ၊ နာသမ္ပိ ဆိန္တန္တိ၊ ကဏ္ဍနာသမ္ပိ ဆိန္တန္တိ၊ ဗိလင်္ဂိထာလိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ သင်္ခမုဏ္ဍိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ရာဟုမုခမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ဇောတိမာလိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ဟတ္ထပဇ္ဇောတိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ဧရကဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ စီရကဝါသိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ဧဏေယျကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ဗလိသမံသိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ကဟာပဏိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ခါရာပတစ္ဆိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ပလိဃပရိဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ ပလာလဝိဌကမ္ပိ ကရောန္တိ၊ တတ္ထေနပိ တေလေန ဩသိဉ္စန္တိ၊ သုနခေဟိပိ ခါဒါပေန္တိ၊ ဇီဝန္တမ္ပိ သူလေ ဥတ္တာသေန္တိ၊ အသိနာပိ သီသံ ဆိန္တန္တိ၊ န တေ ဓမ္မာ မယိ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ အဟဉ္စ န တေသု ဓမ္မေသု သန္နိဿာမိ”တိ။ ဣဒမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော ဒုတိယံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သုခံ သောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။

၂၅၅။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတံ ပိဋသမာရူဠံ ဝါ မဇ္ဇသမာရူဠံ ဝါ ဆမာယံ ဝါ သေမာနံ ယာနိဿ ပုဗ္ဗေ ကလျာဏာနိ ကမ္မာနိ ကတာနိ ကာယေန သုစရိတာနိ ဝါစာယ သုစရိတာနိ မနသာ သုစရိတာနိ၊ တာနိဿ တမှိ သမယေ ဩလမ္ပန္တိ။ပ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ မဟတံ ပဗ္ဗတကူဠာနံ ဆာယာ သာယနသမယံ ပထဝိယာ ဩလမ္ပန္တိ အဇ္ဈောလမ္ပန္တိ အဘိပ္ပလမ္ပန္တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတံ ပိဋသမာရူဠံ ဝါ မဇ္ဇသမာရူဠံ ဝါ ဆမာယံ ဝါ သေမာနံ ယာနိဿ ပုဗ္ဗေ ကလျာဏာနိ ကမ္မာနိ ကတာနိ ကာယေန သုစရိတာနိ ဝါစာယ သုစရိတာနိ မနသာ သုစရိတာနိ၊ တာနိဿ တမှိ သမယေ ဩလမ္ပန္တိ အဇ္ဈောလမ္ပန္တိ အဘိပ္ပလမ္ပန္တိ။ တတြ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတဿ ဧဝံ ဟောတိ “အကတံ ဝတ မေ ပါပံ၊ အကတံ လုဒ္ဒံ၊ အကတံ ကိဗ္ဗိသံ၊ ကတံ ကလျာဏံ၊ ကတံ ကုသလံ၊ ကတံ ဘိရုတ္တာဏံ၊ ယာဝတာ ဘော အကတပါပါနံ အကတ-လုဒ္ဒါနံ အကတကိဗ္ဗိသာနံ ကတကလျာဏာနံ ကတကုသလာနံ ကတဘိရုတ္တာ-ဏာနံ ဂတိံ၊ တံ ဂတိံ ပေစ္စ ဂစ္ဆာမိ”တိ။ သော န သောစတိ န ကိလမတိ န ပရိဒေဝတိ န ဥရတ္တာဠိ ကန္တတိ န သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ။ ဣဒမ္ပိ ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော တတိယံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သုခံ သောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။

သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော ကာယေန သုစရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ သုစရိတံ စရိတွာ မနသာ သုစရိတံ စရိတွာ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယံ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ “ဧကန္တံ ဣဉ္စ ဧကန္တံ ကန္တံ ဧကန္တံ မနာပ”န္တိ။ သဂ္ဂမေဝ တံ သမ္မာ ဝဒမာနော ဝဒေယျ “ဧကန္တံ ဣဉ္စ ဧကန္တံ ကန္တံ ဧကန္တံ မနာပ”န္တိ။ ယာဝဉ္စိဒံ ဘိက္ခဝေ ဥပမာပိ န သုကရာ၊ ယာဝ သုခါ သဂ္ဂတိ။

၂၅၆။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အညတရော ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ “သက္ကာ ပန ဘန္တေ ဥပမံ ကာတု”န္တိ။ “သက္ကာ ဘိက္ခု”တိ ဘဂဝါ အဝေါစ၊ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ သတ္တဟိ ရတနေဟိ သမန္နာဂတော စတူဟိ စ ဣဒ္ဓိဟိ၊ တတောနိဒါနံ သုခံ သောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ကတမေဟိ သတ္တဟိ၊ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ သီသံနာတဿ ဥပေါသထိကဿ ဥပရိပါသာဒဝရဂတဿ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ ပါတုဘဝတိ သဟဿာရံ သနေမိကံ သနာဘိကံ သဗ္ဗကာရပရိပူရံ၊ တံ ဒိသွာန ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ ဧဝံ ဟောတိ “သုတံ ခေါ ပန

မေတ် 'ယဿ ရညော ခတ္တိယဿ မုဒ္ဒါဝသိတ္တဿ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ သီသံနာတဿ ဥပေါသထိကဿ ဥပရိပါသာဒဝရဂတဿ ဒိဗ္ဗံ စက္ကရတနံ ပါတုဘဝတိ သဟဿာရံ သနေမိကံ သနာဘိကံ သဗ္ဗကာရပရိပူရံ၊ သော ဟောတိ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ'တိ၊ အသံ န ခေါ အဟံ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ"တိ။

အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ ခတ္တိယော မုဒ္ဒါဝသိတ္တော ဝါမေန ဟတ္ထေန ဘိကာရံ ဂဟေတွာ ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန စက္ကရတနံ အဗ္ဗုတ္တိရတိ "ပဝတ္တတု ဘဝံ စက္ကရတနံ၊ အဘိဝိဇိနာတု ဘဝံ စက္ကရတနံ"န္တိ။ အထ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ စက္ကရတနံ ပုရတ္ထိမံ ဒိသံ ပဝတ္တတိ အနုဒေဝ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ သဒ္ဓိံ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ။ ယသ္မိံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ပဒေသေ စက္ကရတနံ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တတ္ထ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဝါသံ ဥပေတိ သဒ္ဓိံ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ။ ယေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ပဋိရာဇာနော၊ တေ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမာဟံသု "ဧဟိ ခေါ မဟာရာဇ၊ သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ သကံ တေ မဟာရာဇ၊ အနုသာသ မဟာရာဇာ"တိ။ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဧဝမာဟ "ပါဏော န ဟန္တဗ္ဗော၊ အဒိန္နံ နာဒါတဗ္ဗံ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာ န စရိတဗ္ဗာ၊ မုသာ န ဘာသိတဗ္ဗာ၊ မဇ္ဇံ န ပါတဗ္ဗံ၊ ယထာဘုတ္တန္တ ဘုဉ္ဇထာ"တိ။ ယေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ပဋိရာဇာနော၊ တေ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ အနုယန္တာ^၂ ဘဝန္တိ^၃။

၂၅၇။ အထ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ စက္ကရတနံ ပုရတ္ထိမံ သမုဒ္ဓံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ^၄ ပစ္စုတ္တရိတွာ ဒက္ခိဏံ ဒိသံ ပဝတ္တတိ။ပ။ ဒက္ခိဏံ သမုဒ္ဓံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ ပစ္စုတ္တရိတွာ ပစ္စိမံ ဒိသံ ပဝတ္တတိ။ပ။ ပစ္စိမံ သမုဒ္ဓံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ ပစ္စုတ္တရိတွာ ဥတ္တရံ ဒိသံ ပဝတ္တတိ အနုဒေဝ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ သဒ္ဓိံ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ။ ယသ္မိံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ပဒေသေ စက္ကရတနံ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တတ္ထ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဝါသံ ဥပေတိ သဒ္ဓိံ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ။

ယေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ပဋိရာဇာနော၊ တေ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမာဟံသု "ဧဟိ ခေါ မဟာရာဇ၊ သွာဂတံ တေ မဟာရာဇ၊ သကံ တေ မဟာရာဇ၊ အနုသာသ မဟာရာဇာ"တိ။ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ဧဝမာဟ "ပါဏော န ဟန္တဗ္ဗော၊ အဒိန္နံ နာဒါတဗ္ဗံ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာ

၁-သွာဂတံ မဟာရာဇ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၃-အဟေသံ (သျှာ၊ ကံ၊ က)

၂-အနုယုတ္တာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၄-အဇ္ဈောဂဟေတွာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

န စရိတဗ္ဗာ၊ မုသာ န ဘာသိတဗ္ဗာ၊ မဇ္ဇံ န ပါတဗ္ဗံ၊ ယထာဘူတဉ္စ ဘုဉ္စထာ”တိ။
ယေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ပဋိရာဇာနော၊ တေ ရညော
စက္ကဝတ္တိဿ အနုယန္တာ ဘဝန္တိ။

အထ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ စက္ကရတနံ သမုဒ္ဒပရိယန္တံ ပထဝီ အဘိဝိဇီနိတွာ
တမေဝ ရာဇောနိ ပစ္စာဂန္တာ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ အန္တေပုရုဒ္ဓါရေ
အက္ခာဟတံ မညေ တိဋ္ဌတိ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ အန္တေပုရုဒ္ဓါရံ ဥပသောဘယ-
မာနံ။ ရညော ဘိက္ခဝေ စက္ကဝတ္တိဿ ဧဝရူပံ စက္ကရတနံ ပါတုဘဝတိ။ (၁)

၂၅၈။ ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ ဟတ္ထိရတနံ ပါတုဘဝတိ၊
သဗ္ဗသေတော သတ္တပ္ပတိဋ္ဌော ဣဒ္ဓိမာ ဝေဟာသင်္ဂမော ဥပေါသထော နာမ
နာဂရာဇာ၊ တံ ဒိသ္မာန ရညော စက္ကဝတ္တိဿ စိတ္တံ ပသီဒတိ “ဘဒ္ဒကံ ဝတ
ဘော ဟတ္ထိယာနံ၊ သစေ ဒမထံ ဥပေယျာ”တိ။ အထ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ
ဟတ္ထိရတနံ သေယျထာပိ နာမ ဘဒ္ဒေါ ဟတ္ထာဇာနိယော ဒီဃရတ္တံ သုပရိ-
ဒန္တော ဧဝမေဝ ဒမထံ ဥပေတိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ တမေဝ
ဟတ္ထိရတနံ ဝိမံသမာနော ပုဗ္ဗဏှသမယံ အဘိရဟိတွာ သမုဒ္ဒပရိယန္တံ ပထဝီ
အနုသံယာယိတွာ တမေဝ ရာဇောနိ ပစ္စာဂန္တာ ပါတရာသမကာသိ။ ရညော
ဘိက္ခဝေ စက္ကဝတ္တိဿ ဧဝရူပံ ဟတ္ထိရတနံ ပါတုဘဝတိ။ (၂)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ အဿရတနံ ပါတုဘဝတိ၊
သဗ္ဗသေတော ကာဠသီသော မုဉ္ဇကေသော ဣဒ္ဓိမာ ဝေဟာသင်္ဂမော
ဝလာဟကော နာမ အဿရာဇာ၊ တံ ဒိသ္မာန ရညော စက္ကဝတ္တိဿ စိတ္တံ
ပသီဒတိ “ဘဒ္ဒကံ ဝတ ဘော အဿယာနံ၊ သစေ ဒမထံ ဥပေယျာ”တိ။ အထ
ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ အဿရတနံ သေယျထာပိ နာမ ဘဒ္ဒေါ အဿာဇာနိယော
ဒီဃရတ္တံ သုပရိဒန္တော ဧဝမေဝ ဒမထံ ဥပေတိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ
စက္ကဝတ္တိ တမေဝ အဿရတနံ ဝိမံသမာနော ပုဗ္ဗဏှသမယံ အဘိရဟိတွာ
သမုဒ္ဒပရိယန္တံ ပထဝီ အနုသံယာယိတွာ တမေဝ ရာဇောနိ ပစ္စာဂန္တာ
ပါတရာသမကာသိ။ ရညော ဘိက္ခဝေ စက္ကဝတ္တိဿ ဧဝရူပံ အဿရတနံ
ပါတုဘဝတိ။ (၃)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ မဏိရတနံ ပါတုဘဝတိ၊ သော
ဟောတိ မဏိ ဝေဠုရိယော သုဘော ဇာတိမာ အဋ္ဌံသော သုပရိကမ္မကတော။
တဿ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ မဏိရတနဿ အာဘာ သမန္တာ ယောဇနံ ဖုဋ္ဌာ
ဟောတိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ တမေဝ မဏိရတနံ ဝိမံသမာနော

စတုရ်ဂီနိံ သေနံ သန္တယိတွာ မဏိံ ဓဇ္ဇေဝံ အာရောပေတွာ ရတ္တန္တကာရ-
တိမိသာယ ပါယာသိ။ ယေ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သမန္တာ ဂါမာ အဟေသုံ၊
တေ တေနောဘာသေန ကမ္မန္တေ ပယောဇေသုံ ဒိဝါတိ မညမာနာ။ ရညော
ဘိက္ခဝေ စက္ကဝတ္တိဿ ဧဝရူပံ မဏိရတနံ ပါတုဘဝတိ။ (၄)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ ဣတ္ထိရတနံ ပါတုဘဝတိ၊ သာ
အဘိရူပါ ဒဿနီယာ ပါသာဒိကာ ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္တာဂတာ
နာတိဒိဃာ နာတိရဿာ နာတိကိသာ နာတိထူလာ နာတိကာဠိကာ^၁
နာဇ္ဈောဒါတာ အတိက္ကန္တာ မာနသံ ဝဏ္ဏံ အပ္ပတ္တာ ဒိဗ္ဗံ ဝဏ္ဏံ။ တဿ ခေါ ပန
ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိရတနဿ ဧဝရူပေါ ကာယသမ္ပဿော ဟောတိ သေယျထာပိ
နာမ တူလပိစုနော ဝါ ကပ္ပါသပိစုနော ဝါ။ တဿ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ
ဣတ္ထိရတနဿ သီတေ ဥဏှာနိ ဂတ္တာနိ ဟောန္တိ၊ ဥဏှေ သီတာနိ ဂတ္တာနိ
ဟောန္တိ။ တဿ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိရတနဿ ကာယတော စန္ဒနဂန္ဓော
ဝါယတိ၊ မုခတော ဥပ္ပလဂန္ဓော ဝါယတိ။ တံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိရတနံ
ရညော စက္ကဝတ္တိဿ ပုဗ္ဗုဒ္ဓာယိနိ ဟောတိ ပစ္ဆာနိပါတိနိ ကိကာရပဋိဿာဝိနိ
မနာပစာရိနိ ပိယဝါဒိနိ။ တံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဣတ္ထိရတနံ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိ
မနသာပိ နော အတိစရတိ၊ ကုတော ပန ကာယေန။ ရညော ဘိက္ခဝေ
စက္ကဝတ္တိဿ ဧဝရူပံ ဣတ္ထိရတနံ ပါတုဘဝတိ။ (၅)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ ဂဟပတိရတနံ ပါတုဘဝတိ၊
တဿ ကမ္မဝိပါကဇံ ဒိဗ္ဗစက္ခု ပါတုဘဝတိ၊ ယေန နိဓိံ ပဿတိ သဿာမိ-
ကမ္ပိ အဿာမိကမ္ပိ။ သော ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမာဟ
“အပ္ပေါဿုက္ကော တုံ ဒေဝ ဟောဟိ၊ အဟံ တေ ဓနေန ဓနကရဏီယံ^၂
ကရိဿာမိ”တိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိံ တမေဝ ဂဟပတိရတနံ
ဝိမံသမာနော နာဝံ အဘိရူဟိတွာ မဇ္ဈေ ဂင်္ဂါယ နဒိယာ သောတံ ဩဂါဟိတွာ^၃
ဂဟပတိရတနံ ဧတဒေါစ “အတ္ထော မေ ဂဟပတိ ဟိရညသုဝဏ္ဏေနာ”တိ။
တေန ဟိ မဟာရာဇ ဧကံ တီရံ နာဝါ ဥပေတူတိ။ ဣဓေဝ မေ ဂဟပတိ အတ္ထော
ဟိရညသုဝဏ္ဏေနာတိ။ အထ ခေါ တံ ဘိက္ခဝေ ဂဟပတိရတနံ ဥဘောဟိ
ဟတ္ထေဟိ ဥဒကေ ဩမသိတွာ ပူရံ ဟိရညသုဝဏ္ဏဿ ကုမ္ဘိံ ဥဒ္ဓရိတွာ ရာဇာနံ
စက္ကဝတ္တိံ ဧတဒေါစ “အလမေတ္တာဝတာ မဟာရာဇ၊ ကတမေတ္တာဝတာ
မဟာရာဇ၊ ပူဇိတမေတ္တာဝတာ မဟာရာဇာ”တိ။ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိံ ဧဝမာဟ
“အလမေတ္တာဝတာ ဂဟပတိ၊ ကတမေတ္တာဝတာ ဂဟပတိ၊ ပူဇိတမေတ္တာဝတာ

၁-နာတိကာဠိ (သီ၊ ဣ)

၂-ဓနေန ကရဏီယံ (က)

၃-ဩဂဟေတွာ (သီ၊ ဣ)

ဂဟပတိ”တိ။ ရညော ဘိက္ခဝေ စက္ကဝတ္တိဿ ဧဝရူပံ ဂဟပတိရတနံ ပါတုဘဝတိ။ (၆)

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ ပရိဏာယကရတနံ ပါတုဘဝတိ ပဏ္ဍိတော ဗျတ္တော မေဓဝီ ပဋိဗလော ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိံ ဥပယာပေတဗ္ဗံ ဥပယာပေတုံ အပယာပေတဗ္ဗံ အပယာပေတုံ ဌပေတဗ္ဗံ ဌပေတုံ။ သော ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမာဟ “အပ္ပေါဿုက္ကော တံ ဒေဝ ဟောဟိ၊ အဟမနုဿာသိဿာမိ”တိ။ ရညော ဘိက္ခဝေ စက္ကဝတ္တိဿ ဧဝရူပံ ပရိဏာယက-
ရတနံ ပါတုဘဝတိ။ ရာဇာ ဘိက္ခဝေ စက္ကဝတ္တိံ ဣမေဟိ သတ္တဟိ ရတနေဟိ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ (၇)

၂၅၉။ ကတမာဟိ စတူဟိ ဣဒ္ဓိဟိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိံ အဘိရူပေါ ဟောတိ ဒဿနိယော ပါသာဒိကော ပရမာယ ဝဏ္ဏပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော အတိဝိယ အညေဟိ မနုဿေဟိ။ ရာဇာ ဘိက္ခဝေ စက္ကဝတ္တိံ ဣမာယ ပဌမာယ ဣဒ္ဓိယာ သမန္နာဂတော ဟောတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိံ ဒိဃာယုကော ဟောတိ စိရဋ္ဌိတိကော အတိဝိယ အညေဟိ မနုဿေဟိ။ ရာဇာ ဘိက္ခဝေ စက္ကဝတ္တိံ ဣမာယ ဒုတိယာယ ဣဒ္ဓိယာ သမန္နာဂတော ဟောတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိံ အပ္ပါဗာဓော ဟောတိ အပ္ပါတင်္ဂော သမဝေပါကိနိယာ ဂဟဏိယာ သမန္နာဂတော နာတိသီတာယ နာဇ္ဈုဏှာယ အတိဝိယ အညေဟိ မနုဿေဟိ။ ရာဇာ ဘိက္ခဝေ စက္ကဝတ္တိံ ဣမာယ တတိယာယ ဣဒ္ဓိယာ သမန္နာဂတော ဟောတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိံ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာနံ ပိယော ဟောတိ မနာပေါ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပိတာ ပုတ္တာနံ ပိယော ဟောတိ မနာပေါ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိံ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာနံ ပိယော ဟောတိ မနာပေါ။ ရညောပိ ဘိက္ခဝေ စက္ကဝတ္တိဿ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ ပိယာ ဟောန္တိ မနာပါ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ပိတု ပုတ္တာ ပိယာ ဟောန္တိ မနာပါ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ရညောပိ စက္ကဝတ္တိဿ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ ပိယာ ဟောန္တိ မနာပါ။

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိံ စတုရင်္ဂိနိယာ သေနာယ ဥယျာနဘူမိ နိယျာသိ။ အထ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧဝမာဟံသု “အတရမာနော ဒေဝ ယာဟိ၊ ယထာ တံ မယံ စိရတရံ ပဿေယျာမာ”တိ။ ရာဇာပိ ဘိက္ခဝေ စက္ကဝတ္တိံ သာရထိ အာမန္တေသိ “အတရမာနော သာရထိ ပေသေဟိ၊ ယထာ မံ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ စိရတရံ ပဿေယျူ”န္တိ။ ရာဇာ ဘိက္ခဝေ စက္ကဝတ္တိံ ဣမာယ စတုတ္ထာယ ဣဒ္ဓိယာ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ရာဇာ ဘိက္ခဝေ စက္ကဝတ္တိံ ဣမာဟိ စတုဟိ ဣဒ္ဓိဟိ သမန္နာဂတော ဟောတိ။

တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ အပိ န ခေါ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိံ ဣမေဟိ သတ္တဟိ ရတနေဟိ သမန္နာဂတော ဣမာဟိ စတုဟိ စ ဣဒ္ဓိဟိ တတောနိဒါနံ သုခံ သောမနဿံ ပဋိသံဝေဒိယေထာတိ။ ဧကမေကေနပိ ဘန္တေ ရတနေနံ သမန္နာဂတော ရာဇာ စက္ကဝတ္တိံ တတောနိဒါနံ သုခံ သောမနဿံ ပဋိသံဝေဒိယေထ၊ ကော ပန ဝါဒေါ သတ္တဟိ ရတနေဟိ စတုဟိ စ ဣဒ္ဓိဟိတိ။

၂၆၀။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပရိတ္တံ ပါဏိမတ္တံ ပါသာဏံ ဂဟေတွာ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “တံ ကိံ မညထ ဘိက္ခဝေ၊ ကတမော န ခေါ မဟန္တတရော၊ ယော စာယံ မယာ ပရိတ္တော ပါဏိမတ္တော ပါသာဏော ဂဟိတော၊ ယော စ ဟိမဝါ ပဗ္ဗတရာဇာ”တိ။ အပ္ပမတ္တကော အယံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ ပရိတ္တော ပါဏိမတ္တော ပါသာဏော ဂဟိတော၊ ဟိမဝန္တံ ပဗ္ဗတရာဇာနံ ဥပနိဓာယ သင်္ခမ္ပိ န ဥပေတိ၊ ကလဘာဂမ္ပိ န ဥပေတိ၊ ဥပနိဓမ္ပိ န ဥပေတိတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ယံ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိံ သတ္တဟိ ရတနေဟိ သမန္နာဂတော စတုဟိ စ ဣဒ္ဓိဟိ တတောနိဒါနံ သုခံ သောမနဿံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ တံ ဒိဗ္ဗဿ သုခဿ ဥပနိဓာယ သင်္ခမ္ပိ န ဥပေတိ၊ ကလဘာဂမ္ပိ န ဥပေတိ၊ ဥပနိဓမ္ပိ န ဥပေတိ။

သ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ပဏ္ဍိတော သစေ ကဒါစိ ကရဟစိ ဒီဃဿ အဒ္ဓါနော အစ္စယေန မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယာနိ တာနိ ဥစ္စာကုလာနိ ခတ္တိယမဟာသာလကုလံ ဝါ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလကုလံ ဝါ ဂဟပတိ-မဟာသာလကုလံ ဝါ တထာရူပေ ကုလေ ပစ္စာဇာယတိ အဗေ မဟဒ္ဓနေ မဟာဘောဂေ ပဟူတဇာတရူပရဇတေ ပဟူတဝိတ္တုပကရဏေ ပဟူတ-ဓနဓညေ။ သော စ ဟောတိ အဘိရူပေါ ဒဿနိယော ပါသာဒိကော

ပရမာယ ဝတ္ထုပေါက္ခရတာယ သမန္နာဂတော လာဘီ အန္ဓဿ ပါနဿ ဝတ္ထဿ ယာနဿ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဿ သေယျာဝသထပဒီပေယျဿ။ သော ကာယေန သုစရိတံ စရတိ၊ ဝါစာယ သုစရိတံ စရတိ၊ မနဿ သုစရိတံ စရတိ။ သော ကာယေန သုစရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ သုစရိတံ စရိတွာ မနဿ သုစရိတံ စရိတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ အက္ခရတ္တော ပဌမေနော ကဋ္ဌဂ္ဂဟေန မဟန္တံ ဘောဂက္ခန္တံ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ အပ္ပမတ္တကော သော ဘိက္ခဝေ ကဋ္ဌဂ္ဂဟော၊ ယံ သော အက္ခရတ္တော ပဌမေနော ကဋ္ဌဂ္ဂဟေန မဟန္တံ ဘောဂက္ခန္တံ အဓိဂစ္ဆေယျ၊ အထ ခေါ အယမေဝ တတော မဟန္တတရော ကဋ္ဌဂ္ဂဟော။ ယံ သော ပဏ္ဍိတော ကာယေန သုစရိတံ စရိတွာ ဝါစာယ သုစရိတံ စရိတွာ မနဿ သုစရိတံ စရိတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ကေဝလာ ပရိပူရာ ပဏ္ဍိတဘူမိတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

ဗာလပဏ္ဍိတသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ နဝမံ။

၁၁-ဒေဝဒုတသုတ္တ

၂၆၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခုဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ဒွေ အဂါရာ သဒ္ဓါရာ၊ တတ္ထ စက္ခုမာ ပုရိသော မဇ္ဈေ ဌိတော ပဿေယျ မနုဿေ ဂေဟံ ပဝိသန္တေပိ နိက္ခမန္တေပိ အနုစကံမန္တေပိ အနုဝိစရန္တေပိ။ ဧဝမေဝ ခေါ အဟံ ဘိက္ခဝေ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိတ္တန္တမာနသကေန သတ္တေ ပဿာမိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟိနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ၊ ယထာကမ္မုပဂေ သတ္တေ ပဇာနာမိ “ဣမေ ဝတ ဘောန္တော သတ္တာ ကာယသုစရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစီသုစရိတေန သမန္နာဂတာ မနောသုစရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ

အနုပဝါဒကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ တေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ။ ဣမေ ဝါ ပန ဘောန္တော သတ္တာ ကာယသုစရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစီသုစရိတေန သမန္နာဂတာ မနော- သုစရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ အနုပဝါဒကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ တေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ မနုဿေသု ဥပပန္နာ။ ဣမေ ဝတ ဘောန္တော သတ္တာ ကာယဒုစရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစီဒုစရိတေန သမန္နာဂတာ မနောဒုစရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ ဥပဝါဒကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ တေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ပေတ္တိဝိသယံ ဥပပန္နာ။ ဣမေ ဝါ ပန ဘောန္တော သတ္တာ ကာယဒုစရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစီဒုစရိတေန သမန္နာဂတာ မနောဒုစရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ ဥပဝါဒကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ တေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ တိရစ္ဆာနယောနိံ ဥပပန္နာ။ ဣမေ ဝါ ပန ဘောန္တော သတ္တာ ကာယဒုစရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစီဒုစရိတေန သမန္နာဂတာ မနောဒုစရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ ဥပဝါဒကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ- ကမ္မသမာဒါနာ၊ တေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နာ”တိ။

၂၆၂။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ နာနာဗဟာသု ဂဟေတွာ ယမဿ ရညော ဒဿေန္တိ “အယံ ဒေဝ ပုရိသော အမတ္တေယျော အပေတ္တေ- ယျော အသာမညော အဗြာဟ္မညော န ကုလေ ဇေဋ္ဌာပစာယိ၊ ဣမဿ ဒေဝေါ ဒဏ္ဍံ ပဏေတူ”တိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ပဌမံ ဒေဝဒူတံ သမနယုဉ္ဇတိ သမနဂါဟတိ သမနဘာသတိ “အမ္ဘော ပုရိသ န တွံ အဒ္ဓသ မနုဿေသု ပဌမံ ဒေဝဒူတံ ပါတုဘူတ”န္တိ? သော ဧဝမာဟ “နာဒ္ဓသံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဧဝမာဟ “အမ္ဘော ပုရိသ န တွံ အဒ္ဓသ မနုဿေသု ဒဟရံ ကုမာရံ မနံ ဥတ္တာနသေယျကံ သကေ မုတ္တကရိသေ ပလိပန္နံ သေမာန”န္တိ? သော ဧဝမာဟ “အဒ္ဓသံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဧဝမာဟ “အမ္ဘော ပုရိသ တဿ တေ ဝိညုဿ သတော မဟလ္လကဿ န ဧတဒဟောသိ ‘အဟမ္မိ ခေါမိ ဇာတိဓမ္မော၊ ဇာတိံ အနတိတော၊ ဟန္တာဟံ ကလျာဏံ ကရောမိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ’တိ”? သော ဧဝမာဟ “နာသက္ခိယံ ဘန္တေ၊ ပမာဒသံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဧဝမာဟ “အမ္ဘော ပုရိသ ပမာဒဝတာယ န ကလျာဏမကာသိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တဉ္စ တံ အမ္ဘော ပုရိသ တထာ ကရိဿန္တိ၊ ယထာ တံ ပမတ္တံ။ တံ ခေါ ပန တေ ဧတံ ပါပကမ္မံ^၁ နေဝ မာတရာ ကတံ၊ န ပိတရာ ကတံ၊ န ဘာတရာ ကတံ၊ န ဘဂိနိယာ ကတံ၊ န မိတ္တာမစ္စေဟိ ကတံ၊ န ဉှတိသာလောဟိတေဟိ ကတံ၊ န သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ ကတံ၊ န ဒေဝတာဟိ ကတံ၊ တယာဝေတံ ပါပကမ္မံ^၂ ကတံ၊ တုညေဝေတဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒိဿသီ”တိ။ (၁)

၂၆၃။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ပဌမံ ဒေဝဒူတံ သမနယုဉ္ဇိတွာ သမနဂါဟိတွာ သမနဘာသိတွာ ဒုတိယံ ဒေဝဒူတံ သမနယုဉ္ဇတိ သမနဂါဟတိ သမနဘာသတိ “အမ္ဘော ပုရိသ န တံ အဒ္ဓသ မနဿေသု ဒုတိယံ ဒေဝဒူတံ ပါတုဘူတ”န္တိ? သော ဧဝမာဟ “နာဒ္ဓသံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဧဝမာဟ “အမ္ဘော ပုရိသ န တံ အဒ္ဓသ မနဿေသု ဣတ္ထိ^၁ ဝါ ပုရိသံ ဝါ ()^၂ ဇိဏ္ဏံ ဂေါပါနသိဝကံ^၃ ဘောဂ္ဂံ ဒဏ္ဍပရာယနံ ပဝေဓမာနံ ဂစ္ဆန္တိ အာတုရံ ဂတယောဗ္ဗနံ ခဏ္ဍဒန္တံ ပလိတကေသံ ဝိလူနံ ခလိတသိရံ^၄ ဝလိနံ တိလကာဟတဂတ္တ”န္တိ? သော ဧဝမာဟ “အဒ္ဓသံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဧဝမာဟ “အမ္ဘော ပုရိသ တဿ တေ ဝိညုဿ သတော မဟလ္လကဿ န ဧတဒဟောသိ ‘အဟမ္မိ ခေါမိ ဇရာဓမ္မော၊ ဇရံ အနတိတော၊ ဟန္တာဟံ ကလျာဏံ ကရောမိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ’တိ”? သော ဧဝမာဟ “နာသက္ခိယံ ဘန္တေ၊ ပမာဒဿံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဧဝမာဟ “အမ္ဘော ပုရိသ ပမာဒဝတာယ န ကလျာဏမကာသိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တဉ္စ တံ အမ္ဘော ပုရိသ တထာ ကရိဿန္တိ၊ ယထာ တံ ပမတ္တံ။ တံ ခေါ ပန တေ ဧတံ ပါပကမ္မံ နေဝ မာတရာ ကတံ၊ န ပိတရာ ကတံ၊ န ဘာတရာ ကတံ၊ န ဘဂိနိယာ ကတံ၊ န မိတ္တာမစ္စေဟိ ကတံ၊ န ဉှတိသာလောဟိတေဟိ ကတံ၊

၁-ပါပံ ကမ္မံ (သီ၊ ဣ)

၂-(အာသီတိကံ ဝါ နာဂုတိကံ ဝါ ဝဿသတိကံ ဝါ ဇာတိယာ) (က-သီ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ) တိကင်္ဂုတ္တရေဝိ။

၃-ခလိတသိရော (သီ)၊ ခလိတသိရံ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

န သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ ကတံ၊ န ဒေဝတာဟိ ကတံ၊ တယာဝေတံ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တွညေဝေတဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒိဿသီ”တိ။ (၂)

၂၆၄။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဒုတိယံ ဒေဝဒူတံ သမနယုဉ္ဇိတွာ သမနဂါဟိတွာ သမနဘာသိတွာ တတိယံ ဒေဝဒူတံ သမနယုဉ္ဇိတိ သမနဂါဟတိ သမနဘာသတိ “အမ္ဘော ပုရိသ န တွံ အဒ္ဓသ မနဿေသု တတိယံ ဒေဝဒူတံ ပါတုဘူတ”န္တိ? သော ဧဝမာဟ “နာဒ္ဓသံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဧဝမာဟ “အမ္ဘော ပုရိသ န တွံ အဒ္ဓသ မနဿေသု ဣတ္ထိံ ဝါ ပုရိသံ ဝါ အာဗာဓိကံ ဒုက္ခိတံ ဗာဠဂိုလာနံ သကေ မုတ္တကရီသေ ပလိပန္တံ သေမာနံ အညေဟိ ပုဋ္ဌာပိယမာနံ အညေဟိ သံဝေသိယမာန”န္တိ? သော ဧဝမာဟ “အဒ္ဓသံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဧဝမာဟ “အမ္ဘော ပုရိသ တဿ တေ ဝိညုဿ သတော မဟလ္လကဿ န ဧတဒဟောသိ ‘အဟမ္ဘိ ခေါမ္ဘိ ဗျာဓိ-ဓမ္မော၊ ဗျာဓိ အနတိတော၊ ဟန္တာဟံ ကလျာဏံ ကရောမိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ’တိ”? သော ဧဝမာဟ “နာသက္ခိယံ ဘန္တေ၊ ပမာဒသံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဧဝမာဟ “အမ္ဘော ပုရိသ ပမာဒဝတာယ န ကလျာဏမကာသိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တဂ္ဂ တွံ အမ္ဘော ပုရိသ တထာ ကရိဿန္တိ၊ ယထာ တံ ပမတ္တံ။ တံ ခေါ ပန တေ ဧတံ ပါပကမ္မံ နေဝ မာတရာ ကတံ၊ န ပိတရာ ကတံ၊ န ဘာတရာ ကတံ၊ န ဘဂိနိယာ ကတံ၊ န မိတ္တာမစ္ဆေဟိ ကတံ၊ န ဉတိသာလောဟိတေဟိ ကတံ၊ န သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ ကတံ၊ န ဒေဝတာဟိ ကတံ၊ တယာဝေတံ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တွညေဝေတဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒိဿသီ”တိ။ (၃)

၂၆၅။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ တတိယံ ဒေဝဒူတံ သမနယုဉ္ဇိတွာ သမနဂါဟိတွာ သမနဘာသိတွာ စတုတ္ထံ ဒေဝဒူတံ သမနယုဉ္ဇိတိ သမနဂါဟတိ သမနဘာသတိ “အမ္ဘော ပုရိသ န တွံ အဒ္ဓသ မနဿေသု စတုတ္ထံ ဒေဝဒူတံ ပါတုဘူတ”န္တိ? သော ဧဝမာဟ “နာဒ္ဓသံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဧဝမာဟ “အမ္ဘော ပုရိသ န တွံ အဒ္ဓသ မနဿေသု ရာဇာနော စောရံ အာဂုစာရိံ ဂဟေတွာ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကာရေန္တေ ကသာဟိပိ တာဠေန္တေ ဝေတ္တေဟိပိ တာဠေန္တေ အဒ္ဓဒဏ္ဍကေဟိပိ တာဠေန္တေ ဟတ္ထမ္ဘိ ဆိန္ဒန္တေ ပါဒမ္ဘိ ဆိန္ဒန္တေ ဟတ္ထပါဒမ္ဘိ ဆိန္ဒန္တေ ကဏ္ဍမ္ဘိ

ဆိန္ဒန္တေ နာသမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ကဏ္ဍနာသမ္ပိ ဆိန္ဒန္တေ ဗိလင်္ဂိတာလိကမ္ပိ ကရောန္တေ သင်္ခမုဏ္ဍိကမ္ပိ ကရောန္တေ ရာဟုမုခမ္ပိ ကရောန္တေ ဇောတိမာလိကမ္ပိ ကရောန္တေ ဟတ္ထပဇ္ဇောတိကမ္ပိ ကရောန္တေ ဧရကဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တေ စီရကဝါသိကမ္ပိ ကရောန္တေ ဧဏေယျကမ္ပိ ကရောန္တေ ဗဠိသမံသိကမ္ပိ ကရောန္တေ ကဟာပဏိကမ္ပိ ကရောန္တေ ခါရာပတစ္ဆိကမ္ပိ ကရောန္တေ ပလိဃပရိဝတ္တိကမ္ပိ ကရောန္တေ ပလာလပိဋကမ္ပိ ကရောန္တေ တတ္ထေနပိ တေလေန ဩသိဉ္ဇန္တေ သုနဓေဟိပိ ခါဒါပေန္တေ ဇီဝန္တမ္ပိ သူလေ ဥတ္တာသေန္တေ အသိနာပိ သီသံ ဆိန္ဒန္တေ”တိ? သော ဧဝမာဟ “အဒ္ဓသံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဧဝမာဟ “အမ္ဘော ပုရိသ တဿ တေ ဝိညုဿ သတော မဟလ္လကဿ န ဧတဒဟောသိ ‘ယေ ကိရ ဘော ပါပကာနိ ကမ္မာနိ ကရောန္တိ၊ တေ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဧဝရူပါ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကရိယန္တိ၊ ကိမင်္’” ပန ပရတ္ထ။ ဟန္တာဟံ ကလျာဏံ ကရောမိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ’တိ”? သော ဧဝမာဟ “နာသက္ခိယံ ဘန္တေ၊ ပမာဒသံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဧဝမာဟ “အမ္ဘော ပုရိသ ပမာဒ-ဝတာယ န ကလျာဏမကာသိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တဏှ တံ အမ္ဘော ပုရိသ တထာ ကရိယန္တိ၊ ယထာ တံ ပမတ္တံ။ တံ ခေါ ပန တေ ဧတံ ပါပကမ္မံ နေဝ မာတရာ ကတံ၊ န ပိတရာ ကတံ၊ န ဘာတရာ ကတံ၊ န ဘဂိနိယာ ကတံ၊ န မိတ္တာမစ္စေဟိ ကတံ၊ န ဉှတိသာလောဟိတေဟိ ကတံ၊ န သမဏ-ဗြာဟ္မဏေဟိ ကတံ၊ န ဒေဝတာဟိ ကတံ၊ တယာဝေတံ ပါပကမ္မံ ကတံ၊ တုညေဝေတဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒိဿသီ”တိ။ (၄)

၂၆၆။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ စတုတ္ထံ ဒေဝဒူတံ သမနယုဉ္ဇိတွာ သမနဂါဟိတွာ သမနဘာသိတွာ ပဉ္စမံ ဒေဝဒူတံ သမနယုဉ္ဇတိ သမနဂါဟတိ သမနဘာသတိ “အမ္ဘော ပုရိသ န တံ အဒ္ဓသ မနဿေသု ပဉ္စမံ ဒေဝဒူတံ ပါတုဘူတ”န္တိ? သော ဧဝမာဟ “နာဒ္ဓသံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဧဝမာဟ “အမ္ဘော ပုရိသ န တံ အဒ္ဓသ မနဿေသု ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသံ ဝါ ဧကာဟမတံ ဝါ ဒွိဟမတံ ဝါ တိဟမတံ ဝါ ဥဒ္ဓုမာတကံ ဝိနီလကံ ဝိပုဗ္ဗကဇာတ”န္တိ? သော ဧဝမာဟ “အဒ္ဓသံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဇဝမာဟ “အမ္ဘော ပုရိသ တဿ တေ ဝိညုဿ သတော မဟလ္လကဿ န ဧတဒဟောသိ ‘အဟမ္ဘိ ခေါမ္ဘိ မရဏမ္ဘော၊ မရဏံ အနတိတော၊ ဟန္တာဟံ ကလျာဏံ ကရောမိ ကာယေန ဝါစာယ မနဿာ’တိ”? သော ဇဝမာဟ “နာသက္ခိယံ ဘန္တေ၊ ပမာဒဿံ ဘန္တေ”တိ။

တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ဇဝမာဟ “အမ္ဘော ပုရိသ ပမာဒဝတာယ န ကလျာဏမကာသိ ကာယေန ဝါစာယ မနဿာ၊ တဿ တံ အမ္ဘော ပုရိသ တထာ ကရိဿန္တိ၊ ယထာ တံ ပမတ္တံ။ တံ ခေါ ပန တေ ဧတံ ပါပကမ္ဘံ နေဝ မာတရာ ကတံ၊ န ပိတရာ ကတံ၊ န ဘာတရာ ကတံ၊ န ဘဂိနိယာ ကတံ၊ န မိတ္တာမစ္ဆေဟိ ကတံ၊ န ဉာတိသာလောဟိတေဟိ ကတံ၊ န သမဏဗြာဟ္မဏေဟိ ကတံ၊ န ဒေဝတာဟိ ကတံ၊ တယာဝေတံ ပါပကမ္ဘံ ကတံ၊ တုညေဝေတဿ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒိဿသီ”တိ။ (၅)

၂၆၇။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ ယမော ရာဇာ ပဉ္စမံ ဒေဝဒူတံ သမနယုဉ္ဇိတွာ သမနဂါဟိတွာ သမနဘာသိတွာ တုဏှိ ဟောတိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ ပဉ္စဝိဗေန္တနံ နာမ ကမ္မကာရဏံ ကရောန္တိ၊ တတ္ထံ အယောခိလံ ဟတ္ထေ ဂမေန္တိ၊ တတ္ထံ အယောခိလံ ဒုတိယေ ဟတ္ထေ ဂမေန္တိ၊ တတ္ထံ အယောခိလံ ပါဒေ ဂမေန္တိ၊ တတ္ထံ အယောခိလံ ဒုတိယေ ပါဒေ ဂမေန္တိ၊ တတ္ထံ အယောခိလံ မဇ္ဈေဥရသ္မိံ ဂမေန္တိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ခရာ ကဋ္ဌုကာ ဝေဒနာ ဝေဒေတိ၊ န စ တာဝ ကာလံ ကရောတိ၊ ယာဝ န တံ ပါပကမ္ဘံ ဗျန္တိဟောတိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ သံဝေသေတွာ ကုဋ္ဌာရိဟိ တစ္ဆန္တိ။ပ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ ဥဒ္ဓံပါဒံ အစောသိရံ ဂဟေတွာ ဝါသီဟိ တစ္ဆန္တိ။ပ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ ရထေ ယော-ဇေတွာ အာဒိတ္တာယ ပထဝိယာ သမ္ပဇ္ဇလိတာယ သဇောတိဘူတာယ သာရေန္တိပိ ပစ္စာသာရေန္တိပိ။ပ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ မဟန္တံ အင်္ဂါရပဗ္ဗတံ အာဒိတ္တံ သမ္ပဇ္ဇလိတံ သဇောတိဘူတံ အာရောပေန္တိပိ ဩရောပေန္တိပိ။ပ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ ဥဒ္ဓံပါဒံ အစောသိရံ ဂဟေတွာ တတ္တာယ လောဟကုမ္ဘိယာ ပက္ခိပန္တိ အာဒိတ္တာယ သမ္ပဇ္ဇလိတာယ သဇောတိဘူတာယ။ သော တတ္ထ ဖေဏုဒ္ဒေဟကံ ပစ္စတိ၊ သော တတ္ထ ဖေဏုဒ္ဒေဟကံ ပစ္စမာနော သင်္ကမ္ဘိ ဥဒ္ဓံ ဂစ္ဆတိ၊ သင်္ကမ္ဘိ အစော ဂစ္ဆတိ၊ သင်္ကမ္ဘိ တိရိယံ ဂစ္ဆတိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ခရာ ကဋ္ဌုကာ ဝေဒနာ ဝေဒေတိ၊ န စ တာဝ ကာလံ ကရောတိ၊ ယာဝ န တံ ပါပကမ္ဘံ ဗျန္တိဟောတိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ မဟာနိရယေ ပက္ခိပန္တိ။ သော ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ မဟာနိရယော—

စတုက္ကဏ္ဏော စတုဒ္ဓါရော၊ ဝိဘတ္တော ဘာဂသော မိတော။
 အယောပါကာရပရိယန္တော၊ အယဿာ ပဋိကုဇ္ဈိတော။
 တဿ အယောမယာ ဘူမိ၊ ဇေလိတာ တေဇသာယုတာ။
 သမန္တာ ယောဇနသတံ၊ ဖရိတွာ တိဋ္ဌတိ သဗ္ဗဒါ။

၂၆၈။ တဿ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ မဟာနိရယဿ ပုရတ္ထိမာယ ဘိတ္တိယာ
 အစ္စိ ဥဋ္ဌဟိတွာ ပစ္စိမာယ ဘိတ္တိယာ ပဋိဟညတိ။ ပစ္စိမာယ ဘိတ္တိယာ အစ္စိ ဥဋ္ဌ-
 ဟိတွာ ပုရတ္ထိမာယ ဘိတ္တိယာ ပဋိဟညတိ။ ဥတ္တရာယ ဘိတ္တိယာ အစ္စိ ဥဋ္ဌဟိတွာ
 ဒက္ခိဏာယ ဘိတ္တိယာ ပဋိဟညတိ။ ဒက္ခိဏာယ ဘိတ္တိယာ အစ္စိ ဥဋ္ဌဟိတွာ
 ဥတ္တရာယ ဘိတ္တိယာ ပဋိဟညတိ။ ဟေဋ္ဌာ အစ္စိ ဥဋ္ဌဟိတွာ ဥပရိ ပဋိဟညတိ။
 ဥပရိတော အစ္စိ ဥဋ္ဌဟိတွာ ဟေဋ္ဌာ ပဋိဟညတိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ခရာ
 ကဋ္ဌုကာ ဝေဒနာ ဝေဒေတိ၊ န စ တာဝ ကာလံ ကရေတိ၊ ယာဝ န တံ
 ပါပကမ္မံ ဗျန္တိဟောတိ။

ဟောတိ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ သမယော၊ ယံ ကဒါစိ ကရဟစိ ဒီဃဿ
 အဒ္ဓါနော အစ္စယေန တဿ မဟာနိရယဿ ပုရတ္ထိမံ ဒွါရံ အပါပုရိယတိ။
 သော တတ္ထ သီဃေန ဇေန ဓာဝတိ၊ တဿ သီဃေန ဇေန ဓာဝတော ဆဝိမ္မိ
 ခုယုတိ၊ စမ္မိမ္မိ ခုယုတိ၊ မံသမ္မိ ခုယုတိ၊ နှာရမ္မိ ခုယုတိ၊ အဋ္ဌိနိပိ သမ္မရူပါယန္တိ၊
 ဥဗ္ဘတံ တာဒိသမေဝ ဟောတိ။ ယတော စ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ဗဟုသမ္ပတ္တော
 ဟောတိ၊ အထ တံ ဒွါရံ ပိဓိယတိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ခရာ ကဋ္ဌုကာ
 ဝေဒနာ ဝေဒေတိ၊ န စ တာဝ ကာလံ ကရေတိ၊ ယာဝ န တံ ပါပကမ္မံ
 ဗျန္တိဟောတိ။

ဟောတိ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ သမယော၊ ယံ ကဒါစိ ကရဟစိ ဒီဃဿ
 အဒ္ဓါနော အစ္စယေန တဿ မဟာနိရယဿ ပစ္စိမံ ဒွါရံ အပါပုရိယတိ။ပ။
 ဥတ္တရံ ဒွါရံ အပါပုရိယတိ။ပ။ ဒက္ခိဏံ ဒွါရံ အပါပုရိယတိ။ သော တတ္ထ သီဃေန
 ဇေန ဓာဝတိ၊ တဿ သီဃေန ဇေန ဓာဝတော ဆဝိမ္မိ ခုယုတိ၊ စမ္မိမ္မိ
 ခုယုတိ၊ မံသမ္မိ ခုယုတိ၊ နှာရမ္မိ ခုယုတိ၊ အဋ္ဌိနိပိ သမ္မရူပါယန္တိ၊ ဥဗ္ဘတံ
 တာဒိသမေဝ ဟောတိ။ ယတော စ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ ဗဟုသမ္ပတ္တော ဟောတိ၊
 အထ တံ ဒွါရံ ပိဓိယတိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ခရာ ကဋ္ဌုကာ ဝေဒနာ
 ဝေဒေတိ၊ န စ တာဝ ကာလံ ကရေတိ၊ ယာဝ န တံ ပါပကမ္မံ ဗျန္တိဟောတိ။

ဟောတိ ခေါ သော ဘိက္ခဝေ သမယော၊ ယံ ကဒါစိ ကရဟစိ ဒီဃဿ အဒ္ဓါနော အစ္စယေန တဿ မဟာနိရယဿ ပုရတ္ထိမံ ဒွါရံ အပါပုရိယတိ။ သော တတ္ထ သီဃေန ဇေနေ ဓာဝတိ၊ တဿ သီဃေန ဇေနေ ဓာဝတော ဆဝိမ္ဗိ ခုယုတိ၊ စမ္မိမ္ဗိ ခုယုတိ၊ မံသမ္ဗိ ခုယုတိ၊ နှာရမ္ဗိ ခုယုတိ၊ အဋ္ဌိနိပိ သမ္ပရူပါယန္တိ၊ ဥပ္ပတံ တာဒိသမေဝ ဟောတိ။ သော တေန ဒွါရေန နိက္ခမတိ။

၂၆၉။ တဿ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ မဟာနိရယဿ သမနန္တရာ သဟိတမေဝ မဟန္တော ဂူထနိရယော၊ သော တတ္ထ ပတတိ။ တသ္မိံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဂူထနိရယေ သူစိမုခါ ပါဏာ ဆဝိ ဆိန္တန္တိ၊ ဆဝိ ဆေတွာ စမ္မံ ဆိန္တန္တိ၊ စမ္မံ ဆေတွာ မံသံ ဆိန္တန္တိ၊ မံသံ ဆေတွာ နှာရံ ဆိန္တန္တိ၊ နှာရံ ဆေတွာ အဋ္ဌိံ ဆိန္တန္တိ၊ အဋ္ဌိံ ဆေတွာ အဋ္ဌိမိဉ္စ ခါဒန္တိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ခရာ ကဋ္ဌုကာ ဝေဒနာ ဝေဒေတိ၊ န စ တာဝ ကာလံ ကရေတိ၊ ယာဝ န တံ ပါပကမ္မံ ဗျန္တိဟောတိ။ (၁)

တဿ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ဂူထနိရယဿ သမနန္တရာ သဟိတမေဝ မဟန္တော ကုက္ကုလနိရယော၊ သော တတ္ထ ပတတိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ခရာ ကဋ္ဌုကာ ဝေဒနာ ဝေဒေတိ၊ န စ တာဝ ကာလံ ကရေတိ၊ ယာဝ န တံ ပါပကမ္မံ ဗျန္တိဟောတိ။ (၂)

တဿ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ ကုက္ကုလနိရယဿ သမနန္တရာ သဟိတမေဝ မဟန္တံ သိမ္ဗလိဝနံ ဥဒ္ဓိံ^၁ ယောဇနမုဂ္ဂတံ သောဠသင်္ဂုလကဏ္ဍကံ^၂ အာဒိတ္တံ သမ္ပဇ္ဇလိတံ သဇောတိဘူတံ၊ တတ္ထ အာရောပေန္တိပိ ဩရောပေန္တိပိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ခရာ ကဋ္ဌုကာ ဝေဒနာ ဝေဒေတိ၊ န စ တာဝ ကာလံ ကရေတိ၊ ယာဝ န တံ ပါပကမ္မံ ဗျန္တိဟောတိ။ (၃)

တဿ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သိမ္ဗလိဝနဿ သမနန္တရာ သဟိတမေဝ မဟန္တံ အသိပတ္တဝနံ၊ သော တတ္ထ ပဝိသတိ။ တဿ ဝါတေရိတာနိ ပတ္တာနိ ပတိတာနိ ဟတ္ထမ္ဗိ ဆိန္တန္တိ၊ ပါဒမ္ဗိ ဆိန္တန္တိ၊ ဟတ္ထပါဒမ္ဗိ ဆိန္တန္တိ၊ ကဏ္ဍမ္ဗိ ဆိန္တန္တိ၊ နာသမ္ဗိ ဆိန္တန္တိ၊ ကဏ္ဍနာသမ္ဗိ ဆိန္တန္တိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ခရာ ကဋ္ဌုကာ ဝေဒနာ ဝေဒေတိ၊ န စ တာဝ ကာလံ ကရေတိ၊ ယာဝ န တံ ပါပကမ္မံ ဗျန္တိဟောတိ။ (၄)

တဿ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ အသိပတ္တဝနဿ သမနန္တရာ သဟိတမေဝ မဟတိ ခါရောဒကာ နဒီ^၃၊ သော တတ္ထ ပတတိ။ သော တတ္ထ အနုသောတမ္ဗိ

၁-ဥစ္စံ (သျှာ၊ ကံ)၊ ဥပ္ပတော (က) ၂-သောဠသင်္ဂုလကဏ္ဍကံ (သိ) ၃-ခါရောဒိကာ နဒီ (သိ)

ဝုယုတိ၊ ပဋိသောတမ္ပိ ဝုယုတိ၊ အနုသောတပဋိသောတမ္ပိ ဝုယုတိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ခရာ ကဋ္ဌုကာ ဝေဒနာ ဝေဒေတိ၊ န စ တာဝ ကာလံ ကရောတိ၊ ယာဝ န တံ ပါပကမ္မံ ဗျန္တိဟောတိ။ (၅)

၂၇၀။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ ဗလိသေန ဥဒ္ဓရိတွာ ထလေ ပတိဋ္ဌာပေတွာ ဧဝမာဟံသု “အမ္ဘော ပုရိသ ကိံ ဣစ္ဆသီ”တိ။ သော ဧဝမာဟ “ဇီဃန္တိတောသ္မိ ဘန္တေ”တိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ တတ္ထေန အယောသကုန်နာ မုခံ ဝိဝရိတွာ အာဒိတ္ထေန သမ္ပဇ္ဇလိတေန သဇောတိဘူတေန တတ္ထံ လောဟဂုဋ္ဌံ မုခေ ပက္ခိပန္တိ အာဒိတ္ထံ သမ္ပဇ္ဇလိတံ သဇောတိဘူတံ။ သော တဿ^၁ ဩဋ္ဌမ္ပိ ဒဟတိ၊ မုခမ္ပိ ဒဟတိ၊ ကဏ္ဍမ္ပိ ဒဟတိ၊ ဥရမ္ပိ^၂ ဒဟတိ၊ အန္တမ္ပိ အန္တဂုဏမ္ပိ အာဒါယ အဓောဘာဂါ နိက္ခမတိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ခရာ ကဋ္ဌုကာ ဝေဒနာ ဝေဒေတိ၊ န စ တာဝ ကာလံ ကရောတိ၊ ယာဝ န တံ ပါပကမ္မံ ဗျန္တိဟောတိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ ဧဝမာဟံသု “အမ္ဘော ပုရိသ ကိံ ဣစ္ဆသီ”တိ။ သော ဧဝမာဟ “ပိပါသိတောသ္မိ ဘန္တေ”တိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ တတ္ထေန အယောသကုန်နာ မုခံ ဝိဝရိတွာ အာဒိတ္ထေန သမ္ပဇ္ဇလိတေန သဇောတိဘူတေန တတ္ထံ တမ္ပလောဟံ မုခေ အာသိဉ္စန္တိ အာဒိတ္ထံ သမ္ပဇ္ဇလိတံ သဇောတိဘူတံ။ တံ တဿ^၃ ဩဋ္ဌမ္ပိ ဒဟတိ၊ မုခမ္ပိ ဒဟတိ၊ ကဏ္ဍမ္ပိ ဒဟတိ၊ ဥရမ္ပိ ဒဟတိ၊ အန္တမ္ပိ အန္တဂုဏမ္ပိ အာဒါယ အဓောဘာဂါ နိက္ခမတိ။ သော တတ္ထ ဒုက္ခာ တိဗ္ဗာ ခရာ ကဋ္ဌုကာ ဝေဒနာ ဝေဒေတိ၊ န စ တာဝ ကာလံ ကရောတိ၊ ယာဝ န တံ ပါပကမ္မံ ဗျန္တိဟောတိ။ တမေနံ ဘိက္ခဝေ နိရယပါလာ ပုန မဟာနိရယေ ပက္ခိပန္တိ။

ဘူတပုဗ္ဗံ ဘိက္ခဝေ ယမဿ ရညော ဧတဒဟောသိ “ယေ ကိရ ဘော လောကေ ပါပကာနိ အကုသလာနိ ကမ္မာနိ ကရေန္တိ၊ တေ ဧဝရူပါ ဝိဝိဓာ ကမ္မကာရဏာ ကရိယန္တိ။ အဟော ဝတာဟံ မနဿတ္တံ လဘောယျံ၊ တထာဂတော စ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ တဉ္ဇာဟံ ဘဂဝန္တံ ပယိရူပါသေယျံ၊ သော စ မေ ဘဂဝါ ဓမ္မံ ဒေသေယျ၊ တဿ စာဟံ ဘဂဝတော ဓမ္မံ အာဇာနေယျ”န္တိ။ တံ ခေါ ပနာဟံ ဘိက္ခဝေ နာညဿ သမဏဿ ဝါ ဗြာဟ္မဏဿ ဝါ သုတွာ ဝဒါမိ။ အပိ စ ယဒေဝ သာမံ ဉှတံ သာမံ ဒိဋ္ဌံ သာမံ ဝိဒိတံ၊ တဒေဝါဟံ ဝဒါမိတိ။

၁-တံ တဿ (က)၊ တဿ (သီ၊ ဣ)

၃-ဥဒရမ္ပိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)

၂-သုယုတိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၄-ဧတ္ထ ပန ပါဠိဘာဓေါ နတ္ထိ။

၂၇၁။ ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ ဣဒံ ဝတ္တာနံ^၁ သုဂတော၊ အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္တာ—

“စောဒိတာ ဒေဝဒူတေဟိ၊ ယေ ပမဇ္ဇန္တိ မာဏဝါ။
 တေ ဒီဃရတ္တံ သောစန္တိ၊ ဟိနကာယူပဂါ နရာ။
 ယေ စ ခေါ ဒေဝဒူတေဟိ၊ သန္တော သပ္ပုရိသာ ဣမ။
 စောဒိတာ နပ္ပမဇ္ဇန္တိ၊ အရိယဓမ္မေ ကုဒါစနံ။
 ဥပါဒါနေ ဘယံ ဒိသွာ၊ ဇာတိမရဏသမ္ဘဝေ။
 အနုပါဒါ ဝိမုစ္ဆန္တိ၊ ဇာတိမရဏသင်္ခယေ။
 တေ ခေမပ္ပတ္တာ သုခိနော၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မာဘိနိဗ္ဗုတာ။
 သဗ္ဗဝေရဘယာတိတာ၊ သဗ္ဗဒုက္ခံ^၂ ဥပစုဂ္ဂန္တိ။

ဒေဝဒူတသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒသမံ။

သုညတဝဂ္ဂေါ နိဋ္ဌိတော တတိယော။

တဿသုဒ္ဓါနံ

ဒွိဓာဝ သုညတာ ဟောတိ၊ အဗ္ဘုတဓမ္မဗာကုလံ။
 အစိရဝတဘူမိနောမော၊ အနုရုဒ္ဓုပတ္တိလေသံ။
 ဗာလပဏ္ဍိတော ဒေဝဒူတဉ္စ တေ ဒသာတိ။

၁-ဣဒံ ဝတ္တာ (သီ၊ ဣ) ဧဝမိဒိသေသု ဌာနေသု။

၂-သဗ္ဗဒုက္ခာ (က)

၄-ဝိဘင်္ဂဝဂ္ဂ

၁-ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တ

၂၇၂။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
ဇေတဝနေ အနာထဝိဇ္ဇိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု
အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒ္ဒေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော
ပစ္စယောသု။ ဘဂဝါ ဧတဒေါစ “ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဝေါ ဘိက္ခဝေ
ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စ ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏ္ဏာယ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ၊
ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘဒ္ဒေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော
ပစ္စယောသု။ ဘဂဝါ ဧတဒေါစ—

အတီတံ နာန္ဒာဂမေယျ၊ နပ္ပဋိကဇံ အနာဂတံ။
ယဒတီတံ ပဟိနံ တံ၊ အပ္ပတ္တဉ္စ အနာဂတံ။
ပစ္စုပ္ပန္န ယော^၁ ဓမ္မံ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝိပဿတိ။
အသံဟိရံ^၂ အသံကုပ္ပံ၊ တံ ဝိဒ္ဓါ မနုဗြူဟယေ။
အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပုံ^၃၊ ကော ဧညာ မရဏံ သုဝေ။
န ဟိ နော သင်္ဂရံ တေန၊ မဟာသေနေန မစ္စုနာ။
ဧဝံ ဝိဟာရိ အာတာပိ၊ အဟောရတ္တမတန္တိတံ။
တံ ဝေ “ဘဒ္ဒေကရတ္တော”တိ၊ သန္တော အာစိက္ခတေ မုနိ^၄။

၂၇၃။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အတီတံ အန္ဓာဂမေတိ။ “ဧဝံရူပေါ အဟောသိ
အတီတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ သမန္တာနေတိ။ “ဧဝံဝေဒနော အဟောသိ
အတီတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ သမန္တာနေတိ။ “ဧဝံသညော အဟောသိ
အတီတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ သမန္တာနေတိ။ “ဧဝံသင်္ခါရော အဟောသိ
အတီတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ သမန္တာနေတိ။ “ဧဝံဝိညာဏော အဟောသိ
အတီတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ သမန္တာနေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတီတံ
အန္ဓာဂမေတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အတီတံ နာန္ဒာဂမေတိ။ “ဧဝံရူပေါ အဟောသိ
အတီတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ န သမန္တာနေတိ။ “ဧဝံဝေဒနော အဟောသိ
အတီတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ န သမန္တာနေတိ။ “ဧဝံသညော အဟောသိ

၁-ယံ (နေတ္ထိပါဠိ)
၂-ကိစ္စ အာတပုံ (သိ၊က)

၂-အသံဟိရံ (သျှ၊ကံ၊က)
၄-မုနိတိ (သိ၊သျှ၊ကံ၊ဣ)

အတိတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္ဒိ န သမန္ဓာနေတိ။ “ဧဝံသင်္ခါရော အဟောသိ”
 အတိတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္ဒိ န သမန္ဓာနေတိ။ “ဧဝံဝိညာဏော အဟောသိ”
 အတိတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္ဒိ န သမန္ဓာနေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အတိတံ
 နာန္တာဂမေတိ။

၂၇၄။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အနာဂတံ ပဋိကင်္ခတိ။ “ဧဝံရူပေါ သိယံ အနာဂတ-
 မဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္ဒိ သမန္ဓာနေတိ။ ဧဝံဝေဒနော သိယံ။ပ။ ဧဝံသညော သိယံ။
 ဧဝံသင်္ခါရော သိယံ။ “ဧဝံဝိညာဏော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္ဒိ
 သမန္ဓာနေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အနာဂတံ ပဋိကင်္ခတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ အနာဂတံ နပုဋိကင်္ခတိ။ “ဧဝံရူပေါ သိယံ အနာဂတ-
 မဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္ဒိ န သမန္ဓာနေတိ။ ဧဝံဝေဒနော သိယံ။ပ။ ဧဝံသညော
 သိယံ။ ဧဝံသင်္ခါရော သိယံ။ “ဧဝံဝိညာဏော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ
 နန္ဒိ န သမန္ဓာနေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ အနာဂတံ နပုဋိကင်္ခတိ။

၂၇၅။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု သံဟီရတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ
 အသုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ အဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ
 အရိယဓမ္မေ အဝိနီတော သပ္ပုရိသာနံ အဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ
 အကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။
 ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ ရူပံ၊ ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဝေဒနံ။ပ။ သညံ။
 သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊
 အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပစ္စုပ္ပန္နေသု
 ဓမ္မေသု သံဟီရတိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု န သံဟီရတိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ
 အရိယသာဝကော အရိယာနံ ဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ ကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ
 သုဝိနီတော သပ္ပုရိသာနံ ဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ ကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ
 သုဝိနီတော န ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ န ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ န
 အတ္တနိ ဝါ ရူပံ၊ န ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ န ဝေဒနံ။ န သညံ။ န သင်္ခါရေ။ န
 ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ။ န ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ န အတ္တနိ
 ဝါ ဝိညာဏံ၊ န ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပစ္စုပ္ပန္နေသု
 ဓမ္မေသု န သံဟီရတိ။

အတိတံ နာန္တာဂမေယျ၊ နပုဋိကင်္ခေ အနာဂတံ။

ယဒတိတံ ပဟိနံ တံ၊ အပ္ပတ္တဉ္စ အနာဂတံ။

ပစ္စုပ္ပန္န ယော ဓမ္မံ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝိပဿတိ။
အသံဟီရံ အသံကုပ္ပံ၊ တံ ဝိဒ္ဓါ မနုဗြူဟယေ။

အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပွံ၊ ကော ဇဉာ မရဏံ သုဝေ။
န ဟိ နော သင်္ဂီရံ တေန၊ မဟာသေနေန မစ္စုနာ။

ဧဝံ ဝိဟာရိ အာတာပိ၊ အဟောရတ္တမတန္တိတံ။
တံ ဝေ “ဘဒ္ဒေကရတ္တော”တိ၊ သန္တော အာစိက္ခတေ မုနိတိ။

“ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စ ဒေသေဿာမိ”တိ
ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တန္တိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ
အဘိနန္တန္တိ။

ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ပဌမံ။

၂-အာနန္ဒဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တံ

၂၇၆။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန
အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိယာ ကထာယ
သန္တဿေတိ သမာဒပေတိ သမုတ္တေဇေတိ သမ္ပဟံသေတိ၊ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ
ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စ ဘာသတိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယနသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ယေနပဋ္ဌာန-
သာလာ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊
နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ကော န ခေါ ဘိက္ခဝေ
ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ
သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ၊ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စ
အဘာသိ”တိ။ အာယသ္မာ ဘန္တေ အာနန္ဒော ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ ဘိက္ခုနံ
ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ၊
ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စ အဘာသိ”တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ “ယထာ ကထံ ပန တုံ
အာနန္ဒ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ

သမ္မဟံသေသိ၊ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂိန္ဒ အဘာသီ”တိ။ ဧဝံ ခေါ
 အဟံ ဘန္တေ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ
 သမုတ္တေဇေသိ သမ္မဟံသေသိ၊ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂိန္ဒ
 အဘာသီ—

အတိတံ နာန္ဒာဂမေယျ၊ နပ္ပဋိကဓိ အနာဂတံ။
 ယဒတိတံ ပဟိနံ တံ၊ အပ္ပတ္တဉ္စ အနာဂတံ။

ပစ္စုပ္ပန္နဉ္စ ယော ဓမ္မံ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝိပဿတိ။
 အသံဟိရံ အသံကုပ္ပံ၊ တံ ဝိဒ္ဓါ မနုဗြူဟယေ။

အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပွံ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။
 န ဟိ နော သင်္ဂရံ တေန၊ မဟာသေနေန မစ္စုနာ။

ဧဝံ ဝိဟာရိ အာတာပိ၊ အဟောရတ္တမတန္တိတံ။
 တံ ဝေ “ဘဒ္ဒေကရတ္တော”တိ၊ သန္တော အာစိက္ခတေ မုနိ။

၂၇၇။ ကထဉ္စ အာဝုသော အတိတံ အနာဂမေတိ။ “ဧဝံရူပေါ အဟောသိ
 အတိတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ သမန္တာနေတိ။ “ဧဝံဝေဒနော အဟောသိ
 အတိတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ သမန္တာနေတိ။ “ဧဝံသညော အဟောသိ
 အတိတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ သမန္တာနေတိ။ “ဧဝံသင်္ခါရော အဟောသိ
 အတိတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ သမန္တာနေတိ။ “ဧဝံဝိညာဏော အဟောသိ
 အတိတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ သမန္တာနေတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော အတိတံ
 အနာဂမေတိ။

ကထဉ္စ အာဝုသော အတိတံ နာန္ဒာဂမေတိ။ “ဧဝံရူပေါ အဟောသိ
 အတိတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ န သမန္တာနေတိ။ “ဧဝံဝေဒနော အဟောသိ
 အတိတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ န သမန္တာနေတိ။ “ဧဝံသညော အဟောသိ
 အတိတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ န သမန္တာနေတိ။ “ဧဝံသင်္ခါရော အဟောသိ
 အတိတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ န သမန္တာနေတိ။ “ဧဝံဝိညာဏော အဟောသိ
 အတိတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ န သမန္တာနေတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော အတိတံ
 နာန္ဒာဂမေတိ။

ကထဉ္စ အာဝုသော အနာဂတံ ပဋိကဓိတိ။ “ဧဝံရူပေါ သိယံ အနာဂတ-
 မဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ သမန္တာနေတိ။ ဧဝံဝေဒနော သိယံ။ပ။ ဧဝံသညော သိယံ။

ဧဝံသင်္ခါရော သိယံ။ “ဧဝံဝိညာဏော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ သမန္တာနေတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဂုသော အနာဂတံ ပဋိကင်္ခတိ။

ကထဉ္စ အာဂုသော အနာဂတံ နပုဋိကင်္ခတိ။ “ဧဝံရူပေါ သိယံ အနာဂတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ န သမန္တာနေတိ။ ဧဝံဝေဒနော သိယံ။ပ။ ဧဝံ သညော သိယံ။ ဧဝံသင်္ခါရော သိယံ။ “ဧဝံဝိညာဏော သိယံ အနာဂတမဒ္ဓါန”န္တိ တတ္ထ နန္တိ န သမန္တာနေတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဂုသော အနာဂတံ နပုဋိကင်္ခတိ။

ကထဉ္စ အာဂုသော ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု သံဟီရတိ။ ဣဓ အာဂုသော အသုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ ဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ အဝိနီတော သပ္ပုရိသာနံ ဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ ရူပံ၊ ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဝေဒနံ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဧဝံ ခေါ အာဂုသော ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု သံဟီရတိ။

ကထဉ္စ အာဂုသော ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု န သံဟီရတိ။ ဣဓ အာဂုသော သုတဝါ အရိယသာဝကော အရိယာနံ ဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ ကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ သုဝိနီတော သပ္ပုရိသာနံ ဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ ကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ သုဝိနီတော န ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ န ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ န အတ္တနိ ဝါ ရူပံ၊ န ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ န ဝေဒနံ။ န သညံ။ န သင်္ခါရေ။ န ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ န ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ န အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ၊ န ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ ဧဝံ ခေါ အာဂုသော ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု န သံဟီရတိ။

အတီတံ နာန္တာဂမေယျ၊ နပုဋိကင်္ခေ အနာဂတံ။

ယဒတီတံ ပဟိနံ တံ၊ အပ္ပတ္တဉ္စ အနာဂတံ။

ပစ္စုပ္ပန္နဉ္စ ယော ဓမ္မံ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝိပဿတိ။

အသံဟီရံ အသံကုပ္ပံ၊ တံ ဝိဒ္ဓါ မနုဗြူဟယေ။

အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပ္ပံ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။

န ဟိ နော သင်္ဂီရံ တေန၊ မဟာသေနေန မစ္စုနာ။

ဧဝံ ဝိဟာရိ အာတာပိ၊ အဟောရတ္တမတန္တိတံ။

တံ ဝေ “ဘဒ္ဒေကရတ္တော”တိ၊ သန္တော အာစိက္ခတေ မုနီတိ။

ဧဝံ ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ၊ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဒေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စ အဘာသိန္တိ။

၂၇၈။ သာဓု သာဓု အာနန္တ၊ သာဓု ခေါ တံ အာနန္တ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ၊ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဒေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စ အဘာသိ—

“အတိတံ နာန္တာဂမေယျ။ပ။

တံ ဝေ ‘ဘဒ္ဒေကရတ္တာ’တိ၊ သန္တော အာစိက္ခတေ မုနီ”တိ။

ကထဉ္စ အာနန္တ အတိတံ အန္တာဂမေတိ။ပ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္တ အတိတံ အန္တာဂမေတိ။ ကထဉ္စ အာနန္တ အတိတံ နာန္တာဂမေတိ။ပ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္တ အတိတံ နာန္တာဂမေတိ။ ကထဉ္စ အာနန္တ အနာဂတံ ပဋိကင်္ခတိ။ပ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္တ အနာဂတံ ပဋိကင်္ခတိ။ ကထဉ္စ အာနန္တ အနာဂတံ နပဋိကင်္ခတိ။ပ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္တ အနာဂတံ နပဋိကင်္ခတိ။ ကထဉ္စ အာနန္တ ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု သံဟီရတိ။ပ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္တ ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု သံဟီရတိ။ ကထဉ္စ အာနန္တ ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု န သံဟီရတိ။ပ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္တ ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု န သံဟီရတိ။

အတိတံ နာန္တာဂမေယျ။ပ။

တံ ဝေ “ဘဒ္ဒေကရတ္တာ”တိ၊ သန္တော အာစိက္ခတေ မုနီတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိတိ။

အာနန္တဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒုတိယံ။

၃-မဟာကဇ္ဇာနဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တ

၂၇၉။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ တပေါဒါရာမေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ ရတ္တိယာ ပစ္စုပ္ပန်သမယံ ပစ္စုပ္ပန်သယ ယေန တပေါဒေါ^၁ တေနုပသင်္ကမိ ဂတ္တာနိ ပရိသိဉ္စိတုံ။ တပေါဒေ

ဂတ္တာနိ ပရိသိဉ္စိတွာ ပစ္စုတ္တရိတွာ ဧကစိဝရော အဋ္ဌာသိ ဂတ္တာနိ ပုဗ္ဗာ-
ပယမာနော။ အထ ခေါ အညတရာ ဒေဝတာ အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ
အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ ကေဝလကပ္ပံ တပေါဒံ ဩဘာသေတွာ ယေနာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ
တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ သာ
ဒေဝတာ အာယသ္မန္တံ သမိဒ္ဓိံ ဧတဒေါစ “ဓာရေသိ တုံ ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေက-
ရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စာ”တိ၊ န ခေါ အဟံ အာဝုသော ဓာရေမိ
ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စာ၊ တုံ ပနာဝုသော ဓာရေသိ ဘဒ္ဒေက-
ရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စာတိ။ အဟမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခု န ဓာရေမိ ဘဒ္ဒေက-
ရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စာ။ ဓာရေသိ ပန တုံ ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော
ဂါထာတိ။ န ခေါ အဟံ အာဝုသော ဓာရေမိ ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော ဂါထာတိ။
တုံ ပနာဝုသော ဓာရေသိ ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော ဂါထာတိ။ အဟမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခု
န ဓာရေမိ ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော ဂါထာတိ။ ဥဂ္ဂဏှာဟိ တုံ ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေက-
ရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စာ၊ ပရိယာပုဏှာဟိ တုံ ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ
ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စာ၊ ဓာရေဟိ တုံ ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စာ၊
အတ္ထသံဟိတော ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသော စ ဝိဘင်္ဂေါ စ အာဒိ-
ဗြဟ္မစရိယကောတိ။ ဣဒမဝေါစ သာ ဒေဝတာ၊ ဣဒံ ဝတွာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိ။

၂၈၀။ အထ ခေါ အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိံ တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန
ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ
ဧကမန္တံ နိသိဒ္ဓိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိံ ဘဂဝန္တံ
ဧတဒေါစ—

ဣဓာဟံ ဘန္တေ ရတ္တိယာ ပစ္စုဿသမယံ ပစ္စုဋ္ဌာယ ယေန တပေါဒေါ
တေနပသင်္ကမိ ဂတ္တာနိ ပရိသိဉ္စိတုံ။ တပေါဒေ ဂတ္တာနိ ပရိသိဉ္စိတွာ
ပစ္စုတ္တရိတွာ ဧကစိဝရော အဋ္ဌာသိ ဂတ္တာနိ ပုဗ္ဗာပယမာနော။ အထ ခေါ
ဘန္တေ အညတရာ ဒေဝတာ အဘိက္ကန္တာယ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ
ကေဝလကပ္ပံ တပေါဒံ ဩဘာသေတွာ ယေနာဟံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ
ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ သာ ဒေဝတာ မံ ဧတဒေါစ
“ဓာရေသိ တုံ ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စာ”တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ အဟံ ဘန္တေ တံ ဒေဝတံ ဧတဒေါစ “န ခေါ အဟံ
အာဝုသော ဓာရေမိ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စာ၊ တုံ ပနာဝုသော

ဓာရေသိ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂိန္နာ”တိ။ အဟမ္မိ ခေါ ဘိက္ခု
 န ဓာရေမိ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂိန္န၊ ဓာရေသိ ပန တံ ဘိက္ခု
 ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော ဂါထာတိ။ န ခေါ အဟံ အာရသော ဓာရေမိ
 ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော ဂါထာတိ၊ တံ ပနာရသော ဓာရေသိ ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော
 ဂါထာတိ။ အဟမ္မိ ခေါ ဘိက္ခု န ဓာရေမိ ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော ဂါထာတိ။
 ဥဂ္ဂဏှာဟိ တံ ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂိန္န၊ ပရိယာပုဏှာဟိ တံ
 ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂိန္န၊ ဓာရေဟိ တံ ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ
 ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂိန္န၊ အတ္တသံဟိတော ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသော စ
 ဝိဘင်္ဂေါ စ အာဒိဗြဟ္မစရိယကောတိ။ ဣဒမဝေါစ ဘန္တေ သာ ဒေဝတာ၊
 ဣဒံ ဝတ္တာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိ။ သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ
 ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂိန္န ဒေသေတူတိ။ တေန ဟိ ဘိက္ခု သုဏှာဟိ သာဓုကံ မနသိ
 ကရောဟိ၊ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ
 ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

“အတိတံ နာန္တာဂမေယျ၊ နပ္ပဋိကဓိ အနာဂတံ။

ယဒတိတံ ပဟိနံ တံ၊ အပ္ပတ္တဉ္စ အနာဂတံ။

ပစ္စုပ္ပန္နဉ္စ ယော ဓမ္မံ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝိပဿတိ။

အသံဟိရံ အသံကုပ္ပံ၊ တံ ဝိဒ္ဓါ မနုဗြူဟယေ။

အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပ္ပံ၊ ကော ဇညာ မရဏံ သုဝေ။

န ဟိ နော သင်္ဂရံ တေန၊ မဟာသေနေန မစ္စုနာ၊

ဧဝံဝိဟာရိ အာတာပိ၊ အဟောရတ္တမတန္တိတံ။

တံ ဝေ ‘ဘဒ္ဒေကရတ္တော’တိ၊ သန္တော အာစိက္ခတေ မုနိ”တိ။

ဣဒံ မဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္တာန သုဂတော ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ
 ပါဝိသိ။ အထ ခေါ တေသံ ဘိက္ခုနံ အစိရပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော ဧတဒဟောသိ
 “ဣဒံ ခေါ နော အာရသော ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဓေသံ ဥဒ္ဓိသိတွာ ဝိတ္တာရေန
 အတ္ထံ အဝိဘဇိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပဝိဇ္ဇော—

‘အတိတံ နာန္တာဂမေယျ၊ နပ္ပဋိကဓိ အနာဂတံ။

ယဒတိတံ ပဟိနံ တံ၊ အပ္ပတ္တဉ္စ အနာဂတံ။

ပစ္စုပ္ပန္နဉ္စ ယော ဓမ္မံ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝိပဿတိ။

အသံဟိရံ အသံကုပ္ပံ၊ တံ ဝိဒ္ဓါ မနုဗြူဟယေ။

အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပွံ၊ ကော ညော မရဏံ သုဝေ။
 န ဟိ နော သင်္ဂရံ တေန၊ မဟာသေနေန မစ္စုနာ။
 ဧဝံ ဝိဟာရိ အာတာပိ၊ အဟောရတ္တမတန္တိတံ။
 တံ ဝေ ဘဒ္ဒေကရတ္တောတိ၊ သန္တော အာစိက္ခတေ မုနီ'တိ။

ကော န ခေါ ဣမဿ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဒေသဿ ဥဒ္ဒိဋ္ဌဿ
 ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ ဝိဘဇေယျာ'တိ။

အထ ခေါ တေသံ ဘိက္ခုနံ ဧတဒဟောသိ “အယံ ခေါ အာယသ္မာ
 မဟာကစ္စာနော သတ္တု စေဝ သံဝဏ္ဏိတော၊ သမ္ဘာဝိတော စ ဝိညုနံ
 သဗြဟ္မစာရီနံ၊ ပဟောတိ စာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော ဣမဿ ဘဂဝတာ
 သံခိတ္တေန ဥဒ္ဒေသဿ ဥဒ္ဒိဋ္ဌဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဝိတ္တာရေန
 အတ္ထံ ဝိဘဇိတုံ၊ ယံနုန မယံ ယေနာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော တေနပ-
 သင်္ကမေယျာမ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ ဧတမတ္ထံ
 ပဋိပုစ္ဆေယျာမာ'တိ။

၂၈၁။ အထ ခေါ တေ ဘိက္ခု ယေနာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော တေနပ-
 သင်္ကမိသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ မဟာကစ္စာနေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိသု၊
 သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိသု၊ ဧကမန္တံ
 နိသိန္နာ ခေါ တေ ဘိက္ခု အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ ဧတဒဝေါစုံ—ဣဒံ ခေါ
 နော အာဝုသော ကစ္စာန ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဒေသံ ဥဒ္ဒိသိတွာ ဝိတ္တာရေန
 အတ္ထံ အဝိဘဇိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပဝိဋ္ဌော—

“အတိတံ နာန္တာဂမေယျ။ပ။

တံ ဝေ ဘဒ္ဒေကရတ္တောတိ၊ သန္တော အာစိက္ခတေ မုနီ'တိ။

တေသံ နော အာဝုသော ကစ္စာန အမှာကံ အစိရပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော
 ဧတဒဟောသိ “ဣဒံ ခေါ နော အာဝုသော ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဒေသံ
 ဥဒ္ဒိသိတွာ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘဇိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပဝိဋ္ဌော—

‘အတိတံ နာန္တာဂမေယျ။ပ။

တံ ဝေ ဘဒ္ဒေကရတ္တောတိ၊ သန္တော အာစိက္ခတေ မုနီ'တိ။

ကော န ခေါ ဣမဿ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဒေသဿ ဥဒ္ဒိဋ္ဌဿ
 ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ ဝိဘဇေယျာ'တိ။ တေသံ

နော အာဝုသော ကစ္စာန အမှာကံ ဧတဒဟောသိ “အယံ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော သတ္တု စေဝ သံဝဏ္ဏိတော၊ သဗ္ဗာဝိတော စ ဝိညုနံ သဗြဟ္မစာရီနံ၊ ပဟောတိ စာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော ဣမဿ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဓေသဿ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘက္ကဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ ဝိဘဇိတုံ၊ ယံနူန မယံ ယေနာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော တေနပသင်္ဂမေယျာမ၊ ဥပသင်္ဂမိတွာ အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ ဧတမတ္ထံ ပဋိပုစ္ဆေယျာမာ”တိ။ ဝိဘဇောယသ္မာ မဟာကစ္စာနောတိ။

သေယျထာပီ အာဝုသော ပုရိသော သာရတ္ထိကော သာရဂဝေသီ သာရ-
ပရိယေသနံ စရမာနော မဟတော ရုက္ခဿ တိဋ္ဌတော သာရဝတော
အတိက္ကမ္မေဝ မူလံ အတိက္ကမ္မ ခန္တံ သာခါပလာသေ သာရံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ
မညေယျ။ ဧဝံသမ္ပဒမိဒံ အာယသ္မန္တာနံ၊ သတ္တရိ သမ္မုခိဘူတေ တံ ဘဂဝန္တံ
အတိသိတွာ အမေ ဧတမတ္ထံ ပဋိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ မညထံ၊ သော ဟာဝုသော ဘဂဝါ
ဇာနံ ဇာနာတိ၊ ပဿံ ပဿတိ၊ စက္ခုဘူတော ဉာဏဘူတော ဓမ္မဘူတော
ဗြဟ္မဘူတော ဝတ္တာ ပဝတ္တာ အတ္တဿ နိဇ္ဇေတာ အမတဿ ဒါတာ ဓမ္မဿာမီ
တထာဂတော၊ သော စေဝ ပနေတဿ ကာလော အဟောသိ၊ ယံ ဘဂဝန္တံ-
ယေဝ ဧတမတ္ထံ ပဋိပုစ္ဆေယျာထ၊ ယထာ ဝေါ ဘဂဝါ ဗျာကရေယျ၊ တထာ နံ
ဓာရေယျာထာတိ။

အဒွါဝုသော ကစ္စာန ဘဂဝါ ဇာနံ ဇာနာတိ၊ ပဿံ ပဿတိ၊ စက္ခုဘူတော ဉာဏဘူတော ဓမ္မဘူတော ဗြဟ္မဘူတော ဝတ္တာ ပဝတ္တာ အတ္ထဿ နိဇ္ဇေတာ အမတဿ ဒါတာ ဓမ္မဿာမိ တထာဂတော၊ သော စေဝ ပနေတဿ ကာလော အဟောသိ၊ ယံ ဘဂဝန္တိယေဝ ဧတမတ္ထံ ပဋိပုစ္ဆေယျာမ၊ ယထာ နော ဘဂဝါ ဗျာကရေယျ၊ တထာ နံ ဓာရေယျာမ၊ အဝိ စာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော သတ္တုစေဝ သံဝဏ္ဏိတော၊ သမ္ဘာဝိတော စ ဝိညူနံ သဗြဟ္မစာရီနံ၊ ပဟောတိ စာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော ဣမဿ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဓေသဿ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ ဝိဘဇိတံ၊ ဝိဘဇောယသ္မာ မဟာကစ္စာနော အဂရံ ကရိတ္တာတိ။

တေန ဟာဂုသော သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရေထ။ ဘာသိဿာမိတိ။
“ဧဝမာဂုသော”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု။ အာယသ္မတော မဟာကစ္စာနဿ
ပစ္စဿောသုံ။ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော ဧတဒဝေါစ—

ယံ ခေါ နော အာဝုသော ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဓေသံ ဥဒ္ဓိသိတွာ ဝိတ္တာရေန
အတ္ထံ အဝိဘဇိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပဝိဋ္ဌော—

“အတီတံ နာန္တာဂမေယျ။ပ။

တံ ဝေ ဘဒ္ဒေကရတ္တောတိ၊ သန္တော အာစိက္ခတေ မုနီ”တိ။

ဣမဿ ခေါ အဟံ အာဝုသော ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဓေသဿ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ
ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အာဇာနာမိ။

၂၈၂။ ကထဉ္စ အာဝုသော အတီတံ အန္တာဂမေတိ။ ဣတိ မေ စက္ခု
အဟောသိ အတီတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ဂူပါတိ၊ တတ္ထ ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓံ^၁ ဟောတိ
ဝိညာဏံ၊ ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ ဝိညာဏဿ တဒဘိနန္တတိ၊ တဒဘိနန္တန္တော
အတီတံ အန္တာဂမေတိ။ ဣတိ မေ သောတံ အဟောသိ အတီတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ
သဒ္ဓါတိ။ပ။ ဣတိ မေ ဃာနံ အဟောသိ အတီတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ဂန္ဓာတိ။ ဣတိ
မေ ဇီဝါ အဟောသိ အတီတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ရသာတိ။ ဣတိ မေ ကာယော
အဟောသိ အတီတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာတိ။ ဣတိ မေ မနော အဟောသိ
အတီတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ဓမ္မာတိ၊ တတ္ထ ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓံ ဟောတိ ဝိညာဏံ၊
ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ ဝိညာဏဿ တဒဘိနန္တတိ၊ တဒဘိနန္တန္တော အတီတံ
အန္တာဂမေတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော အတီတံ အန္တာဂမေတိ။

ကထဉ္စ အာဝုသော အတီတံ နာန္တာဂမေတိ။ ဣတိ မေ စက္ခု အဟောသိ
အတီတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ဂူပါတိ၊ တတ္ထ န ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓံ ဟောတိ ဝိညာဏံ၊
န ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ ဝိညာဏဿ န တဒဘိနန္တတိ၊ န တဒဘိနန္တန္တော
အတီတံ နာန္တာဂမေတိ။ ဣတိ မေ သောတံ အဟောသိ အတီတမဒ္ဓါနံ၊
ဣတိ သဒ္ဓါတိ။ပ။ ဣတိ မေ ဃာနံ အဟောသိ အတီတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ဂန္ဓာတိ။
ဣတိ မေ ဇီဝါ အဟောသိ အတီတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ရသာတိ။ ဣတိ မေ
ကာယော အဟောသိ အတီတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာတိ။ ဣတိ မေ မနော
အဟောသိ အတီတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ဓမ္မာတိ၊ တတ္ထ န ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓံ
ဟောတိ ဝိညာဏံ၊ န ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ ဝိညာဏဿ န တဒဘိနန္တတိ၊
န တဒဘိနန္တန္တော အတီတံ နာန္တာဂမေတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော အတီတံ
နာန္တာဂမေတိ။

၂၈၃။ ကထဉ္စ အာဝုသော အနာဂတံ ပဋိကင်္ခိတိ။ ဣတိ မေ စက္ခု သိယာ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ရူပါတိ အပ္ပဋိလဒ္ဓဿ ပဋိလာဘာယ စိတ္တံ ပဏိဒဟတိ၊ စေတသော ပဏိဓာနပစ္စယာ တဒဘိနန္ဒတိ၊ တဒဘိနန္ဒန္တော အနာဂတံ ပဋိကင်္ခိတိ။ ဣတိ မေ သောတံ သိယာ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ သဒ္ဓါတိ။ပ။ ဣတိ မေ ဃာနံ သိယာ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ဂန္ဓာတိ။ ဣတိ မေ ဇိဝှိ သိယာ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ရသာတိ။ ဣတိ မေ ကာယော သိယာ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာတိ။ ဣတိ မေ မနော သိယာ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ဓမ္မာတိ အပ္ပဋိလဒ္ဓဿ ပဋိလာဘာယ စိတ္တံ ပဏိဒဟတိ၊ စေတသော ပဏိဓာနပစ္စယာ တဒဘိနန္ဒတိ၊ တဒဘိနန္ဒန္တော အနာဂတံ ပဋိကင်္ခိတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော အနာဂတံ ပဋိကင်္ခိတိ။

ကထဉ္စ အာဝုသော အနာဂတံ နပ္ပဋိကင်္ခိတိ။ ဣတိ မေ စက္ခု သိယာ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ရူပါတိ အပ္ပဋိလဒ္ဓဿ ပဋိလာဘာယ စိတ္တံ နပ္ပဏိဒဟတိ၊ စေတသော အပ္ပဏိဓာနပစ္စယာ န တဒဘိနန္ဒတိ၊ န တဒဘိနန္ဒန္တော အနာဂတံ နပ္ပဋိကင်္ခိတိ။ ဣတိ မေ သောတံ သိယာ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ သဒ္ဓါတိ။ပ။ ဣတိ မေ ဃာနံ သိယာ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ဂန္ဓာတိ။ ဣတိ မေ ဇိဝှိ သိယာ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ရသာတိ။ ဣတိ မေ ကာယော သိယာ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာတိ။ ဣတိ မေ မနော သိယာ အနာဂတမဒ္ဓါနံ၊ ဣတိ ဓမ္မာတိ အပ္ပဋိလဒ္ဓဿ ပဋိလာဘာယ စိတ္တံ နပ္ပဏိဒဟတိ၊ စေတသော အပ္ပဏိဓာနပစ္စယာ န တဒဘိနန္ဒတိ၊ န တဒဘိနန္ဒန္တော အနာဂတံ နပ္ပဋိကင်္ခိတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော အနာဂတံ နပ္ပဋိကင်္ခိတိ။

၂၈၄။ ကထဉ္စ အာဝုသော ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု သံဟီရတိ။ ယဉ္ဇာဝုသော စက္ခု ယေ စ ရူပ၊ ဥဘယမေတံ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တသ္မိံ စေ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓံ ဟောတိ ဝိညာဏံ၊ ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ ဝိညာဏဿ တဒဘိနန္ဒတိ၊ တဒဘိနန္ဒန္တော ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု သံဟီရတိ။ ယဉ္ဇာဝုသော သောတံ ယေ စ သဒ္ဓါ။ပ။ ယဉ္ဇာဝုသော ဃာနံ ယေ စ ဂန္ဓာ။ ယာ စာဝုသော ဇိဝှိ ယေ စ ရသာ။ ယော စာဝုသော ကာယော ယေ စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ။ ယော စာဝုသော မနော ယေ စ ဓမ္မာ၊ ဥဘယမေတံ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တသ္မိံ စေ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓံ ဟောတိ ဝိညာဏံ၊ ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ ဝိညာဏဿ တဒဘိနန္ဒတိ၊ တဒဘိနန္ဒန္တော ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု သံဟီရတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု သံဟီရတိ။

ကထဉ္စ အာရုသော ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု န သံဟီရတိ။ ယဉ္စာရုသော စက္ခု ယေ စ ရူပါ၊ ဥဘယမေတံ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တသ္မိံ စေ ပစ္စုပ္ပန္နေ န ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓံ ဟောတိ ဝိညာဏံ၊ န ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ ဝိညာဏဿ န တဒဘိနန္ဒတိ၊ န တဒဘိနန္ဒန္တော ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု န သံဟီရတိ။ ယဉ္စာရုသော သောတံ ယေ စ သဒ္ဓါ။ပ။ ယဉ္စာရုသော ဃာနံ ယေ စ ဂန္ဓာ။ ယာ စာရုသော ဇိဝှါ ယေ စ ရသာ။ ယော စာရုသော ကာယော ယေ စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ။ ယော စာရုသော မနော ယေ စ ဓမ္မာ၊ ဥဘယမေတံ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တသ္မိံ စေ ပစ္စုပ္ပန္နေ န ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓံ ဟောတိ ဝိညာဏံ၊ န ဆန္ဒရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓတ္တာ ဝိညာဏဿ န တဒဘိနန္ဒတိ၊ န တဒဘိနန္ဒန္တော ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု န သံဟီရတိ။ ဧဝံ ခေါ အာရုသော ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု န သံဟီရတိ။

၂၈၅။ ယံ ခေါ နော အာရုသော ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဓေသံ ဥဒ္ဓိသိတွာ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘဇိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပဝိဋ္ဌော—

“အတီတံ နာန္တာဂမေယျ။ပ။

တံ ဝေ ဘဒ္ဒေကရတ္တောတိ၊ သန္တော အာစိက္ခတေ မုနိ”တိ။

ဣဿ ခေါ အဟံ အာရုသော ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဓေသဿ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အာဇာနာမိ၊ အာကင်္ခမာနာ စ ပန တုမေ အာယသ္မန္တော ဘဂဝန္တံယေဝ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧတမတ္ထံ ပဋိပုစ္ဆေယျာယ၊ ယထာ ဝေါ ဘဂဝါ ဗျာကရောတိ တထာ နံ ဓာရေယျာထာတိ။

အထ ခေါ တေ ဘိက္ခု အာယသ္မတော မဟာကစ္စာနဿ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ—ယံ ခေါ နော ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဓေသံ ဥဒ္ဓိသိတွာ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘဇိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပဝိဋ္ဌော—

“အတီတံ နာန္တာဂမေယျ။ပ။

တံ ဝေ ဘဒ္ဒေကရတ္တောတိ၊ သန္တော အာစိက္ခတေ မုနိ”တိ။

တေသံ နော ဘန္တေ အမှာကံ အစိရပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော ဧတဒဟောသိ “ဣဒံ ခေါ နော အာရုသော ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဓေသံ ဥဒ္ဓိသိတွာ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘဇိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပဝိဋ္ဌော—

‘အတိတံ နာန္တာဂမေယျ၊ နပ္ပဋိကဓိ အနာဂတံ၊
ယဒတိတံ ပဟိနံ တံ၊ အပ္ပတ္တဉ္စ အနာဂတံ။’

ပစ္စုပ္ပန္န ယော ဓမ္မံ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝိပဿတိ။
အသံဟိရံ အသံကုပ္ပံ၊ တံ ဝိဒ္ဓါ မနုဗြူဟယေ။

အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပ္ပံ၊ ကော ဇညော မရဏံ သုဝေ။
န ဟိ နော သင်္ဂီရံ တေန၊ မဟာသေနေန မစ္စုနာ။

ဧဝံဝိဟာရိ အာတာပိ၊ အဟောရတ္တမတန္တိတံ။
တံ ဝေ ဘဒ္ဒေကရတ္တောတိ၊ သန္တော အာစိက္ခတေ မုနီ’တိ။

ကော န ခေါ ဣမဿ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဓေသဿ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ
ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ ဝိဘဇေယျာ”တိ။ တေသံ နော
ဘန္တေ အမှာကံ ဧတဒဟောသိ “အယံ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော
သတ္တု စေဝ သံဝဏ္ဏိတော၊ သမ္ဘာဝိတော စ ဝိညုနံ သဗြဟ္မစာရိနံ၊ ပဟောတိ
စာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော ဣမဿ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဓေသဿ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ
ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ ဝိဘဇိတုံ။ ယံနူန မယံ
ယေနာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော တေနုပသင်္ဂီမေယျာမ၊ ဥပသင်္ဂီမိတွာ
အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ ဧတမတ္ထံ ပဋိပုစ္ဆေယျာမာ”တိ။ အထ ခေါ မယံ
ဘန္တေ ယေနာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော တေနုပသင်္ဂီမိမှ၊ ဥပသင်္ဂီမိတွာ
အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ ဧတမတ္ထံ ပဋိပုစ္ဆိမှ၊ တေသံ နော ဘန္တေ အာယသ္မတာ
မဟာကစ္စာနေန ဣမေဟိ အာကာရေဟိ ဣမေဟိ ပဒေဟိ ဣမေဟိ ဗျဉ္ဇနေဟိ
အတ္ထော ဝိဘတ္တောတိ။

ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခဝေ မဟာကစ္စာနော၊ မဟာပညော ဘိက္ခဝေ မဟာကစ္စာ-
နော၊ မံ စေပိ တုမေ ဘိက္ခဝေ ဧတမတ္ထံ ပဋိပုစ္ဆေယျာထ၊ အဟမ္မိ တံ ဧဝမေဝံ
ဗျာကရေယျံ။ ယထာ တံ မဟာကစ္စာနေန ဗျာကတံ၊ ဧသော စေဝေတဿ
အတ္ထော၊ ဧဝဉ္စ နံ ဓာရေထာတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ
အဘိနန္ဒန္တိ။

မဟာကစ္စာနာဒေကရတ္တသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ။

၄-လောမသကင်္ဂိယဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တ

၂၈၆။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန
အာယသ္မာ လောမသကင်္ဂိယော^၁ သက္ကေသု ဝိဟရတိ ကပိလဝတ္ထုသ္မိ
နိဂြောဓာရာမေ။ အထ ခေါ စန္ဒနော ဒေဝပုတ္တော အဘိက္ကန္တဿ ရတ္တိယာ
အဘိက္ကန္တဝတ္ထော ကေဝလကပ္ပံ နိဂြောဓာရာမံ ဩဘာသေတွာ ယေနာယသ္မာ
လောမသကင်္ဂိယော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ
ဌိတော ခေါ စန္ဒနော ဒေဝပုတ္တော အာယသ္မန္တံ လောမသကင်္ဂိယံ ဧတဒဝေါစ
“ဓာရေသိ တွံ ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဒေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စ”တိ။ န ခေါ အဟံ
အာဝုသော ဓာရေမိ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဒေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ တွံ ပနာဝုသော
ဓာရေသိ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဒေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စာတိ။ အဟမ္ပိ ခေါ ဘိက္ခု န ဓာရေမိ
ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဒေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ ဓာရေသိ ပန တွံ ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော
ဂါထာတိ။ န ခေါ အဟံ အာဝုသော ဓာရေမိ ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော ဂါထာ၊ တွံ
ပနာဝုသော ဓာရေသိ ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော ဂါထာတိ။ ဓာရေမိ ခေါ အဟံ ဘိက္ခု
ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော ဂါထာတိ။ ယထာ ကထံ ပန တွံ အာဝုသော ဓာရေသိ
ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော ဂါထာတိ။ ဧကမိဒံ ဘိက္ခု သမယံ ဘဂဝါ ဒေဝေသု
တာဝတိံသေသု ဝိဟရတိ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလေ ပဏ္ဍုကမ္မလသိလာယံ၊ တတြ
ဘဂဝါ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဒေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စ အဘာသိ—

“အတီတံ နာန္တာဂမေယျ၊ နပ္ပဋိကဇ္ဇံ အနာဂတံ။

ယဒတီတံ ပဟိနံ တံ၊ အပ္ပတ္တဉ္စ အနာဂတံ။

ပစ္စုပ္ပန္နဉ္စ ယော ဓမ္မံ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝိပဿတိ။

အသံဟီရံ အသံကုပ္ပံ၊ တံ ဝိဒ္ဓါ မနုဗြူဟယေ။

အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပုံ၊ ကော ဇဉှာ မရဏံ သုဝေ။

န ဟိ နော သင်္ဂီရံ တေန၊ မဟာသေနေန မစ္စုနာ။

ဧဝံဝိဟာရိ အာတာပိ၊ အဟောရတ္တမတန္ဒိတံ။

တံ ဝေ ‘ဘဒ္ဒေကရတ္တော’တိ၊ သန္တော အာစိက္ခတေ မုနိ”တိ။

ဧဝံ ခေါ အဟံ ဘိက္ခု ဓာရေမိ ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော ဂါထာ။
ဥဂ္ဂဏှာဟိ တွံ ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဒေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂဉ္စ၊ ပရိယာပုဏှာဟိ

တံ ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂိ။ ဓာရေဟိ တံ ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂိ။ အတ္တသံဟိတော ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသော စ ဝိဘင်္ဂီ စ အာဒိဗြဟ္မစရိယကောတိ။ ဣဒမဝေါစ စန္ဒနော ဒေဝပုတ္တော၊ ဣဒံ ဝတွာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိ။

၂၈၇။ အထ ခေါ အာယသ္မာ လောမသကင်္ဂီယော တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန သေနာသနံ သံသာမေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ယေန သာဝတ္ထိ တေန စာရိကံ ပတ္တာမိ၊ အနုပုဗ္ဗေန စာရိကံ စရမာနော ယေန သာဝတ္ထိ ဇေတဝနံ အနာထပိတ္တိကဿ အာရာမော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္နော ခေါ အာယသ္မာ လောမသကင်္ဂီယော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ—

ဧကမိဒါဟံ ဘန္တေ သမယံ သက္ကေသု ဝိဟရာမိ ကပိလဝတ္ထုသ္မိ နိဂြောဓာရာမေ။ အထ ခေါ ဘန္တေ အညတရော ဒေဝပုတ္တော အဘိက္ကန္တဿ ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏော ကေဝလကပ္ပံ နိဂြောဓာရာမံ ဩဘာသေတွာ ယေနာဟံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ ဘန္တေ သော ဒေဝပုတ္တော မံ ဧတဒဝေါစ “ဓာရေသိ တံ ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂိ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အဟံ ဘန္တေ တံ ဒေဝပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ “န ခေါ အဟံ အာဝုသော ဓာရေမိ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂိ၊ တံ ပနာဝုသော ဓာရေသိ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂိ”တိ။ အဟမ္မိ ခေါ ဘိက္ခု န ဓာရေမိ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂိ၊ ဓာရေသိ ပန တံ ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော ဂါထာတိ။ န ခေါ အဟံ အာဝုသော ဓာရေမိ ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော ဂါထာ၊ တံ ပနာဝုသော ဓာရေသိ ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော ဂါထာတိ။ ဓာရေမိ ခေါ အဟံ ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော ဂါထာတိ။ ယထာ ကထံ ပန တံ အာဝုသော ဓာရေသိ ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော ဂါထာတိ။ ဧကမိဒံ ဘိက္ခု သမယံ ဘဂဝါ ဒေဝေသု တာဝတိံသေသု ဝိဟရတိ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလေ ပဏ္ဍုကမ္မလသိလာယံ၊ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဒေဝါနံ တာဝတိံသာနံ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂိ အဘာသိ—

“အတီတံ နာန္တာဂမေယျ။ပ။

တံ ဝေ ဘဒ္ဒေကရတ္တောတိ၊ သန္တော အာစိက္ခတေ မုနိ”တိ။

ဧဝံ ခေါ အဟံ ဘိက္ခု ဓာရေမိ ဘဒ္ဒေကရတ္တိယော ဂါထာ၊ ဥဂ္ဂဏှာဟိ တံ ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဓေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂိ၊ ပရိယာပုဏှာဟိ တံ ဘိက္ခု

ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဒေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂိ။ ဓာရေဟိ တံ ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဒေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂိ။ အတ္တသံဟိတော ဘိက္ခု ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဒေသော စ ဝိဘင်္ဂေါ စ အာဒိဗြဟ္မစရိယကောတိ။ ဣဒမဝေါစ ဘန္တေ သော ဒေဝပုတ္တော၊ ဣဒံ ဝတွာ တတ္ထေဝန္တရဓာယိ။ သာဓု မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ ဘဒ္ဒေကရတ္တဿ ဥဒ္ဒေသဉ္စ ဝိဘင်္ဂိ ဒေသေတူတိ။

၂၈၈။ ဇာနာသိ ပန တံ ဘိက္ခု တံ ဒေဝပုတ္တန္တိ။ န ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဇာနာမိ တံ ဒေဝပုတ္တန္တိ။ စန္ဒနော နာမ သော ဘိက္ခု ဒေဝပုတ္တော၊ စန္ဒနော ဘိက္ခု ဒေဝပုတ္တော အဋ္ဌိ ကတွာ^၁ မနသိကတွာ သဗ္ဗစေတသာ^၂ သမန္နာဟရိတွာ ဩဟိတသောတော ဓမ္မံ သုဏာတိ။ တေန ဟိ ဘိက္ခု သုဏာဟိ သာဓုကံ မနသိ ကရောဟိ၊ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ လောမသကင်္ဂီယော ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

အတီတံ နာန္တာဂမေယျ၊ နပ္ပဋိကဓိ အနာဂတံ။

ယဒတီတံ ပဟိနံ တံ၊ အပ္ပတ္တဉ္စ အနာဂတံ။

ပစ္စုပ္ပန္နဉ္စ ယော ဓမ္မံ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝိပဿတိ။

အသံဟိရံ အသံကုပ္ပံ၊ တံ ဝိဒ္ဓါ မနုဗြူဟယေ။

အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပ္ပံ၊ ကော ဧညာ မရဏံ သုဝေ။

န ဟိ နော သင်္ဂီရံ တေန၊ မဟာသေနေန မစ္စုနာ။

ဧဝံဝိဟာရိ အာတာပိ၊ အဟောရတ္တမတန္နိတံ။

တံ ဝေ “ဘဒ္ဒေကရတ္တော”တိ၊ သန္တော အာစိက္ခတေ မုနိ။

ကထဉ္စ ဘိက္ခု အတီတံ အနာဂမေတိ။ပ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခု အတီတံ အနာဂမေတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခု အတီတံ နာန္တာဂမေတိ။ပ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခု အတီတံ နာန္တာဂမေတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခု အနာဂတံ ပဋိကဓိတိ။ပ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခု အနာဂတံ ပဋိကဓိတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခု အနာဂတံ နပ္ပဋိကဓိတိ။ပ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခု အနာဂတံ နပ္ပဋိကဓိတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခု ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု သံဟိရတိ။ပ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခု ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု သံဟိရတိ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခု ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု န သံဟိရတိ။ပ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခု ပစ္စုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု န သံဟိရတိ။

အတီတံ နာန္တာဂမေယျ၊ နပ္ပဋိကဓိ အနာဂတံ။

ယဒတီတံ ပဟိနံ တံ၊ အပ္ပတ္တဉ္စ အနာဂတံ။

ပစ္စုပ္ပန္န ယော ဓမ္မံ၊ တတ္ထ တတ္ထ ဝိပဿတိ။
အသံဟီရံ အသံကုပ္ပံ၊ တံ ဝိဒ္ဓါ မနုဗြူဟယေ။

အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပုံ၊ ကော ဧညာ မရဏံ သုဝေ။
န ဟိ နော သင်္ဂီရံ တေန၊ မဟာသေနေန မစ္စုနာ။

ဧဝံဝိဟာရိ အာတာပိ၊ အဟောရတ္တမတန္တိတံ။
တံ ဝေ “ဘဒ္ဒေကရတ္တော”တိ၊ သန္တော အာစိက္ခတေ မုနိတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ လောမသကင်္ဂိယော
ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိတိ။

လောမသကင်္ဂိယဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ။

၅-စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တံ

၂၈၉။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
ဇေတဝနေ အနာထပိတ္တိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ သုဘော မာဏဝေါ
တောဒေယျပုတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ဂီမိ၊ ဥပသင်္ဂီမိတွာ ဘဂဝတာ
သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ
နိဿိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္နော ခေါ သုဘော မာဏဝေါ တောဒေယျပုတ္တော ဘဂဝန္တံ
ဧတဒဝေါစ—

ကော န ခေါ ဘော ဂေါတမ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေန မနုဿာနံ-
ယေဝ သတံ မနုဿဘူတာနံ ဒိဿန္တိ ဟိနပ္ပဏီတတာ။ ဒိဿန္တိ ဟိ ဘော
ဂေါတမ မနုဿာ အပ္ပါယုကာ၊ ဒိဿန္တိ ဒီဃာယုကာ။ ဒိဿန္တိ ဗဂ္ဂါဗာဓာ၊
ဒိဿန္တိ အပ္ပါဗာဓာ။ ဒိဿန္တိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ၊ ဒိဿန္တိ ဝဏ္ဏဝန္တော။ ဒိဿန္တိ
အပ္ပေသက္ခာ၊ ဒိဿန္တိ မဟေသက္ခာ။ ဒိဿန္တိ အပ္ပဘောဂါ၊ ဒိဿန္တိ
မဟာဘောဂါ။ ဒိဿန္တိ နိစကုလီနာ၊ ဒိဿန္တိ ဥစ္စာကုလီနာ။ ဒိဿန္တိ
ဒုပ္ပညာ၊ ဒိဿန္တိ ပညဝန္တော။ ကော န ခေါ ဘော ဂေါတမ ဟေတု
ကော ပစ္စယော၊ ယေန မနုဿာနံယေဝ သတံ မနုဿဘူတာနံ ဒိဿန္တိ
ဟိနပ္ပဏီတတာတိ။

ကမ္မဿကာ မာဏဝ သတ္တာ ကမ္မဒါယာဒါ ကမ္မယောနိ ကမ္မဗန္ဓု၊
 ကမ္မပ္ပဋိသရဏာ၊ ကမ္မံ သတ္တေ ဝိဘဇေတိ ယဒိဒံ ဟိနပ္ပဏီတတာယာတိ။ န ခေါ
 အဟံ ဣမဿ ဘောတော ဂေါတမဿ သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္တာရေန
 အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အာဇာနာမိ။ သာဓု မေ ဘဝံ ဂေါတမော
 တဏှာ ဓမ္မံ ဒေသေတု၊ ယဏှာ အဟံ ဣမဿ ဘောတော ဂေါတမဿ
 သံခိတ္တေန ဘာသိတဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ
 အာဇာနေယျန္တိ။

၂၉၀။ တေန ဟိ မာဏဝ သုဏှာဟိ သာဓုကံ မနသိ ကရောဟိ၊
 ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘော”တိ ခေါ သုဘော မာဏဝေါ တောဒေယျပုတ္တော
 ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။ ဘဂဝါ ဧတဒေါစ—

ဣမ မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ပါဏာတိပါတိ ဟောတိ၊ လုဒ္ဒေါ
 လောဟိတပါဏိ ဟတပဟတေ နိဝိဇ္ဇော အဒယာပန္နော ပါဏဘူတေသု၊
 သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန^၁ ကာယဿ
 ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ နော စေ
 ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊
 သစေ မနဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ၊ အပ္ပါယုကော
 ဟောတိ။ အပ္ပါယုကသံဝတ္တနိကာ ဧသာ မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ ပါဏာတိပါတိ
 ဟောတိ၊ လုဒ္ဒေါ လောဟိတပါဏိ ဟတပဟတေ နိဝိဇ္ဇော အဒယာပန္နော
 ပါဏဘူတေသု။ (၁)

ဣမ ပန မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ
 ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္တော
 လန္တိ ဒယာပန္နော သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပိ ဝိဟရတိ၊ သော တေန ကမ္မေန
 ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ
 သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ နော စေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ
 သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သစေ မနဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာ-
 ဇာယတိ၊ ဒီဃာယုကော ဟောတိ။ ဒီဃာယုကသံဝတ္တနိကာ ဧသာ မာဏဝ
 ပဋိပဒါ ယဒိဒံ ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော
 ဟောတိ၊ နိဟိတဒဏ္ဍော နိဟိတသတ္တော လန္တိ ဒယာပန္နော သဗ္ဗပါဏဘူတ-
 ဟိတာနုကမ္ပိ ဝိဟရတိ။ (၁)

၁-ကမ္မယောနိ ကမ္မဗန္ဓု (သိ) ၂-သဗ္ဗပါဏဘူတေသု (သိ၊က) ၃-သမာဒိန္နေန (ဣ၊က)

၂၉၁။ ဣဓ မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ သတ္တာနံ ဝိဟေဋ္ဌကဇာတိကော ဟောတိ ပါဏိနာ ဝါ လေဉ္ဇနာ ဝါ ဒဏ္ဍေန ဝါ သတ္တေန ဝါ။ သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ နော စေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ သစေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ၊ ဗုဒ္ဓါဗာဓော ဟောတိ။ ဗုဒ္ဓါဗာဓသံဝတ္တနိကာ ဧသာ မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ သတ္တာနံ ဝိဟေဋ္ဌကဇာတိကော ဟောတိ ပါဏိနာ ဝါ လေဉ္ဇနာ ဝါ ဒဏ္ဍေန ဝါ သတ္တေန ဝါ။ (၂)

ဣဓ ပန မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ သတ္တာနံ အဝိဟေဋ္ဌကဇာတိကော ဟောတိ ပါဏိနာ ဝါ လေဉ္ဇနာ ဝါ ဒဏ္ဍေန ဝါ သတ္တေန ဝါ။ သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ နော စေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ သစေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ၊ အပ္ပါဗာဓော ဟောတိ။ အပ္ပါဗာဓသံဝတ္တနိကာ ဧသာ မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ သတ္တာနံ အဝိဟေဋ္ဌကဇာတိကော ဟောတိ ပါဏိနာ ဝါ လေဉ္ဇနာ ဝါ ဒဏ္ဍေန ဝါ သတ္တေန ဝါ။ (၂)

၂၉၂။ ဣဓ မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ကောဓနော ဟောတိ ဥပါယာသဗဟုလော၊ အပ္ပမ္ဘိ ဝုတ္တော သမာနော အဘိသဇ္ဇတိ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိဋ္ဌိယတိ၊ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ နော စေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ သစေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဍော ဟောတိ။ ဒုဗ္ဗဏ္ဍသံဝတ္တနိကာ ဧသာ မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ ကောဓနော ဟောတိ ဥပါယာသဗဟုလော၊ အပ္ပမ္ဘိ ဝုတ္တော သမာနော အဘိသဇ္ဇတိ ကုပ္ပတိ ဗျာပဇ္ဇတိ ပတိဋ္ဌိယတိ၊ ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ (၃)

ဣဓ ပန မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ အက္ခောဓနော ဟောတိ အနုပါယာသဗဟုလော၊ ဗဟုမ္ဘိ ဝုတ္တော သမာနော နာဘိသဇ္ဇတိ န ကုပ္ပတိ န ဗျာပဇ္ဇတိ န ပတိဋ္ဌိယတိ၊ န ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ နော စေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ

မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သစေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ၊ ပါသာဒိကော ဟောတိ။ ပါသာဒိကသံဝတ္တနိကာ ဇော မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ အက္ခောဓနော ဟောတိ အနုပါယာသဗဟုလော၊ ဗဟုမ္ပိ ဝုတ္တော သမာနော နာဘိသဇ္ဇတိ န ကုပ္ပတိ န ဗျာပဇ္ဇတိ န ပတိဋ္ဌိယတိ၊ န ကောပဉ္စ ဒေါသဉ္စ အပ္ပစ္စယဉ္စ ပါတုကရောတိ။ (၃)

၂၉၃။ ဣဓ မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ဣဿာမနကော ဟောတိ၊ ပရလာဘသက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္တနုဇ္ဈာသု ဣဿတိ ဥပဒုဿတိ ဣဿံ ဗန္ဓတိ၊ သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ နော စေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သစေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ၊ အပ္ပေသက္ခော ဟောတိ။ အပ္ပေသက္ခသံဝတ္တနိကာ ဇော မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ ဣဿာမနကော ဟောတိ၊ ပရလာဘသက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္တနုဇ္ဈာသု ဣဿတိ ဥပဒုဿတိ ဣဿံ ဗန္ဓတိ။ (၄)

ဣဓ ပန မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ အနိဿာမနကော ဟောတိ၊ ပရလာဘသက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္တနုဇ္ဈာသု န ဣဿတိ န ဥပဒုဿတိ န ဣဿံ ဗန္ဓတိ၊ သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ နော စေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သစေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ၊ မဟေသက္ခော ဟောတိ။ မဟေသက္ခသံဝတ္တနိကာ ဇော မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ အနိဿာမနကော ဟောတိ၊ ပရလာဘသက္ကာရဂရုကာရမာနနဝန္တနုဇ္ဈာသု န ဣဿတိ န ဥပဒုဿတိ န ဣဿံ ဗန္ဓတိ။ (၄)

၂၉၄။ ဣဓ မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ န ဒါတာ ဟောတိ သမဏဿ ဝါ ဗြာဟ္မဏဿ ဝါ အန္တံ ပါနံ ဝတ္ထံ ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ သေယျာဝသထပဒီပေယျံ၊ သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ နော စေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သစေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ၊ အပ္ပဘောဂေါ ဟောတိ။ အပ္ပဘောဂသံဝတ္တနိကာ ဇော မာဏဝ ပဋိပဒါ

ယဒိဒံ န ဒါတာ ဟောတိ သမဏဿ ဝါ ဗြာဟ္မဏဿ ဝါ အန္တံ ပါနံ ဝတ္တံ
ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ သေယျာဝသထပဒီပေယျံ။ (၅)

ဣဓ ပန မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ဒါတာ ဟောတိ
သမဏဿ ဝါ ဗြာဟ္မဏဿ ဝါ အန္တံ ပါနံ ဝတ္တံ ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ
သေယျာဝသထပဒီပေယျံ။ သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန
ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ နော စေ
ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ သစေ
မနဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ။ မဟာဘောဂေါ ဟောတိ။
မဟာဘောဂသံဝတ္တနိကာ ဧသာ မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ ဒါတာ ဟောတိ
သမဏဿ ဝါ ဗြာဟ္မဏဿ ဝါ အန္တံ ပါနံ ဝတ္တံ ယာနံ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ
သေယျာဝသထပဒီပေယျံ။ (၅)

၂၉၅။ ဣဓ မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ ထဒ္ဒေါ ဟောတိ
အတိမာနိ—အဘိဝါဒေတဗ္ဗံ န အဘိဝါဒေတိ။ ပစ္စုန္ဓာတဗ္ဗံ န ပစ္စုန္ဓေတိ။
အာသနာရဟဿ န အာသနံ ဒေတိ။ မဂ္ဂါရဟဿ န မဂ္ဂံ ဒေတိ။ သက္ကာတဗ္ဗံ
န သက္ကာရေတိ။ ဂရုကာတဗ္ဗံ န ဂရုကာရေတိ။ မာနေတဗ္ဗံ န မာနေတိ။
ပူဇေတဗ္ဗံ န ပူဇေတိ။ သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန
ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။
နော စေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ
ဥပပဇ္ဇတိ။ သစေ မနဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ။
နိစ္စကုလီနော ဟောတိ။ နိစ္စကုလီနသံဝတ္တနိကာ ဧသာ မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ
ထဒ္ဒေါ ဟောတိ အတိမာနိ—အဘိဝါဒေတဗ္ဗံ န အဘိဝါဒေတိ။ ပစ္စုန္ဓာတဗ္ဗံ န
ပစ္စုန္ဓေတိ။ အာသနာရဟဿ န အာသနံ ဒေတိ။ မဂ္ဂါရဟဿ န မဂ္ဂံ ဒေတိ။
သက္ကာတဗ္ဗံ န သက္ကာရေတိ။ ဂရုကာတဗ္ဗံ န ဂရုကာရေတိ။ မာနေတဗ္ဗံ န
မာနေတိ။ ပူဇေတဗ္ဗံ န ပူဇေတိ။ (၆)

ဣဓ ပန မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ အတ္ထဒ္ဒေါ ဟောတိ
အနတိမာနိ—အဘိဝါဒေတဗ္ဗံ အဘိဝါဒေတိ။ ပစ္စုန္ဓာတဗ္ဗံ ပစ္စုန္ဓေတိ။
အာသနာရဟဿ အာသနံ ဒေတိ။ မဂ္ဂါရဟဿ မဂ္ဂံ ဒေတိ။ သက္ကာတဗ္ဗံ
သက္ကာရေတိ။ ဂရုကာတဗ္ဗံ ဂရုကာရေတိ။ မာနေတဗ္ဗံ မာနေတိ။ ပူဇေတဗ္ဗံ
ပူဇေတိ။ သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန
ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ နော စေ
ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ သစေ

မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ၊ ဥစ္စာကုလီနော ဟောတိ။ ဥစ္စာကုလီနသံဝတ္တနိကာ ဇော မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ အတ္ထဒ္ဓေါ ဟောတိ အနတိမာနီ—အဘိဝါဒေတဗ္ဗံ အဘိဝါဒေတိ၊ ပစ္စုဋ္ဌာတဗ္ဗံ ပစ္စုဋ္ဌေတိ၊ အာသနာရဟဿ အာသနံ ဒေတိ၊ မဂ္ဂါရဟဿ မဂ္ဂံ ဒေတိ၊ သက္ကာတဗ္ဗံ သက္ကာရေတိ၊ ဂရုကာတဗ္ဗံ ဂရုကာရေတိ၊ မာနေတဗ္ဗံ မာနေတိ၊ ပူဇေတဗ္ဗံ ပူဇေတိ။ (၆)

၂၉၆။ ဣဓ မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတွာ န ပရိပုစ္ဆိတာ ဟောတိ “ကိံ ဘန္တေ ကုသလံ၊ ကိံ အကုသလံ။ ကိံ သာဝဇ္ဇံ၊ ကိံ အနဝဇ္ဇံ။ ကိံ သေဝိတဗ္ဗံ၊ ကိံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ ကိံ မေ ကရိယမာနံ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဟောတိ၊ ကိံ ဝါ ပန မေ ကရိယမာနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ ဟောတိ”တိ၊ သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ နော စေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သစေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ၊ ဒုပ္ပညော ဟောတိ။ ဒုပ္ပညသံဝတ္တနိကာ ဇော မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတွာ န ပရိပုစ္ဆိတာ ဟောတိ “ကိံ ဘန္တေ ကုသလံ၊ ကိံ အကုသလံ။ ကိံ သာဝဇ္ဇံ၊ ကိံ အနဝဇ္ဇံ။ ကိံ သေဝိတဗ္ဗံ၊ ကိံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ ကိံ မေ ကရိယမာနံ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဟောတိ၊ ကိံ ဝါ ပန မေ ကရိယမာနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ ဟောတိ”တိ။ (၇)

ဣဓ ပန မာဏဝ ဧကစ္စော ဣတ္ထိ ဝါ ပုရိသော ဝါ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတွာ ပရိပုစ္ဆိတာ ဟောတိ “ကိံ ဘန္တေ ကုသလံ၊ ကိံ အကုသလံ။ ကိံ သာဝဇ္ဇံ၊ ကိံ အနဝဇ္ဇံ။ ကိံ သေဝိတဗ္ဗံ၊ ကိံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ ကိံ မေ ကရိယမာနံ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဟောတိ၊ ကိံ ဝါ ပန မေ ကရိယမာနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ ဟောတိ”တိ။ သော တေန ကမ္မေန ဧဝံ သမတ္တေန ဧဝံ သမာဒိန္နေန ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ နော စေ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ၊ သစေ မနုဿတ္တံ အာဂစ္ဆတိ၊ ယတ္ထ ယတ္ထ ပစ္စာဇာယတိ၊ မဟာပညော ဟောတိ။ မဟာပညသံဝတ္တနိကာ ဇော မာဏဝ ပဋိပဒါ ယဒိဒံ သမဏံ ဝါ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ ဥပသင်္ကမိတွာ ပရိပုစ္ဆိတာ ဟောတိ “ကိံ ဘန္တေ ကုသလံ၊ ကိံ အကုသလံ။ ကိံ သာဝဇ္ဇံ၊ ကိံ အနဝဇ္ဇံ။ ကိံ

သေဝိတဗ္ဗံ၊ ကိံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ ကိံ မေ ကရိယမာနံ ဒီဃရတ္တံ အဟိတာယ ဒုက္ခာယ ဟောတိ၊ ကိံ ဝါ ပန မေ ကရိယမာနံ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ ဟောတိ”တိ။ (၇)

၂၉၇။ ဣတိ ခေါ မာဏဝ အပ္ပါယုကသံဝတ္တနိကာ ပဋိပဒါ အပ္ပါယုကတ္တံ ဥပနေတိ၊ ဒီဃာယုကသံဝတ္တနိကာ ပဋိပဒါ ဒီဃာယုကတ္တံ ဥပနေတိ။ ဗဂ္ဂါဗာဓသံဝတ္တနိကာ ပဋိပဒါ ဗဂ္ဂါဗာဓတ္တံ ဥပနေတိ၊ အပ္ပါဗာဓသံဝတ္တနိကာ ပဋိပဒါ အပ္ပါဗာဓတ္တံ ဥပနေတိ။ ဒုပ္ပဏ္ဏသံဝတ္တနိကာ ပဋိပဒါ ဒုပ္ပဏ္ဏတ္တံ ဥပနေတိ၊ ပါသာဒိကသံဝတ္တနိကာ ပဋိပဒါ ပါသာဒိကတ္တံ ဥပနေတိ။ အပ္ပေသက္ခသံဝတ္တနိကာ ပဋိပဒါ အပ္ပေသက္ခတ္တံ ဥပနေတိ၊ မဟေသက္ခသံဝတ္တနိကာ ပဋိပဒါ မဟေသက္ခတ္တံ ဥပနေတိ။ အပ္ပဘောဂသံဝတ္တနိကာ ပဋိပဒါ အပ္ပဘောဂတ္တံ ဥပနေတိ၊ မဟာဘောဂသံဝတ္တနိကာ ပဋိပဒါ မဟာဘောဂတ္တံ ဥပနေတိ။ နိစ္စကုလိနသံဝတ္တနိကာ ပဋိပဒါ နိစ္စကုလိနတ္တံ ဥပနေတိ၊ ဥစ္စာကုလိနသံဝတ္တနိကာ ပဋိပဒါ ဥစ္စာကုလိနတ္တံ ဥပနေတိ။ ဒုပ္ပညသံဝတ္တနိကာ ပဋိပဒါ ဒုပ္ပညတ္တံ ဥပနေတိ၊ မဟာပညသံဝတ္တနိကာ ပဋိပဒါ မဟာပညတ္တံ ဥပနေတိ။ ကမ္မဿကာ မာဏဝ သတ္တာ ကမ္မဒါယာဒါ ကမ္မယောနီ ကမ္မဗန္ဓု ကမ္မပ္ပဋိသရဏာ၊ ကမ္မသတ္တေ ဝိဘဇေတိ ယဒိဒံ ဟိနပ္ပဏီတတာယာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ သုဘော မာဏဝေါ တောဒေယျုပ္ပတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ သေယျတာပိ ဘော ဂေါတမ နိက္ကာဇ္ဇိတံ ဝါ ဥက္ကာဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္တကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ၊ ‘စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ’တိ။ ဧဝမေဝံ ဘောတာ ဂေါတမေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော၊ ဧသာဟံ ဘဂဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတ”န္တိ။

စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ပဉ္စမံ။

၆-မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တ

၂၉၈။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္တကနိဝါပေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ

အရညကုဋ်ကာယံ ဝိဟရတိ။ အထ ခေါ ပေါတလိပုတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော ဇဗ္ဗာဝိဟာရံ အနုစက္ကမမာနော အနုဝိစရမာနော ယေနာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ သမိဒ္ဓိနာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္နော ခေါ ပေါတလိပုတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော အာယသ္မန္တံ သမိဒ္ဓိံ ဧတဒဝေါစ “သမ္မုခါ မေတံ အာဂုသော သမိဒ္ဓိံ သမဏဿ ဂေါတမဿ သုတံ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ‘မောဃံ ကာယကမ္မံ မောဃံ ဝစီကမ္မံ၊ မနောကမ္မမေဝ သစ္စ’န္တိ။ အတ္ထိ စ သာ” သမာပတ္တိံ၊ ယံ သမာပတ္တိံ သမာပန္နော န ကိဉ္စိ ဝေဒိယတီ”တိ။ မာ ဟေဝံ အာဂုသော ပေါတလိပုတ္တ အဝစ၊ (မာ ဟေဝံ အာဂုသော ပေါတလိပုတ္တ အဝစ၊)၂ မာ ဘဂဝန္တံ အဟ္တာစိက္ခိ၊ န ဟိ သာဓု ဘဂဝတော အဟ္တာန္တာနံ၊ န ဟိ ဘဂဝါ ဧဝံ ဝဒေယျ “မောဃံ ကာယကမ္မံ မောဃံ ဝစီကမ္မံ၊ မနောကမ္မမေဝ သစ္စ”န္တိ။ အတ္ထိ စ ခေါ? သာ အာဂုသော သမာပတ္တိံ၊ ယံ သမာပတ္တိံ သမာပန္နော န ကိဉ္စိ ဝေဒိယတီတိ။ ကိဝစီရံ ပဗ္ဗဇိတောသိ အာဂုသော သမိဒ္ဓိတိ။ နစီရံ အာဂုသော တီဏိ ဝဿာနီတိ။ ဧတ္ထ ဒါနိ မယံ ထေရေ ဘိက္ခု ကိ ဝက္ခာမ၊ ယတြ ဟိ နာမ ဧဝံနဝေါ ဘိက္ခု သတ္တာရံ ပရိရက္ခိတမ္ပံ မညိဿတိ။ သဗ္ဗေတနိကံ အာဂုသော သမိဒ္ဓိ ကမ္မံ ကတွာ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ ကိ သော ဝေဒိယတီတိ။ သဗ္ဗေတနိကံ အာဂုသော ပေါတလိပုတ္တ ကမ္မံ ကတွာ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ ဒုက္ခံ သော ဝေဒိယတီတိ။ အထ ခေါ ပေါတလိပုတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော အာယသ္မတာ သမိဒ္ဓိဿ ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္တိ နပုဋိက္ခောသိ၊ အနဘိနန္တိတွာ အပုဋိက္ခောသိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။

၂၉၉။ အထ ခေါ အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ အစီရပက္ကန္တေ ပေါတလိပုတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္နော ခေါ အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ ယာဝတကော အဟောသိ ပေါတလိပုတ္တေန ပရိဗ္ဗာဇကေန သဒ္ဓိံ ကထာ-သလ္လာပေါ၊ တံ သမ္ပံ အာယသ္မတာ အာနန္ဒဿ အာရောစေသိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော အာယသ္မန္တံ သမိဒ္ဓိံ ဧတဒဝေါစ “အတ္ထိ ခေါ ဣဒံ အာဂုသော သမိဒ္ဓိံ ကထာပါဘတံ ဘဂဝန္တံ ဒဿနာယ၊

၁-အတ္ထိ စေသာ (သိ၊က)	၂-()သျာ-ကံ ပေါတ္တကေသု နတ္ထိ။
၃-အတ္ထိ စေဝ ခေါ (သိ၊က)	၄-နဝကေန ဘိက္ခုနာ (က)

အာယာဓာဝုသော သမိဒ္ဓိ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိဿာမ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧတမတ္ထံ ဘဂဝတော အာရောစေဿာမ၊ ယထာ နော ဘဂဝါ ဗျာကရိဿတိ၊ တထာ နံ ဓာရေဿာမာ”တိ။ “ဧဝမာဝုသော”တိ ခေါ အာယသ္မာ သမိဒ္ဓိ အာယသ္မတော အာနန္တဿ ပစ္စသောသိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ စ အာနန္တော အာယသ္မာ စ သမိဒ္ဓိ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု၊ ဧကမန္တံ နိသီန္နော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ယာဝတကော အဟောသိ အာယသ္မတော သမိဒ္ဓိဿ ပေါတလိပုတ္တေန ပရိဗ္ဗာဇကေန သဒ္ဓိံ ကထာသလ္လာပေါ၊ တံ သဗ္ဗံ ဘဂဝတော အာရောစေသိ။ ဧဝံ ပုတ္တေ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ဧတဒဝေါစ “ဒဿနမ္ပိ ခေါ အဟံ အာနန္တ ပေါတလိပုတ္တဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ နာဘိဇာနာမိ၊ ကုတော ပနေဝရူပံ ကထာသလ္လာပံ။ ဣမိနာ စ အာနန္တ သမိဒ္ဓိနာ မောဃပုရိသေန ပေါတလိပုတ္တဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ ဝိဘဇ္ဇဗျာကရဏိယော ပဉ္စော ဧကံသေန ဗျာကတော”တိ။ ဧဝံ ပုတ္တေ အာယသ္မာ ဥဒါယိ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “သစေ ပန ဘန္တေ အာယသ္မတာ သမိဒ္ဓိနာ ဣဒံ သန္တာယ ဘာသိတံ ‘ယံ ကိဉ္စိ ဝေဒယိတံ၊ တံ ဒုက္ခသ္မိန္တိ”။

၃၀၀။ အထ ခေါ^၁ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ပဿသိ နော တံ အာနန္တ ဣမဿ ဥဒါယိဿ မောဃပုရိသဿ ဥမ္မင်္ဂ^၂၊ အညာသိ ခေါ အဟံ အာနန္တ ဣဒါနေဝိယံ ဥဒါယိ မောဃပုရိသော ဥမ္မုဇ္ဇမာနော အယောနိသော ဥမ္မုဇ္ဇိဿတိ”တိ။ အာဒိ^၃ ယေဝ^၄ အာနန္တ ပေါတလိပုတ္တေန ပရိဗ္ဗာဇကေန တိဿော ဝေဒနာ ပုစ္ဆိတာ။ သစာယံ အာနန္တ သမိဒ္ဓိ မောဃပုရိသော ပေါတလိပုတ္တဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ ဧဝံ ပုဋ္ဌော ဧဝံ ဗျာကရေယျ “သဉ္ဇေတနိကံ အာဝုသော ပေါတလိပုတ္တ ကမ္မံ ကတွာ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ သုခဝေဒနီယံ၊ သုခံ သော ဝေဒယတိ၊ သဉ္ဇေတနိကံ အာဝုသော ပေါတလိပုတ္တ ကမ္မံ ကတွာ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ ဒုက္ခဝေဒနီယံ၊ ဒုက္ခံ သော ဝေဒယတိ၊ သဉ္ဇေတနိကံ အာဝုသော ပေါတလိပုတ္တ ကမ္မံ ကတွာ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ အဒုက္ခမသုခဝေဒနီယံ၊ အဒုက္ခမသုခံ သော ဝေဒယတိ”တိ။ ဧဝံ ဗျာကရမာနော ခေါ အာနန္တ သမိဒ္ဓိ မောဃပုရိသော ပေါတလိပုတ္တဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ သမ္မာ (ဗျာကရမာနော)^၅ ဗျာကရေယျ။

၁-ကိံ ပန (က)

၂-ဧဝံ ပုတ္တေ (သျှ၊ ကံ)

၃-ဥမ္မုဂ္ဂံ (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ) ဥမင်္ဂ (က) ၄-အာဒိသောဝ (သိ၊ ဣ)၊ အာဒိယေဝ (က)

၅-() နတ္ထိ (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)

အပိ စ အာနန္တ ကေ စ^၁ အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဇကာ ဗာလာ အဗျတ္တာ၊
ကေ စ^၁ တထာဂတဿ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂံ ဇာနိဿန္တိ။ သစေ တုမေ အာနန္တ
သုဏေယျာထ တထာဂတဿ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂံ ဝိဘန္တေဿာတိ။

ဧတဿ ဘဂဝါ ကာလော၊ ဧတဿ သုဂတ ကာလော၊ ယံ ဘဂဝါ
မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂံ ဝိဘဇေယျ၊ ဘဂဝတော သုတွာ ဘိက္ခု ဓာရေဿန္တိတိ။
တေန ဟာနန္တ သုဏာဟိ သာဓုကံ မနသိ ကရောဟိ၊ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ
ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စဿောသိ။ ဘဂဝါ
ဧတဒေါစ—

စတ္တာရောမေ အာနန္တ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိံ။ ကတမေ
စတ္တာရော၊ ဣဓာနန္တ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဣဓ ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊
အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒီ ဟောတိ၊
ပိသုဏဝါစော ဟောတိ၊ ဖရသဝါစော ဟောတိ၊ သမ္မပ္ပလာပီ ဟောတိ၊
အဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ ဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ၊ သော
ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ (၁)

ဣဓ ပနာနန္တ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဣဓ ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယီ
ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရီ ဟောတိ၊ မုသာဝါဒီ ဟောတိ၊ ပိသုဏဝါစော
ဟောတိ၊ ဖရသဝါစော ဟောတိ၊ သမ္မပ္ပလာပီ ဟောတိ၊ အဘိဇ္ဈာလု
ဟောတိ၊ ဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ၊ သော ကာယဿ
ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ (၂)

ဣဓာနန္တ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဣဓ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော
ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ
ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပိသုဏာယ
ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဖရသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊
သမ္မပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ အဗျာပန္နစိတ္တော
ဟောတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ၊ သော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ
သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ (၃)

ဣဓ ပနာနန္တ ဧကစ္စော ပုဂ္ဂလော ဣဓ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော
ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ
ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ပိသုဏာယ

ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ဖရဿာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အနဘိဇ္ဈာလု ဟောတိ၊ အဗျာပန္နစိတ္တော ဟောတိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ၊ သော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ (၄)

၃၀၁။ ဣဓာနန္တ ဧကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ အာတပ္ပမန္တယ ပဓာနမန္တယ အနုယောဂမန္တယ အပ္ပမာဒမန္တယ သမ္မာမနသိကာရမန္တယ တထာရူပံ စေတောသမာဓိံ ဖုသတိ၊ ယထာသမာဟိတေ စိတ္တေ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန အမုံ ပုဂ္ဂလံ ပဿတိ ဣဓ ပါဏာတိပါတိံ အဒိန္နာဒါယိံ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရိ မုသာဝါဒိံ ပိသုဏဝါစံ ဖရသဝါစံ သမ္ပပ္ပလာပါ အဘိဇ္ဈာလု ဗျာပန္နစိတ္တံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ပဿတိ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နံ။ သော ဧဝမာဟ “အတ္ထိ ကိရ ဘော ပါပကာနိ ကမ္မာနိ၊ အတ္ထိ ဒုစ္စရိတဿ ဝိပါကော၊ အမာဟံ ပုဂ္ဂလံ အဒ္ဓသံ ဣဓ ပါဏာတိပါတိံ အဒိန္နာဒါယိံ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ပဿာမိ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နံ”န္တိ။ သော ဧဝမာဟ “ယော ကိရ ဘော ပါဏာတိပါတိံ အဒိန္နာဒါယိံ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သဗ္ဗော သော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယေ ဧဝံ ဇာနန္တိ၊ တေ သမ္မာ ဇာနန္တိ။ ယေ အညဏာ ဇာနန္တိ၊ မိစ္ဆာ တေသံ ဉာဏ”န္တိ^၂။ ဣတိ သော ယဒေဝ တဿ သာမံ ဉာတံ သာမံ ဒိဋ္ဌိ သာမံ ဝိဒိတံ၊ တဒေဝ တတ္ထ ထာမသာ ပရာမသာ^၃ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရတိ “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ။ (၁)

ဣဓ ပနာနန္တ ဧကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏောဝါ အာတပ္ပမန္တယ ပဓာနမန္တယ အနုယောဂမန္တယ အပ္ပမာဒမန္တယ သမ္မာမနသိကာရမန္တယ တထာရူပံ စေတောသမာဓိံ ဖုသတိ၊ ယထာသမာဟိတေ စိတ္တေ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန အမုံ ပုဂ္ဂလံ ပဿတိ ဣဓ ပါဏာတိပါတိံ အဒိန္နာဒါယိံ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ပဿတိ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နံ။ သော ဧဝမာဟ “နတ္ထိ ကိရ ဘော ပါပကာနိ ကမ္မာနိ၊ နတ္ထိ ဒုစ္စရိတဿ ဝိပါကော၊ အမာဟံ ပုဂ္ဂလံ အဒ္ဓသံ ဣဓ ပါဏာတိပါတိံ အဒိန္နာဒါယိံ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ပဿာမိ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နံ”န္တိ။ သော ဧဝမာဟ

၁-အပါဟံ (သီ၊ဣ၊က) အမုံ+အဟံ = အမာဟံ-ဣတိပဒဝိဘာဂေါ။

၂-မိစ္ဆာ တေ သမ္မာနန္တိ (က)

၃-ပရာမဿ (သီ၊ ဣ)

“ယော ကိရ ဘော ပါဏာတိပါတီ အဒိန္နာဒါယီ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သဗ္ဗော သော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယေ ဧဝံ ဇာနန္တိ၊ တေ သမ္မာ ဇာနန္တိ။ ယေ အညထာ ဇာနန္တိ၊ မိစ္ဆာ တေသံ ဉာဏ”န္တိ။ ဣတိ သော ယဒေဝ တဿ သာမံ ဉာတံ သာမံ ဒိဋ္ဌိ သာမံ ဝိဒိတံ၊ တဒေဝ တတ္ထ ထာမသာ ပရာမသာ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရတိ “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ။ (၂)

ဣဇာနန္တ ဧကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ အာတပ္ပမန္တယ ပဓာနမန္တယ အနုယောဂမန္တယ အပ္ပမာဒမန္တယ သမ္မာမနသိကာရမန္တယ တထာရူပံ စေတောသမာဓိံ ဖုဿတိ၊ ယထာသမာဟိတေ စိတ္တေ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနသဂေန အမုံ ပုဂ္ဂလံ ပဿတိ ဣဓ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတံ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတံ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတံ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတံ ဝိသုဏာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတံ ဖရသာယ ဝါစာယ ပဋိဝိရတံ သမ္ပပ္ပလာပါ ပဋိဝိရတံ အနဘိဇ္ဈာလုံ အဗျာပန္နစိတ္တံ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ပဿတိ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နံ။ သော ဧဝမာဟ “အတ္ထိ ကိရ ဘော ကလျာဏာနိ ကမ္မာနိ၊ အတ္ထိ သုစရိတဿ ဝိပါဏော၊ အမာဟံ ပုဂ္ဂလံ အဒ္ဓသံ ဣဓ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတံ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတံ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ပဿာမိ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္န”န္တိ။ သော ဧဝမာဟ “ယော ကိရ ဘော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သဗ္ဗော သော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယေ ဧဝံ ဇာနန္တိ၊ တေ သမ္မာ ဇာနန္တိ။ ယေ အညထာ ဇာနန္တိ၊ မိစ္ဆာ တေသံ ဉာဏ”န္တိ။ ဣတိ သော ယဒေဝ တဿ သာမံ ဉာတံ သာမံ ဒိဋ္ဌိ သာမံ ဝိဒိတံ၊ တဒေဝ တတ္ထ ထာမသာ ပရာမသာ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရတိ “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ။ (၃)

ဣဓ ပနာနန္တ ဧကစ္စော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ အာတပ္ပမန္တယ ပဓာနမန္တယ အနုယောဂမန္တယ အပ္ပမာဒမန္တယ သမ္မာမနသိကာရမန္တယ တထာရူပံ စေတောသမာဓိံ ဖုဿတိ၊ ယထာသမာဟိတေ စိတ္တေ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနသဂေန အမုံ ပုဂ္ဂလံ ပဿတိ ဣဓ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတံ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ပဿတိ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နံ။ သော ဧဝမာဟ “နတ္ထိ ကိရ ဘော ကလျာဏာနိ ကမ္မာနိ၊ နတ္ထိ သုစရိတဿ ဝိပါဏော၊

အမာဟံ ပုဂ္ဂလံ အဒ္ဓသံ ဣဓ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတံ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတံ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ပဿာမိ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နန္တိ။ သော ဧဝမာဟ “ယော ကိရ ဘော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သဗ္ဗော သော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယေ ဧဝံ ဇာနန္တိ၊ တေ သမ္မာ ဇာနန္တိ။ ယေ အညထာ ဇာနန္တိ၊ မိစ္ဆာ တေသံ ဉာဏန္တိ။ ဣတိ သော ယဒေဝ တဿ သာမံ ဉာတံ သာမံ ဒိဋ္ဌံ သာမံ ဝိဒိတံ၊ တဒေဝ တတ္ထ ထာမသာ ပရာမသာ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရတိ “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ။ (၄)

၃၀၂။ တတြာနန္တ ယွာယံ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဧဝမာဟ “အတ္ထိ ကိရ ဘော ပါပကာနိ ကမ္မာနိ၊ အတ္ထိ ဒုစ္စရိတဿ ဝိပါဏော”တိ၊ ဣဒမဿ အနုဇာနာမိ။ ယမ္ပိ သော ဧဝမာဟ “အမာဟံ ပုဂ္ဂလံ အဒ္ဓသံ ဣဓ ပါဏာတိ-ပါတိ အဒိန္နာဒါယိ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ပဿာမိ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နန္တိ၊ ဣဒမိဿ အနုဇာနာမိ။ ယဉ္စ ခေါ သော ဧဝမာဟ “ယော ကိရ ဘော ပါဏာတိပါတိ အဒိန္နာဒါယိ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သဗ္ဗော သော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ”တိ၊ ဣဒမဿ နာနုဇာနာမိ။ ယမ္ပိ သော ဧဝမာဟ “ယေ ဧဝံ ဇာနန္တိ၊ တေ သမ္မာ ဇာနန္တိ။ ယေ အညထာ ဇာနန္တိ၊ မိစ္ဆာ တေသံ ဉာဏန္တိ၊ ဣဒမိဿ နာနုဇာနာမိ။ ယမ္ပိ သော ယဒေဝ တဿ သာမံ ဉာတံ သာမံ ဒိဋ္ဌံ သာမံ ဝိဒိတံ၊ တဒေဝ တတ္ထ ထာမသာ ပရာမသာ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရတိ “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ၊ ဣဒမိဿ နာနုဇာနာမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အညထာ ဟိ အာနန္တ တထာဂတဿ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂေ ဉာဏံ ဟောတိ။ (၁)

တတြာနန္တ ယွာယံ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဧဝမာဟ “နတ္ထိ ကိရ ဘော ပါပကာနိ ကမ္မာနိ၊ နတ္ထိ ဒုစ္စရိတဿ ဝိပါဏော”တိ၊ ဣဒမဿ နာနုဇာနာမိ။ ယဉ္စ ခေါ သော ဧဝမာဟ “အမာဟံ ပုဂ္ဂလံ အဒ္ဓသံ ဣဓ ပါဏာတိပါတိ အဒိန္နာဒါယိ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ပဿာမိ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နန္တိ၊ ဣဒမဿ အနုဇာနာမိ။ ယဉ္စ ခေါ သော ဧဝမာဟ “ယော ကိရ ဘော ပါဏာတိပါတိ အဒိန္နာဒါယိ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သဗ္ဗော သော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ”တိ၊ ဣဒမဿ နာနုဇာနာမိ။ ယမ္ပိ သော ဧဝမာဟ “ယေ

ဧဝံ ဇာနန္တိ၊ တေ သမ္မာ ဇာနန္တိ။ ယေ အညထာ ဇာနန္တိ၊ မိစ္ဆာ တေသံ ဉာဏ”န္တိ၊ ဣဒမ္ပိဿ နာနဇာနာမိ။ ယမ္ပိ သော ယဒေဝ တဿ သာမံ ဉာတံ သာမံ ဒိဋ္ဌိ သာမံ ဝိဒိတံ၊ တဒေဝ တတ္ထ ထာမသာ ပရာမသာ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရတိ “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ၊ ဣဒမ္ပိဿ နာနဇာနာမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အညထာ ဟိ အာနန္တ တထာဂတဿ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂေ ဉာဏံ ဟောတိ။ (၂)

တတြာနန္တ ယွာယံ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဧဝမာဟ “အတ္ထိ ကိရ ဘော ကလျာဏာနိ ကမ္မာနိ၊ အတ္ထိ သုစရိတဿ ဝိပါဏော”တိ၊ ဣဒမဿ အနုဇာနာမိ။ ယမ္ပိ သော ဧဝမာဟ “အမာဟံ ပုဂ္ဂလံ အဒ္ဓသံ ဣဓ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတံ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတံ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ပဿာမိ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္န”န္တိ၊ ဣဒမ္ပိဿ အနုဇာနာမိ။ ယဉ္စ ခေါ သော ဧဝမာဟ “ယော ကိရ ဘော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သဗ္ဗော သော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ”တိ၊ ဣဒမဿ နာနဇာနာမိ။ ယမ္ပိ သော ဧဝမာဟ “ယေ ဧဝံ ဇာနန္တိ၊ တေ သမ္မာ ဇာနန္တိ။ ယေ အညထာ ဇာနန္တိ၊ မိစ္ဆာ တေသံ ဉာဏ”န္တိ၊ ဣဒမ္ပိဿ နာနဇာနာမိ။ ယမ္ပိ သော ယဒေဝ တဿ သာမံ ဉာတံ သာမံ ဒိဋ္ဌိ သာမံ ဝိဒိတံ၊ တဒေဝ တတ္ထ ထာမသာ ပရာမသာ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရတိ “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ၊ ဣဒမ္ပိဿ နာနဇာနာမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အညထာ ဟိ အာနန္တ တထာဂတဿ မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂေ ဉာဏံ ဟောတိ။ (၃)

တတြာနန္တ ယွာယံ သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဧဝမာဟ “နတ္ထိ ကိရ ဘော ကလျာဏာနိ ကမ္မာနိ၊ နတ္ထိ သုစရိတဿ ဝိပါဏော”တိ၊ ဣဒမဿ နာနဇာနာမိ။ ယဉ္စ ခေါ သော ဧဝမာဟ “အမာဟံ ပုဂ္ဂလံ အဒ္ဓသံ ဣဓ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတံ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတံ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ပဿာမိ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္န”န္တိ၊ ဣဒမဿ အနုဇာနာမိ။ ယဉ္စ ခေါ သော ဧဝမာဟ “ယော ကိရ ဘော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သဗ္ဗော သော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ”တိ၊ ဣဒမဿ နာနဇာနာမိ။ ယဉ္စ ခေါ သော ဧဝမာဟ “ယေ ဧဝံ ဇာနန္တိ၊ တေ သမ္မာ ဇာနန္တိ။ ယေ အညထာ ဇာနန္တိ၊ မိစ္ဆာ တေသံ ဉာဏ”န္တိ၊ ဣဒမ္ပိဿ နာနဇာနာမိ။ ယမ္ပိ သော ယဒေဝ တဿ သာမံ

ဉာတံ သာမံ ဒိဋ္ဌိံ သာမံ ဝိဒိတံ၊ တဒေဝ တတ္ထ ထာမသာ ပရာမာသာ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရတိ “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ၊ ဣဒမ္ပိဿ နာန-
ဇာနာမိ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အညထာ ဟိ အာနန္တ တထာဂတဿ မဟာကမ္မ-
ဝိဘင်္ဂေ ဉာဏံ ဟောတိ။ (၄)

၃၀၃။ တတြာနန္တ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော ဣဓ ပါဏာတိပါတီ အဒိန္နာဒါယီ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ပုဗ္ဗေ ဝါဿ တံ ကတံ ဟောတိ ပါပကမ္မံ ဒုက္ခဝေဒနီယံ၊ ပစ္ဆာ ဝါဿ တံ ကတံ ဟောတိ ပါပကမ္မံ ဒုက္ခဝေဒနီယံ၊ မရဏကာလေ ဝါဿ ဟောတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ၊ တေန သော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယဉ္စ ခေါ သော ဣဓ ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ဟောတိ၊ တဿ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒတိ ဥပပဇ္ဇ ဝါ^၁ အပရေ ဝါ ပရိယာယေ။ (၁)

တတြာနန္တ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော ဣဓ ပါဏာတိပါတီ အဒိန္နာဒါယီ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ပုဗ္ဗေ ဝါဿ တံ ကတံ ဟောတိ ကလျာဏကမ္မံ သုခဝေဒနီယံ၊ ပစ္ဆာ ဝါဿ တံ ကတံ ဟောတိ ကလျာဏကမ္မံ သုခဝေဒနီယံ၊ မရဏကာလေ ဝါဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ။ တေန သော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယဉ္စ ခေါ သော ဣဓ ပါဏာတိပါတီ ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါယီ ဟောတိ။ပ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ဟောတိ၊ တဿ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒတိ ဥပပဇ္ဇ ဝါ အပရေ ဝါ ပရိယာယေ။ (၂)

တတြာနန္တ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော ဣဓ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ပုဗ္ဗေ ဝါဿ တံ ကတံ ဟောတိ ကလျာဏကမ္မံ သုခဝေဒနီယံ၊ ပစ္ဆာ ဝါဿ တံ ကတံ ဟောတိ ကလျာဏကမ္မံ သုခဝေဒနီယံ၊ မရဏကာလေ ဝါဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ။ တေန သော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယဉ္စ ခေါ သော ဣဓ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ဟောတိ၊ တဿ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒတိ ဥပပဇ္ဇ ဝါ အပရေ ဝါ ပရိယာယေ။ (၃)

၁-ဥပပဇ္ဇ ဝါ (သိ၊ ဣ)၊ ဥပပဇ္ဇေ ဝါ (သျှာ၊ ကံ၊ က) ဥပပဇ္ဇိတ္တာတိ သံဝဏ္ဏနာယ သံသန္နေတဗ္ဗာ။

တကြာနန္တ ယွာယံ ပုဂ္ဂလော ဣဓ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ပုဗ္ဗေ ဝါဿ တံ ကတံ ဟောတိ ပါပကမ္မံ ဒုက္ခဝေဒနီယံ၊ ပစ္စာ ဝါဿ တံ ကတံ ဟောတိ ပါပကမ္မံ ဒုက္ခဝေဒနီယံ၊ မရဏကာလေ ဝါဿ ဟောတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သမတ္တာ သမာဒိန္နာ။ တေန သော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ ယဉ္စ ခေါ သော ဣဓ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ပ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟောတိ၊ တဿ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဝိပါကံ ပဋိသံဝေဒတိ ဥပပဇ္ဇ ဝါ အပရေ ဝါ ပရိယာယေ။ (၄)

ဣတိ ခေါ အာနန္တ အတ္တိ ကမ္မံ အဘဗ္ဗံ အဘဗ္ဗာဘာသံ၊ အတ္တိ ကမ္မံ အဘဗ္ဗံ ဘဗ္ဗာဘာသံ၊ အတ္တိ ကမ္မံ ဘဗ္ဗဉ္စေဝ ဘဗ္ဗာဘာသဉ္စ၊ အတ္တိ ကမ္မံ ဘဗ္ဗံ အဘဗ္ဗာဘာသန္တိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိတိ။

မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဆဋ္ဌံ။

၇-သဠာယတနုဝိဘင်္ဂသုတ္တံ

၃၀၄။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခုဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—သဠာယတနုဝိဘင်္ဂံ ဝေါ ဘိက္ခုဝေ ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရေထ၊ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘဒန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စယောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ဆ ဗာဟိရာနိ အာယတနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ဆ ဝိညာဏကာယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဆ ဖဿကာယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ အဋ္ဌာရသ မနောပဝိစာရာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဆတ္တိံသ သတ္တပဒါ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ တတြ ဣဒံ နိဿာယ ဣဒံ ပဗေတထ၊ တယော သတိပဋ္ဌာနာ ယဒရိယော သေဝတိ၊

ယဒရိယော သေဝမာနော သတ္တာ ဂဏမနုဿာသိတုမရဟတိ၊ သော ဝုစ္ဆတိ
ယောဂ္ဂါစရိယာနံ^၁ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိတိ။ အယမုဒ္ဒေသော သဠာ-
ယတနဝိဘင်္ဂဿ။

၃၀၅။ “ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ”တိ ဣတိ ခေါ
ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဇ္ဈေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ စက္ခယတနံ သောတာယတနံ ဗာနာယတနံ
ဇိဝှိယတနံ ကာယာယတနံ မနာယတနံ။ “ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ
ဝေဒိတဗ္ဗာနိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ (၁)

“ဆ ဗာဟိရာနိ အာယတနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊
ကိဇ္ဈေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ရူပါယတနံ သဒ္ဒါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ
ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ဓမ္မာယတနံ။ “ဆ ဗာဟိရာနိ အာယတနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ”တိ
ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ (၂)

“ဆ ဝိညာဏကာယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဇ္ဈေတံ
ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ စက္ခုဝိညာဏံ သောတဝိညာဏံ ဗာနဝိညာဏံ ဇိဝှိဝိညာဏံ
ကာယဝိညာဏံ မနောဝိညာဏံ။ “ဆ ဝိညာဏကာယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဣတိ
ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ (၃)

“ဆ ဖဿကာယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဇ္ဈေတံ ပဋိစ္စ
ဝုတ္တံ။ စက္ခုသမ္ပဿော သောတသမ္ပဿော ဗာနသမ္ပဿော ဇိဝှိသမ္ပဿော
ကာယသမ္ပဿော မနောသမ္ပဿော။ “ဆ ဖဿကာယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဣတိ
ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ (၄)

“အဋ္ဌာရသ မနောပဝိစာရာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊
ကိဇ္ဈေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ သောမနဿဋ္ဌာနီယံ ရူပံ ဥပဝိစရတိ၊
ဒေါမနဿဋ္ဌာနီယံ ရူပံ ဥပဝိစရတိ၊ ဥပေက္ခာဋ္ဌာနီယံ ရူပံ ဥပဝိစရတိ။
သောတေန သဒ္ဓံ သုတွာ။ပ။ ဗာနေန ဂန္ဓံ ဗာယိတွာ။ ဇိဝှိယ ရသံ သာယိတွာ။
ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ မနဿ ဓမ္မံ ဝိညာယ သောမနဿဋ္ဌာနီယံ
ဓမ္မံ ဥပဝိစရတိ၊ ဒေါမနဿဋ္ဌာနီယံ ဓမ္မံ ဥပဝိစရတိ၊ ဥပေက္ခာဋ္ဌာနီယံ
ဓမ္မံ ဥပဝိစရတိ။ ဣတိ ဆ သောမနဿပဝိစာရာ ဆ ဒေါမနဿပဝိစာရာ ဆ
ဥပေက္ခပဝိစာရာ။ “အဋ္ဌာရသ မနောပဝိစာရာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဣတိ ယံ တံ
ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ (၅)

၃၀၆။ “ဆတ္တိသ သတ္တပဒါ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဆ ဂေဟသိတာနိ^၁ သောမနဿာနိ ဆ နေက္ခမ္မသိတာနိ^၂ သောမနဿာနိ ဆ ဂေဟသိတာနိ ဒေါမနဿာနိ ဆ နေက္ခမ္မသိတာနိ ဒေါမနဿာနိ ဆ ဂေဟသိတာ ဥပေက္ခာ ဆ နေက္ခမ္မသိတာ ဥပေက္ခာ။ တတ္ထ ကတမာနိ ဆ ဂေဟသိတာနိ သောမနဿာနိ။ စက္ခုဝိညေယျာနံ ရူပါနံ ဣဋ္ဌာနံ ကန္တာနံ မနာပါနံ မနောရမာနံ လောကာမိသပဋိသံယုတ္တာနံ ပဋိလာဘံ ဝါ ပဋိလာဘတော သမနုပဿတော ပုဗ္ဗေ ဝါ ပဋိလဒ္ဓပုဗ္ဗံ အတိတံ နိရုဒ္ဓံ ဝိပရိဏတံ သမနုဿရတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောမနဿံ။ ယံ ဧဝရူပံ သောမနဿံ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဂေဟသိတံ သောမနဿံ။ သောတဝိညေယျာနံ သဒ္ဓါနံ။ ဃာနဝိညေယျာနံ ဂန္ဓာနံ။ ဇိဝှိဝိညေယျာနံ ရသာနံ။ ကာယဝိညေယျာနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာနံ။ မနောဝိညေယျာနံ ဓမ္မာနံ ဣဋ္ဌာနံ ကန္တာနံ မနာပါနံ။ပ။ သောမနဿံ။ ယံ ဧဝရူပံ သောမနဿံ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဂေဟသိတံ သောမနဿံ။ ဣမာနိ ဆ ဂေဟသိတာနိ သောမနဿာနိ။

တတ္ထ ကတမာနိ ဆ နေက္ခမ္မသိတာနိ သောမနဿာနိ။ ရူပါနံတွေဝ အနိစ္စတံ ဝိဒိတွာ ဝိပရိဏာမဝိရာဂနိရောဓံ^၃ “ပုဗ္ဗေ စေဝ ရူပါ ဧတရဟိ စ၊ သဗ္ဗေ တေ ရူပါ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောမနဿံ။ ယံ ဧဝရူပံ သောမနဿံ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ နေက္ခမ္မသိတံ သောမနဿံ။ သဒ္ဓါနံတွေဝ။ ဂန္ဓာနံတွေဝ။ ရသာနံတွေဝ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာနံတွေဝ။ ဓမ္မာနံတွေဝ အနိစ္စတံ ဝိဒိတွာ ဝိပရိဏာမဝိရာဂနိရောဓံ “ပုဗ္ဗေ စေဝ ဓမ္မာ ဧတရဟိ စ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောမနဿံ။ ယံ ဧဝရူပံ သောမနဿံ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ နေက္ခမ္မသိတံ သောမနဿံ။ ဣမာနိ ဆ နေက္ခမ္မသိတာနိ သောမနဿာနိ။

၃၀၇။ တတ္ထ ကတမာနိ ဆ ဂေဟသိတာနိ ဒေါမနဿာနိ။ စက္ခုဝိညေယျာနံ ရူပါနံ။ပ။ သောတဝိညေယျာနံ သဒ္ဓါနံ။ ဃာနဝိညေယျာနံ ဂန္ဓာနံ။ ဇိဝှိဝိညေယျာနံ ရသာနံ။ ကာယဝိညေယျာနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာနံ။ မနောဝိညေယျာနံ ဓမ္မာနံ ဣဋ္ဌာနံ ကန္တာနံ မနာပါနံ မနောရမာနံ လောကာမိသပဋိသံယုတ္တာနံ အပ္ပဋိလာဘံ ဝါ အပ္ပဋိလာဘတော သမနုပဿတော ပုဗ္ဗေ ဝါ အပ္ပဋိလဒ္ဓပုဗ္ဗံ အတိတံ နိရုဒ္ဓံ ဝိပရိဏတံ သမနုဿရတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒေါမနဿံ။ ယံ ဧဝရူပံ

၁-ဂေဟသိတာနိ (?) ၂-နေက္ခမ္မသိတာနိ (ဋီကာ) ၃-ဝိပရိဏာမံ ဝိရာဂံ နိရောဓံ(က)

ဒေါမနဿံ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဂေဟသိတံ ဒေါမနဿံ။ ဣမာနိ ဆ ဂေဟသိတာနိ ဒေါမနဿာနိ။

တတ္ထ ကတမာနိ ဆ နေက္ခမ္မသိတာနိ ဒေါမနဿာနိ။ ရူပါနံတွေဝ အနိစ္စတံ ဝိဒိတွာ ဝိပရိဏာမဝိရာဂနိရောဓံ “ပုဗ္ဗေ စေဝ ရူပါ ဧတရဟိ စ၊ သဗ္ဗေ တေ ရူပါ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒိသ္မာ အနုတ္တရေသု ဝိမောက္ခေသု ပိဟံ ဥပဋ္ဌာပေတိ “ကုဒါဿု နာမာဟံ တဒါယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရိဿာမိ၊ ယဒရိယာ ဧတရဟိ အာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရန္တိ”တိ။ ဣတိ အနုတ္တရေသု ဝိမောက္ခေသု ပိဟံ ဥပဋ္ဌာပယတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိဟပစ္စယာ ဒေါမနဿံ။ ယံ ဧဝရူပံ ဒေါမနဿံ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ နေက္ခမ္မသိတံ ဒေါမနဿံ၊ သဒ္ဓါနံတွေဝ။ပ။ ဂန္ဓာနံတွေဝ။ ရသာနံတွေဝ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာနံတွေဝ။ ဓမ္မာနံတွေဝ အနိစ္စတံ ဝိဒိတွာ ဝိပရိဏာမဝိရာဂနိရောဓံ “ပုဗ္ဗေ စေဝ ဓမ္မာ ဧတရဟိ စ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒိသ္မာ အနုတ္တရေသု ဝိမောက္ခေသု ပိဟံ ဥပဋ္ဌာပေတိ “ကုဒါဿု နာမာဟံ တဒါယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရိဿာမိ၊ ယဒရိယာ ဧတရဟိ အာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရန္တိ”တိ။ ဣတိ အနုတ္တရေသု ဝိမောက္ခေသု ပိဟံ ဥပဋ္ဌာပယတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝိဟပစ္စယာ ဒေါမနဿံ။ ယံ ဧဝရူပံ ဒေါမနဿံ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ နေက္ခမ္မသိတံ ဒေါမနဿံ။ ဣမာနိ ဆ နေက္ခမ္မသိတာနိ ဒေါမနဿာနိ။

၃၀၈။ တတ္ထ ကတမာ ဆ ဂေဟသိတာ ဥပေက္ခာ။ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥပေက္ခာ ဗာလဿ မူဠဿ ()^၂ ပုထုဇ္ဇနဿ အနောဓိဇိနဿ အဝိပါကဇိနဿ အနာဒိနဝဒဿာဝိနော အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ။ ယာ ဧဝရူပါ ဥပေက္ခာ ရူပံ သာ နာတိဝတ္တတိ၊ တသ္မာ သာ^၃ ဥပေက္ခာ ဂေဟသိတာတိ ဝုစ္စတိ။ သောတေန သဒ္ဓံ သုတွာ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတွာ။ ဇိဝှိယ ရသံ သာယိတွာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥပေက္ခာ ဗာလဿ မူဠဿ ပုထုဇ္ဇနဿ အနောဓိဇိနဿ အဝိပါကဇိနဿ အနာဒိနဝဒဿာဝိနော အဿုတဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ။ ယာ ဧဝရူပါ ဥပေက္ခာ၊ ဓမ္မံ သာ နာတိဝတ္တတိ။ တသ္မာ သာ ဥပေက္ခာ ဂေဟသိတာတိ ဝုစ္စတိ။ ဣမာ ဆ ဂေဟသိတာ ဥပေက္ခာ။

တတ္ထ ကတမာ ဆ နေက္ခမ္မသိတာ ဥပေက္ခာ။ ရူပါနံတွေဝ အနိစ္စတံ ဝိဒိတွာ ဝိပရိဏာမဝိရာဂနိရောဓံ “ပုဗ္ဗေ စေဝ ရူပါ ဧတရဟိ စ၊ သဗ္ဗေ တေ

၁-ကဒါဿု (သျှာ၊ကံ၊ဣ)

၂-(မန္ဓဿ) (က)

၃-သာယံ (က)

ရူပါ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥပေက္ခာ၊ ယာ ဧဝရူပါ ဥပေက္ခာ၊ ရူပံ သာ အတိဝတ္တတိ။ တသ္မာ သာ ဥပေက္ခာ နေက္ခမ္မသိတာတိ ဝုစ္စတိ။ သဒ္ဓါနံတွေဝ။ ဂန္ဓာနံတွေဝ။ ရသာနံတွေဝ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာနံတွေဝ။ ဓမ္မာနံတွေဝ အနိစ္စတံ ဝိဒိတွာ ဝိပရိဏာမ-ဝိရာဂနိရောဓံ “ပုဗ္ဗေ စေဝ ဓမ္မာ ဧတရဟိ စ၊ သဗ္ဗေ တေ ဓမ္မာ အနိစ္စာ ဒုက္ခာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဥပေက္ခာ။ ယာ ဧဝရူပါ ဥပေက္ခာ၊ ဓမ္မံ သာ အတိဝတ္တတိ။ တသ္မာ သာ ဥပေက္ခာ နေက္ခမ္မသိတာတိ ဝုစ္စတိ။ ဣမာ ဆ နေက္ခမ္မသိတာ ဥပေက္ခာ။ “ဆတ္တိံသ သတ္တပဒါ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၃၀၉။ “တတြ ဣဒံ နိဿာယ ဣဒံ ပဇောထာ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယာနိ ဆ နေက္ခမ္မသိတာနိ သောမနဿာနိ၊ တာနိ နိဿာယ တာနိ အာဂမ္မ၊ ယာနိ ဆ ဂေဟသိတာနိ သောမနဿာနိ၊ တာနိ ပဇောထ တာနိ သမတိက္ကမထ။ ဧဝမေတေသံ ပဟာနံ ဟောတိ၊ ဧဝမေတေသံ သမတိက္ကမော ဟောတိ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယာနိ ဆ နေက္ခမ္မသိတာနိ ဒေါမနဿာနိ၊ တာနိ နိဿာယ တာနိ အာဂမ္မ၊ ယာနိ ဆ ဂေဟသိတာနိ ဒေါမနဿာနိ၊ တာနိ ပဇောထ တာနိ သမတိက္ကမထ။ ဧဝမေတေသံ ပဟာနံ ဟောတိ၊ ဧဝမေတေသံ သမတိက္ကမော ဟောတိ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယာ ဆ နေက္ခမ္မသိတာ ဥပေက္ခာ၊ တာ နိဿာယ တာ အာဂမ္မ၊ ယာ ဆ ဂေဟသိတာ ဥပေက္ခာ၊ တာ ပဇောထ တာ သမတိက္ကမထ။ ဧဝမေတေသံ ပဟာနံ ဟောတိ၊ ဧဝမေတေသံ သမတိက္ကမော ဟောတိ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယာနိ ဆ နေက္ခမ္မသိတာနိ သောမနဿာနိ၊ တာနိ နိဿာယ တာနိ အာဂမ္မ၊ ယာနိ ဆ နေက္ခမ္မသိတာနိ ဒေါမနဿာနိ၊ တာနိ ပဇောထ တာနိ သမတိက္ကမထ။ ဧဝမေတေသံ ပဟာနံ ဟောတိ၊ ဧဝမေတေသံ သမတိက္ကမော ဟောတိ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယာ ဆ နေက္ခမ္မသိတာ ဥပေက္ခာ၊ တာ နိဿာယ တာ အာဂမ္မ၊ ယာနိ ဆ နေက္ခမ္မသိတာနိ သောမနဿာနိ၊ တာနိ ပဇောထ တာနိ သမတိက္ကမထ။ ဧဝမေတေသံ ပဟာနံ ဟောတိ၊ ဧဝမေတေသံ သမတိက္ကမော ဟောတိ။

၃၁၀။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဥပေက္ခာ နာနတ္တာ နာနတ္တသိတာ၊ အတ္ထိ ဥပေက္ခာ ဧကတ္တာ ဧကတ္တသိတာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဥပေက္ခာ နာနတ္တာ နာနတ္တသိတာ။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဥပေက္ခာ ရူပေသု၊ အတ္ထိ သဒ္ဓေသု၊ အတ္ထိ ဂန္ဓေသု၊ အတ္ထိ ရသေသု၊ အတ္ထိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဥပေက္ခာ နာနတ္တာ နာနတ္တသိတာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခဝေ ဥပေက္ခာ ဧကတ္တာ ဧကတ္တသိတာ။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ဥပေက္ခာ အာကာသာနဉ္စာယတနနိဿိတာ၊ အတ္ထိ ဝိညာဏဉ္စာယတနနိဿိတာ၊ အတ္ထိ အာကိဉ္စညာယတနနိဿိတာ၊ အတ္ထိ နေဝသညာနာသညာယတနနိဿိတာ။ အယံ ဘိက္ခဝေ ဥပေက္ခာ ဧကတ္တာ ဧကတ္တသိတာ။

တတြ ဘိက္ခဝေ ယာယံ ဥပေက္ခာ ဧကတ္တာ ဧကတ္တသိတာ၊ တံ နိဿာယ တံ အာဂမ္မ၊ ယာယံ ဥပေက္ခာ နာနတ္တာ နာနတ္တသိတာ၊ တံ ပဟေထ တံ သမတိက္ကမထ။ ဧဝမေတိဿာ ပဟာနံ ဟောတိ၊ ဧဝမေတိဿာ သမတိက္ကမော ဟောတိ။

အတမ္ဗယတံ ဘိက္ခဝေ နိဿာယ အတမ္ဗယတံ အာဂမ္မ ယာယံ ဥပေက္ခာ ဧကတ္တာ ဧကတ္တသိတာ၊ တံ ပဟေထ တံ သမတိက္ကမထ။ ဧဝမေတိဿာ ပဟာနံ ဟောတိ၊ ဧဝမေတိဿာ သမတိက္ကမော ဟောတိ။ “တတြ ဣဒံ နိဿာယ ဣဒံ ပဟေထာ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၃၁၁။ “တယော သတိပဋ္ဌာနာ ယဒရိယော သေဝတိ၊ ယဒရိယော သေဝမာနော သတ္တာ ဂဏမနုဿာသိတုမရဟတိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣမ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သာဝကာနံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အနုကမ္မကော ဟိတေသိ အနုကမ္မံ ဥပါဒါယ “ဣဒံ ဝေါ ဟိတာယ ဣဒံ ဝေါ သုခါယာ”တိ။ တဿ သာဝကာ န သုဿူသန္တိ၊ န သောတံ သြဒဟန္တိ၊ န အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ ဝေါက္ကမ္မ စ သတ္ထုသာသနာ ဝတ္တန္တိ။ တတြ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော န စေဝ အနတ္တမနော ဟောတိ၊ န စ အနတ္တမနတံ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အနဝသုတော စ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဣဒံ ဘိက္ခဝေ ပဋ္ဌမံ သတိပဋ္ဌာနံ။ ယဒရိယော သေဝတိ၊ ယဒရိယော သေဝမာနော သတ္တာ ဂဏမနုဿာသိတုမရဟတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သာဝကာနံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အနုကမ္မကော ဟိတေသိ အနုကမ္မံ ဥပါဒါယ “ဣဒံ ဝေါ ဟိတာယ ဣဒံ ဝေါ သုခါယာ”တိ။ တဿ ဧကစ္စေ သာဝကာ န သုဿူသန္တိ၊ န သောတံ သြဒဟန္တိ၊ န အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ ဝေါက္ကမ္မ စ သတ္ထုသာသနာ ဝတ္တန္တိ။ ဧကစ္စေ သာဝကာ သုဿူသန္တိ၊ သောတံ သြဒဟန္တိ၊ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ န စ ဝေါက္ကမ္မ သတ္ထုသာသနာ

ဝတ္တန္တိ။ တတြ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော န စေဝ အနတ္တမနော ဟောတိ၊ န စ အနတ္တမနတံ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ န စ အတ္တမနော ဟောတိ၊ န စ အတ္တမနတံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ အနတ္တမနတာ စ အတ္တမနတာ စ တဒုဘယံ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ ဒုတိယံ သတိပဋ္ဌာနံ။ ယဒရိယော သေဝတိ၊ ယဒရိယော သေဝမာနော သတ္တာ ဂဏမနုသာသိတုမရဟတိ။

ပုန စပရံ ဘိက္ခဝေ သတ္တာ သာဝကာနံ ဓမ္မံ ဒေသေတိ အနုကမ္ပကော ဟိတေသိ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ “ဣဒံ ဝေါ ဟိတာယ ဣဒံ ဝေါ သုခါယာ”တိ။ တဿ သာဝကာ သုဿုသန္တိ၊ သောတံ ဩဒဟန္တိ၊ အညာ စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေန္တိ၊ န စ ဝေါက္ကမ္မ သတ္တုသာသနာ ဝတ္တန္တိ။ တတြ ဘိက္ခဝေ တထာဂတော အတ္တမနော စေဝ ဟောတိ၊ အတ္တမနတဉ္စ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အနဝဿုတော စ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခဝေ တတိယံ သတိပဋ္ဌာနံ။ ယဒရိယော သေဝတိ၊ ယဒရိယော သေဝမာနော သတ္တာ ဂဏမနုသာသိတုမရဟတိ။ “တယော သတိပဋ္ဌာနာ၊ ယဒရိယော သေဝတိ၊ ယဒရိယော သေဝမာနော သတ္တာ ဂဏမနုသာသိတုမရဟတိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၃၁၂။ “သော ဝုစ္စတိ ယောဂ္ဂါစရိယာနံ အနတ္တရော ပုရိသဒမ္ပသာရထိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဟတ္ထိဒမကေန ဘိက္ခဝေ ဟတ္ထိဒမ္မော သာရိတော ဧကံယေဝ ဒိသံ ဓာဝတိ ပုရတ္ထိမံ ဝါ ပစ္စိမံ ဝါ ဥတ္တရံ ဝါ ဒက္ခိဏံ ဝါ။ အဿဒမကေန ဘိက္ခဝေ အဿဒမ္မော သာရိတော ဧကံယေဝ ဒိသံ ဓာဝတိ ပုရတ္ထိမံ ဝါ ပစ္စိမံ ဝါ ဥတ္တရံ ဝါ ဒက္ခိဏံ ဝါ။ ဂေါဒမကေန ဘိက္ခဝေ ဂေါဒမ္မော သာရိတော ဧကံယေဝ ဒိသံ ဓာဝတိ ပုရတ္ထိမံ ဝါ ပစ္စိမံ ဝါ ဥတ္တရံ ဝါ ဒက္ခိဏံ ဝါ။ တထာဂတေန ဟိ ဘိက္ခဝေ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ပုရိသဒမ္မော သာရိတော အဋ္ဌ ဒိသာ ဝိဓာဝတိ။ ရူပိ ရူပါနိ ပဿတိ၊ အယံ ဧကာ ဒိသာ။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ၊ အယံ ဒုတိယာ ဒိသာ။ သုဘန္တေဝ အဓိမုတ္တော ဟောတိ၊ အယံ တတိယာ ဒိသာ။ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိဃသညာနံ အတ္တင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ “အနန္တော အာကာသော”တိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇေ ဝိဟရတိ၊ အယံ စတုတ္ထိ ဒိသာ။ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “အနန္တံ ဝိညာဏ”န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇေ ဝိဟရတိ၊ အယံ ပဉ္စမိ ဒိသာ။ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ “နတ္ထိ ကိဉ္ဇိ”တိ အာကိဉ္ဇညာယတနံ

ဥပသမ္ပန္တ ဝိဟရတိ၊ အယံ ဆဋ္ဌိ ဒိသာ။ သဗ္ဗသော အာကိဉ္ဇညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပန္တ ဝိဟရတိ၊ အယံ သတ္တမိ ဒိသာ။ သဗ္ဗသော နေဝသညာနာသညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ သညာဝေဒယိတ-
နိရောဓံ ဥပသမ္ပန္တ ဝိဟရတိ၊ အယံ အဋ္ဌမိ ဒိသာ။ တထာဂတေန ဘိက္ခဝေ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ပုရိသဒမ္မော သာရိတော။ ဣမာ အဋ္ဌ ဒိသာ ဝိဓာဝတိ၊ သော ဝုတ္တတိ “ယောဂ္ဂါစရိယာနံ အနတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တိ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တန္တိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ္တ နိဋ္ဌိတံ သတ္တမံ။

၈-ဥဒ္ဒေသဝိဘင်္ဂသုတ္တ

၃၁၃။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဧတဝနေ အနာထပိတ္တိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—ဥဒ္ဒေသဝိဘင်္ဂ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေသာမိ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ၊ ဘာသိသာမိတိ။ “ဧဝံ ဘဒန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

“တထာ တထာ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥပပရိက္ခေယျ၊ ယထာ ယထာ” ဥပပရိက္ခေယော ဗဟိဒ္ဓါ စဿ ဝိညာဏံ အဝိက္ခိတ္တံ အဝိသဋ္ဌံ အဇ္ဈတ္တံ အသဏ္ဌိတံ အနုပါဒါယ န ပရိတဿေယျ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏေ အဝိက္ခိတ္တေ အဝိသဋ္ဌေ သတိ အဇ္ဈတ္တံ အသဏ္ဌိတေ အနုပါဒါယ အပရိတဿတော အာယတိ ဇာတိဇရာမရဏဒုက္ခသမုဒယသမ္ဘဝေါ န ဟောတိ”တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္တာန သုဂတော ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပါဝိသိ။

၃၁၄။ အထ ခေါ တေသံ ဘိက္ခုနံ အစိရပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော ဧတဒဟောသိ “ဣဒံ ခေါ နော အာဝုသော ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဒေသံ ဥဒ္ဓိသိတ္တာ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အဝိဘဇိတ္တာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပဝိဋ္ဌော ‘တထာ တထာ

ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥပပရိက္ခေယျ၊ ယထာ ယထာ ဥပပရိက္ခတော ဗဟိဒ္ဓါ စဿ
 ဝိညာဏံ အဝိက္ခိတ္တံ အဝိသဋ် အဇ္ဈတ္တံ အသဏ္ဌိတံ အနုပါဒါယ န ပရိတဿေယျ၊
 ဗဟိဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏေ အဝိက္ခိတ္တေ အဝိသဋေ သတိ အဇ္ဈတ္တံ အသဏ္ဌိတေ
 အနုပါဒါယ အပရိတဿတော အာယတိ ဇာတိဇရာမရဏဒုက္ခသမုဒယ-
 သမ္ဘဝေါ န ဟောတိ'တိ၊ ကော န ခေါ ဣမဿ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန
 ဥဒ္ဓေသဿ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ
 ဝိဘဇေယျာ"တိ။ အထ ခေါ တေသံ ဘိက္ခုနံ ဧတဒဟောသိ "အယံ ခေါ
 အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော သတ္တု စေဝ သံဝဏ္ဏိတော၊ သမ္ဘာဝိတော စ ဝိညနံ
 သဗြဟ္မစာရီနံ၊ ပဟောတိ စာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော ဣမဿ ဘဂဝတာ
 သံခိတ္တေန ဥဒ္ဓေသဿ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ
 ဝိဘဇိတုံ၊ ယံနူန မယံ ယေနာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော တေနပသင်္ကမေယျာမ၊
 ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ ဧတမတ္ထံ ပဋိပုစ္ဆေယျာမာ"တိ။

အထ ခေါ တေ ဘိက္ခု ယေနာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော တေနပသင်္ကမိ'သု၊
 ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ မဟာကစ္စာနေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ'သု၊ သမ္မောဒနီယံ
 ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ'သု၊ ဧကမန္တံ နိသီန္နာ ခေါ
 တေ ဘိက္ခု အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ ဧတဒဝေါစုံ—

ဣဒံ ခေါ နော အာရုသော ကစ္စာန ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဓေသံ ဥဒ္ဓိသိတွာ
 ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘဇိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပဝိဋ္ဌော "တထာ တထာ
 ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥပပရိက္ခေယျ၊ ယထာ ယထာ ဥပပရိက္ခတော ဗဟိဒ္ဓါ စဿ
 ဝိညာဏံ အဝိက္ခိတ္တံ အဝိသဋ် အဇ္ဈတ္တံ အသဏ္ဌိတံ အနုပါဒါယ န ပရိတဿေယျ၊
 ဗဟိဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏေ အဝိက္ခိတ္တေ အဝိသဋေ သတိ အဇ္ဈတ္တံ အသဏ္ဌိတေ
 အနုပါဒါယ အပရိတဿတော အာယတိ ဇာတိဇရာမရဏဒုက္ခသမုဒယ-
 သမ္ဘဝေါ န ဟောတိ"တိ။ တေသံ နော အာရုသော ကစ္စာန အမှာကံ
 အစီရပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော ဧတဒဟောသိ "ဣဒံ ခေါ နော အာရုသော
 ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဓေသံ ဥဒ္ဓိသိတွာ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘဇိတွာ
 ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပဝိဋ္ဌော 'တထာ တထာ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥပပရိက္ခေယျ၊
 ယထာ ယထာ ဥပပရိက္ခတော ဗဟိဒ္ဓါ စဿ ဝိညာဏံ အဝိက္ခိတ္တံ အဝိသဋ်
 အဇ္ဈတ္တံ အသဏ္ဌိတံ အနုပါဒါယ န ပရိတဿေယျ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏေ
 အဝိက္ခိတ္တေ အဝိသဋေ သတိ အဇ္ဈတ္တံ အသဏ္ဌိတေ အနုပါဒါယ အပရိ-
 တဿတော အာယတိ ဇာတိဇရာမရဏဒုက္ခသမုဒယသမ္ဘဝေါ န ဟောတိ'တိ။
 ကော န ခေါ ဣမဿ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဓေသဿ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ ဝိတ္တာရေန

အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ ဝိဘဇေယျာ”တိ။ တေသံ နော အာဝုသော ကစ္စာန အမှာကံ ဧတဒဟောသိ “အယံ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော သတ္တု စေဝ သံဝဏ္ဏိတော၊ သမ္ဘာဝိတော စ ဝိညူနံ သဗြဟ္မစာရိနံ၊ ပဟောတိ စာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော ဣမဿ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဒေသဿ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ ဝိဘဇိတုံ၊ ယံနူန မယံ ယေနာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော တေနပသင်္ကမေယျာမ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ ဧတမတ္ထံ ပဋိပုစ္ဆေယျာမာ”တိ။ ဝိဘဇောယသ္မာ မဟာကစ္စာနောတိ။

၃၁၅။ သေယျထာပိ အာဝုသော ပုရိသော သာရတ္ထိကော သာရဂဝေသိ သာရပရိယေသနံ စရမာနော မဟတော ရုက္ခဿ တိဋ္ဌတော သာရဝတော အတိက္ကမ္မေဝ မူလံ အတိက္ကမ္မ ခန္တံ သာခါပလာသေ သာရံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ မညေယျ။ ဧဝံ သမ္ပဒမိဒံ၊ အာယသ္မန္တာနံ သတ္တရိ သမ္မုခိဘူတေ တံ ဘဂဝန္တံ အတိသိတွာ အမေ ဧတမတ္ထံ ပဋိပုစ္ဆိတဗ္ဗံ မညထ။ သော ဟာဝုသော ဘဂဝါ ဇာနံ ဇာနာတိ ပဿံ ပဿတိ စက္ခုဘူတော ဉာဏဘူတော ဓမ္မဘူတော ဗြဟ္မဘူတော ဝတ္တာ ပဝတ္တာ အတ္တဿ နိဇ္ဇေတာ အမတဿ ဒါတာ ဓမ္မဿာမီ တထာဂတော၊ သော စေဝ ပနေတဿ ကာလော အဟောသိ၊ ယံ ဘဂဝန္တံယေဝ ဧတမတ္ထံ ပဋိပုစ္ဆေယျာမ၊ ယထာ ခေါ ဘဂဝါ ဗျာကရေယျ၊ တထာ နံ ဓာရေယျာထာတိ။ အဒ္ဓါဝုသော ကစ္စာန ဘဂဝါ ဇာနံ ဇာနာတိ ပဿံ ပဿတိ စက္ခုဘူတော ဉာဏဘူတော ဓမ္မဘူတော ဗြဟ္မဘူတော ဝတ္တာ ပဝတ္တာ အတ္တဿ နိဇ္ဇေတာ အမတဿ ဒါတာ ဓမ္မဿာမီ တထာဂတော၊ သော စေဝ ပနေတဿ ကာလော အဟောသိ၊ ယံ ဘဂဝန္တံယေဝ ဧတမတ္ထံ ပဋိပုစ္ဆေယျာမ၊ ယထာ နော ဘဂဝါ ဗျာကရေယျ၊ တထာ နံ ဓာရေယျာမ။ အပိ စာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော သတ္တု စေဝ သံဝဏ္ဏိတော၊ သမ္ဘာဝိတော စ ဝိညူနံ သဗြဟ္မစာရိနံ၊ ပဟောတိ စာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော ဣမဿ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဒေသဿ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ ဝိဘဇိတုံ၊ ဝိဘဇောယသ္မာ မဟာကစ္စာနော အဂရံ ကရိတွာတိ။ တေနဟာဝုသော သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ၊ ဘာသိဿာမီတိ။ “ဧဝမာဝုသော”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု အာယသ္မတော မဟာကစ္စာနဿ ပစ္စသောသုံ။ အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော ဧတဒဝေါစ—

ယံ ခေါ နော အာဝုသော ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဒေသံ ဥဒ္ဓိသိတွာ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘဇိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပဝိဋ္ဌော “တထာ တတာ ဘိက္ခဝေ

ဘိက္ခု ဥပပရိက္ခေယျ၊ ယထာ ယထာ ဥပပရိက္ခေတော ဗဟိဒ္ဓါ စဿ ဝိညာဏံ အဝိက္ခိတ္တံ အဝိသဋ္ဌံ အဇ္ဈတ္တံ အသဏ္ဌိတံ အနုပါဒါယ န ပရိတဿေယျ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏေ အဝိက္ခိတ္တေ အဝိသဋ္ဌေ သတိ အဇ္ဈတ္တံ အသဏ္ဌိတေ အနုပါဒါယ အပရိတဿတော အာယတိ ဇာတိဇရာမရဏဒုက္ခသမုဒယ- သမ္ဘဝေါ န ဟောတိ”တိ။ ဣမဿ ခေါ အဟံ အာဝုသော ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဓေသဿ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အဝိဘတ္တဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အာဇာနာမိ။

၃၁၆။ ကထဉ္စာဝုသော ဗဟိဒ္ဓါ ဝိညာဏံ ဝိက္ခိတ္တံ ဝိသဋ္ဌန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခုနော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိဿာ ရူပနိမိတ္တာနုသာရိ ဝိညာဏံ ဟောတိ ရူပနိမိတ္တဿာဒဂမိတံ^၁ ရူပနိမိတ္တဿာဒဝိနိဗန္ဓံ^၂ ရူပနိမိတ္တဿာဒ- သံယောဇနသံယုတ္တံ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိညာဏံ ဝိက္ခိတ္တံ ဝိသဋ္ဌန္တိ ဝုစ္စတိ။ သောတေန သဒ္ဓံ သုတွာ။ပ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတွာ။ ဇိဝါယ ရသံ သာယိတွာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ ဓမ္မနိမိတ္တာနုသာရိ ဝိညာဏံ ဟောတိ ဓမ္မနိမိတ္တဿာဒဂမိတံ ဓမ္မနိမိတ္တဿာဒဝိနိဗန္ဓံ ဓမ္မနိမိတ္တဿာဒသံယောဇန- သံယုတ္တံ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိညာဏံ ဝိက္ခိတ္တံ ဝိသဋ္ဌန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဗဟိဒ္ဓါ ဝိညာဏံ ဝိက္ခိတ္တံ ဝိသဋ္ဌန္တိ ဝုစ္စတိ။

၃၁၇။ ကထဉ္စာဝုသော ဗဟိဒ္ဓါ ဝိညာဏံ အဝိက္ခိတ္တံ အဝိသဋ္ဌန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခုနော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိဿာ န ရူပနိမိတ္တာနုသာရိ ဝိညာဏံ ဟောတိ န ရူပနိမိတ္တဿာဒဂမိတံ န ရူပနိမိတ္တဿာဒဝိနိဗန္ဓံ န ရူပနိမိတ္တဿာဒ- သံယောဇနသံယုတ္တံ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိညာဏံ အဝိက္ခိတ္တံ အဝိသဋ္ဌန္တိ ဝုစ္စတိ။ သောတေန သဒ္ဓံ သုတွာ။ပ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတွာ။ ဇိဝါယ ရသံ သာယိတွာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ န ဓမ္မနိမိတ္တာနုသာရိ ဝိညာဏံ ဟောတိ န ဓမ္မနိမိတ္တဿာဒဂမိတံ န ဓမ္မနိမိတ္တဿာဒဝိနိဗန္ဓံ န ဓမ္မ- နိမိတ္တဿာဒသံယောဇနသံယုတ္တံ ဗဟိဒ္ဓါ ဝိညာဏံ အဝိက္ခိတ္တံ အဝိသဋ္ဌန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဝုသော ဗဟိဒ္ဓါ ဝိညာဏံ အဝိက္ခိတ္တံ အဝိသဋ္ဌန္တိ ဝုစ္စတိ။

၃၁၈။ ကထဉ္စာဝုသော အဇ္ဈတ္တံ^၃ သဏ္ဌိတန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ တဿ ဝိဝေကဇ- ပီတိသုခါနုသာရိ ဝိညာဏံ ဟောတိ ဝိဝေကဇပီတိသုခဿာဒဂမိတံ

၁-.....ဂထိတံ (သီ၊ဣ) ၂-.....ဝိနိဗန္ဓံ (သီ၊ဣ) ၃-အဇ္ဈတ္တံ စိတ္တံ (သီ၊သျှ၊ကံ၊ဣ)

ဝိဝေကဇီတိသုခဿာဒဝိနိဗ္ဗန္တံ ဝိဝေကဇီတိသုခဿာဒသံယောဇနသံယုတ္တံ
အဇ္ဈတ္တံ စိတ္တံ သဏ္ဌိတန္တိ ဝုစ္စတိ။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပဿာဒနံ
စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ
ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ တဿ သမာဓိဇီတိသုခါနုသာရိ ဝိညာဏံ
ဟောတိ သမာဓိဇီတိသုခဿာဒဂမိတံ သမာဓိဇီတိသုခဿာဒဝိနိဗ္ဗန္တံ
သမာဓိဇီတိသုခဿာဒသံယောဇနသံယုတ္တံ အဇ္ဈတ္တံ စိတ္တံ သဏ္ဌိတန္တိ ဝုစ္စတိ။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ
သတော စ သမ္ပဇာနော၊ သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ယံ တံ အရိယာ
အာစိက္ခန္တိ “ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ”တိ။ တတိယံ ဈာနံ
ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ တဿ ဥပေက္ခာနုသာရိ ဝိညာဏံ ဟောတိ
ဥပေက္ခာသုခဿာဒဂမိတံ ဥပေက္ခာသုခဿာဒဝိနိဗ္ဗန္တံ ဥပေက္ခာသုခဿာဒ-
သံယောဇနသံယုတ္တံ အဇ္ဈတ္တံ စိတ္တံ သဏ္ဌိတန္တိ ဝုစ္စတိ။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ
ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိ-
ပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ တဿ အဒုက္ခမသုခါနုသာရိ
ဝိညာဏံ ဟောတိ အဒုက္ခမသုခဿာဒဂမိတံ အဒုက္ခမသုခဿာဒဝိနိဗ္ဗန္တံ
အဒုက္ခမသုခဿာဒသံယောဇနသံယုတ္တံ အဇ္ဈတ္တံ စိတ္တံ သဏ္ဌိတန္တိ ဝုစ္စတိ။
ဧဝံ ခေါ အာဝုသော အဇ္ဈတ္တံ သဏ္ဌိတန္တိ ဝုစ္စတိ။

၃၁၉။ ကထဉ္စာဝုသော အဇ္ဈတ္တံ အသဏ္ဌိတန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု
ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇေ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ။ပ။ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ
ဝိဟရတိ၊ တဿ န ဝိဝေကဇီတိသုခါနုသာရိ ဝိညာဏံ ဟောတိ န
ဝိဝေကဇီတိသုခဿာဒဂမိတံ န ဝိဝေကဇီတိသုခဿာဒဝိနိဗ္ဗန္တံ န ဝိဝေကဇီ-
တိသုခဿာဒသံယောဇနသံယုတ္တံ အဇ္ဈတ္တံ စိတ္တံ အသဏ္ဌိတန္တိ ဝုစ္စတိ။

ပုန စပရံ အာဝုသော ဘိက္ခု ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာ။ပ။ ဒုတိယံ ဈာနံ
ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ တဿ န သမာဓိဇီတိသုခါနုသာရိ ဝိညာဏံ ဟောတိ န
သမာဓိဇီတိသုခဿာဒဂမိတံ န သမာဓိဇီတိသုခဿာဒဝိနိဗ္ဗန္တံ န သမာဓိဇီ-
တိသုခဿာဒသံယောဇနသံယုတ္တံ အဇ္ဈတ္တံ စိတ္တံ အသဏ္ဌိတန္တိ ဝုစ္စတိ။

ပုန စပရံ အာဂုသော ဘိက္ခု ဝီတိယာ စ ဝိရာဂါ။ပ။ တတိယံ ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ တဿ န ဥပေက္ခာနုဿာရိ ဝိညာဏံ ဟောတိ န ဥပေက္ခာသုခဿာဒဂဓိတံ န ဥပေက္ခာသုခဿာဒဝိနိဗန္ဓံ န ဥပေက္ခာသုခဿာဒသယောဇနသံယုတ္တံ အဇ္ဈတ္တံ စိတ္တံ အသဏ္ဌိတန္တိ ဝုစ္စတိ။

ပုန စပရံ အာဂုသော ဘိက္ခု သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒေါမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခာသတိ-ပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာန် ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ၊ တဿ န အဒုက္ခမသုခါနုဿာရိ ဝိညာဏံ ဟောတိ န အဒုက္ခမသုခဿာဒဂဓိတံ န အဒုက္ခမသုခဿာဒ-ဝိနိဗန္ဓံ န အဒုက္ခမသုခဿာဒသယောဇနသံယုတ္တံ အဇ္ဈတ္တံ စိတ္တံ အသဏ္ဌိတန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဂုသော အဇ္ဈတ္တံ^၁ အသဏ္ဌိတန္တိ ဝုစ္စတိ။

၃၂၀။ ကထဉ္စာဂုသော အနုပါဒါ ပရိတဿနာ ဟောတိ။ ဣဓာဂုသော အသုတဝါ ပုထုဇ္ဇနော အရိယာနံ ဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေ အဝိနီတော သပ္ပုရိသာနံ ဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ အကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ အဝိနီတော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ ရူပံ၊ ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ တဿ တံ ရူပံ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ၊ တဿ ရူပဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ရူပဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိ ဝိညာဏံ ဟောတိ၊ တဿ ရူပဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တဇာ ပရိတဿနာ ဓမ္မသမုပ္ပါဒါ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌန္တိ၊ စေတသော ပရိယာဒါနာ ဥတ္တာသဝါ စ ဟောတိ ဝိဃာတဝါ စ အပေက္ခဝါ စ အနုပါဒါယ စ ပရိတဿတိ။ ဝေဒနံ။ပ။ သညံ။ သင်္ခါရေ။ ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ တဿ တံ ဝိညာဏံ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ၊ တဿ ဝိညာဏဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ ဝိညာဏဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိ ဝိညာဏံ ဟောတိ၊ တဿ ဝိညာဏဝိပရိ-ဏာမာနုပရိဝတ္တဇာ ပရိတဿနာ ဓမ္မသမုပ္ပါဒါ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌန္တိ၊ စေတသော ပရိယာဒါနာ ဥတ္တာသဝါ စ ဟောတိ ဝိဃာတဝါ စ အပေက္ခဝါ စ အနုပါဒါယ စ ပရိတဿတိ။ ဧဝံ ခေါ အာဂုသော အနုပါဒါ ပရိတဿနာ ဟောတိ။

၃၂၁။ ကထဉ္စာဂုသော အနုပါဒါနာ အပရိတဿနာ ဟောတိ။ ဣဓာဂုသော သုတဝါ အရိယသာဝကော အရိယာနံ ဒဿာဝီ အရိယဓမ္မဿ ကောဝိဒေါ

အရိယဓမ္မေ သုဝိနီတော သပ္ပုရိသာနံ ဒဿာဝီ သပ္ပုရိသဓမ္မဿ ကောဝိဒေါ သပ္ပုရိသဓမ္မေ သုဝိနီတော န ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ န ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ န အတ္တနိ ဝါ ရူပံ၊ န ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ တဿ တံ ရူပံ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ၊ တဿ ရူပဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ န စ ရူပဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တိ ဝိညာဏံ ဟောတိ၊ တဿ န ရူပဝိပရိဏာမာနုပရိ-
 ဝတ္တဇာ ပရိတဿနာ ဓမ္မသမုပ္ပါဒါ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌန္တိ၊ စေတသော ပရိယာဒါနာ န စေတုတ္တာသဝါ ဟောတိ န စ ဝိဃာတဝါ န စ အပေက္ခဝါ အနုပါဒါယ စ န ပရိတဿတိ။ န ဝေဒနံ။ န သညံ။ န သင်္ခါရေ။ န ဝိညာဏံ အတ္တတော သမနုပဿတိ၊ န ဝိညာဏဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ၊ န အတ္တနိ ဝါ ဝိညာဏံ၊ န ဝိညာဏသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံ။ တဿ တံ ဝိညာဏံ ဝိပရိဏမတိ အညထာ ဟောတိ၊ တဿ ဝိညာဏဝိပရိဏာမညထာဘာဝါ န စ ဝိညာဏဝိပရိဏာမာ-
 နုပရိဝတ္တိ ဝိညာဏံ ဟောတိ၊ တဿ န ဝိညာဏဝိပရိဏာမာနုပရိဝတ္တဇာ ပရိတဿနာ ဓမ္မသမုပ္ပါဒါ စိတ္တံ ပရိယာဒါယ တိဋ္ဌန္တိ၊ စေတသော ပရိယာဒါနာ န စေတုတ္တာသဝါ ဟောတိ န စ ဝိဃာတဝါ န စ အပေက္ခဝါ အနုပါဒါယ စ န ပရိတဿတိ။ ဧဝံ ခေါ အာရသော အနုပါဒါ အပရိတဿနာ ဟောတိ။

ယံ ခေါ နော အာရသော ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဒေသံ ဥဒ္ဓိသိတွာ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အဝိဘဇိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပဝိဋ္ဌော “တထာ တထာ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဥပပရိက္ခေယျ၊ ယထာ ယထာ ဥပပရိက္ခတော ဗဟိဒ္ဓါ စဿ ဝိညာဏံ အဝိက္ခိတ္တံ အဝိသဋ္ဌံ အဇ္ဈတ္တံ အသဏ္ဌိတံ အနုပါဒါယ န ပရိတဿေယျ၊ ဗဟိဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏေ အဝိက္ခိတ္တေ အဝိသဋ္ဌေ သတိ အဇ္ဈတ္တံ အသဏ္ဌိတေ အနုပါဒါယ အပရိတဿတော အာယတီ ဇာတိဇရာမရဏ-
 ဒုက္ခသမုဒယသမ္ဘဝေါ န ဟောတိ”တိ။ ဣမဿ ခေါ အဟံ အာရသော ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဒေသဿ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အဝိဘတ္တဿ ဧဝံ ဝိတ္တာရေန အတ္တံ အာဇာနာမိ၊ အာကင်္ခမာနာ စ ပန တုမေ အာယသ္မန္တော ဘဂဝန္တံယေဝ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧတမတ္ထံ ပဋိပုစ္ဆေယျာယ။ ယထာ ဝေါ ဘဂဝါ ဗျာကရောတိ၊ တထာ နံ ဓာရေယျာတာတိ။

၃၂၂။ အထ ခေါ တေ ဘိက္ခု အာယသ္မတော မဟာကစ္စာနဿ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု၊ ဧကမန္တံ နိသီန္နာ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ—

ယံ ခေါ နော ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဓေသံ ဥဒ္ဓိသိတွာ ဝိတ္တာရေန
 အတ္ထံ အဝိဘဇိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပဝိဋ္ဌော “တထာ တထာ ဘိက္ခဝေ
 ဘိက္ခု ဥပပရိက္ခေယျ၊ ယထာ ယထာ ဥပပရိက္ခတော ဗဟိဒ္ဓါ စဿ ဝိညာဏံ
 အဝိက္ခိတ္တံ အဝိသဋ် အဇ္ဈတ္တံ အသဏ္ဌိတံ အနုပါဒါယ န ပရိတဿေယျ၊
 ဗဟိဒ္ဓါ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏေ အဝိက္ခိတ္တေ အဝိသဋေ သတိ အဇ္ဈတ္တံ အသဏ္ဌိတေ
 အနုပါဒါယ အပရိတဿတော အာယတိ ဇာတိဇရာမရဏဒုက္ခသမုဒယ-
 သမ္ဘဝေါ န ဟောတိ”တိ။

တေသံ နော ဘန္တေ အမှာကံ အစီရပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော ဧတဒဟောသိ
 “ဣဒံ ခေါ နော အာဝုသော ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဥဒ္ဓေသံ ဥဒ္ဓိသိတွာ ဝိတ္တာရေန
 အတ္ထံ အဝိဘဇိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပဝိဋ္ဌော ‘တထာ တထာ ဘိက္ခဝေ
 ဘိက္ခု ဥပပရိက္ခေယျ၊ ယထာ ယထာ ဥပပရိက္ခတော ဗဟိဒ္ဓါ စဿ ဝိညာဏံ
 အဝိက္ခိတ္တံ အဝိသဋ် အဇ္ဈတ္တံ အသဏ္ဌိတံ အနုပါဒါယ န ပရိတဿေယျ၊ ဗဟိဒ္ဓါ
 ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏေ အဝိက္ခိတ္တေ အဝိသဋေ သတိ အဇ္ဈတ္တံ အသဏ္ဌိတေ
 အနုပါဒါယ အပရိတဿတော အာယတိ ဇာတိဇရာမရဏဒုက္ခသမုဒယ-
 သမ္ဘဝေါ န ဟောတိ’တိ၊ ကော န ခေါ ဣမဿ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန
 ဥဒ္ဓေသဿ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ
 ဝိဘဇေယျာ”တိ။ တေသံ နော ဘန္တေ အမှာကံ ဧတဒဟောသိ “အယံ ခေါ
 အာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော သတ္တု စေဝ သံဝဏ္ဏိတော၊ သမ္ဘာဝိတော စ
 ဝိညုနံ သဗြဟ္မစာရီနံ၊ ပဟောတိ စာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော ဣမဿ ဘဂဝတာ
 သံခိတ္တေန ဥဒ္ဓေသဿ ဥဒ္ဓိဋ္ဌဿ ဝိတ္တာရေန အတ္ထံ အဝိဘတ္တဿ ဝိတ္တာရေန
 အတ္ထံ ဝိဘဇိတုံ၊ ယံနူန မယံ ယေနာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော တေနုပသင်္က-
 မေယျာမ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ ဧတမတ္ထံ ပဋိပုစ္ဆေ-
 ယျာမာ”တိ။

အထ ခေါ မယံ ဘန္တေ ယေနာယသ္မာ မဟာကစ္စာနော တေနုပသင်္ကမိမှ၊
 ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ မဟာကစ္စာနံ ဧတမတ္ထံ ပဋိပုစ္ဆိမှ။ တေသံ နော
 ဘန္တေ အာယသ္မတာ မဟာကစ္စာနေန ဣမေဟိ အာကာရေဟိ ဣမေဟိ
 ပဒေဟိ ဣမေဟိ ဗျဉ္ဇနေဟိ အတ္ထော ဝိဘတ္တောတိ။

ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခဝေ မဟာကစ္စာနော၊ မဟာပညော ဘိက္ခဝေ မဟာ-
 ကစ္စာနော။ မံ စေပိ တုမေ ဘိက္ခဝေ ဧတမတ္ထံ ပဋိပုစ္ဆေယျာယ၊ အဟမ္မိ ဧဝမေဝံ

ဗျာကရေယျံ၊ ယထာ တံ မဟာကစ္စာနေန ဗျာကတံ၊ ဧသော စေတေဿ^၁
အတ္ထော။ ဧဝံ နံ ဓာရေယျာတာတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ
အဘိနန္ဒန္တိ။

ဥဒ္ဓေသဝိဘင်္ဂသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမံ။

၉-အရဏဝိဘင်္ဂသုတ္တ

၃၂၃။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဧတေဝနေ
အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ
“ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသောသု။
ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ “အရဏဝိဘင်္ဂ” ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ၊ တံ
သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရေထ၊ ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘဒန္တေ”တိ ခေါ
တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသောသု။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

န ကာမသုခမနုယုဉ္ဇေယျ ဟိနံ ဂမ္ဘံ ပေါထုဇ္ဇနိကံ အနရိယံ အနတ္တသံဟိတံ၊
န စ အတ္တကိလမထာနုယောဂမနုယုဉ္ဇေယျ ဒုက္ခံ အနရိယံ အနတ္တသံဟိတံ။ ဧတေ
ခေါ ဘိက္ခဝေ^၂ ဥဘော အန္တေ အနုပဂမ္ဘ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန
အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ
နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ။ ဥဿာဒနဉ္စ ဧညာ၊ အပဿာဒနဉ္စ ဧညာ၊ ဥဿာဒနဉ္စ
ဥတွာ အပဿာဒနဉ္စ ဥတွာ နေဝဿာဒေယျ န အပဿာဒေယျ^၃ ဓမ္မမေဝ
ဒေသေယျ။ သုခဝိနိစ္ဆယံ ဧညာ၊ သုခဝိနိစ္ဆယံ ဥတွာ အဇ္ဈတ္တံ သုခမနုယုဉ္ဇေယျ၊
ရဟောဝါဒံ န ဘာသေယျ၊ သမ္ဗုခါ န ခီဏံ^၄ ဘဏေ၊ အတရမာနောဝ
ဘာသေယျ နော တရမာနော၊ ဇနပဒနိရုတ္တိံ နာဘိနိဝေသေယျ၊ သမညံ
နာတိဓာဝေယျာတိ။ အယမုဒ္ဓေသော အရဏဝိဘင်္ဂဿ။

၃၂၄။ “န ကာမသုခမနုယုဉ္ဇေယျ ဟိနံ ဂမ္ဘံ ပေါထုဇ္ဇနိကံ အနရိယံ
အနတ္တသံဟိတံ၊ န စ အတ္တကိလမထာနုယောဂမနုယုဉ္ဇေယျ ဒုက္ခံ အနရိယံ

၁-ဧသော စေတဿ (သီ၊ ဣ)၊ ဧသော စေဝ တဿ (သျှ၊ ကံ)၊ ဧသောယေဝ တဿ (က)

၂-ဧတေ ခေါ (သီ)၊ ဧတေ တေ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ) ၃-နာပဿာဒေယျ (သီ)

၄-နာတိခီဏံ (သျှ၊ ကံ၊ က)

အနတ္တသံဟိတ”န္တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ယော ကာမပဋိသန္ဓိသုခိနော သောမနဿာနယောဂေါ ဟီနော ဂမ္မော ပေါထုဇ္ဇနိကော အနရိယော အနတ္တသံဟိတော၊ သဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော သဥပဃာတော သဥပါယာသော သပရိဋ္ဌာဟော မိစ္ဆာပဋိပဒါ။ ယော ကာမပဋိသန္ဓိသုခိနော သောမနဿာနယောဂံ အနနယောဂေါ ဟီနံ ဂမ္မံ ပေါထုဇ္ဇနိကံ အနရိယံ အနတ္တသံဟိတံ၊ အဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော အနုပဃာတော အနုပါယာသော အပရိဋ္ဌာဟော သမ္မာပဋိပဒါ။ ယော အတ္တကိလမထာနယောဂေါ ဒုက္ခော အနရိယော အနတ္တသံဟိတော၊ သဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော သဥပဃာတော သဥပါယာသော သပရိဋ္ဌာဟော မိစ္ဆာပဋိပဒါ။ ယော အတ္တကိလမထာနယောဂံ အနနယောဂေါ ဒုက္ခံ အနရိယံ အနတ္တသံဟိတံ၊ အဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော အနုပဃာတော အနုပါယာသော အပရိဋ္ဌာဟော သမ္မာပဋိပဒါ။ “န ကာမသုခမနုယုဉ္ဇေယျ ဟီနံ ဂမ္မံ ပေါထုဇ္ဇနိကံ အနရိယံ အနတ္တသံဟိတံ၊ န စ အတ္တကိလမထာနယောဂံ အနုယုဉ္ဇေယျ ဒုက္ခံ အနရိယံ အနတ္တသံဟိတ”န္တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၃၂၅။ “ဧတေ ခေါ ဥဘော အန္တေ အနုပဂမ္မ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတီ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိ သမ္မာသမာဓိ။ “ဧတေ ခေါ ဥဘော အန္တေ အနုပဂမ္မ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတီ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၃၂၆။ “ဥဿာဒနဉ္စ ဧညာ၊ အပဿာဒနဉ္စ ဧညာ၊ ဥဿာဒနဉ္စ ဥတွာ အပဿာဒနဉ္စ ဥတွာ နေဝဿာဒေယျ န အပဿာဒေယျ ဓမ္မမေဝ ဒေသေယျာ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဥဿာဒနာ စ ဟောတိ အပဿာဒနာ စ၊ နော စ ဓမ္မဒေသနာ။ ယေ ကာမပဋိသန္ဓိသုခိနော သောမနဿာနယောဂံ အနုယုတ္တာ ဟီနံ ဂမ္မံ ပေါထုဇ္ဇနိကံ အနရိယံ အနတ္တသံဟိတံ၊ သဗ္ဗေ တေ သဒုက္ခော သဥပဃာတော သဥပါယာသာ သပရိဋ္ဌာဟော မိစ္ဆာပဋိပနာတိ ဣတိ ဝဒံ ဣတ္ထေကေ အပဿာဒေတိ။

ယေ ကာမပဋိသန္ဓိသုခိနော သောမနဿာနယောဂံ အနနယုတ္တာ ဟိနံ ဂမ္မံ ပေါထုဇ္ဇနိကံ အနရိယံ အနတ္ထသံဟိတံ၊ သဗ္ဗေ တေ အဒုက္ခာ အနုပဃာတာ အနုပါယာသာ အပရိဋ္ဌာဟာ သမ္မာပဋိပန္နာတိ ဣတိ ဝဒံ ဣတ္ထေကေ ဥဿာဒေတိ။

ယေ အတ္တကိလမထာနယောဂံ အနနယုတ္တာ ဒုက္ခံ အနရိယံ အနတ္ထသံဟိတံ၊ သဗ္ဗေ တေ သဒုက္ခာ သဥပဃာတာ သဥပါယာသာ သပရိဋ္ဌာဟာ မိစ္ဆာပဋိပန္နာတိ ဣတိ ဝဒံ ဣတ္ထေကေ အပသာဒေတိ။

ယေ အတ္တကိလမထာနယောဂံ အနနယုတ္တာ ဒုက္ခံ အနရိယံ အနတ္ထသံဟိတံ၊ သဗ္ဗေ တေ အဒုက္ခာ အနုပဃာတာ အနုပါယာသာ အပရိဋ္ဌာဟာ သမ္မာပဋိပန္နာတိ ဣတိ ဝဒံ ဣတ္ထေကေ ဥဿာဒေတိ။

ယေသံ ကေသဉ္စိ ဘဝသံယောဇနံ အပ္ပဟိနံ၊ သဗ္ဗေ တေ သဒုက္ခာ သဥပဃာတာ သဥပါယာသာ သပရိဋ္ဌာဟာ မိစ္ဆာပဋိပန္နာတိ ဣတိ ဝဒံ ဣတ္ထေကေ အပသာဒေတိ။

ယေသံ ကေသဉ္စိ ဘဝသံယောဇနံ ပဟိနံ၊ သဗ္ဗေ တေ အဒုက္ခာ အနုပဃာတာ အနုပါယာသာ အပရိဋ္ဌာဟာ သမ္မာပဋိပန္နာတိ ဣတိ ဝဒံ ဣတ္ထေကေ ဥဿာဒေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဥဿာဒနာ စ ဟောတိ အပသာဒနာ စ၊ နော စ ဓမ္မဒေသနာ။

၃၂၇။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ နေဝုဿာဒနာ ဟောတိ န အပသာဒနာ ဓမ္မဒေသနာ စ။ ယေ ကာမပဋိသန္ဓိသုခိနော သောမနဿာနယောဂံ အနနယုတ္တာ ဟိနံ ဂမ္မံ ပေါထုဇ္ဇနိကံ အနရိယံ အနတ္ထသံဟိတံ၊ သဗ္ဗေ တေ သဒုက္ခာ သဥပဃာတာ သဥပါယာသာ သပရိဋ္ဌာဟာ မိစ္ဆာပဋိပန္နာတိ န ဧဝမာဟ၊ “အနနယောဂေါ စ ခေါ သဒုက္ခော ဒေသော ဓမ္မော သဥပဃာတော သဥပါယာသော သပရိဋ္ဌာဟော မိစ္ဆာပဋိပဒါ”တိ ဣတိ ဝဒံ ဓမ္မမေဝ ဒေသေတိ။

ယေ ကာမပဋိသန္ဓိသုခိနော သောမနဿာနယောဂံ အနနယုတ္တာ ဟိနံ ဂမ္မံ ပေါထုဇ္ဇနိကံ အနရိယံ အနတ္ထသံဟိတံ၊ သဗ္ဗေ တေ အဒုက္ခာ အနုပဃာတာ အနုပါယာသာ အပရိဋ္ဌာဟာ သမ္မာပဋိပန္နာတိ န ဧဝမာဟ၊ “အနနယောဂေါ စ ခေါ အဒုက္ခော ဒေသော ဓမ္မော အနုပဃာတော အနုပါယာသော အပရိဋ္ဌာဟော သမ္မာပဋိပဒါ”တိ ဣတိ ဝဒံ ဓမ္မမေဝ ဒေသေတိ။

ယေ အတ္တကိလမထာနယောဂံ အနယုတ္တာ ဒုက္ခံ အနရိယံ အနတ္တသံဟိတံ၊ သဗ္ဗေ တေ သဒုက္ခာ သဥပဃာတာ သဥပါယာသာ သပရိဋ္ဌာဟာ မိစ္ဆာ-ပဋိပန္နာတိ န ဧဝမာဟ၊ “အနယောဂေါ စ ခေါ သဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော သဥပဃာတော သဥပါယာသော သပရိဋ္ဌာဟော မိစ္ဆာပဋိပဒါ”တိ ဣတိ ဝဒံ ဓမ္မမေဝ ဒေသေတိ။

ယေ အတ္တကိလမထာနယောဂံ အနနယုတ္တာ ဒုက္ခံ အနရိယံ အနတ္တသံဟိတံ၊ သဗ္ဗေ တေ အဒုက္ခာ အနုပဃာတာ အနုပါယာသာ အပရိဋ္ဌာဟာ သမ္မာ-ပဋိပန္နာတိ န ဧဝမာဟ၊ “အနနယောဂေါ စ ခေါ အဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော အနုပဃာတော အနုပါယာသော အပရိဋ္ဌာဟော သမ္မာပဋိပဒါ”တိ ဣတိ ဝဒံ ဓမ္မမေဝ ဒေသေတိ။

ယေသံ ကေသဉ္စိ ဘဝသံယောဇနံ အပ္ပဟိနံ၊ သဗ္ဗေ တေ သဒုက္ခာ သဥပ-ဃာတာ သဥပါယာသာ သပရိဋ္ဌာဟာ မိစ္ဆာပဋိပန္နာတိ န ဧဝမာဟ၊ “ဘဝသံယောဇနေ စ ခေါ အပ္ပဟိနေ ဘဝေါပိ အပ္ပဟိနော ဟောတိ”တိ ဣတိ ဝဒံ ဓမ္မမေဝ ဒေသေတိ။

ယေသံ ကေသဉ္စိ ဘဝသံယောဇနံ ပဟိနံ၊ သဗ္ဗေ တေ အဒုက္ခာ အနုပဃာတာ အနုပါယာသာ အပရိဋ္ဌာဟာ သမ္မာပဋိပန္နာတိ န ဧဝမာဟ၊ “ဘဝသံယော-ဇနေ စ ခေါ ပဟိနေ ဘဝေါပိ ပဟိနော ဟောတိ”တိ ဣတိ ဝဒံ ဓမ္မမေဝ ဒေသေတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ နေဝဿာဒနာ ဟောတိ န အပဿာဒနာ ဓမ္မဒေသနာ စ။ “ဥဿာဒနဉ္စ ဧညာ၊ အပဿာဒနဉ္စ ဧညာ၊ ဥဿာဒနဉ္စ ဥတွာ အပဿာဒနဉ္စ ဥတွာ နေဝဿာဒေယျ န အပဿာဒေယျ ဓမ္မမေဝ ဒေသေယျာ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၃၂၈။ “သုခဝိနိစ္ဆယံ ဧညာ၊ သုခဝိနိစ္ဆယံ ဥတွာ အဇ္ဈတ္တံ သုခမနုယုဇ္ဇေ-ယျာ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ပဉ္စိမေ ဘိက္ခဝေ ကာမဂုဏာ။ ကတမေ ပဉ္စ၊ စက္ခုဝိညေယျာ ရူပါ ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ပိယရူပါ ကာမူပသံဟိတာ ရဇနီယာ။ သောတဝိညေယျာ သဒ္ဓါ။ ဃာနဝိညေယျာ ဂန္ဓာ။ ဇိဝှိဝိညေယျာ ရသာ။ ကာယဝိညေယျာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ပိယရူပါ ကာမူပသံဟိတာ ရဇနီယာ။ ဣမေ ခေါ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ။ ယံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဣမေ ပဉ္စ ကာမဂုဏေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခံ သောမနဿံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတိ ကာမသုခံ မိဋ္ဌသုခံ ပုထုဇ္ဇနသုခံ အနရိယသုခံ၊ “န အာသေဝိတဗ္ဗံ န ဘာဝေတဗ္ဗံ န ဗဟုလိကာတဗ္ဗံ၊ ဘာယိတဗ္ဗံ ဧတဿ သုခဿာ”တိ ဝဒါမိ။

ဣဓ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပန္တ ဝိဟရတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပန္တ ဝိဟရတိ။ ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ။ ပ။ တတိယံ ဈာနံ။ ပ။ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပန္တ ဝိဟရတိ။ ဣဒံ ဂုစ္စတိ နေက္ခမ္မသုခံ ပဝိဝေကသုခံ ဥပသမသုခံ သမ္မောဓိသုခံ။ “အာသေဝိတဗ္ဗံ ဘာဝေတဗ္ဗံ ဗဟုလိကာတဗ္ဗံ၊ န ဘာယိတဗ္ဗံ ဧတဿ သုခဿာ”တိ ဝဒါမိ။ “သုခဝိနိစ္ဆယံ ဧညာ၊ သုခဝိနိစ္ဆယံ ဥတွာ အဇ္ဈတ္တံ သုခမနယုဇ္ဈယျာ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဂုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဂုတ္တံ။

၃၂၉။ “ရဟောဝါဒံ န ဘာသေယျ၊ သမ္မုခါ န ခီဏံ ဘဏေ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဂုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဂုတ္တံ။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယံ ဧညာ ရဟောဝါဒံ အဘူတံ အတစ္ဆံ အနတ္တသံဟိတံ၊ သသက္ကံ^၁ တံ ရဟောဝါဒံ န ဘာသေယျ။ ယမ္ပိ ဧညာ ရဟောဝါဒံ ဘူတံ တစ္ဆံ အနတ္တသံဟိတံ၊ တဿပိ သိက္ခေယျ အဝစနာယ။ ယဉ္စ ခေါ ဧညာ ရဟောဝါဒံ ဘူတံ တစ္ဆံ အနတ္တသံဟိတံ၊ တတြ ကာလညူ အဿ တဿ ရဟောဝါဒဿ ဝစနာယ။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယံ ဧညာ သမ္မုခါ ခီဏဝါဒံ အဘူတံ အတစ္ဆံ အနတ္တသံဟိတံ၊ သသက္ကံ^၂ တံ သမ္မုခါ ခီဏဝါဒံ န ဘာသေယျ။ ယမ္ပိ ဧညာ သမ္မုခါ ခီဏဝါဒံ ဘူတံ တစ္ဆံ အနတ္တသံဟိတံ၊ တဿပိ သိက္ခေယျ အဝစနာယ။ ယဉ္စ ခေါ ဧညာ သမ္မုခါ ခီဏဝါဒံ ဘူတံ တစ္ဆံ အနတ္တသံဟိတံ၊ တတြ ကာလညူ အဿ တဿ သမ္မုခါ ခီဏဝါဒဿ ဝစနာယ။ “ရဟောဝါဒံ န ဘာသေယျ၊ သမ္မုခါ န ခီဏံ ဘဏေ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဂုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဂုတ္တံ။

၃၃၀။ “အတရမာနောဝ ဘာသေယျ နော တရမာနော”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဂုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဂုတ္တံ။ တတြ ဘိက္ခဝေ တရမာနဿ ဘာသတော ကာယောပိ ကိလမတိ၊ စိတ္တမ္ပိ ဥပဟညတိ^၁၊ သရောပိ ဥပဟညတိ^၂၊ ကဏ္ဍောပိ အာတုရီယတိ၊ အဝိသဋ္ဌမ္ပိ ဟောတိ အဝိညေယျံ တရမာနဿ ဘာသိတံ။ တတြ ဘိက္ခဝေ အတရမာနဿ ဘာသတော ကာယောပိ န ကိလမတိ၊ စိတ္တမ္ပိ န ဥပဟညတိ၊ သရောပိ န ဥပဟညတိ၊ ကဏ္ဍောပိ န အာတုရီယတိ၊ ဝိသဋ္ဌမ္ပိ ဟောတိ ဝိညေယျံ အတရမာနဿ ဘာသိတံ။ “အတရမာနောဝ ဘာသေယျ နော တရမာနော”တိ ဣတိ ယံ တံ ဂုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဂုတ္တံ။

၃၃၁။ “ဇေပဒနိရုတ္တိံ နာဘိနိဝေသေယျ သမညံ နာတိဓာဝေယျာ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဇေပဒနိရုတ္တိယာ စ အဘိနိဝေသော ဟောတိ သမညာယ စ အတိသာရော။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ တဒေဝေကစ္စေသု ဇေပဒေသု ပါတိတိ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ပတ္တန္တိ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ဝိတ္တန္တိ သဉ္ဇာနန္တိ၊ သရာဝန္တိ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ဓာရောပန္တိ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ပေါဏန္တိ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ပိသီလဝန္တိ သဉ္ဇာနန္တိ။ ဣတိ ယထာ ယထာ နံ တေသု တေသု ဇေပဒေသု သဉ္ဇာနန္တိ၊ တထာ တထာ ထာမသာ ပရာမသာ၊ အဘိနိဝိဿ ဝေါဟရတိ “ဣဒမေဝ သစ္စံ မောဃမည”န္တိ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဇေပဒနိရုတ္တိယာ စ အဘိနိဝေသော ဟောတိ သမညာယ စ အတိသာရော။

၃၃၂။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဇေပဒနိရုတ္တိယာ စ အဘိနိဝေသော ဟောတိ သမညာယ စ အတိသာရော။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ တဒေဝေကစ္စေသု ဇေပဒေသု ပါတိတိ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ပတ္တန္တိ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ဝိတ္တန္တိ သဉ္ဇာနန္တိ၊ သရာဝန္တိ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ဓာရောပန္တိ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ပေါဏန္တိ သဉ္ဇာနန္တိ၊ ပိသီလဝန္တိ သဉ္ဇာနန္တိ။ ဣတိ ယထာ ယထာ နံ တေသု တေသု ဇေပဒေသု သဉ္ဇာနန္တိ၊ “ဣဒံ ကိရ်မေ ဣဒါသုန္တော သန္ဓာယ ဝေါဟရန္တိ”တိ တထာ တထာ ဝေါဟရတိ အပရာမသံ။ ဧဝံ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဇေပဒနိရုတ္တိယာ စ အဘိနိဝေသော ဟောတိ သမညာယ စ အတိသာရော။ “ဇေပဒနိရုတ္တိံ နာဘိနိဝေသေယျ သမညံ နာတိဓာဝေယျာ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၃၃၃။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယော ကာမပဋိသန္ဓိသုခိနော သောမနဿာနယောဂေါ ဟိနော ဂမ္မော ပေါထုဇ္ဇနိကော အနရိယော အနတ္တသံဟိတော၊ သဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော သုပဿာတော သုပါယာသော သပရိဋ္ဌာဟော မိစ္ဆာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော သရဏော။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယော ကာမပဋိသန္ဓိသုခိနော သောမနဿာနယောဂံ အနနယောဂေါ ဟိနံ ဂမ္မံ ပေါထုဇ္ဇနိကံ အနရိယံ အနတ္တသံဟိတံ၊ သဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော အနုပဿာတော အနုပါယာသော အပရိဋ္ဌာဟော သမ္မာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော အရဏော။

၃၃၄။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယော အတ္တကိလမထာနယောဂေါ ဒုက္ခော အနရိယော အနတ္တသံဟိတော၊ သဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော သုပဿာတော

၁-ဝိဇ္ဇန္တိ (သျှ၊ ကံ)

၂-ဟရောသန္တိ (သျှ၊ ကံ)

၃-ပိသီလန္တိ (သီ၊ ဣ)၊ ပိပိလန္တိ (သျှ၊ ကံ) ၄-ပရာမဿ (သီ) ၅-ဣဒံ ကိရ် တေ စ (က)

သဥပါယာသော သပရိဠာဟော မိစ္ဆာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဒေသော ဓမ္မော သရဏော။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယာ အတ္တကိလမထာနယောဂံ အနနယောဂေါ ဒုက္ခံ အနရိယံ အနတ္ထသံဟိတံ၊ အဒုက္ခော ဒေသော ဓမ္မော အနုပဃာတော အနုပါယာသော အပရိဠာဟော သမ္မာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဒေသော ဓမ္မော အရဏော။

၃၃၅။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယာယံ မဇ္ဈိမာ ပဋိပဒါ တထာဂတေန အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ စက္ခုကရဏီ ဉာဏကရဏီ ဥပသမာယ အဘိညာယ သမ္မောဓာယ နိဗ္ဗာနာယ သံဝတ္တတိ၊ အဒုက္ခော ဒေသော ဓမ္မော အနုပဃာတော အနုပါယာသော အပရိဠာဟော သမ္မာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဒေသော ဓမ္မော အရဏော။

၃၃၆။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယာယံ ဥဿာဒနာ စ အပဿာဒနာ စ နော စ ဓမ္မဒေသနာ၊ သဒုက္ခော ဒေသော ဓမ္မော သဥပဃာတော သဥပါယာသော သပရိဠာဟော မိစ္ဆာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဒေသော ဓမ္မော သရဏော။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယာယံ နေဂုဿာဒနာ စ န အပဿာဒနာ စ ဓမ္မဒေသနာ စ၊ အဒုက္ခော ဒေသော ဓမ္မော အနုပဃာတော အနုပါယာသော အပရိဠာဟော သမ္မာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဒေသော ဓမ္မော အရဏော။

၃၃၇။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ ကာမသုခံ မိဋ္ဌသုခံ ပေါထုဇ္ဇနသုခံ အနရိယသုခံ၊ သဒုက္ခော ဒေသော ဓမ္မော သဥပဃာတော သဥပါယာသော သပရိဠာဟော မိစ္ဆာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဒေသော ဓမ္မော သရဏော။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ နေက္ခမ္မသုခံ ပဝီဝေကသုခံ ဥပသမသုခံ သမ္မောဓိသုခံ၊ အဒုက္ခော ဒေသော ဓမ္မော အနုပဃာတော အနုပါယာသော အပရိဠာဟော သမ္မာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဒေသော ဓမ္မော အရဏော။

၃၃၈။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယာယံ ရဟောဝါဒေါ အဘူတော အတစ္ဆော အနတ္ထသံဟိတော၊ သဒုက္ခော ဒေသော ဓမ္မော သဥပဃာတော သဥပါယာသော သပရိဠာဟော မိစ္ဆာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဒေသော ဓမ္မော သရဏော။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယာယံ ရဟောဝါဒေါ ဘူတော တစ္ဆော အနတ္ထသံဟိတော၊ သဒုက္ခော ဒေသော ဓမ္မော သဥပဃာတော သဥပါယာသော သပရိဠာဟော မိစ္ဆာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဒေသော ဓမ္မော သရဏော။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယာယံ ရဟောဝါဒေါ ဘူတော တစ္ဆော အတ္ထသံဟိတော၊ အဒုက္ခော ဒေသော ဓမ္မော အနုပဃာတော အနုပါယာသော အပရိဠာဟော သမ္မာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဒေသော ဓမ္မော အရဏော။

၃၃၉။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ သမ္ပုခါ ခီဏဝါဒေါ အဘူတော အတစ္ဆော အနတ္တသံဟိတော၊ သဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော သဥပဃာတော သဥပါယာသော သပရိဋ္ဌာဟော မိစ္ဆာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော သရဏော။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ သမ္ပုခါ ခီဏဝါဒေါ ဘူတော တစ္ဆော အနတ္တသံဟိတော၊ သဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော သဥပဃာတော သဥပါယာသော သပရိဋ္ဌာဟော မိစ္ဆာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော သရဏော။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ သမ္ပုခါ ခီဏဝါဒေါ ဘူတော တစ္ဆော အတ္တသံဟိတော၊ အဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော အနုပဃာတော အနုပါယာသော အပရိဋ္ဌာဟော သမ္မာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော အရဏော။

၃၄၀။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ တရမာနဿ ဘာသိတံ၊ သဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော သဥပဃာတော သဥပါယာသော သပရိဋ္ဌာဟော မိစ္ဆာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော သရဏော။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ အတရမာနဿ ဘာသိတံ၊ အဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော အနုပဃာတော အနုပါယာသော အပရိဋ္ဌာဟော သမ္မာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော အရဏော။

၃၄၁။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ဇနပဒနိရုတ္တိယာ စ အဘိနိဝေသော သမညာယ စ အတိသာရော၊ သဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော သဥပဃာတော သဥပါယာသော သပရိဋ္ဌာဟော မိစ္ဆာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော သရဏော။ တတြ ဘိက္ခဝေ ယွာယံ ဇနပဒနိရုတ္တိယာ စ အဘိနိဝေသော သမညာယ စ အတိသာရော၊ အဒုက္ခော ဧသော ဓမ္မော အနုပဃာတော အနုပါယာသော အပရိဋ္ဌာဟော သမ္မာပဋိပဒါ။ တသ္မာ ဧသော ဓမ္မော အရဏော။

တသ္မာတိဟ ဘိက္ခဝေ သရဏဉ္စ ဓမ္မံ ဇာနိဿာမ၊ အရဏဉ္စ ဓမ္မံ ဇာနိဿာမ၊ သရဏဉ္စ ဓမ္မံ ဥတွာ အရဏဉ္စ ဓမ္မံ ဥတွာ အရဏပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇိဿာမာတိ ဧဝံ ဟိ ဝေါ ဘိက္ခဝေ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ သုဘူတိ စ ပန ဘိက္ခဝေ ကုလပုတ္တော အရဏပဋိပဒံ ပဋိပဇ္ဇောတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

အရဏဝိဘင်္ဂသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ နဝမံ။

၁၀-ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ္တ

၃၄၂။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ မဂဓေသု စာရိကံ စရမာနော ယေန ရာဇဂဟံ တဒဝသရိ၊ ယေန ဘဂ္ဂဝေါ ကုမ္ဘကာရာေ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂ္ဂဝံ ကုမ္ဘကာရံ ဧတဒဝေါစ “သစေ တေ ဘဂ္ဂဝ အဂရ၊ ဝိဟရေမု အာဝေသနေ” ဧကရတ္တ”န္တိ။ န ခေါ မေ ဘန္တေ ဂရ၊ အတ္ထိ စေတ္ထ ပဗ္ဗဇိတော ပဌမံ ဝါသုပဂတော၊ သစေ သော အနုဇာနာတိ၊ ဝိဟရထ” ဘန္တေ ယထာသုခန္တိ။

တေန ခေါ ပန သမယေန ပုတ္တုသာတိ နာမ ကုလပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ သဒ္ဓါယ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇိတော၊ သော တသ္မိ ကုမ္ဘကာရာဝေသနေ^၁ ပဌမံ ဝါသုပဂတော ဟောတိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ယေနာယသ္မာ ပုတ္တုသာတိ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ ပုတ္တုသာတိ ဧတဒဝေါစ “သစေ တေ ဘိက္ခု အဂရ၊ ဝိဟရေမု အာဝေသနေ ဧကရတ္တ”န္တိ။ ဥရန္တံ^၂ အာဝုသော ကုမ္ဘကာရာဝေသနံ၊ ဝိဟရတာယသ္မာ ယထာသုခန္တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ ကုမ္ဘကာရာဝေသနံ ပဝိသိတွာ ဧကမန္တံ တိဏသန္တာရကံ^၃ ပညာပေတွာ နိသီဒိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတွာ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ ပရိမုခံ သတိ ဥပဋ္ဌပေတွာ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဗဟုဒေဝ ရတ္တိ နိသဇ္ဇာယ ဝီတိနာမေသိ။ အာယသ္မာပိ ခေါ ပုတ္တုသာတိ ဗဟုဒေဝ ရတ္တိ နိသဇ္ဇာယ ဝီတိနာမေသိ။

အထ ခေါ ဘဂဝတော ဧတဒဟောသိ “ပါသာဒိကံ ခေါ အယံ ကုလပုတ္တော ဣရိယတိ၊ ယံနုနာဟံ ပုစ္ဆေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ပုတ္တုသာတိ ဧတဒဝေါစ “ကံသိ တံ ဘိက္ခု ဥဒ္ဓိဿ ပဗ္ဗဇိတော၊ ကော ဝါ တေ သတ္တာ၊ ကဿ ဝါ တံ ဓမ္မံ ရောစေသီ”တိ။ အတ္တာဝုသော သမဏော ဂေါတမော သကျပုတ္တော သကျကုလာ ပဗ္ဗဇိတော၊ တံ ခေါ ပန ဘဂဝန္တံ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော “ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒ္ဓ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္ပသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ

၁-ဝိဟရာမာဝေသနေ (သီ၊ဣ)၊ ဝိဟရာမ နိဝေသနေ (သျှ၊ကံ)၊ ဝိဟရေမု နိဝေသနေ (က)

၂-ဝိဟရ (သီ၊ဣ)

၃-ကုမ္ဘကာရနိဝေသနေ (သျှ၊ကံ၊က)

၄-ဥရန္တံ (သီ၊သျှ၊ကံ၊ဣ)၊ ဥရန္တံ(က) ဒီ-၂-သတ္တပဉ္စသုတ္တဋီကာ ဩလောကေတမ္ဗာ။

၅-တိဏသန္တရိကံ (သီ)၊ တိဏသန္တရကံ (သျှ၊ကံ)

ဘဂဝါ”တိ။ တာဟံ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ ပဗ္ဗဇိတော၊ သော စ မေ ဘဂဝါ သတ္တာ၊ တဿ စာဟံ ဘဂဝတော ဓမ္မံ ရောစေမိတိ။ ကဟံ ပန ဘိက္ခု ဧတရဟိ သော ဘဂဝါ ဝိဟရတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ။ အတ္တာဝသော ဥတ္တရေသု ဇနပဒေသု သာဝတ္ထိ နာမ နဂရံ၊ တတ္ထ သော ဘဂဝါ ဧတရဟိ ဝိဟရတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိ။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော ပန တေ ဘိက္ခု သော ဘဂဝါ၊ ဒိသ္မာ စ ပန ဇာနေယျာသီတိ။ န ခေါ မေ အာဝသော ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော သော ဘဂဝါ၊ ဒိသ္မာ စာဟံ န ဇာနေယျန္တိ။

အထ ခေါ် ဘဂဝတော ဧတဒဟောသိ “မဗ္ဗေ ခွါယံ” ကုလပုတ္တော ဥဒ္ဓိဿ ပဗ္ဗဇိတော၊ ယံနုနဿာဟံ ဓမ္မံ ဒေသေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ပုတ္တုဉာတိ အာမန္တေသိ “ဓမ္မံ တေ ဘိက္ခု ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏာဟံ သာဓုကံ မနသိ ကရောဟိ၊ ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဝေမာဂုသော”တိ ခေါ် အာယသ္မာ ပုတ္တုဉာတိ ဘဂဝတော ပဗ္ဗဿောသိ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

၃၄၃။ ဆရာတုရော^၂ အယံ ဘိက္ခု ပုရိသော ဆဗ္ဗဿာယတနော
 အဋ္ဌာရသမနောပဝိစာရော စတုရာဓိဋ္ဌာနော။ ယတ္ထ ဌိတံ မညဿဝါ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊
 မညဿဝေ ခေါ ပန နပ္ပဝတ္တမာနေ မုနိ သန္တောတံ ဝုစ္စတိ။ ပညံ နပ္ပမဇ္ဇေယျ၊
 သစ္စမနုရက္ခေယျ၊ စာဂမနုဗြူဟေယျ၊ သန္တိမေဝ သော သိက္ခေယျာတိ။
 အယမုဒ္ဒေသော ဓာတုဝိဘင်္ဂဿ^၃။

၃၄၄။ “ဆဓာတုရော အယံ ဘိက္ခု ပုရိသော”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ (ဆယိဓာ ဘိက္ခု ဓာတုယော၊)၊ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု အာကာသဓာတု ဝိညာဏဓာတု။ “ဆဓာတုရော အယံ ဘိက္ခု ပုရိသော”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၃၄၅။ “ဆဗ္ဗဿာယတနော အယံ ဘိက္ခု ပုရိသော”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ စက္ခုသမ္မဿာယတနံ သောတသမ္မဿာယတနံ ဃာနသမ္မဿာယတနံ ဇိဝှါသမ္မဿာယတနံ ကာယသမ္မဿာယတနံ မနောသမ္မဿာယတနံ။ “ဆဗ္ဗဿာယတနော အယံ ဘိက္ခု ပုရိသော”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၁-မံ တွာယံ (သီ)၊ မမံ ခွါယံ (သျှာကံ)၊ မံ ခွါယံ (စွ)

၂-ဆဒ္ဒါတုရော(သိ)

၃-ဆရာတုဝိဘင်္ဂဿ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၄-() နတ္ထိ သိ-ဣပေါတ္တကေသု။

၃၄၆။ “အဋ္ဌာရသမနောပဝိစာရော အယံ ဘိက္ခု ပုရိသော”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ သောမနဿဋ္ဌာနိယံ ရူပံ ဥပဝိစရတိ၊ ဒေါမနဿဋ္ဌာနိယံ ရူပံ ဥပဝိစရတိ၊ ဥပေက္ခာဋ္ဌာနိယံ ရူပံ ဥပဝိစရတိ။ သောတေန သဒ္ဓိံ သုတွာ။ပ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ ဃာယိတွာ။ ဇီဝါယ ရသံ သာယိတွာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ သောမနဿဋ္ဌာနိယံ ဓမ္မံ ဥပဝိစရတိ၊ ဒေါမနဿဋ္ဌာနိယံ ဓမ္မံ ဥပဝိစရတိ၊ ဥပေက္ခာဋ္ဌာနိယံ ဓမ္မံ ဥပဝိစရတိ။ ဣတိ ဆ သောမနသုပဝိစာရာ ဆ ဒေါမနသုပဝိစာရာ ဆ ဥပေက္ခပဝိစာရာ။ “အဋ္ဌာရသမနောပဝိစာရော အယံ ဘိက္ခု ပုရိသော”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၃၄၇။ “စတုရာဓိဋ္ဌာနော အယံ ဘိက္ခု ပုရိသော”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ပညာဓိဋ္ဌာနော သစ္စာဓိဋ္ဌာနော စာဂါဓိဋ္ဌာနော ဥပသမာဓိဋ္ဌာနော။ “စတုရာဓိဋ္ဌာနော အယံ ဘိက္ခု ပုရိသော”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၃၄၈။ “ပညံ နပ္ပမဇ္ဇေယျ၊ သစ္စမနုရက္ခေယျ၊ စာဂမနုဗြူဟေယျ၊ သန္တိမေဝ သော သိက္ခေယျာ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခု ပညံ နပ္ပမဇ္ဇတိ။ ဆယိမာ ဘိက္ခု ဓာတုယော။ ပထဝီဓာတု အာပေါဓာတု တေဇောဓာတု ဝါယောဓာတု အာကာသဓာတု ဝိညာဏဓာတု။

၃၄၉။ ကတမာ စ ဘိက္ခု ပထဝီဓာတု။ ပထဝီဓာတု သိယာ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သိယာ ဗာဟိရာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခု အဇ္ဈတ္တိကာ ပထဝီဓာတု။ ယံ အဇ္ဈတ္တိ ပစ္စတ္တံ ကက္ခဋ္ဌံ ခရိဂတံ ဥပါဒိန္နံ။ သေယျထိဒံ၊ ကေသာ လောမာ နခါ ဒန္တာ တစော၊ မံသံ နှာရ အဋ္ဌိ အဋ္ဌိမိဉ္စံ^၁ ဝက္ကံ၊ ဟဒယံ ယကနံ ကိလောမကံ ပိဟကံ ပပ္ပါသံ၊ အန္တံ အန္တဂုဏံ ဥဒရိယံ ကရိသံ၊ ယံ ဝါ ပနညမ္မိံ ကိဉ္စိ အဇ္ဈတ္တိ ပစ္စတ္တံ ကက္ခဋ္ဌံ ခရိဂတံ ဥပါဒိန္နံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခု အဇ္ဈတ္တိကာ ပထဝီဓာတု။ ယာ စေဝ ခေါ ပန အဇ္ဈတ္တိကာ ပထဝီဓာတု၊ ယာ စ ဗာဟိရာ ပထဝီဓာတု၊ ပထဝီဓာတုရေဝေသာ။ တံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိံ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒိသ္မာ ပထဝီဓာတုယာ နိဗ္ဗိန္နတိ၊ ပထဝီဓာတုယာ စိတ္တံ ဝိရာဇေတိ။

၃၅၀။ ကတမာ စ ဘိက္ခု အာပေါဓာတု။ အာပေါဓာတု သိယာ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သိယာ ဗာဟိရာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခု အဇ္ဈတ္တိကာ အာပေါဓာတု။ ယံ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ အာပေါ အာပေါဂတံ ဥပါဒိန္နံ။ သေယျထိဒံ၊ ပိတ္တံ သေမံ ပုဗ္ဗော လောဟိတံ သေဒေါ မေဒေါ အဿု ဝသာ ခေဋ္ဌော သိဃာဏိကာ လသိကာ မုတ္တံ၊ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ အာပေါ အာပေါဂတံ ဥပါဒိန္နံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခု အဇ္ဈတ္တိကာ အာပေါဓာတု။ ယာ စေဝ ခေါ ပန အဇ္ဈတ္တိကာ အာပေါဓာတု၊ ယာ စ ဗာဟိရာ အာပေါဓာတု၊ အာပေါဓာတုရေဝေသာ။ တံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒိသ္မာ အာပေါဓာတုယာ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ အာပေါဓာတုယာ စိတ္တံ ဝိရာဇေတိ။

၃၅၁။ ကတမာ စ ဘိက္ခု တေဇောဓာတု။ တေဇောဓာတု သိယာ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သိယာ ဗာဟိရာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခု အဇ္ဈတ္တိကာ တေဇောဓာတု။ ယံ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ တေဇော တေဇောဂတံ ဥပါဒိန္နံ။ သေယျထိဒံ၊ ယေန စ သန္တပ္ပတိ၊ ယေန စ ဇီရိယတိ၊ ယေန စ ပရိဋ္ဌယတိ၊ ယေန စ အသိတ-ပီတခါယိတသာယိတံ သမ္မာ ပရိဏာမံ ဂစ္ဆတိ၊ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ တေဇော တေဇောဂတံ ဥပါဒိန္နံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခု အဇ္ဈတ္တိကာ တေဇောဓာတု။ ယာ စေဝ ခေါ ပန အဇ္ဈတ္တိကာ တေဇောဓာတု၊ ယာ စ ဗာဟိရာ တေဇောဓာတု၊ တေဇောဓာတုရေဝေသာ။ တံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ဒိသ္မာ တေဇောဓာတုယာ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ တေဇောဓာတုယာ စိတ္တံ ဝိရာဇေတိ။

၃၅၂။ ကတမာ စ ဘိက္ခု ဝါယောဓာတု။ ဝါယောဓာတု သိယာ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သိယာ ဗာဟိရာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခု အဇ္ဈတ္တိကာ ဝါယောဓာတု။ ယံ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ ဝါယော ဝါယောဂတံ ဥပါဒိန္နံ။ သေယျထိဒံ၊ ဥဒ္ဓင်္ဂီမာ ဝါတာ၊ အစောဂမာ ဝါတာ၊ ကုစ္ဆိသယာ ဝါတာ၊ ကောဋ္ဌာသယာ ဝါတာ၊ အင်္ဂမင်္ဂါနုသာရိနော ဝါတာ၊ အဿာသော ပဿာသော ဣတိ၊ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ ဝါယော ဝါယောဂတံ ဥပါဒိန္နံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခု အဇ္ဈတ္တိကာ ဝါယောဓာတု။ ယာ စေဝ ခေါ ပန အဇ္ဈတ္တိကာ ဝါယောဓာတု၊ ယာ စ ဗာဟိရာ ဝါယောဓာတု၊ ဝါယောဓာတုရေဝေသာ။ တံ “နေတံ မမ၊

နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒိသ္မာ ဝါယောဓာတုယာ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝါယောဓာတုယာ စိတ္တံ ဝိရာဇေတိ။

၃၅၃။ ကတမာ စ ဘိက္ခု အာကာသဓာတု။ အာကာသဓာတု သိယာ အဇ္ဈတ္တိကာ၊ သိယာ ဗာဟိရာ။ ကတမာ စ ဘိက္ခု အဇ္ဈတ္တိကာ အာကာသဓာတု။ ယံ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ အာကာသံ အာကာသဂတံ ဥပါဒိန္နံ။ သေယျထိဒံ၊ ကဏ္ဍစိန္တံ နာသစိန္တံ မုခဒ္ဒါရံ၊ ယေန စ အသိတပီတခါယိတသာယိတံ အဇ္ဈောဟရတိ၊ ယတ္ထ စ အသိတပီတခါယိတသာယိတံ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ယေန စ အသိတပီတခါယိတသာယိတံ အစောဘာဂံ နိက္ခမတိ၊ ယံ ဝါ ပနညမ္ပိ ကိဉ္စိ အဇ္ဈတ္တံ ပစ္စတ္တံ အာကာသံ အာကာသဂတံ အယံ အဃဂတံ ဝိဝရံ ဝိဝရဂတံ အသမ္မုဋ္ဌံ ဓံသလောဟိတေဟိ ဥပါဒိန္နံ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဘိက္ခု အဇ္ဈတ္တိကာ အာကာသဓာတု။ ယာ စေဝ ခေါ ပန အဇ္ဈတ္တိကာ အာကာသဓာတု၊ ယာ စ ဗာဟိရာ အာကာသဓာတု၊ အာကာသဓာတုရေဝေသာ။ တံ “နေတံ မမ၊ နေသော-ဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧဝမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ဒိသ္မာ အာကာသဓာတုယာ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ အာကာသဓာတုယာ စိတ္တံ ဝိရာဇေတိ။

၃၅၄။ အထာပရံ ဝိညာဏယေဝ အဝသိဿတိ ပရိသုဒ္ဓံ ပရိယောဒါတံ၊ တေန စ ဝိညာဏေန ကိ^၂ ဝိဇာနာတိ။ သုခန္တိပိ ဝိဇာနာတိ၊ ဒုက္ခန္တိပိ ဝိဇာနာတိ၊ အဒုက္ခမသုခန္တိပိ ဝိဇာနာတိ။ သုခဝေဒနိယံ ဘိက္ခု ဖဿံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သုခါ ဝေဒနာ၊ သော သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော သုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိတိ ပဇာနာတိ။ တဿေဝ သုခဝေဒနိယဿ ဖဿဿ နိရောဓာ ယံ တဇ္ဇံ ဝေဒယိတံ သုခဝေဒနိယံ ဖဿံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နာ သုခါ ဝေဒနာ၊ သာ နိရုဇ္ဈတိ၊ သာ ဂူပသမ္ပတိတိ ပဇာနာတိ။

၃၅၅။ ဒုက္ခဝေဒနိယံ ဘိက္ခု ဖဿံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ၊ သော ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော ဒုက္ခံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိတိ ပဇာနာတိ။ တဿေဝ ဒုက္ခဝေဒနိယဿ ဖဿဿ နိရောဓာ ယံ တဇ္ဇံ ဝေဒယိတံ ဒုက္ခဝေဒနိယံ ဖဿံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နာ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ၊ သာ နိရုဇ္ဈတိ၊ သာ ဂူပသမ္ပတိတိ ပဇာနာတိ။

၃၅၆။ အဒုက္ခမသုခဝေဒနိယံ ဘိက္ခု ဖဿံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနာ၊ သော အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော အဒုက္ခမသုခံ ဝေဒနံ

၁-အစောဘာဂါ (သီ၊သျှ၊ကံ၊ဣ) ဒေဝဒုတသုတ္တေန သမေတိ။ ၂-တေန ဝိညာဏေန ကိဉ္စိ(သီ)

ယဒိ ကုဏ္ဍလာယ ယဒိ ဂိဝေယျကာယ ယဒိ သုဝဏ္ဏမာလာယ၊ တဉ္ဇဿ အတ္ထံ အနဘောတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခု အထာပရံ ဥပေက္ခာယေဝ အဝသိဿတိ ပရိသုဒ္ဓါ ပရိယောဒါတာ မုဒု စ ကမ္မညာ စ ပဘဿရာ စ။

၃၆၁။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ဣမဉ္ဇေ အဟံ ဥပေက္ခံ ဧဝံ ပရိသုဒ္ဓံ ဧဝံ ပရိယောဒါတံ အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ ဥပသံဟရေယျံ၊ တဒနုဓမ္မဉ္ဇ စိတ္တံ ဘာဝေယျံ၊ ဧဝံ မေ အယံ ဥပေက္ခာ တံနိဿိတာ တဒုပါဒါနာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ တိဋ္ဌေယျ။ ဣမဉ္ဇေ အဟံ ဥပေက္ခံ ဧဝံ ပရိသုဒ္ဓံ ဧဝံ ပရိယောဒါတံ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ ဥပသံဟရေယျံ၊ တဒနုဓမ္မဉ္ဇ စိတ္တံ ဘာဝေယျံ၊ ဧဝံ မေ အယံ ဥပေက္ခာ တံနိဿိတာ တဒုပါဒါနာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ တိဋ္ဌေယျ။ ဣမဉ္ဇေ အဟံ ဥပေက္ခံ ဧဝံ ပရိသုဒ္ဓံ ဧဝံ ပရိယောဒါတံ အာကိဉ္ဇညာယတနံ ဥပသံဟရေယျံ၊ တဒနုဓမ္မဉ္ဇ စိတ္တံ ဘာဝေယျံ၊ ဧဝံ မေ အယံ ဥပေက္ခာ တံနိဿိတာ တဒုပါဒါနာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ တိဋ္ဌေယျ။ ဣမဉ္ဇေ အဟံ ဥပေက္ခံ ဧဝံ ပရိသုဒ္ဓံ ဧဝံ ပရိယောဒါတံ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသံဟရေယျံ၊ တဒနုဓမ္မဉ္ဇ စိတ္တံ ဘာဝေယျံ၊ ဧဝံ မေ အယံ ဥပေက္ခာ တံနိဿိတာ တဒုပါဒါနာ စိရံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ တိဋ္ဌေယျာ”တိ။

၃၆၂။ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ဣမဉ္ဇေ အဟံ ဥပေက္ခံ ဧဝံ ပရိသုဒ္ဓံ ဧဝံ ပရိယောဒါတံ အာကာသာနဉ္ဇာယတနံ ဥပသံဟရေယျံ၊ တဒနုဓမ္မဉ္ဇ စိတ္တံ ဘာဝေယျံ၊ သင်္ခတမေတံ။ ဣမဉ္ဇေ အဟံ ဥပေက္ခံ ဧဝံ ပရိသုဒ္ဓံ ဧဝံ ပရိယောဒါတံ ဝိညာဏဉ္ဇာယတနံ ဥပသံဟရေယျံ၊ တဒနုဓမ္မဉ္ဇ စိတ္တံ ဘာဝေယျံ၊ သင်္ခတမေတံ။ ဣမဉ္ဇေ အဟံ ဥပေက္ခံ ဧဝံ ပရိသုဒ္ဓံ ဧဝံ ပရိယောဒါတံ အာကိဉ္ဇညာယတနံ ဥပသံဟရေယျံ၊ တဒနုဓမ္မဉ္ဇ စိတ္တံ ဘာဝေယျံ၊ သင်္ခတမေတံ။ ဣမဉ္ဇေ အဟံ ဥပေက္ခံ ဧဝံ ပရိသုဒ္ဓံ ဧဝံ ပရိယောဒါတံ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသံဟရေယျံ၊ တဒနုဓမ္မဉ္ဇ စိတ္တံ ဘာဝေယျံ၊ သင်္ခတမေတန္တိ။

သော နေဝ တံ အဘိသင်္ခရေတိ န အဘိသဉ္ဇေတယတိ ဘဝါယ ဝါ ဝိဘဝါယ ဝါ၊ သော အနဘိသင်္ခရေန္တော အနဘိသဉ္ဇေတယန္တော ဘဝါယ ဝါ ဝိဘဝါယ ဝါ န ကိဉ္ဇိ လောကေ ဥပါဒိယတိ၊ အနုပါဒိယံ န ပရိတဿတိ၊ အပရိတဿံ ပစ္စတ္တံယေဝ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ “ဒိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ”တိ ပဇာနာတိ။

၃၆၃။ သော သုခဉ္ဇေ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ၊ သာ အနိစ္စာတိ ပဇာနာတိ၊ အနဇ္ဈောသိတာတိ ပဇာနာတိ၊ အနဘိနန္ဒိတာတိ ပဇာနာတိ။ ဒုက္ခဉ္ဇေ ဝေဒနံ

ဝေဒေတိ၊ သာ အနိစ္စာတိ ပဇာနာတိ၊ အနဇ္ဈောသိတာတိ ပဇာနာတိ၊ အနဘိ-
နန္တိတာတိ ပဇာနာတိ။ အဒုက္ခမသုခဉ္စေ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ၊ သာ အနိစ္စာတိ
ပဇာနာတိ၊ အနဇ္ဈောသိတာတိ ပဇာနာတိ၊ အနဘိနန္တိတာတိ ပဇာနာတိ။

၃၆၄။ သော သုခဉ္စေ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ၊ ဝိသံယုတ္တော နံ ဝေဒေတိ။
ဒုက္ခဉ္စေ ဝေဒနံ ဝေဒေတိ၊ ဝိသံယုတ္တော နံ ဝေဒေတိ။ အဒုက္ခမသုခဉ္စေ
ဝေဒနံ ဝေဒေတိ၊ ဝိသံယုတ္တော နံ ဝေဒေတိ။ သော ကာယပရိယန္တိကံ
ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော ကာယပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိတိ ပဇာနာတိ၊
ဇီဝိတပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော ဇီဝိတပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိတိ
ပဇာနာတိ။ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ဥဒ္ဓံ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ ဣဓေဝ
သဗ္ဗဝေဒယိတာနိ အနဘိနန္တိတာနိ သီတိဘဝိဿန္တိတိ ပဇာနာတိ။

၃၆၅။ သေယျထာပိ ဘိက္ခု တေလဉ္စ ပဋိစ္စ ဝဋ်ဉ္စ ပဋိစ္စ တေလပွဒိပေါ
ဈာယတိ၊ တဿေဝ တေလဿ စ ဝဋ်ဉ္စာ စ ပရိယာဒါနာ အညဿ စ
အနုပဟာရာ^၁ အနာဟာရော နိဗ္ဗာယတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခု ကာယပရိယန္တိကံ
ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော ကာယပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိတိ ပဇာနာတိ၊
ဇီဝိတပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒယမာနော ဇီဝိတပရိယန္တိကံ ဝေဒနံ ဝေဒယာမိတိ
ပဇာနာတိ။ ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ ဥဒ္ဓံ ဇီဝိတပရိယာဒါနာ ဣဓေဝ
သဗ္ဗဝေဒယိတာနိ အနဘိနန္တိတာနိ သီတိဘဝိဿန္တိတိ ပဇာနာတိ။ တသ္မာ
ဧဝံ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု ဣမိနာ ပရမေန ပညာဓိဋ္ဌာနေန သမန္နာဂတော
ဟောတိ။ ဧသာ ဟိ ဘိက္ခု ပရမာ အရိယာ ပညာ၊ ယဒိဒံ သဗ္ဗဒုက္ခက္ခယေ
ဉာဏံ။

၃၆၆။ တဿ သာ ဝိမုတ္တိ သစ္စေ ဌိတာ အကုပ္ပါ ဟောတိ။ တံ ဟိ
ဘိက္ခု မုသာ ယံ မောသဓမ္မံ၊ တံ သစ္စံ ယံ အမောသဓမ္မံ နိဗ္ဗာနံ။ တသ္မာ
ဧဝံ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု ဣမိနာ ပရမေန သစ္စာဓိဋ္ဌာနေန သမန္နာဂတော
ဟောတိ။ ဧတံ ဟိ ဘိက္ခု ပရမံ အရိယသစ္စံ၊ ယဒိဒံ အမောသဓမ္မံ
နိဗ္ဗာနံ။

၃၆၇။ တဿေဝ ခေါ ပန ပုဗ္ဗေ အဝိဒ္ဓသုနော ဥပဓိ ဟောန္တိ သမတ္တာ
သမာဒိန္နာ။ ဘျာဿ ပဟိနာ ဟောန္တိ ဥစ္ဆိန္နမူလာ တာလာဝတ္ထုကတာ
အနဘာဝကတာ အာယတိ အနုပ္ပါဒဓမ္မာ။ တသ္မာ ဧဝံ သမန္နာဂတော

၁-အနုပါဟာရာ (သီ၊ဣ)၊ အနုပါဒါနာ (က)

ဘိက္ခု ဣမိနာ ပရမေန စာဂါမိဋ္ဌာနေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ဧသော ဟိ ဘိက္ခု ပရမော အရိယော စာဂေါ၊ ယဒိဒံ သဗ္ဗုပဓိပဋိနိဿရော။

၃၆၈။ တဿေဝ ခေါ ပန ပုဗ္ဗေ အဝိဒ္ဓသုနော အဘိဇ္ဈာ ဟောတိ ဆန္ဒော သာရာဂေါ၊ သွာဿ ပဟီနော ဟောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာ-ဝတ္ထုကတော အနဘာဝကတော အာယတိ အနုပ္ပါဒဓမ္မော။ တဿေဝ ခေါ ပန ပုဗ္ဗေ အဝိဒ္ဓသုနော အာယာတော ဟောတိ ဗျာပါဒေါ သမ္ပဒေါသော၊ သွာဿ ပဟီနော ဟောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝ-ကတော အာယတိ အနုပ္ပါဒဓမ္မော။ တဿေဝ ခေါ ပန ပုဗ္ဗေ အဝိဒ္ဓသုနော အဝိဇ္ဇာ ဟောတိ သမ္မောဟော၊ သွာဿ ပဟီနော ဟောတိ ဥစ္ဆိန္နမူလော တာလာဝတ္ထုကတော အနဘာဝကတော အာယတိ အနုပ္ပါဒဓမ္မော။ တသ္မာ ဧဝံ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု ဣမိနာ ပရမေန ဥပသမာဓိဋ္ဌာနေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ဧသော ဟိ ဘိက္ခု ပရမော အရိယော ဥပသမော၊ ယဒိဒံ ရာဂဒေါသမောဟာနံ ဥပသမော။ “ပညံ နပ္ပမဇ္ဇေယျ၊ သစ္စမနုရက္ခေယျ၊ စာဂမနုဗြူဟေယျ၊ သန္တိမေဝ သော သိက္ခေယျာ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။

၃၆၉။ “ယတ္ထ ဌိတံ မညဿဝါ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ မညဿေဝ ခေါ ပန နပ္ပဝတ္တမာနေ မုနိ သန္တောတိ ဝုစ္စတိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္စေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ အသ္မိတိ ဘိက္ခု မညိတမေတံ၊ အယမဟမသ္မိတိ မညိတမေတံ။ ဘဝိဿန္တိ မညိတမေတံ၊ န ဘဝိဿန္တိ မညိတမေတံ။ ရူပိ ဘဝိဿန္တိ မညိတ-မေတံ၊ အရူပိ ဘဝိဿန္တိ မညိတမေတံ၊ သညီ ဘဝိဿန္တိ မညိတမေတံ၊ အသညီ ဘဝိဿန္တိ မညိတမေတံ၊ နေဝသညီနာသညီ ဘဝိဿန္တိ မညိတမေတံ။ မညိတံ ဘိက္ခု ရောဂေါ မညိတံ ဂဏ္ဍော မညိတံ သလ္လံ၊ သဗ္ဗမညိတာနံတွေဝ ဘိက္ခု သမတိက္ကမာ မုနိ သန္တောတိ ဝုစ္စတိ။ မုနိ ခေါ ပန ဘိက္ခု သန္တော န ဇာယတိ န ဇီယတိ န မိယတိ န ကုပ္ပတိ န ပိဟေတိ။ တညိဿ ဘိက္ခု နတ္ထိ၊ ယေန ဇာယေထ။ အဇာယမာနော ကိ ဇီယိဿတိ၊ အဇီယမာနော ကိ မိယိဿတိ၊ အမိယမာနော ကိ ကုပ္ပိဿတိ၊ အကုပ္ပမာနော ကိဿံ ပိဟေဿတိ။ “ယတ္ထ ဌိတံ မညဿဝါ နပ္ပဝတ္တန္တိ၊ မညဿေဝ ခေါ ပန နပ္ပဝတ္တမာနေ မုနိ သန္တောတိ ဝုစ္စတိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣမံ ခေါ မေ တံ ဘိက္ခု သံခိတ္တေန ဆဓာတုဝိဘင်္ဂံ ဓာရေဟိတိ။

၃၇၀။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ ပုတ္တုသာတိ “သတ္တာ ကိရ မေ အနုပ္ပတ္တော၊ သုဂတော ကိရ မေ အနုပ္ပတ္တော၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ကိရ မေ အနုပ္ပတ္တော”တိ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဧကံသံ စီဝရံ ကတွာ ဘဂဝတော ပါဒေသု သိရသာ နိပတိတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ “အစ္စယော ဓံ ဘန္တေ အစ္စဂမာ ယထာဗာလံ ယထာမူဠံ ယထာအကုသလံ၊ ယောဟံ ဘဂဝန္တံ အာဝုသောဝါဒေန သမုဒါစရိတဗ္ဗံ အမညိဿံ၊ တဿ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ အစ္စယံ အစ္စယတော ပဋိဂ္ဂဏှာတု အာယတိ သံဝရာယာ”တိ။ တဂ္ဂ တွံ ဘိက္ခု အစ္စယော အစ္စဂမာ ယထာဗာလံ ယထာမူဠံ ယထာအကုသလံ၊ ယံ ဓံ တွံ အာဝုသောဝါဒေန သမုဒါစရိတဗ္ဗံ အမညိတ္ထံ၊ ယတော စ ခေါ တွံ ဘိက္ခု အစ္စယံ အစ္စယတော ဒိသ္မာ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောသိ၊ တံ တေ မယံ ပဋိဂ္ဂဏှာမ။ ဝုဒ္ဓိဟေသာ ဘိက္ခု အရိယဿ ဝိနယေ၊ ယော အစ္စယံ အစ္စယတော ဒိသ္မာ ယထာဓမ္မံ ပဋိကရောတိ၊ အာယတိ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိတိ။ လဘေယျာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတော သန္တိကေ ဥပသမ္ပဒန္တိ။ ပရိပုဏ္ဏံ ပန တေ ဘိက္ခု ပတ္တစီဝရန္တိ။ န ခေါ မေ ဘန္တေ ပရိပုဏ္ဏံ ပတ္တစီဝရန္တိ။ န ခေါ ဘိက္ခု တထာဂထာ အပရိပုဏ္ဏပတ္တစီဝရံ ဥပသမ္မာဒေန္တိတိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ပုတ္တုသာတိ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပတ္တစီဝရပရိယေသနံ ပတ္တာမိ။

အထ ခေါ် အာယသ္မန္တံ ပုတ္တုဿာတိ ပတ္တစီဝရပရိယေသနံ စရန္တံ ဝိဗ္ဗန္တာ ဂါဝိံ ဇီဝိတာ ဝေါရောပေသိ။ အထ ခေါ် သမ္မဟုလာ ဘိက္ခု ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု။ ဧကမန္တံ နိသီန္နာ ခေါ် တေ ဘိက္ခု ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ “ယော သော ဘန္တေ ပုတ္တုဿာတိ နာမ ကုလပုတ္တော ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဩဝါဒေန ဩဝဒိတော၊ သော ကာလင်္ကတော၊ တဿ ကာ ဂတိ၊ တော အဘိသမ္မရာယော”တိ။ ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခဝေ ပုတ္တုဿာတိ ကုလပုတ္တော ပစ္စပါဒိ ဓမ္မဿာနဓမ္မံ၊ န စ မံ ဓမ္မာဓိကရဏံ ဝိဟေသေသိ။ ပုတ္တုဿာတိ ဘိက္ခဝေ ကုလပုတ္တော ပဉ္စန္ဒံ ဩရုမ္ဘာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိ အနာဝတ္ထိဓမ္မော တဿှာ လောကာတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ဘာသိတံ
အဘိနန္ဒိန္တိ။

ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒသမံ။

၁၁-သစ္စာဘိက္ခုနီသုတ္တ

၃၇၁။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဗာရာဏသီယံ ဝိဟရတိ
ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။
“ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စယောသု။ ဘဂဝါ ဧတဒေါစ—

တထာဂတေန ဘိက္ခဝေ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဗာရာဏသီယံ
ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ သမဏေန
ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မာနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ၊
ယဒိဒံ စတုန္တံ အရိယသစ္စာနံ အာစိက္ခနာ ဒေသနာ ပညာပနာ ပဋ္ဌပနာ ဝိဝရဏာ
ဝိဘဇနာ ဥတ္တာနီကမ္ပံ။ ကတမေသံ စတုန္တံ၊ ဒုက္ခဿ အရိယသစ္စဿ အာစိက္ခနာ
ဒေသနာ ပညာပနာ ပဋ္ဌပနာ ဝိဝရဏာ ဝိဘဇနာ ဥတ္တာနီကမ္ပံ။ ဒုက္ခသမုဒယဿ
အရိယသစ္စဿ အာစိက္ခနာ ဒေသနာ ပညာပနာ ပဋ္ဌပနာ ဝိဝရဏာ ဝိဘဇနာ
ဥတ္တာနီကမ္ပံ။ ဒုက္ခနိရောဓဿ အရိယသစ္စဿ အာစိက္ခနာ ဒေသနာ ပညာပနာ
ပဋ္ဌပနာ ဝိဝရဏာ ဝိဘဇနာ ဥတ္တာနီကမ္ပံ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ
အရိယသစ္စဿ အာစိက္ခနာ ဒေသနာ ပညာပနာ ပဋ္ဌပနာ ဝိဝရဏာ ဝိဘဇနာ
ဥတ္တာနီကမ္ပံ။ တထာဂတေန ဘိက္ခဝေ အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဗာရာဏ-
သီယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ
သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မာနာ ဝါ
ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ၊ ယဒိဒံ ဣမေသံ စတုန္တံ အရိယသစ္စာနံ အာစိက္ခနာ
ဒေသနာ ပညာပနာ ပဋ္ဌပနာ ဝိဝရဏာ ဝိဘဇနာ ဥတ္တာနီကမ္ပံ။

သေဝထ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနေ၊ ဘဇေ ဘိက္ခဝေ သာရိပုတ္တ-
မောဂ္ဂလ္လာနေ။ ပဏ္ဍိတာ ဘိက္ခု အနဂ္ဂါဟကာ သဗြဟ္မစာရိနံ။ သေယျထာပိ
ဘိက္ခဝေ ဇနေတာ^၁ ဧဝံ သာရိပုတ္တော၊ သေယျထာပိ ဇာတဿ အာပါဒေတာ
ဧဝံ မောဂ္ဂလ္လာနေ။ သာရိပုတ္တော ဘိက္ခဝေ သောတာပတ္တိဖလေ ဝိနေတိ၊
မောဂ္ဂလ္လာနေ ဥတ္တမတ္တေ။ သာရိပုတ္တော ဘိက္ခဝေ ပဟောတိ စတ္တာရိ အရိယ-
သစ္စာနိ ဝိတ္တာရေန အာစိက္ခိတုံ ဒေသေတုံ ပညာပေတုံ ပဋ္ဌပေတုံ ဝိဝရိတုံ
ဝိဘဇိတုံ ဥတ္တာနီကာတုန္တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္ထာန သုဂတော
ဥဋ္ဌာယာသနာ ဝိဟာရံ ပါဝိသိ။

၃၇၂။ တတြ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အစိရပက္ကန္တဿ ဘဂဝတော
ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “အာဂုဿော ဘိက္ခဝေ”တိ။ “အာဂုဿော”တိ ခေါ တေ

ဘိက္ခု။ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ပစ္စယောသံ။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော
တေဒဝေါစ—

တထာဂတေန အာဝုသော အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဗာရာဏသီယံ
ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ သမဏေန
ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မာနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ
လောကသ္မိံ၊ ယဒိဒံ စတုန္တံ အရိယသစ္စာနံ အာစိက္ခနာ ဒေသနာ ပညာပနာ
ပဋ္ဌပနာ ဝိဝရဏာ ဝိဘဇနာ ဥတ္တာနိကမ္ပံ။ ကတမေသံ စတုန္တံ၊ ဒုက္ခဿ
အရိယသစ္စဿ အာစိက္ခနာ ဒေသနာ ပညာပနာ ပဋ္ဌပနာ ဝိဝရဏာ ဝိဘဇနာ
ဥတ္တာနိကမ္ပံ။ ဒုက္ခသမုဒယဿ အရိယသစ္စဿ အာစိက္ခနာ ဒေသနာ
ပညာပနာ ပဋ္ဌပနာ ဝိဝရဏာ ဝိဘဇနာ ဥတ္တာနိကမ္ပံ။ ဒုက္ခနိရောဓဿ
အရိယသစ္စဿ အာစိက္ခနာ ဒေသနာ ပညာပနာ ပဋ္ဌပနာ ဝိဝရဏာ ဝိဘဇနာ
ဥတ္တာနိကမ္ပံ။ ဒုက္ခနိရောဓေါမိနိယာ ပဋိပဒါယ အရိယသစ္စဿ အာစိက္ခနာ
ဒေသနာ ပညာပနာ ပဋ္ဌပနာ ဝိဝရဏာ ဝိဘဇနာ ဥတ္တာနိကမ္ပံ။

၃၇၃။ ကတမဇ္ဇာဝုသော ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။ ဇာတိပိ ဒုက္ခာ၊ ဇရာပိ ဒုက္ခာ၊
မရဏမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာပိ ဒုက္ခာ၊ ယမ္ပိစ္ဆံ န
လဘတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ၊ သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။

ကတမာ စာဝုသော ဇာတိ။ ယာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမ္ပိ တမ္ပိ
သတ္တနိကာယေ ဇာတိ သဇ္ဇာတိ ဩက္ကန္တိ အဘိနိဗ္ဗတ္တိ ခန္ဓာနံ ပါတုဘာဝေါ
အာယတနာနံ ပဋိလာဘော။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော ဇာတိ။

ကတမာ စာဝုသော ဇရာ။ ယာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမ္ပိ တမ္ပိ
သတ္တနိကာယေ ဇရာ ဇီရဏတာ ခဏ္ဍိစ္စံ ပါလိစ္စံ ဝလိတ္တစတာ အာယုနော
သံဟာနိ ဣန္ဒြိယာနံ ပရိပါကော။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော ဇရာ။

ကတမဇ္ဇာဝုသော မရဏံ။ ယာ တေသံ တေသံ သတ္တာနံ တမ္ပိ တမ္ပိ
သတ္တနိကာယာ စုတိ စဝနတာ ဘေဒေါ အန္တရဓာနံ မဇ္ဈ မရဏံ ကာလံကိရိယာ
ခန္ဓာနံ ဘေဒေါ ကဠေဝရဿ နိက္ခေပေါ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿပစ္စေဒေါ။ ဣဒံ
ဝုစ္စတာဝုသော မရဏံ။

ကတမာ စာဝုသော သောကော။ ယော ခေါ အာဝုသော အညတရည-
တရေန ဗျသနေန သမန္နာဂတဿ အညတရညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ
သောကော သောစနာ သောစိတတ္ထံ အန္တောသောကော အန္တောပရိ-
သောကော။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော သောကော။

ကတမော စာဝုသော ပရိဒေဝေါ။ ယော ခေါ အာဝုသော အညတရည-
တရေန ဗျသနေန သမန္နာဂတဿ အညတရညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ
အာဒေဝေါ ပရိဒေဝေါ အာဒေဝနာ ပရိဒေဝနာ အာဒေဝိတတ္ထံ ပရိဒေဝိတတ္ထံ။
အယံ ဝုစ္စတာဝုသော ပရိဒေဝေါ။

ကတမဇ္ဇာဝုသော ဒုက္ခံ။ ယံ ခေါ အာဝုသော ကာယိကံ ဒုက္ခံ ကာယိကံ
အသာတံ ကာယသမ္ပဿဇံ ဒုက္ခံ အသာတံ ဝေဒယိတံ။ ဣဒံ ဝုစ္စတာဝုသော ဒုက္ခံ။

ကတမဇ္ဇာဝုသော ဒေါမနဿံ။ ယံ ခေါ အာဝုသော စေတသိကံ ဒုက္ခံ
စေတသိကံ အသာတံ မနောသမ္ပဿဇံ ဒုက္ခံ အသာတံ ဝေဒယိတံ။ ဣဒံ
ဝုစ္စတာဝုသော ဒေါမနဿံ။

ကတမော စာဝုသော ဥပါယာသော။ ယော ခေါ အာဝုသော အညတရည-
တရေန ဗျသနေန သမန္နာဂတဿ အညတရညတရေန ဒုက္ခဓမ္မေန ဖုဋ္ဌဿ
အာယာသော ဥပါယာသော အာယာသိတတ္ထံ ဥပါယာသိတတ္ထံ။ အယံ
ဝုစ္စတာဝုသော ဥပါယာသော။

ကတမဇ္ဇာဝုသော ယမ္ဗိန္ဒြိယံ န လဘတိ တမ္ဗိ ဒုက္ခံ။ ဇာတိဓမ္မာနံ အာဝုသော
သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ “အဟော ဝတ မယံ န ဇာတိဓမ္မာ အသာမ၊ န စ
ဝတ နော ဇာတိ အာဂစ္ဆေယျ”တိ။ န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ဗိ
ယမ္ဗိန္ဒြိယံ န လဘတိ တမ္ဗိ ဒုက္ခံ။ ဇရာဓမ္မာနံ အာဝုသော သတ္တာနံ။ ပ။ ဗျာဓိဓမ္မာနံ
အာဝုသော သတ္တာနံ။ မရဏဓမ္မာနံ အာဝုသော သတ္တာနံ။ သောကပရိဒေဝ-
ဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသဓမ္မာနံ အာဝုသော သတ္တာနံ ဧဝံ ဣစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
“အဟော ဝတ မယံ န သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသဓမ္မာ အသာမ၊
န စ ဝတ နော သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ အာဂစ္ဆေယျ”န္တိ။
န ခေါ ပနေတံ ဣစ္ဆာယ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒမ္ဗိ ယမ္ဗိန္ဒြိယံ န လဘတိ တမ္ဗိ ဒုက္ခံ။

ကတမေ စာဝုသော သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဒုက္ခာ။ သေယျထိဒံ၊
ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော ဝေဒနပါဒါနက္ခန္ဓော သညုပါဒါနက္ခန္ဓော သင်္ခါရပါဒါနက္ခန္ဓော
ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ဣမေ ဝုစ္စန္တာဝုသော သံခိတ္တေန ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ
ဒုက္ခာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတာဝုသော ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ။

၃၇၄။ ကတမဇ္ဇာဝုသော ဒုက္ခသမုဒယံ^၁ အရိယသစ္စံ။ ယာယံ တဏှာ
ပေါနောဗ္ဗဝိကာ^၂ နန္တိရာဂသဟဂတာ^၃ တတြတတြာဘိနန္တိနိ။ သေယျထိဒံ၊

၁-ဒုက္ခသမုဒယော (သျှာ၊ကံ) ၂-ပေါနောဘဝိကာ (သိ၊ဣ) ၃-နန္တိရာဂသဟဂတာ (သိ၊သျှာ၊ကံ၊ဣ)

ကာမတဏှာ ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာ။ ဣဒံ ဝုစ္စတာဝုသော ဒုက္ခသမုဒယံ^၁ အရိယသစ္စံ။

ကတမဉ္ဇာဝုသော ဒုက္ခနိရောဓံ^၂ အရိယသစ္စံ။ ယော တဿာယေဝ တဏှာယ အသေသဝိရာဂနိရောဓော စာဂေါ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ မုတ္တိံ အနာလယော။ ဣဒံ ဝုစ္စတာဝုသော ဒုက္ခနိရောဓံ^၂ အရိယသစ္စံ။

၃၇၅။ ကတမဉ္ဇာဝုသော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။ အယမေဝ အရိယော အဋ္ဌဂီကော မဂ္ဂေါ။ သေယျထိဒံ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တော သမ္မာအာဇီဝေါ သမ္မာဝါယာမော သမ္မာသတိံ သမ္မာသမာဓိ။

ကတမာစာဝုသော သမ္မာဒိဋ္ဌိံ။ ယံ ခေါ အာဝုသော ဒုက္ခေ ဉာဏံ ဒုက္ခသမုဒယေ ဉာဏံ ဒုက္ခနိရောဓေ ဉာဏံ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီယာ ပဋိပဒါယ ဉာဏံ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော သမ္မာဒိဋ္ဌိံ။

ကတမော စာဝုသော သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ နေက္ခမ္မသင်္ကပ္ပေါ အဗျာပါဒ-သင်္ကပ္ပေါ အဝိဟိံသာသင်္ကပ္ပေါ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။

ကတမာ စာဝုသော သမ္မာဝါစာ။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏီ၊ ပိသုဏာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီ၊ ဖရသာယ ဝါစာယ ဝေရမဏီ၊ သမ္ပပ္ပလာပါ ဝေရမဏီ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော သမ္မာဝါစာ။

ကတမော စာဝုသော သမ္မာကမ္မန္တော။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီ၊ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏီ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏီ။ အယံ ဝုစ္စတာ-ဝုသော သမ္မာကမ္မန္တော။

ကတမော စာဝုသော သမ္မာအာဇီဝေါ။ ဣဓာဝုသော အရိယသာဝကော မိစ္ဆာအာဇီဝံ ပဟာယ သမ္မာအာဇီဝေန ဇီဝိကံ ကပ္ပေတိ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော သမ္မာအာဇီဝေါ။

ကတမော စာဝုသော သမ္မာဝါယာမော။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု အနုပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒါယ ဆန္တံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဇာတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ၊ ဥပ္ပန္နာနံ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ဆန္တံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဇာတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ၊ အနုပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒါယ ဆန္တံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဇာတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ၊ ဥပ္ပန္နာနံ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ

ဦးတိယာ အသမ္မောသာယ ဘိယျောဘာဝါယ ဝေပုလ္လာယ ဘာဝနာယ ပါရိပူရိယာ ဆန္တံ ဇနေတိ ဝါယမတိ ဝီရိယံ အာရဘတိ စိတ္တံ ပဂ္ဂဏှာတိ ပဒဟတိ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော သမ္မာဝါယာမော။

ကတမာ စာဝုသော သမ္မာသတိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပိ သမ္မဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ၊ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ပ။ စိတ္တေ စိတ္တာနုပဿီ ဝိဟရတိ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီ ဝိဟရတိ အာတာပိ သမ္မဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော သမ္မာသတိ။

ကတမော စာဝုသော သမ္မာသမာဓိ။ ဣဓာဝုသော ဘိက္ခု ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ဝီတိသုခံ ပဌမံ ဖျာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဝူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္မသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ဝီတိသုခံ ဒုတိယံ ဖျာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ ဝီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ။ပ။ တတိယံ ဖျာနံ။ပ။ စတုတ္ထံ ဖျာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ အယံ ဝုစ္စတာဝုသော သမ္မာသမာဓိ။ ဣဒံ ဝုစ္စတာဝုသော ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနီ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ။

တထာဂတေနာဝုသော အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန ဗာရာဏသီယံ ဣသိပတနေ မိဂဒါယေ အနတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတံ အပ္ပဋ္ဌိဝတ္တိယံ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မာနာ ဝါ ကေနစိ ဝါ လောကသ္မိံ၊ ယဒိဒံ ဣမေသံ စတုနံ အရိယသစ္စာနံ အာစိက္ခနာ ဒေသနာ ပညာပနာ ပဋ္ဌပနာ ဝိဝရဏာ ဝိဘဇနာ ဥတ္တာနိကမ္ပန္တိ။

ဣဒ မဝေါစ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

သစ္စဝိဘင်္ဂသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဧကောဒသမံ။

၁၂-ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ္တ

၃၇၆။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သက္ကေသု ဝိဟရတိ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ နိဂြောဓာရာမေ။ အထ ခေါ မဟာပဇာပတိ^၁ ဂေါတမီ နဝံ ဒုဿယုဂံ အာဒါယ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ

၁-မဟာပဇာပတိ (သီ၊သျှ၊ကံ၊ဣ)

အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္နာ ခေါ မဟာပဇာပတိ ဂေါတမိ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “ဣဒံ မေ ဘန္တေ နဝံ ဒုဿယုဂံ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ သာမံ ကန္တံ သာမံ ဝါယိတံ၊ တံ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ ပဋိဂ္ဂဏှာတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂဝါ မဟာပဇာပတိ ဂေါတမိ ဧတဒဝေါစ “သံဃေ ဂေါတမိ ဒေဟိ၊ သံဃေ တေ ဒိန္နေ အဟဉ္ဇေဝ ပူဇိတော ဘဝိဿာမိ သံဃော စာ”တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ မဟာပဇာပတိ ဂေါတမိ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “ဣဒံ မေ ဘန္တေ နဝံ ဒုဿယုဂံ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ သာမံ ကန္တံ သာမံ ဝါယိတံ၊ တံ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ ပဋိဂ္ဂဏှာတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ”တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ မဟာပဇာပတိ ဂေါတမိ ဧတဒဝေါစ “သံဃေ ဂေါတမိ ဒေဟိ၊ သံဃေ တေ ဒိန္နေ အဟဉ္ဇေဝ ပူဇိတော ဘဝိဿာမိ သံဃော စာ”တိ။ တတိယမ္ပိ ခေါ မဟာပဇာပတိ ဂေါတမိ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “ဣဒံ မေ ဘန္တေ နဝံ ဒုဿယုဂံ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ သာမံ ကန္တံ သာမံ ဝါယိတံ၊ တံ မေ ဘန္တေ ဘဂဝါ ပဋိဂ္ဂဏှာတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ”တိ။ တတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ မဟာပဇာပတိ ဂေါတမိ ဧတဒဝေါစ “သံဃေ ဂေါတမိ ဒေဟိ၊ သံဃေ တေ ဒိန္နေ အဟဉ္ဇေဝ ပူဇိတော ဘဝိဿာမိ သံဃော စာ”တိ။

၃၇၇။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “ပဋိဂ္ဂဏှာတု ဘန္တေ ဘဂဝါ မဟာပဇာပတိယာ ဂေါတမိယာ နဝံ ဒုဿယုဂံ၊ ဗဟူပကာရာ^၁ ဘန္တေ မဟာပဇာပတိ ဂေါတမိ ဘဂဝတော မာတုတ္တာ အာပါဒိကာ ပေါသိကာ ခီရဿ ဒါယိကာ၊ ဘဂဝန္တံ ဇေနတ္တိယာ ကာလင်္ကီတာယ ထညံ ပါယေသိ၊ ဘဂဝါပိ ဘန္တေ ဗဟူပကာရော မဟာပဇာပတိယာ ဂေါတမိယာ၊ ဘဂဝန္တံ ဘန္တေ အာဂမ္မ မဟာပဇာပတိ ဂေါတမိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတာ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂတာ၊ သံဃံ သရဏံ ဂတာ။ ဘဂဝန္တံ ဘန္တေ အာဂမ္မ မဟာပဇာပတိ ဂေါတမိ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတာ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတာ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတာ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတာ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတာ။ ဘဂဝန္တံ ဘန္တေ အာဂမ္မ မဟာပဇာပတိ ဂေါတမိ ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတာ၊ ဓမ္မေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတာ၊ သံဃေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတာ၊ အရိယကန္တေဟိ သီလေဟိ သမန္နာဂတာ။ ဘဂဝန္တံ ဘန္တေ အာဂမ္မ မဟာပဇာပတိ ဂေါတမိ ဒုက္ခေ နိက္ကင်္ခါ၊ ဒုက္ခသမုဒယေ နိက္ကင်္ခါ၊ ဒုက္ခနိရောဓေ နိက္ကင်္ခါ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂေါတမိယာ ပဋိပဒါယ နိက္ကင်္ခါ။ ဘဂဝါပိ ဘန္တေ ဗဟူပကာရော မဟာပဇာပတိယာ ဂေါတမိယာ”တိ။

၃၇၈။ ဧဝမေတံ အာနန္တံ၊ ယံ ဟာနန္တ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလံ အာဂမ္မ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂတော ဟောတိ။ ဣမဿာနန္တ ပုဂ္ဂလဿ ဣမိနာ ပုဂ္ဂလေန န သုပ္ပတိကာရံ ဝဒါမိ၊ ယဒိဒံ အဘိဝါဒန ပစ္စုဋ္ဌာန အဇ္ဈလိကမ္မ သာမိစိကမ္မ စိဝရ ပိဏ္ဍပါတ သေနာသန ဂိလာနပ္ပစ္စယဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရာနုပ္ပဒါနေန။

ယံ ဟာနန္တ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလံ အာဂမ္မ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ မုသာဝါဒါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာနာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဣမဿာနန္တ ပုဂ္ဂလဿ ဣမိနာ ပုဂ္ဂလေန န သုပ္ပတိကာရံ ဝဒါမိ၊ ယဒိဒံ အဘိဝါဒန ပစ္စုဋ္ဌာန အဇ္ဈလိကမ္မ သာမိစိကမ္မ စိဝရ ပိဏ္ဍပါတ သေနာသန-ဂိလာနပ္ပစ္စယဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရာနုပ္ပဒါနေန။

ယံ ဟာနန္တ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလံ အာဂမ္မ ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ဓမ္မေ။ သံဃေ။ အရိယကန္တေဟိ သီလေဟိ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ ဣမဿာနန္တ ပုဂ္ဂလဿ ဣမိနာ ပုဂ္ဂလေန န သုပ္ပတိကာရံ ဝဒါမိ၊ ယဒိဒံ အဘိဝါဒန ပစ္စုဋ္ဌာန အဇ္ဈလိကမ္မ သာမိစိကမ္မ စိဝရ ပိဏ္ဍပါတ သေနာသန-ဂိလာနပ္ပစ္စယဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရာနုပ္ပဒါနေန။

ယံ ဟာနန္တ ပုဂ္ဂလော ပုဂ္ဂလံ အာဂမ္မ ဒုက္ခေ နိက္ခဓီဟိ ဟောတိ၊ ဒုက္ခသမုဒယေ နိက္ခဓီဟိ ဟောတိ၊ ဒုက္ခနိရောဓေ နိက္ခဓီဟိ ဟောတိ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ နိက္ခဓီဟိ ဟောတိ။ ဣမဿာနန္တ ပုဂ္ဂလဿ ဣမိနာ ပုဂ္ဂလေန န သုပ္ပတိကာရံ ဝဒါမိ၊ ယဒိဒံ အဘိဝါဒန ပစ္စုဋ္ဌာန အဇ္ဈလိကမ္မ သာမိစိကမ္မ စိဝရ-ပိဏ္ဍပါတ သေနာသန ဂိလာနပ္ပစ္စယဘောသဇ္ဇပရိက္ခာရာနုပ္ပဒါနေန။

၃၇၉။ စုဒ္ဒသ ခေါ ပနိမာနန္တ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ ဒက္ခိဏာ။ ကတမာ စုဒ္ဒသ၊ တထာဂတေ အရဟန္တေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ ပဌမာ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ ဒက္ခိဏာ။ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ ဒုတိယာ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ ဒက္ခိဏာ။ တထာဂတသာဝကေ အရဟန္တေ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ တတိယာ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ ဒက္ခိဏာ။ အရဟတ္တဖလသတ္တိကိရိယာယ ပဋိပန္နေ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ စတုတ္ထိ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ ဒက္ခိဏာ။ အနာဂါမိဿ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ ပဉ္စမိ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ ဒက္ခိဏာ။ အနာဂါမိဖလသတ္တိကိရိယာယ ပဋိပန္နေ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ ဆဋ္ဌိ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ ဒက္ခိဏာ။ သကဒါဂါမိဿ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ သတ္တမိ

ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ ဒက္ခိဏာ။ သကဒါဂါမိဖလသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နေ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ အဋ္ဌမိ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ ဒက္ခိဏာ။ သောတာပန္နေ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ နဝမိ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ ဒက္ခိဏာ။ သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နေ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ ဒသမိ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ ဒက္ခိဏာ။ ဗာဟိရဏေ ကာမေသု ဝိတရာဂေ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ ဧကာဒသမိ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ ဒက္ခိဏာ။ ပုထုဇ္ဇနသီလဝန္တေ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ ဒွါဒသမိ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ ဒက္ခိဏာ။ ပုထုဇ္ဇနဒုဿီလေ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ တေရသမိ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ ဒက္ခိဏာ။ တိရစ္ဆာနဂတေ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ စုဒ္ဒသမိ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ ဒက္ခိဏာတိ။

တတြာနန္တ တိရစ္ဆာနဂတေ ဒါနံ ဒတွာ သတဂုဏာ ဒက္ခိဏာ ပါဠိကဒ္ဓိတဗ္ဗာ။ ပုထုဇ္ဇနဒုဿီလေ ဒါနံ ဒတွာ သဟဿဂုဏာ ဒက္ခိဏာ ပါဠိကဒ္ဓိတဗ္ဗာ။ ပုထုဇ္ဇနသီလဝန္တေ ဒါနံ ဒတွာ သတသဟဿဂုဏာ ဒက္ခိဏာ ပါဠိကဒ္ဓိတဗ္ဗာ။ ဗာဟိရဏေ ကာမေသု ဝိတရာဂေ ဒါနံ ဒတွာ ကောဋိသတသဟဿဂုဏာ ဒက္ခိဏာ ပါဠိကဒ္ဓိတဗ္ဗာ။ သောတာပတ္တိဖလသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နေ ဒါနံ ဒတွာ အသင်္ခေယျာ အပ္ပမေယျာ ဒက္ခိဏာ ပါဠိကဒ္ဓိတဗ္ဗာ။ ကော ပန ဝါဒေါ သောတာပန္နေ၊ ကော ပန ဝါဒေါ သကဒါဂါမိဖလသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နေ၊ ကော ပန ဝါဒေါ သကဒါဂါမိဿ၊ ကော ပန ဝါဒေါ အနာဂါမိဖလသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နေ၊ ကော ပန ဝါဒေါ အနာဂါမိဿ၊ ကော ပန ဝါဒေါ အရဟတ္တဖလသစ္စိကိရိယာယ ပဋိပန္နေ၊ ကော ပန ဝါဒေါ အရဟန္တေ၊ ကော ပန ဝါဒေါ ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓေ၊ ကော ပန ဝါဒေါ တထာဂတေ အရဟန္တေ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓေ။

၃၈၀။ သတ္တ ခေါ ပနိမာနန္တ သံဃဂတာ ဒက္ခိဏာ။ ကတမာ သတ္တ၊ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခေ ဥဘတောသံဃေ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ ပဌမာ သံဃဂတာ ဒက္ခိဏာ။ တထာဂတေ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဥဘတောသံဃေ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ ဒုတိယာ သံဃဂတာ ဒက္ခိဏာ။ ဘိက္ခုသံဃေ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ တတိယာ သံဃဂတာ ဒက္ခိဏာ။ ဘိက္ခုနိသံဃေ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ စတုတ္ထိ သံဃဂတာ ဒက္ခိဏာ။ ဧတ္တကာ မေ ဘိက္ခု၊ စ ဘိက္ခုနိယော စ သံဃတော ဥဒ္ဓိဿထာတိ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ ပဉ္စမိ သံဃဂတာ ဒက္ခိဏာ။ ဧတ္တကာ မေ ဘိက္ခု၊ သံဃတော ဥဒ္ဓိဿထာတိ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ ဆဋ္ဌိ သံဃဂတာ ဒက္ခိဏာ။ ဧတ္တကာ မေ ဘိက္ခုနိယော သံဃတော ဥဒ္ဓိဿထာတိ ဒါနံ ဒေတိ၊ အယံ သတ္တမိ သံဃဂတာ ဒက္ခိဏာ။

ဘဝိဿန္တိ ခေါ် ပနာနန္တ အနာဂတမဒ္ဒါနံ ဂေါတြဘုနော ကာသာဝကဏှာ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ၊ တေသု ဒုဿီလေသု သံဃံ ဥဒ္ဓိဿ ဒါနံ ဒဿန္တိ၊ တဒါပါဟံ အာနန္တ သံဃဂတံ ဒက္ခိဏံ အသင်္ခေယျံ အပ္ပမေယျံ ဝဒါမိ၊ န တွေဝါဟံ အာနန္တ ကေနစိ ပရိယာယေန သံဃဂတာယ ဒက္ခိဏာယ ပါဠိပုဂ္ဂလိကံ ဒါနံ မဟပ္ပလတရံ ဝဒါမိ။

၃၈၁။ စတသော ခေါ် ဣမာ အာနန္တ ဒက္ခိဏာ ဝိသုဒ္ဓိယော။ ကတမာ စတသော၊ အတ္တာနန္တ ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ အတ္တာနန္တ ဒက္ခိဏာ ပဋိဂ္ဂါဟကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ဒါယကတော၊ အတ္တာနန္တ ဒက္ခိဏာ နေဝ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော၊ အတ္တာနန္တ ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော စေဝ ဝိသုဇ္ဈတိ ပဋိဂ္ဂါဟကတော စ။

ကထဉ္စာနန္တ ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော။ ဣဓာနန္တ ဒါယကော ဟောတိ သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာ ဟောန္တိ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ။ ဧဝံ ခေါ် အာနန္တ ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော။

ကထဉ္စာနန္တ ဒက္ခိဏာ ပဋိဂ္ဂါဟကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ဒါယကတော။ ဣဓာနန္တ ဒါယကော ဟောတိ ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာ ဟောန္တိ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မော။ ဧဝံ ခေါ် အာနန္တ ဒက္ခိဏာ ပဋိဂ္ဂါဟကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ဒါယကတော။

ကထဉ္စာနန္တ ဒက္ခိဏာ နေဝ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော။ ဣဓာနန္တ ဒါယကော စ ဟောတိ ဒုဿီလော ပါပဓမ္မော၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာ စ ဟောန္တိ ဒုဿီလာ ပါပဓမ္မာ။ ဧဝံ ခေါ် အာနန္တ ဒက္ခိဏာ နေဝ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ နော ပဋိဂ္ဂါဟကတော။

ကထဉ္စာနန္တ ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော စေဝ ဝိသုဇ္ဈတိ ပဋိဂ္ဂါဟကတော စ။ ဣဓာနန္တ ဒါယကော စ ဟောတိ သီလဝါ ကလျာဏဓမ္မော၊ ပဋိဂ္ဂါဟကာ စ ဟောန္တိ သီလဝန္တော ကလျာဏဓမ္မော။ ဧဝံ ခေါ် အာနန္တ ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော စေဝ ဝိသုဇ္ဈတိ ပဋိဂ္ဂါဟကတော စ။ ဣမာ ခေါ် အာနန္တ စတသော ဒက္ခိဏာ ဝိသုဒ္ဓိယောတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတ္ထာန သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္တာ—

၃၈၂။ “ယော သီလဝါ ဒုဿီလေသု ဒဒါတိ ဒါနံ၊
 ဓမ္မေန လဒ္ဓံ သုပသန္တစိတ္တော။
 အဘိသဒ္ဓဟံ ကမ္မဖလံ ဥဠာရံ၊
 သာ ဒက္ခိဏာ ဒါယကတော ဝိသုဇ္ဈတိ။
 ယော ဒုဿီလော သီလဝန္တေသု ဒဒါတိ ဒါနံ၊
 အဓမ္မေန လဒ္ဓံ အပ္ပသန္တစိတ္တော။
 အနဘိသဒ္ဓဟံ ကမ္မဖလံ ဥဠာရံ၊
 သာ ဒက္ခိဏာ ပဋိဂ္ဂါဟကတော ဝိသုဇ္ဈတိ။
 ယော ဒုဿီလော ဒုဿီလေသု ဒဒါတိ ဒါနံ၊
 အဓမ္မေန လဒ္ဓံ အပ္ပသန္တစိတ္တော။
 အနဘိသဒ္ဓဟံ ကမ္မဖလံ ဥဠာရံ၊
 န တံ ဒါနံ ဝိပုလပ္ပလန္တိ ဗြူမိ^၁။
 ယော သီလဝါ သီလဝန္တေသု ဒဒါတိ ဒါနံ၊
 ဓမ္မေန လဒ္ဓံ သုပသန္တစိတ္တော။
 အဘိသဒ္ဓဟံ ကမ္မဖလံ ဥဠာရံ၊
 တံ ဝေ ဒါနံ ဝိပုလပ္ပလန္တိ ဗြူမိ။
 ယော ဝိတရာဂေါ ဝိတရာဂေသု ဒဒါတိ ဒါနံ၊
 ဓမ္မေန လဒ္ဓံ သုပသန္တစိတ္တော။
 အဘိသဒ္ဓဟံ ကမ္မဖလံ ဥဠာရံ၊
 တံ ဝေ ဒါနံ အာမိသဒါနာနမဂ္ဂ”^၃န္တိ။

ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒွါဒသမံ။

ဝိဘင်္ဂဝဂ္ဂေါ နိဋ္ဌိတော စတုတ္ထော

ဓာသုဒ္ဓါနံ

ဘဒ္ဒေကာနန္ဒကဏ္ဍာန၊ လောမသကင်္ဂီယာသုဘော။
 မဟာကမ္မသဠာယတနဝိဘင်္ဂါ၊ ဥဒ္ဒေသအရဏာ ဓာတု သစ္စံ။

ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ္တန္တိ။

၁-လဒ္ဓါ (သီ၊ဣ) ၂-သာ ဒက္ခိဏာ နေဝဘော ဝိသုဇ္ဈတိ (သီ၊ဣ) ၃-တံ ဝေ ဒါနံ ဝိပုလန္တိ ဗြူမိ (သီ)

၅-သဠာယတနဝဂ္ဂ

၁-အနာထပိဏ္ဍိကောခါဒေသုတ္တ

၃၈၃။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
ဧတေဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန
အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ အာဗာဓိကော ဟောတိ ဒုက္ခိတော
ဗာဠဂိလာနော။ အထ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ အညတရံ ပုရိသံ
အာမန္တေသိ “ဧဟိ တံ အမ္ဘော ပုရိသ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမ၊
ဥပသင်္ကမိတွာ မမ ဝစနေန ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တာဟိ” ‘အနာထ-
ပိဏ္ဍိကော ဘန္တေ ဂဟပတိ အာဗာဓိကော ဒုက္ခိတော ဗာဠဂိလာနော၊
သော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တာဟိ’တိ။ ယေန စာယသ္မာ သာရိပုတ္တော
တေနပသင်္ကမ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မမ ဝစနေန အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ
ပါဒေ သိရသာ ဝန္တာဟိ” ‘အနာထပိဏ္ဍိကော ဘန္တေ ဂဟပတိ အာဗာဓိကော
ဒုက္ခိတော ဗာဠဂိလာနော၊ သော အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ပါဒေ
သိရသာ ဝန္တာဟိ’တိ။ ဧဝဉ္စ ဝဒေဟိ ‘သာဓု ကိရ ဘန္တေ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော
ယေန အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဂဟပတိဿ နိဝေသနံ တေနပသင်္ကမတု အနုကမ္ပံ
ဥပါဒါယာ’တိ”။

“ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ သော ပုရိသော အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဂဟပတိဿ
ပဋိသုတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ
အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္နော ခေါ သော ပုရိသော ဘဂဝန္တံ
ဧတဒဝေါစ “အနာထပိဏ္ဍိကော ဘန္တေ ဂဟပတိ အာဗာဓိကော ဒုက္ခိတော
ဗာဠဂိလာနော၊ သော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တာဟိ”တိ။ ယေန
စာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တေနပသင်္ကမ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ
အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္နော ခေါ သော ပုရိသော
အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ “အနာထပိဏ္ဍိကော ဘန္တေ ဂဟပတိ
အာဗာဓိကော ဒုက္ခိတော ဗာဠဂိလာနော၊ သော အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ
ပါဒေ သိရသာ ဝန္တာဟိ၊ ဧဝဉ္စ ဝဒေဟိ ‘သာဓု ကိရ ဘန္တေ အာယသ္မာ
သာရိပုတ္တော ယေန အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဂဟပတိဿ နိဝေသနံ တေနပသင်္ကမတု

အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ'တိ"။ အဓိဝါသေသိ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော တုဏှိဘာဝေန။

၃၈၄။ အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ အာယသ္မတာ အာနန္တေန ပစ္စာသမဏေန ယေန အနာထပိဏ္ဍိကဿ ဂဟပတိဿ နိဝေသနံ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ နိသန္ဓ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အနာထပိဏ္ဍိကံ ဂဟပတိ ဧတဒေါစ "ကစ္စိ တေ ဂဟပတိ ခမနီယံ၊ ကစ္စိ ယာပနီယံ၊ ကစ္စိ တေ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ ပဋိက္ခမန္တိ နော အဘိက္ခမန္တိ၊ ပဋိက္ခမောသာနံ ပညာယတိ နော အဘိက္ခမော"တိ။

န မေ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ ခမနီယံ၊ န ယာပနီယံ၊ ဗာဠာ မေ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ အဘိက္ခမန္တိ နော ပဋိက္ခမန္တိ၊ အဘိက္ခမောသာနံ ပညာယတိ နော ပဋိက္ခမော။ သေယျထာပိ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ ဗလဝါ ပုရိသော တိဏှေန သိခရေန မုဒ္ဒနိ^၁ အဘိမတ္တေယျ။^၂ ဧဝမေဝ ခေါ မေ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ အဓိမတ္တာ ဝါတာ မုဒ္ဒနိ^၁ ဥပါနန္တိ။^၃ န မေ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ ခမနီယံ၊ န ယာပနီယံ၊ ဗာဠာ မေ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ အဘိက္ခမန္တိ နော ပဋိက္ခမန္တိ၊ အဘိက္ခမောသာနံ ပညာယတိ နော ပဋိက္ခမော။ သေယျထာပိ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ ဗလဝါ ပုရိသော ဒဠေန ဝရတ္တခဏှေန သီသေ သီသဝေဌံ ဒဒေယျ။ ဧဝမေဝ ခေါ မေ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ အဓိမတ္တာ သီသေ သီသဝေဒနာ^၄။ န မေ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ ခမနီယံ၊ န ယာပနီယံ၊ ဗာဠာ မေ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ အဘိက္ခမန္တိ နော ပဋိက္ခမန္တိ၊ အဘိက္ခမောသာနံ ပညာယတိ နော ပဋိက္ခမော။ သေယျထာပိ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ ဒက္ခော ဂေါဃာတကော ဝါ ဂေါဃာတကန္တေဝါသီ ဝါ တိဏှေန ဂေါဝိကန္တနေန ကုတ္တိ ပရိကန္တေယျ။ ဧဝမေဝ ခေါ မေ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ အဓိမတ္တာ ဝါတာ ကုတ္တိ ပရိကန္တန္တိ။ န မေ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ ခမနီယံ၊ န ယာပနီယံ၊ ဗာဠာ မေ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ အဘိက္ခမန္တိ နော ပဋိက္ခမန္တိ၊ အဘိက္ခမောသာနံ ပညာယတိ နော ပဋိက္ခမော။ သေယျထာပိ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ ဒွေ ဗလဝန္တော ပုရိသာ ဒုဗ္ဗလတရံ ပုရိသံ နာနာဗဟာသု ဂဟေတွာ အင်္ဂါရကာသုယာ သန္တာပေယျံ သမ္ပရိတာပေယျံ။ ဧဝမေဝ ခေါ မေ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ အဓိမတ္တာ ကာယသ္မိ ညာဟော။ န မေ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ ခမနီယံ၊ န ယာပနီယံ၊ ဗာဠာ မေ ဒုက္ခာ

၁-မုဒ္ဒါနံ (သိ၊သျှ၊ကံ၊ဣ) ၂-အဘိမတ္တေယျ (သိ၊ဣ)
၃-ဩပါနန္တိ (သျှ၊ကံ) ၄-အဓိမတ္တာ ဝါတာ သီသံ ပရိကန္တန္တိ (သိ၊သျှ၊ကံ)

ဝေဒနာ အဘိက္ကမန္တိ နော ပဋိက္ကမန္တိ၊ အဘိက္ကမောသာနံ ပညာယတိ နော ပဋိက္ကမောတိ။

၃၈၅။ တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န စက္ခု ဥပါဒိယိဿာမိ၊ န စ မေ စက္ခုနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။

တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န သောတံ ဥပါဒိယိဿာမိ၊ န စ မေ သောတနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န ဃာနံ ဥပါဒိယိဿာမိ၊ န စ မေ ဃာနနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န ဇိဝံ ဥပါဒိယိဿာမိ၊ န စ မေ ဇိဝါနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န ကာယံ ဥပါဒိယိဿာမိ၊ န စ မေ ကာယနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န မနံ ဥပါဒိယိဿာမိ၊ န စ မေ မနောနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ (၁)

တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န ရူပံ ဥပါဒိယိဿာမိ၊ န စ မေ ရူပနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န သဒ္ဓံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ ပ။ န ဂန္ဓံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န ရသံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န ဓမ္မံ ဥပါဒိယိဿာမိ၊ န စ မေ ဓမ္မနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ (၂)

တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န စက္ခုဝိညာဏံ ဥပါဒိယိဿာမိ၊ န စ မေ စက္ခုဝိညာဏနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န သောတဝိညာဏံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န ဃာနဝိညာဏံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န ဇိဝါဝိညာဏံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န ကာယဝိညာဏံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န မနောဝိညာဏံ ဥပါဒိယိဿာမိ၊ န စ မေ မနောဝိညာဏနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ (၃)

တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န စက္ခုသမ္ပဿံ ဥပါဒိယိဿာမိ၊ န စ မေ စက္ခုသမ္ပဿနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န သောတသမ္ပဿံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န ဃာနသမ္ပဿံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န ဇိဝှိသမ္ပဿံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န ကာယသမ္ပဿံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န မနောသမ္ပဿံ ဥပါဒိယိဿာမိ၊ န စ မေ မနောသမ္ပဿနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ (၄)

တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န စက္ခုသမ္ပဿဇံ ဝေဒနံ ဥပါဒိယိဿာမိ၊ န စ မေ စက္ခုသမ္ပဿဇာဝေဒနာနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န သောတသမ္ပဿဇံ ဝေဒနံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န ဃာနသမ္ပဿဇံ ဝေဒနံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န ဇိဝှိသမ္ပဿဇံ ဝေဒနံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န ကာယသမ္ပဿဇံ ဝေဒနံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န မနောသမ္ပဿဇံ ဝေဒနံ ဥပါဒိယိဿာမိ၊ န စ မေ မနောသမ္ပဿဇာဝေဒနာနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ (၅)

၃၈၆။ တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န ပထဝီဓာတု ဥပါဒိယိဿာမိ၊ န စ မေ ပထဝီဓာတုနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န အာပေါဓာတု ဥပါဒိယိဿာမိ။ န တေဇောဓာတု ဥပါဒိယိဿာမိ။ န ဝါယောဓာတု ဥပါဒိယိဿာမိ။ န အာကာသဓာတု ဥပါဒိယိဿာမိ။ န ဝိညာဏဓာတု ဥပါဒိယိဿာမိ၊ န စ မေ ဝိညာဏဓာတုနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ (၆)

တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န ရူပံ ဥပါဒိယိဿာမိ၊ န စ မေ ရူပနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န ဝေဒနံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န သညံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န သင်္ခါရေ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န ဝိညာဏံ ဥပါဒိယိဿာမိ၊ န စ မေ ဝိညာဏနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ (၇)

တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပါဒိယိဿာမိ၊ န စ မေ အာကာသာနဉ္စာယတနနိဿိတံ ဝိညာဏံ

ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န အာကိဉ္စညာယတနံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န စ မေ နေဝသညာနာသညာယတနနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ (၈)

တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န ဣဓ လောကံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န စ မေ ဣဓ လောကနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “န ပရလောကံ ဥပါဒိယိဿာမိ။ န စ မေ ပရလောကနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ တသ္မာတိဟ တေ ဂဟပတိ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ “ယမ္ပိ မေ ဒိဋ္ဌိ သုတံ မုတံ ဝိညာတံ ပတ္တံ ပရိယေသိတံ အနုပရိယေသိတံ အနုစရိတံ မနဿ၊ တမ္ပိ န ဥပါဒိယိဿာမိ။ န စ မေ တနိဿိတံ ဝိညာဏံ ဘဝိဿတီ”တိ။ ဧဝံ ဟိ တေ ဂဟပတိ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။ (၉)

၃၈၇။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ ပရောဒိ၊ အဿုနိ ပဝုတ္တေသိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော အနာထပိဏ္ဍိကံ ဂဟပတိ ဧတဒဝေါစ “ဩလီယသိ ခေါ တွံ ဂဟပတိ၊ သံသိဒသိ ခေါ တွံ ဂဟပတိ”တိ။ နာဟံ ဘန္တေ အာနန္ဒ ဩလီယာမိ နပိ သံသိဒါမိ၊ အပိ စ မေ ဒီဃရတ္တံ သတ္တာ ပယိရုပါသိတော၊ မနောဘာဝနီယာ စ ဘိက္ခု၊ န စ မေ ဧဝရူပိ ဓမ္မိ ကထာ သုတပုဗ္ဗာတိ။ န ခေါ ဂဟပတိ ဂိဟိနံ ဩဒါတဝသနာနံ ဧဝရူပိ ဓမ္မိ ကထာ ပဋိဘာတိ၊ ပဗ္ဗဇိတာနံ ခေါ ဂဟပတိ ဧဝရူပိ ဓမ္မိ ကထာ ပဋိဘာတိတိ။ တေန ဟိ ဘန္တေ သာရိပုတ္တ ဂိဟိနမ္ပိ ဩဒါတဝသနာနံ ဧဝရူပိ ဓမ္မိ ကထာ ပဋိဘာတု၊ သန္တိ ဟိ ဘန္တေ ကုလပုတ္တာ အပ္ပရဇ္ဇေဇာတိကာ၊ အဿဝနတာ ဓမ္မဿ ပရိဟာယန္တိ၊ ဘဝိဿန္တိ ဓမ္မဿ အညာတာရောတိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တော အာယသ္မာ စ အာနန္ဒော အနာထ-
ပိဏ္ဍိကံ ဂဟပတိ ဣမိနာ ဩဝါဒေန ဩဝဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကမိသု။
အထ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကော ဂဟပတိ အစိရပက္ကန္တေ အာယသ္မန္တေ စ
သာရိပုတ္တေ အာယသ္မန္တေ စ အာနန္ဒေ ကာလမကာသိ၊ တုသိတံ ကာယံ
ဥပပဇ္ဇိ။ အထ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကော ဒေဝပုတ္တော အဘိက္ကန္တယ ရတ္တိယာ
အဘိက္ကန္တဝုတ္တော ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေန ဘဂဝါ
တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။

ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကော ဒေဝပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဂါထာဟိ
အဇ္ဈဘာသိ—

“ဣဒံ ဟိ တံ ဇေတဝနံ၊ ဣသိသံဃနိသေဝိတံ။
အာဝုတ္တံ ဓမ္မရာဇေန၊ ပီတိသဉ္ဇနနံ မမ။
ကမ္ပံ ဝိဇ္ဇာ စ ဓမ္မော စ၊ သီလံ ဇီဝိတမုတ္တမံ။
ဧတေန မစ္စာ သုဇ္ဈန္တိ၊ န ဂေါတ္တေန ဓနေန ဝါ။
တသ္မာ ဟိ ပဏ္ဍိတော ပေါသော၊ သမ္ပဿံ အတ္တမတ္တနော။
ယောနိသော ဝိစိနေ ဓမ္မံ၊ ဧဝံ တတ္ထ ဝိသုဇ္ဈတိ။
သာရိပုတ္တောဝ ပညာယ၊ သီလေန ဥပသမေန စ။
ယောပိ ပါရဂူတော ဘိက္ခု၊ ဧတာဝပရမော သိယာ”တိ။

ဣဒ မဝေါစ အနာထပိဏ္ဍိကော ဒေဝပုတ္တော။ သမနုညော သတ္တာ အဟောသိ။
အထ ခေါ အနာထပိဏ္ဍိကော ဒေဝပုတ္တော “သမနုညော မေ သတ္တာ”တိ
ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ တတ္ထေဝန္တရဇာယိ။

၃၈၈။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန ဘိက္ခု အာ-
မန္တေသိ—ဣမံ ဘိက္ခဝေ ရတ္တိ အညတရော ဒေဝပုတ္တော အဘိက္ကန္တယ
ရတ္တိယာ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏော ကေဝလကပ္ပံ ဇေတဝနံ ဩဘာသေတွာ ယေနာဟံ
တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ
ဌိတော ခေါ သော ဒေဝပုတ္တော မံ ဂါထာဟိ အဇ္ဈဘာသိ—

“ဣဒံ ဟိ တံ ဇေတဝနံ၊ ဣသိသံဃနိသေဝိတံ။
အာဝုတ္တံ ဓမ္မရာဇေန၊ ပီတိသဉ္ဇနနံ မမ။
ကမ္ပံ ဝိဇ္ဇာ စ ဓမ္မော စ၊ သီလံ ဇီဝိတမုတ္တမံ။
ဧတေန မစ္စာ သုဇ္ဈန္တိ၊ န ဂေါတ္တေန ဓနေန ဝါ။
တသ္မာ ဟိ ပဏ္ဍိတော ပေါသော၊ သမ္ပဿံ အတ္တမတ္တနော။
ယောနိသော ဝိစိနေ ဓမ္မံ၊ ဧဝံ တတ္ထ ဝိသုဇ္ဈတိ။
သာရိပုတ္တောဝ ပညာယ၊ သီလေန ဥပသမေန စ။
ယောပိ ပါရဂူတော ဘိက္ခု၊ ဧတာဝပရမော သိယာ”တိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘိက္ခဝေ သော ဒေဝပုတ္တော “သမနုညော မေ သတ္တာ”တိ မံ
အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ တတ္ထေဝန္တရဇာယိတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “သော ဟိ နူန သော ဘန္တေ အနာထပိဏ္ဍိကော ဒေဝပုတ္တော ဘဝိဿတိ၊ အနာထပိဏ္ဍိကော ဘန္တေ ဂဟပတိ အာယသ္မန္တေ သာရိပုတ္တေ အဘိပ္ပသန္တော အဟောသီ”တိ။ သာဓု သာဓု အာနန္ဒ၊ ယာဝတကံ ခေါ အာနန္ဒ တက္ကာယ ပတ္တဗ္ဗံ၊ အနုပ္ပတ္တံ တံ တယာ၊ အနာထပိဏ္ဍိကော သော အာနန္ဒ ဒေဝပုတ္တောတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိတိ။

အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ပဌမံ။

၂-ဆန္ဒောဝါဒသုတ္တ

၃၈၉။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္တကနိဝါပေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တော အာယသ္မာ စ မဟာစုန္ဒော အာယသ္မာ စ ဆန္ဒော ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ ဝိဟရန္တိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ ဆန္ဒော အာဗာဓိကော ဟောတိ ဒုက္ခိတော ဗာဠဂီလာနော။ အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော သာယနသမယံ ပဋိ-သလ္လာနာ ဝုဋ္ဌိတော ယေနာယသ္မာ မဟာစုန္ဒော တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ မဟာစုန္တံ ဧတဒဝေါစ “အာယာမာဝသော စုန္တ ယေနာယသ္မာ ဆန္ဒော တေနပသင်္ကမိဿာမ ဂီလာနပုစ္ဆကာ”တိ။ “ဧဝမာဝသော”တိ ခေါ အာယသ္မာ မဟာစုန္ဒော အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ပစ္စသောသိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တော အာယသ္မာ စ မဟာစုန္ဒော ယေနာယသ္မာ ဆန္ဒော တေနပသင်္ကမိသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ ဆန္ဒေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိသု၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္ဒော ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော အာယသ္မန္တံ ဆန္တံ ဧတဒဝေါစ “ကစ္စိ တေ အာဝသော ဆန္တ ခမနီယံ၊ ကစ္စိ ယာပနီယံ၊ ကစ္စိ တေ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ ပဋိက္ခမန္တိ နော အဘိက္ကမန္တိ၊ ပဋိက္ခမောသာနံ ပညာယတိ နော အဘိက္ကမော”တိ။

န မေ အာဝသော သာရိပုတ္တ ခမနီယံ၊ န ယာပနီယံ၊ ဗာဠာ မေ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ အဘိက္ကမန္တိ နော ပဋိက္ခမန္တိ၊ အဘိက္ကမောသာနံ ပညာ-ယတိ နော ပဋိက္ခမော။ သေယျဏာပိ အာဝသော သာရိပုတ္တ ဗလဝါ

ပုရိသော တိဏှေန သိခရေန မုဒ္ဒနိ အဘိမတ္တေယျ။ ဧဝမေဝ ခေါ မေ
 အာဝုသော သာရိပုတ္တ အဓိမတ္တာ ဝါတာ မုဒ္ဒနိ ဥိဟနန္တိ။ န မေ
 အာဝုသော သာရိပုတ္တ ခမနိယံ၊ န ယာပနိယံ၊ ဗာဠာ မေ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ
 အဘိက္ကမန္တိ နော ပဋိက္ကမန္တိ၊ အဘိက္ကမောသာနံ ပညာယတိ နော ပဋိက္ကမော။
 သေယျထာပိ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ဗလဝါ ပုရိသော ဒဠေန ဝရတ္တက္ခယော
 သီသေ သီသဝေဌံ ဒဒေယျ။ ဧဝမေဝ ခေါ မေ အာဝုသော သာရိပုတ္တ
 အဓိမတ္တာ သီသေ သီသဝေဒနာ။ န မေ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ခမနိယံ၊
 န ယာပနိယံ၊ ဗာဠာ မေ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ အဘိက္ကမန္တိ နော ပဋိက္ကမန္တိ၊
 အဘိက္ကမောသာနံ ပညာယတိ နော ပဋိက္ကမော။ သေယျထာပိ အာဝုသော
 သာရိပုတ္တ ဒက္ခော ဂေါဃာတကော ဝါ ဂေါဃာတကန္တေဝါသီ ဝါ တိဏှေန
 ဂေါဝိကန္တနေန ကုတ္တိ ပရိကန္တေယျ။ ဧဝမေဝ ခေါ မေ အာဝုသော သာရိပုတ္တ
 အဓိမတ္တာ ဝါတာ ကုတ္တိ ပရိကန္တန္တိ။ န မေ အာဝုသော သာရိပုတ္တ ခမနိယံ၊
 န ယာပနိယံ၊ ဗာဠာ မေ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ အဘိက္ကမန္တိ နော ပဋိက္ကမန္တိ၊
 အဘိက္က-
 မောသာနံ ပညာယတိ နော ပဋိက္ကမော။ သေယျထာပိ အာဝုသော သာရိပုတ္တ
 ဒွေ ဗလဝန္တော ပုရိသာ ဒုဗ္ဗလတရံ ပုရိသံ နာနာဗာဟာသု ဂဟေတွာ အင်္ဂါရ-
 ကာသုယာ သန္တာပေယျံ သမ္ပရိတာပေယျံ။ ဧဝမေဝ ခေါ မေ အာဝုသော
 သာရိပုတ္တ အဓိမတ္တော ကာယသ္မိံ ညာဟော။ န မေ အာဝုသော သာရိပုတ္တ
 ခမနိယံ၊ န ယာပနိယံ၊ ဗာဠာ မေ ဒုက္ခာ ဝေဒနာ အဘိက္ကမန္တိ နော ပဋိက္ကမန္တိ၊
 အဘိက္ကမောသာနံ ပညာယတိ နော ပဋိက္ကမော။ သတ္ထံ အာဝုသော သာရိပုတ္တ
 အာဟရိသာမိ၊ နာဝကင်္ခါမိ ဇီဝိတန္တိ။

၃၉၀။ မာယသ္မာ ဆန္နော သတ္ထံ အာဟရေသိ၊ ယာပေတာယသ္မာ
 ဆန္နော၊ ယာပေန္တံ မယံ အာယသ္မန္တံ ဆန္နံ ဣစ္ဆာမ။ သစေ အာယသ္မတော
 ဆန္နဿ နတ္ထိ သပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ၊ အဟံ အာယသ္မတော ဆန္နဿ
 သပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ ပရိယေသိဿာမိ။ သစေ အာယသ္မတော ဆန္နဿ
 နတ္ထိ သပ္ပါယာနိ ဘောသဇ္ဇာနိ၊ အဟံ အာယသ္မတော ဆန္နဿ သပ္ပါယာနိ
 ဘောသဇ္ဇာနိ ပရိယေသိဿာမိ။ သစေ အာယသ္မတော ဆန္နဿ နတ္ထိ
 ပတိရူပါ ဥပဋ္ဌာကာ၊ အဟံ အာယသ္မန္တံ ဆန္နံ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ။ မာယသ္မာ
 ဆန္နော သတ္ထံ အာဟရေသိ၊ ယာပေတာယသ္မာ ဆန္နော၊ ယာပေန္တံ မယံ
 အာယသ္မန္တံ ဆန္နံ ဣစ္ဆာမာတိ။

နပိ မေ အာဝုသော သာရိပုတ္တ နတ္ထိ သပ္ပါယာနိ ဘောဇနာနိ၊ နပိ မေ နတ္ထိ
 သပ္ပါယာနိ ဘောသဇ္ဇာနိ၊ နပိ မေ နတ္ထိ ပတိရူပါ ဥပဋ္ဌာကာ။ အပိ စာဝုသော

သာရိပုတ္တ ပရိစိဏ္ဍော မေ သတ္တာ ဒီဃရတ္တံ မနာပေနေဝ နော အမနာပေန။
ဧတံ ဟိ အာဂုသော သာရိပုတ္တ သာဝကဿ ပတိရူပံ၊ ယံ သတ္တာရံ ပရိစရေယျ
မနာပေနေဝ နော အမနာပေန။ အနုပဝဇ္ဇံ ဆန္ဒော ဘိက္ခု သတ္တံ အာဟ-
ရိဿတိတိ ဧဝမေတံ^၁ အာဂုသော သာရိပုတ္တ ဓာရေဟိတိ။ ပုစ္ဆေယျာမ မယံ
အာယသ္မန္တံ ဆန္ဒံ ကဉ္စိဒေဝ ဒေသံ၊ သစေ အာယသ္မာ ဆန္ဒော ဩကာသံ
ကရောတိ ပဉ္စဿ ဝေယျာကရဏာယာတိ။ ပုစ္ဆာဂုသော သာရိပုတ္တ သုတ္တာ
ဝေဒိဿာမိတိ။

၃၉၁။ စက္ခု အာဂုသော ဆန္ဒ စက္ခုရိညာဏံ စက္ခုရိညာဏရိညာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ
“ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ သမနုပဿသိ? သောတံ
အာဂုသော ဆန္ဒ သောတရိညာဏံ။ ပ။ ဃာနံ အာဂုသော ဆန္ဒ ဃာနရိညာဏံ။
ဇိဝံ အာဂုသော ဆန္ဒ ဇိဝါရိညာဏံ။ ကာယံ အာဂုသော ဆန္ဒ ကာယရိညာဏံ။
မနံ အာဂုသော ဆန္ဒ မနောရိညာဏံ မနောရိညာဏရိညာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ “ဧတံ
မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ သမနုပဿသိတိ?

စက္ခု အာဂုသော သာရိပုတ္တ စက္ခုရိညာဏံ စက္ခုရိညာဏရိညာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ
“နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ သမနုပဿာမိ။ သောတံ
အာဂုသော သာရိပုတ္တ။ ပ။ ဃာနံ အာဂုသော သာရိပုတ္တ။ ဇိဝံ အာဂုသော
သာရိပုတ္တ။ ကာယံ အာဂုသော သာရိပုတ္တ။ မနံ အာဂုသော သာရိပုတ္တ
မနောရိညာဏံ မနောရိညာဏရိညာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊
န မေသော အတ္တာ”တိ သမနုပဿာမိတိ။

၃၉၂။ စက္ခုသ္မိ အာဂုသော ဆန္ဒ စက္ခုရိညာဏေ စက္ခုရိညာဏရိညာ-
တဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု ကိံ ဒိသ္မာ ကိံ အဘိညာယ စက္ခု စက္ခုရိညာဏံ စက္ခုရိညာဏ-
ရိညာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ
သမနုပဿသိ? သောတသ္မိ အာဂုသော ဆန္ဒ သောတရိညာဏေ။ ဃာနသ္မိ
အာဂုသော ဆန္ဒ ဃာနရိညာဏေ။ ဇိဝါယ အာဂုသော ဆန္ဒ ဇိဝါရိညာဏေ။
ကာယသ္မိ အာဂုသော ဆန္ဒ ကာယရိညာဏေ။ မနသ္မိ အာဂုသော ဆန္ဒ
မနောရိညာဏေ မနောရိညာဏရိညာတဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု ကိံ ဒိသ္မာ ကိံ
အဘိညာယ မနံ မနောရိညာဏံ မနောရိညာဏရိညာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ
“နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ သမနုပဿသိတိ?

စက္ခုသို့ အာရုံသော သာရိပုတ္တ စက္ခုဝိညာဏေ စက္ခုဝိညာဏဝိညာ-
 တဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု နိရောဓံ ဒိသ္မာ နိရောဓံ အဘိညာယ စက္ခု စက္ခုဝိညာဏံ
 စက္ခုဝိညာဏဝိညာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော
 အတ္တာ”တိ သမနုပဿာမိ။ သောတသ္မိ အာရုံသော သာရိပုတ္တ သောတ-
 ဝိညာဏေ။ ဃာနသ္မိ အာရုံသော သာရိပုတ္တ ဃာနဝိညာဏေ။ ဇိဝှိယ
 အာရုံသော သာရိပုတ္တ ဇိဝှိဝိညာဏေ။ ကာယသ္မိ အာရုံသော သာရိပုတ္တ
 ကာယဝိညာဏေ။ မနသ္မိ အာရုံသော သာရိပုတ္တ မနောဝိညာဏေ မနော-
 ဝိညာဏဝိညာတဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု နိရောဓံ ဒိသ္မာ နိရောဓံ အဘိညာယ မနံ
 မနောဝိညာဏံ မနောဝိညာဏဝိညာတဗ္ဗေ ဓမ္မေ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊
 န မေသော အတ္တာ”တိ သမနုပဿာမိတိ။

၃၉၃။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ မဟာစုန္ဒော အာယသ္မန္တံ ဆန္တံ ဧတဒေါစ
 “တသ္မာတိဟ အာရုံသော ဆန္တံ ဣဒမ္ပိ တဿ ဘဂဝတော သာသနံ နိစ္စကပ္ပံ
 မနသိ ကာတဗ္ဗံ ‘နိဿိတဿ စလိတံ၊ အနိဿိတဿ စလိတံ နတ္ထိ၊ စလိတေ
 အသတိ ပဿဒ္ဓိ၊ ပဿဒ္ဓိယာ သတိ နတိ န ဟောတိ၊ နတိယာ အသတိ
 အာဂတိဂတိ န ဟောတိ၊ အာဂတိဂတိယာ အသတိ စုတူပပါတော န ဟောတိ၊
 စုတူပပါတေ အသတိ နေဝိဓ န ဟုရံ န ဥဘယမန္တရေန၊ ဧသေဝန္တော
 ဒုက္ခဿာ’တိ”။ အထ ခေါ အာယသ္မာ စ သာရိပုတ္တော အာယသ္မာ စ မဟာ-
 စုန္ဒော အာယသ္မန္တံ ဆန္တံ ဣမိနာ ဩဝါဒေန ဩဝဒိတွာ ဥဠာယာသနာ ပက္ကမိသု။

၃၉၄။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ဆန္တော အစိရပက္ကန္တေ အာယသ္မန္တေ စ
 သာရိပုတ္တေ အာယသ္မန္တေ စ မဟာစုန္ဒေ သတ္တံ အာဟရေသိ။ အထ ခေါ
 အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ
 အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္တော ခေါ အာယသ္မာ
 သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒေါစ “အာယသ္မတာ ဘန္တေ ဆန္နေန သတ္တံ
 အာဟရိတံ၊ တဿ ကာ ဂတိ၊ ကော အဘိသမ္ပရာယော”တိ။ နန တေ
 သာရိပုတ္တ ဆန္နေန ဘိက္ခုနာ သမ္ပုခါယေဝ အနုပဝဇ္ဇတာ ဗျာကတာတိ။ အတ္ထိ
 ဘန္တေ ပုဗ္ဗဇိရုံ နာမ ဝဇ္ဇိဂါမော၊ တတ္ထာယသ္မတော ဆန္နဿ မိတ္တကုလာနိ
 သုဟဇ္ဇကုလာနိ ဥပဝဇ္ဇကုလာနိတိ။ ဟောန္တိ ဟေတေ သာရိပုတ္တ ဆန္နဿ
 ဘိက္ခုနော မိတ္တကုလာနိ သုဟဇ္ဇကုလာနိ ဥပဝဇ္ဇကုလာနိ၊ နာဟံ သာရိပုတ္တ

၁-စနံ (သိ)	၂-ပဗ္ဗဇိတဦးတံ(က)၊ ဥပဝဇ္ဇိတံ (က)၊
၃-ပေါသန္တိ(က)	ပုဗ္ဗဝိဇ္ဇနံ၊ ပုဗ္ဗဝိဇ္ဇနံ၊ ပုဗ္ဗဝိစိရံ (သံယုတ္တကေ)

ဧတ္တာဝတာ သဥပဝဇ္ဇောတိ ဝဒါမိ။ ယော ခေါ သာရိပုတ္တ ဣမဉ္ဇ ကာယံ နိက္ခိပတိ။ အညဉ္ဇ ကာယံ ဥပါဒိယတိ။ တမဟံ သဥပဝဇ္ဇောတိ ဝဒါမိ။ တံ ဆန္နဿ ဘိက္ခုနော နတ္ထိ။ အနုပဝဇ္ဇော ဆန္နော ဘိက္ခု သတ္တံ အာဟရေသီတိ ဧဝမေတံ သာရိပုတ္တ ဓာရေဟီတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတိ။

ဆန္နောဝါဒသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒုတိယံ။

၃-ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တ

၃၉၅။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိတ္ထိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော သာယနသမယံ ပဋိသလ္လာနာ ပုဋိတော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ။ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသီန္နော ခေါ အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “သာဓု မံ ဘန္တေ ဘဂဝါ သံခိတ္တေန ဩဝါဒေန ဩဝဒတု။ ယမဟံ ဘဂဝတော ဓမ္မံ သုတွာ ဧကော ဝုပကဋ္ဌော အပ္ပမတ္တော အတာပီ ပဟိတတ္တော ဝိဟရေယျ”န္တိ။ တေန ဟိ ပုဏ္ဏ သုဏ္ဏာဟိ သာဓုကံ မနသိ ကရောဟိ။ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

သန္တိ ခေါ ပုဏ္ဏ စက္ခုဝိညေယျာ ရူပါ ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ပိယရူပါ ကာမူပသံဟိတာ ရဇနီယာ၊ တံ စေ ဘိက္ခု အဘိနန္ဒတိ အဘိဝဒတိ အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ။ တဿ တံ အဘိနန္ဒတော အဘိဝဒတော အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နန္ဒိ။ နန္ဒိသမုဒယာ ဒုက္ခသမုဒယော ပုဏ္ဏာတိ ဝဒါမိ။

သန္တိ ခေါ ပုဏ္ဏ သောတဝိညေယျာ သဒ္ဓါ။ ဃာနဝိညေယျာ ဂန္ဓာ။ ဇိဝှိ-ဝိညေယျာ ရသာ။ ကာယဝိညေယျာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ။ မနောဝိညေယျာ ဓမ္မာ ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ပိယရူပါ ကာမူပသံဟိတာ ရဇနီယာ၊ တံ စေ ဘိက္ခု အဘိနန္ဒတိ အဘိဝဒတိ အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ။ တဿ တံ အဘိနန္ဒတော အဘိဝဒတော အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နန္ဒိ။ နန္ဒိသမုဒယာ ဒုက္ခသမုဒယော ပုဏ္ဏာတိ ဝဒါမိ။

သန္တိ စ ခေါ ပုဏ္ဏ စက္ခုဝိညေယျာ ရူပါ ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ပိယရူပါ ကာမူပသံဟိတာ ရဇနီယာ၊ တံ စေ ဘိက္ခု နာဘိနန္ဒတိ နာဘိဝဒတိ နာဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ။ တဿ တံ အနဘိနန္ဒတော အနဘိဝဒတော အနဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတော နန္တိ နိရုဇ္ဈတိ၊ နန္တိနိရောဓာ ဒုက္ခနိရောဓော ပုဏ္ဏာတိ ဝဒါမိ။

သန္တိ စ ခေါ ပုဏ္ဏ သောတဝိညေယျာ သဒ္ဓါ။ ဃာနဝိညေယျာ ဂန္ဓာ။ ဇိဝှိဝိညေယျာ ရဿာ။ ကာယဝိညေယျာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ။ မနောဝိညေယျာ ဓမ္မာ ဣဋ္ဌာ ကန္တာ မနာပါ ပိယရူပါ ကာမူပသံဟိတာ ရဇနီယာ၊ တံ စေ ဘိက္ခု နာဘိနန္ဒတိ နာဘိဝဒတိ နာဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ။ တဿ တံ အနဘိနန္ဒတော အနဘိဝဒတော အနဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတော နန္တိ နိရုဇ္ဈတိ၊ နန္တိနိရောဓာ ဒုက္ခနိရောဓော ပုဏ္ဏာတိ ဝဒါမိ။

ဣမိနာ စ တံ ပုဏ္ဏ မယာ သံခိတ္တေန ဩဝါဒေန ဩဝဒိတော ကတရသ္မိ ဇနပဒေ ဝိဟရိဿသီတိ။ ဣမိနာဟံ ဘန္တေ ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဩဝါဒေန ဩဝဒိတော အတ္ထိ သုနာပရန္တော နာမ ဇနပဒေါ၊ တတ္တာဟံ ဝိဟရိဿာမီတိ။

၃၉၆။ စဏ္ဍာ ခေါ ပုဏ္ဏ သုနာပရန္တကာ မနဿာ၊ ဖရဿာ ခေါ ပုဏ္ဏ သုနာပရန္တကာ မနဿာ။ သစေ တံ ပုဏ္ဏ သုနာပရန္တကာ မနဿာ အက္ခောသိဿန္တိ ပရိဘာသိဿန္တိ၊ တတ္ထ တေ ပုဏ္ဏ ကိန္တိ ဘဝိဿတီတိ။ သစေ မံ ဘန္တေ သုနာပရန္တကာ မနဿာ အက္ခောသိဿန္တိ ပရိဘာသိဿန္တိ၊ တတ္ထ မေ ဧဝံ ဘဝိဿတိ “ဘဒ္ဒကာ” ဝတိမေ သုနာပရန္တကာ မနဿာ၊ သုဘဒ္ဒကာ ဝတိမေ သုနာပရန္တကာ မနဿာ၊ ယံ မေ နယိမေ ပါဏိနာ ပဟာရံ ဒေန္တိ”တိ၊ ဧဝမေတ္ထ ဘဂဝါ ဘဝိဿတိ၊ ဧဝမေတ္ထ သုဂတ ဘဝိဿတီတိ။

သစေ ပန တေ ပုဏ္ဏ သုနာပရန္တကာ မနဿာ ပါဏိနာ ပဟာရံ ဒဿန္တိ၊ တတ္ထ ပန တေ ပုဏ္ဏ ကိန္တိ ဘဝိဿတီတိ။ သစေ မေ ဘန္တေ သုနာပရန္တကာ မနဿာ ပါဏိနာ ပဟာရံ ဒဿန္တိ၊ တတ္ထ မေ ဧဝံ ဘဝိဿတိ “ဘဒ္ဒကာ ဝတိမေ သုနာပရန္တကာ မနဿာ၊ သုဘဒ္ဒကာ ဝတိမေ သုနာပရန္တကာ မနဿာ၊ ယံ မေ နယိမေ လေဉ္ဇနာ ပဟာရံ ဒေန္တိ”တိ၊ ဧဝမေတ္ထ ဘဂဝါ ဘဝိဿတိ၊ ဧဝမေတ္ထ သုဂတ ဘဝိဿတီတိ။

သစေ ပန တေ ပုဏ္ဏ သုနာပရန္တကာ မနဿာ လေဉ္ဇနာ ပဟာရံ ဒဿန္တိ၊ တတ္ထ ပန တေ ပုဏ္ဏ ကိန္တိ ဘဝိဿတီတိ။ သစေ မေ ဘန္တေ သုနာပရန္တကာ

မနုဿာ လေဉ္ဇနာ ပဟာရံ ဒဿန္တိ၊ တတ္ထ မေ ဧဝံ ဘဝိဿတိ “ဘဒ္ဒကာ ဝတိမေ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ၊ သုဘဒ္ဒကာ ဝတိမေ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ၊ ယံ မေ နယိမေ ဒဏ္ဍေန ပဟာရံ ဒေန္တိ”တိ၊ ဧဝမေတ္ထ ဘဂဝါ ဘဝိဿတိ၊ ဧဝမေတ္ထ သုဂတ ဘဝိဿတိတိ။

သစေ ပန တေ ပုဏ္ဏ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ ဒဏ္ဍေန ပဟာရံ ဒဿန္တိ၊ တတ္ထ ပန တေ ပုဏ္ဏ ကိန္တိ ဘဝိဿတိတိ။ သစေ မေ ဘန္တေ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ ဒဏ္ဍေန ပဟာရံ ဒဿန္တိ၊ တတ္ထ မေ ဧဝံ ဘဝိဿတိ “ဘဒ္ဒကာ ဝတိမေ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ၊ သုဘဒ္ဒကာ ဝတိမေ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ၊ ယံ မေ နယိမေ သဏ္ဍေန ပဟာရံ ဒေန္တိ”တိ၊ ဧဝမေတ္ထ ဘဂဝါ ဘဝိဿတိ၊ ဧဝမေတ္ထ သုဂတ ဘဝိဿတိတိ။

သစေ ပန တေ ပုဏ္ဏ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ သဏ္ဍေန ပဟာရံ ဒဿန္တိ၊ တတ္ထ ပန တေ ပုဏ္ဏ ကိန္တိ ဘဝိဿတိတိ။ သစေ မေ ဘန္တေ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ သဏ္ဍေန ပဟာရံ ဒဿန္တိ၊ တတ္ထ မေ ဧဝံ ဘဝိဿတိ “ဘဒ္ဒကာ ဝတိမေ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ၊ သုဘဒ္ဒကာ ဝတိမေ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ၊ ယံ မံ နယိမေ တိဏှေန သဏ္ဍေန ဇီဝိတာ ဝေါရောပေန္တိ”တိ၊ ဧဝမေတ္ထ ဘဂဝါ ဘဝိဿတိ၊ ဧဝမေတ္ထ သုဂတ ဘဝိဿတိတိ။

သစေ ပန တံ ပုဏ္ဏ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ တိဏှေန သဏ္ဍေန ဇီဝိတာ ဝေါရောပေဿန္တိ၊ တတ္ထ ပန တေ ပုဏ္ဏ ကိန္တိ ဘဝိဿတိတိ။ သစေ မံ ဘန္တေ သုနာပရန္တကာ မနုဿာ တိဏှေန သဏ္ဍေန ဇီဝိတာ ဝေါရောပေဿန္တိ၊ တတ္ထ မေ ဧဝံ ဘဝိဿတိ “သန္တိ ခေါ ဘဂဝတော သာဝကာ ကာယေ စ ဇီဝိတေ စ အင်္ဂုယမာနာ ဟရာယမာနာ ဇိဂုစ္ဆမာနာ သတ္တဟာရကံ ပရိယေသန္တိ၊ တံ မေ ဣဒံ အပရိယိဋ္ဌယေဝ သတ္တဟာရကံ လဒ္ဓ”န္တိ၊ ဧဝမေတ္ထ ဘဂဝါ ဘဝိဿတိ၊ ဧဝမေတ္ထ သုဂတ ဘဝိဿတိတိ။ သာဓု သာဓု ပုဏ္ဏ၊ သက္ခိဿသိ ခေါ တုံ ပုဏ္ဏ ဣမိနာ ဒမူပသမေန သမန္နာဂတော သုနာပရန္တသ္မိ ဇနပဒေ ဝိဟရိတုံ၊ ယဿဒါနိ တုံ ပုဏ္ဏ ကာလံ မညသီတိ။

၃၉၇။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ သေနာသနံ သံသာမေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ယေန သုနာပရန္တော ဇနပဒေါ

တေန စာရိက် ပဏ္ဏာမိ။ အနုပဗ္ဗေန စာရိက် စရမာနော ယေန သုနာပရန္တော ဇနပဒေါ တဒဝသရိ။ တတြ သုဒံ အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော သုနာပရန္တသ္မိ ဇနပဒေ ဝိဟရတိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော တေနေန္တရဝဿေန ပဉ္စမတ္တာနိ ဥပါသကသတာနိ ပဋိဝေဒေသိ။ တေနေန္တရဝဿေန ပဉ္စမတ္တာနိ ဥပါသိကသတာနိ ပဋိဝေဒေသိ။ တေနေန္တရဝဿေန တိသော ဝိဇ္ဇာ သစ္စာကာသိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ ပုဏ္ဏော အပရေန သမယေန ပရိနိဗ္ဗာယိ။

အထ ခေါ် သမ္မဟုလာ ဘိက္ခု။ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိံသု၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္နာ ခေါ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ “ယော သော ဘန္တေ ပုဏ္ဏော နာမ ကုလပုဏ္ဏော ဘဂဝတာ သံခိတ္တေန ဩဝါဒေန ဩဝဒိတော၊ သော ကာလင်္ကတော၊ တဿ ကာ ဂတိံ၊ ကော အဘိသမ္မရာယော”တိ။ ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခဝေ ပုဏ္ဏော ကုလပုဏ္ဏော ပစ္စပါဒိ^၂ ဓမ္မဿာနုဓမ္မံ၊ န စ မံ ဓမ္မာဓိကရဏံ ဝိဟေသေသိ၊ ပရိနိဗ္ဗာတော ဘိက္ခဝေ ပုဏ္ဏော ကုလပုဏ္ဏောတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ဘာသိတံ
အဘိနန္ဒိန္တိ။

ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တံ နိဗ္ဗိတံ တတိယံ။

၇-နိဗ္ဗာန်ကောဝိဒသုတ္တံ

၃၉၈။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ မဟာပဇာပတိဂေါတမီ
ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုနိသတေဟိ သဒ္ဓိံ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊
ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ၊ ဧကမန္တံ ဌိတာ
ခေါ မဟာပဇာပတိဂေါတမီ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ “ဩဝေတု ဘန္တေ
ဘဂဝါ ဘိက္ခုနိယော၊ အနုသာသတု ဘန္တေ ဘဂဝါ ဘိက္ခုနိယော၊ ကရောတု
ဘန္တေ ဘဂဝါ ဘိက္ခုနိနံ ဓမ္မိံ ကထ”န္တိ။

တေန ခေါ် ပန သမယေန ထေရာ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနိယော သြဝဒန္တိ ပရိယာ-
ယေန။ အာယသ္မာ နန္ဒကော န ဣစ္ဆတိ ဘိက္ခုနိယော သြဝဒိတံ ပရိယာယေန။

၁-ပဋိပါဒေသိ (သီ၊ဏ္ဍ)၊ ပဋိဒေသေသိ (သျှ၊ကံ)

၂-သစ္စာဝါဒီ မေ့ဝါဒီ (က)

၃-ဓမ္မကထန္တိ (သျှာ၊ကံ၊က)

အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ “ကဿ န ခေါ အာနန္တ အဇ္ဇ ပရိယာယော ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒိတုံ ပရိယာယေနာ”တိ။ သဗ္ဗေဟေဝ ဘန္တေ ကတော’ ပရိယာယော ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒိတုံ ပရိယာယေန၊ အယံ ဘန္တေ အာယသ္မာ နန္ဒကော န ဣစ္ဆတိ ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒိတုံ ပရိယာ-
ယေနာတိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ နန္ဒကံ အာမန္တေသိ “ဩဝဒ နန္ဒက ဘိက္ခုနိယော၊ အနုသာသ နန္ဒက ဘိက္ခုနိယော၊ ကရောဟိ တံ ဗြာဟ္မဏ ဘိက္ခုနိနံ ဓမ္မိ” ကထ”န္တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ နန္ဒကော ဘဂဝတော ပဋိသုတ္တာ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ သာဝတ္ထိံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ၊ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပဋိက္ကန္တော အတ္တဒုတိယော ယေန ရာဇကာရာမော တေနပသင်္ကမိ။ အဒ္ဓသံသု ခေါ တာ ဘိက္ခုနိယော အာယသ္မန္တံ နန္ဒကံ ဒုရတောဝ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဒိသ္မာန အာသနံ ပညာပေသုံ ဥဒကဉ္စ ပါဒါနံ ဥပဋ္ဌပေသုံ။ နိသီဒိ ခေါ အာယသ္မာ နန္ဒကော ပညတ္တေ အာသနေ၊ နိသဇ္ဇ ပါဒေ ပက္ခာလေသိ။ တာပိ ခေါ ဘိက္ခုနိယော အာယသ္မန္တံ နန္ဒကံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခေါ တာ ဘိက္ခုနိယော အာယသ္မာ နန္ဒကော ဧတဒဝေါစ “ပဋိပုစ္ဆကတာ ခေါ ဘဂိနိယော ဘဝိဿတိ။ တတ္ထ အာဇာနန္တိဟိ ‘အာဇာနာမာ’တိဿ ဝစနီယံ၊ န အာဇာနန္တိဟိ ‘န အာဇာနာမာ’တိဿ ဝစနီယံ၊ ယဿာ ဝါ ပနဿ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ၊ အဟမေဝ တတ္ထ ပဋိပုစ္ဆိတဗ္ဗော ‘ဣဒံ ဘန္တေ ကထံ ဣမဿ ကွတ္တော’တိ”။ ဧတ္တကေနပိ မယံ ဘန္တေ အယျဿ နန္ဒကဿ အတ္တမနာ အဘိရဒ္ဓါ၊ ယံ နော အယျော နန္ဒကော ပဝါရေတီတိ။

၃၉၉။ တံ ကိံ မညထ ဘဂိနိယော၊ စက္ခု နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိံ မညထ ဘဂိနိယော၊ သောတံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ပ။ ဃာနံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ဇီဝါ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။ အနိစ္စာ ဘန္တေ။ ကာယော နိစ္စော ဝါ အနိစ္စော ဝါတိ။ အနိစ္စော ဘန္တေ။ မနော နိစ္စော ဝါ အနိစ္စော ဝါတိ။ အနိစ္စော ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊

ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ပုဗ္ဗေ နော ဧတံ ဘန္တေ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ သုဒိဋ္ဌံ “ဣတိပိမေ ဆ အဇ္ဈတ္တိကာ အာယတနာ အနိစ္စာ”တိ။ သာဓု သာဓု ဘဂိနိယော၊ ဧဝံ ဟေတံ ဘဂိနိယော ဟောတိ အရိယသာဝကဿ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတော။

၄၀၀။ တံ ကိ မညထ ဘဂိနိယော၊ ရူပါ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။ အနိစ္စာ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိ မညထ ဘဂိနိယော၊ သဒ္ဓါ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။ အနိစ္စာ ဘန္တေ။ ပ။ ဂန္ဓာ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။ အနိစ္စာ ဘန္တေ။ ရသာ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။ အနိစ္စာ ဘန္တေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။ အနိစ္စာ ဘန္တေ။ ဓမ္မာ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။ အနိစ္စာ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ပုဗ္ဗေ နော ဧတံ ဘန္တေ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ သုဒိဋ္ဌံ “ဣတိပိမေ ဆ ဗာဟိရာ အာယတနာ အနိစ္စာ”တိ။ သာဓု သာဓု ဘဂိနိယော၊ ဧဝံ ဟေတံ ဘဂိနိယော ဟောတိ အရိယသာဝကဿ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတော။

၄၀၁။ တံ ကိ မညထ ဘဂိနိယော၊ စက္ခုဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိ မညထ ဘဂိနိယော၊ သောတဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ပ။ ဃာနဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ဇိဝှိဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ကာယဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ မနောဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ပုဗ္ဗေ နော ဧတံ ဘန္တေ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ သုဒိဋ္ဌံ “ဣတိပိမေ ဆ ဝိညာဏကာယာ အနိစ္စာ”တိ။ သာဓု သာဓု ဘဂိနိယော၊ ဧဝံ ဟေတံ ဘဂိနိယော ဟောတိ အရိယသာဝကဿ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတော။

၄၀၂။ သေယျထာပိ ဘဂိနိယော တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော တေလမ္ပိ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဝဋ္ဋိပိ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ အတ္ထိပိ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ အာဘာပိ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ။ ယော န ခေါ ဘဂိနိယော ဧဝံ ဝဒေယျ “အမုဿ တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော တေလမ္ပိ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဝဋ္ဋိပိ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ အတ္ထိပိ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ။ ယာ စ ခွါဿ အာဘာ၊ သာ နိစ္စာ ဓုဝါ သဿတာ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ”တိ၊ သမ္မာ န ခေါ သော ဘဂိနိယော ဝဒမာနော ဝဒေယျာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အမုဿ ဟိ ဘန္တေ တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော တေလမ္ပိ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဝဋ္ဋိပိ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ အတ္ထိပိ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ။ ပဂေဝဿ အာဘာ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘဂိနိယော၊ ယော န ခေါ ဧဝံ ဝဒေယျ “ဆ ခေါမေ အဇ္ဈတ္တိကာ အာယတနာ အနိစ္စာ”။ ယဉ္စ ခေါ ဆ အဇ္ဈတ္တိကေ အာယတနေ ပဋိစ္စ ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ တံ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ”န္တိ၊ သမ္မာ န ခေါ သော ဘဂိနိယော ဝဒမာနော ဝဒေယျာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ တဇ္ဇံ တဇ္ဇံ ဘန္တေ ပစ္စယံ ပဋိစ္စ တဇ္ဇာ တဇ္ဇာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဇ္ဇဿ တဇ္ဇဿ ပစ္စယဿ နိရောဓာ တဇ္ဇာ တဇ္ဇာ ဝေဒနာ နိရုဇ္ဈန္တိတိ။ သာဓု သာဓု ဘဂိနိယော၊ ဧဝံ ဟေတံ ဘဂိနိယော ဟောတိ အရိယသာဝကဿ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတော။

၄၀၃။ သေယျထာပိ ဘဂိနိယော မဟတော ရုက္ခဿ တိဋ္ဌတော သာရဝတော မူလမ္ပိ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ခန္ဓောပိ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ သာခါပလာသမ္ပိ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဆာယာပိ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ ယော န ခေါ ဘဂိနိယော ဧဝံ ဝဒေယျ “အမုဿ မဟတော ရုက္ခဿ တိဋ္ဌတော သာရဝတော မူလမ္ပိ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ခန္ဓောပိ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ သာခါပလာသမ္ပိ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ယာ စ ခွါဿ ဆာယာ၊ သာ နိစ္စာ ဓုဝါ သဿတာ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ”တိ၊ သမ္မာ န ခေါ သော ဘဂိနိယော ဝဒမာနော ဝဒေယျာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အမုဿ ဟိ ဘန္တေ မဟတော ရုက္ခဿ တိဋ္ဌတော သာရဝတော မူလမ္ပိ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ခန္ဓောပိ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ သာခါပလာသမ္ပိ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ။ ပဂေဝဿ ဆာယာ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘဂိနိယော၊ ယော န ခေါ ဧဝံ ဝဒေယျ “ဆ ခေါမေ ဗာဟိရာ

အာယတနာ အနိစ္စာ^၁။ ယဉ္ဇ ခေါ် ဆ ဗာဟိရေ အာယတနေ ပဋိစ္စ ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ တံ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မ^၂န္တိ၊ သမ္မာ န ခေါ် သော ဘဂိနိယော ဝဒမာနော ဝဒေယျာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ တဇ္ဇံ တဇ္ဇံ ဘန္တေ ပစ္စယံ ပဋိစ္စ တဇ္ဇာ တဇ္ဇာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဇ္ဇဿ တဇ္ဇဿ ပစ္စယဿ နိရောဓာ တဇ္ဇာ တဇ္ဇာ ဝေဒနာ နိရုဇ္ဈန္တိတိ။ သာဓု သာဓု ဘဂိနိယော၊ ဧဝံ ဟေတံ ဘဂိနိယော ဟောတိ အရိယသာဝကဿ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတော။

၄၀၄။ သေယျထာပိ ဘဂိနိယော ဒက္ခော ဂေါဃာတကော ဝါ ဂေါဃာတ-
ကန္တေဝါသီ ဝါ ဂါဝိ ဝဓိတွာ တိဏှေန ဂေါဝိကန္တနေန ဂါဝိ သင်္ကန္တေယျ
အနုပဟစ္စ အန္တရံ ဓံသကာယံ အနုပဟစ္စ ဗာဟိရံ စမ္မကာယံ။ ယံ ယဒေဝ
တတ္ထ အန္တရာ ဝိလိမံသံ^၂ အန္တရာ နှာရ အန္တရာ ဗန္ဓနံ၊ တံ တဒေဝ တိဏှေန
ဂေါဝိကန္တနေန သဉ္ဇိန္တေယျ သင်္ကန္တေယျ သမ္ပကန္တေယျ သမ္ပရိကန္တေယျ၊
သဉ္ဇိန္တိတွာ သင်္ကန္တိတွာ သမ္ပကန္တိတွာ သမ္ပရိကန္တိတွာ ဝိဓုနိတွာ ဗာဟိရံ
စမ္မကာယံ တေနေဝ စမ္မေန တံ ဂါဝိ ပဋိစ္စာဒေတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ “တထေဝါယံ
ဂါဝိ သံယုတ္တာ ဣမိနာဝ စမ္မေနာ”တိ၊ သမ္မာ န ခေါ် သော ဘဂိနိယော
ဝဒမာနော ဝဒေယျာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အမု ဟိ
ဘန္တေ ဒက္ခော ဂေါဃာတကော ဝါ ဂေါဃာတကန္တေဝါသီ ဝါ ဂါဝိ ဝဓိတွာ
တိဏှေန ဂေါဝိကန္တနေန ဂါဝိ သင်္ကန္တေယျ အနုပဟစ္စ အန္တရံ ဓံသကာယံ
အနုပဟစ္စ ဗာဟိရံ စမ္မကာယံ။ ယံ ယဒေဝ တတ္ထ အန္တရာ ဝိလိမံသံ အန္တရာ နှာရ
အန္တရာ ဗန္ဓနံ၊ တံ တဒေဝ တိဏှေန ဂေါဝိကန္တနေန သဉ္ဇိန္တေယျ သင်္ကန္တေယျ
သမ္ပကန္တေယျ သမ္ပရိကန္တေယျ၊ သဉ္ဇိန္တိတွာ သင်္ကန္တိတွာ သမ္ပကန္တိတွာ
သမ္ပရိကန္တိတွာ ဝိဓုနိတွာ ဗာဟိရံ စမ္မကာယံ တေနေဝ စမ္မေန တံ ဂါဝိ
ပဋိစ္စာဒေတွာ ကိဉ္ဇာပိ သော ဧဝံ ဝဒေယျ “တထေဝါယံ ဂါဝိ သံယုတ္တာ
ဣမိနာဝ စမ္မေနာ”တိ၊ အထ ခေါ် သာ ဂါဝိ ဝိသံယုတ္တာ တေနေဝ စမ္မေနာတိ။

ဥပမာ ခေါ် မေ အယံ ဘဂိနိယော ကတာ အတ္ထဿ ဝိညာပနာယ၊ အယမေ-
ဝေတ္ထ အတ္ထော။ “အန္တရာ ဓံသကာယော”တိ ခေါ် ဘဂိနိယော ဆန္နေတံ
အဇ္ဈတ္တိကာနံ အာယတနာနံ အဓိဝစနံ။ “ဗာဟိရော စမ္မကာယော”တိ ခေါ်
ဘဂိနိယော ဆန္နေတံ ဗာဟိရာနံ အာယတနာနံ အဓိဝစနံ။ “အန္တရာ ဝိလိမံသံ
အန္တရာ နှာရ အန္တရာ ဗန္ဓနံ”န္တိ ခေါ် ဘဂိနိယော နန္ဒိရာဂဿေတံ အဓိဝစနံ။

“တိဏှံ ဂေါဝိကန္တန”န္တိ ခေါ ဘဂိနိယော အရိယာယေတံ ပညာယ အဓိဝစနံ၊
ယာယံ အရိယာ ပညာ အန္တရာ ကိလေသံ အန္တရာ သံယောဇနံ အန္တရာ ဗန္ဓနံ
သဉ္စိန္တတိ သင်္ကန္တတိ သမ္ပကန္တတိ သမ္ပရိကန္တတိ။

၄၀၅။ သတ္တ ခေါ ပနိမေ ဘဂိနိယော ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ယေသံ ဘာဝိတတ္တာ
ဗဟုလိကတတ္တာ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာ-
ဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ ကတမေ
သတ္တ၊ ဣဓ ဘဂိနိယော ဘိက္ခု သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ
ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိ။ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ
ဘာဝေတိ။ပ။ ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။
ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ဥပေက္ခာ-
သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ
ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိ။ ဣမေ ခေါ ဘဂိနိယော သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ယေသံ ဘာဝိ-
တတ္တာ ဗဟုလိကတတ္တာ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ
ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိတိ။

၄၀၆။ အထ ခေါ အာယသ္မာ နန္ဒကော တာ ဘိက္ခုနိယော ဣမိနာ
ဩဝါဒေန ဩဝဒိတွာ ဥယျောဇေသိ “ဂစ္ဆယ ဘဂိနိယော ကာလော”တိ။
အထ ခေါ တာ ဘိက္ခုနိယော အာယသ္မတော နန္ဒကဿ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ
အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ အာယသ္မန္တံ နန္ဒကံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ
ကတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ
အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု၊ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ တာ ဘိက္ခုနိယော
ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ “ဂစ္ဆယ ဘိက္ခုနိယော ကာလော”တိ။ အထ ခေါ တာ
ဘိက္ခုနိယော ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကမိံသု။ အထ
ခေါ ဘဂဝါ အစိရပက္ကန္တိသု တာသု ဘိက္ခုနိသု ဘိက္ခု အာမန္တေသိ
“သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ တဒဟုပေါသထေ စာတုဒ္ဒသေ န ဟောတိ ဗဟုနော-
ဇနဿ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ‘ဦနော န ခေါ စန္ဒော၊ ပုဏ္ဏော န ခေါ
စန္ဒော’တိ၊ အထ ခေါ ဦနော စန္ဒောတွေဝ ဟောတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ
ဘိက္ခဝေ တာ ဘိက္ခုနိယော နန္ဒကဿ ဓမ္မဒေသနာယ အတ္တမနာ ဟောန္တိ၊
နော စ ခေါ ပရိပုဏ္ဏသင်္ကပ္ပိ”တိ။

၄၀၇။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ နန္ဒကံ အာမန္တေသိ “တေန
ဟိ တွံ နန္ဒက သွေပိ တာ ဘိက္ခုနိယော တေနေဝေါဝါဒေန ဩဝဒေယျာသိ”တိ။

“ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ နန္ဒကော ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ နန္ဒကော တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ သာဝတ္ထိံ ပိဏ္ဏာယ ပါဝိသိ။ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဏာယ စရိတွာ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဏပါတပဋိက္ကန္တော အတ္တဒုတိယော ယေန ရာဇကာရာမော တေနပသင်္ကမိ။ အဒ္ဓသံသု ခေါ တာ ဘိက္ခုနိယော အာယသ္မန္တံ နန္ဒကံ ဒုရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ၊ ဒိသ္မာန အာသနံ ပညာပေသု ဥဒကဉ္စ ပါဒါနံ ဥပဋ္ဌပေသု။ နိသီဒိ ခေါ အာယသ္မာ နန္ဒကော ပညတ္တေ အာသနေ၊ နိသဇ္ဇ ပါဒေ ပက္ခာလေသိ။ တာပိ ခေါ ဘိက္ခုနိယော အာယသ္မန္တံ နန္ဒကံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခေါ တာ ဘိက္ခုနိယော အာယသ္မာ နန္ဒကော ဧတဒဝေါစ “ပဋိပုစ္ဆကထာ ခေါ ဘဂိနိယော ဘဝိဿတိ၊ တတ္ထ အာဇာနန္တိဟိ ‘အာဇာနာမာ’တိဿဝစနိယံ၊ န အာဇာနန္တိဟိ ‘န အာဇာနာမာ’တိဿ ဝစနိယံ၊ ယဿာ ဝါ ပနဿ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ၊ အဟမေဝ တတ္ထ ပဋိပုစ္ဆိတဗ္ဗော ‘ဣဒံ ဘန္တေ ကထံ ဣမဿ ကုတ္တော’တိ”။ ဧတ္တကေနပိ မယံ ဘန္တေ အယျဿ နန္ဒကဿ အတ္တမနာ အဘိရဒ္ဓါ၊ ယံ နော အယျော နန္ဒကော ပဝါရေတိတိ။

၄၀၈။ တံ ကိံ မညထ ဘဂိနိယော၊ စက္ခု နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိံ မညထ ဘဂိနိယော၊ သောတံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ပ။ ဃာနံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ဇိဝှါ။ ကာယော။ မနော နိစ္စော ဝါ အနိစ္စော ဝါတိ။ အနိစ္စော ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ပုဗ္ဗေဝ နော ဧတံ ဘန္တေ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ သုဒိဋ္ဌံ “ဣတိပိမေ ဆ အဇ္ဈတ္တိကာ အာယတနာ အနိစ္စာ”တိ။ သာဓု သာဓု ဘဂိနိယော၊ ဧဝံ ဟေတံ ဘဂိနိယော ဟောတိ အရိယသာဝကဿ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတော။

၄၀၉။ တံ ကိံ မညထ ဘဂိနိယော၊ ရူပါ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။ အနိစ္စာ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊

ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိံ မညထ ဘဂိနိယော၊ သဒ္ဓါ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။ အနိစ္စာ ဘန္တေ။ပ။ ဂန္ဓာ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။ အနိစ္စာ ဘန္တေ။ ရဿာ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။ အနိစ္စာ ဘန္တေ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။ အနိစ္စာ ဘန္တေ။ ဓမ္မာ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။ အနိစ္စာ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ပုဗ္ဗေဝ နော ဧတံ ဘန္တေ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ သုဒိဋ္ဌံ “ဣတိပိမေ ဆ ဗာဟိရာ အာယတနာ အနိစ္စာ”တိ။ သာဓု သာဓု ဘဂိနိယော၊ ဧဝံ ဟေတံ ဘဂိနိယော ဟောတိ အရိယသာဝကဿ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတော။

၄၁၀။ တံ ကိံ မညထ ဘဂိနိယော၊ စက္ခုဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ပ။ သောတဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ဃာနဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ဇိဝှိဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ကာယဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ မနောဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ ပုဗ္ဗေဝ နော ဧတံ ဘန္တေ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ သုဒိဋ္ဌံ “ဣတိပိမေ ဆ ဝိညာဏကာယာ အနိစ္စာ”တိ။ သာဓု သာဓု ဘဂိနိယော၊ ဧဝံ ဟေတံ ဘဂိနိယော ဟောတိ အရိယသာဝကဿ ယထာဘူတံ သမ္ပပ္ပညာယ ပဿတော။

၄၁၁။ သေယျထာပိ ဘဂိနိယော တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော တေလမ္ပိ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဝဋ်ပိ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ အစ္စိပိ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ အာဘာပိ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ။ ယော န ခေါ ဘဂိနိယော ဧဝံ ဝဒေယျ “အမုဿ တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော တေလမ္ပိ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဝဋ်ပိ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ အစ္စိပိ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ။ ယာ စ ခွါဿ အာဘာ၊ သာ နိစ္စာ ဓုဝါ သဿတာ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ”တိ။ သမ္မာ န ခေါ သော ဘဂိနိယော ဝဒေမာနော ဝဒေယျာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အမုဿ ဟိ ဘန္တေ တေလပ္ပဒီပဿ ဈာယတော တေလမ္ပိ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဝဋ်ပိ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ၊ အစ္စိပိ အနိစ္စာ

ဝိပရိဏာမဓမ္မာ။ ပဂေဝဿ အာဘာ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘဂိနိယော၊ ယော န ခေါ ဧဝံ ဝဒေယျ “ဆ ခေါမေ အဇ္ဈတ္တိကာ အာယတနာ အနိစ္စာ။ ယဉ္စ ခေါ ဆ အဇ္ဈတ္တိကေ အာယတနေ ပဋိစ္စ ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ တံ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မ”န္တိ၊ သမ္မာ န ခေါ သော ဘဂိနိယော ဝဒမာနော ဝဒေယျာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ တဇ္ဇံ တဇ္ဇံ ဘန္တေ ပစ္စယံ ပဋိစ္စ တဇ္ဇာ တဇ္ဇာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဇ္ဇဿ တဇ္ဇဿ ပစ္စယဿ နိရောဓာ တဇ္ဇာ တဇ္ဇာ ဝေဒနာ နိရုဇ္ဈန္တိတိ။ သာဓု သာဓု ဘဂိနိယော၊ ဧဝံ ဟေတံ ဘဂိနိယော ဟောတိ အရိယသာဝကဿ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတော။

၄၁၂။ သေယျထာပိ ဘဂိနိယော မဟတော ရုက္ခဿ တိဋ္ဌတော သာရဝတော မူလမ္ပိ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ခန္ဓောပိ အနိစ္စော ဝိပရိဏာမဓမ္မော၊ သာခါပလာသမ္ပိ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဆာယာပိ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာ။ ယော န ခေါ ဘဂိနိယော ဧဝံ ဝဒေယျ “အမုဿ မဟတော ရုက္ခဿ တိဋ္ဌတော သာရဝတော မူလမ္ပိ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ခန္ဓောပိ အနိစ္စော ဝိပရိဏာမဓမ္မော၊ သာခါပလာသမ္ပိ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ယာ စ ခွါဿ ဆာယာ၊ သာ နိစ္စာ ဓုဝါ သဿတာ အဝိပရိဏာမဓမ္မာ”တိ၊ သမ္မာ န ခေါ သော ဘဂိနိယော ဝဒမာနော ဝဒေယျာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အမုဿ ဟိ ဘန္တေ မဟတော ရုက္ခဿ တိဋ္ဌတော သာရဝတော မူလမ္ပိ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ခန္ဓောပိ အနိစ္စော ဝိပရိဏာမဓမ္မော၊ သာခါပလာသမ္ပိ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ။ ပဂေဝဿ ဆာယာ အနိစ္စာ ဝိပရိဏာမဓမ္မာတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘဂိနိယော၊ ယော န ခေါ ဧဝံ ဝဒေယျ “ဆ ခေါမေ ဗာဟိရာ အာယတနာ အနိစ္စာ။ ယဉ္စ ခေါ ဆ ဗာဟိရေ အာယတနေ ပဋိစ္စ ပဋိသံဝေဒေတိ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ တံ နိစ္စံ ဓုဝံ သဿတံ အဝိပရိဏာမဓမ္မ”န္တိ၊ သမ္မာ န ခေါ သော ဘဂိနိယော ဝဒမာနော ဝဒေယျာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ တဇ္ဇံ တဇ္ဇံ ဘန္တေ ပစ္စယံ ပဋိစ္စ တဇ္ဇာ တဇ္ဇာ ဝေဒနာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ တဇ္ဇဿ တဇ္ဇဿ ပစ္စယဿ နိရောဓာ တဇ္ဇာ တဇ္ဇာ ဝေဒနာ နိရုဇ္ဈန္တိတိ။ သာဓု သာဓု ဘဂိနိယော၊ ဧဝံ ဟေတံ ဘဂိနိယော ဟောတိ အရိယသာဝကဿ ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတော။

၄၁၃။ သေယျထာပိ ဘဂိနိယော ဒက္ခော ဂေါဃာတကော ဝါ ဂေါဃာတကန္တေဝါသီ ဝါ ဂါဝိ ဝဓိတွာ တိဏှေန ဂေါဝိကန္တနေန ဂါဝိ သင်္ကန္တေယျ

အနုပဟစ္စ အန္တရံ မံသကာယံ အနုပဟစ္စ ဗာဟိရံ စမ္မကာယံ။ ယံ ယဒေဝ တတ္ထ အန္တရာ ဝိလိမံသံ အန္တရာ နှာရ အန္တရာ ဗန္ဓနံ၊ တံ တဒေဝ တိဏှေန ဂေါဝိကန္တနေန သဉ္ဇိန္ဒေယျ သင်္ကန္တေယျ သမ္ပကန္တေယျ သမ္ပရိကန္တေယျ၊ သဉ္ဇိန္ဒိတွာ သင်္ကန္တိတွာ သမ္ပကန္တိတွာ သမ္ပရိကန္တိတွာ ဝိဓုနိတွာ ဗာဟိရံ စမ္မကာယံ တေနော စမ္ပေန တံ ဂါဝိ ပဋိစ္စာဒေတွာ ဧဝံ ဝဒေယျ “တထေဝါယံ ဂါဝိ သံယုတ္တာ ဣမိနာဝ စမ္ပေနာ”တိ၊ သမ္မာ န ခေါ သော ဘဂိနိယော ဝဒမာနော ဝဒေယျာတိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ အမု ဟိ ဘန္တေ ဒက္ခော ဂေါဃာတကော ဝါ ဂေါဃာတကန္တေဝါသီ ဝါ ဂါဝိ ဝဓိတွာ တိဏှေန ဂေါဝိကန္တနေန ဂါဝိ သင်္ကန္တေယျ အနုပဟစ္စ အန္တရံ မံသကာယံ အနုပဟစ္စ ဗာဟိရံ စမ္မကာယံ။ ယံ ယဒေဝ တတ္ထ အန္တရာ ဝိလိမံသံ အန္တရာ နှာရ အန္တရာ ဗန္ဓနံ၊ တံ တဒေဝ တိဏှေန ဂေါဝိကန္တနေန သဉ္ဇိန္ဒေယျ သင်္ကန္တေယျ သမ္ပကန္တေယျ သမ္ပရိကန္တေယျ၊ သဉ္ဇိန္ဒိတွာ သင်္ကန္တိတွာ သမ္ပကန္တိတွာ သမ္ပရိကန္တိတွာ ဝိဓုနိတွာ ဗာဟိရံ စမ္မကာယံ တေနော စမ္ပေန တံ ဂါဝိ ပဋိစ္စာဒေတွာ ကိဉ္ဇာပိ သော ဧဝံ ဝဒေယျ “တထေဝါယံ ဂါဝိ သံယုတ္တာ ဣမိနာဝ စမ္ပေနာ”တိ၊ အထ ခေါ သာ ဂါဝိ ဝိသံယုတ္တာ တေနော စမ္ပေနာတိ။

ဥပမာ ခေါ မေ အယံ ဘဂိနိယော ကတာ အတ္တဿ ဝိညာပနာယ၊ အယမေဝေတ္ထ အတ္ထော။ “အန္တရာ မံသကာယော”တိ ခေါ ဘဂိနိယော ဆန္နေတံ အဇ္ဈတ္တိကာနံ အာယတနာနံ အဓိဝစနံ။ “ဗာဟိရော စမ္မကာယော”တိ ခေါ ဘဂိနိယော ဆန္နေတံ ဗာဟိရာနံ အာယတနာနံ အဓိဝစနံ။ “အန္တရာ ဝိလိမံသံ အန္တရာ နှာရ အန္တရာ ဗန္ဓန”န္တိ ခေါ ဘဂိနိယော နန္တိရာဂဿေတံ အဓိဝစနံ။ “တိဏှံ ဂေါဝိကန္တန”န္တိ ခေါ ဘဂိနိယော အရိယာယေတံ ပညာယ အဓိဝစနံ၊ ယာယံ အရိယာ ပညာ အန္တရာ ကိလေသံ အန္တရာ သံယောဇနံ အန္တရာ ဗန္ဓနံ သဉ္ဇိန္ဒတိ သင်္ကန္တတိ သမ္ပကန္တတိ သမ္ပရိကန္တတိ။

၄၁၄။ သတ္တ ခေါ ပနိမေ ဘဂိနိယော ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ ယေသံ ဘာဝိတတ္တာ ဗဟုလိကတတ္တာ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ ကတမေ သတ္တ၊ ဣမ ဘဂိနိယော ဘိက္ခု သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိ။ ဓမ္မဝိစယ-သမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ပ။ ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ။

ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ ဘာဝေတိ ဝိဝေကနိဿိတံ ဝိရာဂနိဿိတံ နိရောဓနိဿိတံ ဝေါဿဂ္ဂပရိဏာမိ။ ဣမေ ခေါ ဘဂိနိယော သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ။ ယေသံ ဘာဝိတတ္တာ ဗဟုလိကတတ္တာ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတော-
ဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇ
ဝိဟရတိတိ။

၄၁၅။ အထ ခေါ အာယသ္မာ နန္ဒကော တာ ဘိက္ခုနိယော ဣမိနာ ဩဝါဒေန
ဩဝဒိတွာ ဥယျောဇေသိ “ဂစ္ဆယ ဘဂိနိယော ကာလော”တိ။ အထ
ခေါ တာ ဘိက္ခုနိယော အာယသ္မတော နန္ဒကဿ ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ
အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ အာယသ္မန္တံ နန္ဒကံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ
ကတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိံသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ
အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌံသု၊ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ တာ ဘိက္ခုနိယော
ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ “ဂစ္ဆယ ဘိက္ခုနိယော ကာလော”တိ။ အထ ခေါ တာ
ဘိက္ခုနိယော ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပတ္တမိံသု။ အထ
ခေါ ဘဂဝါ အစိရပက္ခန္တိသု တာသု ဘိက္ခုနိသု ဘိက္ခု အာမန္တေသိ
“သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ တဒဟုပေါသထေ ပန္နရသေ န ဟောတိ ဗဟုနော-
ဇနဿ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ‘ဦးနော န ခေါ စန္ဒော၊ ပုဏ္ဏော န ခေါ စန္ဒော’တိ၊
အထ ခေါ ပုဏ္ဏော စန္ဒောတွေဝ ဟောတိ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ တာ
ဘိက္ခုနိယော နန္ဒကဿ ဓမ္မဒေသနာယ အတ္တမနာ စေဝ ပရိပုက္ခာသင်္ကပ္ပိ စ။
တာသံ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စန္ဒံ ဘိက္ခုနိသတာနံ ယာ ပစ္စိမိကာ ဘိက္ခုနိ၊ သာ^၁
သောတာပန္နာ အဝိနိပါတဓမ္မာ နိယတာ သမ္မောဓိပရာယနာ”တိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ
အဘိနန္ဒန္တိ။

နန္ဒကောဝါဒသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ စတုတ္ထံ။

၅-ဇူဇ္ဇရာဟုလောဝါဒသုတ္တ

၄၁၆။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ
ဧတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ အထ ခေါ ဘဂဝတော ရဟော-
ဂတဿ ပဋိသလ္လီနဿ ဧဝံ စေတသော ပရိဝိတက္ခော ဥဒပါဒိ “ပရိပက္ခာ

၁-ယာ ပစ္စိမာ ဘိက္ခုနိ၊ သာ (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)၊ ယာ ပစ္စိမိကာ၊ တာ ဘိက္ခုနိယော (က)

ခေါ် ရာဟုလဿ ဝိမုတ္တိပရိပါစနိယာ ဓမ္မာ၊ ယံနုနာဟံ ရာဟုလံ ဥတ္တရိ အာသဝါနံ ခယေ ဝိနေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ သာဝတ္ထိံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ၊ သာဝတ္ထိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍာပါတပဋိက္ကန္တော အာယသ္မန္တံ ရာဟုလံ အာမန္တေသိ “ဂဏှာဟံ ရာဟုလ နိသီဒနံ၊ ယေန အန္တဝနံ တေနုပသင်္ကမိဿာမ ဒိဝါဝိဟာရာယာ”တိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ် အာယသ္မာ ရာဟုလော ဘဂဝတော ပဋိသုတွာ နိသီဒနံ အာဒါယ ဘဂဝန္တံ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္တိ။

တေန ခေါ် ပန သမယေန အနေကာနိ ဒေဝတာသဟဿာနိ ဘဂဝန္တံ အနုဗန္တာနိ ဟောန္တိ “အဇ္ဇ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ရာဟုလံ ဥတ္တရိ အာသဝါနံ ခယေ ဝိနေဿတိ”တိ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ အန္တဝနံ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ အညတရသ္မိ ရုက္ခမူလေ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ၊ အာယသ္မာပိ ခေါ် ရာဟုလော ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသိန္နံ ခေါ် အာယသ္မန္တံ ရာဟုလံ ဘဂဝါ ဧတဒေဝေါစ—

၄၁၇။ တံ ကိ မညသိ ရာဟုလ၊ စက္ခု နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏှာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိ မညသိ ရာဟုလ၊ ရူပါ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။ အနိစ္စာ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏှာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိ မညသိ ရာဟုလ၊ စက္ခုဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏှာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိ မညသိ ရာဟုလ၊ စက္ခုသမ္ပဿာ နိစ္စော ဝါ အနိစ္စော ဝါတိ။ အနိစ္စော ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏှာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိ မညသိ ရာဟုလ၊ ယမိဒံ^၁ စက္ခုသမ္ပဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒနာဂတံ သညာဂတံ သင်္ခါရဂတံ ဝိညာဏဂတံ၊ တမ္ပိ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ

ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

၄၁၈။ တံ ကိံ မညသိ ရာဟုလ၊ သောတံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ပ။ ဃာနံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ဇီဝါ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။ အနိစ္စာ ဘန္တေ။ ကာယော နိစ္စော ဝါ အနိစ္စော ဝါတိ။ အနိစ္စော ဘန္တေ။ မနော နိစ္စော ဝါ အနိစ္စော ဝါတိ။ အနိစ္စော ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိံ မညသိ ရာဟုလ၊ ဓမ္မာ နိစ္စာ ဝါ အနိစ္စာ ဝါတိ။ အနိစ္စာ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိံ မညသိ ရာဟုလ၊ မနောဝိညာဏံ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိံ မညသိ ရာဟုလ၊ မနောသမ္ပဿာ နိစ္စော ဝါ အနိစ္စော ဝါတိ။ အနိစ္စော ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။ တံ ကိံ မညသိ ရာဟုလ၊ ယမိဒံ မနောသမ္ပဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒနာဂတံ သညာဂတံ သင်္ခါရဂတံ ဝိညာဏဂတံ၊ တမ္ပိ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ။ အနိစ္စံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝါ တံ သုခံ ဝါတိ။ ဒုက္ခံ ဘန္တေ။ ယံ ပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ န တံ သမနုပဿိတုံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ။ နော ဟေတံ ဘန္တေ။

၄၁၉။ ဧဝံ ပဿံ ရာဟုလ သုတဝါ အရိယသာဝကော စက္ခုသ္မိ^၁ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ရူပေသု နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ စက္ခုဝိညာဏေ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ စက္ခုသမ္ပဿေ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ယမိဒံ စက္ခုသမ္ပဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒနာဂတံ သညာဂတံ သင်္ခါရဂတံ ဝိညာဏဂတံ၊ တသ္မိမ္ပိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ သောတသ္မိ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ သဒ္ဓေသု

နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ပ။ ဃာနသ္မိံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဂန္ဓေသု နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ဇိဝှိယ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ရသေသု နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ကာယသ္မိံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ မနသ္မိံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဓမ္မေသု နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ မနောဝိညာဏေ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ မနောသမ္ပဿေ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ ယမိဒံ မနောသမ္ပဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒနာဂတံ သညာဂတံ သင်္ခါရဂတံ ဝိညာဏဂတံ၊ တသ္မိမ္မိံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ နိဗ္ဗိန္ဒံ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ “ဝိမုတ္တ”မိတိ ဉာဏံ ဟောတိ၊ “ခီဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ”တိ ပဇာနာတိတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ ရာဟုလော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတိ။ ဣမသ္မိံ စ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ အာယသ္မတော ရာဟုလဿ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စိ၊ တာသည အနေကာနံ ဒေဝတာသဟဿာနံ ဝိရဇံ ဝိတမလံ ဓမ္မစက္ခု ဥဒပါဒိ “ယံ ကိဉ္စိ သမုဒယဓမ္မံ၊ သဗ္ဗံ တံ နိရောဓဓမ္မ”န္တိ။

စူဠရာဟုလောဝါဒသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ပဉ္စမံ။

၆-ဆဆက္ကသုတ္တ

၄၂၀။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခုဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ “ဓမ္မံ ဝေါ ဘိက္ခုဝေ ဒေသေဿာမိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျူဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေဿာမိ၊ ယဒိဒံ ဆ ဆက္ကာနိ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရောထ၊ ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘဒန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ဆ ဗာဟိရာနိ အာယတနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ဆ ဝိညာဏကာယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဆ ဖဿကာယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဆ ဝေဒနာကာယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဆ တဏှာကာယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၄၂၁။ “ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ စက္ခယတနံ သောတာယတနံ ဃာနာယတနံ

ဇီဝါယတနံ ကာယာယတနံ မနာယတနံ။ “ဆ အဇ္ဈတ္တိကာနိ အာယတနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ ပဌမံ ဆက္ကံ။ (၁)

“ဆ ဗာဟိရာနိ အာယတနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ရူပါယတနံ သဒ္ဓါယတနံ ဂန္ဓာယတနံ ရသာယတနံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ဓမ္မာယတနံ။ “ဆ ဗာဟိရာနိ အာယတနာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ ဒုတိယံ ဆက္ကံ။ (၂)

“ဆ ဝိညာဏကာယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ စက္ခုဉ္ဇ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သောတဉ္ဇ ပဋိစ္စ သဒ္ဓေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောတဝိညာဏံ၊ ဃာနဉ္ဇ ပဋိစ္စ ဂန္ဓေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဃာနဝိညာဏံ၊ ဇီဝဉ္ဇ ပဋိစ္စ ရသေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဇီဝိဝိညာဏံ၊ ကာယဉ္ဇ ပဋိစ္စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာယဝိညာဏံ၊ မနဉ္ဇ ပဋိစ္စ ဓမ္မေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဝိညာဏံ။ “ဆ ဝိညာဏကာယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ တတိယံ ဆက္ကံ။ (၃)

“ဆ ဖဿကာယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ စက္ခုဉ္ဇ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ ဖဿော၊ သောတဉ္ဇ ပဋိစ္စ သဒ္ဓေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောတဝိညာဏံ တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ ဖဿော၊ ဃာနဉ္ဇ ပဋိစ္စ ဂန္ဓေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဃာနဝိညာဏံ တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ ဖဿော၊ ဇီဝဉ္ဇ ပဋိစ္စ ရသေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဇီဝိဝိညာဏံ တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ ဖဿော၊ ကာယဉ္ဇ ပဋိစ္စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာယဝိညာဏံ တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ ဖဿော၊ မနဉ္ဇ ပဋိစ္စ ဓမ္မေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဝိညာဏံ တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ ဖဿော။ “ဆ ဖဿကာယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ စတုတ္ထံ ဆက္ကံ။ (၄)

“ဆ ဝေဒနာကာယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ စက္ခုဉ္ဇ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ ဖဿော ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ။ သောတဉ္ဇ ပဋိစ္စ သဒ္ဓေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောတဝိညာဏံ တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ ဖဿော ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ။ ဃာနဉ္ဇ ပဋိစ္စ ဂန္ဓေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဃာနဝိညာဏံ တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ ဖဿော ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ။ ဇီဝဉ္ဇ ပဋိစ္စ ရသေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဇီဝိဝိညာဏံ တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ ဖဿော ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ။ ကာယဉ္ဇ ပဋိစ္စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာယဝိညာဏံ တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ ဖဿော

ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ။ မနဉ္စ ပဋိစ္စ ဓမ္မေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဝိညာဏံ တိဏ္ဍိ
သင်္ဂတိ ဖဿော ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ။ “ဆ ဝေဒနာကာယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ
ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ ပဉ္စမံ ဆက္ကံ။ (၅)

“ဆ တဏှာကာယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဣတိ ခေါ ပနေတံ ဝုတ္တံ၊ ကိဉ္ဇေတံ ပဋိစ္စ
ဝုတ္တံ။ စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ တိဏ္ဍိ သင်္ဂတိ ဖဿော
ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ။ သောတဉ္စ ပဋိစ္စ သဒ္ဓေ စ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောတဝိညာဏံ။ပ။ ဃာနဉ္စ ပဋိစ္စ ဂန္ဓေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဃာနဝိညာဏံ။ပ။
ဇိဝုဉ္စ ပဋိစ္စ ရသေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဇိဝုဝိညာဏံ။ပ။ ကာယဉ္စ ပဋိစ္စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာယဝိညာဏံ။ပ။ မနဉ္စ ပဋိစ္စ ဓမ္မေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဝိညာဏံ တိဏ္ဍိ
သင်္ဂတိ ဖဿော ဖဿပစ္စယာ ဝေဒနာ ဝေဒနာပစ္စယာ တဏှာ။ “ဆ
တဏှာကာယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”တိ ဣတိ ယံ တံ ဝုတ္တံ၊ ဣဒမေတံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တံ။ ဣဒံ
ဆဋ္ဌံ ဆက္ကံ။ (၆)

၄၂၂။ “စက္ခု အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ၊ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ စက္ခုဿ
ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ ပညာယတိ။ ယဿ ခေါ ပန ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ
ပညာယတိ “အတ္တာ မေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ ဝေတိ စာ”တိ ဣစ္စဿ ဇေမာဂတံ
ဟောတိ၊ တသ္မာ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ “စက္ခု အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ ဣတိ
စက္ခု အနတ္တာ။

“ရူပါ အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ၊ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ ရူပါနံ ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ
ပညာယတိ။ ယဿ ခေါ ပန ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ ပညာယတိ “အတ္တာ မေ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ ဝေတိ စာ”တိ ဣစ္စဿ ဇေမာဂတံ ဟောတိ၊ တသ္မာ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ၊
“ရူပါ အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ ဣတိ စက္ခု အနတ္တာ၊ ရူပါ အနတ္တာ။

“စက္ခုဝိညာဏံ အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ၊ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ စက္ခု-
ဝိညာဏဿ ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ ပညာယတိ။ ယဿ ခေါ ပန ဥပ္ပါဒေါပိ
ဝယောပိ ပညာယတိ “အတ္တာ မေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ ဝေတိ စာ”တိ ဣစ္စဿ
ဇေမာဂတံ ဟောတိ၊ တသ္မာ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ “စက္ခုဝိညာဏံ အတ္တာ”တိ
ယော ဝဒေယျ။ ဣတိ စက္ခု အနတ္တာ၊ ရူပါ အနတ္တာ၊ စက္ခုဝိညာဏံ အနတ္တာ။

“စက္ခုသမ္ပဿော အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ၊ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ စက္ခု-
သမ္ပဿဿ ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ ပညာယတိ။ ယဿ ခေါ ပန ဥပ္ပါဒေါပိ
ဝယောပိ ပညာယတိ “အတ္တာ မေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ ဝေတိ စာ”တိ ဣစ္စဿ
ဇေမာဂတံ ဟောတိ၊ တသ္မာ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ “စက္ခုသမ္ပဿော အတ္တာ”တိ

ယော ဝဒေယျ။ ဣတိ စက္ခု အနတ္တာ၊ ရူပါ အနတ္တာ၊ စက္ခုဝိညာဏံ အနတ္တာ၊ စက္ခုသမ္ပဿော အနတ္တာ။

“ဝေဒနာ အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ ဝေဒနာယ ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ ပညာယတိ။ ယဿ ခေါ ပန ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ ပညာယတိ “အတ္တာ မေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ ဝေတိ စာ”တိ ဣစ္စဿ ဧဝမာဂတံ ဟောတိ၊ တဿှာ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ “ဝေဒနာ အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ ဣတိ စက္ခု အနတ္တာ၊ ရူပါ အနတ္တာ၊ စက္ခုဝိညာဏံ အနတ္တာ၊ စက္ခုသမ္ပဿော အနတ္တာ၊ ဝေဒနာ အနတ္တာ။

“တဏှာ အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ တဏှာယ ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ ပညာယတိ။ ယဿ ခေါ ပန ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ ပညာယတိ “အတ္တာ မေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ ဝေတိ စာ”တိ ဣစ္စဿ ဧဝမာဂတံ ဟောတိ၊ တဿှာ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ “တဏှာ အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ ဣတိ စက္ခု အနတ္တာ၊ ရူပါ အနတ္တာ၊ စက္ခုဝိညာဏံ အနတ္တာ၊ စက္ခုသမ္ပဿော အနတ္တာ၊ ဝေဒနာ အနတ္တာ၊ တဏှာ အနတ္တာ။

၄၂၃။ “သောတံ အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ပ။ “ဃာနံ အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ပ။ “ဇိဝှိ အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ပ။ “ကာယော အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ပ။ “မနော အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ မနဿ ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ ပညာယတိ။ ယဿ ခေါ ပန ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ ပညာယတိ “အတ္တာ မေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ ဝေတိ စာ”တိ ဣစ္စဿ ဧဝမာဂတံ ဟောတိ၊ တဿှာ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ “မနော အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ ဣတိ မနော အနတ္တာ။

“ဓမ္မာ အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ ပညာယတိ။ ယဿ ခေါ ပန ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ ပညာယတိ “အတ္တာ မေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ ဝေတိ စာ”တိ ဣစ္စဿ ဧဝမာဂတံ ဟောတိ၊ တဿှာ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ “ဓမ္မာ အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ ဣတိ မနော အနတ္တာ၊ ဓမ္မာ အနတ္တာ။

“မနောဝိညာဏံ အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ မနောဝိညာဏဿ ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ ပညာယတိ။ ယဿ ခေါ ပန ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ ပညာယတိ “အတ္တာ မေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ ဝေတိ စာ”တိ ဣစ္စဿ ဧဝမာဂတံ ဟောတိ၊ တဿှာ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ “မနောဝိညာဏံ

အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ ဣတိ မနော အနတ္တာ၊ ဓမ္မာ အနတ္တာ၊ မနော-
ဝိညာဏံ အနတ္တာ။

“မနောသမ္ပဿော အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ
မနောသမ္ပဿဿ ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ ပညာယတိ။ ယဿ ခေါ ပန ဥပ္ပါဒေါပိ
ဝယောပိ ပညာယတိ “အတ္တာ မေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ ဝေတိ စာ”တိ ဣစ္စဿ
ဧဝမာဂတံ ဟောတိ၊ တဿော တံ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ “မနောသမ္ပဿော အတ္တာ”တိ
ယော ဝဒေယျ။ ဣတိ မနော အနတ္တာ၊ ဓမ္မာ အနတ္တာ၊ မနောဝိညာဏံ
အနတ္တာ၊ မနောသမ္ပဿော အနတ္တာ။

“ဝေဒနာ အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ ဝေဒနာယ
ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ ပညာယတိ။ ယဿ ခေါ ပန ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ
ပညာယတိ “အတ္တာ မေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ ဝေတိ စာ”တိ ဣစ္စဿ ဧဝမာဂတံ
ဟောတိ၊ တဿော တံ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ “ဝေဒနာ အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ ဣတိ
မနော အနတ္တာ၊ ဓမ္မာ အနတ္တာ၊ မနောဝိညာဏံ အနတ္တာ၊ မနောသမ္ပဿော
အနတ္တာ၊ ဝေဒနာ အနတ္တာ။

“တဏှာ အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။ တံ န ဥပပဇ္ဇတိ တဏှာယ
ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ ပညာယတိ။ ယဿ ခေါ ပန ဥပ္ပါဒေါပိ ဝယောပိ
ပညာယတိ “အတ္တာ မေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စ ဝေတိ စာ”တိ ဣစ္စဿ ဧဝမာဂတံ
ဟောတိ၊ တဿော တံ န ဥပပဇ္ဇတိ၊ “တဏှာ အတ္တာ”တိ ယော ဝဒေယျ။
ဣတိ မနော အနတ္တာ၊ ဓမ္မာ အနတ္တာ၊ မနောဝိညာဏံ အနတ္တာ၊ မနော-
သမ္ပဿော အနတ္တာ၊ ဝေဒနာ အနတ္တာ၊ တဏှာ အနတ္တာ။

၄၂၄။ အယံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သက္ကာယသမုဒယဂါမိနီ ပဋိပဒါ—စက္ခု
“ဧတံ မမ၊ ဒေသောဟမသ္မိ၊ ဒေသော မေ အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ ရူပေ
“ဧတံ မမ၊ ဒေသောဟမသ္မိ၊ ဒေသော မေ အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။
စက္ခုဝိညာဏံ “ဧတံ မမ၊ ဒေသောဟမသ္မိ၊ ဒေသော မေ အတ္တာ”တိ
သမနုပဿတိ။ စက္ခုသမ္ပဿံ “ဧတံ မမ၊ ဒေသောဟမသ္မိ၊ ဒေသော မေ
အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ ဝေဒနံ “ဧတံ မမ၊ ဒေသောဟမသ္မိ၊ ဒေသော မေ
အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ တဏှံ “ဧတံ မမ၊ ဒေသောဟမသ္မိ၊ ဒေသော မေ
အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ သောတံ “ဧတံ မမ၊ ဒေသောဟမသ္မိ၊ ဒေသော မေ
အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ ပ။ ဃာနံ “ဧတံ မမ၊ ဒေသောဟမသ္မိ၊ ဒေသော မေ
အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ ပ။ ဇိဝံ “ဧတံ မမ၊ ဒေသောဟမသ္မိ၊ ဒေသော မေ

အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ပ။ ကာယံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ
 အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ပ။ မနံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ
 အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ ဓမ္မေ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ
 အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ မနောဝိညာဏံ “ဧတံ မမ၊ ဧသောဟမသ္မိ၊
 ဧသော မေ အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ မနောသမ္ဗဿံ “ဧတံ မမ၊
 ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ ဝေဒနံ “ဧတံ မမ၊
 ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ တဏှံ “ဧတံ မမ၊
 ဧသောဟမသ္မိ၊ ဧသော မေ အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။

အယံ ခေါ ပန ဘိက္ခဝေ သက္ကာယနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ—စက္ခု “နေတံ
 မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ ရူပေ “နေတံ
 မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ စက္ခုဝိညာဏံ
 “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။
 စက္ခုသမ္ဗဿံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ
 သမနုပဿတိ။ ဝေဒနံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ
 သမနုပဿတိ။ တဏှံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ
 သမနုပဿတိ။ သောတံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော
 အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ပ။ ဃာနံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော
 အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ပ။ ဇိဝံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော
 အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ပ။ ကာယံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န
 မေသော အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ပ။ မနံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊
 န မေသော အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ ဓမ္မေ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊
 န မေသော အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ မနောဝိညာဏံ “နေတံ မမ၊
 နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။ မနောသမ္ဗဿံ
 “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။
 ဝေဒနံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။
 တဏှံ “နေတံ မမ၊ နေသောဟမသ္မိ၊ န မေသော အတ္တာ”တိ သမနုပဿတိ။

၄၂၅။ စက္ခုဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ၊ တိဏှံ
 သင်္ဂတိ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ
 အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။ သော သုခါယ ဝေဒနာယ ဖုဋ္ဌော သမာနော အဘိနန္ဒတိ
 အဘိဝေဒတိ အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ၊ တဿ ရာဂါနုသယော အနုသေတိ။
 ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဖုဋ္ဌော သမာနော သောစတိ ကိလမတိ ပရိဒေဝတိ

ဥရတ္တာဠိ ကန္တတိ သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ၊ တဿ ပဋိဃာနသယော အနုသေတိ။
 အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ ဖုဋ္ဌော သမာနော တဿာ ဝေဒနာယ သမုဒယဉ္စ
 အတ္တင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ နပ္ပဇာနာတိ၊
 တဿ အဝိဇ္ဇာနသယော အနုသေတိ။ သော ဝတ ဘိက္ခဝေ သုခါယ
 ဝေဒနာယ ရာဂါနုသယံ အပ္ပဟာယ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ပဋိဃာနသယံ
 အပ္ပဋ္ဌိဝိနောဒေတွာ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ အဝိဇ္ဇာနသယံ အသမ္မဟနိတွာ
 အဝိဇ္ဇံ အပ္ပဟာယ ဝိဇ္ဇံ အနုပ္ပါဒေတွာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခဿန္တကရော
 ဘဝိဿတီတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

သောတဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စ သဒ္ဓေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောတဝိညာဏံ။ပ။ ဃာနဉ္စ
 ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စ ဂန္ဓေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဃာနဝိညာဏံ။ပ။ ဇိဝုဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စ ရသေ စ
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဇိဝုဝိညာဏံ။ပ။ ကာယဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ
 ကာယဝိညာဏံ။ပ။ မနဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စ ဓမ္မေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဝိညာဏံ၊ တိဏ္ဍံ
 သင်္ဂတိ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ
 အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။ သော သုခါယ ဝေဒနာယ ဖုဋ္ဌော သမာနော အဘိနန္ဒတိ
 အဘိဝဒတိ အဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ၊ တဿ ရာဂါနုသယော အနုသေတိ။
 ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဖုဋ္ဌော သမာနော သောစတိ ကိလမတိ ပရိဒေဝတိ
 ဥရတ္တာဠိ ကန္တတိ သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ၊ တဿ ပဋိဃာနသယော အနုသေတိ။
 အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ ဖုဋ္ဌော သမာနော တဿာ ဝေဒနာယ
 သမုဒယဉ္စ အတ္တင်္ဂမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ
 နပ္ပဇာနာတိ၊ တဿ အဝိဇ္ဇာနသယော အနုသေတိ။ သော ဝတ ဘိက္ခဝေ
 သုခါယ ဝေဒနာယ ရာဂါနုသယံ အပ္ပဟာယ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ပဋိဃာ-
 နသယံ အပ္ပဋ္ဌိဝိနောဒေတွာ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ အဝိဇ္ဇာနသယံ
 အသမ္မဟနိတွာ အဝိဇ္ဇံ အပ္ပဟာယ ဝိဇ္ဇံ အနုပ္ပါဒေတွာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ
 ဒုက္ခဿန္တကရော ဘဝိဿတီတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။

၄၂၆။ စက္ခုဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ၊ တိဏ္ဍံ
 သင်္ဂတိ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ
 အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။ သော သုခါယ ဝေဒနာယ ဖုဋ္ဌော သမာနော နာဘိနန္ဒတိ
 နာဘိဝဒတိ နာဇ္ဈောသာယ တိဋ္ဌတိ၊ တဿ ရာဂါနုသယော နာနုသေတိ။
 ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဖုဋ္ဌော သမာနော န သောစတိ န ကိလမတိ
 န ပရိဒေဝတိ န ဥရတ္တာဠိ ကန္တတိ န သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ၊ တဿ
 ပဋိဃာနသယော နာနုသေတိ။ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ ဖုဋ္ဌော သမာနော

တဿာ ဝေဒနာယ သမုဒယဉ္စ အတ္တဂံမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ တဿ အဝိဇ္ဇာနုသယော နာနုသေတိ။ သော ဝတ ဘိက္ခဝေ သုခါယ ဝေဒနာယ ရာဂါနုသယံ ပဟာယ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ပဋိဃာနုသယံ ပဋိဝိနောဒေတွာ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ အဝိဇ္ဇာနုသယံ သမူဟနိတွာ အဝိဇ္ဇံ ပဟာယ ဝိဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခဿန္တကရော ဘဝိဿတိတိ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ။

သောတဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စ သဒ္ဓေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောတဝိညာဏံ။ပ။ ဃာနဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စ ဂန္ဓေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဃာနဝိညာဏံ။ပ။ ဇိဝုဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စ ရသေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဇိဝုဝိညာဏံ။ပ။ ကာယဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကာယဝိညာဏံ။ပ။ မနဉ္စ ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စ ဓမ္မေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဝိညာဏံ၊ တိဏ္ဍံ သင်္ဂတိ ဖဿော၊ ဖဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။ သော သုခါယ ဝေဒနာယ ဖုဋ္ဌော သမာနော နာဘိနန္တတိ နာဘိဝဒတိ နာဇ္ဈောဿာယ တိဋ္ဌတိ၊ တဿ ရာဂါနုသယော နာနုသေတိ။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ဖုဋ္ဌော သမာနော န သောစတိ န ကိလမတိ န ပရိဒေဝတိ န ဥရတ္တာဋ္ဌိံ ကန္တတိ န သမ္မောဟံ အာပဇ္ဇတိ၊ တဿ ပဋိဃာနုသယော နာနုသေတိ။ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ ဖုဋ္ဌော သမာနော တဿာ ဝေဒနာယ သမုဒယဉ္စ အတ္တဂံမဉ္စ အဿာဒဉ္စ အာဒီနဝဉ္စ နိဿရဏဉ္စ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ၊ တဿ အဝိဇ္ဇာနုသယော နာနုသေတိ။ သော ဝတ ဘိက္ခဝေ သုခါယ ဝေဒနာယ ရာဂါနုသယံ ပဟာယ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ ပဋိဃာနုသယံ ပဋိဝိနောဒေတွာ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ အဝိဇ္ဇာနုသယံ သမူဟနိတွာ အဝိဇ္ဇံ ပဟာယ ဝိဇ္ဇံ ဥပ္ပါဒေတွာ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ ဒုက္ခဿန္တကရော ဘဝိဿတိတိ ဌာနမေတံ ဝိဇ္ဇတိ။

၄၂၇။ ဧဝံ ပဿံ ဘိက္ခဝေ သုတဝါ အရိယသာဝကော စက္ခုသ္မိံ^၁ နိဗ္ဗိန္တတိ၊ ရူပေသု နိဗ္ဗိန္တတိ၊ စက္ခုဝိညာဏေ နိဗ္ဗိန္တတိ၊ စက္ခုသမ္ပဿေ နိဗ္ဗိန္တတိ၊ ဝေဒနာယ နိဗ္ဗိန္တတိ၊ တဏှာယ နိဗ္ဗိန္တတိ။ သောတသ္မိံ နိဗ္ဗိန္တတိ၊ သဒ္ဓေသု နိဗ္ဗိန္တတိ။ပ။ ဃာနသ္မိံ နိဗ္ဗိန္တတိ၊ ဂန္ဓေသု နိဗ္ဗိန္တတိ။ ဇိဝုယ နိဗ္ဗိန္တတိ၊ ရသေသု နိဗ္ဗိန္တတိ။ ကာယသ္မိံ နိဗ္ဗိန္တတိ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု နိဗ္ဗိန္တတိ။ မနသ္မိံ နိဗ္ဗိန္တတိ၊ ဓမ္မေသု နိဗ္ဗိန္တတိ၊ မနောဝိညာဏေ နိဗ္ဗိန္တတိ၊ မနောသမ္ပဿေ နိဗ္ဗိန္တတိ၊ ဝေဒနာယ နိဗ္ဗိန္တတိ၊ တဏှာယ နိဗ္ဗိန္တတိ။ နိဗ္ဗိန္တံ ဝိရဇ္ဇတိ၊ ဝိရာဂါ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ “ဝိမုတ္တ”မိတိ

၁-စက္ခုသ္မိံ (သျှာ၊ကံ) ဧဝမိတရေသုပိ။

ဉာဏ် ဟောတိ၊ “ခီဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ”တိ ပဇာနာတီတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု။ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။ ဣမသ္မိံ ခေါ ပန ဝေယျာကရဏသ္မိံ ဘညမာနေ သဋ္ဌိမတ္တာနံ ဘိက္ခုနံ အနုပါဒါယ အာသဝေဟိ စိတ္တာနိ ဝိမုစ္စိသုတိ။

ဆဆက္ကသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဆဋ္ဌံ။

၇-မဟာသဠာယတနိကသုတ္တ

၄၂၈။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထဝိဇ္ဇိကဿ အာရာမေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ “ဘိက္ခဝေါ”တိ။ “ဘဒန္တေ”တိ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စယောသု။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ “မဟာသဠာယတနိကံ ဝေါ ဘိက္ခဝေ ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏာထ သာဓုကံ မနသိ ကရေထ၊ ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ ဘဒန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စယောသု။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

၄၂၉။ စက္ခု ဘိက္ခဝေ အဇာနံ အပဿံ ယထာဘူတံ၊ ရူပေ အဇာနံ အပဿံ ယထာဘူတံ၊ စက္ခုဝိညာဏံ အဇာနံ အပဿံ ယထာဘူတံ၊ စက္ခုသမ္ပဿံ အဇာနံ အပဿံ ယထာဘူတံ၊ ယမိဒံ စက္ခုသမ္ပဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ တမ္ပိ အဇာနံ အပဿံ ယထာဘူတံ စက္ခုသ္မိံ သာရဇ္ဇတိ၊ ရူပေသု သာရဇ္ဇတိ၊ စက္ခုဝိညာဏေ သာရဇ္ဇတိ၊ စက္ခုသမ္ပဿေ သာရဇ္ဇတိ၊ ယမိဒံ စက္ခုသမ္ပဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ တသ္မိမ္ပိ သာရဇ္ဇတိ။

တဿ သာရက္ကဿ သံယုတ္တဿ သမ္ပုဋ္ဌဿ အဿာဒါနုပဿိနော ဝိဟရတော အာယတီ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဥပစယံ ဂစ္ဆန္တိ။ တဏှာ စဿ ပေါနောဗ္ဘဝိကာ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ တတြတတြာဘိနန္ဒိနိ၊ သာ စဿ ပဝဗုတိ။ တဿ ကာယိကာပိ ဒရဏာ ပဝဗုန္တိ၊ စေတသိကာပိ ဒရဏာ ပဝဗုန္တိ။ ကာယိကာပိ သန္တာပါ ပဝဗုန္တိ၊ စေတသိကာပိ သန္တာပါ ပဝဗုန္တိ။ ကာယိကာပိ ပရိဠာဟာ ပဝဗုန္တိ၊ စေတသိကာပိ ပရိဠာဟာ ပဝဗုန္တိ။ သော ကာယဒုက္ခမ္ပိ စေတောဒုက္ခမ္ပိ ပဋိသံဝေဒေတိ။

၁-ကာယိကဒုက္ခမ္ပိ(သျှ၊ကံ)၊ ကာယိကံ ဒုက္ခမ္ပိ(က)

သောတံ ဘိက္ခဝေ အဇာနံ အပဿံ ယထာဘူတံ။ပ။ ဃာနံ ဘိက္ခဝေ အဇာနံ အပဿံ ယထာဘူတံ။ပ။ ဇိဝံ ဘိက္ခဝေ အဇာနံ အပဿံ ယထာဘူတံ။ပ။ ကာယံ ဘိက္ခဝေ အဇာနံ အပဿံ ယထာဘူတံ။ပ။ မနံ ဘိက္ခဝေ အဇာနံ အပဿံ ယထာဘူတံ။ ဓမ္မေ ဘိက္ခဝေ အဇာနံ အပဿံ ယထာဘူတံ။ မနောဝိညာဏံ ဘိက္ခဝေ အဇာနံ အပဿံ ယထာဘူတံ။ မနောသမ္ပဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။ တမ္ပိ အဇာနံ အပဿံ ယထာဘူတံ မနသ္မိံ သာရဇ္ဇတိ။ ဓမ္မေသု သာရဇ္ဇတိ။ မနောဝိညာဏေ သာရဇ္ဇတိ။ မနောသမ္ပဿေ သာရဇ္ဇတိ။ ယမိဒံ မနောသမ္ပဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။ တသ္မိမ္ပိ သာရဇ္ဇတိ။

တဿ သာရတ္ထဿ သံယုတ္တဿ သမ္မုဠဿ အသာဒါနုပဿိနော ဝိဟရတော အာယတိံ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ ဥပစယံ ဂစ္ဆန္တိ။ တဏှာ စဿ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ တတြတတြာဘိနန္ဒိနိ။ သာ စဿ ပဝဗုတိ။ တဿ ကာယိကာပိ ဒရထာ ပဝဗုန္တိ။ စေတသိကာပိ ဒရထာ ပဝဗုန္တိ။ ကာယိကာပိ သန္တာပါ ပဝဗုန္တိ။ စေတသိကာပိ သန္တာပါ ပဝဗုန္တိ။ ကာယိကာပိ ပရိဋ္ဌာဟာ ပဝဗုန္တိ။ စေတသိကာပိ ပရိဋ္ဌာဟာ ပဝဗုန္တိ။ သော ကာယဒုက္ခမ္ပိ စေတောဒုက္ခမ္ပိ ပဋိသံဝေဒေတိ။

၄၃၀။ စက္ခုဉ္စ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဇာနံ ပဿံ ယထာဘူတံ။ ရူပေ ဇာနံ ပဿံ ယထာဘူတံ။ စက္ခုဝိညာဏံ ဇာနံ ပဿံ ယထာဘူတံ။ စက္ခုသမ္ပဿံ ဇာနံ ပဿံ ယထာဘူတံ။ ယမိဒံ စက္ခုသမ္ပဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။ တမ္ပိ ဇာနံ ပဿံ ယထာဘူတံ စက္ခုသ္မိံ န သာရဇ္ဇတိ။ ရူပေသု န သာရဇ္ဇတိ။ စက္ခုဝိညာဏေ န သာရဇ္ဇတိ။ စက္ခုသမ္ပဿေ န သာရဇ္ဇတိ။ ယမိဒံ စက္ခုသမ္ပဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။ တသ္မိမ္ပိ န သာရဇ္ဇတိ။

တဿ အသာရတ္ထဿ အသံယုတ္တဿ အသမ္မုဠဿ အာဒီနဝါနုပဿိနော ဝိဟရတော အာယတိံ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ အပစယံ ဂစ္ဆန္တိ။ တဏှာ စဿ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ တတြတတြာဘိနန္ဒိနိ။ သာ စဿ ပဟိယတိ။ တဿ ကာယိကာပိ ဒရထာ ပဟိယန္တိ။ စေတသိကာပိ ဒရထာ ပဟိယန္တိ။ ကာယိကာပိ သန္တာပါ ပဟိယန္တိ။ စေတသိကာပိ သန္တာပါ ပဟိယန္တိ။ ကာယိကာပိ ပရိဋ္ဌာဟာ ပဟိယန္တိ။ စေတသိကာပိ ပရိဋ္ဌာဟာ ပဟိယန္တိ။ သော ကာယသုခမ္ပိ စေတောသုခမ္ပိ ပဋိသံဝေဒေတိ။

၄၃၁။ ယာ တထာဘူတဿ^၁ ဒိဋ္ဌိ၊ သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ယော တထာဘူတဿ^၁ သင်္ကပ္ပေါ၊ သွာဿ ဟောတိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ ယော တထာဘူတဿ^၁ ဝါယာမော၊ သွာဿ ဟောတိ သမ္မာဝါယာမော။ ယာ တထာဘူတဿ^၁ သတိ၊ သာဿ ဟောတိ သမ္မာသတိ။ ယော တထာဘူတဿ^၁ သမာဓိ၊ သွာဿ ဟောတိ သမ္မာသမာဓိ။ ပုဗ္ဗေဝ ခေါ ပနဿ ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ အာဇီဝေါ သုပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ဧဝမဿာယံ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဘာဝနာပါရိပုရိ ဂစ္ဆတိ။

တဿ ဧဝံ ဣမံ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဘာဝယတော စတ္တာရောပိ သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝနာပါရိပုရိ ဂစ္ဆန္တိ၊ စတ္တာရောပိ သမ္ပပ္ပဓာနာ ဘာဝနာပါရိပုရိ ဂစ္ဆန္တိ၊ စတ္တာရောပိ ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝနာပါရိပုရိ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပဉ္စပိ ဣန္ဒြိယာနိ ဘာဝနာ-ပါရိပုရိ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပဉ္စပိ ဗလာနိ ဘာဝနာပါရိပုရိ ဂစ္ဆန္တိ၊ သတ္တပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝနာပါရိပုရိ ဂစ္ဆန္တိ။

တဿိမေ ဒွေ ဓမ္မာ ယုဂနန္ဒာ^၂ ဝတ္တန္တိ၊ သမထော စ ဝိပဿနာ စ။ သော ယေ ဓမ္မာ အဘိညာ ပရိညေယျာ၊ တေ ဓမ္မေ အဘိညာ ပရိဇာနာတိ။ ယေ ဓမ္မာ အဘိညာ ပဟာတဗ္ဗာ၊ တေ ဓမ္မေ အဘိညာ ပဟေတိ။ ယေ ဓမ္မာ အဘိညာ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ တေ ဓမ္မေ အဘိညာ ဘာဝေတိ။ ယေ ဓမ္မာ အဘိညာ သစ္စိကာတဗ္ဗာ၊ တေ ဓမ္မေ အဘိညာ သစ္စိကရောတိ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ ပရိညေယျာ၊ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတိဿ ဝစနိယံ။ သေယျထိဒံ၊ ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော ဝေဒနပါဒါနက္ခန္ဓော သညုပါဒါ-နက္ခန္ဓော သင်္ခါရပါဒါနက္ခန္ဓော ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ဣမေ ဓမ္မာ အဘိညာ ပရိညေယျာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ ပဟာတဗ္ဗာ၊ အဝိဇ္ဇာ စ ဘာဝတဏှာ စ။ ဣမေ ဓမ္မာ အဘိညာ ပဟာတဗ္ဗာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ သမထော စ ဝိပဿနာ စ။ ဣမေ ဓမ္မာ အဘိညာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ သစ္စိကာတဗ္ဗာ၊ ဝိဇ္ဇာ စ ဝိမုတ္တိ စ။ ဣမေ ဓမ္မာ အဘိညာ သစ္စိကာတဗ္ဗာ။

၁-ယထာဘူတဿ (သိ၊ဣ)

၂-ယုဂနန္ဒါ (သိ၊သျှာ၊ကံ)

၄၃၂။ သောတံ ဘိက္ခဝေ ဇာနံ ပဿံ ယထာဘူတံ။ပ။ ဃာနံ ဘိက္ခဝေ ဇာနံ ပဿံ ယထာဘူတံ။ပ။ ဇိဝံ ဘိက္ခဝေ ဇာနံ ပဿံ ယထာဘူတံ။ပ။ ကာယံ ဘိက္ခဝေ ဇာနံ ပဿံ ယထာဘူတံ။ပ။ မနံ ဘိက္ခဝေ ဇာနံ ပဿံ ယထာဘူတံ။ ဓမ္မေ ဇာနံ ပဿံ ယထာဘူတံ။ မနောဝိညာဏံ ဇာနံ ပဿံ ယထာဘူတံ။ မနောသမ္ပဿံ ဇာနံ ပဿံ ယထာဘူတံ။ ယမိဒံ မနောသမ္ပဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။ တမ္ပိ ဇာနံ ပဿံ ယထာဘူတံ မနသ္မိံ န သာရဇ္ဇတိ။ ဓမ္မေသု န သာရဇ္ဇတိ။ မနောဝိညာဏေ န သာရဇ္ဇတိ။ မနောသမ္ပဿေ န သာရဇ္ဇတိ။ ယမိဒံ မနောသမ္ပဿပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဝေဒယိတံ သုခံ ဝါ ဒုက္ခံ ဝါ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ။ တသ္မိမ္ပိ န သာရဇ္ဇတိ။

တဿ အသာရတ္တဿ အသံယုတ္တဿ အသမ္ပုဋ္ဌဿ အာဒိနဝါနုပဿိနော ဝိဟရတော အာယတိံ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ အပစယံ ဂစ္ဆန္တိ။ တဏှာ စဿ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ တတြတတြာဘိနန္ဒိနိ။ သာ စဿ ပဟိယတိ။ တဿ ကာယိကာပိ ဒရထာ ပဟိယန္တိ။ စေတသိကာပိ ဒရထာ ပဟိယန္တိ။ ကာယိကာပိ သန္တာပါ ပဟိယန္တိ။ စေတသိကာပိ သန္တာပါ ပဟိယန္တိ။ ကာယိကာပိ ပရိဠာဟာ ပဟိယန္တိ။ စေတသိကာပိ ပရိဠာဟာ ပဟိယန္တိ။ သော ကာယသုခမ္ပိ စေတောသုခမ္ပိ ပဋိသံဝေဒေတိ။

၄၃၃။ ယာ တထာဘူတဿ ဒိဋ္ဌိ၊ သာဿ ဟောတိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ။ ယော တထာဘူတဿ သင်္ကပ္ပေါ၊ သွာဿ ဟောတိ သမ္မာသင်္ကပ္ပေါ။ ယော တထာဘူတဿ ဝါယာမော၊ သွာဿ ဟောတိ သမ္မာဝါယာမော။ ယာ တထာဘူတဿ သတိ၊ သာဿ ဟောတိ သမ္မာသတိ။ ယော တထာဘူတဿ သမာဓိ၊ သွာဿ ဟောတိ သမ္မာသမာဓိ။ ပုဗ္ဗေဝ ခေါ ပနဿ ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ အာဇီဝေါ သုပရိသုဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ဧဝမဿာယံ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဘာဝနာပါရိပုရိ ဂစ္ဆတိ။

တဿ ဧဝံ ဣမံ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဘာဝယတော စတ္တာရောပိ သတိပဋ္ဌာနာ ဘာဝနာပါရိပုရိ ဂစ္ဆန္တိ။ စတ္တာရောပိ သမ္ပပ္ပဓာနာ ဘာဝနာ-ပါရိပုရိ ဂစ္ဆန္တိ။ စတ္တာရောပိ ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝနာပါရိပုရိ ဂစ္ဆန္တိ။ ပဉ္စပိ ဣန္ဒြိယာနိ ဘာဝနာပါရိပုရိ ဂစ္ဆန္တိ။ ပဉ္စပိ ဗလ္လာနိ ဘာဝနာပါရိပုရိ ဂစ္ဆန္တိ။ သတ္တပိ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ ဘာဝနာပါရိပုရိ ဂစ္ဆန္တိ။

တဿိမေ ဒွေ ဓမ္မာ ယုဂနန္ဓာ ဝတ္တန္တိ။ သမထော စ ဝိပဿနာ စ။ သော ယေ ဓမ္မာ အဘိညာ ပရိညေယျာ၊ တေ ဓမ္မေ အဘိညာ ပရိဇာနာတိ။

ယေ ဓမ္မာ အဘိညာ ပဟာတဗ္ဗာ၊ တေ ဓမ္မေ အဘိညာ ပဟေတိ။ ယေ ဓမ္မာ အဘိညာ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ တေ ဓမ္မေ အဘိညာ ဘာဝေတိ။ ယေ ဓမ္မာ အဘိညာ သစ္စိကာတဗ္ဗာ၊ တေ ဓမ္မေ အဘိညာ သစ္စိကရောတိ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ ပရိညေယျာ၊ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာတိဿ ဝစနီယံ။ သေယျထိဒံ၊ ရူပပါဒါနက္ခန္ဓော ဝေဒနပါဒါနက္ခန္ဓော သညုပါဒါနက္ခန္ဓော သင်္ခါရပါဒါနက္ခန္ဓော ဝိညာဏုပါဒါနက္ခန္ဓော။ ဣမေ ဓမ္မာ အဘိညာ ပရိညေယျာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ ပဟာတဗ္ဗာ၊ အဝိဇ္ဇာ စ ဘဝတဏှာ စ။ ဣမေ ဓမ္မာ အဘိညာ ပဟာတဗ္ဗာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ သမထော စ ဝိပဿနာ စ။ ဣမေ ဓမ္မာ အဘိညာ ဘာဝေတဗ္ဗာ။

ကတမေ စ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အဘိညာ သစ္စိကာတဗ္ဗာ၊ ဝိဇ္ဇာ စ ဝိမုတ္တိ စ။ ဣမေ ဓမ္မာ အဘိညာ သစ္စိကာတဗ္ဗာတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနာ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒန္တိ။

မဟာသဠာယတနိကသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ သတ္တမံ။

၈-နဂရဝိဇ္ဇေယျသုတ္တ

၄၃၄။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန နဂရဝိန္ဒံ နာမ ကောသလာနံ ဗြာဟ္မဏာနံ ဂါမော တဒဝသရိ။ အသောသုံ ခေါ နဂရဝိဇ္ဇေယျကာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ “သမဏော ခလု ဘော ဂေါတမော သကျပုတ္တော သကျကုလာ ပဗ္ဗဇိတော ကောသလေသု စာရိကံ စရမာနော မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ နဂရဝိန္ဒံ အနုပ္ပတ္တော။ တံ ခေါ ပန ဘဝန္တံ ဂေါတမံ ဧဝံ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အဗ္ဘုဂ္ဂတော ‘ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒု အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္ပသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ’တိ။

၁-နဂရဝိဇ္ဇေယျာ (က)

သော ဣမံ လောကံ သဒေဝကံ သမာရကံ သဗြဟ္မကံ သဿမဏဗြဟ္မဏီ ပဇ္ဇံ သဒေဝမနုဿံ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ပဝေဒေတိ၊ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိသုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ၊ သာဓု ခေါ ပန တထာရူပါနံ အရဟတံ ဒဿနံ ဟောတီ”တိ။

အထ ခေါ နဂရဝိနွေယျကာ ဗြဟ္မဏဂဟပတိကာ ယေန ဘဂဝါ တေနပ- သင်္ကမိသု၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အပ္ပေကဇ္ဈေ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိသု၊ အပ္ပေကဇ္ဈေ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိသု၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိသု၊ အပ္ပေကဇ္ဈေ ယေန ဘဂဝါ တေနဉ္စလိ ပဏာမေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိသု၊ အပ္ပေကဇ္ဈေ ဘဂဝတော သန္တိကေ နာမဂေါတ္တံ သာဝေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိသု၊ အပ္ပေကဇ္ဈေ တုဏှိဘူတာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိသု၊ ဧကမန္တံ နိဿိန္န ခေါ နဂရဝိနွေယျကေ ဗြဟ္မဏဂဟပတိကေ ဘဂဝါ ဧတဒေါစ—

၄၃၅။ သစေ ဝေါ ဂဟပတယော အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဏော ဧဝံ ပုဏ္ဏေယျံ “ကထံဘူတာ ဂဟပတယော သမဏဗြဟ္မဏာ န သက္ကာတဗ္ဗာ န ဂရုကာတဗ္ဗာ န မာနေတဗ္ဗာ န ပူဇေတဗ္ဗာ”တိ၊ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ တုမေ ဂဟပတယော တေသံ အညတိတ္ထိယာနံ ပရိဗ္ဗာဏာနံ ဧဝံ ဗျာကရေယျာထ “ယေ တေ သမဏဗြဟ္မဏာ စက္ခုဝိညေယျေသု ရူပေသု အဝီတရာဂါ အဝီတဒေါသာ အဝီတမောဟာ အဇ္ဈတ္တံ အဂ္ဂပသန္တစိတ္တာ သမဝိသမံ စရန္တိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ ဧဝရူပါ သမဏဗြဟ္မဏာ န သက္ကာတဗ္ဗာ န ဂရုကာတဗ္ဗာ န မာနေတဗ္ဗာ န ပူဇေတဗ္ဗာ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ မယမ္ပိ ဟိ စက္ခုဝိညေယျေသု ရူပေသု အဝီတရာဂါ အဝီတဒေါသာ အဝီတမောဟာ အဇ္ဈတ္တံ အဂ္ဂပသန္တစိတ္တာ သမဝိသမံ စရာမ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တေသံ နော သမစရိယမ္ပိ ဟေတံ ဥတ္တရိ အပဿတံ၊ တသ္မာ တေ ဘောန္တော သမဏဗြဟ္မဏာ န သက္ကာတဗ္ဗာ န ဂရုကာတဗ္ဗာ န မာနေတဗ္ဗာ န ပူဇေတဗ္ဗာ။ ယေ တေ သမဏဗြဟ္မဏာ သောတဝိညေယျေသု သဒ္ဓေသု။ ဃာနဝိညေယျေသု ဂန္ဓေသု။ ဇိဝှိဝိညေယျေသု ရသေသု။ ကာယဝိညေယျေသု ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု။ မနောဝိညေယျေသု ဓမ္မေသု အဝီတရာဂါ အဝီတဒေါသာ အဝီတမောဟာ အဇ္ဈတ္တံ အဂ္ဂပသန္တစိတ္တာ သမဝိသမံ စရန္တိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ ဧဝရူပါ သမဏဗြဟ္မဏာ န သက္ကာတဗ္ဗာ န ဂရုကာတဗ္ဗာ န မာနေတဗ္ဗာ န ပူဇေတဗ္ဗာ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ မယမ္ပိ ဟိ မနောဝိညေယျေသု ဓမ္မေသု အဝီတရာဂါ အဝီတဒေါသာ

အဝီတမောဟာ အဇ္ဈတ္တံ အဂ္ဂပသန္တစိတ္တာ သမဝိသမံ စရာမ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တေသံ နော သမစရိယမ္ပိ ဟေတံ ဥတ္တရိ အပဿတံ။ တသ္မာ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ န သက္ကာတဗ္ဗာ န ဂရုကာတဗ္ဗာ န မာနေတဗ္ဗာ န ပူဇေတဗ္ဗာ”တိ။ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ တုမေ ဂဟပတယော တေသံ အညတိတ္ထိယာနံ ပရိဗ္ဗာဏောနံ ဧဝံ ဗျာကရေယျာယ။

၄၃၆။ သစေ ပန ဝေါ ဂဟပတယော အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဏော ဧဝံ ပုဇ္ဈေယျ။ “ကထံဘူတာ ဂဟပတယော သမဏဗြာဟ္မဏာ သက္ကာတဗ္ဗာ ဂရုကာတဗ္ဗာ မာနေတဗ္ဗာ ပူဇေတဗ္ဗာ”တိ။ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ တုမေ ဂဟပတယော တေသံ အညတိတ္ထိယာနံ ပရိဗ္ဗာဏောနံ ဧဝံ ဗျာကရေယျာယ “ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ စက္ခုဝိညေယျေသု ရူပေသု ဝီတရာဂါ ဝီတဒေါသာ ဝီတမောဟာ အဇ္ဈတ္တံ ဂ္ဂပသန္တစိတ္တာ သမစရိယံ စရန္တိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ ဧဝရူပါ သမဏဗြာဟ္မဏာ သက္ကာတဗ္ဗာ ဂရုကာတဗ္ဗာ မာနေတဗ္ဗာ ပူဇေတဗ္ဗာ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ မယမ္ပိ ဟိ စက္ခုဝိညေယျေသု ရူပေသု အဝီတရာဂါ အဝီတဒေါသာ အဝီတမောဟာ အဇ္ဈတ္တံ အဂ္ဂပသန္တစိတ္တာ သမဝိသမံ စရာမ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တေသံ နော သမစရိယမ္ပိ ဟေတံ ဥတ္တရိ ပဿတံ။ တသ္မာ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သက္ကာတဗ္ဗာ ဂရုကာတဗ္ဗာ မာနေတဗ္ဗာ ပူဇေတဗ္ဗာ။ ယေ တေ သမဏဗြာဟ္မဏာ သောတဝိညေယျေသု သဒ္ဓေသု။ ဃာနဝိညေယျေသု ဂန္ဓေသု။ ဇိဝှိဝိညေယျေသု ရသေသု။ ကာယဝိညေယျေသု ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု။ မနောဝိညေယျေသု ဓမ္မေသု ဝီတရာဂါ ဝီတဒေါသာ ဝီတမောဟာ အဇ္ဈတ္တံ ဂ္ဂပသန္တစိတ္တာ သမစရိယံ စရန္တိ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ ဧဝရူပါ သမဏဗြာဟ္မဏာ သက္ကာတဗ္ဗာ ဂရုကာတဗ္ဗာ မာနေတဗ္ဗာ ပူဇေတဗ္ဗာ။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ မယမ္ပိ ဟိ မနောဝိညေယျေသု ဓမ္မေသု အဝီတရာဂါ အဝီတဒေါသာ အဝီတမောဟာ အဇ္ဈတ္တံ အဂ္ဂပသန္တစိတ္တာ သမဝိသမံ စရာမ ကာယေန ဝါစာယ မနသာ၊ တေသံ နော သမစရိယမ္ပိ ဟေတံ ဥတ္တရိ ပဿတံ။ တသ္မာ တေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သက္ကာတဗ္ဗာ ဂရုကာတဗ္ဗာ မာနေတဗ္ဗာ ပူဇေတဗ္ဗာ”တိ။ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ တုမေ ဂဟပတယော တေသံ အညတိတ္ထိယာနံ ပရိဗ္ဗာဏောနံ ဧဝံ ဗျာကရေယျာယ။

၄၃၇။ သစေ ပန ဝေါ^၂ ဂဟပတယော အညတိတ္ထိယာ ပရိဗ္ဗာဏော ဧဝံ ပုဇ္ဈေယျ။ “ကေ ပနာယသ္မန္တာနံ အာကာရာ ကေ အနုယာ၊ ယေန တုမေ

၁-မယံ ဟိ (?)

၂-သစေ တေ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)

အာယသ္မန္တော ဧဝံ ဝဒေထ ‘အဒ္ဓါ တေ အာယသ္မန္တော ဝိတရာဂါ ဝါ ရာဂဝိနယာယ ဝါ ပဋိပန္နာ၊ ဝိတဒေါသာ ဝါ ဒေါသဝိနယာယ ဝါ ပဋိပန္နာ၊ ဝိတမောဟာ ဝါ မောဟဝိနယာယ ဝါ ပဋိပန္နာ’တိ”။ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ တုမေ ဂဟပတယော တေသံ အညတိတ္ထိယာနံ ပရိဗ္ဗာဏောနံ ဧဝံ ဗျာကရေယျာထ “တထာ ဟိ တေ အာယသ္မန္တော အရညဝနပတ္တာနိ ပန္တာနိ သေနာသနာနိ ပဋိသေဝန္တိ၊ နတ္ထိ ခေါ ပန တတ္ထ တထာရူပါ စက္ခုဝိညေယျာ ရူပါ၊ ယေ ဒိသွာ ဒိသွာ အဘိရမေယျံ။ နတ္ထိ ခေါ ပန တတ္ထ တထာရူပါ သောတဝိညေယျာ သဒ္ဓါ၊ ယေ သုတွာ သုတွာ အဘိရမေယျံ။ နတ္ထိ ခေါ ပန တတ္ထ တထာရူပါ ဃာနဝိညေယျာ ဂန္ဓာ၊ ယေ ဃာယိတွာ ဃာယိတွာ အဘိရမေယျံ။ နတ္ထိ ခေါ ပန တတ္ထ တထာရူပါ ဇိဝှိဝိညေယျာ ရသာ၊ ယေ သာယိတွာ သာယိတွာ အဘိရမေယျံ။ နတ္ထိ ခေါ ပန တတ္ထ တထာရူပါ ကာယဝိညေယျာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ယေ ဖုသိတွာ ဖုသိတွာ အဘိရမေယျံ။ ဣမေ ခေါ နော အာဝုသော အာကာရာ ဣမေ အန္တယာ၊ ယေန မယံ” ဧဝံ ဝဒေမ ‘အဒ္ဓါ တေ အာယသ္မန္တော ဝိတရာဂါ ဝါ ရာဂဝိနယာယ ဝါ ပဋိပန္နာ၊ ဝိတဒေါသာ ဝါ ဒေါသဝိနယာယ ဝါ ပဋိပန္နာ၊ ဝိတမောဟာ ဝါ မောဟဝိနယာယ ဝါ ပဋိပန္နာ’တိ”။ ဧဝံ ပုဋ္ဌာ တုမေ ဂဟပတယော တေသံ အညတိတ္ထိယာနံ ပရိဗ္ဗာဏောနံ ဧဝံ ဗျာကရေယျာထာတိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ နဂရဝိနွေယျကာ ဗြာဟ္မဏဂဟပတိကာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ “အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ အဘိက္ကန္တံ ဘော ဂေါတမ၊ သေယျထာပိ ဘော ဂေါတမ နိက္ကုဇ္ဇိတံ ဝါ ဥက္ကုဇ္ဇေယျ၊ ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မူဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္တကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ ‘စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ’တိ။ ဧဝမေဝံ ဘောတာ ဂေါတမေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော၊ ဧတေ မယံ ဘဂဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ၊ ဥပါသကေ နော ဘဝံ ဂေါတမော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတေ သရဏံ ဂတေ”တိ။

နဂရဝိနွေယျသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ အဋ္ဌမံ။

၉-ပိဏ္ဍပါဏပါရိသုဒ္ဓိသုတ္တံ

၄၃၈။ ဧဝံ မေ သုတံ — ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဝေဠုဝနေ ကလန္တကနိဝါပေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော သာယနသမယံ

၁-ယေန မယံ အာယသ္မန္တော (သီ၊ဣ)၊ ယေန မယံ အာယသ္မန္တေ (သျှ၊ကံ)

ပဋိသန္ဓာနာ ဝုဋ္ဌိတော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိဿိဒိ။ ဧကမန္တံ နိဿိန္တံ ခေါ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

ဝိပ္ပသန္ဓာနိ ခေါ တေ သာရိပုတ္တ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ပရိသုဒ္ဓေါ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော၊ ကတမေန ခေါ တံ သာရိပုတ္တ ဝိဟာရေန ဧတရဟိ ဗဟုလံ ဝိဟရသီတိ။ သုညတာဝိဟာရေန ခေါ အဟံ ဘန္တေ ဧတရဟိ ဗဟုလံ ဝိဟရမီတိ။ သာဓု သာဓု သာရိပုတ္တ၊ မဟာပုရိသဝိဟာရေန ကိရ တံ သာရိပုတ္တ ဧတရဟိ ဗဟုလံ ဝိဟရသီ။ မဟာပုရိသဝိဟာရော ဒေသာ သာရိပုတ္တ ယဒိဒံ သုညတာ။ တဿာတိဟ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု သစေ အာကန္တေယျ “သုညတာဝိဟာရေန ဗဟုလံ^၂ ဝိဟရေယျ”န္တိ။ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခိတဗ္ဗံ “ယေန စာဟံ မဂ္ဂေန ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ၊ ယသ္မိံ စ ပဒေသေ ပိဏ္ဍာယ အစရိ၊ ယေန စ မဂ္ဂေန ဂါမတော ပိဏ္ဍာယ ပဋိက္ကမိ။ အတ္ထိ န ခေါ မေ တတ္ထ စက္ခုဝိညေယျေသု ရူပေသု ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ ဒေါသော ဝါ မောဟော ဝါ ပဋိဗ္ဗံ ဝါပိ စေတသော”တိ။ သစေ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ယေန စာဟံ မဂ္ဂေန ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ၊ ယသ္မိံ စ ပဒေသေ ပိဏ္ဍာယ အစရိ၊ ယေန စ မဂ္ဂေန ဂါမတော ပိဏ္ဍာယ ပဋိက္ကမိ။ အတ္ထိ မေ တတ္ထ စက္ခုဝိညေယျေသု ရူပေသု ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ ဒေါသော ဝါ မောဟော ဝါ ပဋိဗ္ဗံ ဝါပိ စေတသော”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ တေသံယေဝ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ဝါယမိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ယေန စာဟံ မဂ္ဂေန ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ၊ ယသ္မိံ စ ပဒေသေ ပိဏ္ဍာယ အစရိ၊ ယေန စ မဂ္ဂေန ဂါမတော ပိဏ္ဍာယ ပဋိက္ကမိ။ နတ္ထိ မေ တတ္ထ စက္ခုဝိညေယျေသု ရူပေသု ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ ဒေါသော ဝါ မောဟော ဝါ ပဋိဗ္ဗံ ဝါပိ စေတသော”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ တေနေဝ ပီတိပါမောဇ္ဇေန ဝိဟာတဗ္ဗံ အဟော-ရတ္တာနုသိက္ခိနာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။

၄၃၉။ ပုန စပရံ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ ဣတိ ပဋိသန္ဓိက္ခိတဗ္ဗံ “ယေန စာဟံ မဂ္ဂေန ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ၊ ယသ္မိံ စ ပဒေသေ ပိဏ္ဍာယ အစရိ၊ ယေန စ မဂ္ဂေန ဂါမတော ပိဏ္ဍာယ ပဋိက္ကမိ။ အတ္ထိ န ခေါ မေ တတ္ထ သောတ-ဝိညေယျေသု သဒ္ဓေသု။ပ။ ဃာနဝိညေယျေသု ဂန္ဓေသု။ ဇိဝှိဝိညေယျေသု

ရသေသု။ ကာယဝိညေယျေသု ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု။ မနောဝိညေယျေသု ဓမ္မေသု ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ ဒေါသော ဝါ မောဟော ဝါ ပဋိဃံ ဝါပိ စေတသော”တိ။ သစေ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ယေန စာဟံ မဂ္ဂေန ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိံ၊ ယသ္မိံ စ ပဒေသေ ပိဏ္ဍာယ အစရိံ၊ ယေန စ မဂ္ဂေန ဂါမတော ပိဏ္ဍာယ ပဋိက္ကမိံ။ အတ္ထိ မေ တတ္ထ မနောဝိညေယျေသု ဓမ္မေသု ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ ဒေါသော ဝါ မောဟော ဝါ ပဋိဃံ ဝါပိ စေတသော”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ တေသံယေဝ ပါပကာနံ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ပဟာနာယ ဝါယမိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ယေန စာဟံ မဂ္ဂေန ဂါမံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိံ၊ ယသ္မိံ စ ပဒေသေ ပိဏ္ဍာယ အစရိံ၊ ယေန စ မဂ္ဂေန ဂါမတော ပိဏ္ဍာယ ပဋိက္ကမိံ။ နတ္ထိ မေ တတ္ထ မနောဝိညေယျေသု ဓမ္မေသု ဆန္ဒော ဝါ ရာဂေါ ဝါ ဒေါသော ဝါ မောဟော ဝါ ပဋိဃံ ဝါပိ စေတသော”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ တေနေဝ ပီတိ-ပါမောဇ္ဇေန ဝိဟာတဗ္ဗံ အဟောရတ္တာနုသိက္ခိနာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။

၄၄၀။ ပုန စပရံ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခိတဗ္ဗံ “ပဟီနာ န ခေါ မေ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ”တိ။ သစေ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “အပ္ပဟီနာ ခေါ မေ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ ပဉ္စန္ဒ ကာမဂုဏာနံ ပဟာနာယ ဝါယမိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ပဟီနာ ခေါ မေ ပဉ္စ ကာမဂုဏာ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ တေနေဝ ပီတိပါမောဇ္ဇေန ဝိဟာတဗ္ဗံ အဟောရတ္တာ-နုသိက္ခိနာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။

၄၄၁။ ပုန စပရံ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခိတဗ္ဗံ “ပဟီနာ န ခေါ မေ ပဉ္စ နီဝရဏာ”တိ။ သစေ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “အပ္ပဟီနာ ခေါ မေ ပဉ္စ နီဝရဏာ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ ပဉ္စန္ဒ နီဝရဏာနံ ပဟာနာယ ဝါယမိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ပဟီနာ ခေါ မေ ပဉ္စ နီဝရဏာ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ တေနေဝ ပီတိပါမောဇ္ဇေန ဝိဟာတဗ္ဗံ အဟောရတ္တာနုသိက္ခိနာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။

၄၄၂။ ပုန စပရံ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခိတဗ္ဗံ “ပရိညာတာ န ခေါ မေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ”တိ။ သစေ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “အပရိညာတာ ခေါ မေ ပဉ္စုပါဒါနက္ခန္ဓာ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ

ဘိက္ခုနာ ပဉ္စန္ဒ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာနံ ပရိညာယ ဝါယမိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ပရိညာတာ ခေါ မေ ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ တေနော ပီတိပါမောဇ္ဇေန ဝိဟာတဗ္ဗံ အဟောရတ္တာနုသိက္ခိနာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။

၄၄၃။ ပန စပရံ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခိတဗ္ဗံ “ဘာဝိတာ န ခေါ မေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိ။ သစေ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “အဘာဝိတာ ခေါ မေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ စတုန္ဒ သတိပဋ္ဌာနာနံ ဘာဝနာယ ဝါယမိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ဘာဝိတာ ခေါ မေ စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ တေနော ပီတိပါမောဇ္ဇေန ဝိဟာတဗ္ဗံ အဟောရတ္တာနုသိက္ခိနာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။

၄၄၄။ ပန စပရံ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခိတဗ္ဗံ “ဘာဝိတာ န ခေါ မေ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ”တိ။ သစေ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “အဘာဝိတာ ခေါ မေ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ စတုန္ဒ သမ္ပပ္ပဓာနာနံ ဘာဝနာယ ဝါယမိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ဘာဝိတာ ခေါ မေ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ တေနော ပီတိပါမောဇ္ဇေန ဝိဟာတဗ္ဗံ အဟောရတ္တာနုသိက္ခိနာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။

၄၄၅။ ပန စပရံ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခိတဗ္ဗံ “ဘာဝိတာ န ခေါ မေ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ”တိ။ သစေ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “အဘာဝိတာ ခေါ မေ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ စတုန္ဒ ဣဒ္ဓိပါဒါနံ ဘာဝနာယ ဝါယမိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ဘာဝိတာ ခေါ မေ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ တေနော ပီတိပါမောဇ္ဇေန ဝိဟာတဗ္ဗံ အဟောရတ္တာနုသိက္ခိနာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။

၄၄၆။ ပန စပရံ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခိတဗ္ဗံ “ဘာဝိတာနိ န ခေါ မေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ”တိ။ သစေ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “အဘာဝိတာနိ ခေါ မေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ ပဉ္စန္ဒ ဣန္ဒြိယာနံ ဘာဝနာယ ဝါယမိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု

ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ဘာဝိတာနိ ခေါ မေ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ”တိ၊
တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ တေနော ပီတိပါမောဇ္ဇေန ဝိဟာတဗ္ဗံ
အဟောရတ္တာနုသိက္ခိနာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။

၄၄၇။ ပုန စပရံ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ “ဘာဝိတာနိ န
ခေါ မေ ပဉ္စ ဗလာနိ”တိ။ သစေ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ
ဇာနာတိ “အဘာဝိတာနိ ခေါ မေ ပဉ္စ ဗလာနိ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ
ဘိက္ခုနာ ပဉ္စန္ဒ ဗလာနံ ဘာဝနာယ ဝါယမိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု
ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ဘာဝိတာနိ ခေါ မေ ပဉ္စ ဗလာနိ”တိ၊
တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ တေနော ပီတိပါမောဇ္ဇေန ဝိဟာတဗ္ဗံ
အဟောရတ္တာနုသိက္ခိနာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။

၄၄၈။ ပုန စပရံ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ “ဘာဝိတာ
န ခေါ မေ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ”တိ။ သစေ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ
ဇာနာတိ “အဘာဝိတာ ခေါ မေ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ
ဘိက္ခုနာ သတ္တန္တံ ဗောဇ္ဈင်္ဂါနံ ဘာဝနာယ ဝါယမိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန သာရိပုတ္တ
ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ဘာဝိတာ ခေါ မေ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ”တိ၊
တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ တေနော ပီတိပါမောဇ္ဇေန ဝိဟာတဗ္ဗံ
အဟောရတ္တာနုသိက္ခိနာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။

၄၄၉။ ပုန စပရံ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ “ဘာဝိတော န
ခေါ မေ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ”တိ။ သစေ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခ-
မာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “အဘာဝိတော ခေါ မေ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော
မဂ္ဂေါ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ အရိယဿ အဋ္ဌင်္ဂိကဿ မဂ္ဂဿ ဘာဝနာယ
ဝါယမိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ
“ဘာဝိတော ခေါ မေ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ
ဘိက္ခုနာ တေနော ပီတိပါမောဇ္ဇေန ဝိဟာတဗ္ဗံ အဟောရတ္တာနုသိက္ခိနာ
ကုသလေသု ဓမ္မေသု။

၄၅၀။ ပုန စပရံ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခိတဗ္ဗံ “ဘာဝိတာ န
ခေါ မေ သမထော စ ဝိပဿနာ စာ”တိ။ သစေ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခ-
မာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “အဘာဝိတာ ခေါ မေ သမထော စ ဝိပဿနာ
စာ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ သမထဝိပဿနာနံ ဘာဝနာယ ဝါယမိတဗ္ဗံ။
သစေ ပန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “ဘာဝိတာ

ခေါ် မေ သမထော စ ဝိပဿနာ စာ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ တေနော ပီတိပါမောဇ္ဇေန ဝိဟာတဗ္ဗံ အဟောရတ္တာနုသိက္ခိနာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။

၄၅၁။ ပုန စပရံ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခိတဗ္ဗံ “သစ္စိကတာ န ခေါ် မေ ဝိဇ္ဇာ စ ဝိမုတ္တိ စာ”တိ။ သစေ သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “အသစ္စိကတာ ခေါ် မေ ဝိဇ္ဇာ စ ဝိမုတ္တိ စာ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ ဝိဇ္ဇာယ ဝိမုတ္တိယာ သစ္စိကိရိယာယ ဝါယမိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခု ပစ္စဝေက္ခမာနော ဧဝံ ဇာနာတိ “သစ္စိကတာ ခေါ် မေ ဝိဇ္ဇာ စ ဝိမုတ္တိ စာ”တိ၊ တေန သာရိပုတ္တ ဘိက္ခုနာ တေနော ပီတိပါမောဇ္ဇေန ဝိဟာတဗ္ဗံ အဟောရတ္တာနုသိက္ခိနာ ကုသလေသု ဓမ္မေသု။

၄၅၂။ ယေ ဟိ ကေစိ သာရိပုတ္တ အတိတမဒ္ဓါနံ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိသောဓေသု၊ သဗ္ဗေ တေ ဧဝမေဝ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိသောဓေသု။ ယေပိ ဟိ ကေစိ သာရိပုတ္တ အနာဂတမဒ္ဓါနံ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိသောဓေသန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဧဝမေဝ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိသောဓေသန္တိ။ ယေပိ ဟိ ကေစိ သာရိပုတ္တ ဧတရဟိ သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိသောဓေန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ဧဝမေဝ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိသောဓေန္တိ။ တသ္မာတိဟ သာရိပုတ္တံ “ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပစ္စဝေက္ခိတွာ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိသောဓေ- သာမာ”တိ ဧဝံ ဟိ ဝေါ သာရိပုတ္တ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္တိတိ။

ပိဏ္ဍပါတပါရိသုဒ္ဓိသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ နဝမံ။

၁၁-ဣန္ဒြိယဘာဝနာသုတ္တ

၄၅၃။ ဧဝံ မေ သုတံ—ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ဂဇင်္ဂလာယံ^၁ ဝိဟရတိ သုဝေဠုဝနေ^၂။ အထ ခေါ ဥတ္တရော မာဏဝေါ ပါရာသိဝိယန္တေဝါသီ^၃ ယေန

၁-ဝေါ သာရိပုတ္တ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ (သီ၊ဣ)၊ ၂-ဂဇင်္ဂလာယံ (သီ၊ဣ)၊ ကဇင်္ဂလာယံ (သျှ၊ကံ)

၃-ဝေဠုဝနေ (သျှ၊ကံ)၊ မုခေလုဝနေ (သီ၊ဣ)

၄-ပါရာသရိယန္တေဝါသီ (သီ၊ဣ)၊ ပါရာသရိယန္တေဝါသီ (သျှ၊ကံ)

ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ၊ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသီန္တံ ခေါ ဥတ္တရံ မာဏဝံ ပါရာသိဝိယန္တေဝါသိံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ “ဒေသေတိ ဥတ္တရ ပါရာသိဝိယော ဗြာဟ္မဏော သာဝကာနံ ဣန္ဒြိယဘာဝန”န္တိ။ ဒေသေတိ ဘော ဂေါတမ ပါရာသိဝိယော ဗြာဟ္မဏော သာဝကာနံ ဣန္ဒြိယဘာဝနန္တိ။ ယထာ ကထံ ပန ဥတ္တရ ဒေသေတိ ပါရာသိဝိယော ဗြာဟ္မဏော သာဝကာနံ ဣန္ဒြိယဘာဝနန္တိ။ ဣစ ဘော ဂေါတမ စက္ခုနာ ရူပံ န ပဿတိ၊ သောတေန သဒ္ဓိံ န သုဏာတိ။ ဧဝံ ခေါ ဘော ဂေါတမ ဒေသေတိ ပါရာသိဝိယော ဗြာဟ္မဏော သာဝကာနံ ဣန္ဒြိယဘာဝနန္တိ။ ဧဝံ သန္တေ ခေါ ဥတ္တရ အန္တော ဘာဝိတိန္ဒြိယော ဘဝိဿတိ၊ ဗမိရော ဘာဝိတိန္ဒြိယော ဘဝိဿတိ၊ ယထာ ပါရာသိဝိယဿ ဗြာဟ္မဏဿ ဝစနံ။ အန္တော ဟိ ဥတ္တရ စက္ခုနာ ရူပံ န ပဿတိ၊ ဗမိရော သောတေန သဒ္ဓိံ န သုဏာတိတိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဥတ္တရော မာဏဝေါ ပါရာသိဝိယန္တေဝါသိံ တုဏှိဘူတော မင်္ဂုဘူတော ပတ္တက္ခန္ဓော အဓောမုခေါ ပဇ္ဈာယန္တော အပ္ပဋိဘာနော နိသီဒိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ ဥတ္တရံ မာဏဝံ ပါရာသိဝိယန္တေဝါသိံ တုဏှိဘူတံ မင်္ဂုဘူတံ ပတ္တက္ခန္ဓံ အဓောမုခံ ပဇ္ဈာယန္တံ အပ္ပဋိဘာနံ ဝိဒိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိံ “အညထာ ခေါ အာနန္တ ဒေသေတိ ပါရာသိဝိယော ဗြာဟ္မဏော သာဝကာနံ ဣန္ဒြိယဘာဝနံ၊ အညထာ စ ပနာနန္တ အရိယဿ ဝိနယေ အနုတ္တရာ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ ဟောတိ”တိ။ ဧတဿ ဘဂဝါ ကာလော၊ ဧတဿ သုဂတ ကာလော၊ ယံ ဘဂဝါ အရိယဿ ဝိနယေ အနုတ္တရံ ဣန္ဒြိယ-ဘာဝနံ ဒေသေယျ၊ ဘဂဝတော သုတွာ ဘိက္ခု ဓာရေဿန္တိတိ။ တေနဟာနန္တ သုဏာဟိ သာဓုကံ မနသိ ကရေဟိ၊ ဘာသိဿာမိတိ။ “ဧဝံ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ—

၄၅၄။ ကထဉ္ဇာနန္တ အရိယဿ ဝိနယေ အနုတ္တရာ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ ဟောတိ၊ ဣဓာနန္တ ဘိက္ခုနော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အမနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပါမနာပံ၊ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ဥပ္ပန္နံ ခေါ မေ ဣဒံ မနာပံ ဥပ္ပန္နံ အမနာပံ ဥပ္ပန္နံ မနာပါမနာပံ၊ တဉ္စ ခေါ သင်္ခတံ ဩဠာရိကံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ ဧတံ သန္တိ ဧတံ ပဏီတံ ယဒိဒံ ဥပေက္ခာ”တိ။ တဿ တံ ဥပ္ပန္နံ မနာပံ ဥပ္ပန္နံ အမနာပံ ဥပ္ပန္နံ မနာပါမနာပံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဥပေက္ခာ သဏ္ဌာတိ။ သေယျထာပိ အာနန္တ စက္ခုမာ ပုရိသော ဥမ္ပိလေတွာ ဝါ နိမိလေယျ၊ နိမိလေတွာ ဝါ ဥမ္ပိလေယျ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္တ ယဿ ကဿစိ ဧဝံသီဃံ

ဧဝံတုဝဋ် ဧဝံအပ္ပကသိရေန ဥပ္ပန္နံ မနာပံ ဥပ္ပန္နံ အမနာပံ ဥပ္ပန္နံ မနာပါမနာပံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဥပေက္ခာ သဏ္ဌာတိ။ အယံ ဝုစ္စတာနန္တ အရိယဿ ဝိနယေ အနုတ္တရာ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ စက္ခုဝိညေယျေသု ရူပေသု။

၄၅၅။ ပုန စပရံ အာနန္တ ဘိက္ခုနော သောတေန သဒ္ဓံ သုတ္တာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အမနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပါမနာပံ၊ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ဥပ္ပန္နံ ခေါ မေ ဣဒံ မနာပံ ဥပ္ပန္နံ အမနာပံ ဥပ္ပန္နံ မနာပါမနာပံ၊ တဉ္စ ခေါ သင်္ခတံ ဩဠာရိကံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ ယဒိဒံ ဥပေက္ခာ”တိ။ တဿ တံ ဥပ္ပန္နံ မနာပံ ဥပ္ပန္နံ အမနာပံ ဥပ္ပန္နံ မနာပါမနာပံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဥပေက္ခာ သဏ္ဌာတိ။ သေယျထာပိ အာနန္တ ဗလဝါ ပုရိသော အပ္ပကသိရေနေဝ အစ္ဆရံ^၁ ပဟရေယျ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္တ ယဿ ကဿစိ ဧဝံသီဃံ ဧဝံတုဝဋ် ဧဝံ-အပ္ပကသိရေန ဥပ္ပန္နံ မနာပံ ဥပ္ပန္နံ အမနာပံ ဥပ္ပန္နံ မနာပါမနာပံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဥပေက္ခာ သဏ္ဌာတိ။ အယံ ဝုစ္စတာနန္တ အရိယဿ ဝိနယေ အနုတ္တရာ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ သောတဝိညေယျေသု သဒ္ဓေသု။

၄၅၆။ ပုန စပရံ အာနန္တ ဘိက္ခုနော ဃာနေန ဂန္တံ ဃာယိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အမနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပါမနာပံ၊ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ဥပ္ပန္နံ ခေါ မေ ဣဒံ မနာပံ ဥပ္ပန္နံ အမနာပံ ဥပ္ပန္နံ မနာပါမနာပံ၊ တဉ္စ ခေါ သင်္ခတံ ဩဠာရိကံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ ယဒိဒံ ဥပေက္ခာ”တိ။ တဿ တံ ဥပ္ပန္နံ မနာပံ ဥပ္ပန္နံ အမနာပံ ဥပ္ပန္နံ မနာပါမနာပံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဥပေက္ခာ သဏ္ဌာတိ။ သေယျထာပိ အာနန္တ ဤသကံပေါဏေ^၂ ပဒုမပလာသေ^၃ ဥဒကဖုသိတာနိ ပဝတ္တန္တိ န သဏ္ဌန္တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္တ ယဿ ကဿစိ ဧဝံသီဃံ ဧဝံတုဝဋ် ဧဝံအပ္ပကသိရေန ဥပ္ပန္နံ မနာပံ ဥပ္ပန္နံ အမနာပံ ဥပ္ပန္နံ မနာပါမနာပံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဥပေက္ခာ သဏ္ဌာတိ။ အယံ ဝုစ္စတာနန္တ အရိယဿ ဝိနယေ အနုတ္တရာ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ ဃာနဝိညေယျေသု ဂန္ဓေသု။

၄၅၇။ ပုန စပရံ အာနန္တ ဘိက္ခုနော ဇိဝှိယ ရသံ သာယိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အမနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပါမနာပံ၊ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ဥပ္ပန္နံ ခေါ မေ ဣဒံ မနာပံ ဥပ္ပန္နံ အမနာပံ ဥပ္ပန္နံ မနာပါမနာပံ၊ တဉ္စ ခေါ သင်္ခတံ ဩဠာရိကံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ ယဒိဒံ ဥပေက္ခာ”တိ။ တဿ တံ ဥပ္ပန္နံ မနာပံ ဥပ္ပန္နံ အမနာပံ ဥပ္ပန္နံ မနာပါမနာပံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဥပေက္ခာ

၁-အစ္ဆရိကံ (သျှာကံ၊ဣ၊က) ၂-ဤသကပေါဏေ (သီ၊သျှာကံ၊ဣ)၊ ဤသကဖဏေ (သီ-ဌ)၊
 ၃-ပဒုမနိပတ္တေ (သီ၊သျှာကံ၊ဣ) “မဇ္ဈေ ဥစ္စံ ဟုတွာ”တိ ဋီကာယ သံသန္နိတဗ္ဗာ။

သဏ္ဌာတိ။ သေယျထာပိ အာနန္တ ဗလဝါ ပုရိသော ဇီဝုဂ္ဂေ ခေဠပိဏ္ဍံ သံယူဟိတွာ အပ္ပကသိရေန ဝမေယျ။^၁ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္တ ယဿ ကဿစိ ဧဝံသီဃံ ဧဝံတုဝဋ် ဧဝံအပ္ပကသိရေန ဥပ္ပန္နံ မနာပံ ဥပ္ပန္နံ အမနာပံ ဥပ္ပန္နံ မနာပါမနာပံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဥပေက္ခာ သဏ္ဌာတိ။ အယံ ဂုစ္စတာနန္တ အရိယဿ ဝိနယေ အနုတ္တရာ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ ဇီဝှိဝိညေယျေသု ရသေသု။

၄၅၈။ ပုန စပရံ အာနန္တ ဘိက္ခုနော ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အမနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပါမနာပံ၊ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ဥပ္ပန္နံ ခေါ မေ ဣဒံ မနာပံ ဥပ္ပန္နံ အမနာပံ ဥပ္ပန္နံ မနာပါမနာပံ၊ တဉ္စ ခေါ သင်္ခတံ ဩဠာရိကံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ ယဒိဒံ ဥပေက္ခာ”တိ။ တဿ တံ ဥပ္ပန္နံ မနာပံ ဥပ္ပန္နံ အမနာပံ ဥပ္ပန္နံ မနာပါမနာပံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဥပေက္ခာ သဏ္ဌာတိ။ သေယျထာပိ အာနန္တ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဉ္စိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ၊ ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဉ္စေယျ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္တ ယဿ ကဿစိ ဧဝံသီဃံ ဧဝံတုဝဋ် ဧဝံအပ္ပကသိရေန ဥပ္ပန္နံ မနာပံ ဥပ္ပန္နံ အမနာပံ ဥပ္ပန္နံ မနာပါမနာပံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဥပေက္ခာ သဏ္ဌာတိ။ အယံ ဂုစ္စတာနန္တ အရိယဿ ဝိနယေ အနုတ္တရာ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ ကာယဝိညေယျေသု ဖောဋ္ဌဗ္ဗေသု။

၄၅၉။ ပုန စပရံ အာနန္တ ဘိက္ခုနော မနသာ ဓမ္မံ ဝိညာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အမနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပါမနာပံ၊ သော ဧဝံ ပဇာနာတိ “ဥပ္ပန္နံ ခေါ မေ ဣဒံ မနာပံ ဥပ္ပန္နံ အမနာပံ ဥပ္ပန္နံ မနာပါမနာပံ၊ တဉ္စ ခေါ သင်္ခတံ ဩဠာရိကံ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ ဧတံ သန္တံ ဧတံ ပဏီတံ ယဒိဒံ ဥပေက္ခာ”တိ။ တဿ တံ ဥပ္ပန္နံ မနာပံ ဥပ္ပန္နံ အမနာပံ ဥပ္ပန္နံ မနာပါမနာပံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဥပေက္ခာ သဏ္ဌာတိ။ သေယျထာပိ အာနန္တ ဗလဝါ ပုရိသော ဒိဝသံသန္တတ္ထေ^၂ အယောကဠာဟေ ဒွေ ဝါ တီဏိ ဝါ ဥဒကဖုသိတာနိ နိပါတေယျ၊ ဒန္တော အာနန္တ ဥဒကဖုသိတာနိ နိပါတော၊ အထ ခေါ နံ ခိပ္ပမေဝ ပရိက္ခယံ ပရိယာဒါနံ ဂစ္ဆေယျ။ ဧဝမေဝ ခေါ အာနန္တ ယဿ ကဿစိ ဧဝံသီဃံ ဧဝံတုဝဋ် ဧဝံအပ္ပကသိရေန ဥပ္ပန္နံ မနာပံ ဥပ္ပန္နံ အမနာပံ ဥပ္ပန္နံ မနာပါမနာပံ နိရုဇ္ဈတိ၊ ဥပေက္ခာ သဏ္ဌာတိ။ အယံ ဂုစ္စတာနန္တ အရိယဿ ဝိနယေ အနုတ္တရာ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ မနောဝိညေယျေသု ဓမ္မေသု။ ဧဝံ ခေါ အာနန္တ အရိယဿ ဝိနယေ အနုတ္တရာ ဣန္ဒြိယဘာဝနာ ဟောတိ။

၄၆၀။ ကထဉ္စာနန္တ သေခေါ ဟောတိ ပါဠိပဒေါ၊ ဣဓာနန္တ ဘိက္ခုနော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အမနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပါမနာပံ၊

သော တေန ဥပ္ပန္နေန မနာပေန ဥပ္ပန္နေန အမနာပေန ဥပ္ပန္နေန မနာပါမနာပေန
အဋ္ဌိယတိ ဟရာယတိ ဇီဂုစ္ဆတိ။ သောတေန သဒ္ဓံ သုတွာ။ပ။ ဃာနေန ဂန္ဓံ
ဃာယိတွာ။ ဇိဝှိယ ရသံ သာယိတွာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ မနသာ
ဓမ္မံ ဝိညာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အမနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပါမနာပံ၊
သော တေန ဥပ္ပန္နေန မနာပေန ဥပ္ပန္နေန အမနာပေန ဥပ္ပန္နေန မနာပါမနာပေန
အဋ္ဌိယတိ ဟရာယတိ ဇီဂုစ္ဆတိ။ ဧဝံ ခေါ အာနန္တ သေခေါ ဟောတိ ပါဠိပဒေါ။

၄၆၁။ ကထဉ္စာနန္တ အရိယော ဟောတိ ဘာဝိတိန္ဒြိယော၊ ဣဓာနန္တ ဘိက္ခု-
နော စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အမနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပါမနာပံ၊
သော သစေ အာကင်္ခတိ “ပဋိကူလေ” အပ္ပဋိကူလသည် ဝိဟရေယျ”န္တိ၊
အပ္ပဋိကူလသည် တတ္ထ ဝိဟရတိ။ သစေ အာကင်္ခတိ “အပ္ပဋိကူလေ ပဋိကူလသည်
ဝိဟရေယျ”န္တိ၊ ပဋိကူလသည် တတ္ထ ဝိဟရတိ။ သစေ အာကင်္ခတိ “ပဋိကူလေ
စ အပ္ပဋိကူလေ စ အပ္ပဋိကူလသည် ဝိဟရေယျ”န္တိ၊ အပ္ပဋိကူလသည် တတ္ထ
ဝိဟရတိ။ သစေ အာကင်္ခတိ “အပ္ပဋိကူလေ စ ပဋိကူလေ စ ပဋိကူလသည်
ဝိဟရေယျ”န္တိ၊ ပဋိကူလသည် တတ္ထ ဝိဟရတိ။ သစေ အာကင်္ခတိ “ပဋိကူလဉ္စ
အပ္ပဋိကူလဉ္စ တဒုဘယံ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ ဥပေက္ခကော ဝိဟရေယျ သတော
သမ္ပဇာနော”တိ၊ ဥပေက္ခကော တတ္ထ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။

၄၆၂။ ပုန စပရံ အာနန္တ ဘိက္ခုနော သောတေန သဒ္ဓံ သုတွာ။ပ။ ဃာနေန
ဂန္ဓံ ဃာယိတွာ။ ဇိဝှိယ ရသံ သာယိတွာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသိတွာ။ မနသာ
ဓမ္မံ ဝိညာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အမနာပံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနာပါမနာပံ။
သော သစေ အာကင်္ခတိ “ပဋိကူလေ အပ္ပဋိကူလသည် ဝိဟရေယျ”န္တိ၊ အပ္ပဋိ-
ကူလသည် တတ္ထ ဝိဟရတိ။ သစေ အာကင်္ခတိ “အပ္ပဋိကူလေ ပဋိကူလသည်
ဝိဟရေယျ”န္တိ၊ ပဋိကူလသည် တတ္ထ ဝိဟရတိ။ သစေ အာကင်္ခတိ “ပဋိကူလေ
စ အပ္ပဋိကူလေ စ အပ္ပဋိကူလသည် ဝိဟရေယျ”န္တိ၊ အပ္ပဋိကူလသည် တတ္ထ
ဝိဟရတိ။ သစေ အာကင်္ခတိ “အပ္ပဋိကူလေ စ ပဋိကူလေ စ ပဋိကူလသည်
ဝိဟရေယျ”န္တိ၊ ပဋိကူလသည် တတ္ထ ဝိဟရတိ။ သစေ အာကင်္ခတိ “ပဋိကူလဉ္စ
အပ္ပဋိကူလဉ္စ တဒုဘယမ္ပိ အဘိနိဝဇ္ဇေတွာ ဥပေက္ခကော ဝိဟရေယျ သတော
သမ္ပဇာနော”တိ၊ ဥပေက္ခကော တတ္ထ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော။ ဧဝံ ခေါ
အာနန္တ အရိယော ဟောတိ ဘာဝိတိန္ဒြိယော။

၄၆၃။ ဣတိ ခေါ အာနန္တ ဒေသိတာ မယာ အရိယဿ ဝိနယေ အနတ္တရာ
 ဣန္ဒြိယဘာဝနာ၊ ဒေသိတော သေခေါ ပါဠိပဒေါ၊ ဒေသိတော အရိယော
 ဘာဝိတိန္ဒြိယော။ ယံ ခေါ အာနန္တ သတ္တာရာ ကရဏီယံ သာဝကာနံ ဟိတေသိနာ
 အနုကမ္မကေန အနုကမ္မံ ဥပါဒါယ၊ ကတံ ဝေါ တံ မယာ။ ဧတာနိ အာနန္တ
 ရုက္ခမူလာနိ ဧတာနိ သုညာဂါရာနိ။ ဈာယထာနန္တ၊ မာ ပမာဒတ္ထ၊ မာ ပစ္ဆာ
 ဝိပ္ပဋိသာရိနော အဟုဝတ္ထ၊ အယံ ဝေါ အမှာကံ အနုသာသနီတိ။

ဣဒ မဝေါစ ဘဂဝါ။ အတ္တမနော အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော
 ဘာသိတံ အဘိနန္ဒီတိ။

ဣန္ဒြိယဘာဝနာသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒသမံ။

သဠာယတနဝဂ္ဂေါ နိဋ္ဌိတော ပဉ္စမော။

တဿဒ္ဒါနံ

အနာထပိဏ္ဍိကော ဆန္ဒော၊ ပုဏ္ဏော နန္ဒကရာဟုလာ။
 ဆဆက္ကံ သဠာယတနိကံ၊ နဂရဝိန္ဒေယျသုဒ္ဓိကာ။
 ဣန္ဒြိယဘာဝနာ စာပိ၊ ဝဂ္ဂေါ ဩဝါဒပဉ္စမောတိ။

ဣဒံ ဝဂ္ဂါနုမုဒ္ဒါနံ

ဒေဝဒဟောနုပဒေါ စ၊ သုညတော စ ဝိဘင်္ဂိကော။
 သဠာယတနောတိ ဝဂ္ဂါ၊ ဥပရိပဏ္ဏာသကေ ဌိတာတိ။

ဥပရိပဏ္ဏာသကံ သမတ္တံ။

တိဟိ ပဏ္ဏာသကေဟိ ပဋိမဏ္ဍိတော သကလော
 မဇ္ဈိမနိကာယော သမတ္တော။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိယာ
လက္ခိတဗ္ဗပဒါနံ အနုက္ကမဏိကာ

ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်	ပဒါနုက္ကမော	ပိဋကော်
[အ]		[အာ]	
အဂ္ဂိတ္ထိကော	၁၈၁	အာယတနကုသလော	၁၀၈
အစိရဝတော	၁၆၉	အာယသ္မာ ပုတ္တုသာတိ	၂၈၂
အစေလကဿပေါ	၁၆၅	[ဥ]	
အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပုံ	၂၃၄	ဥတ္တရော မာဏဝေါ	၃၄၇
အတရမာနောဝ	၂၇၇	[ဧ]	
အတ္တဘာဝပဋိလာဘံ	၁၀၀		
အန္တေဝါသူပဒ္ဒဝေါ	၁၅၇	ဧကစ္ဆိဂ္ဂလံ	၂၀၇
အနာထပိတ္ထိကော	၃၀၁	ဧကိဿာ လောကဓာတုယာ	၁၁၀
အနာထပိတ္ထိကော ဒေဝပုတ္တော	၃၀၆	[က]	
အနုပဒဓမ္မဝိပဿနံ	၇၅		
အယောသင်္ကနာ	၂၂၄	ကမ္မကာရဏာ	၂၀၂
အရဏဝိဘင်္ဂ	၂၇၃	ကာယဂတာသတိ	၁၃၁
အရိယော ဝိမောက္ခော	၅၂	ကာယသမာစာရံ	၉၄
အရိယော သမ္မာသမာဓိ	၁၁၆	ကုတ္တုလနိရယော	၂၂၃
အသပ္ပုရိသဒါနံ	၇၂	ကောဠာပံ	၁၃၇
အသပ္ပုရိသဓမ္မော	၈၆	[ခ]	
အဿာဒေါ	၆၈		
အသိပတ္တဝနံ	၂၂၃	ခါရောဒကာ နဒီ	၂၂၃
[အာ]		ခီရတ္ထိကော	၁၈၀
အာကာသဓာတု	၂၈၅	[ဂ]	
အာစရိယူပဒ္ဒဝေါ	၁၅၇		
အာဒိနဝေါ	၆၈	ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနော	၅၂
အာနာပါနဿတိ	၁၂၄	ဂဏာရာမော	၁၅၂
အာပေါဓာတု	၂၈၄	ဂုတ္တဒ္ဓါရော	၅၃

၃၅၄

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိယာ

ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်	ပဒါနက္ခမော	ပိဋကော်
[ဂ]		[ဇ]	
ဂူထနိရယော	၂၂၃	ဇနပဒနိရုတ္တိ	၂၇၈
ဂေါဒမ္မာ	၁၇၀	ဇယသေနော	၁၆၉
ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနော	၅၈	ဇာဂရိယံ အနုယုတ္တော	၅၄
[ဃ]		ဇာနေယျ န ခေါ အသပ္ပုရိသော	၇၀
[ခ]		ဇာနေယျ န ခေါ သပ္ပုရိသော	၇၂
ဃရာဝါသော	၁၇၄	[ဋ]	
[ဓ]		ဋ္ဌာနာဋ္ဌာနကုသလော	၁၀၉
စက္ခုဝိညေယျံ ရူပံ	၁၀၂	[တ]	
စတသော ဒက္ခိဏာ	၂၉၉	တတိယံ ဒေဝဒူတံ	၂၁၉
စတ္တာရိမာနိ အဓိကရဏာနိ	၃၅	တတြုပ္ပပတ္တိယာ	၁၄၁
စတ္တာရောမေ ပုဂ္ဂလာ	၂၅၂	တပေါဒေါ	၂၃၁
စတ္တာရော ဝေါဟာရာ	၇၉	တမ္မလောဟံ	၂၂၄
စတုတ္ထံ ဒေဝဒူတံ	၂၁၉	တိရစ္ဆာနဂတာ	၂၀၅
စန္ဒနော ဒေဝပုတ္တော	၂၄၀	တေဇောဓာတု	၂၈၄
စိတ္တုပ္ပါဒံ	၉၇	တေလတ္တိကော	၁၈၀
စုဒ္ဒသ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ	၂၉၇	[ဓ]	
[ဆ]		ဒါယပါလော	၁၉၃
ဆ အဇ္ဈတ္တိကဗဟိရာနိ	၈၁	ဒိဋ္ဌိပဋိလာဘံ	၉၉
ဆ ဆက္ကာနိ	၃၂၇	ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ	၂၉၄
ဆတ္တိသ သတ္တပဒါ	၂၆၀	ဒုက္ခနိရောဓံ	၂၉၄
ဆန္ဒရာဂဝေမတ္တတာ	၆၆	ဒုက္ခသမုဒယံ	၂၉၃
ဆန္ဒမူလကာ	၆၆	ဒုက္ခံ	၂၉၂
ဆန္ဒော အာဗာဓိကော	၃၀၇	ဒုတိယံ ဒေဝဒူတံ	၂၁၈
ဆယိမာ ဓာတုယော	၈၁	ဒုဿယုဂံ	၂၉၅
ဆယိမာနိ ဝိဝါဒမူလာနိ	၃၃	[ဓ]	
		ဓမ္မစက္ကံ	၂၉၁
		ဓာတုကုသလော	၁၀၇

လက္ခဏာပဒါနိ အနုတ္တမဏိကာ

၃၅၅

ပဒါနုတ္တမာ	ပိဋကော်	ပဒါနုတ္တမာ	ပိဋကော်
[န]		[ဘ]	
နဂရဝိန္ဒေယျကာ	၃၃၉	ဘဏ္ဍနဇာတာ	၁၉၁
နန္ဒကော	၃၁၄	ဘဂ္ဂပပတ္တိယော	၁၈၆
နဝနိတတ္ထိကော	၁၈၁	ဘာဝိတိန္ဒြိယော	၃၅၁
နာဂဝနိကော	၁၇၂	ဘာဝေတဗ္ဗာ	၃၃၇
နိရယပါလာ	၂၀၄-၂၂၁	ဘူမိဇော	၁၇၇
နိဿရဏံ	၆၈	ဘောဇနေ မတ္တညူ	၅၄
နေဝဿာဒနာ	၂၇၅		
[ဝ]		[မ]	
ပစ္စေကဗုဒ္ဓသတာနိ	၁၁၃	မညဿဝါ	၂၈၉
ပဉ္စကင်္ဂါ	၁၈၄	မနောပဝိစာရာ	၂၅၉
ပဉ္စ နိဝရဏေ	၈၅	မနောဝိညေယျံ ဓမ္မံ	၁၀၃
ပဉ္စမံ ဒေဝဒူတံ	၂၂၀	မနောသမာစာရံ	၉၆
ပဉ္စဝိဓဗန္ဓနံ	၂၂၁	မဟာနိရယဿ	၂၂၂
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကုသလော	၁၀၉	မဟာပဇာပတိ	၂၉၅
ပဌမံ ဒေဝဒူတံ	၂၁၇	မဟာပုရိသဝိဟာရော	၃၄၃
ပဏ္ဍိတလက္ခဏာနိ	၂၀၈	မိဂါရမာတုပါသာဒေါ	၁၄၇
ပဏ္ဍိတော ဘိက္ခု	၁၀၇	မိတ္တဝတာယ	၁၅၉
ပထဝီဓာတု	၂၈၃		
ပရိညေယျာ	၃၃၇	[ယ]	
ပဟာတဗ္ဗာ	၃၃၇	ယမော ရာဇာ	၂၁၇
ပုတောဠိ	၁၃၂		
[ဗ]		[ရ]	
ဗာကုလော	၁၆၆	ရဋ္ဌပိဏ္ဍံ	၁၆၈
ဗာလလက္ခဏာနိ	၂၀၁	ရဟောဝါဒံ	၂၇၇
ဗာဟိရာနိ အာယတနာနိ	၂၅၈		
ဗောဓိသတ္တမာတာ	၁၆၂	[လ]	
ဗောဓိသတ္တော	၁၆၁	လောမသကင်္ဂိယော	၂၄၀
ဗြဟ္မစာရူပဒ္ဒဝေါ	၁၅၈	လောဟဂုဋ်	၂၂၄

၃၅၆

ဥပရိပက္ခာသပါဠိယာ

ပဒါနုတ္တမော

ပိဋကော်

ပဒါနုတ္တမော

ပိဋကော်

[ဝ]

[သ]

ဝစီသမာစာရံ
ဝါယောဓာတု
ဝိညာဏကာယာ
ဝိမုတ္တိပရိပါစနီယာ

၉၅
၂၈၄
၂၅၉
၃၂၅

သမ္ပတိဇာတော
သပ္ပုရိသဒါနံ
သပ္ပုရိသဓမ္မော
သမိဒ္ဓိ

၁၆၄
၇၄
၈၇
၂၄၉

[ဆ]

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ
သင်္ခါရပပတ္တိ
သစ္စိကာတဗ္ဗာ
သညာပဋိလာဘံ
သတ္တ သံဃဂတာ
သပတ္တဝတယ
သမ္ပဇာနကာရီ

၆၇
၁၄၀
၃၃၇
၉၈
၂၉၈
၁၅၉
၅၄

သိမ္မလိဝနံ
သိလာဂုဠံ
သုခဝိနိစ္ဆယံ
သုဘော မာဏဝေါ
သေခေါ ပါဠိပဒေါ

၂၂၃
၁၃၇
၂၇၃
၂၄၃
၃၅၀

[ဟ]

ဟတ္ထိဒမကော
ဟတ္ထိဒမ္မာ

၁၇၃
၁၇၀

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိယာ

နာနာပါဌာ

ပဌမော မူလပါဌော၊ သီ....သီဟဌပေါတ္တကံ၊ သျှာ.... သျှာမပေါတ္တကံ၊
ကံ....ကမ္မောဇပေါတ္တကံ၊ ဣ....ဣဂ်လိသပေါတ္တကံ၊ က....ကေသုစိ မရမ္မပေါတ္တ-
ကေသု ဒိဿမာနပါဌော၊ က-သီ....ကေသုစိ သီဟဌပေါတ္တကေသု ဒိဿမာန-
ပါဌော၊ ဌ....အဌကထာ။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိယာ

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အက္ခယာတိ = အာယတနမက္ခယာတိ (က)	၂၁
အဂရံ ကရိတွာ = အဂရကရိတွာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၃၅
အဂ္ဂိတ္ထိကော = အဂ္ဂတ္ထိကော (သီ)	၁၈၁
အဂ္ဂိမုတ္တော = အဂ္ဂိမုတ္တော (သီ၊ ဣ)	၁၀၇
အစ္ဆရံ = အစ္ဆရိကံ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)	၃၄၉
အဇ္ဈတ္တံ = အဇ္ဈတ္တံ စိတ္တံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၆၈-၂၆၉-၂၇၀
အဇ္ဈတ္တိကဗဟိရာနိ = အဇ္ဈတ္တိကာနိ ဗဟိရာနိ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၈၁
အဇ္ဈောဂါဟေတွာ = အဇ္ဈောဂဟေတွာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၁၁
အညတြ သင်္ခါရေဟိ ဝိညာဏဿ = အညတြ ဝိညာဏာ (သျှာ၊ ကံ)	
အညတြ ဝိညာဏေန (က)	၂၀
အဋ္ဌိံ ကတွာ = အဋ္ဌိကတွာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၄၂
အဋ္ဌိမိဉ္ဇံ = အဋ္ဌိမိဉ္ဇာ (သီ၊ ဣ)	၂၈၃
အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတော သေက္ခော = အဋ္ဌင်္ဂသမန္နာဂတာ သေက္ခာ	
ပဋိပဒါ (သီ)	၁၂၀
အတထံ = အတ္တံ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) အတ္ထ (သီ)	၄၃
အန္တောဂဓာဝါဿ = အန္တောဂဓာ တဿ (သီ၊ ဣ)	၁၃၆
အထ ကိန္တိ စရဟိ ဝေါ = အထ ကိန္တိ ဝေါ (သီ၊ ဣ)	
အထ ကိဉ္စရဟိ ဝေါ (က)	၂၇

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အထ ခေါ= ဧဝံ ဝုတ္တေ (သျှာ၊ ကံ)	၂၅၁
အတ္တိ စ ခေါ=အတ္တိ စေဝ ခေါ (သီ၊ က)	၂၅၀
အတ္တိ စ သာ=အတ္တိ စေသာ (သီ၊ က)	၂၅၀
အတ္တိတေဝဿ=အတ္တိတေဝဿ (သီ၊ ဣ)	၇၅
အဒန္တမရဏံ=အဒန္တ မရဏံ (က)	၁၇၆
အဓိစိဏ္ဍံ=အဝိစိဏ္ဍံ (သီ၊ ဣ)	၃၂
အဓိဗန္ဓံ=အနုဗန္ဓံ (သီ၊ ဣ) အဗ္ဗုဗန္ဓံ (သျှာ၊ ကံ)	၂၀၈
အဓိမတ္တာ သီသေ သီသဝေဒနာ=အဓိမတ္တာ ဝါတာ သီသံ ပရိကန္တန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)	၃၀၂
အဓိမာနေနပိ=အဓိမာနေန (?)	၄၀
အဓိဝုတ္တိပဒါနိ=အဓိမုတ္တိပဒါနိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၁၈
အဓောဘာဂံ=အဓောဘာဂါ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၈၅
အနဘာဝံကတေ=အနဘာဝကတေ (သီ၊ ဣ) အနဘာဝင်္ဂတေ (သျှာ၊ ကံ)	၄၃
အနိစ္စာ=အနိစ္စာ ဝိပရိကာမဓမ္မာ (?) (သီ၊ ဣ)	၃၁၇-၃၁၈
အနုပါဒါနာ=အနုပါဟာရာ (သီ၊ ဣ) အနုပဟာရာ (သျှာ၊ ကံ)	၂၈၈
အနုယန္တာ=အနုယုတ္တာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၁၁
အန္ဓာဝတ္တန္တိ=အန္ဓာဝဋ္ဋန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၅၇
အပဂတသမ္ပန္နာနိ=အပဂတနဟာရသမ္ပန္နာနိ (သျှာ၊ ကံ)	၁၃၄
အပိပဏုဇ္ဇမာနောတိ=အပိပနုဇ္ဇမာနောပီတိ (က-သီ) အပိပယုဇ္ဇမာနောတိ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၅၆
အပါပုရိယတိ=အဝါပုရိယတိ (သီ)	၂၂၂
အပ္ပဋ္ဌိဗဒ္ဓေါ=အပ္ပဋ္ဌိဗန္ဓော (က)	၇၅
အပ္ပဟနဟေတု=အပ္ပယုနဟေတု (သီ) အပ္ပုဏ္ဏနဟေတု (သျှာ၊ ကံ)	၃
အပ္ပဟိ=အပ္ပယိံ (သီ) အပ္ပုဏ္ဏိ (သျှာ၊ ကံ)	၄
အပ္ပဟေယျ=အပ္ပယေယျ (သီ) အပ္ပုဏ္ဏေယျ (သျှာ၊ ကံ)	၃
အဗျာဗဇ္ဇာ=အဗျာပဇ္ဇာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)	၉၇
အဘိမက္ခေယျ=အဘိမန္တေယျ (သီ၊ ဣ)	၃၀၂
အဘိမန္တေန္တော=အဘိမက္ခေန္တော (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)	၁၃၇
အဘိမန္တေယျ=အဘိမက္ခေယျ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ က)	၁၈၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[အ]

အဘိရဒ္ဓါ = အဘိနန္ဒာမ (သျှာ၊ ကံ)	၃၁၅
အဘိသန္ဓာနိ ပရိသန္ဓာနိ = အဘိသန္ဓာနိ ပရိသန္ဓာနိ (က)	၁၃၆
အမညိသု = မညေယျံ (က)	၁၂၂
အမာဟံ = အပါဟံ (သီ၊ ဣ၊ က)	၂၅၃
အယောခိလံ = အယောခိလံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၀၄
အယံ = အယမ္ဗိ (သီ၊ ဣ)	၈၆
အယံ = အယံ ခေါ (သျှာ၊ ကံ)	၉၃
အယမ္ဗိ = အယံ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၁၈၆
အဝါပုရဏံ = အပါပုရဏံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၆၈
အသပ္ပုရိသဘတ္တိ = အသပ္ပုရိသဘတ္တိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၇၁
အသပ္ပုရိသဒိဋ္ဌိ = အသပ္ပုရိသဒိဋ္ဌိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၇၁
အသမ္မုဋ္ဌာ = အပ္ပမ္မုဋ္ဌာ (သျှာ၊ ကံ)	၁၂၇
အသံဟိရံ = အသံဟိရံ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၂၂၆
အသု စ = အသုစိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၄၆

[အာ]

အာဒိယေဝ = အာဒိသောဝ (သီ၊ ဣ) အာဒိယေဝ (က)	၂၅၁
အာရညကော = ရညော (သီ၊ ဣ)	၁၇၃
အာရမ္မဏံ = အာရမဏံ (?)	၁၃၆
အာဝိဇ္ဇေယျ = အာဝိဇ္ဇေယျ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၈၀
အာဝုတော = အာဝုဋ္ဌော (သီ-ဋ္ဌ၊ ဣ) အာဝုဋ္ဌော (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၁၇၁
အာသိဝိသော = အာသိဝိသော (က)	၄၈
အာသန္ဓ အနာသန္ဓေပိ = အာသန္ဓ အနာသန္ဓ စေပိ (ဋ္ဌ)	၁၇၈

[ဣ]

ဣတိ ဝဒံ = ဣတိ ပရံ (က)	၂၇၄
ဣတိယိမေ = ဣတိမေ (သီ) ဣတိသိမေ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၁၇
ဣဒံပါဟံ = ဣဒံပဟံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၆၁
ဣဒံ ဝတွာနံ = ဣဒံ ဝတွာ (သီ၊ ဣ) ဧဝမီဒိသေသု ဌာနေသု။	၂၂၅
ဣဒံ ကိရ မေ = ဣဒံ ကိရ တေ စ (က)	၂၇၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဣ]

(ဣမာယ စ ။ပ။ သမန္နာဂတော) = ပဿ မ ခ-စူဠဟတ္ထိပဒေါပမေ
(၂၃၉) ပိဋေ။

ဣဿတ္ထေ = ဣဿတ္ထေ (က)

၁၄-၈၅

၅၃

[ဤ]

ဤသကံပေါဏေ = ဤသကပေါဏေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)
ဤသကဗဏေ (သီ-ဌ)

၃၄၉

[ဥ]

ဥဇံ ကတံ = ဥဇံ ကတံ ဟောတိ (သီ)

၁၁

ဥဒကဉ္စ ပါဒါနံ ဓောဝနံ = ဥဒကဉ္စ ပါဒါနံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၁၉၃

ဥဒေန = ဥဒေန (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၁၆၄

ဥဒ္ဓံ = ဥဒ္ဓံ (သျှာ၊ ကံ) ဥဗ္ဘတော (က)

၂၂၃

ဥဒ္ဓံ သရံ = ဥဒ္ဓံသရာ (သီ၊ က) ဥဒ္ဓံ ပရာမသန္တိ (သျှာ၊ ကံ)

၂၁

ဥပဋ္ဌာပေတိ = ဥပဋ္ဌပေတိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၄၁

ဥပဋ္ဌာပေမ = ဥပဋ္ဌပေတိ (သီ)

၁၉၅

ဥပပဇ္ဇဝါ = ဥပပဇ္ဇ ဝါ (သီ၊ ဣ) ဥပပဇ္ဇေ ဝါ (သျှာ၊ ကံ၊ က)

၂၅၇

ဥပဒ္ဓုဝေါ = ဥပဒ္ဓုတော (သီ၊ ဣ)

၁၅၇

ဥပနိဓမ္မိ = ဥပနိဓိမ္မိ (သီ၊ ဣ)

၂၀၄

ဥပမာပိ = ဥပမာဟိပိ (သီ)

၂၀၃

ဥပမာယပိဓေကဇ္ဇေ = ဥပမာယမိဓေကဇ္ဇေ (က)

၁၉၀

ဥပယာပေတဗ္ဗံ ဥပယာပေတံ = ဥပဋ္ဌပေတဗ္ဗံ

ဥပဋ္ဌပေတံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၂၁၄

ဥပဟညတိ = ဥပဟညတိ (သီ)

၂၇၇

ဥပါဒိန္နံ = ဥပါဒိဏ္ဏံ (ဣ၊ က)

၂၈၃

ဥပါယူပါဒါနာ = ဥပယူပါဒါနာ (က)

၈၀

“ဥပ္ပိလံ = ဥပ္ပိလ္လံ (သီ၊ ဣ) ဥပ္ပိလံ (သျှာ၊ ကံ)

၁၉၇

ဥပ္ပိဒေါဒကော = ဥပ္ပိတောဒကော (သျှာ၊ ကံ၊ က)

၁၃၅

ဥမ္မဂံ = ဥမ္မဂံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ဥမဂံ (က)

၂၅၁

ဥရမ္မိ = ဥဒရမ္မိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)

၂၂၄

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[ဥ]

ဥရန္တံ = ဥရန္တံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ဥရန္တံ (က)
ဥသုကော = ဥသုက္ကော (သဗ္ဗတ္ထ)

၂၈၁

၁၇၀

[ဦ]

ဦဟနန္တိ = ဩဟနန္တိ (သျှာ၊ ကံ)

၃၀၂

[ဧ]

ဧကောဒိ ဟောတိ = ဧကောဒိ ဟောတိ (သီ)

ဧကောဒိဘောတိ (သျှာ၊ ကံ)

၁၃၁

ဧကောဒိ ကရောတိ = ဧကောဒိကရောတိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၁၅၃

ဧကံ ရူပမ္ပိ = ဧကရူပမ္ပိ (သီ)

၁၅၃

ဧတေ ခေါ = ဧတေတေ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၂၇၃

ဧတံ = ဧဝံ (က)

၁၈

ဧတ္ထ ဂေဓာ = ဧတဂေဓာ (သီ၊ ဣ)

၁၇၂

ဧဝမေတ္ထ = ဧဝမ္မေတ္ထ (?)

၃၁၂

ဧဝရူပိ = ဧဝရူပံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၃၅

ဧဝဉ္စ = ဧဝံ (သီ၊ ဣ)

၂၇

ဧဝဉ္စ ဝဒေဟိ = ဧဝဉ္စ ဝဒေတိ (သီ၊ ဣ)

၁၈၄

ဧဝမေတံ = ဧဝမေဝ ခေါ တံ (က)

၃၀၉

ဧဝံအနုတိတော"တိ = ဧတံ အနုတိတောတိ (သီ)

၁၃၃

ဧဝံဒိဋ္ဌိ = ဧဝံဒိဋ္ဌိ (သီ၊ ဣ) ဧဝံဒိဋ္ဌိကော (သျှာ၊ ကံ)

၇၂

ဧဝံမာနိ = ဧဝံမာနိ (သီ၊ ဣ၊ က) ဧဝံမာဒိ (သျှာ၊ ကံ)

၄၃

ဧဝံဝါဒီ = ဧဝံဝါဒီသု (က)

၅

ဧဝံဝါဒီ = ဧဝံဝါဒီ ဧဝံဒိဋ္ဌိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)

၁၇၈

ဧဝံဝါဒီပိ = ဧဝံဝါဒီသုပိ (က)

၇

ဧဝံ သန္တမေတံ = ဧဝံ သန္တံ (ဌ)

၁၅၆

ဧဝံ ဟောတိ = ဧတဒဟောသိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)

၂၁၀

ဧသော = ဟေသ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)

၃၄၃

ဧသော စေဝေတဿ = ဧသော စေတဿ (သီ၊ ဣ) ဧသော စေဝ

တဿ (သျှာ၊ ကံ) ဧသောယေဝ တဿ (က)

၂၇၃

ဧဟမ္မော = ဧဝံ ဘော (သီ၊ ဣ)

၅၆

[ခြ]

ဩဂါဟိတွာ = ဩဂဟေတွာ (သီ၊ ဣ)	၂၁၃
ဩဓတ္ထပတောဒေါ (အဝ+ဓသု+တ = ဩဓတ္ထ-ဣတိ- ပဒဝိဘာဂေါ။) = ဩဘတ္ထပတောဒေါ (က)	
ဥဘန္တရပဋ္ဌောဒေါ (သျှာ၊ ကံ)	၁၃၈
ဩဖုဋ္ဌော = ဩဝုတော (သီ) ဩဝုဋ္ဌော (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၇၂

[က]

ကစ္စာနော = ကစ္စာယနော (သီ)	၁၈၇
ကဉ္စိ = ကိဉ္စိ (သီ၊ ဣ၊ က) (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၅-၁၀၉
ကထာယ = ဘဿာယ (သီ) ဘာသာယ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၅၅
ကထိနေ = ကဋ္ဌိနေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၆၇
ကမတ္တာနံ = ကထမတ္တာနံ (သံ ၂-၈၅-ပိဋ္ဌေ)	၆၉
ကမ္မယောနီ ကမ္မဗန္ဓု = ကမ္မယောနီ ကမ္မဗန္ဓု (သီ)	၂၄၄
ကာယဂတာသတိ = ကာယဂတာ သတိ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၃၁
ကာယဂတာသတိ = ကာယဂတံ သတိ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၃၁
ကာလကံတော = ကာလကတော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၂
ကိစ္စမာတပုံ = ကိစ္စ အာတပုံ (သီ၊ က)	၂၂၆
ကိဉ္စနတသ္မိ = ကိဉ္စနတသ္မိ (?)	၅၀
ကိမ္မိလော = ကိမ္မိလော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၉၃
ကိမဂံ = ကိမဂံ (သီ၊ ဣ)	၂၂၀
ကုဋ္ဌာရိဟိ = ကုဓာရိဟိ (က)	၂၀၄
ကုဒါဿု = ကဒါဿု (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၆၁
ကုမ္ဘကာရာဝေသနေ = ကုမ္ဘကာရနိဝေသနေ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၂၈၁
ကေ စ = ကေစိ (က)	၂၅၂
ကေတမိနော = ကေဠုဘိနော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၅၇
ကေန နံ = န တေန နံ (က) န နံ (?)	၂၀၂-၂၀၈
ကေဝလာ ပရိပူရာ = ကေဝလပရိပူရာ (သီ၊ ဣ)	၂၀၈
ကောဋ္ဌာသယာ = ကောဋ္ဌသယာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၈၄
ကောဋ္ဌာပံ = ကောဋ္ဌာပံ အာရကာ ဥဒကာ ထလေ နိက္ခိတ္တံ (က)	၁၃၇

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[က]

ကိဝါဒီ = ကိဝါဒီ ကိဒိဒ္ဓိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၁၇၈
ကွစနိ = ကွစိနိ (သျှာ၊ ကံ၊ သိ-ဌ)	၅၀

[ခ]

ခတ္တိယမဟာသာလာနံ = ခတ္တိယမဟာသာလာနံ ဝါ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၄၀
ခလိတသိရံ = ခလိတံ သိရော (သီ၊ ခလိတံ သိရံ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၁၈
ခါရာပတစ္ဆိကမ္ပိ = ခါရာပဋိစ္ဆကမ္ပိ (က)	၂၀၂
ခါရောဒကာ နဒီ = ခါရောဒိကာ နဒီ (သီ)	၂၂၃
ခိလေ = ခိလေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၁
ခေါ = န ခေါ (သီ၊ က)	၁၇၃
ခေါ = ခေါ တေ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၁၇၂
ခေါ = ခေါ တသ္မိ သမယေ (သီ၊ က)	၁၉၉

[ဂ]

ဂဇင်္ဂလာယံ = ကဇင်္ဂလာယံ (သီ၊ ဣ) ကဇ္ဇင်္ဂလာယံ (သျှာ၊ ကံ)	၃၄၇
ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနော = ဂဏကမောဂ္ဂလာနော (က)	၅၂
ဂမိတံ = ဂထိတံ (သီ၊ ဣ)	၂၆၈
ဂရံ ကတွာ = ဂရုကတွာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၆၁
ဂရံ ကရောထ = ဂရုကရောထ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၆၁
ဂါဠုပလေပနေန = ဂါဠုပလေပနေန (က)	၃
ဂေဟသိတာ = ဂေဟသိတာ (ဋီကာ)	၁၃၁
ဂေဟသိတာနိ = ဂေဟသိတာနိ (?)	၂၆၀

[စ]

စက္ခုသ္မိံ = စက္ခုသ္မိမ္ပိ (သျှာ၊ ကံ) ဧတဒေဝ ယုတ္တံ အညနိကာယေသု တထေဝ ဒိဋ္ဌတ္တာ။	၃၂၆-၃၃၄
စတုမဟာပထေ = စာတုမ္မဟာပထေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၃၃
စာတုမဟာရာဇိကာ = စာတုမ္မဟာရာဇိကာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၄၁
စေတောဝိနိဝရဏသပ္ပါယာ = စေတောဝိစာရဏသပ္ပါယာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ) စေတောဝိဝရဏသပ္ပါယာ (ဣ)	၁၅၅

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ဆ]

ဆဉ္ဇေယျ = ဆဒ္ဒေယျ (?)	၄၂
ဆဓာတုရော = ဆဒ္ဓါတုရော (သီ)	၂၈၂
ဆမာယံ = ဆမာယ (သီ၊ ဣ)	၂၀၃
ဆန္တရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓံ = ဆန္တရာဂပ္ပဋိဗဒ္ဓံ (က)	၂၃၆

[ဇ]

ဇနေတာ = ဇနေတ္တိ (သီ၊ ဣ)	၂၉၁
ဇာတရူပံ သုဇန္တံ = ဇာတရူပံ ဇန္တံ (သီ၊ ဣ)	၂၈၆
ဇာနန္တိ = ပဇာနန္တိ (သျှာ၊ ကံ) သဗ္ဗာနန္တိ (က)	၁၂၂
ဇာနိဿတိ = အနုဿရိဿတိ ဇာနိဿတိ (က)	၁၆၀
ဇီယန္တိ = ဇီယုန္တိ (က)	၂၀၆

[ည]

ညက္ကေန = ညတေန (သီ၊ က) ညတက္ကေန (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၈၇

[တ]

တဂရသိခီ = တဂ္ဂရသိခီ (က)	၁၁၃
တဂ္ဂိမေ = တဂ္ဂ မေ (က)	၆၄
တတြ စ ပန သော = တတြ စ သော (သီ၊ ဣ)	၆၄
တတြုပ္ပတ္တိယာ = တတြုပ္ပတ္တိယာ (သျှာ၊ ကံ)	
တတြုပ္ပတ္တိယာ (သီ၊ ဣ)	၁၄၁
တထာဂတာ၊ ဧဝံဝါဒီနံ ဘိက္ခဝေ တထာဂတာနံ = တထာဂတော၊ ဧဝံဝါဒိ ဘိက္ခဝေ တထာဂတံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၆
တဒမိနာပေတံ = တဒိမိနာပေတံ (သျှာ၊ ကံ)	၂၇
တပေါဒေါ = တပေါဒါ (သီ)	၂၃၁
တရိတဗ္ဗံ = စောဒိတဗ္ဗံ (သျှာ၊ ကံ၊ က) တုရိတဗ္ဗံ (?)	၂၉
တသ္မာတိဟ သာရိပုတ္တံ = ဝေါ သာရိပုတ္တံ ဧဝံ သိက္ခိတဗ္ဗံ။ (သီ၊ ဣ)	၃၄၇
တဿ ခေါ = တဿ ခေါ ဧဝံ (သဗ္ဗတ္ထ)	၃၅-၃၆
တိဋ္ဌိဿာမိ = တိဋ္ဌေယျာမိ (က)	၁၆၉
တိဏသန္တရကံ = တိဏသန္တရိကံ (သီ) တိဏသန္တရကံ (သျှာ၊ ကံ)	၂၈၁

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[ဇ]

တိဗ္ဗာ = တိပ္ပါ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃
တိဗ္ဗာ = တိပ္ပေါ (ဣ)	၅
တိရောကုဋ် = တိရောကုဋ် (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၆၂
တေန စ ဝိညာဏေန ကိ = တေန ဝိညာဏေန ကိဉ္ဇ (သီ)	၂၈၅
တံ သဗ္ဗံ = သဗ္ဗံ (က)	၁၄၈

[ဈ]

ထိနမိဒ္ဓံ = ထိနမိဒ္ဓံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၅၅

[ဋ]

ဒဟတိ = ဒယုတိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၂၄
ဒိဋ္ဌိပဠာသော = ဒိဋ္ဌိပလာသော (သီ၊ က)	၃၀
ဒိဝသံသန္တတ္တေ = ဒိဝသသန္တတ္တေ (သီ)	၃၅၀
ဒိဝံ = ဒိဝသံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၉၉
ဒိသာဝိဒိသာဝိက္ခိတ္တာနိ = ဒိသာဝိဒိသာသု ဝိက္ခိတ္တာနိ (သီ၊ ဣ)	၁၃၄
ဒုက္ခသမုဒယံ = ဒုက္ခသမုဒယော (သျှာ၊ ကံ)	၂၉၃-၂၉၄
ဒုက္ခနိရောဓံ = ဒုက္ခနိရောဓော (သျှာ၊ ကံ)	၂၉၄
ဒုန္နုဘိတိပိ = ဒုဒ္ဒိဘိတိပိ (က)	၁၁၂
ဒေသေယျန္တိ = ဒေသေယျန္တိ (ဣ၊ က)	၄၀
ဒွါယံ = ဒွါယံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ဋီကာ ဩလောကေတဗ္ဗာ။	၁၁၇
ဒွေမိကဇာတာ = ဒွေဠကဇာတာ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၃၂

[ဌ]

ဇနေန ဇနကရဏီယံ = ဇနေန ကရဏီယံ (က)	၂၁၃
ဇမ္ဗုဒေသနာ စ = ဇမ္ဗုဒေသနာဝ (သျှာ၊ ကံ)	၂၇၅
ဇမ္ဗာ ဇကန္တကုသလာ ကုသလာယာတိကာ = ဇမ္ဗာ ဇကန္တ ကုသလာယတိကာ (သဗ္ဗတ္ထ)	၁၅၆
ဇမ္ဗိ ကထန္တိ = ဇမ္ဗိကထန္တိ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၃၁၄
ဇာတာ = ဇော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၆၂
ဇာတုဝိဘင်္ဂိယံ = ဇာတုဝိဘင်္ဂိယံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၈၂
ဇာရောပန္တိ = ဟရောသန္တိ (သျှာ၊ ကံ)	၂၇၈

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[န]

န အပသာဒေယျ = နာပသာဒေယျ (သီ)	၂၇၃
န ခိဏံ = နာတိခိဏံ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၂၇၃
နဂရိန္ဒေယျကာ = နဂရိန္ဒေယျာ (က)	၃၃၉
န စေတုတ္တာသဝါ = န စ ဥတ္တာသဝါ (သီ)	၂၇၁
န တံ ဒါနံ ဝိပုလပ္ပလန္တိ ဗြူမိ = သာ ဒက္ခိဏာ နေဝဘတော ဝိသုဇ္ဈတိ (သီ၊ ဣ)	၃၀၀
နန္ဒိ = နန္ဒိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၈၂-၂၉၃
နဝေါ ဘိက္ခု = နဝကေန ဘိက္ခုနာ (က)	၂၅၀
နာဠုပုတ္တော = နာထပုတ္တော (သီ၊ ဣ)	၅-၃၂
နာတိကာဠိကာ = နာတိကာဠိ (သီ၊ ဣ)	၂၁၃
နာဿ = န နေသံ (?)	၁၃၆
နိက္ခံ = နေက္ခံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၄၃
နိဇိဂီသနတာ = နိဇိဂီသနတာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၁၉
နိန္ဒိတကသာဝံ = နိဟတကသာဝံ (က)	၂၈၆
နိဗ္ဗိန္ဒရူပါ = နိဗ္ဗိန္ဒရူပါ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၃၂
နိရယပါလာ = နိရယပါလာ ပုနပ္ပုနံ (က)	၂၀၅
နိဝုတော = နိဝုဋ္ဌော (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)	၁၇၂
နိဟဋ္ဌံ = နိဟတံ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၂၈၆
နိဟတာနံ = နိဟရန္တာနံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၈၇
နေက္ခမ္မသိတာနိ = နေက္ခမ္မသိတာနိ (ဋီကာ)	၂၆၀
နေဝသညာနာသညန္တိ = နေဝသညာနာသညာတိ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)	၂၀
နော စေတံ = နော စေဒံ (သံ ၂-၂၅ ပိဋေ)	၂၀၁
နာနိယစုက္ကာနိ = နဟာနိယစုက္ကာနိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၃၅
နာပကော = နဟာပကော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၃၅
နာရု = နဟာရု (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၃၂

[ပ]

ပဉ္စကင်္ဂါ ဘန္တေ ထပတိ = ပဉ္စကင်္ဂါ ထပတိ (သီ၊ ဣ)	၁၈၄
ပဉ္စတ္တယသုတ္တံ = ပဉ္စာယတနသုတ္တံ (က)	၁၈

နာနာပါဌာ

ပိဋက

[၁]

ပစ္စပါဒိ = သစ္စဝါဒိ ဓမ္မဝါဒိ (က)	၃၁၄
ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓေ = ပစ္စေကဗုဒ္ဓေ (သီ၊ ဣ)	၂၉၇
ပစ္စေကသမ္ပုဒ္ဓေါ = ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ (က-သီ၊ ဣ)	၁၁၃
ပညပေန္တိ = ပညာပေန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၈
ပညဝန္တော = ပညာဝန္တော (သီ၊ ဣ)	၂၄၃
ပဋိကူလေ = ပဋိက္ကူလေ (သဗ္ဗတ္ထ)	၃၅၁
ပဋိပါဒေယျာထာတိ = ပဋိဓာဝေယျာထာတိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၆၀
ပဋိဘာယေယျု = ပဋိဘာသေယျု (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ က)	၁၇၂
ပဋိဘာယိဿန္တိ = ပဋိဘာသိဿန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ က)	၁၇၂
ပဋိဝိနိတာ = ပဋိစ္စ ဝိနိတာ (သီ၊ ဣ) ပဋိပုစ္ဆာမိ ဝိနိတာ (သျှာ၊ ကံ)	
ပဋိပုစ္ဆာ ဝိနိတာ (?)	၆၉
ပဋိကာယ = ပဝဋိကာယ (သီ၊ သျှာ)	၂၈၆
ပဋိဝေဒေသိ = ပဋိပါဒေသိ (သီ၊ ဣ) ပဋိဒေသေသိ (သျှာ၊ ကံ)	၃၁၄
ပဌမေ ဈာနေ = ပဌမဇ္ဈာနေ (က-သီ၊ ဣ၊ က)	၇၅
ပတမေယျ (ပ+တမ+ဇယျ-ဣတိ ပဒဝိဘာဂေါ) = မတမေယျ (ဗဟူသု)	၁၉၇
ပဒုမပလာသေ = ပဒုမိနိပတ္တေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၄၉
ပဓာနံ၊ န တိဗ္ဗာ တသ္မိံ သမယေ....ဝေဒနာ ဝေဒိယေထ = ပဓာနံ၊	
တိဋ္ဌေယေဝ တသ္မိံ သမယေ.... ဝေဒနာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၆
ပနေကေသံ = ပနေတေသံ (သျှာ၊ ကံ)	၁၈
ပရာမာသာ = ပရာမဿ (သီ၊ ဣ)	၂၅၃-၂၇၈
ပရိမသတိ = ပရာမသတိ (က)	၆၂
ပရိသာဂတော = ပရိသဂ္ဂတော (ဗဟူသု)	၉၅
ပရံ မရဏာ = မရဏာတိ (က)	၁၉
ပလာလပိဋကမ္ပိ = ပလာလပိဋကမ္ပိ (ဣ)	၂၀၂
ပဝယု ပဝယု အာနန္ဒ ဝက္ခာမိ = ပဝယု ပဝယု (သီ၊ ဣ)	
ပဂ္ဂယု ပဂ္ဂယု အာနန္ဒ ဝက္ခာမိ (က)	၁၅၉
ပဝိစယတိ = ပဝိစရတိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၂၇
ပါဏဘူတေသု = သဗ္ဗပါဏဘူတေသု (သီ၊ က)	၂၄၄
ပါပကမ္ပံ = ပါပံ ကမ္ပံ (သီ၊ ဣ)	၂၁၈
ပါဟံ = ပဟံ (သဗ္ဗတ္ထ)	၉၃

[ဝ]

ပိဓိယတိ = ပိထိယတိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၂၂
ပိသိနာရာယံ = ကုသိနာရာယံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၆
ပိသီလဝန္တိ = ပိသီလန္တိ (သီ၊ ဣ) သိပိလန္တိ (သျှာ၊ ကံ)	၂၇၈
ပုဋ္ဌော = အပုဋ္ဌော (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၃၇
ပုတောဠိ = မူတောဠိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၃၂
ပုန စပရာဟံ = ပုန စ ပနာဟံ (သီ၊ ဣ၊ က)	၅
ပုဗ္ဗဇိရံ = ပုဗ္ဗဇိတဉ္စိတံ (က) ဥပဝဇ္ဇိတံ (က) ပုဗ္ဗဝိဇ္ဇနံ၊ ပုဗ္ဗဝိဇ္ဇနံ၊ ပုဗ္ဗဝိစိရံ (သံယုတ္တကေ)	၃၁၀
ပုဗ္ဗာပယမာနော = သုက္ခာပယမာနော (က)	၂၃၂
ပုဠဝါ = ပုဠဂီ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၂၀၆
ပေါက္ခရဏီ = ပေါက္ခရိဏီ (သီ)	၁၃၈
ပေါနောဗ္ဘဝိကာ = ပေါနောဘဝိကာ (သီ၊ ဣ)	၁၅၇-၂၉၃

[ခ]

ဗဂ္ဂာဗာဓာ = ဗဟ္ဂာဗာဓာ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၂၄၃
ဗဂ္ဂာဗာဓော = ဗဟ္ဂာဗာဓော (က)	၂၀၈
ဗဟူပကာရာ = ဗဟုကာရာ (သျှာ၊ ကံ)	၂၉၆
ဗာကုလော = ဗက္ကုလော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၆၅
ဗာဟုလိကာ = ဗာဟုလ္လိကာ (သျှာ၊ ကံ)	၅၇
ဗျန္တိ ဟောတိ = ဗျန္တိ ဟောတိ (ဣ၊ က)	၂၀၄
ဗျတ္တေန = ဗျတ္တတရေန (သီ၊ ဣ၊ က)	၃၇
ဗြာဟ္မဏမဟာသာလာနံ။ပ။ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ = ဗြာဟ္မဏ- မဟာသာလာနံ ဝါ ဂဟပတိမဟာသာလာနံ ဝါ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၄၁

[ဘ]

ဘတ္တေ = ဝန္တေ (က-သီ) ဘုတ္တေ (က-သီ၊ ဣ)	၄၃
ဘတ္တံ = ဝန္တံ (သီ)	၄၃
ဘဒ္ဒကာ = ဘဒြိကာ (က)	၃၁၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ခ]

ဘဝန္တိ = အဟေသုံ (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၂၁၁
ဘာဝေမိ"တိ = ဘာဝေသိန္တိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)	၂၀၁
ဘာသတေ စ တပတေ စ = ဘာသတိ စ တပတိ စ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၄၃
ဘာသိတပရိက္ကန္တံ = ဘာသိတပရိကန္တံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၆
ဘေရိပဏဝံသသင်္ခံသိဏ္ဍိမနိန္နာဒသဒ္ဓါနံ = ဘေရိပဏဝသင်္ခံတိဏဝ- နိန္နာဒသဒ္ဓါနံ (ဣ)	၁၇၄

[မ]

မဇ္ဈနိက = မဇ္ဈန္တိက (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ က) မဇ္ဈန္တိကံ (ဣ)	၂၀၄
မဂ္ဂင်္ဂံ = မဂ္ဂင်္ဂါ (သီ၊ ဣ)	၁၁၇
မညထ = မညေထ (ဣ)	၂၃၅
မတ္တေန = မန္တေန (သီ) မတ္တေန (က)	၁၈၁
မနုဿရာဟဿေယျကံ = မနုဿရာဟဿေယျကံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၆၄
မမဉ္ဇ ခွါယံ = မံ တွာယံ (သီ) မမံ ခွါယံ (သျှာ၊ ကံ) မံ ခွါယံ (ဣ)	၂၈၂
မယမ္ပိ ဟိ = မယံ ဟိ (?)	၃၄၁
မယုံ ဝိဟေသာ = မယုဉ္ဇ ဝိဟေသာ ဘဝိဿတိ။ပ။	
ဥပဃာတော (က)	၃၀
မဟာပဇာပတိ = မဟာပဇာပတိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၉၅
မဟာမောဂ္ဂလ္လာနေန = မဟာမောဂ္ဂလာနေန (က)	၁၂၂
မာရဿေသ = မာရဿေဝ (က)	၄၈
မိစ္ဆာ တေသံ ဉာဏ"န္တိ = မိစ္ဆာ တေ သဉ္ဇာနန္တိ (က)	၂၅၃
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ = မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)	၃၄
မိယန္တိ = မိယုန္တိ (က)	၂၀၆
မုစ္ဆံ နိကာမယတိ = မုစ္ဆတိ ကာမယတိ (သီ၊ ဣ)	၁၅၇
မုဒ္ဓနိ = မုဒ္ဓါနံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၀၂
မုဒ္ဓါနံ = မုဒ္ဓါနံ (က)	၁၇၈
မုနိ = မုနိတိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၂၆
မံ စေပိ = သစေ မမ္ပိ (က)	၂၀၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[ယ]

ယထာ ယထာ = ယထာ ယထာဿ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၆၅
ယဒိဒံ အဿာသပဿာသာ = ယဒိဒံ အဿာသပဿာသံ	
သံ ၃-၂၈၁-ပိဋေ။	၁၂၆
ယဒိဒံ ပရဿ = ယဒိဒံ မယုဉ္ဇ ဝိဟေသာ ဘဝိဿတိ ပရဿ စ (က)	၂၉
ယဒိ ပန = ယဒိ နူန (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၀၇
ယမိဒံ = ယမိဒံ (သီ၊ က)	၃၂၅
ယာ ပစ္ဆိမိကာ ဘိက္ခုနီ၊ သာ = ယာ ပစ္ဆိမာ ဘိက္ခုနီ၊ သာ	
(သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ) ယာ ပစ္ဆိမိကာ၊ တာ ဘိက္ခုနီယော (က)	၃၂၄
ယုဂနန္ဒာ = ယုဂနဒ္ဒါ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)	၃၃၇
ယေ စ ခေါ = သန္တိ စ ခေါ (သျှာ၊ ကံ) သန္တိ စ (က)	၃၃
ယေ ဓမ္မာ = ယေ တေ ဓမ္မာ (သီ)	၇၈
ယေန ယေနေဝ = ယေန ယေန စ (က)	၈၄
ယေ ဝေါ = ယေ တေ (က)	၂၇
ယောဂ္ဂါစရိယာနံ = ယောဂါစရိယာနံ (က)	၂၅၉
ယော တထာဘူတဿ = ယထာဘူတဿ (သီ၊ ဣ)	၃၃၇
ယော = ယံ (နေတ္ထိပါဠိ)	၂၂၆
ယံ ခေါ = ယဉ္ဇ (သျှာ၊ ကံ)	၆၈
ယံ မံ = ယံ မေ (သီ၊ က၊ ဣ)	၃၁၃

[ရ]

ရတနေန = တေန ရတနေန (သီ)	၂၁၅
ရတ္တိန္ဒိဝံ = ရတ္တိဒိဝံ (က)	၁၉၉
ရထိကာယ = ရထိယာယ (ဗဟူသု)	၂၀၂

[လ]

လဒ္ဓံ = လဒ္ဓါ (သီ၊ ဣ)	၃၀၀
လောမသကင်္ဂိယော = လောမသကကင်္ဂိယော (ဋီကာ)	၂၄၀

[ဝ]

ဝစီသံဟာရော = ဝစီသင်္ခါရော (သီ၊ ဣ)	၃၀
ဝဋ္ဋကာ = ဝဓကာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၉၆

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[၁]

ဝဏသောရောပီ"တိ (ဝဏ+သံ+ရောပီ = ဝဏသောရောပီ-ဣတိ ပဒဝိဘာဂေါ) = ဝဏသောရောပီတိ (က)	၄၄
ဝန္တာဟိ = ဝန္တာဟိ၊ ဧဝဉ္စ ဝဒေဟိ (သီ၊ ဣ)	၁၈၄
ဝန္တာဟိ = ဝန္တာဟိ၊ ဧဝဉ္စ ဝဒေဟိ (သဗ္ဗတ္ထ)	၃၀၁
ဝဓောယေဝ ခေါ = ဝဓောယေဝေကော (သျှာ၊ ကံ၊ က)	၃၂
ဝမေယျ = သန္တမေယျ (က)	၃၅၀
ဝဿဘညာ = ဝယဘိညာ (က)	၁၂၁
ဝဿံဂုဋ္ဌော = ဝဿံဂုဋ္ဌော (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၂
ဝိစာရိတာ = ဗျာပါရိတာ (သီ၊ ဣ)	၁၆၇
ဝိတ္တန္တိ = ပိဋ္ဌန္တိ (သျှာ၊ ကံ)	၂၇၈
ဝိနိဗန္ဓ = ဝိနိဗန္ဓံ (သီ၊ ဣ)	၂၆၈
ဝိပရိဏာမဝိရာဂနိရောဓံ = ဝိပရိဏာမံ ဝိရာဂံ နိရောဓံ (က)	၂၆၀
ဝိဗ္ဗန္တာ ဂါဝီ = ဘန္တဂါဝီ (သီ၊ ဣ) ဂါဝီ (သျှာ၊ ကံ)	၂၉၀
ဝိဘဇိတွာ = ပဋိဝိဘဇိတွာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၃၃
ဝိရာဂုနံ = ဝိရာဂံ (သီ၊ ဣ) ဝိရာဂုတံ (ဋီကာ)	၈၀
ဝိလိမံသံ = ဝိလိမံ (သီ၊ ဣ၊ က)	၃၁၈
ဝိသဒေါ = ဝိသုဒ္ဓေါ (သျှာ)	၁၆၄
ဝိသေသံ ဇာနန္တိ = ပဇာနန္တိ (သျှာ၊ ကံ) သဉ္ဇာနန္တိ (က)	၁၂၂
ဝိဟရထ = ဝိဟရ (သီ၊ ဣ)	၂၈၁
ဝိဟရေမု အာဝေသနေ = ဝိဟရာမာဝေသနေ (သီ၊ ဣ) ဝိဟရာမ နိဝေသနေ (သျှာ၊ ကံ) ဝိဟရေမု နိဝေသနေ (က)	၂၈၁
ဝိဟာရာ = ဝိဟာရော (သီ၊ ဣ)	၁၄၀
ဝိဟေသေသိ = ဝိဟေဋ္ဌေသိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ) ဝိဟေသေတိ (က)	၂၉၀
ဝုဗ္ဗတရံ ဘိက္ခု = ဝုဗ္ဗတရော ဘိက္ခု (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၃၆
ဝေဓနဟေတု = ဝေဒနာဟေတု (သီ၊ ဣ၊ က)	၃
ဝေနကုလံ = ဝေဏကုလံ (သီ၊ ဣ)	၂၀၇
ဝေယျာကရဏံ တဿ ဟေတု = ဝေယျာကရဏဿ ဟေတု (က)	၁၅၇
ဝေါ = တေ (က)	၁၅၁

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သကိဉ္စိက္ခဟေတု = ကိဉ္စိက္ခဟေတု (သိ)	၉၅
သကိဒေဝ = သကိဒေဝ (က)	၁၂၄
သင်္ခဝဏ္ဏပဋိဘာဂါနိ = သင်္ခဝဏ္ဏပနိဘာနိ (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၃၄
သင်္ခါရပပတ္တိ = သင်္ခါရပပတ္တိ (သျှ၊ ကံ) သင်္ခါရပပတ္တိ (သိ၊ ဣ)	၁၄၀
သစေ ပန = ကိ ပန (က)	၂၅၁
သစေ ပန ဝေါ = သစေ တေ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)	၃၄၁
သဇောတိ = သဇ္ဇောတိ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၀၅
သတောဝ = သတော (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၂၅
သဒ္ဓါရာ = သန္နိဒ္ဓါရာ (က)	၂၁၆
သဗ္ဗဒုက္ခ = သဗ္ဗဒုက္ခ (က)	၂၂၅
သဗ္ဗစေတသာ = သဗ္ဗ စေတသာ (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	
သဗ္ဗ စေတသာ (က)	၂၄၂
သဗ္ဗေဟေဝ ဘန္တေ = နန္ဒကဿ ဘန္တေ (သိ၊ ဣ)	၃၁၅
သမ္မောဓိသုခံ = သမ္မောဓသုခံ (သိ၊ ဣ) သမ္မောဓသုခံ	
စိတ္တေကဂ္ဂတာသုခံ (က)	၁၅၂
(သဗ္ဗ ရူပံ) = () နတ္ထိ (သိ၊ ဣ)	၄၉
သဗျာဗန္ဓု = သဗျာပဗန္ဓု (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ၊ က)	၁၀၀
သဗြဟ္မစာရီနံ စိဝရကမ္မေ ဝိစာရိတာ = သဗြဟ္မစာရီ စိဝရကမ္မေ	
ဗျာပါရိတာ (သိ၊ ဣ)	၁၆၇
သဘာဂတော = သဘဂ္ဂတော (ဗဟူသု)	၉၅
သမ္မဂ္ဂတာ = သမဂ္ဂတာ (က)	၇၂
သမဏာ ဝါ ဗြာဟ္မဏာ ဝါ = သမဏဗြာဟ္မဏာ (သိ၊ ဣ)	၂၁
သမဏော = သမာနော (သိ၊ က)	၃၀
သမနုပဿာမာ"တိ = ပဿာမာတိ (သိ)	၈၆
သမာဒပနာယာ"တိ = သမာဒါပနာယာတိ (?)	၁၇၂
သမာဒိန္နေန = သမာဒိန္နေန (ဣ၊ က)	၂၄၄
သမိဉ္စိတေ = သမိဉ္စိတေ (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၄
သမူဟတာတိ = သုသမူဟတာတိ (သိ၊ သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၈၂
သရပတ္တပ္ပဟာရာနံ = ပရသတ္တပ္ပဟာရာနံ (သိ)	
ပရသတ္တပ္ပဟာရာနံ (သျှ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၇၄

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သသက္ကံ = သမ္ပတ္တံ (က)	၂၇၇
သဉ္ဇေဟံ = သဉ္ဇေဟံ အာရကာ ဥဒကာ ထလေ နိက္ခိတ္တံ (က)	၁၃၇
သဟဿိလောကဓာတု = သဟဿိ လောကဓာတု (သီ)	၁၄၂
သာ = သာယံ (က)	၂၆၁
သာစိယောဂါ = သာဝိယောဂါ (သျှာ၊ ကံ၊ က) ဧတ္ထ သာစိသဒ္ဓေါ ကုဋိလပရိယာယော။	၁၃
သာတ္ထံ သဗျဉ္ဇနံ = သာတ္တာ သဗျဉ္ဇနာ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ)	၆၂
သာယံ နာနိယပိဏ္ဍိ = သာဿ နဟာနိယပိဏ္ဍိ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၃၅
သာသနံ = ဝစနံ (သီ)	၃၁၀
သာဿ = သာယံ (က)	၁၁၇
သိယံသု = သိယံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ) သဒ္ဓနိတိ ဩလောကေတဗ္ဗာ။	၂၇
သိဝထိကာယ = သိဝထိကာယ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၃၃
သီလဝန္တော = သီလဝန္တာ (သီ)	၂၉၉
သုကတဒုက္ကဋ္ဌာနံ = သုက္ကဋ္ဌဒုက္ကဋ္ဌာနံ (သီ၊ ဣ)	၇၂
သုညတာဝိဟာရေန ဗဟုလံ = ဧတရဟိ ဗဟုလံ (သီ၊ ဣ)	၃၄၃
သုဒ္ဓါသာရေ = သုဒ္ဓသာရေ (သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၂၃
သုဝစတရံ = သုဗ္ဗစတရံ (က)	၂၇
သံ ၁-၃၂၂၊ သံ ၂-၄၁၇-ပိဋေ။	၂၈၆
သုဝေဠုဝနေ = ဝေဠုဝနေ (သျှာ၊ ကံ) မုဗ္ဗေလုဝနေ (သီ၊ ဣ)	၃၄၇
သေက္ခာ = သေခါ (သဗ္ဗတ္ထ)	၅၅
သေယျထိဒံ = သေယျထိဒံ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၁၅
သော တဿ = တံ တဿ (က) တဿ (သီ၊ ဣ)	၂၂၄
သော ကာယဒုက္ခမ္ဘိ = ကာယိကဒုက္ခမ္ဘိ (သျှာ၊ ကံ) ကာယိကံ ဒုက္ခမ္ဘိ (က)	၃၃၅
သော ယဿ ဟိ ခွါဿ = ယဿ ခေါ ပနဿ (သီ) ယဿ ခွါဿ (ဣ)	၉
သောဠသင်္ဂုလကဏ္ဍကံ = သောဠသင်္ဂုလကဏ္ဍကံ (သီ)	၂၂၃
သံဃဉ္စာ သမောဓာနာ = သံဃဉ္စနသမောဓာနာ သံ ၁-၃၂၂၊ သံ ၂-၄၁၇-ပိဋေ။	၂၈၆
သံဃဉ္စာ = သမ္ပဿ (သီ၊ ဣ) သဃိဉ္စာ (သျှာ၊ ကံ)	၂၈၆
(သံဝရိဿာမိတိ။) = () ဝိနယေ နတ္ထိ။	၃၆
သံဝိဇ္ဇန္တေဝ တေ = သံဝိဇ္ဇန္တေ တေ စ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၀၂

နာနာပါဌာ

ပိဋကံ

[သ]

သွာဂတံ တေ မဟာရာဇေ = သွာဂတံ မဟာရာဇေ (သီ၊ သျှာ၊ ကံ၊ ဣ)	၂၁၁
သွာဿ = သော (သီ၊ ဣ) သွာယံ (က)	၃၃
သွာဿ = သောဿ (သီ၊ ဣ) သွာယံ (က)	၃၃
သွာဿ = သွာယံ (က)	၁၁၇

[ဗ]

ဟာသပညော = ဟာသုပညော (သီ၊ ဣ)	၇၅
ဟောန္တိ = ပေါသန္တိ (က)	၃၁၀

မန္တလေးမနိကာယေ ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိယံ

ဂါထာသုခိ

ဂါထာပမုခံ	ပိဋကံ	ဂါထာပမုခံ	ပိဋကံ
[အ]		[က]	
အက္ခောတ္တိ မံ အဝဓိ မံ	၁၉၂	ကမ္ပံ ဝိဇ္ဇာ စ ဓမ္မော စ	၃၀၆
အဇ္ဇေဝ ကိစ္စမာတပုံ	၂၂၆-၂၂၈- ၂၂၉-၂၃၀-၂၃၁- ၂၃၃-၂၃၄-၂၃၉- ၂၄၀-၂၄၂-၂၄၃	ကာဠုပကာဠာ ဝိဇိတော	၁၁၅
အဋ္ဌိတ္တိန္ဒာ ပါဏဟရာ	၁၉၂	ကေတုမ္ဘရာဂေါ စ မာတဂေါ	၁၁၅
အတိတံ နာန္ဒာဂမေယျ	၂၂၆-၂၂၇- (လ) ၂၄၀-၂၄၂	[ခ]	
အနာထပိဏ္ဍိကော ဆန္ဒော	၃၅၂	စတုက္ကဏ္ဍော စတုဒ္ဓါရော	၂၀၅-၂၂၂
အနုပါဒသောဓနပေါရိသ-		စန္ဒကေ ဝိမလေ ပရိသုဒ္ဓေ	၁၄၆
ဓမ္မော	၁၄၆	စောဒိတာ ဒေဝဒူတေဟိ	၂၂၅
အရိဇ္ဈော ဥပရိဇ္ဈော တဂရသိခိ	၁၁၄	[ဇ]	
[ဣ]		ဇေတော ဇယန္တော ပဒုမော	၁၁၅
ဣဒံ ဟိ တံ ဇေတဝနံ	၃၀၆	[ဓ]	
[ဥ]		တဿ အယောမယာ ဘူမိ	၂၀၅-၂၂၂
ဥပါဒါနေ ဘယံ ဒိသွာ	၂၂၅	တသ္မာ ဟိ ပဏ္ဍိတော ပေါသော	၃၀၆
[ဇ]		တေ ခေမပ္ပတ္တာ သုခိနော	၂၂၅
ဧကဿ စရိတံ သေယျော	၁၉၃	[ဝ]	
ဧကော စရေ မာတင်္ဂရညေဝ	၁၉၃	ဒွိဓာဝ သုညတာ ဟောတိ	၂၂၅
ဧတေ စ အညေ စ မဟာနု-		ဒုရန္တယော သံဃော အထောပိ	၁၁၅
ဘာဝါ	၁၁၅	ဒေဝဒဟံ ပဉ္စတ္တယံ	၇၄
ဧဝံ ဝိဟာရိ အာတာပိ	၂၂၆- ၂၂၈-(လ) ၂၄၂-၂၄၃	ဒေဝဒဟောနုပဒေါ စ	၃၅၂
		ဒွေ ဇာလိနော မုနိနော	၁၁၄
		[န]	
		န ဟိ ဝေရေန ဝေရာနိ	၁၉၂
		နော စေ လဘေထ နိပကံ	၁၉၃

ဂါထာပမုခံ	ပိဋကံ	ဂါထာပမုခံ	ပိဋကံ
[ခ]		[ယ]	
ပစ္စုပ္ပန္န ယော ဓမ္မံ ၂၂၆-၂၂၈-		ယေ စ ခေါ ဒေဝဒူတေဟိ ၂၂၅	
(လ) ၂၄၂-၂၄၃		ယေ သတ္တသာရာ အနိဃာ ၁၁၄	
ပရိမုဋ္ဌာ ပဏ္ဍိတာဘာသာ ၁၉၂		ယော ဒုဿီလော ဒုဿီလေသု ၃၀၀	
ပရေ စ န ဝိဇာနန္တိ ၁၉၂		ယော ဒုဿီလော သီလဝန္တေသု ၃၀၀	
ပုထုသဒ္ဓေါ သမဇေနော ၁၉၂		ယော သီလဝါ သီလဝန္တေသု ၃၀၀	
		ယော သီလဝါ ဒုဿီလေသု ၃၀၀	
		ယော ဝိတရာဂေါ ဝိတရာဂေသု ၃၀၀	
[ဗ]		[သ]	
ဗုဒ္ဓေါ အဟု မင်္ဂလော		သစေ လဘေထ နိပကံ ၁၉၂	
ဝိတရာဂေါ ၁၁၅		သတ္တာ ပဝတ္တာ သရဘင်္ဂါ ၁၁၅	
ဗောဓိ မဟာနာမော အထောပိ ၁၁၅		သာရိပုတ္တောဝ ပညာယ ၃၀၆	
		သုမ္ဘော သုဘော မတုလော ၁၁၄	
[ဘ]		[ဟ]	
ဘဒ္ဒေကာနန္ဒကစ္ဆာန ၃၀၀		ဟိဂ္ဂံ စ ဟိဂ္ဂေါ စ ၁၁၄	

ပ-မ-သ-စ-မ-၃/၁၅-၃-၂၀၁၆ (၁၀၀၀+၂၀၀) ရွှေ-ကွန်။

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိ

မာတိကာ			ပိုဒ်
	၁-ဒေဝဒဟဝဂ္ဂ		
၁-ဒေဝဒဟသုတ္တ			၁
၂-ပဉ္စတ္ထယသုတ္တ			၁၈
၃-ကိန္တိသုတ္တ			၂၆
၄-သာမဂါမသုတ္တ			၃၂
၅-သုနက္ခတ္တသုတ္တ			၃၉
၆-အာနေဉ္စသပ္ပါယသုတ္တ			၄၈
၇-ဂဏကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တ			၅၂
၈-ဂေါပကမောဂ္ဂလ္လာနသုတ္တ			၅၈
၉-မဟာပုဏ္ဏမသုတ္တ			၆၆
၁၀-စူဠပုဏ္ဏမသုတ္တ			၇၀
ဥဒ္ဒါနဂါထာ			၇၄
	၂-အနုပဒဝဂ္ဂ		
၁-အနုပဒသုတ္တ			၇၅
၂-ဆဗ္ဗိသောဓနသုတ္တ			၇၉
၃-သပ္ပုရိသသုတ္တ			၈၆
၄-သေဝိတဗ္ဗာသေဝိတဗ္ဗသုတ္တ			၉၃
၅-ဗဟုဓာတုကသုတ္တ			၁၀၆
၆-ဣသိဂိလိသုတ္တ			၁၁၂
၇-မဟာစတ္တာရီသကသုတ္တ			၁၁၆
၈-အာနာပါနဿတိသုတ္တ			၁၂၂
၉-ကာယဂတာသတိသုတ္တ			၁၃၀
၁၀-သင်္ခါရုပပတ္တိသုတ္တ			၁၄၀
ဥဒ္ဒါနဂါထာ			၁၄၆

[ခ]

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိ

မာတိကာ			ပိုဒ်
	၃-သုညတဝဂ္ဂ		
၁-စူဠသုညတသုတ္တ			၁၄၇
၂-မဟာသုညတသုတ္တ			၁၅၁
၃-အစ္ဆရိယအန္တုတသုတ္တ			၁၅၉
၄-ဗာကုလသုတ္တ			၁၆၅
၅-ဒန္တဘူမိသုတ္တ			၁၆၉
၆-ဘူမိဇေသုတ္တ			၁၇၇
၇-အနုရုဒ္ဓသုတ္တ			၁၈၄
၈-ဥပက္ကိလေသသုတ္တ			၁၉၁
၉-ဗာလပဏ္ဍိတသုတ္တ			၂၀၁
၁၀-ဒေဝဒူတသုတ္တ			၂၁၆
ဥဒ္ဒါနဂါထာ			၂၂၅
	၄-ဝိဘင်္ဂဝဂ္ဂ		
၁-ဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တ			၂၂၆
၂-အာနန္ဒဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တ			၂၂၈
၃-မဟာကစ္ဆာနဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တ			၂၃၁
၄-လောမသကင်္ဂိယဘဒ္ဒေကရတ္တသုတ္တ			၂၄၀
၅-စူဠကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တ			၂၄၃
၆-မဟာကမ္မဝိဘင်္ဂသုတ္တ			၂၄၉
၇-သဠာယတနဝိဘင်္ဂသုတ္တ			၂၅၈
၈-ဥဒ္ဒေသဝိဘင်္ဂသုတ္တ			၂၆၅
၉-အရဏဝိဘင်္ဂသုတ္တ			၂၇၃
၁၀-ဓာတုဝိဘင်္ဂသုတ္တ			၂၈၁
၁၁-သစ္စဝိဘင်္ဂသုတ္တ			၂၉၁
၁၂-ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ္တ			၂၉၅
ဥဒ္ဒါနဂါထာ			၃၀၀

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိ

[၈]

မာတိကာ

ပိဋကံ

၅-သဠာယတနဝဂ္ဂ

၁-အနာထပိဏ္ဍိကောဝါဒသုတ္တ			၃၀၁
၂-ဆန္ဒောဝါဒသုတ္တ			၃၀၇
၃-ပုဏ္ဏောဝါဒသုတ္တ			၃၁၁
၄-နန္ဒကောဝါဒသုတ္တ			၃၁၄
၅-စူဠရာဟုလောဝါဒသုတ္တ			၃၂၄
၆-ဆဆက္ကသုတ္တ			၃၂၇
၇-မဟာသဠာယတနိကသုတ္တ			၃၃၅
၈-နဂရဝိဇ္ဇေယျသုတ္တ			၃၃၉
၉-ပိဏ္ဍပါတပါရိသုဒ္ဓိသုတ္တ			၃၄၂
၁၀-ဣန္ဒြိယဘာဝနာသုတ္တ			၃၄၇
ဥဒ္ဒါနဂါထာ			၃၅၂

ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိမာတိကာ နိဋ္ဌိတာ။